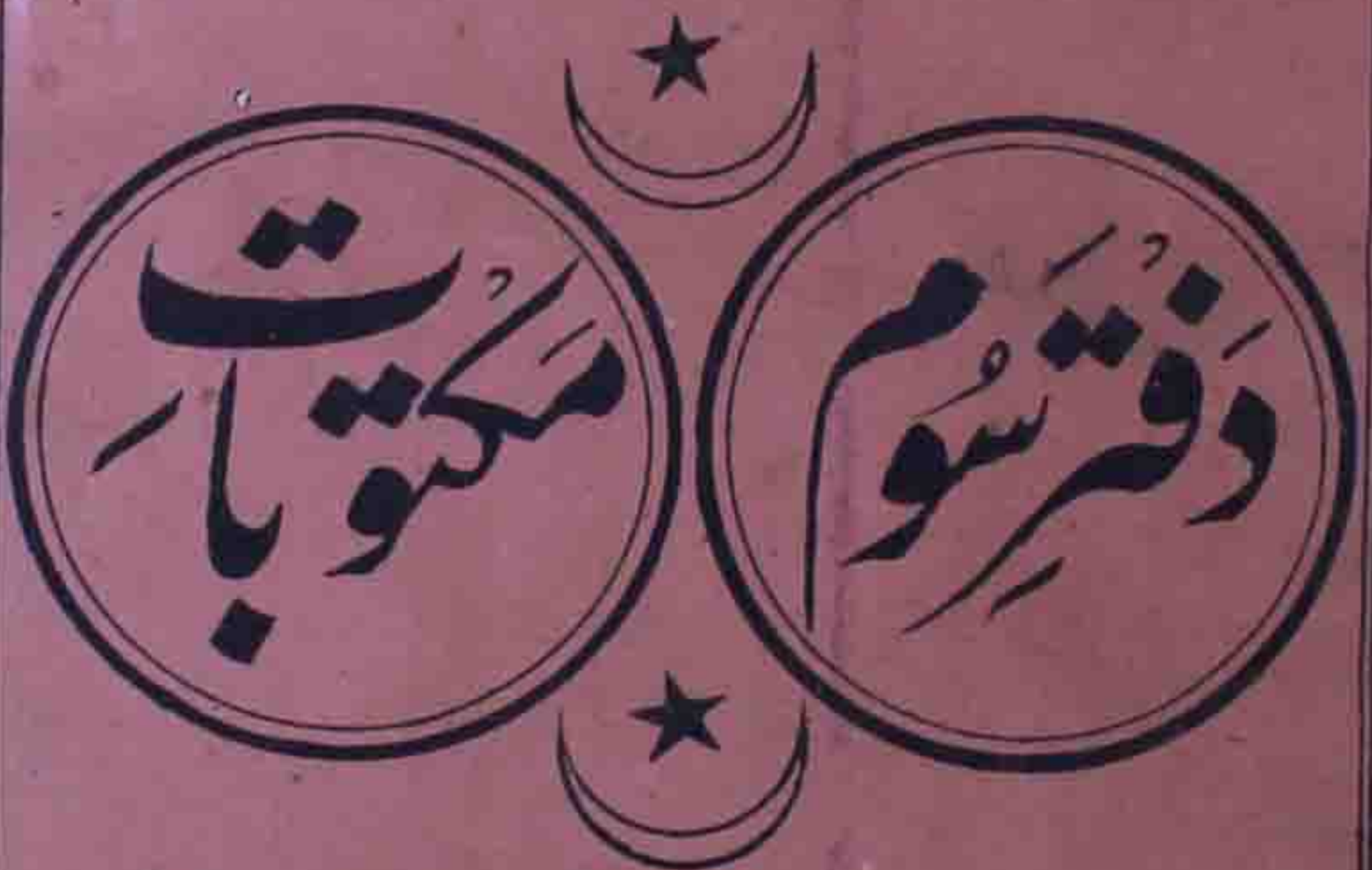

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا

شہد احمد ہر آن چیز کہ خاطر میجو است + آخر آمد ز پس پر وہ تقدیر پدید

(یعنی)

باید اور الہی و طفیل حضرت سالت پناہی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

جناب حضرت خواجہ محمد مصوم قدس سرہ خلف الرشید عالیجناب حضرت

امام بانی مجدد الف ثانی قدس سرہ السامی

بطرز جدید و آئین غریب باہتمام تصحیح خاکسار نور احمد عفا عنہ پوری ثم امرتسری

مطبع و نایاب از امرتسری انطباقاً بوشیدہ ظہور حلقہ زر درند و نایاب

فہرست جدید کتاب تطاب جلد ثالث از مکاتیب خواجہ محمد معصوم ہندی قدس سرہ

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۲۶	مکتوب ششم در بیان تطبیق میان	۲۶	خطبہ کتاب	۲۶	مکتوب اول در ذکر لوازم شوق
۲۷	مکتوب ہفتم در بیان تطبیق میان	۲۷	مکتوب دوم در بیان آنکہ فضل کلی	۲۷	مکتوب دوم در بیان آنکہ در تکمیل
۲۸	مکتوب ہشتم در بیان تطبیق میان	۲۸	مکتوب نهم در نصح ضروریہ	۲۸	عالم خلق راست و آنکہ در تکمیل
۲۹	مکتوب نهم در نصح ضروریہ	۲۹	مکتوب دہم در ترغیب بردار	۲۹	و دعوت محبت رسول پر محبت
۳۰	مکتوب دہم در ترغیب بردار	۳۰	مکتوب یازدہم در ذکر بعضی	۳۰	حق غالب میشود و در آنکہ قول خواجہ
۳۱	مکتوب یازدہم در ذکر بعضی	۳۱	مکتوب سیزدہم در مواعظ	۳۱	بزرگ کہ مقصود از سیر و سلوک
۳۲	مکتوب سیزدہم در مواعظ	۳۲	مکتوب چہارم در بیان طریق	۳۲	آنست کہ استدلالی کشفی گردد و
۳۳	مکتوب چہارم در بیان طریق	۳۳	مکتوب پنزدہم در بیان آنکہ آدمی	۳۳	اجالی تفصیلی نسبت بار باب جہل
۳۴	مکتوب پنزدہم در بیان آنکہ آدمی	۳۴	مکتوب سہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۴	چگونہ راست آید و بیان آنکہ عروج
۳۵	مکتوب سہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۵	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۵	حقیقت محمدی و رسیدن بحقیقت
۳۶	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۶	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۶	احمدی بچہ معنی است۔
۳۷	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۷	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۷	مکتوب سوم در ذکر مناقب پیامبر
۳۸	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۸	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۸	خود شیخ محمد سعید۔
۳۹	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۹	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۳۹	مکتوب چہارم در بیان طریق
۴۰	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۰	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۰	اہل اللہ خلاصہ سیر و سلوک ایشان
۴۱	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۱	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۱	و بیان فنا و بقائے لطائف عالم امر
۴۲	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۲	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۲	مفصل و مناسبت لطائف عالم خلق
۴۳	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۳	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۳	باہر کیے از لطائف عالم امر۔
۴۴	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۴	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۴	مکتوب پنجم در شرح حدیث ارواح
۴۵	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۵	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۵	الشہداء فی اجوان طیر خضر بر طریقہ
۴۶	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۶	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۶	علماء و صوفیہ مع رفع الشہات الوارۃ علیہم
۴۷	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۷	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۷	مکتوب ششم سلطان وقت در ذکر
۴۸	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۸	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۸	مواعظ و ادائے شکر نعمت امرت انان۔
۴۹	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۹	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۴۹	مکتوب ہفتم در رفع شبہ بر سنی کلمہ
۵۰	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۰	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۰	طیبینی لا موجود الا اللہ۔
۵۱	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۱	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۲	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۲	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۳	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۳	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۴	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۴	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۵	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۵	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۶	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۶	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۷	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۷	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۸	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۸	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۵۹	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۵۹	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۰	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۰	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۱	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۱	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۲	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۲	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۳	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۳	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۴	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۴	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۵	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۵	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۶	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۶	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۷	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۷	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۸	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۸	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۶۹	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۶۹	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۰	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۰	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۱	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۱	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۲	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۲	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۳	مکتوب پنجم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۳	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۴	مکتوب ششم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۴	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۵	مکتوب ہفتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۵	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۶	مکتوب ہشتم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۶	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۷	مکتوب نهم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۷	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۸	مکتوب دہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۸	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۷۹	مکتوب یازدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۷۹	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		
۸۰	مکتوب سیزدہم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی	۸۰	مکتوب چہارم در نصح ضروریہ و آنکہ بعضی		

صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون
۲۲۶	مکتوب و نود و نهم در آنکه از ورود طلب	۲۵۶	مکتوب و صد و دو از دهم در جواب	۲۶۸	مکتوب و صد و بیست و دوم در مجرب شدن سالک در مقام و علاج آن
۲۲۷	ترسان و از ان شبانه از مکر خداوند این نبوند شمه از کمالات محبت	۲۵۷	کتابت مکتوب الیه و فرق میان فناء قلب و فناء نفس	۲۶۹	مکتوب و صد و بیست و سوم در تعبیر و قائل مکتوب الیه در غیب بر حلقه ذکر و صحبت با طالبان
۲۲۸	مکتوب و صد و سوم در شرح احوال مکتوب الیه که متضمن بعضی از اسرار بود	۲۵۸	مکتوب و صد و سیزدهم در شرح حال مکتوب الیه بهر حقوق عدم بدم مطلق بعد حقوق کمالات باصل و وجه انفکاک یک لحوق از لحوق دیگر	۲۷۰	مکتوب و صد و بیست و چهارم در شرح احوال مکتوب الیه
۲۲۹	نسبت حضرت پیر و تنگیر	۲۵۹	مکتوب و صد و چهاردهم در جواب کتابت مکتوب الیه که متضمن بعضی از اذواق و دید تصور بود و اشارت به بشارت	۲۷۱	مکتوب و صد و بیست و پنجم در بشارت
۲۳۰	مکتوب و صد و چهارم در بیان آنکه لقا حقیقی موعود با خیریت و مشاهدات دنیاوی بهر ظلال دلبند و شمه از کمالات نماز	۲۶۰	مکتوب و صد و پانزدهم در اندرز مکتوب و صد شانزدهم در ترغیب بر انزوا	۲۷۲	مکتوب و صد و بیست و ششم در بیان
۲۳۱	مکتوب و صد و پنجم در بیان اموریکه تعلق بولایت احمدی تعیین خوبی دارند	۲۶۱	مکتوب و صد و شانزدهم در ترغیب بر انزوا	۲۷۳	مکتوب و صد و بیست و هفتم در بیان آنکه ظل هر چه دارد از اصل است لیکن از کمال نادانی اصل خود را فراموش کرده است و در حل واقع
۲۳۲	مکتوب و صد و ششم در حل آنکه رضا بالقضا منافی طلب و عاست	۲۶۲	مکتوب و صد و هجدهم در تحسین حال مکتوب الیه در بیان کمالات محبت	۲۷۴	مکتوب و صد و بیست و هشتم در بیان
۲۳۳	مکتوب و صد و هفتم در شرح بعضی کلمات مصطلحه قوم	۲۶۳	مکتوب و صد و نوزدهم در تعبیر واقعه توجیه قول شیخ عبدالقادر قدس سره که از مشرق تا مغرب پیچ ولی از اولیاء الهی نیست جز دے	۲۷۵	مکتوب و صد و بیست و نهم در بیان احکام
۲۳۴	مکتوب و صد و هشتم در ترغیب بقضا و در فضیلت فقر	۲۶۴	مکتوب و صد و بیست در بیان احکام عروج و نزول و دقائق سیر مریدی و مرادی و شمه از احوال بادشاه پیر شاه	۲۷۶	مکتوب و صد و بیست و دهم در اظهار
۲۳۵	مکتوب و صد و نهم در ترغیب بر پرداختن باحوال طلبه و تربیب از مکر خداوندی	۲۶۵	مکتوب و صد و بیست و یکم در بیان احکام	۲۷۷	مکتوب و صد و بیست و یازدهم در بیان آنکه
۲۳۶	مکتوب و صد و دهم در شرح احوال مکتوب الیه	۲۶۶	مکتوب و صد و بیست و دو در بیان آنکه از اکی القلب من الفقہ ضحک الروح من الوجد	۲۷۸	مکتوب الیه مرقوم ننوده
۲۳۷	مکتوب و صد و یازدهم در اندرز و نصیحت	۲۶۷	مکتوب و صد و بیست و سه در بیان آنکه	۲۸۰	مکتوب و صد و بیست و چهارم در

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۲۸۱	مکتوب دوسوی و چہارم در ارجاع حوادث بارادہ او تعالیٰ و تعبیر واقعہ۔	۲۸۴	مکتوب دوسوی و چہارم در جواب کتابت مکتوب الیہ۔	۲۹۲	مکتوب دوسوی و چہارم در انداز و دعوت و بشارت۔
۲۸۱	مکتوب دوسوی و پنجم شرح احوال مکتوب الیہ۔	۲۸۸	مکتوب دوسوی و چہارم در بعض اسرار آیہ ما عندکم ینفد و ما عند اللہ باق۔	۲۹۳	مکتوب دوسوی و چہارم در شرب محمدیہ۔
۲۸۲	مکتوب دوسوی و ششم در حل سوال مکتوب الیہ کہ در ابتدا ظاہر در رنگ باطن سرگرم است بعد از ان رفتہ رفتہ سرگرمی سابق در ظاہر نمی ماند۔	۲۸۸	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در جواب بعضی احوال و اذوق مکتوب الیہ کہ حوالہ تم نموده ببشارت حصول اسرار عالیہ۔	۲۹۳	مکتوب دوسوی و چہارم در ترغیب بر تربیت طلب و رضامندی اخوان طریق۔
۲۸۳	مکتوب دوسوی و ہفتم در تعبیر واقعہ مکتوب الیہ۔	۲۸۹	مکتوب دوسوی و چہارم و ششم در تصدیق بعضی اسرار لازم الاستیفاء مکتوب الیہ۔	۲۹۴	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در بیان مرض باطن و علاج آن و کمال ذکر و بیان سیر معشوق در عاشق و بیان نسبت کمالات این نشاۃ با کمالات نشاۃ اخروی دین نشاۃ پیش از مرگ نیست و تحسین حالات ملا محمد ہاشم و سفارش ایشان و مائتہ باب ذکر۔ و الحمد لله و الصلوٰۃ والسلام علی رسول اللہ و آلہ و صحبہ الذین ہم خیر الوری بعد الانبیاء علیہم الصلوات و التسلیمات العلیہ +
۲۸۳	مکتوب دوسوی و ششم در شرح احوال مکتوب الیہ۔	۲۹۰	مکتوب دوسوی و چہارم و ہفتم در بشارت حصول صحت مکتوب الیہ۔	۲۹۴	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در جواب عریضہ مکتوب الیہ۔
۲۸۴	مکتوب دوسوی و ہفتم در جواب کتابت مکتوب الیہ و در بیان انوار اسرار و فضیلتان بازکر مجملے از احوال یاران حضور و اشعارے کمال خاصہ خود۔	۲۹۰	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در بشارت حصول مناسبت بعضی اسرار و معاملات در مکتوب الیہ۔	۲۹۱	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در جواب عریضہ مکتوب الیہ۔
۲۸۴	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در جواب کتابت مکتوب الیہ و آنکہ اجازت بتقدیر اشخاص محدودہ در حیل خلافت نیست۔	۲۹۱	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در جواب عریضہ مکتوب الیہ کہ مشتمل بر احوال خود و یاران خود بود۔	۲۹۱	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در جواب عریضہ مکتوب الیہ۔
۲۸۴	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در شرح احوال سلطان وقت	۲۹۲	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در بیان طریق توجہ و نصیحت۔	۲۹۲	مکتوب دوسوی و چہارم و پنجم در بیان طریق توجہ و نصیحت۔

کتابت فی کتب کتب سنه ۱۰۰۰ - الیوم لکتابت فی کتب سنه ۱۰۰۰

مِثْلُ كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ كَثْرَةُ طَيِّبَاتٍ تَابَتْ فِي السَّمَاءِ

تقدیر آن چیز که خاطر میجوست + آخر آمد ز پس پرده تقدیر پدید

اعنی

فضل رحمانی و انداد و یزدانی

حضرت خواجہ محمد معصوم قدس سرہ

باین فی

باب تمام تصحیح خاکسار نور احمد عفا اللہ عنہ لپوری ثم امرت سری

در مطبع و نای سر کربلا الغنیة و نای سر کربلا مطبوعه

Marfat.com

و فضل رحمانی

بمداد یزدانی

الحمد لله رب العالمین
و فضل رحمانی
بمداد یزدانی
جلد ثالث مکتوبات معصومیه

جلد ثالث مکتوبات معصومیه جمع کرده حاجی محمد عاشور بن حارثی بخاری حسینی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمین اکمل الحمد علی کل حال و الصلوة والسلام الامتثال
الا کمالان علی سید المرسلین و خاتم النبیین کما ذکره الذاکرون و
کما غفل عن ذکره الغافلون اللهم صل علیه و آله و سایر النبیین
و ال کمال و سایر الصالحین نهایه ما ینبغی ان یسأله السائلون و اابع
عرض میدار و اضعف عما و الله الباری حاجی محمد عاشور بن حارثی مرزا محمد
بخاری حسینی غفر الله تعالی ذنوبهما و احسن سبحانه عاقبتهما که این
لاکی است منشوره که از رشحات سیاق فضل و موهبت در صدق باطن صدق
جمع آمده و جواب است منشوره که از قعر حکمت و هدایت بساط نطق افتاوه

له قوله و آله عطف علی الصلوة و فی قوله علیه برون اعاده الجار کما یروى کوفین ۱۲

کله بفتح میم و کسر ما فتح موهبه یعنی بخشش ۱۲ کله بخشین خانه مرطوبه ۱۲ - عه ایسانه چکیه ابر ۱۲

نظم بنام ایزد چہ خورم نو بہار است
ہزاران تازہ گل دروے شکفتہ
خط مشکین او بر لوح کافور
ہر آن حرفے کہ دروے چشم و ارست
در ویش ہمچو غنچہ از ورق پر
زیکرنگی ہمہ مہر وے وہم پشت
بتقریر لطافت لب کثایند
کہے اسرار قرآن باز گویند
کہے باشند چون صافی دروان
کہے آزند در طے عبارت

کز و باغ ارم را خار خار است
دو صد نرگس خواب ناز حضرت
چو در پائے درختان سایہ نور
زمعنی موج زن صد شمشاد است
بقیمت ہر ورق زان یک طبق در
گرایشان را نہد کس بر لب انگشت
ہزاران گوہر معنی منسایند
کہ از قول ہمیب ہر از گویند
بانوار حقاوق رہا نمودان
از جہتہائے ربانی بشارت

مَنْ كَلَّمَ الْإِمَامَ الْأَهْمَامَ هَادِيَ الْأَنَامِ قَبْلَةَ الْأَبْدَالِ وَالْأَوْتَادِ مَرْجِعِ الْأَقْطَابِ
وَالْأَفْرَادِ سُلْطَانَ الْعَارِفِينَ سَنَدِ الْمُحَقِّقِينَ مَلَاذِ الْعَالَمِينَ عَيْنِ الْعَابِدِينَ
بُرْهَانَ الْمَلَكَةِ وَالِدِينَ قُدْوَةَ الْعُلَمَاءِ الرَّاسِخِينَ وَأَقْفِ اسْرَارِ الْمُتَشَابِهَاتِ
مُظْهِرِ رُمُوزَاتِ الْمُقْطَعَاتِ الْفَارُوقِيَّ النَّسَبِ مُحَمَّدِيَّ الْحَسْبِ شَيْخِ الْإِسْلَامِ
وَالْمُسْلِمِينَ شَيْخِنَا وَإِمَامِنَا الشَّيْخِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُعْصُومِ مَدَدَ اللَّهِ تَعَالَى ظِلِّ

۱۵ قولہ بنام ایزد یعنی ببدنام پاک حق جل و علا یا قسم بنام وے سبحانہ کہ این لالی مشورہ و جواہر مشورہ چہ خورم نو بہار است الخ و مراد از ان مکاتیب معصومہ است رضی اللہ عن صاحبہا ۱۲

۱۶ قولہ خار خار یعنی تردد و تفکر و اندیشہ طبیعت برائے امر مرغوب و غیر مرغوب۔ از برہان و بہار عجم ۱۲ غیث
۱۷ قولہ سار این لفظ برائے کثرت آمدہ چون کو ہزار و شاخسار و یعنی مثل و مانند چون دیوسار و خاکار و
بمعنی جا چون مکسار و بمعنی شتر چون ساربان ۱۲ غیث اللغات ۱۵ یعنی ہمہ کمال در کمال و خوبی در
خوبی است جائے انگشت نہادن نیست حتی کہ پشت مدنگ روست ۱۲ بیان لالی و جواہر ۱۲

۱۸ اوائل سورہ سہرانی ۱۲

نظم
مکتوبی تعالی اللہ
نظم
نظم
نظم

چشم

الہام التمام

سید

شیخ

ارشادہ علی مفارق العالمین وساعد المسلمین من بچار بركاتہ الی یوم
 الدین قطعہ تحت نشانے زسرا فکندگی تاج سرش خاک و بندگی
 جیب دلش مشرق انوار غیب نور بکف کردہ چوموئے زحیب
 زندگی دل چو سیح از دمش سبزه جان چون خضر از مقدمش
 طلعت او نور سعادت فشان خلعت او دامن دولت کشان
 صحبتش اسیر میں ہر وجود ہمیش ایشار کن بحر وجود

دارواہم
 شوی شکت
 شکت شکت
 خاک درش تاج سر بندگی
 سبزی

ابن الامام الربانی المجدد للآلف الثاني كاشف اسرار السبع المثاني خازن
 كنوز الهداية قاسم معدن الرحمة معراج الوصول منهاج القبول المحقق
 باسرار المحبة والمحبوبية الذاتية المستعبد بمناصب الخلافه والقيومية

رضی اللہ تعالیٰ
 عنہم
 معادن
 المحببۃ
 نا
 شرح
 اسرار
 شہنوی

سیدنا و قبلتنا الشیخ احمد ابن الشیخ عبد الاحد قدس الله تعالی سیرہما
 واقاض علینا و علی العالمین بركاتہما قطعہ رخ او مطلع صبح صباحت
 لب او گوہر کان مباحث جمال نیکیوں در پیش او کم چنان کہ بر تو خورشید انجم
 مہیے بود از سپہر شنائی وز کون مکان روشنائی نہ مہیہ بہات روشن آفتاب
 کہ از کے برفک افتا وہ تاج چہ میگویم چہ جا آفتابست کہ رخشان چشمہ اش بخاسر است
 مقدس نورے از قید چہ و چون + سر از جلیاب چون آوردہ بیرون + اگر چہ این
 ذرہ احقر را لیاقت جمع آوری انوار این خورشید نور ہووہ اما از غایت گرم و
 مہربانی کہ آن قبلہ دو جہانی در بارہ این غریب مرحمت داشتند و اکثرے نقل
 این آیات یا ہرات کہ ہر یک از ان در لیت از دریائے ہوتیت سر اواز نیکی و انیدند
 رباعی من بے تو مے قرار نتوانم کرد احسان ترا شمار نتوانم کرد

کزو

۱۵۱ ابابکج بدل من الامام الہمام والشیخ محمد المعصوم والانتصب مفعول لا عنی المقداد والرفع خبر لمحدوث
 یعنی ہو ۱۲ ۱۵۲ القرآن او الفاتحہ ۱۲ ۱۵۳ بالفتح جمع نجم بمعنی ستارہ ۱۲ ۱۵۴ اضراب ست از ما قبل خود ۱۲ ۱۵۵ اسم
 فعل ست یعنی ببید شد یعنی تاسف و تیر و توجیب استمل است ۱۲ ۱۵۶ یعنی از قید کم و کیف ۱۲ ۱۵۷ وجہ اول از بولے تصدی جمع آوری ۱۲

گر برتن من زبان شود ہر موئے یک شکر تو از ہزار نثر تو انم کرد
 دیگر بحسب اشارہ صاحب و صاحبزادہ جہان شمع بحر العرفان نور حدیقۃ الانس
 وَالْجَنَانِ مَظْهَرِ آيَاتِ الرَّحْمَنِ وَاَصِلِ مَنْ عَرَفَ اللَّهَ طَالَ اللِّسَانُ وَاَقْبِنِ
 اسرار مقطعات القرآن شفیعیہ دخول الجنان مخدوم و مخدومزادہ ارجمند
 حضرت خواجہ محمد نقشبند قطب
 از سر تا بقدم لطافت و سکوئی
 بر سر و قد تو جامہ نیکوئی بتاریخ سنیہ بکھزار و ہفتاد و سہ کہ از لفظ
 مکاتبات قطب زمان ظاہر و موید است متصدی جمع آن گردید بیست
 نے خجستہ کتابے کزان پہرہ
 کتاب نے کہ زلالے ز لطف سبحانی
 چو خواستم زول خود حساب تاریخ
 بیت اگر ہر موئے من گردو زبانے
 نیارم گو ہر شکر تو سفتن
 شاید کہ بعنایت یکتائے بے ہمتائے جل و علا این فائدہ تام و ماندہ عام منظور نظر
 صاحب دلان شود و مقبول خاطر مقبلان گردد و جامع را در وقت خوش بدعا انداوی
 فرماید اللہ تبارک و تعالی طالبان صادق را از مواہد این فوائد بہرہ مند سازد
 این حقیر ابوسئل ابن خدمت جلیل القدر سعادت مند و ارا و بحق النبی الامی و الیہ
 الاحجاد علیہ و علیہم الصلوٰت و التسلیمات و البرکات و التحیات علی

اشادہ و مخدومزادہ

رباعی
بنا بر سر ہفتاد و سہ
تولف

نسخہ
ز حضرت راہ نقین

شعر

نسخہ

نسخہ

نسخہ

نسخہ

نسخہ

۱- حروف اول السور القرآنیہ نحو ق ح م الم غیر ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰
 ط - ب - ز - م - ا - ن - ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰
 تاریخچہ بحسب قواعد عروض درست نیگردد شاید کہ حرفے ساقط گشتہ بسبب ہوکات فلیمال ۱۲ مولانا ابو سعید سلمہ اللہ تعالی
 ۵۵ قول ماندہ بکسر حروف سوم کہ ہمزہ است بمعنی خوان پراز طعام و نعمت ۱۲ غیبات اللغات

مکتوب اول (۱)

به برادر بزرگ خود قدوة الکاملین امام العارفین زبدة العلماء الراسخین الوارث الکامل
 والتابع البالغ منظره انوار الرب محمد حضرت شیخ محمد سعید قدس الله سره الاقدس
 در ذکر لوازم شوق و محبت بموجب حدیث شریف من احب اخاه فلیعلم
 آیه مع اشارة اجمالیة الی حقیقة الوصل بسم الله الرحمن الرحیم
 مصرع آمد ازان جناب صحیفه لسوسه من + اتخذ الله الذی اذهب عنا
 الحزن + بعد از تقدیم فراسم عقیدت و نیاز معروض میدارد عنایت نامه نامی
 و ملاطفه گرامی که از کمال کرم و مهربانی مصحوبت ملاطافه نامزد این مسکین بے
 شکین فرموده بودند بورد آن ^{ساده} ششعد گردید از راه تلمطف و مخلص پروری
 مقدمات شوق آمیز و فقر بانی عشق انگیز اندراج یافته بود مطالعه آن آتش
 مشتاقان را مضاعف ساخت و شعله شوق ایماز اسر بلند گردانید مصرع
 آب و آتش را مد و شد ^{جد} همچو نطف + بے لطف معشوق در رنگ استغنائے او عشق آمیز
 و آتش انگیز است حالت سوخته مشتاقانرا این مصرع هندی بیان نماید

افرا

۱۵ قوله مظهر ظرف است از ظهور یا اسم فاعل از اظهار ۱۲ ۱۵ و نظم الحدیث علی ما فی المشکوة من دوایه
 ابی داؤد و الترمذی هکذا - عن المقدم بن معد یکرب عن النبی صلی الله علیه و سلم قال اذا احب الرجل
 اخاه فلیخیره انه یحبته یعنی چون دوست دارد مردی برادر خود مسلمان را پس باید که خبر کند آن مرد آن برادر خود
 مسلمان را که در دوست میدارد او را - و فی الحصن الحصین و اذا احب اخاه فلیعلمه ذلك ۱۲
 ۱۳ نطف بالکسر و بالفتح روغن است که از زمین میجوشد و مجازا باروت را نیز گویند ۱۳

Marfat.com

مصراع چوئے کی سی کا تکریمی حجت چھر کون ^{بہترین} ^{بہترین} عاشق مسکین ^{۱۵} نہ تاب
 عتاب و نہ طاقت عنایت و نہ برداشت قہر و نہ پارائے مہر مصراع کہ وصل از
 ہجر باشد جان ستان تر + حدیث نفیس لو کشفہ لا خرقت سبحات و جہہ
 ما انتہی الیہ بصرہ من خلقہ شاید این معنی است بیت گیرم کہ بغم خانہ ما
 یار خرامد ^{بہترین} کو وصل و طاقت دیدار کہ وارو ^{کہ ہمیں} بلے لا یحیل عطایا الملک الا
 مطایا ^{بہترین} ہستی عاشق تا در میان ست مور و صد بلاست صلاح او در نیستی ست و
 فلاح او در ترک ہستی نامراد ترے از ممکن معلوم نیست کہے باشد کمال و رحمت او نفی
 کمال ست و خیریت در سلب خیریت ^{بہترین} شخصے کہ کمال او در نفی کمال بود و صلاح او
 درستی از کمال مولائے خود چہ خبر داشته باشد و بحال ہستی او چگونہ اعلام نماید
 مگر آنکہ بدایم ہستی صید ہستی نماید و بوجود موموب موجود گردد و فصیح ^{بہترین} کون العارف
 هو المعروف والواجد هو الموجود و از نفسی رفت ^{بہترین} بندہ باید کہ حد خود
 و انداز ظہار انتظار آمدن این مسکین فرمودہ اند مصراع از دوست یک اشارہ
 از ما بسر و دیدن سعادت فقیرست کہ در خدمت برسد و از برکات صحبت کشیر
 البتہ مستفید و مستعد گردد

عاشق مسکین نہ عتاب وارو نہ طاقت عنایت نہ برداشت قہر وارو نہ پارائے مہر

پے برد
 بیخ کیون
 مصراع
 بودند

۱۵ یعنی دل عاشق در رنگ چون بے آب رسیده است چون بر آن آب پاشیدہ شود ہمان وقت برنگ آتش
 سے بر آید ۱۶ قولہ مسکین را الہم بدانکہ در بعض نسخ لفظ را موجود نیست اما پس از لفظ عتاب و لفظ قہر لفظ دارد
 بخش موجودست فافہم ۱۷ قولہ لو کشفہ الخ اولش حجابہ النور و ہذا قطعہ من حدیث طویل رواہ مسلم یعنی
 پردہ حق سبحانہ و تعالیٰ نورست اگر برداشتے این پردہ را ہر آئینہ بسوخے انوار ذات وے ہر چیزے را کہ بہنایت
 رسیدہ است بسوئے آن چیز بصرے تعالیٰ کہ خلق وے باشند بہیت است از پس پہہ گفتگوئے من و تو +
 چون پردہ برافتد نہ توانی و نہ من + ۱۸ یعنی نتواند کہ بردارد بخش شہائے شاہ را مگر شتران باہر بردار شاہ
 ۱۹ یعنی کلام بطلان انجامید ۱۲ بالفتح شادمانی و مہنگی و زیبائی و خوبی ۱۳ غیاب اللغات

دوم

مکتوب دوم

بمخدوم مزاده گرامی شیخ عبدالاحد در بیان آنکه افضلیت داریست میان عالم خلق
 و عالم امر لیکن فضل کلی مرعالم خلق راست و در شرح عبارت حضرت مجید و الف
 ثانی رضی الله تعالی عنه که در مکتوبی واقع شده است که در تکمیل و دعوت محبت
 آن سرور علیه الصلوٰة والسلام بر محبت حق جل و علا غالب میشود و در آنکه آنچه
 حضرت خواجه بزرگ قدس سره فرموده اند که مقصد از سیر سلوک آنست که استبدالی
 کشفی گردد و اجمالی تفصیلی گردد نسبت بازباب جهل چگونه راست آید و در بیان آنکه
 عروج حقیقت محمدی از مقام خود رسیدن آن بحقیقت احمدی بچه معنی است
 و ما یناسب ذلک بسم الله الرحمن الرحیم بعد الحمد و الصلوٰة و التبلیغ
 الدعوات میرساند مکتوب مرغوب رسیده سبب مسرت گردید الله تعالی بعانت
 و استقامت و اراد و ابواب فتوح همواره مفتوح بود بمنته و کمال گرمیه نوشته
 بودید که در مکاتیب حضرت مجید و الف ثانی واقع شده است که عالم خلق افضلیت
 از عالم امر و در جائی دیگر نوشته اند که ولایت احمدی فوق ولایت محمدی است
 چه در اسم احمد یک طوق عبودیت است و در اسم محمد و طوق پس اول بیکدم حضرت
 اطلاق نزدیک است و نیز در مکاتیب شریف آمده است که ولایت احمدی بعالم
 امر تعلق دارد و ولایت محمدی علی صاحبها الصلوٰة والسلام و التَّحِيَّةُ بعالم خلق
 از اینجا تفوق عالم امر بر عالم خلق مفهومی میشود و چه توفیق چیست سعادت آثار

مقصود

وارد

بودند

باشد

۱۵ یعنی در مرتبه ارشاد و تبلیغ ۱۲ یعنی دعوت خلق بحق جل و علا ۱۳ یعنی ذات حق جل و علا ۱۴

و تفوق مستلزم است مرافضیت را پس افضلیت علم امر بر علم خلق لازم آمد و قول ثانی ثانی قول اول گشت پس وجه

توفیق چیست ۱۲

تفوق دلالت بر افضلیت ندارد و درست است که مکان طبیعی یکے فوق از دیگرے
 بود و آن دیگر با وجود تعلیّت مکان طبیعی او افضل بود در رنگ ملک که باعتبار
 چیز طبیعی فوق انس است این بر زمین است و او بر فلک است این در ولایت صغری
 و کبری است و او در ولایت علیا مع ذلک فضل انس راست پس هیچ تدافع نبود
 حقیقت معامله آنست که عالم امر را بر خلق تفوق است و بالذات اقرب است بعالم
 قدس و عالم خلق چون مرکز و مطهر گردد و بکمال خود برسد از عالم امر بالا رود و
 جائے برسد که عروج عالم امر هم آنجا نرسد پس باعتبار حال و چیز طبیعی تفوق مگر
 عالم امر راست و باعتبار عروج و آل فضل هر عالم خلق راست و یکا خطه این
 دو اعتبار حکم تفوق و افضلیت میان این هر دو عالم دائر میشود بی تدافع لیکن
 فضل کلی عالم خلق راست چه مدار فضل بر قربت و قربے که عالم خلق راست
 بعد از کمال عالم امر است هر چند بکمال خود برسد اگر گویند که مرتبی عالم امر ولایت احمدی
 است و این ولایت را فضل است بر ولایت محمدی که مرتبی عالم خلق است و علیہ السلام
 و السلام چه او را تفوق است و اقربت بحضرت ذات تعالی پس عالم امر افضل بود
 باعتبار فضل مرتبی گوئیم که تفوق و افضلیت نیست کما مر و بر تقدیر تسلیم فضیلت
 که از راه مرتبی باشد مستلزم فضیلت کلی نیست فضل من بعض الوجوه هم کفایت
 میکند و شک نیست که عالم امر از چندین وجه فضل است بر عالم خلق هر چند معادلہ فضل
 کلی بر عکس است پس باید بودند که در مکتوبے از مکتوبات جلد اول واقع شده است که در
 دعوت محبت آن سرور علیه و علی الصلوة والسلام بر محبت حق جل و علا غالب
 سوال دوم

اینست

بافتل
بفضل

۱- یعنی تفوق عالم امر بر عالم خلق که مفهوم کلام حضرت مجدد است اما تفوق چیزے دلالت بر افضلیت آن ندارد
 چنانچه مزعوم سائل است چه رواست که مکان الخ ۱۲ میان دو قول حضرت مجدد رض ۱۲ ۱۳ یعنی اعتبار حال و
 اعتبار آل ۱۳ یعنی عالم امر و عالم خلق ۱۲ یعنی مجموع خوبیہائے عالم خلق من حیث المجموع بر مجموع خوبیہائے
 عالم امر راجح است و افزون ۱۲ یعنی فضل کلی مر عالم خلق راست ۱۲

Marfat.com

میشود چه معنی است بدانند که این سخن در رنگ آن سخن است که در رساله مبدا و معاد
 آنحضرت رنگاشته اند و از غلبه محبت آن سرور علیه و علی الیه الصلوٰة والسلام
 خبر داده اند که حق سبحانه و تعالی را بوسیله آن دوست میدارم که رب محمد است
 صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و حل آنرا با نجا فرموده اند بآن رساله رجوع نمایند نوشته اند
 که محبت و معرفت در مرتبه صفات است و پس در مرتبه ذات تعالی این قسم محبت
 را گنجایش نیست الخ اگر گویند که مخلوقیت تقاضای اصل محبت میکند و در مرتبه
 ذات که مرتبه سقوط نسبت و اعتبار است هر گاه نسبت محبت ساقط باشد باید که
 محبت مخلوب بهم نباشد گوئیم در وقت عروج که هنگام استهلاک است نسبت محبت
 در رنگ سایر نسبت ساقط است لیکن زمان نزول که زمان شعور است و در و مخلوق اگر
 محبت نسبی و بوسیله علاقه پیدا شود و گنجایش دارد چنانچه بعلاقه آنکه مثلاً رب
 محمد است صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و مانند آن ایضا پرسیده بودند که حضرت ایشان
 نوشته اند و نیز از حضرت خواجه بزرگ منقول است که مقصود از سیر و سلوک آنست
 که استدلالی کشفی شود و اجمالی تفصیلی گردد این قول نسبت باطل کشف و آریاب علم است
 آید اما آریاب جنل که از کشف و فهم تفصیلی بهره ندارند نسبت با آنها چگونه راست
 آید و این مردم چه چیز طلب نمایند بدانند که این قول نسبت بهم راست است و مطابق
 نفس امر لیکن کسی که بطلب نرسد گناه قول چیست یا آنکه گوئیم که حکم نمودن که
 آریاب جنل مطلقاً از کشف و تفصیل بهره ندارند در چیز منع است چه هر که از ایشان
 بکمال رسیده است باطن او از حجب برآمده است و کشف عطا و ادراک بر سبب

چنانکه
 نقیضه
 تفصیل
 باب

له جمع نسب را از آن مرتبه کوهی است آنجا همه حیرت است یا جهل بلکه بذوق نفی محبت در آن مرتبه میکند و هیچ وجهی
 خود را شایان محبت او نمیداند محبت ذاتی که گفته اند مراد از آن ذات احدیت نیست بلکه ذات با بعضی از
 اعتبارات ذات است ۱۲ مبدا و معاد

حاصل نموده است که از رقیبت با سوا محترمتی است و بفنا و بقا رسید گفته
اند تا نیابی زبری و یافت عین کشف و شهود است و از مضیق استدلال و اجمال ^{صوفیان}
برآمده است و بر تقدیر تسلیم آنکه کشف و شهود و راه معرفت و یافت است گویم که
این قول موجب حصر نیست که غیر این مقصد از سیر و سلوک نیست چه معرفت الله
مقصد استی است از سیر و سلوک و آنچه درین قول مذکور است نیز از مقاصد است
بعضی را حاصل شود و بعضی را نه لیکن حصول معرفت همه را ناگزیر است که ولایت خاصه
بے آن صورت پذیر نیست بر این تقدیر اگر حصر گویم حصر اضافی خواهد بود نسبت
با آنچه در اذمان عوام نقش بسته است که مقصود از سیر و سلوک ^{حقیقی} طریقه صوفیه مشاهدہ الہی
و آثار غیبی است و کشف احوال مخلوقات و ظهور خوارق و کرامات بنا بر آن فرموده که
مقصود از آن تکمیل ایمان است نه تماشائے صور غیبیہ کہ دخل عبت خوش گفت بیت
کرامات تو اندر حق پرستی است + جز این کبر و ریاء و عجب و مستی است
یعنی چیزے را کہ کرامت خیال کرده از کشف و خوارق عادات کرامت نیست کرامت
حقیقی مقصود پر آنست کہ حق پرست باشی و از ذائق شرک بر آئی و بمعرفت راه یابی
و فنا و مستی حاصل کنی کہ کمال انسانی منحصر در آنست و ہر گاہ خواهی کہ اظہار کرامت
خارق عادت نمائی و خلق را معتقد خود گردانی و ازین راه از مردم امتیاز پیدا کنی بر اینہ
کبر و ریاء و عجب و مستی پیدا آید و از قرب جز بجز نینداید و از معرفت بے نصیبی حاصل آید
لَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا نُوَشِّتُ لَوْ دُنِدْنَا بِهِنَّ
بہر شہ فریق است یا خاص بہتدی و متوسط سعادت اطوار این قول نسبت بہتدی است
و استدلالی کشفی شدن و اجالی تفصیلی کشتن معانیہ بہتدی است بہتدی و متوسط
ازین کمال در راہ اند نوشته بودند کہ چون حقیقت محمدی از مقام خود عروج فرمودہ

یعنی قول حضرت ایشان قول حضرت خواجہ بزرگ ۱۱ یعنی بہتدی متوسط و بہتدی ۱۲ یعنی قول سابق حضرت ایشان و حضرت خواجہ بزرگ

مقصود

نہ

ازین

ازین

بحقیقت احمدی متحد شد و آن مقام خالی ماند پس باید که وصول درین ایام الی یوم
القیام بحقیقت محمدی محال باشد لکن ^{عنه} ما معدوم و هیچ مقامی حاصل حقیقت
موسوی که محبت صرف است و حقیقت احمدی که محبوبیت بحت است نباشد و
موجود جز محبت و محبوبیت خالصین نبود و مرکز بی دایره میباشد که مستحق باشد این
بحسب صورت محال است و بیاید که محمدی المشرک در جهان پیدا نشود که ولایت
محمدی موجود نیست تا واصل آن گردد و بدانند که حضرت ایشان ^{جواب} قدس الله تعالی سره
در مکتوب نیست و نیم از جلد اول تصریح کرده اند که مراد از حقیقت احمدی و حقیقت محمدی
در اینجا تعین امکانی خلق و امر اوست علیه و علی الله الصلوة والسلام و نه تعین
و جوبی که تعین امکانی او ظل آنست چه عروج تعین و جوبی را معنی نیست و متخی
گشتن بآن تعین معقول نه تم کلامه برین تقدیر همه شبهات بسیار منشور میگردد چه
منشاء شبهات عروج تعین و جوبی است و متحد گشتن بآن کما لا یخفی و لیس فلیس
عجب که بعضی کلام را مطالعه کرده اند و بعضی را نادیده اند و شبهات مینمایند و بر تقدیر
تسلیم گوئیم که حقوق ظل باطل موجب انعدام ظل نیست اینجا تبدل صفاتست فنا و
بقا که دورکن ولایت اند آنجا نیز تبدل صفاتست سائلک بقنا معدوم میشود
تبدل حقیقت محالست خلقتم ^{بشرف} للابد شنیده باشد عجب است که انعدام حقیقت از
کجا فهمیده اند و اینها شبهات بر آن نموده زیاده ازین نیست که پیغامبر صلی الله علیه
و آله وسلم از آن حقیقت عروج فرموده بحقیقت فوقانی رسیدند و باوصاف آن

پیدا
قدس الله تعالی سبحانه
امکانی است
نگرند
تبدیل
مقدم
بغیر خدا

نگرند

۱۵ یعنی مقام حقیقت محمدی ۱۲ یعنی بسبب معدوم و منقود بودن حقیقت محمدی در مقام خود ۱۲ ۱۳ چه
حقیقت محمدی حاصل بود و آن معدوم شده و منتقل گشته ۱۳ ۱۴ چه مرکز بین نقطه وسط دایره را گویند ۱۳ ۱۵
کلام حضرت المجد قدس سره ۱۲ ۱۳ و چون نیست مراد تعین و جوبی که منشاء شبهات سابقه بود پس نیست و نابود گردید وجود
شبهات قاطبیم ۱۲ ۱۳ یعنی شبهات وارو کنندگان بعضی حصص کلام را مطالعه کرده اند و بعضی حصص دیگر را نادیده اند
شبهات الخ ۱۲ ۱۳ یعنی شمار لای و وام و بهیچگی مخلوق شده آید ۱۲

نیز متصف گشته حقیقت سابق بر خاست و وصول بان واقع و حصول آن بین
 احقیقتین بر حال و مرکز و دائره بر یا بلکه تسمیه آن بحقیقت محمدیه باعتبار ما کان رواق
 و آنچه حضرت ایشان نوشته که مقام حقیقت محمدیه خالی ماند نیز ولالت وار و بر آنکه
 آن مقام بعد عروج آن سرور صلی الله علیه و آله و سلم بحال خودست پس آنچه کوازم
 اوست از محبوبیت و محبتیت و مرکزیت و عدم مرکزیت نیز بحال خویش باشد و هر که
 از راه استعداد مناسبت باین مقام دارد محمدی المشرک است چه این مقام مقام حقیقت
 مقام محمدی است و السلام علیکم و علی سائر من اتبع الهدی *

حیولت آن
 ن
 ی
 ی
 علی و علی آله الصلوٰة والسلام

مکتوب سوم

بمخد و مراده گرامی شیخ محمد خلیل اشدر در ذکر بعضی مناقب و آثار برادر کلان خود امام
 العارفین قدوة الواصلین واقف انرار کلام مجید حضرت شیخ محمد سعید که تقریبی
 مرقوم گردید محمد کلا و نصلی علی حبیبه و آله و سلم از خوردی بار آثار قبول و
 کرامت از ایشان پیدا بود و از زمان صبا اظفار ولایت و نجابت هویدا در زمان حیات
 حضرت قطب الولاية خواجه محمد باقی رضی الله عنه ایشان خورد سال بوده اند و کلام
 صوری خواجه نرسیده لیکن خواجه در حق ایشان فرموده بودند که محمد سعید حریف است از

گرویده
 و هویدا
 قطب الاقطاب
 قدس سره

له قوله ما اثر به همزه و کسر ثائمه مثلثه آثار و نشانها کے نیک و کارنامے پسندیده ۲۰۰۰ فرزند دوم حضرت مجدد قدس سره
 اندر ولادت شریف ایشان در حدود سال هزار و پنچ بجزی شهر شعبان بوده ۱۲ زبده المقامات ۳۰۰ بکسر اول بے معنی
 کودکی ۱۳۰۰ بفتح اول اصالت و بزرگواری و گرامی شدن ۱۲۰۰ ملاقات ظاہری حضرت خواجه محمد باقی ۱۳۰۰
 در زبده المقامات آورده کہ حضرت ایشان میفرمودند کہ محمد سعید چهار و پنچ ساله بود کہ و سے رار بخوری پیش آمد در غلبات آن
 ضعف از و سے پرسیده شد کہ چه میخواهی بے اختیار گفت حضرت خواجه را میخواهم من این حرف اورا بحضرت خواجه
 قدس سره عرض کردم فرمودند کہ محمد سعید شمارندی و حرفی نمود و غایبانہ از ما نسبت در بود ۱۲

Marfat.com

کلمات
هفته

مانعاً بانه نسبت گرفته است ^{۱۱} فی المهدی یُنطقُ عن سعادة جدیده + و تحصیل کمال
 ظاهری و باطنی در خدمت والد بزرگوار خود نموده اند و در مفهده سالگی علوم ظاهره
 معقوله و منقوله را بدرجه کمال رسانیده اند و در رنگ والد بزرگوار خود کمال شریعت و
 تقوی آریسته و متابعت سنت و عمل بعزمت پر استه ^{۱۲} لاین کلام و تواضع تمام و
 تفکر و ژاد باهتام و بذل موجود و نفی وجود ^{۱۳} طریقہ ائیمه ایشان است قرآن مجید را
 بسند عالی تجوید نموده اند و در حدیث نبوی علی مصدرها الصلوة والسلام سند جدید
 و رتبه قصوی دارند و در فقیهیات و ستگاه علیا حضرت ایشان از اکثر اوقات که احتیاج
 بتحقیق مسله فقیهیه میشد از ایشان بیان آن میخواستند و گاهی که حل مشکلات
 مسائل میکردند و راه خلاصی از بعضی از مضایق ^{۱۴} می نمودند آنحضرت بسیار خوشوقت میشدند
 و دو باره ایشان میکردند و در حضور آنحضرت براتب کمال و کمیل رسید بودند و بحال
 ایشان در آن وقت نیز تعلیم طریقہ و ارشاد طلبیه میفرمودند و با وجود کمال عقل معاد و عقل
 معاش نیز درجه کمال دارند چنانچه حضرت ایشان در اکثر امور مصلحت و مشوره با ایشان
 می نمودند و رائے ایشان را پسندیدند و در امور باطن نیز ایشان صاحب بر آنحضرت
 بودند و اسرارے با ایشان در میان می آوردند که کم کسی در آن شریک بود و با اسرار
 غایبه و معاملات خاصه آنحضرت متبشر و متحقق اند از باب امراض صوری از توجه
 ایشان شفا میجویند و صحاب ^{۱۵} علی معنوی از تصرف شان راهی جمعیت سے پویند
 باجمله ایشان بر صدق قول قطب المحققین و ارث المسلمین حضرت خواجه نقشبند قدس

نقائت

باصنی
معموره اند

و بیشتر

۱۱ یعنی این کودک در گهواره خود گویاست از سعادت بخت خود یعنی دروے آثار سعادت بخت یعنی نیک بخت
 بودن موجود است ۱۲ قوله ائیمه بر وزن صحیفه یعنی خوب و عیب ما خود از انق بختیں بمعنی شاد شدن و بغایت
 خوش شدن ۱۳ غیاث ۱۴ سند جدید نیک و خوب باعتبار راویان دستاوان ۱۵ قوله مشوره بفتح میم
 و ضم شین و سکون واو صلاح پرسی و کنکاش و باین معنی سکون شین و ضم واو نیز آمده و بفتح واو به ثبوت
 نمیرسد ۱۶ غیاث اللغات

صلی الله علیه و آله وسلم

سره اند که فرموده اند که ما فضلیا نیم این نقل در بزرگی ایشان کافی است که می آرند که
ایشان در معاویه بنی ندر که اصحاب کرام رضی الله عنهم و حضرت پیغمبر ما علیه و علی
الله الصلوٰة والسلام جمع اند و ایشان با چند از یاران حضرت ایشان نیز در آن
مجلس حاضرند درین میان اصحاب کرام کاغذی طلب مینمایند که خدمت آن سرور
صلی الله علیه و آله و سلم نامه نویسند کاغذ حاضر کردند و نامه نوشتند باین مضمون
که ایشانان و یاران در غایت الهی جل سلطانہ بر ابریم و ما اینهمه سخن و ریاضت
شاقه کشیدیم و اینها به و ہمیش صحبت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم در جواب
آن این لفظ قرآنی نوشته اند ذلک فضل الله یؤتیہ من یشاء و الله ذو الفضل
العظیم و در تبیین معارف و حقائق و شرح امرار و دقائق زبان عالی و بیان شافی
دارند و چون نزد اہل معنی اعلائے کمالات و اظہر کرامات سخن در دقائق ذات و حقائق
صفات ست تعالی و تقدسات که از جوش ذوق و خروش شوق سر بر زده است
لاجرم از شرح کمالات و بسط کرامات ایشان لب فرو بسته حوالہ بر ملفوظات و مکتوبات
ایشان مینماید تا ازین بآن پے برند و از معنی بصورت گرانید خوش گفت
مصرع قیاس کن ز گلستان من بہار مرا

ریاضت

ث

شرح

ع

مکتوب چهارم

بفضل حقیر جامع این مکتوبات قدسی آیات محمد عاشور بخاری در بیان طریق اہل اللہ و
خلاصہ سیر و سلوک ایشان و بیان قنای لطائف عالم امر و بقائے آنها مفصلاً

۱۵ یعنی این جامع که خواجہ محمد سعید از شانت فاضل ۱۲ ۱۵ یعنی گو اقیاز شرف صحبت و عدم آن در میان موجود
و تحقق فاضل ۱۳ بہر اہی پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم ۱۲ ۱۵ و یوئیدہ حدیث رواہ دزین عن ابی
عبیدہ بن قال یا رسول الله احد خیر منا اسلنا و جاہدنا معک قال نعم قوم یکونون من بعدکم یؤمنون بی و لم یرونی و ایضا
حدیث رواہ احمد طوبی لمن رانی و طوبی نسیم مرات لمن لم یرنی و امن بی ۱۲ اخر المشکوٰۃ

وَمُنَا سَبَبِ لَطَائِفِ عَالَمِ خَلْقٍ بِأَهْرِي كَيْ اَزِينِ لَطَائِفِ عَالَمِ أَمْرِ بِسْمِ اللّٰهِ
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ مُحَمَّدٌ ؕ وَنُصَلِّیْ عَلٰی جَبِیْبِهِ وَآلِهِ وَنُسَلِّمُ بِدَانْدِیْ كِه فَنَائِ قَلْبِ عِبَارَتِ
 اَز نِسْبَانِ مَاسَوَائِ اَوْسْتِ سُبْحَانَهُ وَعَدَمِ خَطُورِ غَیْرِ مَحْدِّیْ كِه اَكْرِبْتَكَلْفِ اِخْطَارِ غَیْرِ مَایِدِ
 مَخْطُورِ نَكْرُودِ وِیْقَائِ اَن پَیْرِی سِت كِه فَنَائِ اَو اَز ظُهُورِ اَن بِحُصُولِ نِسْوَسْتِ وَاَن
 ظُهُورِ تَجَلِّی فَعْلِ حَقِّ سِت سُبْحَانَهُ بِرِ قَلْبِ اَكْر كُو یَنِد كِه بَعْدِ اَز فَنَائِ ظُهُورِ اَن تَجَلِّی سِت یَا بَعْدِ
 اَز تَجَلِّی اَن فَنَائِ سِت كُو نِیْمِ كِه لَازِمِ وِی مَلْزُومِ هَم اَنْدِ هَمَانِ سَخْنِ شَیْخِ الْاِسْلَامِ الْفَضَائِلِ
 قُدْسِ سَرِّه كِه تَا نِسَابِی نَزِیهِ وِی تَا نَزِیهِ نِسَابِی نِدَانِم كِدَامِ یَكِ پِشِ بُودِ كَسْبِتِنِ یَا
 پِیُوسْتِنِ چُونِ اَز ظُهُورِ تَجَلِّی فَعْلِ قَلْبِ فَا نِی كِرُودِ وِی اَن فَنَائِ فَعْلِ سَالِكِ مُنْفِی شُودِ
 وِی خُودِ اَمْسَلُوبِ الْفَعْلِ یَا یَدِ بَعْدِ اَز اَن لِفَعْلِ حَقِّ بَاقِی كِرُودِ وِی فَعْلِ خُودِ ا فَعْلِ حَقِّ یَا یَدِ بَعْدِ
 اَز اِن فَنَائِ رُوحِ سِت وِی فَنَائِ رُوحِ اَز ظُهُورِ تَجَلِّی صِفَاتِ اَوْ تَعَالِی بِحُصُولِ مِی پِیُودِ
 وِی بَقَائِ رُوحِ نِیْزِ بَدَانِ صِفَاتِ قُدْسِ بُودِ بَعْدِ اَز اَن فَنَائِ سِرِّ سِت كِه مُفْهَمِ اَن شِیُونَاتِ
 وَاِعْتِبَارَاتِ صِفَاتِ وِی بَقَائِ اَوْ بَعْدِ اَز فَنَائِ اَوْ بَانِ شِیُونَاتِ وَاِعْتِبَارَاتِ بُودِ بَعْدِ
 اَز اَن فَنَائِ خَفِی سِت وِی مُفْهَمِ اِن صِفَاتِ سَلْبِیَّةِ تَنْزِیْهِیَّةِ سِت وِی بَقَائِ اَن بَانِ
 بَعْدِ اَز اَن فَنَائِ اَخْفِی سِت وِی مُفْهَمِ اِن مَرْتَبِیَّةِ اِیْسِت كِه كَالْبِرْزَخِ سِت مِیَانِ مَرْتَبِیَّةِ
 تَنْزِیْهِی وِی مِیَانِ اِصْدِیْتِ مُجْرُودِ وِی بَقَائِ اَخْفِی بَعْدِ اَز فَنَائِ بَانِ مَرْتَبِیَّةِ مُقَدِّمِیَّةِ چُونِ سِیْرِ
 بَاسِیْجَارِ سِدِّ وِی رَجَابِ وِلَایْتِ عَالَمِ اَمْرِ نِهَابِیْتِ اَیْدِ كِه اِن لَطَائِفِ خَمْسِهِ دَر مَرْتَبِیَّةِ وِلَایْتِ
 بَعْدِ اَز اَن اَكْر فِضْلِ اَلِیِّ سِدِّ وِی فَرَا یَدِ سِیْرِ دَر كَمَالَاتِ لَطَائِفِ خَمْسِهِ عَالَمِ خَلْقِ كِه نَفْسِ اِنْسَانِی وِی
 عِنَا صِرَارِ رَجَبِیَّةِ نِوَ اَبْدِ اَفْتَادِ وَاِنِ لَطَائِفِ خَمْسِهِ عَالَمِ خَلْقِ اَصْلِ لَطَائِفِ خَمْسِهِ عَالَمِ اَمْرِ اَنْدِ
 مُعَا مَلَه لَطِیْفَه نَفْسِ اَصْلِ مُعَا مَلَه قَلْبِ سِت وِی مُعَا مَلَه لَطِیْفَه اَبْدِ اَصْلِ مُعَا مَلَه لَطِیْفَه رُوحِ سِت

بانه

۱۵ خطور بالضم گذشتن اندیشه بدل ۱۲ یعنی ابو اسماعیل از اولاد حضرت ابو ایوب انصاری رحمه که از اکابر محدثین بود
 است او گفته که من از سه صد تن حدیث نوشته ام که همه سنی بوده اند ۱۳ از باد آب آتش خاک ۱۴

وَمُعَامَلَةُ لَطِيفَةِ آبِ صِلِ مُعَامَلَةُ لَطِيفَةِ نَارِ صِلِ مُعَامَلَةُ لَطِيفَةِ رُخْصِي
 اِسْتِ وَمُعَامَلَةُ لَطِيفَةِ خَاكِ صِلِ مُعَامَلَةُ لَطِيفَةِ رُخْصِي اِسْتِ بَآيْدِ وَاسْتِ كِه فَائِدَةُ قَنَازِ وَاِلِ
 صِفَاتِ بَشَرِيَّةِ اِسْتِ وَرِفْعِ شَرِكِ رُخْصِي اَلْكَرِيحِ سُرُوحِ رُخْصِي وَارُخْصِي بِاَحْكَامِ شَرْعِي مَكْلُفِ نَشْدِه
 اِنْدِ وِشْرِكِ اَنَهَارِ اِدْرِ اِسْلَامِ اِعْتِبَارِ نَمُوْدِه اِنْدِ لَكِيْنِ دَرِ مَرْتَبَةِ وِلَايَتِ خَاصَّةِ اِزِ رِفْعِ اَنِ
 شَرِكِ رُخْصِي چَا رِه نِيَسْتِ وَبِهَرِ چِنْدِ اَنَهَا تَا زَكْتِ وِ نُوْرَانِي تَرَانْدِ شَرِكِ اَنَهَا رُخْصِي تَرَسْتِ وَرِفْعِ
 اَنِ شَرِكِ دَقِيْقِ تَرِ وِ تَوَانْدِ بُوْدِ كِه بَعْضِ رَافِقَا قَلْبِ وِ رُوْحِ دَسْتِ وِ بَدِ وِ فَنَاءِ بَسْرِ نَشُوْدِ وِ
 بَعْضِ رَافِقَا بَسْرِ شُوْدِ وِ فَنَاءِ وِ وِ لَطِيفَةِ كِه بَعْدِ اِزِ اَنِ سْتِ نَشُوْدِ وِ بَقْنَاءِ بَهْمَانِ لَطِيفَةِ قَلْبِ
 رُوْحِ وِ بَسْرِ اَلْقَارُوْدِ وِ اِزِ اَوَّلِيَا بُوْدِ لَكِيْنِ چَوْنِ فِرَاقِ حَقَائِقِ بِهَرِ يَكِ اِزِ اِنِ لَطَائِفِ وِ حَلُوْبِه
 اَيْدِ اَنِ لَطَائِفِ كِه دَرِيْنِ نَشَاءِ بَدُوْلَتِ قَنَا وِ بَقَا مَشْرُوفِ نَشْدِه اِنْدِ اِزِ ثَمَرَاتِ وِ نَتَائِجِ
 مَنَاسِبَةِ اَنِ قَنَا وِ بَقَا فَائِدَةُ كَامِلِ نَكِيْرِنْدِ مَنِ كَانِ فِیْ هَذِهِ اَعْنِي فِهُوْ فِیْ اَلْاٰخِرَةِ
 اَعْنِي وَاَصْلُ سَبِيْلَاهُ وَاَلْسَّلَامُ +

مکتوب پنجم (۵)

بِقَاضِي عَارِفِ كَشْمِيْرِي دَرِ شَرْحِ حَدِيْثِ اَدْوَا حُمِّ اَيِّ الشُّهْدَاءِ فِیْ اَجْوَابِ طَيْرِ
 خُضْرِ الخِ بِرِطْرِقَةِ عُلَمَاءِ وِ صُوفِيَّةِ مَعَ دَفْعِ الشُّبُهَاتِ الْوَارِدَةِ عَلَيْهِ بِسْمِ اللّٰهِ
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰی مَا اَسْبَغَ مِنْ اَفْضَالِهِ وَاَلصَّلَاةُ وَاَلسَّلَامُ عَلٰی نَبِيِّ

اِسْمَعِيْلِي بِرُكُوْعِ دَرِيْنِ وَاِرْوَانِيَا كُرُوْدِ وَاِخْرَةِ نِيَزِ كُرُوْسْتِ - وَاَقْعَسْتِ دَرِ سُوْرَةِ بَنِي اِسْرَائِيْلِ ۱۳ ۲۷ عَنْ اَبْنِ عَبَّاسٍ اَنْ رَسُوْلَ
 اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا ضَعْفَاءَ اِنَّهُ لَمَّا اَصِيْبَ الْخَوَانِكُمْ يَوْمَ اَحُدٍ جَعَلَ اللّٰهُ اِرْوَا حُمَّ فِیْ جُودِ طَيْرِ خُضْرِ تَرُوْدُ اَنَهَا دَرِ الْجَنَّةِ
 تَاكُلُ مِنْ ثَمَرِهَا وِتَاوِي اِلَى قَنَادِيْلٍ مِنْ ذَهَبٍ مَعْلُوقَةٍ فِیْ ظِلِّ الْعَرْشِ فَلَمَّا وَجَدَ وَاطِيْبًا يَأْكُلُهُمْ دَمَشْرَبَهُمْ وَمَقِيْلَهُمْ قَالُوا مَنْ
 يُّبَلِّغُ اِخْوَانَنَا عَنَّا اِنَّمَا اَحْيَاءُ فِی الْجَنَّةِ لَتَلَا يَزُوْدُ وَا فِی الْجَنَّةِ وَلَا يَنْكَلُوْا فِی الْحَرْبِ فَقَالَ اللّٰهُ اَنَا اُبَلِّغُهُمْ عَنْكُمْ فَانزَلَ
 اللّٰهُ تَعَالٰی وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِيْنَ قَتَلُوْا فِی سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا بَلْ اَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْزُقُوْنَ اِلَى اٰخِرَةِ اَيَّاتِ - رَوَاهُ
 اَبُو دَاوُدَ ۱۳ مَشْكُوَّةُ كِتَابِ الْجِهَادِ

الرَّحْمَةِ وَقَائِدِ الْخَيْرِ وَاللَّهِ وَعَلَىٰ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْأَكْلِ وَسَائِرِ الصَّالِحِينَ نَهَايَةَ
 سُؤْلِ السَّائِلِينَ وَغَايَةَ أَمَلِ الْأَمِلِينَ • اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ جَنَابُ كِمَالَتِ دَسْتِغَاةِ
 فَضَائِلِ وَفَوْضَلِ نِيَاهِ رَامِشْمُولِ عِنَايَاتِ خَوْلِيهِ وَشِشْتِ مَبْعَارِحِ قُرْبِ تَرْقِيَاتِ لِمَازِنِ
 كَرَامَتِ فَرَايِدِ پَرَسِيدِ بُوْدُنْدِ كِهَ اَنچِهَ دَرِ حَدِيثِ آدَمِهَ هَسْتِ كِهَ اَرْوَاحِ شَهِيْدَانِ دَرِ اَجْوَابِ طَيْرِ
 خُضْرَانْدِ چِهَ مَعْنَى سَتِ وَكِدَامِ شَرَفِ سَتِ اَرْوَاحِ كَمَلِ رَا كِهَ دَرِ جَوْفِ جَانُوْرِ بَاشَنْدِ مَخْرُوْمِ
 اَوْلِ حَدِيثِ رَا بَاشَرِحِ اَن اِيْرُوْمِيْمَا سِيْمِ بَعْدِ اَز اَنْ تَحْرِيْشِ شَبَهَاتِ كِهَ اِيْرُوْمُوْدِهَ اَنْدِ وَ اَجْوِبُهُ هَر
 كِدَامِ كَبُوْتِيْمِ عَنِ مَسْرُوْقِ تَابِعِيٍّ جَلِيْلٍ قَالَ سَاَلْنَا عَبْدَ اللّٰهِ بْنَ مَسْعُوْدٍ عَنِ هَدِيْمِ

سَلِ وَ اَفْضَالِ جَمْعِ فَضِيْلَةٍ بِعِنَةِ اَوْصَافِ لَازِمَةِ غَيْرِ مَتَوَدِيَةِ بَسُوْتِ غَيْرِ حَيَاةِ حَسَنِ وَ ذَكَوْجِيَا وَ اَصَالَتِ وَ نَجَابَتِ وَ شَرَفَاتِ وَ قَوْلِهِ
 فَوْضَلِ جَمْعِ فَاضِلَةٍ بِعِنَةِ اَوْصَافِ مَتَوَدِيَةِ بَسُوْتِ غَيْرِ حَيَاةِ عَطَا وَ عِلْمِ وَ مَهْرِ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰ ۱۰۰۱ ۱۰۰۲ ۱۰۰۳ ۱۰۰۴ ۱۰۰۵ ۱۰۰۶ ۱۰۰۷ ۱۰۰۸ ۱۰۰۹ ۱۰۱۰ ۱۰۱۱ ۱۰۱۲ ۱۰۱۳ ۱۰۱۴ ۱۰۱۵ ۱۰۱۶ ۱۰۱۷ ۱۰۱۸ ۱۰۱۹ ۱۰۲۰ ۱۰۲۱ ۱۰۲۲ ۱۰۲۳ ۱۰۲۴ ۱۰۲۵ ۱۰۲۶ ۱۰۲۷ ۱۰۲۸ ۱۰۲۹ ۱۰۳۰ ۱۰۳۱ ۱۰۳۲ ۱۰۳۳ ۱۰۳۴ ۱۰۳۵ ۱۰۳۶ ۱۰۳۷ ۱۰۳۸ ۱۰۳۹ ۱۰۴۰ ۱۰۴۱ ۱۰۴۲ ۱۰۴۳ ۱۰۴۴ ۱۰۴۵ ۱۰۴۶ ۱۰۴۷ ۱۰۴۸ ۱۰۴۹ ۱۰۵۰ ۱۰۵۱ ۱۰۵۲ ۱۰۵۳ ۱۰۵۴ ۱۰۵۵ ۱۰۵۶ ۱۰۵۷ ۱۰۵۸ ۱۰۵۹ ۱۰۶۰ ۱۰۶۱ ۱۰۶۲ ۱۰۶۳ ۱۰۶۴ ۱۰۶۵ ۱۰۶۶ ۱۰۶۷ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ ۱۰۷۰ ۱۰۷۱ ۱۰۷۲ ۱۰۷۳ ۱۰۷۴ ۱۰۷۵ ۱۰۷۶ ۱۰۷۷ ۱۰۷۸ ۱۰۷۹ ۱۰۸۰ ۱۰۸۱ ۱۰۸۲ ۱۰۸۳ ۱۰۸۴ ۱۰۸۵ ۱۰۸۶ ۱۰۸۷ ۱۰۸۸ ۱۰۸۹ ۱۰۹۰ ۱۰۹۱ ۱۰۹۲ ۱۰۹۳ ۱۰۹۴ ۱۰۹۵ ۱۰۹۶ ۱۰۹۷ ۱۰۹۸ ۱۰۹۹ ۱۱۰۰ ۱۱۰۱ ۱۱۰۲ ۱۱۰۳ ۱۱۰۴ ۱۱۰۵ ۱۱۰۶ ۱۱۰۷ ۱۱۰۸ ۱۱۰۹ ۱۱۱۰ ۱۱۱۱ ۱۱۱۲ ۱۱۱۳ ۱۱۱۴ ۱۱۱۵ ۱۱۱۶ ۱۱۱۷ ۱۱۱۸ ۱۱۱۹ ۱۱۲۰ ۱۱۲۱ ۱۱۲۲ ۱۱۲۳ ۱۱۲۴ ۱۱۲۵ ۱۱۲۶ ۱۱۲۷ ۱۱۲۸ ۱۱۲۹ ۱۱۳۰ ۱۱۳۱ ۱۱۳۲ ۱۱۳۳ ۱۱۳۴ ۱۱۳۵ ۱۱۳۶ ۱۱۳۷ ۱۱۳۸ ۱۱۳۹ ۱۱۴۰ ۱۱۴۱ ۱۱۴۲ ۱۱۴۳ ۱۱۴۴ ۱۱۴۵ ۱۱۴۶ ۱۱۴۷ ۱۱۴۸ ۱۱۴۹ ۱۱۵۰ ۱۱۵۱ ۱۱۵۲ ۱۱۵۳ ۱۱۵۴ ۱۱۵۵ ۱۱۵۶ ۱۱۵۷ ۱۱۵۸ ۱۱۵۹ ۱۱۶۰ ۱۱۶۱ ۱۱۶۲ ۱۱۶۳ ۱۱۶۴ ۱۱۶۵ ۱۱۶۶ ۱۱۶۷ ۱۱۶۸ ۱۱۶۹ ۱۱۷۰ ۱۱۷۱ ۱۱۷۲ ۱۱۷۳ ۱۱۷۴ ۱۱۷۵ ۱۱۷۶ ۱۱۷۷ ۱۱۷۸ ۱۱۷۹ ۱۱۸۰ ۱۱۸۱ ۱۱۸۲ ۱۱۸۳ ۱۱۸۴ ۱۱۸۵ ۱۱۸۶ ۱۱۸۷ ۱۱۸۸ ۱۱۸۹ ۱۱۹۰ ۱۱۹۱ ۱۱۹۲ ۱۱۹۳ ۱۱۹۴ ۱۱۹۵ ۱۱۹۶ ۱۱۹۷ ۱۱۹۸ ۱۱۹۹ ۱۲۰۰ ۱۲۰۱ ۱۲۰۲ ۱۲۰۳ ۱۲۰۴ ۱۲۰۵ ۱۲۰۶ ۱۲۰۷ ۱۲۰۸ ۱۲۰۹ ۱۲۱۰ ۱۲۱۱ ۱۲۱۲ ۱۲۱۳ ۱۲۱۴ ۱۲۱۵ ۱۲۱۶ ۱۲۱۷ ۱۲۱۸ ۱۲۱۹ ۱۲۲۰ ۱۲۲۱ ۱۲۲۲ ۱۲۲۳ ۱۲۲۴ ۱۲۲۵ ۱۲۲۶ ۱۲۲۷ ۱۲۲۸ ۱۲۲۹ ۱۲۳۰ ۱۲۳۱ ۱۲۳۲ ۱۲۳۳ ۱۲۳۴ ۱۲۳۵ ۱۲۳۶ ۱۲۳۷ ۱۲۳۸ ۱۲۳۹ ۱۲۴۰ ۱۲۴۱ ۱۲۴۲ ۱۲۴۳ ۱۲۴۴ ۱۲۴۵ ۱۲۴۶ ۱۲۴۷ ۱۲۴۸ ۱۲۴۹ ۱۲۵۰ ۱۲۵۱ ۱۲۵۲ ۱۲۵۳ ۱۲۵۴ ۱۲۵۵ ۱۲۵۶ ۱۲۵۷ ۱۲۵۸ ۱۲۵۹ ۱۲۶۰ ۱۲۶۱ ۱۲۶۲ ۱۲۶۳ ۱۲۶۴ ۱۲۶۵ ۱۲۶۶ ۱۲۶۷ ۱۲۶۸ ۱۲۶۹ ۱۲۷۰ ۱۲۷۱ ۱۲۷۲ ۱۲۷۳ ۱۲۷۴ ۱۲۷۵ ۱۲۷۶ ۱۲۷۷ ۱۲۷۸ ۱۲۷۹ ۱۲۸۰ ۱۲۸۱ ۱۲۸۲ ۱۲۸۳ ۱۲۸۴ ۱۲۸۵ ۱۲۸۶ ۱۲۸۷ ۱۲۸۸ ۱۲۸۹ ۱۲۹۰ ۱۲۹۱ ۱۲۹۲ ۱۲۹۳ ۱۲۹۴ ۱۲۹۵ ۱۲۹۶ ۱۲۹۷ ۱۲۹۸ ۱۲۹۹ ۱۳۰۰ ۱۳۰۱ ۱۳۰۲ ۱۳۰۳ ۱۳۰۴ ۱۳۰۵ ۱۳۰۶ ۱۳۰۷ ۱۳۰۸ ۱۳۰۹ ۱۳۱۰ ۱۳۱۱ ۱۳۱۲ ۱۳۱۳ ۱۳۱۴ ۱۳۱۵ ۱۳۱۶ ۱۳۱۷ ۱۳۱۸ ۱۳۱۹ ۱۳۲۰ ۱۳۲۱ ۱۳۲۲ ۱۳۲۳ ۱۳۲۴ ۱۳۲۵ ۱۳۲۶ ۱۳۲۷ ۱۳۲۸ ۱۳۲۹ ۱۳۳۰ ۱۳۳۱ ۱۳۳۲ ۱۳۳۳ ۱۳۳۴ ۱۳۳۵ ۱۳۳۶ ۱۳۳۷ ۱۳۳۸ ۱۳۳۹ ۱۳۴۰ ۱۳۴۱ ۱۳۴۲ ۱۳۴۳ ۱۳۴۴ ۱۳۴۵ ۱۳۴۶ ۱۳۴۷ ۱۳۴۸ ۱۳۴۹ ۱۳۵۰ ۱۳۵۱ ۱۳۵۲ ۱۳۵۳ ۱۳۵۴ ۱۳۵۵ ۱۳۵۶ ۱۳۵۷ ۱۳۵۸ ۱۳۵۹ ۱۳۶۰ ۱۳۶۱ ۱۳۶۲ ۱۳۶۳ ۱۳۶۴ ۱۳۶۵ ۱۳۶۶ ۱۳۶۷ ۱۳۶۸ ۱۳۶۹ ۱۳۷۰ ۱۳۷۱ ۱۳۷۲ ۱۳۷۳ ۱۳۷۴ ۱۳۷۵ ۱۳۷۶ ۱۳۷۷ ۱۳۷۸ ۱۳۷۹ ۱۳۸۰ ۱۳۸۱ ۱۳۸۲ ۱۳۸۳ ۱۳۸۴ ۱۳۸۵ ۱۳۸۶ ۱۳۸۷ ۱۳۸۸ ۱۳۸۹ ۱۳۹۰ ۱۳۹۱ ۱۳۹۲ ۱۳۹۳ ۱۳۹۴ ۱۳۹۵ ۱۳۹۶ ۱۳۹۷ ۱۳۹۸ ۱۳۹۹ ۱۴۰۰ ۱۴۰۱ ۱۴۰۲ ۱۴۰۳ ۱۴۰۴ ۱۴۰۵ ۱۴۰۶ ۱۴۰۷ ۱۴۰۸ ۱۴۰۹ ۱۴۱۰ ۱۴۱۱ ۱۴۱۲ ۱۴۱۳ ۱۴۱۴ ۱۴۱۵ ۱۴۱۶ ۱۴۱۷ ۱۴۱۸ ۱۴۱۹ ۱۴۲۰ ۱۴۲۱ ۱۴۲۲ ۱۴۲۳ ۱۴۲۴ ۱۴۲۵ ۱۴۲۶ ۱۴۲۷ ۱۴۲۸ ۱۴۲۹ ۱۴۳۰ ۱۴۳۱ ۱۴۳۲ ۱۴۳۳ ۱۴۳۴ ۱۴۳۵ ۱۴۳۶ ۱۴۳۷ ۱۴۳۸ ۱۴۳۹ ۱۴۴۰ ۱۴۴۱ ۱۴۴۲ ۱۴۴۳ ۱۴۴۴ ۱۴۴۵ ۱۴۴۶ ۱۴۴۷ ۱۴۴۸ ۱۴۴۹ ۱۴۵۰ ۱۴۵۱ ۱۴۵۲ ۱۴۵۳ ۱۴۵۴ ۱۴۵۵ ۱۴۵۶ ۱۴۵۷ ۱۴۵۸ ۱۴۵۹ ۱۴۶۰ ۱۴۶۱ ۱۴۶۲ ۱۴۶۳ ۱۴۶۴ ۱۴۶۵ ۱۴۶۶ ۱۴۶۷ ۱۴۶۸ ۱۴۶۹ ۱۴۷۰ ۱۴۷۱ ۱۴۷۲ ۱۴۷۳ ۱۴۷۴ ۱۴۷۵ ۱۴۷۶ ۱۴۷۷ ۱۴۷۸ ۱۴۷۹ ۱۴۸۰ ۱۴۸۱ ۱۴۸۲ ۱۴۸۳ ۱۴۸۴ ۱۴۸۵ ۱۴۸۶ ۱۴۸۷ ۱۴۸۸ ۱۴۸۹ ۱۴۹۰ ۱۴۹۱ ۱۴۹۲ ۱۴۹۳ ۱۴۹۴ ۱۴۹۵ ۱۴۹۶ ۱۴۹۷ ۱۴۹۸ ۱۴۹۹ ۱۵۰۰ ۱۵۰۱ ۱۵۰۲ ۱۵۰۳ ۱۵۰۴ ۱۵۰۵ ۱۵۰۶ ۱۵۰۷ ۱۵۰۸ ۱۵۰۹ ۱۵۱۰ ۱۵۱۱ ۱۵۱۲ ۱۵۱۳ ۱۵۱۴ ۱۵۱۵ ۱۵۱۶ ۱۵۱۷ ۱۵۱۸ ۱۵۱۹ ۱۵۲۰ ۱۵۲۱ ۱۵۲۲ ۱۵۲۳ ۱۵۲۴ ۱۵۲۵ ۱۵۲۶ ۱۵۲۷ ۱۵۲۸ ۱۵۲۹ ۱۵۳۰ ۱۵۳۱ ۱۵۳۲ ۱۵۳۳ ۱۵۳۴ ۱۵۳۵ ۱۵۳۶ ۱۵۳۷ ۱۵۳۸ ۱۵۳۹ ۱۵۴۰ ۱

الْآيَةِ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ
 الْآيَةَ قَالَ أَيُّ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَا قَدْ سَأَلْنَا أَيُّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 فَقَالَ يَعْنِي النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَرْوَاحُهُم أَيُّ أَرْوَاحِ الْمُقْتُولِينَ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ فِي أَجْوَابِ طَيْرٍ خَضِرٍ جَمْعُ طَائِرٍ وَيُطْلَقُ عَلَى الْوَاحِدِ وَخَضِرٌ
 بَضِيمٌ وَسُكُونٌ جَمْعُ أَخْضَرٍ أَيُّ يُخْلَقُ لِأَرْوَاحِهِمْ بَعْدَ مَا فَارَقَتْ أَبْدَانَهُمْ هِيَ كُلُّ
 مِنْ تِلْكَ الْهَيْئَةِ تَتَعَلَّقُ بِهَا وَتَكُونُ خَلْفًا عَنْ أَبْدَانِهِمْ وَالْيَهُودُ إِلا شَارَةَ يَقُولُ
 تَعَالَى بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ فَيَتَوَسَّلُونَ بِهَا إِلَى نَيْلِ مَا يَشْتَهُونَ مِنَ اللَّذَائِدِ
 الْحِسِّيَّةِ وَالْيَهُودُ يُرْسِدُ قَوْلَهُ عَزَّ وَجَلَّ يُرْزَقُونَ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 لَهَا أَيُّ لِلطَّيْرِ أَوْ لِلذَّوَابِ قَنَادِيلُ مُعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ بِمَنْزِلَةِ أَوْكَارِ الطَّيْرِ
 تَسْرَحُ أَيُّ تَسِيرُ وَتَرْغَى وَتَتَنَاوَلُ مِنَ الْجَنَّةِ أَيُّ مِنْ ثَمَرَاتِهَا وَلَكِنَّهَا حَيْثُ
 شَاءَتْ ثُمَّ تَأْوِي أَيُّ تَرْجِعُ إِلَى تِلْكَ الْقَنَادِيلِ فَاطْلَعَ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ إِطْلَاعَةً
 فَقَالَ هَلْ تَشْتَهُونَ شَيْئًا فَقَالُوا أَيُّ شَيْءٍ نَشْتَهُى وَنَحْنُ نَسْرَحُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ
 نَشْتَأُ ففَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَلَمَّا رَأَوْا أَنَّهُمْ لَمْ يُتْرَكُوا مِنْ أَنْ يَسْأَلُوا قَالُوا يَا رَبِّ
 نُرِيدُ أَنْ نَرُدَّ أَرْوَاحَنَا فِي أَجْسَادِنَا حَتَّى نَقْتَلَ فِي سَبِيلِكَ مَرَّةً أُخْرَى فَلَمَّا رَأَى
 أَنْ لَيْسَ لَهُمْ حَاجَةٌ تَرْكُوا - رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَرِيحًا وَشَبَّهَ بِهَا رُوحَهُ وَشَبَّهَ بِهَا أَوْلَادَهُ
 بِهَذَا تَنْزِيلِ وَتَقْيِصِ أَرْوَاحِ سَتِ كَمَا أَنَّ أَبْدَانَ الْإِنْسَانِي بِرَأُورِهِ بَابِدَانَ حَيَوَانِي دَرَّارِنْدِ -
 شَبَّهَ ثَمَانِي أَنَّكَ جَمَاعَةٌ كَمَا بَتَّاسِخِ وَنَقْلِ رُوحِ قَائِلِنْدِي بَيْنَ حَدِيثِ تَشْكُكِ آرِنْدِ جَوَابِ بَيْنِ
 شَبَّهَاتِ بَحْبُوحِ سَتِ أَوْلِ أَنَّكَ نَهَادِنِ بَيْنِ أَرْوَاحِ دَرَّ جَوَابِ طَيْرٍ بِرَأُورِ بَرَاءِ إِحْيَاءِ نَفْسِ
 طَه فِي الْمَشْكُورَةِ أَنَا قَدْ سَأَلْنَا عَنْ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۱۲ ۵۲ اِشَارَتِ
 بِكَرِيمِهِ كَمَا وَاقِعِ سَتِ دَرَّ آلِ عَمْرَانَ وَبَارَهُ لَنْ سَأَلُوا يَعْنِي وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ
 الْحَمْدُ لِي وَرُوحِ كَمَانَ كَمَنْ كَسَّرَ كَرْتِ شَبَّهَ دَرَّ رَاهِ خَدَا بَلْ كَمَا زَمَنَهُ نَزْدِيكَ بِرُورِ دَكَارِ خُوَيْشِ رُوزِي دَاوَهُ مِشُونَدِ شَادَانَ
 بِأَسْبُوحِ عَطَا كَرَدِهِ خَدَا اِشَارَتِ بَارِ فَضْلِ خَدَا الْحَمْدُ ۵۲

شبه اول

تنزل

شبه ثانی

در جواب

آبدان آن طُیور نیست تا تو تم تناسخ پیدا آید بلکه در رنگ آنست که مرورید یا متاع
 نفیس را در صندوق بنهند بجز تشریف و تکریم آن هر چند این ارواح محیی آن آبدان
 نباشند اما رواست که متوشل آن آبدان نعم و لذت فراگیرند حتی که در بدن آبدان
 تصرف میکنند هر چند محیی انسان نیستند اما باکم و لذت انسان مثلند و متاع
 میگردند پس این آبدان طُیور مر آن ارواح را در رنگ آلات و مرکب باشند تا بسبب
 آن آبدان هر چه میخواهند در بهشت جائے میگیرند و تفریح مینمایند و مشاهده میکنند
 آنچه در بهشت است از آرزوهای زمین و مانند آن و بتدریج و ملتذ گردند از قرب حق
 جل و علا و جوار فرشتگان مقرب و جودوم آنست که گفته اند که میتوان این ارواح
 متمثل میشوند بصور طیر خضر چنانچه فرشته بصورت آدمی متمثل میشود پس آبدان سوائے
 ارواح نیستند بلکه ارواح مجید اند و موید این توجیه است آنچه در صحاح احادیث
 از طرق متعدده وارد شده است ارواح الشهداء طیر بیض و فی بعض الطرق فی
 صور طیر و فی بعضها ارواح الشهداء عند الله کطیر خضر و وجه تسمیة آنکه ظاهر
 این احادیث بر تمثیل این ارواح بصورت طیر مطابق مے افتد پس حدیث ما نحن فیہ
 ہم بر آن محمول باشد فان الحدیث یفسر بعضه بعضا و چه شوم آنست که این آبدان
 بر صفت آبدان انسانی اند و هر چند بصورت طیر اند لیکن بر صفات طیر نیستند و معتبر
 صفات و معانی است نه صورت و ظاهر جعفر طیار که در جناح وارد و طیران مینماید

نباشد

نظمت
ملند
میگرد

مثلند

جواب دوم

نموند

مجسمه

نسیم

سیوم

صفات

جواب سوم

نموند

۱۵ آن چیزها که بران سوار شوند از قسم مواشی و کشتی ۱۲ شکوفها و نازبونا و گیا های خوشبو و گلهای غیر مرغ
 ۱۳ و بیوتیده مانی کتاب الجنائز من المشکوۃ ان رسول الله صلی الله تعالی علیه و آله وسلم قال انما سمی المؤمن طیر
 تعلق فی شجر الجنة حتی یرجع الله فی جسده یوم یبعثه رواه مالک و النسائی و البیهقی ۱۲ یعنی جعفر بن ابی طالب
 کنیت ابو عبد الله کان اشبه الناس خلقا و خلقا بر رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم و کان اکبر من علی و کان من المهاجرین
 الاولین هاجرالی ارض الحبشة و قدم منها علی رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم حین فتح خیبر بعهده الی
 موته و قاتل فیها حتی قطعت یداه جمیعاً ثم قتل فقال رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم ان الله ابدل لریبید یر جنائز
 یطیر بها فی الجنة حیث شاء فمن هنالك قیل لرجع جعفر ذ و الجناحین ۱۲ من الاستیعاب لمختصا

نتوان گفت که از بدن انسانی برآمده بدن طیر درآمده است و بعد نسبت که تسمیه آن
 بطیر بسبب انتقال آنهاست از جای بجای برهینه طیر نه مثنی بر اقدام چنانچه
 آدمی در دنیا میگرد و پس هیچ تنزل و نقص لازم نیاید و گمان تناسخ نیز باطل است چه
 این ابدان مقدر و الهی از روح نیستند تا مستلزم نفی حشر و نشر گردند چنانچه اهل تناسخ
 بآن قائلند بلکه این ابدان تا روز حشر است چنانچه در حدیث دیگر آمده است ^{قرآنی} حَتَّى
 يَرْجِعَهُ اللهُ إِلَى جَسَدِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِبَعْثِ الْأَجْسَادِ وَ لِعَضِّ كَفْتِهِ أَنْدَكَ تَنَاخُ نَزْوَالِ
 تَنَاخِ رُؤُوسِ رُوحِ سِتِّ بَأَبْدَانِ وَيَكْرُورِينَ عَالَمِ نَهْ دَرِ اٰخِرَتِ چنانچه این جماعه منکر آخرت و
 بهشت و دوزخ اند و چه چهارم آنست که قاضی بیضاوی گفته است ^{از اهل علم} حَيْثُ قَالَ الْحَدِيثُ
 تَمَثِيلٌ لِحَالِهِمْ وَمَا عَلَيْهِمْ مِنَ الْبَهْجَةِ وَالسَّعَادَةِ شَبِيهَةٌ بِحُجَّتِهِمْ وَهَاهُ وَهُمُ وَ
 تَمَكَّنُهُمْ مِنَ التَّلَذُّذِ بِأَنْوَاعِ الْمُشْتَهِيَاتِ وَالتَّبَوُّؤِ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ يَشَاءُونَ وَ قُرْبِهِمْ
 مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَانْخِرَاطِهِمْ فِي عُمَارِ الْمَلَائِكَةِ الَّذِينَ حَوْلَ عَرْشِ الرَّحْمَنِ بِمَا إِذَا
 كَانُوا فِي أَجْوَابِ طَيْرٍ خُضِرَ تَسْرُحُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَتْ وَتَأْوِي إِلَى قَنَا دِيلٍ
 مَجَلَّقَةٍ بِالْعَرْشِ وَحِجْرٍ خَاسٍ أَنْكَ نَخَاطِرِ فَا تَرِ اٰرِ اِنِ مَسْكِينِ رَاهِ يَافِتِهٖ سِتِّ اَنْتِ كِهٖ مِتْوَانِدِ
 كِهٖ طَيْرِ خُضِرِ كِنَايَهٗ اَزِ لَطِيفَهٗ اَخْفَى بَاشَدِ اَزِ لَطَائِفِ حَمْسَهٗ عَالَمِ اَمْرِ كِهٖ قَلْبِ رُوحِ وَ سِتْرِ
 خَفِي وَ اَخْفَى سِتِّ وَ اَخْفَى اَعْلَى لَطَائِفِ عَالَمِ اَمْرِ سِتِّ وَ فَوْقِ مَهْمَهٗ اَنْ دَرِ شَانِ اَنْ
 دَرِ حَدِيثِ قَدْسِي كِهٖ نَقْلِ مَسْكِينِ اَمِدِهٖ سِتِّ وَ فِي الْاَخْفَى اَنَا وَ تَعْبِيرِ اِيْنِ لَطِيفَهٗ لَطِيفِ
 بَرَايَهٗ اَنْتِ كِهٖ طَيْرِ اِنِ عَالَمِ قَدْسِ مِي نِي ايدِ و اَزِ مَهْمَهٗ اَنْ لَطَائِفِ بِالَا مِيرِ و وُجُوهٗ اَصْلِ اَوْ
 دَرِ مَرَاتِبِ وَ جُوبِ فَوْقِ اَصْوَلِ لَطَائِفِ عَالَمِ اَمْرِ سِتِّ وَ خُضْرِ بَحْتِ اَنْكَ نُوْرِ اَخْفَى رَا
 نُوْرِ سَبْزِ قَارِدِ اَدِهٗ اَنْدَكِهٗ بَهْتَرِيْنِ رَنگِهٗ اَسْتِ وَ رَسِيْدِيْنِ رُوحِ بِلِقَامِ اَخْفَى كِهٖ فَوْقِ اَوْتِ
 بِلِ اَتَبِ

جواب چهارم

عالم
دینی

جواب پنجم

۱۰ یعنی حق تعالی فرماید که من در لطایف خفی موجودم چنانکه فرموده و لکن یسعی قلب عبیدی المؤمن ۱۰

۱۱ یعنی بدو مرتبه چه فوق روح سست و فوق او سست و فوق آن اخفی ۱۱

و طیران آن در ضمن اخفی کمال اوست و باین طیران بجائے میرسد که از اصل خود
میگذرد و از استعداد خود ترقی مینماید و از همه آن لطائف بالا میرود و حق جوار بمن
فی الاخفی و فی الاخفی انا و اورد شده است پیدا میکند خوش گفت بیت
مور مسکین بوسے داشت که در کعبه رسد * دست در پائے کبوتر زود ناگاه رسد
و چون اخفی را این قرب منزلت باشد که قنادیل معلقه بالعرش در حق آن توان
گفت وَالرُّوحُ بَعْدَ وُصُولِهِ فِي جَوْفِ الْأَخْفَى تَسْرِعُ مِنْ جَنَّةِ الْقُرْبِ وَالْوَصَالِ
حَيْثُ شَاءَتْ ثُمَّ تَأْوِي إِلَى تِلْكَ الْقَنَادِيلِ وَيَعْرُجُ الْجَزْمِيُّ إِلَى مَقَامِ الْكَلْبِيِّ وَيَجُودُ
الْقَيْدَ فِي الْإِطْلَاقِ الْمَاحِجِ لَا تَارِ فَتَكُونُ فِي غَايَةِ الْقُرْبِ وَنَهَايَةِ الْوَصَالِ كَأَنَّ الْأَوَّلَ
إِشَارَةٌ إِلَى قَابِ تَوْسِينِ وَالثَّانِي إِيمَاءٌ إِلَى أَوَادِنِي وَهَذِهِ الْحَالَةُ تَحْصُلُ لِلرُّوحِ
بِمُصَاحَبَةِ الْأَخْفَى وَذَوَالِ الْعَيْنِ وَالْأَثَرِ مِنْ أَثَارِ الْأَخْفَى وَلَقَدْ شَاهَدْنَا بَعْضَ
السَّالِكِينَ الَّذِينَ وَلَايَتُهُمْ غَيْرُ وَلَايَةِ الْأَخْفَى حَصَلَ لَهُمْ فِي صُحْبَةِ الشَّيْخِ الْمُتَمَقِّقِ
بِكَمَالَاتِ الْأَخْفَى الْوَاصِلِ إِلَى الْوَلَايَةِ الْمُحَمَّدِيَّةِ الَّتِي هِيَ وَلَايَةُ الْأَخْفَى كَمَالَاتِ
الْأَخْفَى وَتَحَقَّقَ بِجَاذِبَةِ صُحْبَةِ الشَّيْخِ بِتِلْكَ الْوَلَايَةِ وَعَرَجَ بِبِرْكَةِ شَيْخِهِ فَنُورٌ
إِسْتِعْدَادِهِ خَوْشٍ كَقَوْلِ بَيْتِ
الْكَرِيمِ بَيْنَ لِحْظِهِ مَكِينٌ كَارِشِبِ نَيْسِ
زِيحَتِ مَقْبَلِ الْبَيْنِ مَعْجَبِ نَيْسِ * وَبِمَا يَنْبَغِي أَنْ يُعْلَمَ أَنَّهُ يُجُودُ أَنْ يُحْمَلَ
كَيْفُونَةُ تِلْكَ الْأَرْوَاحِ فِي جَوْفِ الْأَخْفَى وَعَرُوجُهَا إِلَى تِلْكَ الدَّرَجَةِ الْعُلْيَا حَمُولًا
عَلَى ظَاهِرَةٍ وَحَقِيقَتِهِ وَيَجُودُ بِنَاءً عَلَى أَنَّ الْأَخْفَى بِمُقْتَضَى الْحَدِيثِ النَّفْسِ مَحَلُّ الْقُرْبِ
وَسَوَاطِنُ الْوَصَالِ أَنْ يَكُونَ كِنَايَةً عَنْ حُصُولِ مَرَاتِبِ الْقُرْبِ لَهَا وَوُجُوهٌ لَهَا إِلَى دَرَجَاتِ
النِّسْبِ سَوَاءً كَانَ بِوُصُولِهَا إِلَى مَقَامِ الْأَخْفَى وَتَحَقُّقِهَا بِكَمَالَاتِهِ أَوْ بِطَرِيقِ آخَرَ كَمَا لَا
يَخْفَى عَلَى أَرْبَابِهِ فَإِنَّ مِنْ كُلِّ مَرِّ اللَّطَائِفِ طَرِيقًا مُصِلًا إِلَى الْمَطْلُوبِ وَإِنْ كَانَ الطَّرِيقُ
مُتَفَارِقًا فِي الْوُصُولِ وَالْإِصْطِلَاقِ بِتَفَاوُتِ الْعُلُوقِ وَالنِّسْبِ الْوَاقِعِ فِيمَا بَيْنَهُنَّ فَإِنَّ قَيْلَ

نزد ناگاه

والوصول
والوصول

والوصول

بها

Marfat.com

مقتضی قوله فی الاخفی انا ان ینکون الطریق کلها منتهیه الی الاخفی قلنا الظاهر المراد بقوله فی الاخفی انا وراء الاخفی انا بحیث لا ینکون بین الاخفی و بین المطلوب حائل بخلاف الطریق الاخر من اللطائف الاخر لوجود الحائل والوسائط بینها و بین المطلوب علی ما یشهد به الذوق والوجدان + +

مکتوب ششم

بسلطان وقت و ذکر موا عظم و ادای شکر نعمت امن و امان بموجب من لم یشکر
الناس لم یشکر الله لیسم الله الرحمن الرحیم سبحانک ما اعظم شانک و اظهر
برهانک انت الشاهد فی العین و لا یشاهدک العین فانت اقرب الی الشئی من
عینه و قد حال الحجب فی البین صل علی الهادی الیک بعد ما وقب غاسق الجهالة
وارتفع ظلم الضلالة محمد اشرف البریه و الیه و صحبه ذوی النفوس القدسیة
ما دارت الازمان و تسلسلت الاسباب و الاکوان عن معاذ بن جبل انه قال
قد اخذ یدی رسول الله صلی الله تعالی علیه و الیه و سلم فمشی قلیلا فقال یا معاذ
اوصیک بتقوی الله تعا و صدق الحدیث و وفاء العہد و اداء الامانة و ترک الخیانة
و رحمة الیتیم و حفظ الجوار و کظم الغیظ و لین الکلام و بذل السلام و لزوم الامام و التقفیر
فی القرآن و حب الآخرة و الجزع من الحساب و قصر الامل و حسن العمل و انہاک ان
تشم مسلما او تصدق کاذبا او تکذب صادقا و تعصی ماما عادلا و ان تفسد الارض
یا معاذ اذکر الله عند کل شجر و حجر و احدث بكل ذنب توبه السر بالسر و العلانية بالعلانية

وما اظهر

فی

والفقہ

واہلک

۱۵ و عدم الحیلولة بینہما عبر بالنظر فیتہ فافہم ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰

رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي كِتَابِ الزُّهْدِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَمَا أَعْفُ عَنِ الْخَادِمِ فَصَمَتَتْ عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَمَا أَعْفُ عَنِ الْخَادِمِ قَالَ كُلَّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً رَوَاهُ سُؤْمُ فِي صَحِيحِهِ كَثِيرِينَ دَعَا كَوَيَانَ نِيَا زَمَنْدِ بَعْضِ اشْرَفِ اَعْلَى
 حضرت سلطان الاسلام ظل الله تعالى على الانام باسط مهاد العدل والانصاف
 هاد ماساس الجور والاعتساف خليفه ملك الافاق سبطونه والحق كان مداه
 اية سلكا يحوم حول ذراه العالمون كما ترى الحجة بيت الله معتركا حضرت امير
 المؤمنين افاد الله بزهدنا ميرساند و اظهار نياز مندى و خاكسارى و ادائى شكر و ثناء
 نعمت امن و امان رونق اسلام و قوت شعائر ان مينمايد و بوظيفة دعائى از و يا و عمر و
 ائمت و ظفر و نصرت كه از مدت بدید بان انس و الفت یافته است در زاویه نامردى
 و گوشه شكستگى با جمع از در و ایشان اشتغال و اروازان رو كه اين دعا از صميم قلب است
 و عن ظهر الغيب اميد است كه قرين اجابت باشد آفتاب دولت و سلطنت بر افق محمد
 و على تابان باد بالنبي الاممى و اليه الامجاد عليه و عليهم الصلوات و
 التسليمات و التحيات و البركات العكس

بعضی از این دعاها

مکتوبات معصومیه

طیبه

انگ

بشیخ محمد صدیق سرمندى در رفع شبهه كه بر معنى كلمه طيب كه نزد قوم به لام موجود الا الله مقرر
 است نموده بود. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ سَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
 اصطفاه صفيحه شريفه رسیده سبب مسترت گردید چون شمله سلامتی و جمعیت اجته بود مسترت
 بر مسترت بخشید توقع كه همبرین بمنوال با رسال احوال خیر مال بپتبع و مسرور می ساخته باشد
 له قول ائمت بضم اول و تشدید بانه موعده مغفوه دفع با بعضی بزرگی

نموده

جزو

تاج

نچه

بر نیاید

این اشعار

نوشته بودند که کلمه لا اله الا الله و مشتمل بر دو چیز است یکی نفی و یکی اثبات آیا از این
 نفی ماسوی الله مراد است یا نفی الهه باطله مخدومها هر دو معنی مجوز است سالکان این
 راه اکثر بمعنی اول تکرار میکنند و با خدا این کلمه طیبه نفی وجود و کمالات تابعه وجود از خود
 مینمایند و از هستی موهوم منخل گشته نیستی و وحدت ذاتی مستحق میگردند و فنا که
 رکن عظیم ولایت است حاصل مینمایند نوشته بودند که اگر نفی ماسوی الله مراد باشد
 بی معنی مضایقه نیست مخدومها شبیه که بر شوق ثانی ایراد کرده اند اینچنان نیز وارد میشود و محصل
 مضایقه میگردد چرا که اگر ماسوی الله موجود است بنفی ما منتفی نمیکردد و اگر موجود نیست نفی
 آن تحصیل حاصل است در جواب گوئیم که سالک تکرار این کلمه بعنوان لا مقصود الا الله
 میکند و باین تکرار نفی مقاصد و مرادات خود مینماید هر مراد و مقصود است سکندری این راه
 است سالک تا از مرادات خود نبر آید هیچ مقصود غیر از حق سبحانه در ساحت سینه او
 نماند و تعلق حقی و علمی او از انشیاگست نشود بجوای بارگاه عزت راه نیاید مصرع
 در تو یک آرزو و بلیس است + دخی فلا اشکال اگر بعنوان لا موجود گوئیم هم محظوظ
 در رفع است چه برین تقدیر گوئیم ماسوی الله موجود نیست تعدوم است لیکن موجود نما
 مصرع ماعد هائیم استیها نانا در رنگ دایره موهوم که از گردش نقطه جواله بهم رسیده
 است بنا بر آن در زمین عوام و متخمت سالک بعنوان موجود مقرر شده است
 سالک بتکرار این کلمه نفی وجود آن مینماید تا از غلط حس بر آید و از جهل مرکب وارد و در
 دیده بصیرت او جز یک موجود نماند و در وصف خاص او که وجود است دیگر را شرکت نبود
 نوشته بودند که اگر مراد نفی الهه است که معتقد کفار است پس ما را که نه الهه باطله در ذهن است
 و نه در خارج گفتن این نفی و اثبات چه فائده دارد مخدومها فائده آن تبری است از لغو
 بیزاری است از شرک و تجدید ایمان است و اثبات توحید در حدیث آمده است

له پس بل شایع مضایقه نیست چگونه راست می آید که اذیکون العنیج لا مقصود الا الله و هذا صحیح من غنا
 تکلف + معنی سبب موجود نام بردنش + که همان از نادان خود ۱۲

Marfat.com

جَدُّوْا اِيْمَانَكُمْ بِقَوْلِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ بِهَرِ كَفْتِنِ اَنْ چِنْدِيْن حَسَنَاتِ رِزَانِمِه اَوْ مِيُوَسِيَنْدُو
 كَفَارَتِ چِنْدِيْن سَيِّئَاتِ مِيْمَانِيَنْدُو وَ دَرِ حَدِيْثِ سَتِ مَنْ قَالَ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ وَ مَدَّ تَهَاوُدَ ^{كُونِيْدَه} ^{بِسَاكُ كُوْنِيْهَا}
 اَرْبَعَةَ اَلْفِ مِّنَ الْكَبَائِرِ وَ دَرِ بَالَا كُنْزِ شَهْرِيْ سَالِكَانِ رَاةِ الْكُتُبِ مَعْنَى اَوَّلِ تَكَرَّرِ مِيَكْتُمَنْدُو نُوْشْتِه
 بُوْدَنْدَا كَرَفِي الْوَاقِعِ اَلِهَه بَا طَلَه مَوْجُوْدِيْ سَتِ پَسِ نَفِي اَنْ تَحْصِيْلِ حَاصِلِ سَتِ وَا كَرِ مَوْجُوْدِيْ سَتِ پَسِ
 اَزِ نَفِي اَوْ مَتَفِي نَمِيْشُوْدُو مَوْجُوْدِ نَفْسِ الْاَمْرِيْ مَعْدُوْمِ نَمِيْشُوْدُو وَ بَحِيْنِيْن مَعْدُوْمِ نَفْسِ الْاَمْرِيْ بُوْجُوْدِ
 نَمِيْ اَيْدِ مَخْذُوْمَا اِيْنِ شَبَهِ بِرِ تَقْدِيْرِ سَتِ كِه اَزِ لَا اِلَهَ لَا مَوْجُوْدِ خَوَاسِمِ وَ نَفِي وَجُوْدِ اَلِهَه كُنِيْمِ لَمِيَكِنِ
 اَكْرَفِي اسْتِحْقَاقِ عِبَادَتِ اَنْ نَمَايْمِ وَ مَعْنَى كَلِمَه طَيِّبَه لَا سَجْحَ لِلْعِبَادَةِ وَلَا مَعْبُوْدِيْ بَا حَقِّ اِلَّا
 اَللهُ كُوْنِيْمِ چِيَا نَجْمِه عَلَمَا كَفْتِه اَنْدَا سَجْحِ شَبَهِ وَا رُوْدِ نَمِيْشُوْدُو اَنْجِه نُوْشْتِه اَنْدَا كِه مَوْجُوْدِ نَفْسِ الْاَمْرِيْ
 مَعْدُوْمِ نَمِيْشُوْدُو مَعْدُوْمِ بُوْجُوْدِ نَمِيْ اَيْدِ اِيْنِ مَرُوْدِ مَقْدَمِه دَرِ حِيْزِ مَنَعِ سَتِ بِرِ اَصُوْلِ اِسْلَامِيَه
 دَرِ سَتِ مِيْشُوْدُو نَذِيْبِ حِكْمَاتِ كَمَا حَقَّقَ فِيْ مَوْضِعِه وَ السَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ اَتَّبَعَهُ اَلْهُدَى وَ التَّرَمُّ
 مُتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ وَعَلَى اِلَهٍ مِنَ الصَّلَاةِ وَ التَّسْلِيْمَاتِ اَفْضَلُهَا وَ اَكْمَلُهَا

بنفی

مکتوبات هشتم

بِخَوَاجِه عَالِمِ اِسْلَامِ خَانِي دَرِ حِلِّ سَوَالِ اِوَا زِ تَطْبِيْقِ دَرِ مِيَاْنِ قَوْلِ مَشَايِخِ لَا يَدْرُكُ اللهُ اِلَّا
 اللهُ كِه نَافِي وَجُوْدِ سَالِكِ سَتِ وَ دَرِ آيَه كَرِيْمَه كِي نَسَبْتِكَ كَثِيْرًا وَ نَدَّ كَرِيْكَ كَثِيْرًا كِه نَسَبْتِ
 وَجُوْدِ اَكْرَسْتِ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى
 نُوْشْتِه بُوْدَنْدَا كِه دَرِ كَلِمَاتِ اَكْبَرِ وَاقِعِ شَدِه سَتِ مَا قَالَ اللهُ اِلَّا اللهُ وَ لَا يَدْرُكُ اللهُ
 اِلَّا اللهُ وَ اَمْثَالِ اَنْ اَزِيْنِ نَفِي وَجُوْدِ اَكْرَفِي مَفْهُومِ مِيْشُوْدُو وَ آيَه وَ اَذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَسِيْتِ

۱- یعنی هر که گوید این کلمه طیبه را بکشد و دراز کند از این معنی بدخاند لا اله الا الله را از بر لبه ببالند در نفی الهیت غیر حق سبحانه افکنده
 شود و بر طرف گردانیده شود چهار هزار از گناهها که کلان است و اعلام استحب العلماء ان يمد الصوت بقول لا اله الا
 الله والحديث هذا في كثر العباد في تذكرة الموضوعات ۱۲ و آن غیر مجوز است ۱۳ و قوله در حیز مَنَعِ سَتِ
 یعنی ممنوع است و مسلم نیست و بی دلیل است دلیل بر آن باید آورد ۱۴ و پرشانیدن بسیار از بدیها ۱۵

و آیه کی نَسْتَحْکَ کَثِیرًا وَ نَذْکُرْکَ کَثِیرًا وَ جُودِ ذَاکِرِ مَعْلُومِ سِتِّ تَطْبِیقِ حَمْدٍ بَاشَدِ بَدَانَسِدْکَ
 بندہ بسیر و سلوک ہرگز حق نشود و در هیچ وقت قید مکانی ازوے زوال نپذیرد و بدیت
 سیر رونی ز مکن در دو عالم + جدا ہرگز نشد و اللہ اعلم
 لیکن سالک در ہنگام محویت و استہلاک تعین مکانی خود را مستحق بوجود حقانی و مخلوق
 باخلاق او تعالی میاید و در عبوات و اذکار و جز آن وجود خود را در میان نمی بیند و لا
 یذکر اللہ الا اللہ و امثال آنرا بر زبان می آرد پس این معاملہ در شہود سالک است و بس
 غہ کے کو در خدا گم شد خدا نیست + پس آنچه از آیه کریمہ معلوم است حقیقت و نفس
 الامریت و آنچه در کلام اکابر واقع شدہ است محمول بر تشبیہ و تجویز است و دیگر آنچه در
 کلام اکابر واقع شدہ است مَا قَالَ اللّٰهُ اِلَّا اللّٰهُ مُرَادًا اِنَّ اللّٰهَ یُخَالِفُ رَتَبَةً وَ جُودًا کَ جَامِعِ السَّمَاوَاتِ
 صِفَاتِ وَ شَیْءٍ وَ اَعْتِبَارَاتِست چہ فنا و بقا درین مراتب است و آنچه در آیتہائے
 قرآنی واقع است مُرَادًا اِنَّ اللّٰهَ یُخَالِفُ رَتَبَةً وَ جُودًا کَ جَامِعِ السَّمَاوَاتِست چہ فنا و بقا درین
 وجود سالک است با اعتبار فنا و استہلاک مَا قَالَ اللّٰهُ اِلَّا اللّٰهُ رَاسِت و درست است و در
 مرتبہ ذات بے بلا حظہ اعتبارے از اعتبارات فنا و بقا مقصود نیست پس فا کر را در ان
 موطن نسبت اثبیتیت با مذکور است ہر چند با حصول خود فنا و بقا یافتہ باشد پس
 دَرِیْجًا وَاذْکُرْ ذَکْرًا وَ کِی نَسْتَحْکَ صَادِقٌ بُوْدُ + +

امرت

متصد

در آنجا

مکتوب ہنہم (۹)

بقاضی عنایت اللہ در نصائح ضروریہ و در تعلیم طریقہ علیہ کہ غائبانہ از آنحضرت طلب نموده
 بُوْدُ + بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الْعَلِیِّ الْاَعْلٰی وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِہِ
 مُحَمَّدٍ وَاٰلِہٖ کَمَا یَحْسِبُوْنَ + اما بعد صحیفہ گرامی کہ نامزد این مسکین نموده بودند بورد آنی منتہیج و
 مشرف گردید محمد و ما گرفتاری ما دون حق حل و علما از اشہد امر اضی قلبیہ است فا ازالہ آن

دہشتہ

مشرف

از آنیم قهائم است مصرع در خانه اگر کسی است یک حرف بس است مکتوب شریف بعد رسیدن
 و مطالعه نمودن گم شده توقف در جواب آن همین شد که هر گاه بهم رسد بعد نظر ثانی جواب
 آن نوشته شود تا حال بهم برسد ناچار بکلمه چند تصدیق ده گشت اظهار شوق و انبیا از درد
 طلب نموده بودند این شوق را نعمت عظمی دانند و این درد را سرمایه سعادت تصور فرمایند عزیز
 گفته است اگر نخواسته داد نداده خواست حق سبحانه آتش این شوق را مشتعل سازد و
 شعله طلب را سر بلند گرداند تا از ماسوی الله مالک بیگانه کند و از کاشکش لاطائل تمام وار ماند
 طلب طریقه نموده بودند مخدوم مادر کار در طریقه با صحبت است بصحبت و توجیر پیر کارل
 طالب صادق ترقیات میفرماید و بد ارج قرب عروج میکند این معامله به پیام و نوشتن
 راست نیاید بهر حال طریقه را مینویسد بعمل آید از خلوت بهتر است فرود گزیدم از شکر
 جز نام بهر زمین بے بهتر که اندر کام زهره بداند که اول شرط این راه توبه است توبه
 بکنند و بگویند خداوند هر گناهی و تقصیر که از من بوقوع آمده است بدستگی من یا بیدستی
 من ازان توبه کردم و گشتم و نه بار این استغفار بخوانند استغفر الله العظیم الذی
 لا اله الا هو الحی القيوم و اتوب الیه بعد ازان زبان بکام چپانند و لبها را ببندند
 و متوجه قلب صنوبری که آشیانه محقیقت جامعه قلبیه است و محل آن پهلوئے چپ است
 زیر پستان چپ گردند و بزبان دل تکرار لفظ مبارک الله الله بکنند چنانچه در دل حرفی
 بگذرانند درین ذکر حبس دم نکنند و نه دم را در ذکر دخل دهند دم بطور خودی آمده باشد و زبان
 را اصلاح حرکت ندهند و مداومت برین ذکر نمایند چه در نشستن و چه در برخاستن و چه در
 خوردن و چه در خفتن با وضو و بیوضو همه وقت بگویند گفته اند دست بکار دل بیار محل نظر
 دل در دست دل پاک باید داشت و از التفات با دوزن حق سبحانه یکسو باید کرد و بدیت

مطلب

نیاید بیان طریقه بکنند

در عمل ذکر اول است

یعنی از هنر و ترین ضروریات است ۱۲ یعنی اگر حق سبحانه و تعالی اراده دادن و بهرانی نمودن نداشته این خواست و
 شوق و درد نداده و بیدار نمودن پس این شوق و درد علامت عنایت حق است جل و علا ۱۲ ۱۳ در دق الحدیث من قال هذه الکلمه
 غفر له وان کان قد فر من الزحف و فی دواویه من قال ثلاث مرات و فی دواویه خمس مرات غفر له وان کان علیہ مثل ذلک البحر ما خرد

کن

ذکر گوذرتا ترا جان ست + پاکی دل ز ذکر رحمان ست
وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ سَائِرِ مَنْ اشْبَعَهُ الْهُدَىٰ +

مکتوب دهم (۱۰)

بمیرزا

بمیرزا الطیف بخاری در غیب بر ما اوست ذکر و تحریر بر تحصیل فنائے قلبی بِسْمِ اللّٰهِ
الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَلِيِّ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِهِ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْوَرٰی وَعَلٰی اٰلِهِ
وَصَحْبِهِ الْبَرَّةِ التَّقِيْ اَحْوَالِ وَاَوْصَاعِ فَقَرَأْتِ اِنْ هَدُوْهُدٍ حَسْبُ حَسْبُ اَيْدِكَ اَنْ عَزِيْزِ
الْوَجُوْدِ نِيْزِ سَلَامَتِ وِبَعَاثَتِ بُوْدِهِ بِرِجَادَةِ شَرِيْعَتِ عَلَيْهِ سُنَّتِ سُنِّيَّةِ سَتَقِيْمِ وِسْتَدِيْمِ
بِاَشْدِ وَاَزْ قَشْرِ بَلْبِ اَيْدِ وَاَزْ لَفْظِ مَبْعَثِ كَرَامَتِ خُوْشِ كَقْتِ بِيْتِ قَوْمِ زَوْجُوْدِ خُوْشِ فَاَنْتِ
رَفَعَتْ زَحْرُوْفِ دَرْمَعَالِي + اَوْقَاتِ رَا بَدْرُ وِفَكْرِ مَحْمُوْدِ وَاَرْزُوْدِ كَسْبِ مَرْصِيَّاتِ مَوْلَاكَ حَقِيْقِي
جَلِ شَانِهِ بَحَا نِ كُوْشَنَدِ وِفَرْصَتِ رَغْنِيْمَتِ شَمْرَنْدِ وِتُوْشَنَدِ اَخْرَجْتَ رَا اَمَادِهِ سَا زَنْدِ چَنْدَانِ بَدَا مَتِ
بَذَكَرِ قَلْبِي نَمَا يَنْدِ كِهْ ذَكَرِ وِحْضُوْرِ مَلَكَةِ دِلِ شُوْدِ وِصْفَتِ لَازِمُهُ اَوْ كَرُوْدِ كِهْ بِنْفِيْ نَشُوْدِ چِنَا نَجِ
سَمْعِ صِفَتِ سِيَامِيَّةِ وِبَصْرِ صِفَتِ بَا صِرَهْ وَاِنْ قَطَاعِ تَامِ دِلِ رَا اَزْ مَاسُوْمِي حَا صِلِ شُوْدِ وِنَسِيَانِ
مَادُوْنِ اَوْ تَعَالِي نَمَا يَنْدِ بَدَدِ كِهْ اَكْرَبْ تَكْلَفِ مَاسُوْمِي بِيَا وَاوْدِ هِنْدِ يَادِشْ نِيَا يَدِ اِيْنِ حَا لَتِ
مَعْبَرِ بِنْفَانِ قَلْبِي سَتِ وِنَمْنَلِ اَوْلِ سَتِ اَزْ مَنَازِلِ وِصُوْلِ مَصْرَعِ اِيْنِ كَارِ وِدَوْلَتِ سَتِ
كِنُوْنِ تَا كَرِ اَدِ هِنْدِ + مَحْمُوْدِ مَكْرَمِ مَاصْلِحِ اَنْهَارِ تَقْوِي شَعَارِ شَيْخِ عَبْدِ الرَّحْمٰنِ اَزْ عَزِيْزِيَانِ سَتِ وِ
اَزْ دُوَسْتَانِ صَمِيْمِ هَرِ قَدْرِ رِعَا يَتِ وِتَقْفُدِ حَالِ مُشَارِ اِلَيْهِ خَوَا يَنْدِ فَرُوْدِ سَبِّ مَسْرَتِ فَرَا خَوَا يَنْدِ

بمیرزا

صمیمی

مکتوب یازدهم (۱۱)

بمحمد باقر لاهوری در ذکر بعضی از نضایح ضروریہ و آنکه بعضی از اقسام اجازت موقوف بر
کمال مجازت نیست + بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ اَحْمَلِ الْحَمْدِ

عَلَى كُلِّ حَالٍ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ إِلَّا تَمَّانِ إِلَّا كَمَا كَانَ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَخَاتَمِ
النَّبِيِّينَ وَالِ كُلِّ وَسَائِرِ الصَّالِحِينَ صَحِيفَهُ كَرَامِي كَهْ زَرَاهِ مَحَبَّتِ ارِسَالِ دَانِشْتَه بُوَدَنْدَرِ سَيِّدِ
خوشوقت گردانید باید که همبیرین منوال احوال را نویسان باشند که سبب توجه غائبانه است
آنچه از سرگذشت خود و مقدمات طلب و هجوم و ساوس اولاً و قلت آن ثانیاً و از حلاوت
ذکر و ظهور اشتواق و اذواق نوشته بودند همه بوضوح انجامید خوش گفت بیست
بوصلش تا رسم صد بار از پا افتد شوقم + که نوپر و ازم و شاخ بلبک ایشان دارم
چون درین راه درآمده اید مردانه در آید و لوازم طلبگاری را کار فرماید و عروه و نغمی نیت
غزار از دست ندهید و سنن نبویه را علی صاحبها الصلوة والسلام و النجیة بدن
محکم گیرید و از بدعت و صحبت مبتدع محترز باشید و کمر مت را در خدمت مولای حقیقی
جل سلطانة چست بر بندید و دوام توجه و اقبال را بجناب قدس او تعالی از اجل نعم
دانید و استهلاک و ضحلال در فضائے اطلاق عظیم مقاصد شمرید و هر چه مانع و
منافی آن دولت باشد صد فرسنگ راه از ان بگریزید و بر محبت و اطاعت شیوخ مستقیم
باشید که مدار این راه بر آن است گفته اند فنا فی الشیخ مقدمه فنا فی اللہ است اجازت
که بشما گفته آمد موافق آن بعمل آید این نوع اجازت برائے آنست که چند کس یکجا
نشسته مشغولی کنند در طریقہ ما از تنها نشستن این روش بهتر است تا فیض بکس بگریزید
منعکس شود و موقوف بر کمال مجاز که نیست این قدر است که او سر حلقه می شود و درین
صمن هم تربیت اوست و هم تربیت مسترشان او حق سبحانه بدرجات کمال و امکان
ترقیات و داد و از عجب و پندار بر مانا و + والسلام علیکم وعلی سائر من اتبع
السلیمین و من تبعهم باحسان و علی الصلوات و التسلیمات
و البرکات العلی

بخت

بخت
افس

بخت
بخت
قدرت

له بضم اول و ضم و او مخموم و سکون ثانی مثله و فتح قاف یعنی دستاویر مخموم و عروه که یعنی رسن شهرت دارد خطاست ۱۲ غیث

مکتوب دوازدهم (۱۲)

تذکره

بِحافظ محمد شریف لاهوری در تذکره بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ
وَتَبْلِیغِ الدَّعَوَاتِ میرساند احوال و اوضاع اینخود و مستوجب حمدت و المسئول من الله
سُبْحَانَكَ عَافِيَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ عَلٰى جَادَةِ الشَّرِيعَةِ الْعَلِيَّةِ وَالسُّنَّةِ السَّنِيَّةِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ
عَلَيْهَا صَاحِبِهَا الصَّلٰوةِ وَالسَّلَامُ وَالنَّحِيَّةُ فَإِنَّهَا مَلَائِكَةُ الْأَمْرِ وَمَدَارُ النِّجَاةِ وَدُونَهُ خَرُطُ
الْقَتَادِ احوال را نویسان باشند و توشه آخرت را آماده سازند و گریه سحر را معتمد شمرند و روزی
بوندن استوای یوماءه فهو مغبون دوستان را بدعای سلامتی خاتمہ یاد آرند و السلام
علیکم و علی سائر من اتبع الهدی و التزم متابعه المصطفی علیه و علی الیه الصلوات
والتسلیمات و البرکات العلی +

دارند

مکتوب سیزدهم (۱۳)

نیز بحافظ محمد شریف لاهوری در موعظت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ
وَتَبْلِیغِ الدَّعَوَاتِ میرساند مکتوب شریف که در نیولا ارسال داشته بودند رسیده سبب
مسرت گردید جمعیت باشند و همواره در ترقی بوندن استوای یوماءه فهو مغبون چون
نسبت شما باین اکابر قوی است امیداریم است باجمله آنچه تقدست از اینا زوارند و شکر
آن بجا آرند لکن شکرتم لازینا نکم و آنچه نسیم است مترصد حصول آن باشند فات
المرء مع من احب گریه سحری را معتمد شمرند و توشه آخرت را آماده سازند جلالت الراجفة
تتبعها الرادفة جاء الموت بما فيه جاء الموت بما فيه مامل الزوار و صلات
دعای سلامتی خاتمہ است و السلام

سحرا

له عن ابی بن کعب قال کان رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم اذا ذهب ثلثا الليل قام فقال یا ایها الناس اذکروا الله اذکروا الله
اذکروا الله جاءت الراجفة تتبعها الرادفة جاء الموت بما فيه جاء الموت بما فيه رواه الترمذی ۱۲ المشکوة باب البکاء

Marfat.com

مکتوب چهاردهم

باسلام خان در امر عشق و خواص آن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَلِیِّ
 وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِهِ الْمَحْتَبِیِّ وَعَلٰی سَائِرِ عِبَادِهِ الذِّیْنَ اصْطَفٰی الرِّفَاتِ نَامَهُ
 گرامی که بمصحوب ڈاک چوکی ارسال داشته بودند رسید چون شعر از سلامتی آن مشفق مع توابع
 بود سبب فرحت فراوان گردید اظهار گل مندی از قلبت ارسال مراسلات نموده بودند مگر ما
 فقیر در این معنی بسیار کاهل است مع ذلک مترودان آن حدود هم کم اند محذور خواهند شد
 خدا خواسته باشد جل شانہ کہ در نسبتها فتورے و در محبتها قصورے رفته باشد بلکه بطاویل
 زمان امید است کہ نسبت معنوی بیفزاید و بمرور شهر آتش شوق مشتعل شود و باوہ محبت
 در جوش آید شہ شراب کہنہ مالذت و کردار و ہر چند کہ کل جدید کنند لیکن شوق
 و محبت ہر قدر کہنہ بود و دیرینہ تر باشد نشہ دیگر آرد و ثمرات بے اندازہ بخشد حب قدیم
 کہ سلسلہ وجود و ایجاد را جنبا نیدہ است و عشق دیرینہ است کہ عاشق را از معشوق جدا نشدہ
 و شوق ازلی است کہ آتش شوق لمعشوق منتسب گردانیدہ و بر شوق حادث غالب آمدہ محب
 معالکہ است عشق ہر چند فشا ظہور و افہار گشتہ و کثرت را از وحدت نمودار ساختہ است
 نسبت ضحلال کثرت و واسطہ استہلاک و فناے عاشق در معشوق ہم عشق است عرفت
 دینی بجمع الاضداد شہ در عشق چنین بود عجیبها باشد و ظہور اثینیت مقتضائے
 ذات عشق است چہ نسبت را از وجود اثین چارہ نبود و محبت بے محب و محبوب صورت
 نہ بندد و محو اثینیت تقاضائے صنعت عشق است کہ باحد المنتسبین قائم است یا
 ہم کہ عشق محسوس نسبت اثینیت است و وجود عاشق میخورد و عشق عاشق سبب محبت
 عاشق است و نافی اثینیت فنا و محویت عاشق بکمال بے جذب معشوق صورت نمی بندد

بدر

درین باب

کل عیندہ آتہ است غاگر دراز
مصحح

ایست

نہ مشرع
نسبتین

۱۵ روزگان بان اکر ۱۲ سکہ و بگذشتن ماہها ۱۲ سکہ اشارت است بخدیے کہ واروست اندرین باب ۱۲ سکہ
 یعنی زیرا کہ عشق نسبت است و نسبت ما ازہ وجود الخ ۱۲

Marfat.com

پس عمده درین باب نیز عشق معشوق آمد خوش گفت بهیت ادائے حق محبت عنایت
 است زدوست + و گرنه عاشق مسکین بهیچ خورسندست + وَالسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَ
 عَلَی سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى وَاللَّزِمَ مُتَابِعَةَ الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ وَعَلَی الصَّلَوَاتِ وَ
 السَّلَامَاتِ وَالْبَرَکَاتِ وَالتَّحِیَّاتِ الْعُلَیَّ +

مکتوب پانزدهم (۱۵)

نیز باسلام خان در بیان آنکه آدمی را ناگزیرست که تا نل نماید که برائے فداچه آماده کرده است
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ اَصْنَعَتْ مَا حَمَدَهُ جَمِیْعُ خَلْقِهِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ
 عَلَی جَمِیْعِهِ مُحَمَّدٍ خَیْرِ خَلْقِهِ وَعَلَی اٰلِهِ وَصَحْبِهِ الَّذِیْنَ اَقَامُوا الدِّیْنَ وَاَحْيَوُا السُّنَّةَ مِنْ خَلْفِهِ
 اَحْوَالِ وَاَوْضَاعِ فُقَرَاۤءِ اِیْنِ حُدُوْدِ مَسْتَوْجِبِ حَمْدِ الْمَسْئُوْلِ مِنْ اللّٰهِ تَعَالٰی سَلَامَتُكُمْ وَ
 اسْتِقَامَتُكُمْ ظَاهِرًا وَاِبْطِیْنًا قَالَ اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالٰی یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَ
 لَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ پَسِ بِرَبِّکُمْ نَاغِزِیْرِیْسْتِ کِه در حایل کار و تقدیر و کار خود تا نل
 نماید و نیک بندد که برائے روز موعود که مقدار آن پنجاه هزار سال است چه آماده کرده است و از
 حسنات او کدام قابل قبول است و کدام لایق رزق و عن حرم سجانه و تعالی آدمی را غیث
 و مهمل نیافریده است و بطور او نگذاشته تا هر چه داند بکند و هر طور خواهد زندگانی نماید مقصد
 از خلقت او ادائے وظائف بندگی است و تحصیل فنا و نیستی که حاصل معرفت است عبادت
 که در آن وجود ابد در میانست آن عبادت شایان جناب قدس نیست آنجا همه درین خالص
 میخوابند و بشرکت رضی لے و معادلات و مخالفت نفس طلبند و ما بوالهوسان در پی

نیز باسلام خان

باز است
 بفرست
 بفرست

نیز

۱۵ بدانکه این آیه کریمه واقع است در سوره حشر و پاره قد سمع الله (۲۸) ۱۲ قوله پنجاه هزار سال اشارت است بمرتبه است
 است در سوره ساجد و پاره تبارک که فی یوم کان مقداره خمسين الف سنة ۱۳ قال الله تبارک انما خلقکم عبثا و قال عز وجل ایحسب الانسان ان یتروک سدا ۱۴ قال الله تبارک و تعالی و ما خلقت الجن و
 الانس الا لبعیدون ای یعرفونی ۱۲ قال عز وجل الا لله الدین الخالص ۱۳

Marfat.com

مراوات نفیس و درستی فایز لذت عاجلہ سعی داریم نہایت نہایت و ما ظلمہم اللہ و لیکن
 كانوا انفسهم یظلمون مامل از دوستان دعائے سلامتی خاتمہ است والسلام
 علیکم وعلی سائر من اتبع الہدے + +

۱۱۳

مکتوب شانزدهم (۱۶)

بمحمد صادق پسر نصیر خان در جواب انمولہ او و رد سخنان جامعہ کہ خود ہا را بسند شیخی گرفتہ اند
 و در تہ ضلالت ماندہ اند و معتقدات ایشان نہ بر وفق شریعت عزراست و در تحقیق وحدت
 وجود و فواید کلمہ طیبہ لا الہ الا اللہ و ما یناسب ذلک + بسم اللہ الرحمن الرحیم
 الحمد لله اصناف ما جده لاجمیع خلقہ و الصلوٰۃ والسلام علی افضل الرسل و خیر
 خلقہ محمد و علی الہ و اصحابہ الذین اقاموا الدین و حافظوا علیہ من خلفہ +
 اما بعد مکتوب مرغوب کہ از راہ محبت فرستادہ بودند رسیدہ خوشوقت ساخت و چون
 متضمن عافیت و استقامت دوستان بود فرحت بر فرحت افزود و حمد اللہ سبحانہ کہ از محبت
 فقر اخالی نیستند و بتقریبی یاد آوری مینمایند از احوال بعضی از ساکنان آن دیار نوشتہ
 بودند و پارہ از معتقدات ایشان را بیان نمودہ بودند بوضوح انجامید نوشتہ بودند کہ مذکور
 توحید بسیار است ہمہ اوست میگویند و اسم ذات میگویند کہ اسم کل است چنانچہ اسم زید کہ آنچه
 در زید است و وجود زید است ہمہ اسم علیحدہ وارد پیش کجاست ہر عضو را اسم جداست زید
 بیچ جانست ہمچنین در اینجا ہم میگویند کہ حق سبحانہ و تعالی باین قسم در جمیع اشیا بظہور
 آمدہ است و ابدالہ بر باین طور گذشتہ و خواہد گذشت پس اگر ہر شے را اللہ بگوئیم چنانز باشد
 کہ ہر شے خلق نیست مگر بحسب ظاہر وجود مہوم مخد و ما نمودائے این عبارات نفی وحدت
 و اثبات کثرت است کہ منافی مذہب محققان صوفیہ است و انحصار وجود مطلق است در

نصیر خان در خط

۱۱۴

کے جو صید

۱۱۵

صوفیان تحقیق

۱۰۰ توریہ بلکہ سبب بانی کہ روندہ در ان ہلاک شود ، غیاث سہ بی مجموع عالم و مجموع موجودات +

وجود مقیدات یعنی وجود حق جل و علا در وجود ممکنات منحصرست و مطلق را جز در مراتب
تقیدات وجودی نه و بطلان آن اظهر من الشمس است چه لازم می آید که حق سبحانه
در وجود و سایر کمالات محتاج بکمکن باشد چنانچه کلی طبعی که منحصرست در افراد و در وجود خود
محتاجست با آنها بلکه درین ضمن نفی واجبست تعالی و این کفر صریحست پس البته
وجود واجب تعالی و رائے وجود ممکنات باید شمرده و اثبات باید کرد و مطلق را و رائے مقیدات
باید فهمید و باید دانست که برین تقدیر نسبت اثبیت در وجود واجب و وجود ممکن پیدا
می شود و قضیه مقررہ است الا نشان متغایران و چون تغایر اند اتحاد ذاتی میان
واجب و ممکن نشد این اشکال نیست صفت که بر سئله وحدت وجود واردست زیرا که
اگر مطلق را منحصر در مقیدات میگویند کفر لازمست چنانچه گذشت و اگر منحصر نیست وجود
علیہ دارد پس توحید و اتحاد نشد و اگر گویند اثبیت وقتی باشد که عالم موجود بود عالم
نزد اینها جز در وہم نیست میگویند الا عیان ما شئت رائحة من الوجود گوئیم برین
تقدیر اتحاد ذاتی نشد و همه اوست نمیتوان گفت موهوم سا با موجود چه اتحادست و کلام
عینیت و اگر همه اوست باین معنی گویند که همه نیستند موجود اوست تعالی پس درست و
راست است لیکن درین هنگام همه اوست گفتن بطریق تجوز خواهد بود نه بر سبیل حقیقت
چنانچه صورت زید را که در آئینه منعکس شود بر سبیل تجوز گویند که این صورت عین زیدست
و یازید را در آئینه دیدم با جمله ظہورات و عکوسش را بطریق تشبیه و تنظیر عینش میتوان
گفت نه بحقیقت نفس امر مگر آنکه اصطلاح برین معنی نمایند که خارج از بحثست چنانچه
اسد را چار گویند و اصطلاح بر بندند فی الحقیقت اسد است و چار چار با اصطلاح بند
چار نشود و آنچه بعضی اکابر گفته اند همه اوست نه باین معنی است که مطلق تنزل خود است
در مقیدات شده و تنزیه تشبیه گشته است و مرتبه تنزیه نامده حاشا که مراد اکابر این باشد

در

این صورت زیدست

۱۵ یعنی پس لازمست ده واجب با تعالی الخ ۱۲ ۱۵ یعنی بر تقدیریکه وجود واجب و مطلق را و رائے وجود ممکن و مقیدات
اثبات باید کرد و باید فهمید ۱۲ ۱۵ یعنی موجودات خارجیہ بوسیله از وجود نه شعیده اند ۱۲

تَعَالَى اللَّهُ عَنْ ذَلِكَ عُلُوًّا كَبِيرًا بَلْكَه بَأْسُهُ نَسْتُ كَهَمَهُ ظُهُورَاتِ أَوْسْتِ چنانچه از کتب و
 رسایل شیخ محی الدین عربی که سرآمد مؤرخان است و تابعان او انمعنی واضح و لاج است
 و بر انمعنی اشکال وارد نمیشود و آنچه گفته اند که ابدال در این طریق گذشته خواهد گذشت
 این سخن قول است بقدم عالم و این کفرست و نیز انکار است از فناء اشیا که قرآن مجید
 بآن ناطق است كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ وَ نَفَخْنَا فِي الصُّورِ فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
 وَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ نُوْثِقَةُ بُوْدُنُهُ لَعْنَةُ بَابِ طَرِيقٍ مِیگویند که این وجود از خاک است باز
 خاک شود و از خاک گیاه روید و گیاه را حیوانات بخورند و گوشت آنرا شخصی خورد و از آن لطفه
 شود و از لطفه باز آدم شود و قیامت همین را گویند الخ بدانند که این انکار است از حشر و نشر و
 روز قیامت که کفر و الحاد و زندقه است و انکار است از احادیث و خصوص قرآنی که روز
 قیامت آمدنی است و مردمان از کور بر انگخته شوند و اولین و آخرین در جا معین جمع گردند
 و حساب و کتاب در میان آید و میزان برپا شود و بطرابط نصب کنند مومنان متقی از آن
 بگذرند و بهشت روند و کافران در دوزخ افتند و عذاب بخورند و انکار این روز
 کفر صریح است قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَاِذَا نَفَخْنَا فِي الصُّورِ نَفْحَةً وَاحِدَةً وَ جَحَلَتِ
 الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ وَ انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ
 يَوْمَئِذٍ وَ اِهْيَئَةُ وَ الْمَلِكُ عَلٰی اَرْجَائِنَا وَ يَجْلُ عَرْشِ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمِينَةٌ اِلٰی اٰخِرِ
 آایات نوشته بودند که میگویند نماز برائے مردم ظاهرین است و ذکر قلبی و عبادات دیگر
 برائے صافی وجود است و اگر نه آدم و جمیع اشیا بعبادت مشغول اند سوائے عبادت ظاهر
 اگر چه خود اطلاع ندارند و شریعت از برائے مردم ناقص عقل آنسر و گسترانیده اند که فساد
 در دنیا شریعتی در آنجا هر که نماز و سایر احکام شرعی را چنین میگویند از جهالت و نقصان عقل

و ناطق است

و ناطق است

نماز امور دیگر

عقلان

عقلان

۱۵ یعنی بعضی از ساکنان آن دیار ۱۲ ۱۳ واقع است در آخر سوره قصص ۱۲ ۱۳ بدانکه این کریمه واقع است در سوره زمر
 و پاره فمن اعظم (۲۴) ۱۳ یعنی ایشان انکار قیامت و بعث نمیکند اما بعث را باین طریق میگویند که این الخ ۱۲
 ۱۵ اعلم ان الکرمیه هذه واقعه فی سوره الحاقه من الجزء التاسع والعشرين (۲۹) ۱۲

اوست نماز آنست که پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله وسلم آنرا ستون دین فرموده است
 هر که آنرا برپا داشت دین را برپا داشت و هر که هدم کرد نماز را دین خود را هدم کرد و نماز را معراج
 مومنین فرموده که الصلوة معراج المؤمنین و راحت خود در نماز اوست و قره عین در نماز
 فرموده ارحنی یا یلّال و قره عینی فی الصلوة قریبیک در حین اوائے نماز است بیرون آن
 نیست چنانچه در حدیث آمده است اقرب ما یتکون العبد الی الرب فی الصلوة و نیز در
 حدیث آمده است حجابی که در میان بنده و خداست جل و علا در نماز برداشته میشود و نیز
 وارد شده است التاجد یتجد علی قدحی الله فلیسجد و لیرغب باجمه مرکم الی که است
 منوط با یشیان یا حکام شرعی است و رائے آن ضلالت و گمراهی است فإذ ابعد الحق
 إلا الصلوة قرآن مجید و احادیث نبوی علی مصدرها الصلوة والسلام همه ناطق
 با یشیان احکام شرعی اند صراط مستقیم این است و رائے آن همه سبیل شیاطین است
 عن عبد الله بن مسعود قال خطبنا رسول الله صلی الله تعالی علیه و آله وسلم خطبا
 ثم قال هذا سبیل الله ثم خطب خطوطا عن یمینہ و عن شمالہ و قال هذا سبیل علی
 کل سبیل منها شیطان یدعو الیک و قرأ و ان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه الا یتة
 رواه احمد و النسائی و الداریمی کلمة متفقہ جمیع انبیا و مجمع علیہ علماء اربعینات یکسا
 نمیتوان برداشت شرعیست برائے ناقص عقلمان گفتن عین کفر و الحاد است اعاذنا الله
 سبحانه و ایاکم عن هذا الاعتقاد نوشته بودند که از بعض کتب و رسائل اینقدر مفهوم
 شده است که نه اوست و نه غیر اوست درین باب هم حیران است که هر گاه نه اوست و نه غیر
 پس چیست جائے حیرانیست بدانند که اگر عالم را منظر اسما الہی گفته شود تعالی پس عین
 ذات اوست و این ظاہر است و غیر هم نیست یعنی باین مستقل چه اسما و صفات

۱ یعنی خیالات باطله که از اوست و انسانیت بید است ۱۲ یعنی عالم نه عین حق است و نه غیر حق جل و علا ۱۳ یعنی
 عالم برین تقدیر غیر ذات حق هم نیست و مراد از غیر باین مستقل نیست یعنی باین از حق نیست و نه وجود مستقل دارد ۱۲

نماز
 باب

اطمینان شرعی

سبیل شیاطین

حیران است

باین

چونکہ قائم بذات اند میان نیند و بخود استقلال ندارند چنانچہ صورت زید کہ در آئینہ منعکس شود
 میتوان گفت کہ این صورت نہ عین زید است و نہ غیر زید نوشته بودند کہ وارد شدہ است ان
 اللہ خلق آدم علی صورۃ باز بچون و بیچگونہ و بے شبہ و بے نمونہ میگویند جائے حیرانی
 مخدوم اسبج جائے حیرانی نیست آنچه از دین بقطع و تواتر ثابت شدہ است بان عقاید راسخ
 باید داشت و این قسم الفاظ را از ظاہر صرف باید نمود یا علم از باحق سبحانہ حوالہ باید کرد و در عقاید
 مجمع علیہ شبہ را راہ نباید داد حق سبحانہ حضرت آدم را علی نبینا و علیہ الصلوٰۃ والسلام
 کمالات خویش آراستہ کرد و بصفات خود موصوف ساخت و در آیت اتم گردانید پس مشارکت
 و مشابہتے اورا علیہ السلام با حضرت پیداشد ہر چند آن مشابہت در اسم بود و آن مشارکت
 در صورت باشد نہ در حقیقت مثلاً علم ممکن را در جنب علم واجب تعالی چہ مقدار است و قدرت
 اورا با قدرت او تعالی کدام است ہر دو علیٰ ہذا القیاس سائر الصفات پس باعتبار این
 مشابہت صوری و مناسبت اسمی بسبیل تجوز و تشبیہ میتوان گفت ان اللہ خلق آدم
 علی صورۃ اینجا لطیفہ است دقیق در لفظ علی صورۃ گویا ایماست بانکہ این مشارکت
 و مناسبت در صورت و در اسم است نہ در حقیقت چہ این کمالات و اوصاف کہ در ممکن است
 در جنب صفات و کمالات واجب باعتبار اختلاف آثار گویا حقیقت دیگر دارند و ماہیت
 مختلف شکرکتے نیست مگر در نام و صورت ما للذباب و دبت الازباب نوشتہ بودند کہ قرآن
 را میگویند کہ معجزہ است اگر مراد آنست کہ مقصود از انزال قرآن آنست کہ معجزہ باشد نہ
 چیز نامے دیگر کہ قرآن متضمن آنست از امر و نہی و اخبار پس این فی الحقیقت ناگروہ نیست
 با حکام الہی و استہزا و تحزیر است بایاتہائے قرآنی عجب است کہ باعجاز قرآن قائلند
 شک نیست کہ اعجاز قرآن ازین راہ است کہ کلام حق است تعالی نہ کلام بشر ہر گاہ نزد

بجای حیرانی است
 لطف
 حیرانی است
 حیرانی است

۱۰ پس بجائے حیرانی است ۱۲ رواہ الشیخان بلفظ خلق اللہ آدم علی صورۃ ۱۳ کہ بیان سخن مجازی حدیث
 مذکور است ۱۴ کہ یعنی اسبج مقدار نیست ۱۵ یعنی اسبج اعتبار نیست ۱۶ چہ نسبت خاک را با عالم پاک ۱۷ یعنی
 اگر مراد ایشان از قول ایشان کہ قرآن معجزہ است آنست کہ مقصود از الخ ۱۲

Marfat.com

حق تعالیٰ

عالم

بسم

بسم تعالیٰ

بسم تعالیٰ
بسم تعالیٰ
بسم تعالیٰ

ایشان حق تعالیٰ را وجودی نیست جز در ممکنات چنانچه خود میگویند که زید کجاست زید
 بیخ جائے نیست پس قرآن را که انزال کرد و رسولان را که فرستاد و قل من انزل الكتاب
 الذی جاء به موسیٰ نوشته بودند که واقع شده است ^{در قرآن مجید} الا الله بکل شیء محیط پس حکیم
 و بجه طرز محیط است بدانند که احاطه بر دو نوع است اگر احاطه را با احاطه علمی فرود آیم
 چنانچه جمعی از محققان بان رفته اند و قرآن مجید نیز بان ناطق است و ان الله قد احاط
 بکل شیء علماً بیخ جائے تحیر و محمل ریب نیست و اگر ورائے احاطه علمی احاطه ثابت کنیم
 پس گوئیم که احاطه و معیت حق جل و علانہ از قبیل احاطه جسم جسم است که منافی تشریح و
 تقدیس است این احاطه از جمله تشابهات است در رنگ پید و وجه ایمان آریم که اولی
 محیط است و با با است و بکیفیت آن مشغول نشویم و آنچه مذکور و مکشوف میشود اولی
 را از ان منزہ و مبراد انیم این است طریق انیم در تشابهات اگر در حضور میبودند زیاده
 برین گفته میشود بمشیتہ الله سبحانہ الحال بهمین قدر اکتفا نمایند نوشته بودند که لا
 اله الا الله اگر باین معنی بگوئیم که کافران بپہارا آلہ میگویند ان نفی باید کرد و الله
 اثبات باید کرد درست است و اگر معنی لا معبود الا الله گفته میشود پس محمد رسول الله
 برائے چه بگویند و لا اله الا الله هم برائے چه بگویند درین ہم ثانی میشود و ہمین اسم ذات الله
 کافی است درین باب چه حکمت است بدانند که کافران کہ بپہارا آلہ میگویند الله بمعنی
 معبود گویند نه الله بمعنی خالق و واجب الوجود کہ اکثرشان مشرک فی العبادۃ اند پس اول
 ہر دو شق یکے بود تانفی معبودات باطلہ نمایند اثبات معبود بحق صورت نہ بنہ و
 لا اله الا الله کلمہ توحید است و توحید موقوف است بر نفی شرک پس اول نفی شرک

۱۱ نظم الایۃ هكذا وما قدر والله حق قدرة اذ قالوا ما انزل الله على بشر من شيء قل من انزل الام هذه
 الکریمۃ وقعت فی سورة الانعام من الجزء السابع (واذا سمعوا) ۱۲ الکریمۃ هذه فی اخر سورة حم السجدة
 من الجزء الخامس العشرین (البربر) ۱۳ اعلم ان هذه الکریمۃ وقعت فی اخر سورة الطلاق من الجزء الثامن
 والعشرین (قد سمع الله) ۱۴ کہ آیات و احادیث بدان ناطق اند ۱۵ از تحقیق و ترویج شما ۱۶

ضروری آمد تا حقیقت عالی را بوجدانیت بشناسند پس اینجا ایراد ثانی برائے نفی است نه برائے اثبات تا ثانی و ثالث و رابع را الی ماشاء الله تعالی نفی نکند اثبات واحد چگونه نماید ^{۱۱} **حَمْدُ رَسُولِ اللَّهِ** را که میگویند نه برائے اثبات معبودیت او بلکه تا تصدیق رسالت او **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** نماید بعد تصدیق توحید که ایمان موقوف باین دو تصدیق است باید دانست که صورت ایمان چنانچه موقوف است بر نفی آله آفاقی که اصنام و سایر معبودات کفره است ^{کافران} حقیقت ایمان موقوف است بر نفی آله انفسی که عبارت از هوایان نفسانی است و گرفتاری است با دون حق جل و علا آیه کریمه **أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ** شاهد این معنی است بزرگان گفته اند که هر چه مقصود است معبود است پس طالب حق جل و علا از تکرار آن چاره نیست لهذا اهل شد این کلمه طیبه را برائے سلوک و تسلیک اختیار فرموده اند تا سالک بتکرار این کلمه از هوایان نفسانی و وساوس شیطانی و مقایسه انسانی بتمام برآید و مقصود و محبوب او غیر از ذات منزّه نماند و فنا حاصل شود بیت **بِیچاکس را تا نگرود او فنا** * نیست ره در بارگاه کبریا

پس کلام را برائے اثبات اله نگویند تا بنویسند که این ثانی میشود بلکه برائے نفی ثانی میگویند که بان گرفتاری و باین گرفتاری در بارگاه کبریا خوار و بے اعتبار است آری اسم ذات جذب و محبت می آرد و قسمی از فنا می بخشد لیکن کلمه نفی و اثبات بر سلوک و رفع علل ناگزیر است تا فنا حقیقی حاصل شود و حجب بتمام مرتفع گردد ^{از الله}

تا بجا روپ لا زروبی راه * نرسی و سرانے آلا الله

درین راه غیب الغیب هر خس و خاشاک این راه بند را برائی **أَنَا اللَّهُ** میسر آید و بگرفتاری خود ولالت مینماید پیر کارل مکمل بلکه سابقه گرم مینماید تا سالک بیچاره را ازین گداهها

۱۱ افاده امر زاید است بر اصل جواب که دانستن آن ضرور و لابد است ۱۲ **بِرَأْسِ الْكُرْسِيِّ** واقع است در سوره جاثیه و بارک الیه نیرد (۲۵) و در سوره فرقان ادعیت من اتخذ الخ واقع است ۱۳ یعنی کلمه **أَنَا اللَّهُ** ۱۴ **بِرَأْسِ الْكُرْسِيِّ** جواب است از قول او اسم ذات الله کافی است ۱۵

برآرد و بطلب اعلی دالات نماید طالب ذات احدیت را باید که از همه مشاهدات و تجلیات
 بگذرد و در تحت لا آرد که این همه البته بظلال است و تسلی است بشبه و مثال بلکه اسما و صفات
 هم ملحوظ عارف نبود و قبله توجه را پراکنده نسازد حضرت خواجہ نقشبند قدس سره فرموده اند
 هر چه دیده شد و شنید شد و دسته شد آن همه غیرت بحقیقت کلمه لانی آن باید کرد
 و شیخ ابواسحاق کازرونی پیغمبر خدا را صلوات الله تعالی علیه و علی آله و سلم بخواب دید و
 پرسید یا رسول الله ما التوحید فرمود کل ما هجس ببالك او خطر فی خیالك فالله
 تعالی ما و راء ذلک مخد و ما این قسم مردم که این نوع معتقدات دارند و خود را بسند شیخی
 گرفته اند خصوص دین انداز صحبت شان دور باید بود و از دین بگانه اند و از ریفه اسلام
 بیرون در کجه ضلالت مستغرقند و دیگر از اہم از راه میبرند ضلوتا فاضلوا از اینها دور باشند
 و صحبت شان را ستم قاتل دانند کہ بموت ابدی می رسانند فر من صحتهم و رؤیتهم اکثر
 قاتل من الاسد عجب است از برادران شما که باین قسم مردم گرویده اند و دین و ایمان
 خود را از دست میدهند عجب تر آنکه شما نوشته اید کہ تربیت میابند کسی کہ در دین و ایمان
 سخن باشد تربیت او چه خواهد بود **۱۰** او خویشترن گم است کرار میبری کند + ہنوز ہم
 پیچ ز رفته است در مانے توبہ مفتوح است ما کم یغیر غیر ایمان را برابر باوند ہند خبر کردن شرط

توسلویں سے
 بد نظیرہ
 دینی کے طور پر

بایمان

باج

بایم

بایمان

مکتوبات ہفتدہم

بمزا ابوالمعالی در بعضی نصح ضروریہ و در بیان آنکہ مدار ترقی و وصول غالباً بر صحبت

۱۰ حضرت سعدی شیرازی گفتہ بیت ۷ برتر از خیال قیاس گمان دوہم + در ہر چہ گفتہ اند و شنیدیم و خواندہ ایم + دفتر تمام
 گشت و بیابان رسید عمر + ما پیمان در اول وصف تو مانده ایم + **۱۱** قولہ جس از باب ضرب یعنی آنچه بگذرد در دل تو یا خطور کند خیال
 تو پس خدا تعالی بلائے اوست **۱۲** لصوص بضمین جمع لوص باکسر دزد و سارق **۱۳** قولہ لجه بالضم و تشدید جیم میان دریا و در تریب
 موضع دریای منی در میان دریا گمراہی غرق اند **۱۴** اشادۃ الحدیث و واہ الترمذی و ابن حاجہ قال سئل عنہ **۱۵** صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم ان
 اللہ یقبل توبۃ العبد ما لم یغتر یعنی بدستیکہ خدا تعالی قبول میکند توبہ بندہ را ماو ام کہ غوغرہ نکند یعنی نرسد روح در حلقوم و غوغرہ
 آند و شد کردن آواز در گلو و جان در حلق **۱۶**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ الْمُصْطَفَى
 كَمَا يَلِيْقُ بِحَالِهِ وَيَجْرِي وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَائِرٍ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى الرِّفَاتِ نَامَةٌ نَامِي وَ
 صَحِيفَةُ كَرَامِي كَهْ جَنَابِ مُحَمَّدِي مُحَمَّدٍ وَمَزَادِي اِزْرَاهِ كَرَمِ نَامِزِ اِيْنِ مَسْكِيْنِ نَمُوْدَه بُوْدَنْد بِطَالَعَه اَنْ
 مَشْرِفٌ وَمَفْتَحٌ كَرُوْدِيْدَ اَللّٰهُ تَعَالَى سَلَامَتِ دَارُوْدِ بَرَجَاوَه شَرِيعَتِ وَطَرَفِيْتِ اِسْتِقَامَتِ نَحْتَنْد
 اِظْهَارِ شَوْقِ وُوْدِ وِطْلَبِ نَمُوْدَه بُوْدَنْد حَقِّ سُبْحَانَه وَتَعَالَى اَتَشُّ اِيْنِ شَوْقِ رَشْتَعِلِ سَازُوْدِ شَعْلَه
 طَلَبِ رَا سِرْبَنْدِ كَرُوْدَنْد تَا اَز مَسْوَمِ مَطْلُوْبِ حَقِيْقِي لِكَلِيْتِ بَر نَانْدُوْبِسَرِ اَوْقَاتِ قُرْبِ وَعِرْفَانِ
 بَر سَانْدَانَه قَرِيْبٌ تَجِيْبٌ كَرَمِ نَمُوْدَه نُوْشْتَه بُوْدَنْد كَه اَحْوَالِ اِيْنِ بَزْرگانِ رَا اَز نَفْحَاتِ وَغِيْرَه
 مَلَا خَطَه كَرُوْدَه مُطَابِقِ اَنْ سَعْيِ نَمُوْدَه وَنِيْمَا يَدِ اَمَّا چُوْنِ اِيْنِ هَمِه بَغِيْرَه تَنْمُوْنِي سَالِكِ بُوْدِ اَصْلًا نَتِيْجَه نَزَادِ
 وَكَشَائِيْشِ رُوْنَمُوْدِ مَكْرَمًا اِنْچه نُوْشْتَه اَنْد رَا سَتِ وُوْدُرْتِ سَتِ دَرِيْنِ رَا هِ غَيْبِ الْغَيْبِ
 رِي وَتَكِيْمِي مَرْتَدِ كَامِلِ رَا هِ رَفْتَنِ وَسَلُوْكِ نَمُوْدَنِ بَسِيْ مَشْكَلِ سَتِ حَقِّ سُبْحَانَه وَتَعَالَى مِيْفَر مَائِدِ
 وَابْتَعُوْا اِلَيْهِ الْوَسِيْلَه هَر گَاهِ بَارِ گَاهِ سَلَا طِيْنِ مَجَارِي بِيُوْسِيْلَه نِيْمِيْتُوْانِ سِيْدِ بَر گَاهِ سَلْطَانِ
 حَقِيْقِي وَشَاهِنشَاهِ حَقِيْقِي وَسِيْلَه ضَرُوْر وَنَا كَزِيْرْتِ وَاِنْچه دِر بَارَه اِيْنِ مَسْكِيْنِ اِزْرَاهِ حَسْنِ طِنِ
 نُوْشْتَه اَنْد اِز بَزْرگِي خُوْدِ نُوْشْتَه اَنْد وَاِيْنِ دُوْر اِز كَار رَا دَر اِيْمَنَه خُوْشِيْشِ دِيْدَه وَاَلَا نَشِيْ
 مَنِ سِيْچَمِ وَكَمِ زِيْچِ هَمِ بِيَا رِي * وَزِيْچِ كَمِ اِز سِيْچِ نِيَا يَدِ كَارِي
 اِيْنِ قَدْرِهَسْتِ كَه اِنْچه اِز بَزْرگانِ بَا اِيْنِ سِيْچَر اَنْ رَسِيْدَه اَسْتِ بَطْلَبَه دَر مِيَا نِ مِيْ اَرُوْدِ بَعْضِي رَا
 اِنْزَامِ نَحْتَنْد وِيْر كِتِ اَنْفَاسِ نَفْسِ اِيْنِ اَكَا بَر لِيْطَرِي اِز كَمَالَاتِ شَانِ مِيْر سَا نْدِ مُحَمَّدِ وَا اِيْنِ
 مَسْكِيْنِ هَر چه بَا نْدَا زَه ظُنِّ تَحْمِيْنِ خُوْدِ وَا دِهَمِه اِز اِيْشَانِ سَتِ وَا ز بَر كَارْتِ بَزْرگانِ اِيْشَانِ
 اِز اِيْشَانِ چه دَر نَعِ سَتِ سَعَادَتِ خُوْدِ وَا دَر خِدْمَتِ اِيْشَانِ تَقْصُوْر مِيْنَا يَدِ لِيْكِيْنِ چه تُوْانِ كَرُوْدِ مَدَارِ
 اِيْنِ طَرِيْقَه عَلِيَّه بَر حَبِيْتِ وَبَر اِبْطَمِ مَحَبَّتِ سِيْچِ مَقْتَدِرْتِ كَشَائِيْشِ وَتَرْقِيْ غَالِبًا مَسْئُوْلِ
 نَفْسِيْنَه

گروه
 لیدر
 دانش
 زان
 لیدر
 بان بزرگوار

له سرادقا... یعنی نعمات از ملاجانی... در بیان احوال مشایخ رحمهم الله تعالی...
 بغیر از طریقہ از شیخ کامل کامل راه دان... قال الله تعالی یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وابتغوا الیه الوسیله وجاهدوا
 فی سبیلہ لعلکم تفلحون - سورہ مائدہ پارہ لا یحب الله...
 یعنی

احیاء سنت

بأن ست و چون طریقه بزرگان با اتباع سنت و اجتناب از بدعت است تا حصول صحبت
 بر متابعت سنت مستقیم باشند و احیاء سنت من متروکه نمایند در حدیث آمده است ^{له} من احیی
 سنتی بعد ما اُمیتت فله اجر مائة شهید و احیاء سنت متروکه عبارت از آنست
 که در عمل آرد و اعلائے آن آنست که دیگر از انیز دلالت نماید تا بعمل آرند ترقی و حصول مراتب
 قرب همه وابسته باقیات سنت است آیه کریمه قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی
 یحببکم الله شاید این معنی است و از بدعت دور شوند و محترم باشند و با مبتدع صحبت ^{ندارند}
 و در مجلس خود جای ندهند و در حدیث آمده است اهل البدعة کلاب اهل النار و اوقات
 را بوظائف طاعات و اذکار و اوعیه که از رسول خدا صلوات الله تعالی علیه و آله و سلم
 ماثور است و در کتب احادیث مذکور است معمور دارند و تکرار کلمه طیبه لا اله الا الله هر قدر که
 تواند نمود بکثرت از یک هزار تا پنج هزار با اتفاق صوفیه علیه در تنویر باطن این کلمه سودمندتر است
 مانند ذکر قلبی و اشغال و مراقبات باطنی که در طریقه ماحمول و مستعارف است ^{تعلق}
 دارد و حقائق آگاه مولانا عبد الخالق که متوطن آنجا است و مدتی در صحبت گذرانید و صواب
 حال و کمال است چند گاه است که جهت ملاقات فقیر اینجا آمده است اگر بخاطر برسد
 اشاره فرمایند که او را رخصت آنجا کند که وطن مالوف اوست و از جانب فقیر بطریق سفار
 با جناب شغل و مراقبه باطن بگوید و توجهات نماید شاید راه ترقی بکشد چنانچه ملاقات
 فقیر بالفعل بی اشکال نیست این طریق بخاطر سپیده است بیشتر مختارند و السلام
 علیکم و علی سائر من اتبع الهدی و التزم متابعة المصطفى علیه و علی آله

احیاء سنت
دلیل بر صحت

لایا

لایا

الصلوات و التسلیمات	مکتوب ششم	والتحیات و البرکات العلی
---------------------	------------------	--------------------------

له فی مشکوة من احیی سنته من سنتی قد اُمیتت بعدی فان لمرن الا جر مثل اجور من عمل بها رواه الترمذی
 و فی مشکوة ایضا من تمسک بسنتی عنده نسا دأمتی فله اجر مائة شهید رواه البیهقی ۱۲ ۱۳ بدانکه این کرمیه واقع است در
 سوره آل عمران و پاره تک الزل (۳) ۱۲ ۱۳ مانند حسن حسین بخزری و اذکار سنوی رحمهما الله تا ۱۲ ۱۳ یعنی در صحبت میان ۴

بصوفی پانیده محمد کابلی در نصح او بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بیت هر چه جز عشق
 خدائے احسن است * اگر شکر خوردن بود جان گذن است * سعادت آتار اگر فتاری بود
 حق جل و علا از آتش امراض قلبیه است فکر از آله آن از اہم بہام است مصرع در خانہ اگر
 کس است یک حرف بس است * آتش تعالی ہموارہ با خود دارد و یک لحظہ بغیر خود نگذارد و وفیت
 و استقامت نصیب وقت گرداند و السلام

مکتوب نوزدهم (۱۹)

بملا پانیده محمد کابلی در جواب اسولہ کہ نموده بود بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ مُحَمَّدٌ وَ
 نَصَلِّ عَلٰی حَبِیْبِهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ اللّٰهُ تَعَالٰی آن برادر دینی را از رقیبت احوال گذرانیدہ بِجَوَلِ
 احوال برساند و از غیب بعین و از اجمال بہ تفصیل آرد و از تلویح بتکلیف و از حروف بمعانی
 مشرف سازد کتابتہ کہ بہ فرزند می محمد عبث نوشتہ بودند رسید اسولہ چند در ان مندرج
 بود جواب آنرا ازین فقیر درخواست نموده بودند نوشتہ میشود استماع فرماید سوال اقل آنکہ
 در قرآن مجید و در حدیث قدسی تصریح است بانکہ حضرت آدم ابو البشر علی نبینا و علیہ
 الصلوٰۃ والسلام مخلوق بید اللہ است تعالی اگر ازید قدرت مراد داریم تخصیص آدم را
 و چه باشد چہ مخلوقات دیگر ہم بقدرت مخلوق شدہ اند و اگر ازید قدرت مراد نداریم مذہب
 مجسمہ قوت پیدا میکند جواب رواست کہ مراد ازید قدرت داریم چنانچہ مذہب ما اولین تشابہات
 است و تخصیص آدم علی نبینا و علیہ الصلوٰۃ والسلام برای تشریف و تکریم اوست
 نہ برای حصر چنانچہ در آیه کریمہ اِنَّ عِبَادِیْ لَیْسَ لَکَ عَلَیْہِم سُلْطٰنٌ وَاَمْثَالِ اَنْ قُرْآن
 مجید بسیار واقع شدہ است و تخصیص مذکور دلالت بر تخصیص و نفس الامر نمیکند و اگر ازید قدرت

و از عین نبی و بیعت و از تفصیل با جمال

سوال اول

۱ یعنی از آتش ضروریات است ۲ یعنی گردانندہ حالات و از طایع بحال دیگر رسانندہ و ترقی دہندہ یعنی حق سبحانہ تعالی ۱۲ یعنی جامعہ
 بحسبیت حق تعالی قال اند ۱۳ اعلم ان اصنافہ الجبال الی باب المتکلم ہمناللتشریف والتکویم کافی ناقر اللہ وروح اللہ و بیت اللہ
 و امثالہا و الکریمۃ ہذہ واقعتہ فی سورۃ بنی اسرائیل من الجزاء الخامس عشر (۱۵) ۱۲

مرادند ایم صفت بد کیفیت بحق تعالی اثبات خواهیم کرد در رنگ تشابهات دیگر مذہب
 مجسمه را تقویت بر تقدیر است که اثبات بد جسمی نموده آید تعالی اللہ عن ذلک علواً کبیراً
 سوال دوم آنکہ از خیر التابعین اونس قرنی منقول است من عرف اللہ لا ینحی علیہ شیء
 معنی این عبارت چیست بدانند کہ در صحت این نقل تردید است چه اگر شے را بر عموم بگذاریم
 لازم می آید کہ از عارف هیچ چیز خواه معارف و جوبی باشد خواه حوادث کونی مخفی مانند و آن
 خلاف واقع است ہر گاہ بید انبیا علیہ و علی اللہ افضل الصلوٰات و اکمل التحیات حکم شد
 کہ قل لو کنت اعلم الغیب لاستکذرت من الخیر وما مسنی الشوء بدیگران چہ رسد و اگر
 شے را بمعارف باطنی تخصیص کنیم نیز مشکل میشود ہر گاہ مقرر قوم باشد کہ رواست کہ ولی از
 ولایت و قرب خود آگاہ نباشد منما من علم و منما من جہل بجمیع معارف چہ رسد اصحاب کرام
 علیہم الرضوان کہ در اعلی طبقہ ولایت اندیج قصص شہود و مشاہدہ از اکثر آنها منقول
 نیست در خلافت حضرت عثمان چون انس بن خدمت ایشان رسید و در راه ظاہر انظرے
 بحمیلہ از نساء واقع شدہ بود حضرت عثمان فرمود ایدخل علی احدکم و علی عینہ اثر الزنا
 حضرت انس از روی تعجب گفت اوحی بعد رسول اللہ صلی اللہ تعالی علیہ و آلہ وسلم
 کشف و خوارق چون در آن وقت قلت دشت ذہن حضرت انس بدان طرف رفت و
 بر تقدیر صحت نقل عبارت را از ظاہر مصروف باید ساخت بالفعل آنچه بخاطر راہ میاید نیست
 کہ مراد آنست کہ لا ینحی علیہ شیء مما یحتاج الیہ فی المعرفۃ یعنی ہر کہ خدا را شناخت
 از مقبولان گشت و مقبول اصناف نمیکند از ندیس ہر چہ او را در راہ معرفت در کارست بان اعلام
 فرمایند بواسطہ بطریق الہام و کشف یا بواسطہ پیرو فرشتہ و اللہ اعلم بحقیقۃ الحال
 جواب سوال سیوم مراد از ادب کہ اکابر بطریق فرمودہ اند الطریقۃ کلہا ادب ادب شریعت
 و ادب طریقت کہ کنایت از رعایت و متابعت شیوخ خوشت ہمہ در ادب شریعت

۱۵ البکرۃ هذه و تقع في سورة الاعراف من الجزء التاسع ونظم الآية هكذا - قل لا املك لنفسي نفعاً ولا ضراً الا ما شاء
 الله ولو كنت اعلم الغيب الخ ۱۲ ۱۵ هذا من اقوال بعض اکابر الطريقة العلیمة ۱۲

سوال دوم

سوال دوم

سوال سوم

کرامت

سوال سوم

سوال سوم

مُسَدِّجُ سِتِّ وَبَيَانُ شَتَانِي وَارُو

مکتوب بیستم (۲۰)

بشیخ محمد سعید فاروقی در شرح بعضی از اذواق او صحیفه شریفه رسید و مستر بخش گردید
 حَمْدُ اللَّهِ سُبْحَانَهُ كَمَا بَدَّوْهُ وَشَوْقُهُ وَازِيدُ فُقْرَافَارِغٍ نَهْ مَحَبَّتِ اَيْنِ طَائِفَةٍ بِاَيْنِ طَائِفَةٍ سِتِّ
 وَدَرِ حَرِيمِ خَاصِ شَانِ مُحَرَّمِ وَبِمَرَّزِ الْمَرْءِ مِمَّنْ أَحَبَّ حَدِيثِ نَبِيِّ سِتِّ عَلَيْهِ وَعَلَى إِلَهِ
 الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ وَرَحْصُولِ حَقِيقَتِ مَحَبَّتِ كُوشَنَدِ وَازِيدِ كَيْفِيَّتِ اَنْ خَوَاهِنْدِ تَا مَعِيَّتِ فِي اْتِيهِ
 حَاصِلِ نَمَائِنْدِ وَازِ خُوْدِ كُنْدِ شَمَّهٔ مَمُوْرَهٔ بِا مَجْجُوْبِ بُوْنْدِ صَفْتِ مَحَبَّتِ بُوْدِ كَهْ صَدِيْقِ الْكَبِيْرِ اَكْرَمِ اَنْ اُو
 اَمْدَهٔ وَلَكِنْ مَعْنَى وَقَرَفِي قَلْبِهِ اَزْ مَهْمِ پِيْشِ قَدَمِ سَاخْتِ وَبِدَوْلَتِ مَعِيَّتِ خَاصَهٔ بَرُوْنْدِ اَسْ
 تَانِي اَتَشْنِيْنَ شَنُوَانِيْدِ وَبِنُوِيْدِ مَا ظَنَنْتُكَ بِاَتَشْنِيْنَ اَللَّهُ تَالَهُمَا كَرَمٌ وَمَمْتَازِ كِرُوَانِيْدِ خُوْشِ كَفْتِ
 بَيْتِ بَلِيْغِ غَارِ كَرِيْمِ خَلُوْتِ اَزْ مَهْمِ خَلُوْقِ + كَرِ اَنْ لَطِيْفِ جِهَانِ يَارِ غَارِ مَا بَا سِتِّ
 بَعْضِ اَذْوَاقِ وَوَارُوَاتِ كَهْ دَرِ كِتَابَتِ مِيْاَنِ خَوَاجَهٔ نُوْشْتَهٔ بُوْدِنْدِ مَطَالَعَهٔ اَنْ خُوْشُوْقِ سَاخْتِ
 اَللَّهُمَّ زِدْ اَوَازِيْكَ اَزْ جَانِبِ سِتِّ رَاسْتِ شَمُوْدَهٔ وَرُوْشَنَالِيْ كَهْ اَزْ اَنْجَانِبِ وِيْدَهٔ اِيْدِ وَارُوْدَهٔ
 اَزْ حَقِّ جَلِّ وَعَلَا بَرُّ رُوْحِ كَهْ مَقَامِ اَنْ جَانِبِ رَاسْتِ سِتِّ فَرُوْدِ اَمْدَهٔ سِتِّ وَآزْ اَوْرَقِ
 خُوْدِ اَوْرُوْهٔ اَسْتِ مُلُوْكِ سِتِّ كَهْ اَزْ عَالَمِ غَيْبِ بَرِ مَلَكِيَّتِ رُوْحِ كَهْ مَحَلِّ مَوْشِ وَشَعُوْرِ سِتِّ سِتِيْلَا
 نَمُوْدَهٔ آتْرَازِيْرُوْزِ بَرِ سَاخْتَهٔ اَسْتِ لَاجِرْمِ سِتِّ وَبِيْخُوْدِيْ اَوْرُوْدَهٔ اِنَّ الْمُلُوْكُ اِذَا دَخَلُوْا
 قَرْيَةً اَفْسَدُوْهَا وَجَعَلُوْا اَعِزَّةً اَهْلَهَا اِذْ لَكَ وَكَذَلِكَ يَفْعَلُوْنَ اَلْحَالِ مُعَامَلَهٔ شَمَا

شأن صدیق ابر

۶۳

۱۰ هذا قطعاً من حديث رواه الشيخان ۱۲ اشارت است بآیه سوره توبه یعنی اذا خرج الذين كفروا ثانی اثنین اذها
 فی الغار الخ ۱۳ قوله توبید بضم نون وکسر واو ویاکے مجهول خبر خوش و بعضی بفتح نون ویاکے مجهول گفته ۱۲ از غیث ۱۳ عن
 انس بن مالك عن ابا بكر الصديق قال نظرت الى اقدام المشركين على رؤسنا ونحن في الغار فقلت يا رسول الله
 لو ان اهلهم نظر الى قدمهم ابصرنا فقال يا ابا بكر ما ظنك الا مشفق عليهم ۱۲ مشکوة باب المعجزات
 ۱۴ این کریمه واقع است در سوره نمل وپاره و قال الذين (۱۹) ۱۲

از لطیفه قلب گذشته بلطف روح قرار یافته است و ارتقا نموده امیدوار فوق باشند و بهت
را بلند دارند و کِنَعَمَ مَا قَبِلَ بِسْمِ بُو صِلَش تَارِسَم صِدَارِ اَزِ پَا اَن گَنَد شُو قَم *
که نوپروازم و شاخه بلند آشیان دارم * مامول از دوستان و دعائے سلامتی
خاتمه است وَالسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَعَلَى سَائِرٍ مِّنَ اتَّبَعِ الْهُدَىٰ

مکتوب لبت و یکم

بصوفی نوربیک در نصیحت او بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ وَعَلَىٰ عِبَادِهِ
الَّذِينَ اصْطَفَىٰ خَدَمَتْ صَوْفِي نُوْرَبِیْکِ اَزِیْن دُوْر اَقْتَادَه سَلَام عَافِیْتِ اَنْجَام خَوَانَد اَحْوَال
بهمه حال مستوجب حمد ذی الجلال است امید که آن عزیز نیز بجمعیّت ظاهری و باطنی باشد و
بر جاوه شریعت علیّه مستقیم بود و از قشر بلب آید و از لفظ بمعنی گراید نسبت باطن را
نیک محافظت نمایند و در از و یاد کیفیت آن کوشند با خلق کمتر اختلاط کنند و زاویه
نامرادی از دست ندهند با بجزله نوشته آخرت را آماده سازند جَاءَتْ الرَّاجِفَةُ تَتَّبِعُنَا
الرَّادِ فَجَاءَ الْمَوْتُ بِحَذَائِقِهِ مَامُولِ اَز دُوْسْتَانِ دُعَاةِ سَلَامَتِی خَاتْمَه سْتِ وَالسَّلَامُ

الفتره الثانیة ۱۳

أَوَّلًا وَآخِرًا

مکتوب لبت دوم

بِحَافِظِ ابُو اسْحَاقِ دَر مَدَاحِی طَرِیْقَه صَوْفِیَه عَلَیْهِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ
وَالصَّلَاةِ وَتَبْلِیْغِ الدَّعَوَاتِ مِیْر سَا نَد مَكْتُوبِ مَرْغُوبِ کِه دَرِیْن وَا مَرْسُولِ اَشْتَه بُو دُوْنْد
آن بهیج و مسرور گردید اللّٰه تعالیٰ بجمعیّت و عافیت دارد و بر جاوه شرع محمدی علیه
وَعَلَىٰ اِلَهِ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامُ وَ سُنَّتِ اِحْمَدِی سَتِیْمِمْ کَر دَانْد وَا ز تَعَلُّقَاتِ دُنْیَا
و کَر فِتَارِی مَاسُوْءِ مَحْرَسَا خْتَه دَر مَرَادِقَاتِ مَعْرِفَتِ و سَر اِیْر دَه قُرْبِ خُویشِ اَنْسِ وَا لْفَت

۱۳ در این چند روز به او دید در پی آینده در آمد مرگ تمام خود ۱۳ خدا فی ربی سر و کنار ملک چیزی جمع حذوف بالضم و حذف بالکسر و
حذوف یعنی شریف و جمع کثیر نیز آمده عرب گوید اعطاه الدنيا بخذافیرا داد او را دنیا بتمام ۱۳ منتخب

وارو اللہم زد نوشته بودند کہ در خواب بمیثم کہ کلاه وبالائے آن فوطہ علاقہ دار چنانچہ
 عربان و وطره گذاشته می پوشند تو بر سر من نهادہ و میگوئی کہ آنچه در ما بود ہمہ را بشما
 دادیم و امانت شما بشما رسانیدیم الخ مخدوما این خواب بشارتے است بزرگ مبارک باشد لیکن این
 عبارت را بران محمول باید داشت کہ آنچه در ما بود بشما دادیم موافق ظرف و استعداد شما
 یا آنچه در ما بود از بابیت امانت شما بشما دادیم چنانچہ فقرہ دوم قرینہ است بر آن نوشته
 بودند کہ بعد از نماز تہجد مشغول بودم دیدم کہ میان دل و سر دائرہ کلان پیدا شد و
 در میان آن دائرہ دل خود را مثل چلیہ کمان یافتم چنانچہ یک چلیہ بر دو کمان زہ کردہ
 باشند بدین صورت بجانب یک کمان کہ نظر میرفت وحدت صاف میدید و بجانب کمان
 دیگر کہ نظر میرفت کثرت در نظر می درآمد این کثرت ہم رفته رفته وحدت صاف شد
 و در سر دو کمان وحدت صاف دیدہ میشد مخدوما قلب را بر رخ گفته اند ما تا کہ این صورت
 بر رخ قلب است کہ بنظر در آمدہ است و آنچه در یک کمان وحدت صاف بنظر درآمد و در
 کمان دیگر کثرت از قاب قوسین است و آنکہ کثرت ہم رفته رفته وحدت صاف شد
 و در سر دو کمان وحدت دیدید مقدمہ او ادنی است و آنکہ گفتیم کہ مقدمہ او ادنی
 است زیرا کہ حقیقت او ادنی وقتے متحقق شود کہ قوس کثرت باطل از نظر ساقط گردد
 و منظور نظر جز قوس وحدت نبود و آنچه بعد ازین نوشتند کہ این یافت نفس یا روح
 مخصوص نبود بلکہ این معاملہ خود بخود بود مشعر بر سقوط قوس کثرت است از نظر الغیب
 عند اللہ سبحانہ نوشته بودند کہ درین میان یک نسبت مخصوص وارو شد کہ ہرگز دل
 را بان آشنائی نبود چنانچہ غریبے بشہرے کہ ہرگز ندیدہ باشد در آید بے ان الملوك اذا
 دخلوا قرية افسدوها وجعلوا اعینة اهلها اذکة خوش گفت ہست

۱۰ بدانکہ فوطہ بالضم کمر بند و جامہ نادرختہ و لنگ جامی و بعضی دستار و رومال نیز آمدہ و علاقہ بکسہ اول جسم ظاہری کہ لبنتہ
 و آویزان باشد بجزینے مثل دوال تا زیانہ ۱۱ غیبات ۱۲ یعنی مراد بقول آنچه در ما بود خصوص است نہ عموم ۱۳ این
 کریمہ واقع است در سورہ نمل از پارہ و قال الذین (۱۹) ۱۲

بوصلت تارسم صد بار از پافکن شوتم * کہ نو پروازم و شاخے بلندے آشیان دارم
وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ سَائِرٍ مِّنَ اتِّبَاعِ الْهُدَىٰ

مکتوب لبت چہارم (۲۴)

بکلامشاق بہرہ کی در حل شبہ کہ از آیہ کریمہ و اتبع ملة ابراهيم حنیفًا مے آید
و تحقیق حدیث لا تفضلونی علی یونس ابن مثنیٰ و در شرح الایمان لا یزید و لا
ینقص و رفع توئم مساوات ایمان عوام با ایمان انبیاء علیہم الصلوٰۃ والسلام و
رفع توئم افضلیت شہدا کہ بعضے مزایا مخصوص اند بر انبیاء علیہم الصلوٰۃ و
السلام بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد التحدی و الصلوٰۃ و تبلیغ الدعوات میرساند
کتابتے کہ از راہ محبت فرستادہ بودند رسید مسرت بخش گردید اسولہ چند نمودہ بودند
مخد و ما حل این اسولہ را علما و مشائخ نمودہ اند مع ذلک سوال را از جواب چارہ
نیست چیزے درین باب مینویسد سوال اول آنکہ حق تعالی در شان حضرت ابراہیم
علی نبینا و علیہ الصلوٰۃ والسلام میفرماید اِنِّیْ جَاعِلُکَ لِلنَّاسِ اِمَامًا و نیز فرمودہ و
اتبع ملة ابراهيم حنیفًا پس بقصنائے این ہر دو کریمہ حضرت ابراہیم علیہ السلام
مقتدی و متبوع ہوند و پیغمبر ما علیہ و علی الہ الصلوٰۃ والسلام تابع باشند و حال آنکہ
پیغمبر ما علیہ و علی الہ الصلوٰۃ والسلام بالقطع افضل اند و ہمین اشکال در مادہ بہتر
آوم علیہ السلام مے آید حق تعالی میفرماید اِنِّیْ جَاعِلُکَ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَةً - فلزم فی
ہذہ الایۃ ما لزم فی الایۃ السابقتہ جواب در کریمہ اِنِّیْ جَاعِلُکَ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَةً
بہیچ اشکال نیست چہ این حکم خلافت مرنوع انسان راست خصوصیت بحضرت آدم
علیہ السلام نداد و چنانچہ جواب ملائکہ بران دلیل است کہ اتجعل فیہامن یفسد فیہا

ملہ شد و حیثا البک ان اتبع ملة ابراهيم حنیفًا واقع است در آخر سورہ نحل و پارہ رجا (۱۴) ۱۲ ۱۳ ۱۴ از ہر
مخلوقات کما ہو محقق فی محلہ ۱۲

وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ چه فساد و سفکِ ماء در نوع انسان است نه در آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ
 و بر تقدیر تسلیم این خلافت خاص بوقت حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ بوده نه خلافت نبویه
 تا اشکال متصور شود چنانچه در شان حضرت داود عَلَيْهِ السَّلَامُ فرموده يَادْ اَوْدَانَا
 جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْاَرْضِ و در شان حضرت مهدی عَلَيْهِ الرِّضْوَانُ وارد شده
 فَاِنَّ فِيهِمْ خَلِيفَةَ اللّٰهِ الْمَهْدِيَّ و ازین قبیل است قُطْبِ ارشاد و دعوت و قطب مدار
 که در هر وقت میباشد که قطبیت و سایر مناصب مخصوص بازمینه ایشانست و همچنین
 قَدْ مَيَّ عَلَى رَقَبَةِ كُلِّ و لِي اللّٰهِ که حضرت شیخ عبد القادر جیلانی قدس سره فرموده است
 مخصوص با اولیای آن وقت است علی ما حَقَّقَ آرے کریمه اِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ
 اِمَامًا حَكِيمًا و مؤید است قَالَ الْقَاضِي فِي تَفْسِيْرِهِ و اِمَامَتُهُ عَامَّةٌ مُّوَيَّدَةٌ اِذَا لَمْ
 يُبْعَثْ نَبِيٌّ بَعْدَهَا اَلَا كَانَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ مَأْمُورًا بِاتِّبَاعِهِ چنانچه کریمه اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ
 حَنِيفًا و لالت بران وارد و لیکن این آیات قَدْح در افضلیت آن سرور عَلَيْهِ و عَلَيَّ اِلَى الصَّلٰوةِ
 و السَّلَامُ ندارد و تفسیر آن گفته اند یعنی پیروی کن در توحید یا در روش و دعوت بحق جلال
 و علا چنانچه او بر فرق و مدارا بدلائل یکے بعد دیگرے و مجادله بقدر فهم هر کس دعوت مینمورد تو
 نیز چنان کن صاحب تمسیر آورده که اتَّبِعْ سَلْوٰنَ سَبِيْلِ مَسْلُوْكَ مَبْرُوْعٍ سِتِّسِ اِتِّبَاعِ
 آن سرور مبرتر ابراهیم را علیهما الصَّلٰوةُ و السَّلَامُ بسبب آن بود که بعد از وسعوت شده
 نه بجهت آنکه دون او بوده و حکم اَنَا الْكُرْمُ الْاَقْلَيْنِ و الْاٰخِرَيْنِ عَلَيَّ اللّٰهِ مَقْرَّر است که
 آنحضرت عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ و السَّلَامُ از همه انبیا اکرم و افضل است و نصیب او در فضیلت
 از مجموع انبیا و اصفیا اجزل و اشمل و ازین قبیل است آنچه وارد شده است فَيَهْدِيْهِمْ
 اِقْتِدَاءً که ازین امر در فضیلت او عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ و السَّلَامُ هیچ قَدْح لازم نیست بآنکه

اصول و التسلية

افضلية

بآیه

این کریمه واقع است در سوره ص از پاره و مال (۲۳) ۱۲ ۱۳ قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم اذا دأبتم الرابا
 السود قد جاءت من قبل خراسان فأتوها فان فيها خليفة الله المهدي دواه احمد والبيهقي ۱۲ مشكوة باب اشراط
 الساعة ۱۳ ای فی الجملة لا فی جمیع الاحكام كالا يخفى ۱۲ یعنی سنی اتباع رفتن است براسی که شروع بران راه رفته باشد ۱۲

گوئیم که گاه است که فاضل را امر بتابعیت مفضول کنند و ازین امر بتابعیت هیچ قصور
 در فضیلت او لازم نیاید قال الله تعالى لِنَبِيِّهِ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَشَاوِرُهُمْ
 فِي الْأَمْرِ أَمْرٌ مَّبْشُورٌ بِأَصْحَابِ كَرَامٍ خَالِيٍّ أَوْ لِقَمْتَيْنِ أَمْرٌ بِتَابِعَاتِ شَانِئِيهِمْ وَالْأَمْرُ
 رَاجِعٌ فَائِدَةٌ بِأَشَدِّ وَتَحْقِيقٌ فِي مَقَامٍ وَحَقِيقَةٌ فِي مَعَانِيهِ رَاحِضَةٌ لِشَانِئِيهِمْ مَا قَدَّ سَنَا
 اللَّهُ سُبْحَانَهُ كَبِيرًا ^{بجود و بزرگواری} از راه کشف و عرفان در مکاتیب خود نوشته اند از اینجا ملاحظه نمایند
 سؤال دوم آنکه جناب مقدس حضرت رسالت پناه محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ
 الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ بِالْقَطْعِ أَفْضَلُ أَنْبِيَاءِ نَبِيِّنَا حَيْثُ لَا تُفَضِّلُونِي عَلَىٰ يُونُسَ بْنِ مَتَّى
 بِمَعْنَى سَتِّ وَحَدِيثٍ مَنْ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْ يُونُسَ بْنِ مَتَّى فَقَدْ كَذَبَ چگونه بود جواب
 می‌تواند که معنی چنین باشد لَا تَفْضِلُونِي بِالْحَيْثُ يَلْزَمُ نَقْصُ الْمَفْضُولِ أَوْ يُؤَدِّي إِلَى الْخُصُوفَةِ
 وَالنِّزَاعِ وَنِيْزٌ مِثْلُهَا تَفْضِيلٌ نَدِيمٌ بِجَمِيعِ أَنْوَاعِ فِضَائِلٍ بِرَحْمَةٍ بِغَيْرِ مَارَ عَلَيْكَ الصَّلَاةُ
 وَالسَّلَامُ فَفَضْلٌ كُلِّ سِتِّ چنانچه امام افضل است از مؤذنین مطلقا هر چند فضل اذان در
 نیست و نیز می‌تواند که معنی آن باشد لَا تَفْضِلُونِي مِنْ تَلْقَاءِ أَنْفُسِكُمْ وَأَهْوَاءِكُمْ
 وَنِيْزٌ مِثْلُهَا بِمَعْنَى أَنْ يَتَوَضَّعَ وَهَضَمَ نَفْسَ فَرَمُودَةٍ بِأَشَدِّ وَنِيْزٌ مِثْلُهَا بِمَعْنَى
 لَا تَفْضِلُونِي فِي نَفْسِ النَّبِيِّةِ بِأَشَدِّ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لَا تَفْرِقْ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِي
 وَنِيْزٌ مِثْلُهَا بِمَعْنَى أَنْ يَتَوَضَّعَ وَهَضَمَ نَفْسَ فَرَمُودَةٍ بِأَشَدِّ وَنِيْزٌ مِثْلُهَا بِمَعْنَى
 يُونُسَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِأَنَّ هَمَّ أَنْبِيَاءِ دَرِينِ أَمْرٍ شَرِكٌ سِتِّ بِوَسْطَةِ أَنْتِ كَمَا
 چُونِ أَرْوَى عَلَيْكَ السَّلَامُ زَكَاةً بِوَقُوعِ آتَمَةٍ بِوَدَائِعِ نَهْجَتِ مَحَلِّ تَوْتَمُّ مَنَقُصَتِ شَدَّةِ
 بِوَسْطَةِ رَفْعِ أَيْنِ وَنِيْزٌ مِثْلُهَا بِمَعْنَى أَنْ يَتَوَضَّعَ وَهَضَمَ نَفْسَ فَرَمُودَةٍ بِأَشَدِّ وَنِيْزٌ
 وَرْتَبَةُ نَبُوْتِ أَوْ مِثْلُهَا بِمَعْنَى أَنْ يَتَوَضَّعَ وَهَضَمَ نَفْسَ فَرَمُودَةٍ بِأَشَدِّ وَنِيْزٌ مِثْلُهَا
 اللَّهُ سَيُنَايِزُهُمْ حَسَنَاتٍ وَمِثْلُهَا بِمَعْنَى أَنْ يَتَوَضَّعَ وَهَضَمَ نَفْسَ فَرَمُودَةٍ بِأَشَدِّ وَنِيْزٌ مِثْلُهَا
^{رواه البخاری ۱۲ مشکوة}

۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳
۱۰۴

له هذا الحديث مروى عن عبد الله بن سعود بن فرعون موقوفه داره ابن ملجم ۱۲ مشکوة اخواب التوبة على الا من
 تاب وامن وعمل صالحا فاولئك يبذل الله اليهم سورة الفرقان وجزءه وقل للذين (۱۴) ۱۲

یونس ابن متى فقد کذب یعنی هر که نظر برکت او علیه السلام نموده خود را بر وی فضل دهد
 و خود را از زلت و معاصی برمی تصور نماید پس تحقیق او دروغ گو است قال الله تعالی
 فی شانیه فنادی فی الظلمات ان لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین
 فاستجبنا له ونجیناه من الغم وکذک نجی المؤمنین و قال تعالی ایضا فاجتنبه
 ربّه فجعله من الصالحین سوال سوم آنکه مقرر و مبین است که فضل کلی مرانبیاست
 علیهم الصلوٰة والسلام بر جمیع افراد ائمت و در حدیث صحیح آمده است که بعضی کمالات
 در بعضی افراد ائمت است که مزیت بر انبیا دارد و کالشهداء فی سبیل الله استیجاب
 بغسل ندارند و بلفظ موتی خوانده و انبیا بغسل محتاج اند و بلفظ موتی خوانده جواب
 این فضل راجع بفضیل حزبی است که در آن محذور نیست هر جائیکه حجام بصنعت بر عالم
 ذمی فنون فضل دارد و فضل کلی مرانبیا و عالم راست سوال چهارم علماء ما تریدیه گفته
 اند الا یمان لا یزید ولا ینقص ازین عبارت لازم می آید که ایمان عوام مؤمنان مثل
 ایمان انبیا و علیهم السلام و حال آنکه ایمان انبیا علیهم السلام اکمل است فی
 القرب والدّرجة جواب ایمان انبیا و ایمان عوام را در نفس ایمانیت شرکت تسای
 است و مزیت ایمان انبیا راجع بصفات کامله ایمان است ایمانی که مقرون با اعمال
 صالحه است و یکسوت از سیات و شبهات صفائے دیگر دارد و نورانیت علیحدّه و
 نتایج و ثمرات بزرگ آورده بلکه توان گفت که نوع دیگر گشته در رنگ افراد انسان که در
 نفس انسانیت شرکت دارند و متساوی اند و نظر بکمال و نقصان صفات جمعی را از انها
 کالاتعام بل هم اصل فرموده و از حقیقت انسانی بر آورده و آنچه در حدیث آمده است

بایسته
 الصلوات والتسلیمات

۱۲۰۰ بدانکه این کریمه در سوره الانبیا از جمله اقرب (۱۴) واقع است ۱۲۰۱ فی سوره القلم و الجزء تبارک الذی (۲۹) ۱۲۰۲ قد
 صلّی الله علیه و آله و سلم ان من عباده الله لا ناسا ما هم بانبياء ولا شهداء یغیظهم الا نبیاء و الشهداء یوم القیامت مع کانهم من الله
 قالوا یا رسول الله تخبرنا من هم قال هم قوم تحابوا بروح الله علی غیر ارحام بینهم ولا اموال یتعاطونها الخ رواه ابو
 داؤد ۱۲۰۳ مشکوة باب الحجج الله ۱۲۰۴ خون کشنده با ستره زدن ۱۲۰۵ از متابعت ابوالمنصور ما تریدیه ۱۲

Marfat.com

لِوَاتِرِنَ اِيْمَانٍ اَبِي بَكْرٍ مَعَ اِيْمَانِ اُمَّتِي كَرَجَحٍ اَيْنَ رَجْحَانِ هِم رَاجِعَ بِصِفَاتِ كَامِلَةٍ اَسْت
 كِه نَوَازِنِيَّتِ وَصِفَايَ اِيْمَانِ رَا مَ اَفَزَايِدُ وَايَكِه مِيْزَانِ رَا رَاجِحَ مِيْكَنَدُ چِه صِفَاتِ وَاعْرَضِ
 دَر مِيْزَانِ مَوْعُوْدِ مَوْزُونِ اَسْت چَر اِيْمَانِ اَوْ رَضِ رَاجِحَ نِيَايَدُ كِه اَوْ مَوْتِ كِه مِيْشِ اَز مَوْتِ اَسْت
 مَشْرُوفِ كَشْتِه اَسْت وَايِن صِفَتِ دَر مِيْزَانِ صَحَابِهٖ كَرَامِ مُمْتَازِ وِ مِيْشِ قَدَمِ بُوْدِه وَايِن اَسْت
 بِدَوْلِ مَعِيَّتِ مَبْقُضَايَ كَرِيْمِهٖ وَالدِّينِ مَعَهُ وَكَرِيْمِهٖ اِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا مَشْرُوفِ شَدِه وَاي
 مِيْزَانِ اَصْحَابِ كَرَامِ بِبَشَارَتِ اِيْنِ مَوْتِ كِه عِيْنِ مَعْرِفَتِ اَسْت وَايِن اِيْمَانِ مَبَشْرُوفِ كَشْتِه
 حَيْثُ وُرِدَ فِيْ شَايِهٖ مَنْ اَرَادَ اَنْ يَنْظُرَ اِلَى مَيِّتٍ يَمْشِيْ عَلٰى وُجْهِ الْاَرْضِ فَلْيَنْظُرْ اِلَى اَبِي بَكْرٍ
 اِيْنِ اَبِي قُحَاظَهٗ هَر چِنْدِ سَايِرِ صَحَابِهٖ نِيْز بَايِنِ مَوْتِ مَتَحَقِّقِ بُوْدَنْدِ لِيْكَرِنِ تَخْصِيْصِ اَوْ بَايِنِ بَشَارَتِ
 مَشْرُوفِ بِلْمَالِ اَوْ سَتِ بَايِنِ صِفَتِ اَز دِيْكَرَانِ وَايِر كِه دَرِيْنِ مَوْتِ كَامِلَتِ اَسْت اِيْمَانِ اَوْ بَايِنِ
 اَنْ نِيْز كَامِلَتِ چِه اِيْنِ مَوْتِ مَبْتَدِ اَطْمِيْنَانِ نَفْسِ سَتِ وَاطْمِيْنَانِ نَفْسِ اِيْمَانِ حَقِيْقِي اَسْت كِه اَز
 زَوَالِ مَحْفُوْظِ سَتِ كَرِيْمِهٖ بَايِنِهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِٗ كُوَايَا اَشَارَتِ بَايِنِ
 اِيْمَانِ اَسْت وَايَا نَاكِهٖ دَر حَدِيْثِ اللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ اِيْمَانًا لَيْسَ بَعْدَهُ كُفْرٌ مَطْلُوْبِ هِمِيْنِ
 اِيْمَانِ اَسْت اِيْنِ اَنْ مَوْتِ اَسْت كِه حَيَاةِ اَبَدِي مِيْر سَا نَدُوْا بَا نَوَاقِرِ قُرْبِ وَ مَعْرِفَتِ مَتَحَقِّقِ
 مِيْسَا زُوْ وَايِنِ اَوْ مَنُ كَانِ مَيِّتًا فَاَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَاهُ نُورًا يَمْشِيْ فِيْهِ فِي النَّاسِ
 اِيْمَانِ اَسْت بَايِنِ مَعْنَى وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدٰى وَالتَّرَمُّ مَتَابَعَةُ
 الْمُصْطَفٰى عَلَيْهِ وَعَلَى اِلٰهِ الصَّلٰوٰتُ وَالتَّسْلِيْمٰتُ وَالتَّبَرُّكَاتُ وَالتَّحِيَّاتُ

بوده اند

چرا

در

مکتوب (۲۵) نسبت و پنجم

بمیر عبد الفتاح ولد حقائق آگاه میر محمد نعمان قدس سره در اولی لوازیم طلبکاری
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَتَبْلِيْغِ الدَّعْوٰتِ مِيْر سَا نَدُ

۱۵ اشارت است بکریمه که واقع است در سوره نسا از پاره و المحسنات (۵) ۱۲ ۱۵ اشارت است بایته که در سوره
 انعام و پاره و لوانا (۸) واقع است ۱۳

مجاہری امور توحید حمد است امید کہ آن عزیز نیز بعافیت باشد و بر جاہ سنت سنتہ
 و شریعت علیہ مستقیم بود و از لوازم طلبکاری فارغ نباشد و ہموارہ متعطلش و مضطرب
 باشد سیری و فراغ نصیب اعدا باد بزرگے گفته است کہ تصوف اضطراب چون سکون
 آمد تصوف نماید مرید را بدین صفت باید شد کہ حتی اذا صاقت علیہم الارض بما رحبت
 و صاقت علیہم انفسہم و ظنوا ان لا ملجأ من اللہ الا الیہ چون طالب صادق
 بدین صفت شود امید است کہ بحر خشش بخوش آید و نوید تم تاب علیہم لیتوبوا
 بگوش جانش برساند و اورا از بستاند عجب است کہ جوانان مستعد خواب خرگوش
 آرام گرفته اند و از لوازم طلب فرو شسته و در رنگ طفلان از جواهر نفیسہ مخرف ریزانے
 چند مشغول شدہ بیت در جہان شاہدے و ما فارغ + در قرح جرعه و ما ہشیار +

مکتوب ہفت و ششم (۲۶)

بصوفی سواد کابلی در تعبیر و قانع و شرح احوال او بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد للہ
 و سلام علی عبادہ الذین اصطفی کتابتے کہ متضمن و قانع روشن و احوال پسندیدہ بود
 رسید و خوشوقت ساخت شد سجانہ الحمد کہ بعافیت اند و در کار خود سرگرم و واقفہ کہ نوشتہ
 بودند در یک واقعہ مصحف و در واقعہ دیگر خلعت بشما داده نیک و بیشتر آنچه نوشتہ بودند
 اکثر کہ باحوال خود مقید می شوم خود را نمی یابم و در مراقبہ چنان مشاہدہ میشود کہ ہر یک
 بشاہد چرغ شعلہ میکند و در گفتن کلمہ طیبہ لذتے روئے میدہد کہ اشک بے اختیار روانہ میشود
 آیا کمال فناے نفس بہین است یا چیزے دیگر معلوم نمایند کہ این احوال خوب پسندیدہ است
 و از لوازم و ملاکات فناے نفس است لیکن فناے نفس فی نفسہ امرے دیگر است
 آنجا ہمہ آنست کہ برتر زبان است + آرزے آنچه نوشتہ آید کہ خود را نمی یابم و آنچه

۱۰ قولہ مجاہری بفتح سیم درائے مفسورہ جائے جاری شدن چیزے و راہ ہائے روان شدن چیزے ۱۲ اشارت
 است بکلمہ کہ واقعہ است در سورہ توبہ از پارہ یسترون (۱۱) ۱۲

عادل

صالح

بعد ازین نوشته آید که نه خود را دانسته میشود و نه عالم را اگر بعد از فنائے قلب رود و بعد از
 مقدمات فنائے نفس است و از لوازم آن باجمله امیدوار باشند و هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ كُوفَانِ مَوْجِ
 فوق بوند مضرع هنوز ایوان استغنا بلند است نوشته بودید که بر سر نماز هم جمعیت روئے
 میدید اکثر اوقات که خود مقید میشوم مثل شعله آفتاب ماهتاب در نظر آید فقیر در ک آن
 عاجز است بداندها که در نماز دست میدید اصل است و این شعله آفتاب که خود را میباید
 میتواند که آثار بقا بود و این نور از حیات بود که مترتب بر موت است چنانچه کریمه او من کان
 مَيِّتًا فَاجْنِبْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا الْآيَةُ اشعاع بران دارد وَالسَّلَامُ أَوْلَا وَ الْخِرَاءُ

ع
 بوند
 میباید
 بود

مکتوب بیست و ششم (۲۷)

بلا عطاء الله سورتی در نصیحت او - بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ عَلٰی
 عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی فضائل باب اخوی ملا عطاء الله از نیجانب سلام عاقبت انجام خواند
 و دوستان دور افتاده را بدعائے خیر یاد آورد و مخدوم عمر چند وزه که بسے عزیز است باید که در
 اعزاز اشیا مصروف گردد و آن کسب مرضیات مولای حقیقی است جَلَّ سُلْطَانُهُ كَرَمَتِ
 درین امر خطیر حسرت بر بندد و هر چه منافی آنست از آن کیسوشوند کمال در حق بنده آنست که
 مولای او از ورضی بود لهذا مقام رضا فوق مقامات آمد علامت این رضا آنست که بنده از و
 تعالی راضی شود و در مرادات و مقتضیات خلاف رضا مندی او تعالی از و بظهور نیاید و در
 ایلام در رنگ انعام کشاده پیشانی بود و در او امر و نواهی او چین با بر و نباشد و جمیع افعال او حی
 مشحج الصد باشد و بعضا و قدر او عزت برهانة الصیاد و استسلام داشته باشد وَالسَّلَامُ

فوق
 در مرادات و مقتضیات او تعالی خلاف رضای از و

مکتوب بیست و ششم (۲۸)

یعنی این عدم یافت خود و نادانستن خود را عالم را اگر بعد از الخ ۱۳ یعنی طالب زیادت گشته ۳۳ در سره
 انعام و پاره لواشتاد ۸۸ واقع است ۱۲

کتاب

کتاب

کتاب

شیخ نور محمد سورتی در صحت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَتَبْلِیغِ
 الدَّعَوَاتِ میرساند احوال همه حال مستوجب حمدست خیریت دوستان مسؤل و مأمول
 اوقات را بزرگ و فکر معمور دارند و در کسب مرضیات مولاک حقیقی جَلَّتْ عَظَمَتُهُ بجان کوشند
 و توشه آخرت را آماده سازند جَاءَتِ الرَّاحِفَةُ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ جَاءَ الْمَوْتُ بِحَدَا فِیْرِهِ جَاءَ
 الْمَوْتُ بِمَا فِیْرِهِ احوال نویسان باشند و از کیفیت راه و فرزندان قلمی نمایند و سعی کنند که روزی
 باشند ابواب ترقیات مفتوح بود من استوی یوماه فهو مغبون و دوستان را بدعا خیر یاد آرند

وَالسَّلَامُ

مکتوب (۲۹) لبست و هم

بمیر محمد امین بخاری در شرح تبیین کریمه و مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ وَكَرِیْمِهِ
 اَنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ الْأَیَّةِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ
 وَالصَّلٰوةِ وَاَرْسَالَ التَّحِيَّاتِ بِجَنَابِ سِیَادَتِ وَتَقَابُتِ پناه میرساند احوال و اوضاع فقراء
 اینخد و مستوجب حمدست و الْمَسْئُولُ مِنْ اللّٰهِ بِسِحَّانِهِ سَلَامَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا
 صحیفه گرامی که نامزد این مسکین نموده بودند مشرف ساخت حمد اللّٰهِ بِسِحَّانِهِ که با وجود مشاغل
 صورتی و تعلقات ششی در روابط معنوی و محبتها فتور زفته است امید است که روز بروز
 در تزیین باشد و روز افزون بود ^{بناکنده} ^{علاقه} ^{صوفیه علیه} این طائفه با این طائفه است المرء مع من احب ^{زیادت} حدیث
 نبوی است علی مصدرها الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ نوشته بودند که حق سبحانہ و تعالی میفرماید
 و مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ وَفَسِّرَانِ بِیَعْرِفُونَ تفسیر کرده اند و در جای
 دیگر حق تعالی میفرماید اَنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ
 أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ اگر مراد از امانت معرفت باشد با انسان خصوصیت

له بدکنه این کریمه واقع است در سوره الذاریات از باب اول فما ظنکم (۲۷) اما کریمه انا عرضنا الامانة پس واقع است در سوره احزاب
 از باب اول و من لیت (۲۲) ۱۲ که توجیه خصوصیت دارد یعنی هیچ خصوصیت ندارد چه معرفت حق تعالی حاصل است مر بر شے را که ما قال
 تعالی دان من شئی الا یسبح بحمده ولكن لا تفقهون تسمیهم ۱۲ بنی اسرائیل

دارد و اگر مراد چیز دیگر است اِعلام نمایند و اور و اور و این شبہ خصوصیت بان نادر و کہ
 لِيَعْبُدُونِ رابہ لِيَعْرِفُونِ تفسیر ہم لِيَعْبُدُونِ رابہ معنی کہ تفسیر کنند و امانت را ہم بہان
 معنی بگیرند یعنی لِيَعْبُدُونِ اگر معنی خود داریم چنانچہ اکثر علماء مفسرین گفته اند و از
 امانت ہم تکالیف شرعیہ کہ حاصل آن عبادت است بگیریم یا از ہر دو جا معرفت مراد داریم
 شبہ مے آید کہ وجہ تخصیص محل امانت بانسان چیست جواب گوئیم کہ وجہ تخصیص میتواند کہ
 شرافت و بزرگی انسان بود و ہتمام بہ شان او ہر چند جن را نیز شرکت بود چہ جن درین تکلیف
 تابع انسان است و متابع شریعت پیغمبر علیہ و علیٰ آلہ الصلوٰۃ والسلام کہ نیلۃ الجن دعوت
 کرد و اینہا ایمان آوردند و بقولے بامر رسول اللہ صلی اللہ علیہ و علیٰ آلہ وسلم رفتہ قوم خود را دعوت
 کردند و گفتند یا قومنا اجیبوا داعی اللہ و امنوا بہ و از فحوائے آیہ معلوم میشود کہ پیش ازین
 تابع شریعت حضرت موسیٰ علی نبینا و علیہ الصلوٰۃ والسلام بودہ اند چنانکہ گفته اند انما سمعنا
 کتابا انزل من بعد موسیٰ الایۃ و ایضا میتواند کہ عرض امانت و محل آن خاص بانسان
 بود و جن را دران شرکت نباشد ہر چند ہر دو را برائے عبادت یا معرفت آفریدہ باشند و بیج
 محظور نبود بداند کہ این سوال را جواب ہائے دیگر ہم ہست و رائے این دو جواب کہ بران تقدیر اصلا شبہ
 وارد ہمیشہ و اول آنکہ لِيَعْبُدُونِ بر معنی خود باشد چنانچہ علماء فرمودہ اند و امانت بمعنی معرفت
 گوئیم چنانچہ آن مشفق نوشتہ اند اشکال وارد نمیشود دوم آنکہ مجاہد لِيَعْبُدُونِ رابہ لِيَعْرِفُونِ
 تفسیر کردہ ہست لکن معنی معرفت را عام گرفته ہست کہ شامل مؤجد و مشرک و مطیع و عاصی است کہ ہمہ
 مے شناسند اما بعضے فرمان میبرند و بر خے در عبادت شریک میگیرند برین تقدیر از امانت
 معرفت کہ خاص مؤقدان و یا اولیاست اگر بگیریم یا عبادت و تکالیف شرعیہ خواہیم نیز اشکال
 نمی آید سیوم آنکہ مفسرین ان گفته اند کہ لِيَعْبُدُونِ باین معنی باشد کہ ای لیکونوا عبادا

۱۵ حالاکہ عبادت بمعنی تکالیف شرعیہ و بمعنی معرفت مرجن را ہم شامل است حسب منطوق آیہ اولی ۱۲ ۱۵ یعنی پیغمبر ما
 علیہ الصلوٰۃ والسلام در شب جن ایشان را با سلام دعوت فرمود و اینہا ایمان آوردند ۱۳ ۱۵ اشارت است بکریہ کہ واقع است در
 سورہ احقاف از پارہ ۴ حم (۲۶) ۱۴ ۱۵ یعنی تکالیف شرعیہ ۱۲

برین تقدیر ہم اشکال وارد نیست چہارم آنکہ اگر مرد از انسان در کرمیہ و حملہا انسان حضرت
 آدم علی نبینا وعلیہ الصلوٰۃ والسلام باشد چنانچہ مفسر ان گفته اند نیز شہدہ ارد نیست
 پنجم آنکہ حضرت ایشان ماقد سنا اللہ سبحانہ لیسرہ در مکتوب ہفتاد و چہارم از مکتوبات
 جلد ثانی بر نگاشته اند کہ این امانت بزعم این حقیر قیومیت جمیع اشیاء است بر سبیل نیاست
 کہ مخصوص بکل افراد انسان است یعنی معاقلہ انسان کامل تا بجائے میرسد کہ او را قیوم جمیع
 اشیاء بحکم خلافت میسازند و ہمہ را افاضہ وجود و بقا و سایر کمالات ظاہری و باطنی بتوسط
 او میسرانند اگر لگت با و متوکل است و اگر انس و جن است با و متشبث و فی حقیقتہ
 تو حق جمیع اشیاء با و است و ہمہ نگران اویند یعنی را و اندر یانہ فرمودانہ کان ظلوما
 کثیر الظلم علی نفسہ بحیث لا یبقی من وجودہ و لا من توابع وجودہ اثر
 و لا حکما و تا بر خود چنین ظلم نماید شایان تحمل بار امانت نبود جہولا کثیرا الجہل بحیث
 لا یكون لہ علم و لا ادراک بالمطلوب بل عجز عن الادراک و جہل عن العلم
 بالمقصود و این عجز و جہل در ان موطن کمال معرفت است لان اجہلہم اعرفہم شکر و
 لا شک ان اعرفہم الیق بجل الامانہ این دو صفت گویا علت اند مر محل بار امانت را
 این عامی کہ منصب قیومیت اشیاء مشرف گشته است حکم وزیر وار د کہ مہمات خلایق با و
 مرجوع داشته اند ہر چند انعامات از سلطانت اما وصول انہا مر بوط بتوشل وزیر است تم
 کلامہ برین تقدیر نیز ایاد و شہدہ میشود والسلام علیکم وعلی سائر من اتبع الہدی
 و التزم متابعا المصطفی علیہ و علی الہ الصلوٰت و التسلیمات و البرکات علی

مکتوب سی ام

شیخ حسین منصور جلندری در شرح احوال او از حصول فنا تم بسم اللہ الرحمن
 الرحیم بعد الحمد و الصلوٰۃ و ارسال التحیات میسرانند مکتوب مرغوب کہ مصحوب

بسم الله الرحمن الرحيم

قاصدا رسال داشته بودند سبب مسترت گردید چون متضمن اذواق پسندیده بود مسترت
 مسترت افزود حق سبحانه و تعالی همی بین منوال ابواب ترقیات را مفتوح دارد و بر جاده
 سمن مرضیه استقامت کرامت فرماید از استمرار حالت زوال عین و اثر و از دوام دید رجوع کمال
 باصل خود و حقوق عدم مقید بخدم مطلق نوشته بودند نیک مبارک است معتبر در فنانز و ما
 که دوام پذیرد و آنچه دوام ندارد از چیز اعتبار ساقط است و این قسم فنا که عدم نیز در رنگ وجود
 از وی جدا شود و باصل لایحی گردد از آثار تجلی ذاتست بیت گریه بر کوه عشق ما کشته شوی
 شکرانه بده که خون بهائے تو منم به عروجه درین ولاروی داده بود و رفعت خود را از بعض
 مشایخ وقت دیده مرقوم نموده بودند بوضوح انجامید محل تحیر نیست ذلک فضل الله یؤتیه
 من یشاء و الله ذو الفضل العظیم خوش گفت بیت سعادتهاست اندر پرده عیب
 نگن تا کرار زنده در حبیب + میان شیخ جمال جمعیت باشند و السلام اولاً و آخراً

مکتوب سی و یکم (۳۱)

بخواجہ عبدالصمد کابلی در تأسف بر اطوار خویش بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله
 و سلام علی عبادہ الدین اصطفیٰ ہزار افسوس عمر گرانمایہ در ہوا و ہوس وقت و در حرمان
 و معصیت گذشت در دیوار بر کردار این دوز کار گریان و زار زار است و ہر سنگ و سفال بزبان
 حال فریاد میکنند ما لهذا خلقت و لا بهذا اُمرت بیت ہر دو عالم در لباس تعزیت
 اشک بارند تو در معصیت + اذکروا لله و توبوا الی الله جاءت الراجفہ تتبعها
 الرادفہ جاء الموت بما فیہ بجزا فیرہ و السلام علیکم و علی سائر من اتبع الہدے

مکتوب سی و دوم

بقاضی حیدر لاهیوی در تحریص بر تحصیل معرفت ایمان حقیقی بسم الله الرحمن الرحیم

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَكْمَلَ الْحَمْدَ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ الْأَمْتَانِ الْأَكْمَلَيْنِ
 عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ كُلَّمَا ذَكَرَهُ الذَّاكِرُونَ وَكُلَّمَا غَفَلَ عَنْ ذِكْرِهِ
 الْغَافِلُونَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَائِرِ النَّبِيِّينَ وَالْأَكْلِ وَسَائِرِ الصَّالِحِينَ +
 صحیفہ گرامی کہ نامزد این مسکین نموده بودند بوردان ^{مبتج} و مشرف گردیده چون متضمن
 اظهار شوق و مینوی از در طلب بود مسرت بر مسرت بخشید اللهم زد این شوق را نعمت عظمی
 دانند و این در در ان سرمایہ سعادت تصور فرمایند عزیز گفته است اگر نخواسته دادند و خواست
 حق سبحانه آتش این شوق را مشتعل سازد و شعله طلب را سربلند گرداند تا از اساسا مطلوب باکل
 بیگانه و از کشاکش تفرقه تمام برماند و مطلوب اصلی رساند مطلوب درین نشأ فانیہ تحصیل
 معرفت حق است جل و علا و معرفت را صورتیت و حقیقت صورتش آنست که علما گرام
 بیان نموده اند و مطلق ایمان بان ^{مربوط است} و حقیقت معرفت که اهل اللہ بان ممتاز اند عبارت
 از قنای معروف است و مشروط است باین صورت که بے آن صورت نبرند و ایمان حقیقی که
 از زوال محفوظ است باین معرفت منوط است مانا که در حدیث نفیس اشارت باین ایمان است که
 وارو شده است اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا لَيْسَ بَعْدَهُ كُفْرٌ وَإِنْ فَنَاكَ مَنَاطُ مَعْرِفَتِ
 امر است وجدانی و ذوقی که بگفتن و نوشتن راست نیاید و بدرس و مطالعه کتب صورت نبرند
 وَمَنْ لَمْ يَذُقْ لَمْ يَدْرِ عَمَّا لَذَّتْ فِي شِنَاسِي بِنَدَاتِ النَّجْشِي + پس بر عقلا و هو شندان
 ناگزیر است که در حال کار و نقد و زکار خود تامل نمایند هر که معرفت مسطورہ حاصل است فطوری
 له و بشری آنچه مقصود از آفرینش او بود بجا آورد و از ظل حاصل شتافت لمولوی قدس سره
 بیت چون بدستی تو خود را از سخت بسوی آنحضرت نسب کردی درست بود و آنکه
 دانستی که ظل کیستی + فارغی که مودی و گزینی + و هر که این معرفت حاصل نیست اطلب

۱۰۰

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

یعنی اگر حق سبحانه و تعالی وادن مطلوب و مقصود نخواسته این در دو نقطش در طلب مقصد هرگز نداده فافهم ۱۰۳ مانا
 یعنی شاید یقین هر دو آید ۱۰۳ و فی الحصن الحصین للجزری ۱۰۳ اللهم انی اسئلک ایمانا لا یرتد و نعیما لا یفقد و مرافقة
 نبینا محمد فی اعلى درجة الجنة الجنة الخلد (س حب مس) ۱۰۳ یعنی هر که بخشید ندانست ۱۰۳

آن فارغ ہو و وزیر جاوے ازین حدیث دولت ہستام جان او برسد از پی آن بشود و افسوس
 است آنچه ازین کس در نشا فانیہ طلب داشتہ اند بجا نیار و بامور دیگر پردازد و تعمیر ^{بکرت} خیرے
 کہ تخریب آن خواستہ اند نماید بیت ^{بریلادون و حزب ساضن} ترسم کہ یار با مانا آشنا بماند تا و امن قیامت
 این غم بماند و السلام علیکم و علی سائر من اتبع الہدی و التزم متابعة
 المصطفیٰ علیہ و علی الہ الصلوٰت و التسلیمات و البرکات العلی

مکتوب سی و سوم

نعم

تجدید

بخواجہ عبدالقدیر کولابی در بیان آنکہ مشہود در مرآت کثرت نہ وحدت حقیقی است بلکہ ظلال
 ظلال آن و در بیان آنکہ مشہود ارواح داخل کمال نیست بسم اللہ الرحمن الرحیم
 بعد الحمد و الصلوٰة و تبلیغ الدعوات میرساند احوال و اوضاع فقرا این حدود مستوجب
 حمدت المسؤل من اللہ تعالی عافیتکم و استقامتکم علی جادة الشریعة العلیة
 و السنة السنیة المصطفویة علی صاحبہا الصلوٰة والسلام و التیجہ مکتوب مرغوب
 کہ درین ولا فرستادہ بودند رسید چون متضمن شوق و مشعر از در طلب بود فرحت بر فرحت
 افزود اللهم زد احوال خود را برین بیت حوالہ نموده بودند بیت در دیوار چو آئینہ شد
 از کثرت شوق بہر کجایے نگر م روئے ترا می بینم و مخدوما احوال شمارا از مضمون این
 بیت بلند میدانم باطن شما متوجہ تشریح صرف است و مضمون این بیت مشعر از شہود وحدت
 در مرآت کثرت است مخدوما آنچه در مرآت کثرت مشہود است نہ وحدت حقیقی است بلکہ
 شیخ و مثال اوست و ظلیست از ظلال او و تعالی و رار الو راست و از دید و دانش با جدا
 مصراع در کدام آنہ در آید او حق را سبحانہ در مرآت خلق جستن در رنگ آنست کہ کے
 آفتاب را و طشت اب جوید ^{بمن} کے در سخن کاچی قلبی جوید ^{بمن} اصناء العرفی طلب المحال
 خوش گفت بیت تو از خوبی نے کنجی بعالم + مرا ہرگز کجا کنجی در آغوش + نوشته بودند

که اگر طالبی را این دید روی دهد که بچشم ظاهر ارواح طیبه مشاهده او شده باشد در باب
 او چه حکمست محمد و مشاهده ارواح خواه بچشم سر بود خواه بچشم ستر در این هیچ کمال نیست
 و منزله از منازل قرب بان و بسته نه کمال آنست که باطن از دید و دانش ماسوے وارد
 نام و نشانی از غیر در دیده ستر نماند مصرع تو مباحث اصلا کمال این است و بس این نوع
 چیزها که سالکان را در اثنای راه دست میدهد در رنگ محسنات بدعی است در علم بلاغت که همین
 کلام می بخشد و در بلاغت هیچ دخل ندارد بلکه این مشاهده ارواح از محسنات هم ساقط است
 چه بسیار است که این نوع مشاهدات از مطلب باز دارند و در تو هم کمال افکنند نفع این امور اگر
 از این مضرت خالی باشد زیاده ازین نیست که اعانت در طلب سالک میکنند و ممدکار او میشوند
 نوشته بودند که بعضی التماس مادر عریضه سابق معروض داشته بود مگر صد جواب است محمد و
 ظاهر این کتابت در ایام آزار فقیر رسید بود در آنوقت طاقت جواب نوشتن بلکه خواندن
 و تامل نمودن هم نبود الحال آن کتابت بهم نرسید معذور وارند والسلام علیکم وعلی من

ع
 با
 با

مکتوب سی و چهارم

شیخ امان الله نبیره شیخ حمید بنگالی در نصیحت و ترغیب تحصیل معرفت بسم الله
 الرحمن الرحیم الحمد لله العلی الاعلی والصلاة والسلام علی رسولہ سید الوری
 محمد المصطفی وعلی الیه وصحبه البررة الثقیة اصحیفة گرامی رسید خوشوقت ساخت
 حمد الله سبحانه که بعافیت اندواز یاد فقر فارغ نه اظهار اشتیاق ملاقات نموده بودند
 الله تعالی بوجه حسن میسر سازد امید که ناره این شوق مشتعل شود و نار محبت سر بلند
 گردد تا از ماسوے تمام برآند و راحه مطلوب بمشام جان رساند بیت عشق آن شعله
 است کائن چون بر فروخت + هر چه جز معشوق آنرا جمله سوخت + بر طریقه بزرگان

ع
 با

له نبیره بر وزن صغیره فرزند زاده عموها و بمعنی پسر زاده خصوصاً و گاهی دختر زاده را نیز گویند غیاث

Marfat.com

استقامت دارند و جائے شانز انیک نگہ دارند و خدمت فقر و طالبان را بوجہ احسن کنند و
 بر جاوہ شریعت محکم باشند و سنت رسول صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم بدنمان گیرند و از بدعت
 محترز بوند و با مبتدع طحمت ندارند و از وے گریزان بوند مانند و الفتن و خوارج اهل البدعۃ کلاب اهل النار
 شنیده باشند و در طریقہ بزرگان امرے احداث نکنند کہ برکات طریق تا زمانے فالص است
 کہ با امور محمدیہ از املوث نساخته اند و از طلب حق جل و علا باز نہ نشینند و معرفت او تعالی را
 جویند و از ہر جا بویے ازین حدیقہ دولت ہشتام جان برسند از پے آن شوند مطلوب درین
 نشاہ فانیہ حصول این دولت است مقصود از خلقت انسانی تحصیل معرفت است افسوس
 است کہ آنچه از وے طلب داشته اند بجا نیاورد و با امور دیگر پروا و بیت ترسم کہ یار با ما آشنا
 بماند تا دامن قیامت این غم بماند از وے بعضی تفرقہ ہائے صومی نگاشته بودند
 اللہ تعالیٰ بجمعیّت مبتدل گرداند و از کشاکش ما سوگیر ماند اکثر مسلمانان کہ از ان دیارے آید
 شکایت از حاکم آنجا مینمایند و از بیدینی و بی عملی او نالان اللہ حمد اللہ سبحانہ کہ اہل اسلام از شر او
 خلاص شدند و از شدت اورمانی یافتند ظلم حکام از شامت اعمال ما است اعمالکم عتالکم
 خور اباصلاح باید آورد و بوسع و تقوی باید ساخت من یق الله یجعل لہ مخرجاً و
 یرزقہ من حیث لا یحتسب و من یتوکل علی اللہ فہو حسنہ مآمول از اجبہ دعائے سلامتی
 خاتمہ است و السلام علیکم و علی سائر من اتبع الہدے

وزند برود

نیاردہ

دینگی

مکتوب سی و پنجم (۳۵)

بشیخ حسین منصوب جلدی در بیان حقیقت فنا و بقا و حقیقت اطمینان نفس و اشارہ منشا
 تجدد و امثال و در آنکہ اختصاص تجلی ذات بآن سرور علیہ الصلوٰۃ و السلام بچہ معنی
 و زوال عین و اثر آیا مخصوص بچہ محمدی است و بیان منتهائے عروج عالم امر و نفس مظہرہ و

لہ قال تعالیٰ کلاماً یقیناً ما امرہ ۱۲ ۵۲ واقعہ است این کریمہ (سورہ طلاق از پارہ قد سمع اللہ ۲۸) و قال تعالیٰ ایضا و من
 یتق اللہ یجعل لہ من امرہ دسراً ذلک امر اللہ انزلہ لیکم و من یتق اللہ یکفر عنہ سیتانہ و یعظم لہ اجرہ ۱۲

عناصر رابعه بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَلِیِّ وَسَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ
 اصْطَفٰی خُصُوْصًا عَلٰی سَیِّدِ الْوَرٰی صَاحِبِ قَابِ قَوْسَیْنِ اَوْ اَدْنٰی وَعَلٰی اٰلِهِ وَصَحْبِهِ
 الْبَرَّةِ النَّقِیَّةِ صَحِیْفَهٗ كَرَامِی رَسِیْدَهٗ مَسْرُوْتَهٗ بَخِشْ كَرْدِیْدِیْ چُونِ مَتَضَمِّنِ اَحْوَالِ صَحِیْحَهٗ وَاذْوَاقِ سُنَنِیَّهٗ بُوَد
 فَرِحَتْ بِرَفْعَتِ افْرُوْدِ اَنْجِهٖ اَزْ حُصُوْلِ فَنَآ وَاِسْتِهْلَاكِ اَوْلَادِ الْحُوْقِ عَدَمِ مَقْیَدِ بَعْدَمِ مَطْلُوْقِ ثَانِیًا
 در رنگِ لُحُوْقِ وُجُوْدِ وِكَمَالَاتِ تَابِهٖ وُجُوْدِ بَاسِلِ خُوْدِ نُوْشْتَهٗ بُوَدَنْدِ بُوَضُوْحِ اِنْجَامِ اِیْنِ نَوْعِ
 استهلاک و لُحُوْقِ در جَبْ اَعْلٰی است در فنا که نه از وجود اثری ماند و نه از عدم و آنچه نوشته
 بودند که درین و لا بازان عدم را مجاور و قرین نمودند و از سابق ناز که تر و الطف گشته کانه
 در نظر بصیرت نمیدرآید قبل ازین که قیام عکوس بآن عدم بوده انحال نحین است بلکه معالیه
 منعکس گردیده مخدوم این دیدار آثار بقاست و مخبر از نزول که معتبر بسیر عن اللہ باشد
 حقیقت اطمینان درین موطن است و اسلام حقیقی اینجا صورت می بندد نوشته بودند
 که در تَوَسُّطِ حَالِ یعنی اَوَّانِ عُرُوْجِ گاهے عالم را معدوم مییافت و گاهے موجود سَاعَهٗ
 فِی سَاعَهٗ و در هنگام فناے اتم همیشه از معدوم و مُسْتَمِرَّ الْعَدَمِ میدید و موجود جز حق تعالی
 را نمییافت باز در وقت رُجُوْعِ و نزول گاهے عالم بنظر در می آمدے و گاهے مخفی گشته
 و الحال موجود میاید و پله همه از دست را چرب تر میزند بله چنین است و هر کدام ازین دید
 صحیح و یقینی بر وجه وجهیست و معامله تجدد و امثال مننی برین و تَوَسُّطِ حَالِ است کَمَا
 لَا یَخْفٰی عَلَی النَّاظِرِیْنَ فِی کَلَامِ شَیْخِنَا وَاِمَامِنَا قَدْ سَنَّا اللّٰهُ سُبْحٰنَهُ لَبِیْرَهٗ الْاَقْدَسِ
 و دوباره که حضرت ایشان را در واقعه دیده اند نیک و بیشتر است و طیرانی که بے تَوَسُّطِ جَوَارِحِ
 باشد طیران روحی است که سر بیج التیسیر است از طیرانیکه بتوسط جوارح بُوَدِشْتَانِ مَابَیْنَهُمَا
 نوشته بودند و اوتے که در صلوات خمس رویید هر چه نویسد بے نماز معراج موثر است
 و موطن کمال قرب و اذواق و واروات آنرا بوارواتے دیگر چه نسبت کتابتے که پوست
 ولید او بر کی فرستاده بودند در آن مندرج بود که نوشته که این قسم فنا که عدم نیز در رنگ وجود
 سوال

در نماز

در نظر آید

نصف ظاهر از دست و پا در خود

باشد

ازوے جُدا شود و باصل لاحق گردد آن از آثار تجلی ذات است از کلام اکابر مفهوم میشود
 که تجلی ذات مخصوص حضرت خاتمیت است علیه و علی الیه الصلوٰۃ والسلام و مکمل
 تابعان او الخ مخدوم و ما تجلی ذات بالاصالة مخصوص بان سرور است علیه و علی الیه الصلوٰۃ
 والسلام لیکن بطیفیل و تبعیت او سایر انبیاء علیہم الصلوٰۃ والسلام و التَّحِیَّاتُ و مکمل
 تابعان او الرضیب است مدعو اولی بان دولت اوست علیه و علی الیه الصلوٰۃ و
 السلام و دیگران بطیفیل او درین دعوت شریک اند و تبعیت او از او کس امیدوار اینها
 نوشتہ بودند کہ مفهوم گشته است اگر سالک محمدی المشرّب عین و اثر هر دو را کم میسازد
 و غیر او را اثر زائل نمیشود مخدوم و ما غیر محمدی اگر در صحبت پیر کامل و مکمل محمدی المشرّب
 بممالات ولایت محمدی بطیفیل او برسد ممکن بلکه واقع است درین صورت میتواند کہ عین اثر
 ازوے زائل شود و این نوع فنا حاصل نماید پس صاحب این فنا اگر محمدی است جائے سخن نیست اگر
 محمدی نیست پس آنچه در ماده غیر محمدی نوشته است از ان راه امیدوار است خوش گفت
 بیت مورسکین ہو سے داشت کہ در کعبہ سد دست در پائے کبوتر زد و ناگاہ رسید
 و تحقیق تقدّم یا تاخر فناے نفس از فناے لطائف خمسہ عالم امر در جائے دیگر این فقیر نوشته
 است از انجا طلب باید نمود نوشته بودند کہ بار ما معلوم میگردد کہ لطائف خمسہ فوق محمدی
 مالا نہایت در عروج اند اما کیفیت صور آنها مرقی نمیکرد و آیا این قسم عروج سالکان از ابو قحس
 مے آید یا نہ اگر مے آید اعتبار مے دارد یا نہ بدانند کہ این عروج سالکان ازوے میدهد و بسیار
 اعتبار دارد و این لطائف کہ اجزائے انسانند اگر از انکس خود عروج نمایند باصول خود کہ
 فوق عرش است ملحق خواهند شد و از انجا بدائرہ ظلال آسما و صفات کہ اصول آنهاست و
 معتبر است بولایت صغری که ولایت اولیاست خواهند نمود و از انجا بدائرہ اصول آسما
 و صفات کہ بولایت کبری تعلق دارد و ولایت انبیاست علیہم الصلوٰۃ والسلام و التَّحِیَّاتُ
 ملحق خواهند شد نہایت عروج این لطائف تا این دائرہ اصول آسما و صفات است و بالا

زده

عده یعنی قلب و روح و نفس و غنی و اضنی

ولایت صغری و ولایت کبری

آن عالم امر را گذر نیست نصیب از آن مقام نفس مطمئنه راست و فوق معامله مطمئنه کار و بار
 بعالم خلق می افتد و عنصراً خاک از همه عناصر بالاتر میرود و پستی او باعث سر بلندی او میگردد
 بیت خاک شوخاک تا بروید گل + که بجز خاک نیست مظهر گل + این کمال وابسته بکمالات
 نبوت است که بالا صالت نصیب انبیاست علیهم الصلوات والبرکات و پورا نشد
 تبعیت شان آنتان را ازین کمالات نصیب است ^{جائز} وللدرض من کاس الکرام نصیب
 آنچه در واقعہ بانبی اولوالعزم مصافحه کرده اند امیدوار میکنند که از کمالات شان بهره ور
 گردند والسلام علیکم وعلی سائر من اتبع الهدی والتزم متابعة المصطفی علیه
 وعلى الصلوات والتسلیمات والبرکات العلی

مکتوب سی و هشتم (۳۶)

بلاشتاق بهرلی در آنکه محبت جذب معانی مینماید و ترغیب بروطائف طاعات و عزت
 انقطاع و آنکه مقصود از سیر و سلوک نه شیخی و نه مرید گرفتن است بلکه مقصود حصول نیستی و
 و گم شدن است بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَتَبْلِیغِ الدَّعْوٰةِ
 میرساند کتابی که از راه محبت فرستاده بودند رسیده خوشوقت ساخت باید که همسرین منوال
 احوال ظاهر و باطن خود را می نوشته باشند که سبب توجیه غائبانه است محذوم و ما هر چند
 صحبت تاثیر عظیم دارد لیکن محبت غائبانه نیز جذب معانی مینماید و راه فیض را میکشاید
 عه بوی جنسیت کند جذب صفات بروطائف طاعات سرگرم باشند و کرمیت
 را در خدمت مولای حقیقی جل شانده چست بر بندند و بعزالت راغب باشند و بقدر
 ضرورت با خلق در آمیزند بی ضرورت باینها صحبت داشتن ستم قابل است آری با طلبه
 صحبت دارند و بقدر افاده و استفادہ باینها مختلط بوند عزیزه گفته است که تصعب
 الاشرار ولا تقطع عن الله بصحبة الاخیار و از عدم اطلاع بر احوال خود و احوال

باز

جلد ثالث

یاران در بار نداشتند مقصود احوال است علم باحوال اگر بدیند نعمت است و اگر ندیند غم نیست
 هر که از شما نصیب است البته از شما فیض مند خواهد شد مقصود از سیر و سلوک شیخی و مرید گرفتن
 نیست مقصود از ان اوائے و ظائف بندگی است بے منازعت نفس و غیر مقصود نیستی و گناهی
 است و زوال رعوت و انانیت آباره که معرفت بآن مربوط است هر که باین کس رجوع میکند
 و انابت می آرد و او را از حق باز داشته بخود مشغول می سازد و هر که رجوع نمی آرد او را بحق می آرد
 ممنون او بایشان در باغی یارب همه خلق را بمن بدخون کن + و در جمله جهانیان مرا یکسو کن +
 روی دل من صرف کنی از هر جهت + در عشق خودم بجهت و بکرو کن + وَالسَّلَامُ اَوْلَا وَاخِرًا +

مکتوب سی و نهم (۳۷)

بمیر عبدنجبلی کابلی در تحریر بر طلب حق جل و علاء بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَاذْسَالِ التَّحِيَّاتِ میرساند مجاری امور مشکورت امید که آن عزیز
 سلامت و عافیت باشد و بر جاوه شریعت علیّه و سنت سنیه مستقیم بود و از قشر
 بلب آید و از لفظ المعنی گراید خوش گفت بیت قومی ز وجود خویش فانی + رفت
 ز حروف در معانی صحیفه شریفه رسید سبب مسرت گردید باید که همی رسد سوال از احوال
 خیر مال خودی نوشته باشند که باعث توجیه غائبانه است اظهار طلب نموده بودند حق
 سبحانه آتش طلب مشتعل گرداند و شعله شوق را سر بلند کند تا از ماسوی تمام برماند و
 بجهت ذاتیه رساند مگر با اندازه محبت و شوق راه فیض مفتوح است و از باطن بیابان
 راه کشاده امیدوار باشند نوشته بودند که یکی از خلفائے این سرزمین امر شود که واسطه
 حصول مطالب این فقیر بود و توجهات مصروف میداشته باشد محذوم و ما شیخ عبد الکریم اینجا
 حاضر بود با و گفته ام و خواجه محمد حنیف بهما بنجاست بشما خواهد فهمانید احتیاج نوشتن

له رعوت بضمین سرکشی و خود آرائی ۱۲

برساند

بودند و شما ما بکنند

نیست به هر کدام که رجوع نمایند نیک است والسلام اولاً و آخراً

مکتوب سی و هشتم (۳۸)

جایگاه

بغلام محمد افغان در تعبیر واقعه که دیده بود که فنا فی الله شود و بقا با الله مشو و در آن که مطلوب
 درین نشأه فانیه همین درد و شوق است بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اللّٰهُ تَعَالٰی مشمول
 الطاف و عنایات خویش و ارا و صحیفه گرامی رسیده مسرت بخش گردید چون متضمن احوال و
 اذواق شریفه بود مسرت بر مسرت افزود نوشته بودند که شب بعد از اوائی نماز تہجد دیدم که تو
 ظاہر شدی و باین بنده میگوئی که فنا فی الله شود و بقا با الله نشو و بعد از افاقت خود را فنا
 فی الله مییافت از بقا با الله هیچ اثری نبود الخ مخدوم این واقعه و این یافت اثر فنا فی الله
 است که در حضور بیان میکرد و مدتها در آن بودید حَتَّىٰ اللّٰهُ سُبْحٰنَهُ عَلٰی هٰذِهِ الْعَطِیَّةِ
 الْعَظْمٰی وَعَلٰی سَائِرِ نَعْمَآئِهِ بَدَانْتُمْ فَمَا کَمَا لَیْسَتْ نَخْسْتِیْنِ از کمالات ولایت و شرط کمالات دیگر
 است گفته اند بیت تو مباش اصل کمالات این است و بس * زود و کم شو وصال این است و
 بس * و مشایخ را در بیان فنا و بقا اقوال است از آنجا این معانی را فر گرفتن دشوار است
 تنقیح و توضیح که حضرت ایشان مَآقِدَ سَنَّا اللّٰهُ سُبْحٰنَهُ بِسِرِّهِ اِن مَّعٰلَمَهُ رَایٰنِ نَمُوْدَه اند
 و بزرگوار علیار ساینده امر دیگر است و حقیقت دیگر وار و گو یا حقیقت فنا درین موطن است
 مَنْ کَمْ یَدُنُّکُمْ لَمْ یَدِرْ عَمَّ لَذَّتْ مَن شَمَاسِی نَجْدًا تَاجِشِی * و آنچه بعد از آن دیده آید
 فقیر بصورت مصافحه هر دو دست شمارا بدو دست خود گرفته ام بعد از آگاهی ازین واقعه
 آثار بقا در خود مییابد و این معنی روز بروز در ترایدست واضح گردید مگر ما فنا و بقا هر دو در کن
 ولایت اند الحمد لله که از هر کدام شربتی یافته آید و ایما فی حاصل نموده آید و آنچه در واقعه گفته که
 بقا با الله نشو میتواند که باین اعتبار باشد که هنوز هنگام آن رسیده است و میتواند که باین اعتبار
 باشد که بقا مومبت صرف است که مقدمه آن که فناست نیز مومبت است پس معنی

جایگاه

جایگاه

چنان باشد که در حصول بقائت کس که بے سعی تو بعد از فنائے اتم از راه فضل و مومبت آن
 مشرف خواهند ساخت بخلاف فنا که هر چند مومبت است لیکن مقدمات آن کسبی است
 چه فنا که انتفاست نتیجہ نفی است و نفی کسبی است چه نفی طریقت است و انتفا حقیقت
 و طریقت بظاہر یکب است و البتہ است و حقیقت مومبت است پس فنا فی اللہ شویعی در
 تحصیل مقدمات او کوشش کن و نفی را کمال رسان تا انتفا بروح کمال آید دیگر آنچه مقصود
 از سیر و سلوک است زوال گرفتاری است از یاد و ن حق جل و علا و خلاصی است از شر
 نفس و رعوت و انانیت او که در فنا حاصل است و معالکہ بقا از منزل اقدم سالکان است
 محل تو تم آنست که بنده مگر حق شود تعالی عن ذلک هر چند تو تم مدفع است بآنکه حقیقت
 بقا تخلوق است باخلاق حسنہ بعد از انخلاع از اخلاق سیئہ کہ بقنا مربوط است لهذا گفته فنا
 شویعی طالب فنا شود بقا شویعی کوشش حصول آن مکن اگر از خود عطا میفرمایند نعمت
 است عظمی و امید است که از زلت محفوظ دارند و دیگر قبض و بسط احوال اند که سالک را روت
 میدارد و در قبض از جانزد و بطاعت و عبادات بیشتر رغبت نمایند و آنچه در واقعات
 خود را محله مجلل ذہب محکم بلایی و یواقیت مبیند بسیار خوب است بیشتر بقا است از
 در طلب و شوق مطلوب و تعطش و بے آرامی خود اظهار نموده بودند نیک مبارک است اللہم
 زد درین نشاہ فانیہ بہین درد و شوق مطلوب است و تعطش و بے آرامی مرغوب یافت بر
 وجه کمال موعود بنشاه باقیہ است من کان یرجو لقاء اللہ فان اجل اللہ لای مزیت
 انسان بر سایر مخلوقات بہین درد و بے آرامی است کہ کار انسان را فوق برود است بیت
 قدسیان را عشق بہت و درویت + در در اجز آدمی در خورد نیست
 وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ سَائِرٍ مِّنْ اَتْبَعِ الْهُدَىٰ وَالْتَزِمِ مَتَابِعَةَ الْمُصْطَفَىٰ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ
 اِلَى الصَّلَوَاتِ وَالسَّلِيمَاتِ وَالْبَرَكَاتِ الْعُلَىٰ +

مالکاز نو

بین بیاس کے زیبا ۱۲

۱۰ کہ بسی وقت محتاج است ۱۲ لنگر نگاہ یاد کے راہ روزگان ۱۳ ۱۵ بدانکہ این کریمہ در سورہ عنکبوت
 از پارہ امن خلق واقع است ۱۲ ۱۵ مبین بیاسہائے ند ۱۳

مکتوب سی و نهم

بصوفی سعد الشکابی در شرح اذواق و احوال او که نوشته بود و در بیان آنکه آنچه مقرر قوم است
 آنست که یافت مطلوب منحصر در انفس است و نزد حضرت ایشان ما قد سنا الله سبحانه
 بسیره حقیقت یافت بیرون انفس است بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ
 عَلٰی عِبَادِهِ الذِّیْنَ اصْطَفٰی کتابتی که بر او ردینی ملا سعد الشکابی فرستاده بود در سید خوشوقت
 ساخت آنچه در واقع دیده اید که مکتوبی بشمار رسیده است که نوشته اند که ترا مناسبتی بقرآن مجید
 حاصل شده است و نیز از کمالات فرقانی حفظ گرفته حافظ محسن گوید که مرا هرگز فلانی ازین
 کمالات چیزی نگفته است بدانند که قرآن کلام حق تعالی است و صفت حقیقی او عز اسمه
 کمالات اولی و لا تعدو و لا تحصى است تا کدام صاحب دولت باشد که درین دریای بیکران
 شناوری یا غرقی ازان بدست آرد تا در حرفی ازان بدست آرد این واقعۀ شما امیدوار
 ساخته است حق تعالی شمار او حافظ مذکور را ازین سر چشمه قطره بکام جان برساند انه المیسر
 لکل عسیر از حصول جمعیت و حضور شی کیفیت خاص در نماز فرض و نقل و ورود تجلیات
 و محویت و ملاشی نیز در آن و در بیرون آن و مزیت کیفیات نماز بر غیر آن که نوشته بودند
 بوضوح انجامید نیک و مبارک است حالت نماز چه امریت نداشته باشد که نماز معراج مومنین
 و کمال معراج فوق سایر کمالات است حدیث ارحمنی یا بلال و حدیث قره عینی فی
 الصلوة مؤید این معنی است نوشته بودند که روزی در گوشه خزیده بتضرع و زاری ملتجی بودم
 و اشک از چشمها جاری بود و درین میان گویا تو حاضری و بمن میگوئی که فلانی تو سیر
 آفاقی و سیر انفسی را با انجام رسانیده چرا غم میخوری و چه میخواهی امیدوارم که اطلاع یابم

بازماند

بازماند

بازماند

بازماند

بازماند

۱۵ غیر محدود و غیر محصور است ۱۲ غرقه بالضم بقدریک مشت از آب و با لغت یکبار آب برداشتن بدست و بالکسر
 نوع از آب برداشتن بدست ۱۳ قول غزیه از خزیدن بجائے وزائے معتمین یعنی داخل شدن و معنی گشتن ۱۴

Marfat.com

که دائره سیر آفاقی و انفسی بجا منتهی میشود و طالبین زبان بکدام مقام مشرف میگردد و بداند
 که سلوک سیر آفاقی است و جذب سیر انفسی میگویند که سیر آفاقی بعد در بعد است و سیر انفسی
 قرب در قرب سیر آفاقی مطلوب بیرون از خود جستن است و سیر انفسی در خود آمدن و گردل
 خود گردیدن و این هر دو رکن ولایت اند تا هر دو حاصل نشوند ولایت صورت نمیدود و مقرر
 قوم است که نهایت ولایت بنهایت سیر انفسی است و ران این کما نیست که در ولایت
 معتبر بود کمال کمال شهود انفسی گفته اند بیرون از خود شهود یافت نیست ^ش
 چون جلوه آن جمال بیرون از تو نیست + پادروان و سر بچیب اندر کشش
 و نزد حضرت ایشان ما قد سنا الله سبحانه بسیره یافت مطلوب بیرون آفاق و انفس
 است چه مطلوب بیرون آفاق و انفس است هر چه در مراتب آفاق و انفس ظاهر است همه
 بظلال و البسته است دائره نظر سیر انفسی منتهی میشود و معامله اصل با و ران سیر آفاقی و سیر
 انفسی است و و ران جذب و سلوک است از انفس در رنگ آفاق باید گذشت تا آنچه مطلوب
 بمشام جان برسد ^{لذت} شناسی بخدا تا نشستی + پس سالک چون سیر آفاقی
 و انفسی با انجام برساند بنهایت ولایت صغری برسد ^{و السلام} ^{عنه} ^{علی} ^{من} ^{اتبع} ^{الهدی}

بیرون

ش

مکتوبات (۲۰) چهارم

بملا ابو محمد لاهوری در تحقیق عدیبت ذاتیه انسان بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله
 سلام علی عباد الله الذین اصطفیٰ خصوصاً علی سید الوالی صاحب قاب قوسین او
 ادنی و علی اله و اصحابه نجوم الهدی نامه نامی و صحیفه گرامی که نامزد این مسکین بنوده
 بودند بورد آن مشرف گردید الله تعالی در مدارج قرب ترقیات دها و بجزبات و عنایات
 خویش مکرّم و ممتاز کند مکرّمات وجود و سایر کمالات که تابع وجود خاصه حضرت ربّ معبود
 ازین کمالات هر چه در ممکن نمودار است استفاد و مستعار است از ان حضرت آنچه ذاتی ممکن است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 وَوَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ اللَّهُ تَعَالَىٰ تَمُورَهُ بِعَنَائِيَّاتٍ وَجَدَائِيَّاتٍ مَعْنَوِيَّةٍ مَكْرَمَةٍ
 مِمَّا زُوِّدَ أَرَادَ صَحِيْفَةً كَرَامِيَّيْ كَمَا نَمَزُوْا فِيْ مَسْكِيْنٍ نَمُوْدَهٗ بُوْدُوْدَ مَشْرُوفٍ سَاخْتِ اِظْهَارِ شَوْقِ مَلَاَقَاتِ
 نَمُوْدَهٗ بُوْدُوْدَ حَقِّ سَبْحَانَهٗ اَكْتَشِ شَوْقِ رَا مَشْتَعِلِ كَرُوْدَانِدُوْا نَاوْرَهٗ مَحَبَّتِ رَا سَرْمَلِنْدُوْا تَا اَز مَسُوْبِيْتَمِ
 بِرُوْدَانِدُوْ دُر سَايَهٗ سَر اِيْرُوْدَهٗ قُرْبِ بَر سَا نَد جِيَا تِ چِنْد رُوْزَهٗ لَيْسَهٗ مُنْعَمْتَمِ سَت بَا يَدِ كِه دَر كَسْبِ مَر اِضْيِ
 مَوَلا حَقِيْقِي جَلِّ شَانَهٗ مَصْرُوْفِ كَرُوْدُوْ بَدِ كَرُوْدُوْ فِكْرِ بَسْمِ شُوْدُوْ تَنْعَمَاتِ دُنْيَايَهٗ فَا نِي كِه فَا نِي وَ دَر مَر صِن
 هَلَاكِ سَت كَر اِيْ اَنْ بَسِيْ كِنْدَهٗ بَا خِرْتِ عَوْضِ نَمُوْدَهٗ اِيْدُوْ دَر تَحْصِيْلِ اَنْ اَز مَلِكِ اَبْدِي وَ تَنْعَمَاتِ
 سَر مَدِي وَ رَضَا مَنْدِي حَضْرَتِ صَمْدِي بَا زَمَانَدَهٗ شُوْدُوْ وَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ عَلٰى سَائِرِ مَنِ اتَّبَعِ
 اَلْمُهْدِي وَ التَّزَمُّ مَتَابَعَةَ الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اِلٰهِ الصَّلَاةُ وَ التَّسْلِيْمَاتُ وَ الْبَرَكَاتُ الْعَلِيَّةُ

۱۰۶

مکتوب پہل و دوم

بصوفی سعادت کابی در جواب و قانع روشن او و آنکه نسبت از هر جا برسد از پیر خود باید نوشت
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَوَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ كِتَابْتَهٗ كِه بَر اَدْرِ
 عَزِيْز مَلَا سَعَدِ الشَّرِ فَرَسْتَا وَ هٗ بُوْدُوْدَ سِيْر خُوْ شَوْقِ سَاخْتِ حَمْدِ اَللّٰهِ سُبْحَانَهٗ كِه جَمْعِيَّتِ اِنْدُو
 رُوْزِيْهٗ بِيْدَا نَزْدَا نَكِهٗ دَر وَا قَعِهٗ يَغِيْبِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالَىٰ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اِلٰهِ وَسَلَّمَ وَ حَضْرَتِ جَبْرِئِيْلِ عَلَيْهِ
 السَّلَامُ دِيْدَهٗ اِيْدُوْ بَا يَكِيْدِ بِيْ كَر مَكَا لَمَهٗ نَمُوْدَهٗ اِيْدُوْ نَسْبِتِ وَ كَيْفِيَّتِ خَا صِ كِه بَرِيْنِ وَا قَعِهٗ مَشْرُبِ گَشْتَهٗ وَ
 رُوْزِ وِيْ كِرِهٗ نَسْبِتِ مَحَبَّتِ وَ تَلَا شِي وَ شَوْقِ وَ شُوْرَشِ كِه دَر سَر اَقْتَا وَ هٗ دَر نَا زِ عَصْرِهٗ كَيْفِيَّتِ عَظِيْمِ
 دَسْتِ وَا وَ هٗ مَهٗ بُوْضُوْجِ پِيُوْسْتِ وَ سَبَبِ شَدِيْ كِرُوْدِيْدُوْ حَضْرَتِ اِيْ شَانِ مَارَا وَ حَضْرَتِ خَوَا جِهٗ بَزْرِكِ
 وَ عَوْثِ لَنْفَلِيْنِ كِه دِيْدَهٗ اِيْدُوْ سِيْ كُوْنِيْدَهٗ اِيْنِ اِعْزَهٗ بَر اِيْ تَرْبِيَّتِ شَمَا اَمْدَهٗ اِنْدُوْ نَسْبِتَهَا اَز هَر كِه اَم
 رِيْدَهٗ وَ خَلْعَتَهَا عَنَائِيَّاتِ فَر مَوْدَهٗ نِيْ كِ مُبَارَكِ سَت لِيْ كِنِ اِيْنِ قَدْر بَا يَدِ دَسْتِ كِه اَز هَر جَا فَيْضِ نَسْبِتِ
 كِه مَشَاهِدَهٗ كَرُوْدَهٗ شُوْدُوْ اَنْزَا رَا جِ بِهٗ پِيْر خُوْدِ بَا يَدِ سَاخْتِ كِه بِصُوْرَتِ عَزِيْزَهٗ مُمْتَلِ شَدَهٗ اِفَا ضَهٗ

۱۰۶

Marfat.com

نسبت فرموده است والسلام اولاً و آخراً +

نایب

مکتوب چهل و سیوم (۱۲۳)

بخواجہ محمد حنیف کابلی درازجاع حوادث بارادۃ او تعالیٰ وعدم تملون بان بسم اللہ
 الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوة وارسال التحیات باخوی ارشدی میرساند احوال و
 اوضاع فقرا این حدود مستوجب حمدت المسؤل من اللہ سبحانہ سلامتکم واستقامتکم
 ظاہراً و باطناً احوال را نویسان باشند و روزیہ بوند من استوی یوماً فهو مغبوت و
 اجبہ دور افتاده را بدعائے خیر یاد آرند از تقلبات زمانہ و انقلاب اہل زمانہ و لنگ نشوند و از
 خفص و رفع آن تملون نگرند بلکہ عبرت گیرند و بر خود ترسان و لرزان باشند قلب المؤمن
 بین اصبعین من اصابع الرحمن یقلبہا کیف یشاء ^{بند کردن} چوبید بر سر ایمان خویش
 لرزم + از مکر خداوندی حل شانه باید اندیشید و از استدرج باید ترسید علیکم انفسکم
 لا یضرکم من ضل اذا اهدت یتیم ہمہ را الحق سبحانہ باید دانست و ہمہ را باو تعالیٰ باید سپرد
 بیت از خدا و ان خلافت دشمن دوست + کہ دل ہر دو در تصرف اوست + ربنا
 لا ترغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا و هب لنا من کدنا رحمة انک انت الوهاب

نایب

نایب

مکتوب چهل و چهارم (۱۲۴)

بخواجہ عبد الشید کولابی در شرح کمالات فنا و بقا و در آنکہ مدار کار بفضل است لیکن از اعمال ناگزیر است
 بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوة وارسال التحیات میرساند مکتوب غیب
 کہ نامزد این مسکین نموده بودند بورد آن بخت و سترت رو نمودند رج بود کہ در نماز عصر
 حالے طلوع نمودند کہ آنرا ضعیف ذات اینکس بودند باصل خود عود کردند و بیخ نایب و نشانی

نایب

نایب

لے دو اہل بخت و انترہای بلفظ ان القلوب بین اصبعین من اصابع اللہ الخ ۱۲۳ یا ایہا الذین امنوا
 علیکم انفسکم لا ورف سے و سورہ مائدہ از پارہ و اذا سمعوا ۱۲۳ و ارفع است در آل عمران ۱۲

نعمتہاست و بتو امرست کہ از قسمت نمائی و تو ہر جا میرسانی و فقیر را با جمعی دیگر برودہ بکار نمت
 و پا بوس آنسر و علیہ و علیہ الصلوٰات و التحیات مشرف گردانیدہ نیک و مبارک است
 و بار دیگر دیداید کہ تو در پہلوئے آنحضرت صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم نشسته و ساعت
 نگذشتہ بود کہ صورت تو غائب شدہ حضرت رسالت پناہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم
 بجائے تو ظاہر شدند باز صورت مبارک آنحضرت صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم غائب
 گردید و تو بجائے ایشان نمودار شدی تا سہ مرتبہ ایچنین مشاہدہ افتاد حمد اللہ سبحانہ و علی
 ذلک و علیٰ جمیع نعمائیکہ

مکتوب پہل و پنجم

بید نور الدہر بارہ در مؤظت مرقوم شد بسم اللہ الرحمن الرحیم مکتوب مرغوب سیادت
 پناہ میر رسید نور الدہر رسیدہ مسرت بخش گردید باید کہ ہمہ بین منوال از احوال ظاہر و باطن خود
 قلمی مینمودہ باشند کہ باعث توجہ غائبانہ است اوقات را بیا و حق جل و علا معمور دارند و در
 تحصیل مرضیات او عز برانہ بجان کوشند و توشہ آخرت را بہتیا سازند و دنیا برائے خوردن
 و خفتن نیاوردہ اند و بہت عیش و تنعم نیا فریدہ اند محل عیش و تنعم در پیش است اللہم ان
 العیش عیش الاخرۃ بلکہ برائے طاعت و بندگی آفریدہ اند و برائے معرفت خویش آوردہ اند
 در ادائے وظائف بندگی جد و جہد فرعی باید داشت و در حصول معرفت و طلب آن خود را
 قرار و آرام نیاوردہ و از ہر جا بوسے از ان بشتافم جان برسد از پے آن باید شد خوش گفت
 بیت بچہ مشغول کنم دیدہ و دل کہ بدم دل ترا میطلب دیدہ ترا میخواہد والسلام اولاً و آخراً

مکتوب پہل و ششم

بجان محمد بیگ کولابی در بیان آنکہ صید ہستی حقیقی جز بدام نیستی نتوان نمود بسم اللہ
 الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوٰۃ وان سال التحیات میرسانا احوال ہمہ حال مستوجب

شاہ ظاہر

بجاء

بجاء

بجاء

بجاء

بجان

ظاہر خیریت درین باشد محمد و مادر ہندوستان ہم ولایت میسرست چہ این جا بسیر معنوی اراد
 ولایت نکلند و طالب این دولت انباشند و سفر دور وطن نمایند و بسیر انفسی از سیر آفاقی
 مستغنی باشند امروز در ہندوستان آن میسرست کہ در اکثر جا ہا میسرست از کثرت فیوض و
 واردات رشک بقلع و بلاد است و از فرج صباحت و ملاحیت شباهت نام بہر تبت یثرب و
 بطحا و حسن و لطافت وارد از انوار و برکات آن ہمیش از ہمیش امیدوار است سخن بجای دیگر
 رفت باید کہ بر طریقہ ما خودہ مداوم باشند و در نگہداشت نسبت باطن ساعی بوند آنقدر بر
 محافظت نسبت کوشند کہ نسبت حضور ملکہ اول شود و انقطاع تام از ماسوائے مذکور حاصل آید
 عہ این کار دولت است کنون تا کہ او ہند و السلام اولاً و اخراً و ظاہراً و باطناً

مکتوب پہل و نہم

بمحمد میرک بیگ بخشی در بیان آنکہ چون مطلوب حقیقی و رائے آفاق و انفس است طالب اورا
 باید کہ از آفاق و انفس بگذرد و ورائے آن جولان نماید بسم اللہ الرحمن الرحیم
 بعد الحمد و الصلوٰۃ و ارسال التحیات میرساند حمد اللہ سبحانہ کہ از سفر طویل بجات
 مراجعت واقع شد الحال بسیر انفسی بہر وازند و از سیر تطیل بسیر تدریجی بر آید و از بعد بقرب
 گر آید نہایت کار نر و قوم سیر انفسی است سیر آفاقی را دور از کار میدانند و یافت مطلوب منہصر
 در انفس میگویند میفرمایند کہ چون جلوہ آن جمال بیرون تو نیست + پادرومان و سر
 بحیب اندر کش + و نزد حضرت ایشان ما قد سنا اللہ سبحانہ بسیر العزیز سیر انفسی
 در رنگ آفاقی از یافت مطلوب ہی است او تعالی چنانچہ ورائے آفاق است و رائے انفس
 نیز ہر چہ در مرایے آفاق و انفس جلوہ گریست ہمہ آیات و ظلال است و تسلی شبہ و مثال
 پس مطلوب را باورے آفاق و انفس باید جست و ورائے سلوک جذبہ باید پیوست و ورائے
 خروج و دخول باید طلبی عقل تحصیل ستر این معماران تواند کشود و ورائے خروج و دخول بیرون آفاق

وَالنَّفْسُ نَتَوَانِدُ تَصَوُّرُنَا وَوَعَرَفْتُ رَبِّي بِجَمِيعِ الْأَصْدَادِ وَالسَّلَامُ أَوَّلًا وَآخِرًا +

مکتوب پنجاهم

حاجی مصطفیٰ بنگالی نصیحت و تفقید احوال و بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَ
 الصَّلٰوةِ وَرَادَسَالِ التَّحِيَّاتِ مِیْرَسَانِدِ احوال و اوضاع اینجند و مستوجب حمدت الْمَسْئُولِ مِنْ
 اللّٰهِ سُبْحٰنَهُ عَافِیْنٰكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا فَاتَهَا مَلَکُ الْأَمْرِ وَمَدَارُ النَّجَاةِ
 تَدْقِیْتُ کَمَا اَزْ احوال و اوضاع شما اطلاع ندارد و خاطر نگرانیست معلوم نیست که چه وضع میباشد
 و بکدام مردم صحبت میدارید بیشتر بعزالت ^{بیشتر} راعب ^{بیشتر} اید یا بعشرت ^{بیشتر} طریقہ مردم میگویی یا نه و اگر میگویند
 چه قسم تاثیر میبخشد بسبب حد فنا کسے میرسد یا نه بعلم ظاهر بیشتر اشتغال است یا نذکر و مراقبه راه
 ترقی مفتوح است یا نه مِنْ اسْتَوٰی یَوْمَآهٖ فُوْهُوْ مَغْبُوْنٌ ^{بیشتر} است خوابم بشد از دیده درین
 فکر جگر سوز + کاغوش که شد منزل ^{کدام کس} آسائش خوابت به با بجمہ حالات را نویسان باشند و اوقات
 را معمور دارند و بعزالت بیشتر راعب ^{بیشتر} بوند و از اشتغال بعلم ظاهر هم فارغ نباشند و اگر طالبی
 بیاید باحوال او سپردازند و نوشته آخرت را آماده سازند و شبهای تاریک بگریه و استغفار
 روشن دارند و دوستان را بدعائے خیر یاد دارند و السَّلَامُ أَوَّلًا وَآخِرًا +

ناحوال

ناچاه

مکتوب پنجاه و یکم

علی

بمزا محمدی در بیان آنکه طالب وحدت را ترک کثرت ناگزیرست و تحریرش براتباع سنت
 واجتناب از بدعت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالسَّلَامُ عَلٰی عِبَادِهِ الذِّیْنَ
 اصْطَفٰ قُلِ اللّٰهُ ثُمَّ ذَرَهُمْ مَخْذُومًا وَوَحْدَتِ وَکَثْرَتِ صَنِیْدِ یَکْدِ یَکْدِ نَدِ طَالِبِ وَحْدَتِ رَا تَرْکِ
 کثرت ناگزیرست هر قدر جهات کثرت با خود دارد و همان قدر از وحدت حقیقی ^{بیشتر} دور و بهمجرت
 وحدانی باید بود هم از روی طلب محبت و هم از روی علم و ارادت تا مناسبت پیدا آید و مرآت

ناچاه

وحدت گردد و توحید حقیقی رسد التَّوْحِيدُ اسْتِقْطَاتُ الْأَصْنَافَاتِ أَوْقَاتِ رَابِعُ وَفِكْرُ مَعْمُورٍ
 دارند و در تنویر باطن کوشند که محل نظر مولی است و تنویر باطن منوط بدوام ذکر و مراقبه است و
 مربوط بادائے وظائف بندگی و ادائے فرائض و سنن و واجبات و اجتناب از بدعت و محرمات
 و مکروهات هر قدر که در اتباع شریعت و سنت و اجتناب از بدعت کوشیده آید نور باطن بفرزاید
 و راهی بجناب قیوس بکشاید اتباع سنت البتة منجی است و نتیجه بخش و رافع درجات احتمال تکلف
 ندارد و ماورائے آن خطر و خطر است و راه شیطان فَالْحَذْرُ كُلُّ الْحَذْرِ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا
 الضَّلَالُ دین تویم را که بوحی قطعی ثابت شده است بشریات و اوام و خیالات نمیتوان
 برداشت مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرٍ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى وَاللَّزْمُ
 مُتَابَعَةُ الْمُصْطَفَى عَلَيْهِ وَعَلَى إِلِهِ الصَّلَوَاتُ وَالسَّلَامَاتُ وَالْبَرَكَاتُ الْعُلَى

مکتوب پنجاه و دوم (۵۲)

بر رفت بیک در تحریص بر اعراض از خود و اقبال باصل و حصول استهلاک نیستی تا بقائے اتم
 بران مترتب شود بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَتَبْلِيغِ الدَّعَوَاتِ
 میرساند احوال بهمه حال مستوجب حمد است امید که آن برادر عزیز نیز بعافیت باشد و جمعیت
 صوری و معنوی متحقق بود و از لفظ یعنی آید و از ظل باصل گراید و از ظل باصل شاه راه است و
 مانع از وصول باصل توجه ظل است بخود و اعراض او از اصل و چون بسیر سلوک بلکه بحض عنایت
 ازلی توجه بخود و بزوال آرد و بجائے اعراض اقبال باصل پیدا آید سرشته سعادت بدست
 افتد و متمسک بعزوه و تقوی گردد و بدست چون بدستی که ظل کیستی فارغی گردوی و اگر
 زیستی بعد از وصول ظل باصل و حقوق باین سالک استهلاک و ضمه حال است و فنا نیستی
 و این معنی که در حقیقت راه آید و در سلک کمال است و خیریت او در انقیاد خیریت معرفت

کلیف

باشند بوند آینه آینه

۶۶

لے تر مات بعضی اول درائے مہلک مشدہ سخنہائے باطل لبوا میز جمع تربت کہ یعنی باطل است ۱۲ عیاش
 کہ جنگ زندہ بر شتہ محکم ۱۲

Marfat.com

والبسته باین فناست قرب منوط باین انتفا^{لی} اذ انجلی الله بشیء خصصه له و بعد از آن مستعد
آن میشود که او را از نزد خود حیوة دهند و باضلاق خود مخلوق سازند من قتلته فانادیته و تکمیل
ناقصان بازش گردانند کریمه او من کان میتا فاحیینه و جعلنا له نورا یمشی به فی
الناس نشان حال اوست آن زمان نعمت در حق او تمام شود و معنی خلافت بظهور آید
این کار دولت است کنون تا کار دهند از ارتحال فرزند میان لشکری مرقوم نموده بودند انواع
تا کم از فرقت او ظاهر ساخته اننا لله وانا الیه راجعون بتقدیر و اراده او تعالی رضای
ناگزیرست مصائب صوریه و سائل طراوت و نصارت معنویه است و سبب ترقیات اخرویة
حق سبحانه اجر جزیل و بدو راه ترقی بکشاید و نعم البدل کرامت فرماید انّه قریب و عجیب و

مکتوب پنجاه و سوم (۵۳)

شیخ عبداللطیف همشیره زاده حضرت ایشان سلمه الله تعالی در شرح قول لا یدکر الله
الا الله و بیان آنکه تحقق بکلام مجید از آثار این دیدت بسم الله الرحمن الرحیم
بعد الحمد و الصلوة بفرزند سعادت انما میرساند رقیمه که فرستاده بودند مطالعه آن
فرحت فراوان بخشید و ذوقین ساخت شکر خداوندی جل شانّه بجا آرند لکن شکرتم
لا زید نکر نوشته بودند شیء در نماز تهجد صین قرارة قرآن مجید خود را قاری در میان
نمی یافت و قرارة باین طرف فسوس می دید بلکه بعض قدرت او تعالی کلام او گویا اینجا ظهور
فرموده و زبان خود را مانند شجره موسویه می یافت قول لا یدکر الله الا الله مصداق این
حال میدید و گاهی هنگام تلاوت بقائے و تحققه بآن میاید و این بیت موافق این مذاق
میشود بیت اندر سخن دوست نهان خواهم گشت تا بر لب او بوسه زخم چونش بخواند

له یعنی هرگاه حق جل و علا جلوه فرماید بچیزے پست شود آن چیز پیش و عزوجل ۱۲ این کریمه در سوره

انعام از پارۀ دلوانا واقع است ۱۳ در سوره ابراهیم از پارۀ و ما بری (۱۳) واقع است ۱۴

سعادت اطوار آنچه اول نوشته اند درجه علیاست و در فائز اثری از آثار سالک باقی است
 یدکوه الله الا الله دست نمی آید و ذکر او عابد با و ازینجا تواند بود آنچه از عزیز منقول است
 که در فوطه مهملکه افتاده بودند ذکر و که اگر ازین دوطه نجات یابم هرگز حق تعالی را یاد نکنم ازین
 رکنز باشد که یا خود را با این پستی و دنات هیچگونه شایان آنجناب مقدس ندیده و عابد
 بخود یافته و گناه یافته و گناه بزرگ تصور نموده و آنچه اهل وحدت وجود لا یدکوه الله الا
 الله میگویند آنرا با این مساس نیست ^{تعلق} اللہ ایشان بر تعیین امکانی که آنرا بعنوان حقانی
 دانسته اند اطلاق میاید چه این جماعه همه اوست میگویند و مقتیدات را عین مطلقه انگارند
 و در ما نحن فیہ از تعیین امکانی اینجا اثری نمانده است شتان ما بینهما حقیقت لا
 یدکوه الله الا الله درین موطن است نه در آنجا که وجود ذکر در میانست غایب الامر ^{نزدایشان} اختلاف
 عنوان است بکلمه نفی و اثبات نفی عنوان غیریت نموده اثبات الوهیت خود مینمایند همان
 قصه است بخواب اندر مگر نوشته شتر شد بر اصل سخن رویم که عارف را هر چند در فنا
 قدم راسخ بود در کمالات فوق و فوق الفوق راسخ تر باشد و باطن بطون نفوذ نماید و آنچه
 ثانیا از تحقق فنا و بقا بکلام مجید نوشته اند نتیجه دید اوقلی است و ثمره آن فناست نیک
 تأمل باید نمود قریب و منزله که کلام را با شکلم است دیگر را نیست پس عارف قریب که از راه
 کلام حاصل خواهد نمود همبهرین قیاس خواهد بود و در سخن نهان شده باطن بطون خواهد رسید
 وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ وَاللَّزِمُ مُتَابِعَةَ الْمُصْطَفَىٰ عَلَيْهِ
 وَعَلَىٰ الصَّلَوَاتِ وَالسَّلَامَاتِ وَالْبَرَكَاتِ الْعُلَىٰ +

و قریب
 بهمان

مکتوب پنجاه و چهارم

شیخ مظفر برهان یوری در بیان آنکه تا معامله سالک بصفات و اعتبارات است علم و تمیز را
 گنجایش است چون معامله بعین ذات افتد جهل و بی تمیزی افزاید و در ذکر بعضی از نصائح

ذات اللہ تعالیٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَرَأْسِ السَّلَامِ التَّحِيَّاتِ مِير سَائِدِ صَحِيْفَهٗ كَرَامِي
 سَيِّدَهٗ سَبَبِ مَسْرَتِ كَرِيْمِ چُونِ مَتَضَمِّنِ عَافِيَتِ وَسَلَامَتِي اَجْبَهٗ بُوَدُو مَنِي بِرِ اسْتِقَامَتِ ظَاهِرِ
 وَبَاطِنِ شَانِ مَسْرَتِ بِرِ مَسْرَتِ اَفْرُو دُو نُو شَتَهٗ بُوَدُنْدَكِهٗ اَكْثَرِ اَوْقَاتِ دَرِ نَمَازِ فَرَضِ وَنَفْلِ اَنْوَاعِ
 اَنْوَاعِ اَنْوَارِ وَفِي وُضُو كُو نَا كُو نِ رُو مِي دِي دِ بَجْدِي كِهٗ دَرِ سِرُّ كُنِي كِهٗ مِي رَسِي دَرِ مِي مَانْدِ وَجَمِيْعِ صِفَاتِ وَ
 حُرُكَاتِ وَسُكُنَاتِ وَصَلَاةِ وَغِيْرَهٗ بِاِحْتِقَاقِ رَأْيِي رُجُوْعِ نِيْسْتِ وَلَقَطِ اَنَا هِي كِهٗ اَهٗ خَطُوْر نَمِي كُنْدِ مَعْدُو
 اِيْنِهْمَهٗ اَحْوَالِ سَجِيْدَهٗ وَاَذْوَابِ اَسْمِيْدَهٗ اَنْدَ اَللّٰهُ تَعَالَى اَنْوَابِ تَرْقِيَاتِ رَا هَمُوَارَهٗ مُفْتُوْحِ وَارُو
 وَآخِيْجِهٗ بَعْدِ اَزِيْنِ نُو شَتَهٗ اِيْدَكِهٗ بَعْضِهٗ وَارِدَاتِ كِهٗ رُو مِي دِي دِ بِتَقْرِيرِ وَتَحْرِيرِ دَرِ نَمِي كُنْدِ اَنْجِي اَمَانَا كِهٗ اِيْنِ
 وَارِدَاتِ نَاشِي اَزِ مَرْتَبَهٗ مُقَدَّسَهٗ غَيْبِ فَا تِ اَنْدَكِهٗ نَصِيْبِ اَزِ اَنْ مَرْتَبَهٗ جِهَالَتِ وَنَكَارَتِ تَا هِرِ جَا
 عِلْمِ وَتَمِيْزِ اَلْفَتَاوَتِ نَاشِي اَزِ صِفَاتِ وَشَيْوَنِ وَاعْتِبَارَاتِ سِتِ وَچُونِ مُعَامَلَهٗ غَيْبِ اَلغَيْبِ
 اَفْتَدِ وَتَمِيْزِ اَصُوْلِ وَشَيْوَنِ نَمَانْدِ جَهْلِ وَحِيْرَتِ اَفْرَا اِيْدِ مَنْ عَرَفَ اَللّٰهُ كَلَّ لِيْسَانُهٗ اَنْشَانِ حَالِ
 اِيْنِ مَوْطِنِ سِتِ اَزِ كَرِيْمِي مَجْلِسِ وَتَاثِيْرِ تَوْجِهَاتِ وَوُصُوْلِ طَلَّابِ بِنَا ئِي قَلْبِ بَعْضِهٗ بِنَا ئِي
 نَفْسِ كِهٗ نُو شَتَهٗ بُوَدُنْدِ خُو شُو قِ سَا حَتِ اَللّٰهُمَّ زِدْ شَكَرْ خُدَا وَنَدِي جَلَّ شَانُهٗ بِجَا اَرِنْدِ
 لِيْنِ شَكَرْتُمْ اَزِيْدُ نَكْمُ وَازِ مَكْرِ خُدَا وَنَدِي جَلَّ شَانُهٗ بِاَسَانِ بَاشُنْدِ وَتَرْسَانِ لَزِيْنِ
 بُوَدُو اَسْتَغْفَارِ رَا اَزِ مَطْاَنِ مَضَارِيْنِ اِيْنِ اَمْرِ خَطِيْرِ لَازِمِ كِيْرِنْدِ وَتَوْجِهَاتِ رَا اَزِ طَلْبِهٗ دَرِ بِيْعِ نَدَارِنْدِ
 وَتَرْقِيَاتِ شَانِ اَخْوَالِ اَنِ بُوَدُو سَا رِ اَوْقَاتِ رَا دَرِ كُو شَتَهٗ تَا مَرَادِي بِسَرِ رِيْنْدِ وَازِ تَذَكُّرِ تَقْصِيْرَاتِ
 وَتَفَكُّرِ دَرِ اَلَاءِ وَوَارِدَاتِ خَالِي نَبَاشُنْدِ وَتُو شَتَهٗ اَخْرَتِ رَا آمَادَهٗ سَا زِنْدِ وَدَرِ كَسْبِ مَرْضِيَاتِ
 مَوْلَا ئِي حَقِيْقِي جَلَّتْ عَظْمَتُهٗ كَسْبِي بَلِيْعِ نَمَا يَنْدِ وَاَجْبَهٗ دُو رَا فِتَاوَهٗ رَا بَدْعَا ئِي خِيْرِ يَا دَارِنْدِ
 وَسَلَامَتِي خَاتْمَهٗ اَوْ خَوَا هِنْدِ وَآخِيْجِهٗ دَرِ بَابِ خَوَا جِهٗ اَمَانِ اَللّٰهُ وَخَوَا جِهٗ مُحَمَّدِ مَوْسَمِ نُو شَتَهٗ اَنْدَكِهٗ اَحْوَالِ
 وَكَيْفِيَاتِ نِي كِ اَرِنْدِ وَبِهَرِ وَوَقْنَا مَشْرُوْنِ كَشْتَهٗ دَرِ مَقَامِ حِيْرَتِ اَنْدِ وَاَعْنَجِ كَرُو يْدِ خُو شُو قِ
 اَكْثَرِ طَلَبِ تَعِيْنِ عَدُو طَالِبَانِ دَرِ حَقِّ اِيْشَانِ نَمُو دِهٗ بُوَدُنْدِ اِيْنِ اَمْرِ مَفْضُوْحِ بِرِ رَا ئِي شَمَا
 اِسْتِ بَعْدِ اسْتِخَارَهٗ هِرِ عَدُو كِهٗ تَعِيْنِ كُنْدِ دَرِ هِرِ كِهٗ اَهٗ خَوَا هِنْدِ بَرِ اَنْ اِضَافَهٗ نَمَا يَنْدِ يَا اِجَا زِتِ مَطْلُوْبِ

اَنْدِ

بَلِيْعِي

بَلِيْعِي

فرمانند امید است که مبارک باشد لیکن هر گاه بکسی اجازت کنند باید که مشروط با اتباع شریعت
التزام سنت و رسوم بر محبت شیوخ سازند و السلام علیکم وعلی سائر من اتبع الهدی
والتزم متابعة المصطفی علیه وعلی الیه الصلوات و البرکات و التسلیمات العلی

مکتوب پنجاه و پنجم

بمشیخت پناه شیخ درویش محمد ربکی جالندهری و احکام موالیات با کفار و احکام تقیه و
فضیلت حب و بغض فی اللہ تعالی و در معتقدات جماعه که میگویند که تقیه بدنا بود است
بکسی بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد لله العلی الاعلی و سلام علی عبادہ الذین
اصطفی خصوصاً علی سید الوالی صاحب قاب قوسین او ادنی و علی الیه نجوم الهدی
و صحبه البررة الثقی اما بعد سلام و تحیه ازین مسکین مطالعه فرماید صحیفه گرامی مشرف
ساخت تفسیر از کریمه لا یتخذ المؤمنون الکفرین اولیاء من دون المؤمنین
و من یفعل ذلک فلیس من اللہ فی شیء الا ان تتقوا منهم تقية نموده بودند و
استکشاف فی تفصیل موالیات و عدم موالیات با کفار و تقیه و عدم تقیه فرموده بکبر صاحب تفسیر
کبیر دین باب تفصیل سخن کرده آنرا بحسب از یاد نماید قال فیہ نزلت هذه الآية فی تحریر
مؤالاة الکافرین اعلم انه انزلت آیات اخر کثیرة فی هذا المعنی منها قوله تعالی لا
تتخذوا بطانة من دونکم و قوله سبحانه لا تتخذ قومایؤمنون بالله و الیوم
الاخری و ادون من حاد الله و رسوله و قوله تعالی لا تتخذوا الیهود و النصارى
اولیاء و قوله عز و جل یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء

در

۱- قوله لا یتخذ المؤمنون الیهود و النصارى اولیاء واقع است در سوره آل عمران و پاره ۱۲ (۳) ۱۲ ۱۳ قوله لا تتخذوا بطانة الیهود و النصارى واقع است در سوره آل عمران و پاره ۱۲ (۳) ۱۲ ۱۳ قوله لا تتخذوا الیهود و النصارى اولیاء واقع است در سوره آل عمران و پاره ۱۲ (۳) ۱۲ ۱۳ قوله لا تتخذوا الیهود و النصارى اولیاء واقع است در سوره آل عمران و پاره ۱۲ (۳) ۱۲ ۱۳

Marfat.com

وَقَالَ عَزَمِنْ قَائِلٍ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاعْلَمُ أَنَّ كَوْنَ
 الْمُؤْمِنِ مَوْلِيًا لِلْكَافِرِ يَحْتَمِلُ ثَلَاثَةً أَوْ جِهَةً أَحَدُهَا أَنْ يَكُونَ رَاضِيًا بِكُفْرِهِ وَيَتَوَلَّاهُ
 لِأَجْلِهِ وَهَذَا مُنْتَوِعٌ مِنْهُ لِأَنَّ كُلَّ مَنْ فَعَلَ ذَلِكَ كَانَ مُصَوِّبًا لَهُ فِي ذَلِكَ الدِّينِ
 وَتَصَوِّبُ الْكُفْرِ كُفْرٌ وَالرِّضَاءُ بِالْكَفْرِ كُفْرٌ فَيَسْتَحِيلُ أَنْ يَبْقَى مُؤْمِنًا مَعَ كَوْنِهِ بِهَذِهِ
 الصِّفَةِ وَثَانِيهَا الْمَعَاشِرَةُ الْجَمِيلَةُ فِي الدُّنْيَا بِحَسَبِ الظَّاهِرِ وَذَلِكَ غَيْرُ مُنْتَوِعٍ
 مِنْهُ وَالْقِسْمُ الثَّالِثُ وَهُوَ كَالْمُتَوَسِّطِ بَيْنَ الْقِسْمَيْنِ الْأَوَّلَيْنِ هُوَ أَنَّ مَوْلَا آتَاةَ
 الْكُفْرِ بِمَعْنَى الرُّكُونِ إِلَيْهِمْ وَالْمَعُونَةَ وَالْمُظَاهَرَةَ وَالتَّضَرُّعَ إِمَّا بِسَبَبِ الْقَرَابَةِ
 أَوْ بِسَبَبِ الْمَحَبَّةِ مَعَ اعْتِقَادِ أَنَّ دِينَهُ بَاطِلٌ فَهَذَا لَا يُوجِبُ الْكُفْرَ إِلَّا أَنْتَهُ مِنْهُ
 عَنْهُ لِأَنَّ الْمَوْلَا آتَاةَ بِهَذَا الْمَعْنَى قَدْ تَجَرَّأَ إِلَى اسْتِحْسَانِ طَرِيقِهِ وَالرِّضَاءِ بِدِينِهِ
 وَذَلِكَ يُخْرِجُهُ عَنِ الْإِسْلَامِ فَلَا جَرَمَ هَدْدُهُ تَعَالَى فِيهِ فَقَالَ تَعَالَى وَمَنْ
 يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ فَإِنْ قِيلَ لِمَ لَا يَجُوزُ أَنْ يَكُونَ الْمُرَادُ مِنَ
 الْآيَةِ النَّهْيُ عَنِ اتِّخَاذِ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ بِمَعْنَى أَنْ يَتَوَلَّوْهُمُ دُونَ الْمُؤْمِنِينَ فَأَمَّا
 إِذَا تَوَلَّوْهُمُ وَتَوَلَّوْهُمُ الْمُؤْمِنِينَ مَعَهُمْ فَذَلِكَ لَيْسَ بِمَنْهِيٍّ عَنْهُ وَإَيْضًا فَقَوْلُهُ
 لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ فَيُزِيدُهُمْ زِيَادَةً مِنْ تَبِعِهِ لِأَنَّ الرَّجُلَ قَدْ يُوَالِي غَيْرَهُ
 وَلَا يَتَّخِذُهُ مَوْلِيًا فَالنَّهْيُ عَنِ اتِّخَاذِهِ مَوْلِيًا لَا يُوجِبُ النَّهْيَ عَنِ أَصْلِ مَوْلَا آتَاةِ
 فَلَمَّا هَذَا إِنْ أَحْتَمَلْنَا أَنْ وَإِنْ قَامَ فِي هَذِهِ الْآيَةِ إِلَّا أَنْ سَائِرَ آيَاتِ الدَّالَّةِ
 عَلَى أَنَّهُ لَا يَجُوزُ مَوْلَا آتَاةَهُمْ دَلَّتْ عَلَى سَقُوطِ هَذَيْنِ الْإِحْتِمَالَيْنِ قَالَ الْحَسَنُ أَخَذَ
 مُسَيِّمَةُ الْكُذَّابُ رَجُلَيْنِ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ
 لِأَحَدِهِمَا أَتَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ قَالَ نَعَمْ نَعَمْ نَعَمْ فَقَالَ أَتَشْهَدُ أَنِّي رَسُولُ
 اللَّهِ قَالَ نَعَمْ وَكَانَ مُسَيِّمَةُ يَزْعُمُ أَنَّ رَسُولَ بَنِي حَنْظَلَةَ وَحَدَّثَ رَسُولُ قُرَيْشٍ

المتكلم

فتركة ودعا الآخر فقال اتشهد ان محمدا رسول الله قال نعم قال افتشهد
 اني رسول الله فقال اني اصم ثلثا فقد مة فقتله فبلغ ذلك رسول الله صلى
 الله عليه واله وسلم فقال اما هذا المقتول فمضى على يقينه وصدقته فنيئا له وانا
 الآخر فقبل رخصة الله فلا تبعة عليه واعلم ان نظير هذه الآية قوله تعالى
 الا من اكره وقلبه مطمئن بالايمان اعلم ان للتقية احكاما كثيرة ونحن
 نذكر بعضها احكام الاول ان التقية انما تكون اذا كان الرجل في قوم كفار
 ويخاف منهم على نفسه وماله فيدار بهم باللسان وذلك بان لا يظهر العداوة
 باللسان بل يجوز ايضا ان يظهر الكلام الموهمة للتحية والموالاته ولكن بشرط ان
 يضم خلافة وان يعرض في كل ما يقول فان التقية تاتيرها في الظاهر لا
 في احوال القلوب الحكم الثاني للتقية هو انه لو افسح بالايمان والنحو حيث
 يجوز له التقية كان ذلك افضل ودليله ما ذكرناه من قصة مسيلة الحكم
 الثالث للتقية انما يجوز فيما يتعلق باظهار الموالاته والمعاداة وقد
 يجوز ايضا فيما يتعلق باظهار الدين فاما ما يرجع ضرره الى الغير كالقتل و
 الزنا وغصب الاموال والشهادة بالزور وقدن المحصنات واطلاء الكفار على
 عورات المسلمين فذلك غير جائز البتة الحكم الرابع ظاهر الآية يدل على
 ان التقية انما تجل مع الكفار الغالبين الا ان مذهب الشافعي رضي الله عنه
 ان الحالة بين المسلمين اذا ساكنت الحالة بين المسلمين والمشركين حلت التقية
 محاماة على النفس الحكم الخامس التقية جائزة لصون النفس وهل هي جائزة
 لصون المال يحتمل ان يجزم فيها بالجواز لقوله صلى الله عليه واله وسلم حرمة مال
 المسلم حرمته صلى الله عليه واله وسلم من قتل دون ماله فهو شهيد

له يعني من كفر بالله من بعد ايمانه الا من اكره الخ واقع ست در سورة نمل از پاره ربا (۱۳) ۱۱

لَآتِ الْحَاجَةَ إِلَى الْمَالِ شَدِيدَةً وَالْمَاءُ إِذَا بَيْعَ بِالْعَيْنِ سَقَطَ فَرَضُ الْوُضُوءِ وَجَاءَ
 لَا قِتْصَارَ عَلَى التَّيْمِيمِ دَفْعًا لِذَلِكَ الْقَدْرِ مِنْ نَقْصَانِ الْمَالِ فَكَيْفَ لَا يَجُوزُ هَهُنَا
 الْحُكْمُ السَّادِسُ قَالَ مُجَاهِدٌ هَذَا الْحُكْمُ كَانَ ثَابِتًا فِي أَوَّلِ الْإِسْلَامِ لِأَجْلِ ضَعْفِ
 الْمُؤْمِنِينَ فَمَا بَعْدَ قُوَّةِ دَوْلَةِ الْإِسْلَامِ فَلَا وَرَوَى عَوْفٌ عَنِ الْحَسَنِ أَنَّهُ قَالَ
 التَّقِيَّةُ جَائِزَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهَذَا الْقَوْلُ أَوْلَى لِأَنَّ دَفْعَ الضَّرَرِ
 عَنِ النَّفْسِ وَاجِبٌ بِقَدْرِ الْإِمْكَانِ شَفَقَتْ آثَارُ الْكُثْرِ صُوفِيَةٍ خَامٍ وَمَلَا حُدُودَ أَيْنَ قُتِ
 مِنْ مَوَالِيهِ الْكُفَّارِ بَاكٍ نَدَارًا وَيَكُونُ نَدَاؤُهُ فَتَقِيرُ بِدَنَا بُوَدُنْتَ بِهِيَ كَيْسُ سُبْحَانَ اللَّهِ سُرُورِ
 أَنْبِيَاءٍ وَرَبِّهِمْ فَقَرَأَ وَأَوْلِيَاءِ رَاكِعًا الْفَقْرُ فَخَزِي فَرَسُوهَ عَلَيْهِ وَعَلَى إِلَهِ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ
 حَلْمٌ مِشْوَرٌ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَطَرِيقُهُ مَرْضِيَّةُ
 أَوْ نِيَّةُ غَلْظَةٍ وَقِتَالٍ بِالْكَفَّارِ بُوَدُهُ عَجَبٌ فَتَرَانِدُكَ رَاهِ بِغَيْرِ خُذَا وَمِشْوَرَاكَ خُورًا كَذِشْتَهُ
 رَاهِ دِكْرًا خُتِيَارًا كَرَاهِ أَمْرًا وَظِلَانِ طَرِيقُهُ مَرْضِيَّةُ أَوْ كَزِيدِهِ غَيْرَ از ضَلَالَتِ وَكَمَرَاهِي نَحْوَابِ أَوْ زُودِ
 فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ الْكُفَّارِ بِشَيْكَ أَنْدَارِ اللَّهِ أَنْدَكَ مِنْ بَصُوصِ قَطْعِيَّةٍ ثَابِتٍ شَدِيدٍ
 عَجَبٌ مَعُوبٌ دُوسَتِي سَتُ كَبِشْمَانِ أَوْ دُوسَتِي دَارِندُ وَتَبْرِي نِي نَمَائِدَا كَرُ الْكُفَّارِ وَفُسْطَاقِ
 مَبْغُوضِ وَأَعْدَائِهِ حَقٌّ نَبَاشْتِ بَعْضِ فِي الشَّرِّ وَاجِبَاتِ دِينِ نَبُودِ وَأَزْ أَفْضَلِ مُقَرَّبَاتِ وَكَمَلِ
 إِيْمَانِ نَكْتَهُ وَسَبَبِ حُصُولِ وِلَايَتِ وَرِضَا وَقَرَبِ حَقِّ سُبْحَانَ اللَّهِ عَنْ عَمْرِو بْنِ الْجَوْهَرِ أَنَّهُ
 سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لَا يَحِقُّ الْعَبْدُ حَقَّ صِرِيحِ الْإِيْمَانِ حَتَّى يُحِبَّ لِلَّهِ تَعَالَى
 وَيُبْغِضَ لِلَّهِ فَإِذَا أَحَبَّ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَابْغَضَ لِلَّهِ تَبَارَكَ فَقَدْ اسْتَحَقَّ الْوِلَاةَ مِنَ اللَّهِ
 رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَحَبَّ
 لِلَّهِ وَابْغَضَ لِلَّهِ وَأَعْطَى لِلَّهِ وَمَنَعَ لِلَّهِ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ الْإِيْمَانَ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَبِهِمْ
 حَدِيثٌ آمَدٌ سَتُ تَقَرُّبُ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ بِبَعْضِ أَهْلِ الْمَعَاصِي وَالْقَوَاهِ بِحُجْمِ الْمَكْفَرَةِ

صَلَّيْهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

لَعْنَةُ فُلَانٍ لَعْنَةُ لَعْدَمِ الْحَاجَةِ إِلَيْهِ ۱۲ ۱۳ وَفِي سِتِّ دَرَسَةِ تَحْرِيمِ دَاخِرِيَّةِ فَدَسَمِعَ اللَّهُ (۲۸) وَنِيَزُورُ سُوْرَةَ تَوْبَةِ
 (۱۰) ۱۲

وَالْتَمَسُوا رِضَاءَ اللَّهِ تَعَالَى بِسَخَطِهِمْ وَتَقَرَّبُوا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِالتَّبَاعِدِ مِنْهُمْ ذَوَاهُ
 ابْنُ شَاهِينَ وَالذَّيْلِيُّ وَهَمَّ وَرَحِيثٌ آمَدَهُ هِيَ أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى نَبِيِّهِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ أَنْ
 قُلْ لِفُلَانٍ الْعَابِدِ أَمَا زُهِدَكَ فِي الدُّنْيَا فَتَجَلَّتْ رَاحَتُ نَفْسِكَ وَأَمَا انْقِطَاعُكَ إِلَى
 فَتَعَزَّزْتَ بِي فَمَاذَا عَمِلْتَ فِيمَا لِي عَلَيْكَ قَالَ يَا رَبِّ وَمَاذَا عَلَيَّ قَالَ هَلْ عَادَيْتَ فِي عَدُوًّا
 وَهَلْ وَالَيْتَ لِي وَوَلِيًّا حَلَّ حَظَّ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَالحَقُّ كَمَا مَحَبَّتِ دُوسْتَانِ مَحْبُوبٍ عِدَاوَتِ
 وَدُشْمَانِ أَوْ أَوْ لَوْ أَوْ مَحَبَّتِ مَحَبَّتِ صَادِقٍ دَرِينِ وَوَعْمَلِ مَحْتِاجِ كَسْبِ وَتَعْمَلِ نَيْتِ چنانچه
 در اعمال دیگر محتاج است دوستان دوست چه بلازی با بنظر می و آید و دشمنان او چه قسم است
 این معنی در مجاز ظاهر است هر که دعوی دوستی نماید تا بتری از دشمنان او نکند مقبول نیست
 از منافق پیش میدانند شیخ الاسلام گفته که من بابو الحسن سمعون نیکنم که استاد من خضر را
 می رنجانید و هر که پیر از رنج می دارد و توازوی رنج نباشی سکت از تو بود قَالَ اللَّهُ تَعَالَى قَدْ كَانَتْ
 لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي الْأَبْرَهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا الْقَوْمِ هُمُ انْتَابُوا مِنْكُمْ وَمِمَّا
 تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا
 حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ بَعْدَ إِزَانِ فَرْمُودِهِ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ
 كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَزَيَّجْنَا مَعَهُ زَوْجًا رَاحِلًا وَعَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ إِذْ
 وَنَاكَرِيَتْ لَا كَمَا زَعَمُوا أَحَقُّ تَعَالَى مِيفْرَايِدُ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ
 یعنی هر که موالاة و دوستی با کافران کند پس نیست آنکس از دوستی و ولایت حق بر چیزی
 یعنی منسلح است از ولایت حق تعالی تمام چه دوستی و متضاد یعنی دو دشمن جمع نشود چنانچه
 بعضی مفسران گفته اند شاعر میگوید تَوَدُّ عَدُوِّي ثُمَّ تَزَعَمُ أَنِّي صَدِيقُكَ
 لَيْسَ التَّوَكُّعُ عِنْدَكَ بِعَارِظٍ بَدَلَيْسَ أَخِي مَنْ وَدَّ فِي رَأْيِ عَيْنِهِ وَلَكِنْ أَخِي مَنْ

ن
فی

ن
ن

یعنی هر که دعوی نماید ۱۲ یعنی هر که تبری از دشمنان دوست نماید آنکس مقبول دوست نیست بلکه مردم او را منافق میدانند و از منافق پیش میدانند ۱۲ سی نواجه ابو اسماعیل عبدالله بن ابی منصور محمد الفزاری از اولاد حضرت ابو ایوب انصاری رضی الله تعالی عنه ۱۲ بدانکه این کریمه واقع است در سوره ممتحنه از پارده قدس سع (۲۸) ۱۲

وَدَدَنِي فِي الْمَغَائِبِ بِسِمْسَرٍ هَرَكَةُ دَعْوَى مَحَبَّتِ حَقِّ كُنُودِ تَبْرِي اَزْ اَعْدَايْ اَوْ نَهَائِدِ وِرْدِ عَوْ كَا دِبِ
 اِسْتِ وَّبَعْضِ مَفْسِرَانِ كَفْتَهْ اَنْدِ سِمْسَرِ نَيْسَبْتِ اَنْكَسْ اَزْ دِيْنِ خُدَا بِرَحْمَتِ يَعْنِي اَزْ دِيْنِ سِيْحِ نَدَا رُو
 وِ هَرَكَةُ اَزْ دِيْنِ بِي نَيْسَبْتِ اَزْ قَرَبِ وِ مَعْرِفَتِ چِهْ نَصِيْبِ وَا رُو دُو يَحْذَرُ كُمْ اَللّٰهُ نَفْسَهُ يَعْنِي
 مِ تَرْسَا نَدِ شَمَارِ حَقِّ سُبْحَانَ وِ تَعَالَى بِسَبَبِ مُوَالَاةِ كُفَّارِ اَزْ عَذَابِ بِي كِهْ صَاوِرِ سِتْ اَزْ وَاتِ كَفْتَهْ اَنْدِ
 كِهْ اِيْنِ تَهْدِيْدِ عَظِيْمِ سِتْ دِلَالَتِ وَا رُو بِرْ نَهَائِتِ تَبِيْحِ مَنْهِيْ عِنْدِ فِي التَّفْسِيْرِ الْكَبِيْرِ دُوِيْ اَنْهْ يَأْقِيْلُ
 لِعُمْرَيْنِ الْخَطَابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ اِنَّ لَهُمْ نَادِرًا جَلًا مِنْ اَهْلِ الْحَيْرَةِ يَعْنِي نَصْرَانِيًّا كَا
 يُعْرِفُ اَقْوَى حِفْظًا وَا لْاَحْسَنَ خَطَامِنَهُ فَاِنْ رَاَيْتَ اَنْ تَتَّخِذَ كَاتِبًا فَاَمْتَنِعْ عُمْرُ مِنْ
 ذٰلِكَ وَّقَالَ اِذَا اتَّخَذْتُ بَطَانَةً مِنْ غَيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ فَقَدْ جَعَلَ عُمْرُ رِضْ هَذِهِ الْاٰيَةَ
 دَلِيْلًا عَلَيَّ النَّهْيِ عَنِ اتِّخَاذِ النَّصْرَانِيِّ بَطَانَةً وِدُوِيْ عَنِ اَبِيْ مُوْسَى الْاَشْعَرِيِّ اَنْهْ قَالَ
 قُلْتُ لِعُمْرَيْنِ الْخَطَابِ اِنَّ لِيْ كَاتِبًا نَصْرَانِيًّا فَقَالَ مَالِكٌ قَاتِلَكَ اللهُ اَلَا اتَّخَذْتَ حَنِيْفًا
 اَمَا سَمِعْتَ قَوْلَهُ تَعَالَى يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا الْيَهُودَ وَالنَّصْرٰنِيَّ اَوْلِيَاۗءَ قُلْتُمْ
 لَهُ دِيْنُهُ وَا لِيْ كِتَابَتُهُ فَقَالَ لَا اَكْرِمُهُمْ اِذَا هَانُوْا اللهُ وَا لَا اَعِزُّهُمْ اِذَا ذَلُّوْا اللهُ تَعَالٰى
 وَا لَا اُدْرِيْنُهُمْ اِذَا اَبْعَدَهُمُ اللهُ تَعَالٰى قُلْتُ لَا يَتِمُّ اَمْرُ الْبَصْرَةِ اِلَّا بِهٖ فَقَالَ اِنْ مَاتَ
 النَّصْرَانِيُّ فَمَا تَصْنَعُ بَعْدَهُ فَمَا تَعْمَلُ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهٖ فَاَعْمَلْهُ اَلَانَ وَا سْتَعِزَّ عِنْدَ بَعْضِهِ
 حَضْرَتِ اَيْشَانَ مَا رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ وِ مَكْتُوْبَاتِ قُدْسِيْ اَيَاتِ خُوْمِيْنُو سِيْنْدِ كِهْ حَضْرَتِ اَبْرَاهِيْمِ
 خَلِيْلِ اللهِ عَلَيَّ نَبِيِّنَا وِعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَا السَّلَامُ اِيْنِ مَهْمِ بَزْرِكِيْ كِهْ يَافَتْ وِ شَجْرَهٗ اَنْبِيَا كَشْتِ بُوَا
 تَبْرِي اَزْ دِشْمَانِ اَوْ تَعَالَى بُوَدِهٖ قَالَ اللهُ تَعَالَى كَانَتْ لَكُمْ اُسُوَةٌ حَسَنَةٌ فِيْ اَنْبِيَا هِيْمِ الْاٰيَةَ
 وِ بِسَبَبِ عَمَلِ وِ نَظَرِ فَقِيْرِ اَزْ بَرَايْ حُصُوْلِ رِضَايْ حَقِّ حَلِّ وِ عَدَا بَرَابَرِ اِيْنِ تَبْرِي نَيْسَبْتِ مِيَا يَدِ كِهْ حَضْرَتِ
 حَقِّ سُبْحَانَ وِ تَعَالَى رَا بَا كُفْرٍ وَا كَا فِرِيْ عِدَاوَتِ ذَاتِيْ سِتْ وَا اِلَهِيْ اَفَا قِيْ مِثْلِ لَاتِ وِعُزْمِيْ
 وِعَبْدَهٗ اَيْشَانَ بِالذَّاتِ وِ دِشْمَانِ حَقِّ اَنْدِ جَلِّ سُلْطَانَهٗ وِ ظُلُوْمِ نَارِ جَزَا اِيْنِ عَمَلِ شَفِيْعِ سِتْ
 وَا اِلَهِيْ هَوَا ئِيْ نَفْسَانِيْ وِ سَا مِرْ اَعْمَالِ سَيِّئَهٗ اِيْنِ نَسَبْتِ نَدَا رُو دُو يَحْذَرُ اَلَا كِهْ عِدَاوَتِ وِ عَضْبِ نَسَبْتِ

ما هذا رجل من اهل الحيرة نصراني

خليل الرحمن

باینہا ذاتی نیست اگر غضب است بصفات منسوب است و اگر عقاب و عتاب است بافعال راجع
 لہذا خلود نارجزا این سیمات نگشتہ بلکہ مغفرت ایشان با منوط بمشیت خود داشته و لیکن
 ہذا آخر المکتوب الحمد لله اولاً و آخراً و الصلوٰۃ والسلام علی رسولہ و آئمتہ
 و سرمداً و علی الہ الکرام و صحبہ العظام الی یوم القیامہ +

مکتوب پنجاہ و ششم

ذکر من بشاہ
 دیغیر مذکور
 ۱۱

بمزا ابو المعالی در جواب کتابت او کہ اظہار طلب شوق و صحبت نموده بود با ذکر بعضی از احوال
 شیخ عبد الخالق کہ از یارانست و ختم مکتوب بحديث جلیل القدر بسم الله الرحمن الرحيم
 الله تعالى و تقدس ساحت سینہ را از نقوش باسوسے مصفا و از دلش ہوا مزگی ساخته بظہور
 اشعاع جمال لایزالی کہ مہر از حیرت و ہم و خیال است و مزین و مزین گرداناد التفات نامہ گرامی
 کہ نامزد این مسکین نموده بودند مشرف ساخت چون مخبر از سلامتی ذات بابرکات بود مست
 افزود آنچه در باب برادر دینی شیخ عبد الخالق مرقوم فرمودہ بودند بوضوح انجامید چون استخارہ
 نمیدہ موقوف باشد کہ بر تقدیر ملاقات آنچه مقدر است و نصیب طرفین است بظہور خواہر پیوست
 مگر ما شیخ عبد الخالق بچندینے در صحبت گذرانیدہ است و اخذ فوائد ضروریہ این راہ نموده است و
 از تلویح بتکلیف پیوستہ و از فنا کہ رکن اعظم این راہ است آگاہی یافته اورا خالی از حال چگونہ
 توان گفت مگر باعتبار آنکہ از حال گذشتہ بمحول حال پیوستہ است چہ حال از تلویح خبر میدہ صاحب
 تکلیف حال پس پشت وادہ است بلہ از واق و مواجید امور است کہ بیاطن تعلق دارد و اطلاع بر آن
 بے امداد ربانی بے تعلق باخلاق الہی جل شانہ متعسر است اولیائی تحت قبائی لا یعرفہم
 غیری بسیارے از اولیاء ہستند کہ بر ولایت خود ہم اطلاع ندارند و ظاہر شان از باطن شان
 بخیبست و مگر ان ولایت شان بعلامہ سبحانی مشکل کہ بے برندے کس چہ دانند کہ درین رود سوار
 باشد و بر تقدیر یکہ مشار الیہ خالی و بے بہرہ باشد اورا درین امر خطیر نباید دید و مرسل بہرست

نہا
 نہا
 نہا

۶۵

من ارسل باید ملاحظه نمود ^{شاه} ایشان نیند این همه الحان ز مطرب است + مع ذلک چون
 اقبال قلب ایشان باین عزیز نیست موقوف وارند و مترصد باشند تا از پرده غیب چه ظهور میکند
 بیت سعادت باست اندر پرده غیب + نگه کن تا کار از یزد و حیب + این حقیر در دعا و توجیه
 و آنچه لوازم خیر خواهی است بقصیر ارضی نیست و کمال آن ملاذ از اول و جان میجوید آنه قریب
 حیب + و لکنیم المكتوب بخاتمہ حسنہ عن معاذ بن جبل قال احتبس عند رسول
 الله صلى الله عليه وآله وسلم ذات عداة عن صلوة الصبح حتى كدنا نترأى عین
 الشمس فخرج سريعا فتوب بالصلوة فصلى رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم
 وتجاوز في الصلوة فلما سلم دعا بصوته فقال لنا على مصافقكم كما انتم ثم انقل
 الينا ثم قال اما اني سأحدثكم ما حبسني عنكم العداة اني قمت من الليل فتوضأت
 ركعت ما قد ركي فنعست في صلوتي حتى استثقلت فاذا انا بركي تبارك و
 تعالى في احسن صورة فقال يا محمد فقلت لبيك رب قال فيما يختصم الملاء
 الاعلى قلت لا ادري قال فرائته وضع كفتري بين كفتي فوجدت بردا فانا عليه
 بين ثديي فجعل لي كل شئ وعرفت فقال يا محمد قلت لبيك رب قال فيم يجتمع
 الملاء الاعلى قلت في الكفارات قال ما هن قلت مشي الاقدام الى الجماعات والجلوس
 في المساجد بعد الصلوات واسباع الوضوء عند الكرهات قال ثم فيم قلت في
 الدرجات قال وما هن قلت اطعام الطعام ولين الكلام والصلوة بالليل والناس
 نيام قال سل قلت اللهم اني اسئلك فعل الخيرات وترك المنكرات وحب المساكين و
 ان تغفر لي وترحمني واذا اردت فتنني قود فتوقني غير مفسون واسئلك
 حبك وحب من يحبك وحب عمل يقر بني الى حبك فقال رسول الله صلى الله
 تعالى عليه وآله وسلم انها حق فاذا روتها ثم عدوها رواه احمد والترمذي
 وقال هذا الحديث صحيح وسألت محمد بن اسمعيل عن هذا الحديث فقال هذا

ناب

ناب

ناب

ناب

حدیث صحیح

مکتوبات پنجاه و هفتم

بحاجی حبیب اللہ حصاری در تعبیر وقایع او که دیده و نوشته بود، بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی برادر دینی حاجی حبیب اللہ و فقہ اللہ تعالیٰ
 بمرصناتہ نوشتہ بود کہ روزے در حلقہ با بدوشسته بودم کہ گویا مرا از من ربودند و سیح اثرے
 از من نماند بعد از آن نورے در خود دیدم کہ آن نور سر بفلک رسانیدہ و از انجا تمام عالم را فرو گرفته
 مخدومار بودن شمارا از شما و سیح از شما اثرے نماندن اشارہ بقائے اتم است و مشاہدہ نور در
 خود از آثار بقاست و کریمہ او من کان میتا فاحینناہ و جعلنا لہ نوراً کیمشی بہ فی الناس
 بران گواہ است و آنکہ آن نور سر بفلک کشیدست و تمام عالم را فرو گرفته است اشارہ بجامعیت
 استعداد شماست و جامعیت اسمے کہ مرئی و مبدأ تعین شماست و احاطہ او بسائر مبادی تعینات
 و واقعہ کہ در آن پیغمبر را صلے اللہ علیہ و آلہ و سلم دیدہ اید و قدحے کہ بشما پر کرده دادہ و شما
 آنرا بتمام در کشید اید و لذت آن شمارا فرو گرفته بعد از آن فرمودند کہ ترا از اصل نصیب مبارک شد
 و میتواند کہ آن قدح نسبت حاصل او بود علیہ الصلوٰۃ و السلام کہ جرعه از آن بکام شمار سیدہ است
 و بشارت نصیب اصل مؤید آنست چه اصل ہمہ اصول رب اوست علیہ الصلوٰۃ و السلام و
 قرینہ بر آن کہ آن عزیز پیغمبرست علیہ الصلوٰۃ و السلام استغراق او در نور سبز و سبز بودن آن
 مقام و سبز بودن حوض چه ولایت او علیہ الصلوٰۃ و السلام ولایت اخف است و اخف نور
 سبز دارد و در واقعہ دیگر کہ بالائے آسمان چند سر یردیدند و خود را بسری کہ بالاتر از ہمہ سر ریاست
 یافت مؤید عطائے نسبت خاص است واقعہ دیگر نیز مؤید نمعنی است کہ دیدہ اید کہ دائرہ بس عالی
 بنظر آید کہ تمام عالم را احاطہ کرده است و چند دائرہ دیگر در تحت آن ظاہر میشود و من خود را مرکز
 دائرہ بزرگ می یافتم در انوقت معلوم میشود کہ دائرہ بزرگے تحتانی و مرکز بزرگے آنها از مرکز آن دائرہ

سبحه واقع است در سورة العام از پاره دو و اما ۱۲

Marfat.com

کہ خود را مرکز آن دائرہ میبایم ناشی شده است بدانند کہ مرکز دائرہ بزرگ میتواند کہ کنایت از حقیقت محمدی باشد علیٰ صاحبہا الصلوٰۃ والسلام و دلیل آنکہ این حقیقت ہمہ وقت مرکز آنست و آنرا بسیار حقائق تفوق است و ہمہ حقائق و بیادوی تعینات گویا ناشی از ان حقیقت اند و از آنکہ خود را مرکز آن دائرہ یافته اید و میر تائید ہویدا میشود و با کمال این واقعہ و همچنین وقایع دیگر بسیار روشن و عالی است و آنچه اول دیدہ اید از احاطہ نور خود تمام عالم را نیز تائید این معنی مینماید چه جامعیت و احاطہ مناسب رب اوست عَلَیْہِ وَعَلَّآ اِلَیْہِ الصَّلٰوٰۃُ وَالسَّلَامُ اینقدر است کہ اکثر وقایع و منامات مبشرات اند و مخبر از استعداد و بعضی از ان نبی از قوت قریبہ بفعل و بعضی از ان دلالت بر حصول دارند مطلقا دلیل حصول نیستند بہر حال امیدوار باشند بیت میتوانی کہ وہی اشک مرا حُسن قبول + ایکہ در ساختہ قطرہ بارانی را + وَالسَّلَامُ عَلَیْ مَنْ اَتَّبَعَ الْهُدٰی وَالْتَمَزَ مُتَابِعَةَ الْمُصْطَفٰی عَلَیْہِ وَعَلَّآ اِلَیْہِ الصَّلٰوٰۃُ وَالسَّلَامُ وَالْبَرَکَاتُ وَالْبَرَکَاتُ الْعَلٰیہِ

مکتوب پنجاہ و ہشتم

بملا قاسم روپڑی در بیان آنکہ فنا و بقا بعلاقہ ظلیت و اصالت است چون مُعَالَہُ بَعِیْبَاتِ اَفْتَدَ تَعَالٰی و این علاقہ مانند کارخانہ فنا و بقا لقطع پذیرد و در بیان آنکہ وجہ را بوجہ است نہ بذات تعالی و در بیان بعضی از کمالات صلوتیہ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالسَّلَامُ عَلَیْ عِبَادِہِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی مکتوب مرغوب رسیدہ مستر بخش گردید چون مضمون احوال پسندیدہ و اذواق سنّیہ بود مستر بر مستر افزود نوشته بودند کہ اکثر از خویشاوندی و نشانی نے فہم وجود و توابع آنرا عاریتہ محض میدانند و این دید بیدہی اولی گشتہ و بقائے خود را گاہے بذات او سبحانہ تعالیٰ مے فہم و اکثر اوقات بصفات امامین وقت ہم بر توے از ذات ملحوظ میشود حمد اللہ سبحانہ بدرجہ کمال از فنا و بقا رسیداند و زوال عن حصول پیوستہ

و آنچه از دید عاریت نوشته اند البتہ عاریت و ادانت بابل آن ماندگشته و ظل صہل پیوستہ باشد
 عدم نیز کہ مرآت بودہ بعد مطلق ملحق شدہ کہ معاملہ بزوال عین و اثر کشیدہ و آنچه نوشته اند
 کہ بقا گاہی بذات مے فہمذات درین موطن البتہ ما خود بشانے و اعتبارے خواهد بود نہ ذات
 بحت معرفت کہ آن مرتبہ را عننائے ذاتی است از عالم فنا و بقا بعلاقہ اصالت و ظلیت است
 تا ہر جا اطلاق اصل است از صفات زائدہ و شیون و اعتبارات ذاتیہ غیر زائدہ آن بقا را گنجایش
 است و چون معاملہ بغیب ذات افتد وصل در رنگ ظل در راہ ماند فنا و بقا آنجا متصور نبود
 ارے اگر از ذات مصطلح قوم خواهند کہ مرتبہ وحدت اطلاق ذات میکنند و تجلی آنرا تجلی ذات
 میگویند گنجایش دارد و اطلاق فنا و بقا در آن مرتبہ مے شاید و آنچه حضرت ایشان با قدسنا
 اللہ سبحانہ بپیرہ بقا ذات نوشته اند تیرست غامض در رنگ متشابہات دست در آن
 امثال باو ہوسان از دامن آن کوتاہ دست مامردم را اگر ایمانے باین معانی حاصل شود مختصرست
 بیت ماتما تا کنان و کوتہ دست تو درخت بلند و بالائی بہ بشنو عالم ظلال آسما و صفات
 است و از ظل باصل شاہراہ است کمال در حق ظل آنست کہ وصل باصل شود پس وصول افراد عالم
 باسما و صفاتست و اگر نہایت ترقی شود باصول اسما و صفات وصول اصول آن الی ان
 یتنہی الی حصرت الذات تعالی و تقدس تا ہر جا کہ علاقہ اصالت و ظلیت است ترقی
 ممکن است و چون این علاقہ انقطاع پذیرد ترقی و عروج متصور نبود پس نصیب از مرتبہ ذات
 بحت اینانرا ہیج نبود کہ از ذات در ممکن هیچ تعبیر نکرده اند تا از ذات نصیب بود تمام وجود
 شان وجوہ و اعتبارات است وجوہ را بوجہ راہ است نہ بذات کہ از ان مرتبہ علیا وجوہ انقطاع
 است و عاودہ اللہ جاری شدہ است کہ بعد از قرون متطاوولہ عاریفے را بعد از فناے اتم ذاتے
 از نزو خود عطا میفرمایند کہ از ان ذات بذات اقدس راہ است پس این عاریف بعلاقہ ذات
 از ذات مقدس نصیبے فرامیگیرد و افراد عالم کہ در رنگ اعراض اند و ذاتے نیست کہ با وقائم بوند
 قیام آنها بذات عاریف است و ذات ہمہ آنها ہمین ذات عاریف است و عاریف بکلم نیابت و

خلاف قیوم آنهاست پس عارف را با افراد عالم غیر از مشارکت اسمی و مماثلت صومی کہ مشارکت
 وجه مماثلت چو ہر با عناصر چہ مشارکت حضرت ایشان ما قَدْ سَأَلْنَا اللَّهَ بِسِرِّهِ بِرِنْكَاشْتِه اند
 کہ این قسم بزرگ در یک عصر متعدد نمی باشد ہر گاہ بعد از قرون مطاولہ این قسم گوہر بظہور آید
 تعدد او در یک عصر چہ صورت دارد نوشته بودند کہ در نماز گاہے در غیر آن کیفیتے و واردے رونے
 میدہد خورادر آنوقت متلاشی و ستہلک محض میاید و عنایت و لطف خاص در حق خود فہمد چنانچہ
 کہے را بہر بانی در آغوش کشند و گویا کشید کشید میسیرند و خور از جمیع علائق مُصفا و مطہر میاید
 و تعلق امور گاہے در پہلوئے راست مے فہمد و گاہے پس پشت چنانچہ خانہ راز و رفیقہ خسرو
 خاشاک در یک کنارہ جمع سازند مخدوم نماز معراج مومن است حالتے کہ در ادائے آن رونے
 میدہد مناسبت بحالت معراجیہ خواهد داشت و از سایر حالات ممتاز خواهد بود سایر احوال
 را نسبت بحالت صلوتیہ نسبت صورت است بحقیقت مثلاً صوتے کہ در آئینہ منعکس است
 آنرا چہ نسبت و کدام مساوات باصل خود غیر از مماثلت صومی و مشارکت اسمی نیست خوش
 گفت ہست کہ مصوّر صورت آن لستان خواہد کشید حیرتے دارم کہ نازش را چسان خواهد
 کشید ہر قدر کہ در تکمیل نماز میکوشند و در رعایت سنن و آداب آن جہد مینمایند و در تطویل قرات و
 رکوع و سجود و رونق سنت سعی میکنند فیوض و برکات آن بیشتر و رو مینمایند و حسن و جمال و کمال
 آن زیادہ تر ظہور مینمایند و ترقیات رونے میدہد و عنایت و لطف خاص متجلی تر میشود و از
 علائق مصفا تر میشود کہ از پہلو و پشت ہم دور تر گردند ممول از دوستان دعاست و السلام
 عَلٰی مَنْ اتَّبَعَ الْهُدٰی وَالَّذِم مَتَابِعًا الْمُصْطَفٰی عَلَیْہِ وَعَلٰی الْاَصْلُوٰاتِ وَالسَّلَامٰتِ

باعتبار

از غیر بانی

نارود

نارود

وَالْبَرَکَاتُ الْعَلٰی

مکتوبات پنجاہ و نہم

بصوفی سوائے کابلی در تعبیر و قانع و تحسین احوال او در بعضی از مزایای حضرت صدیق اکبر
 رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ وَعَنْ مُتَابِعِيهِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ

یہ برادر دینی ملا سعد اللہ میرساند کتابتے کہ فرستادہ ہو وندرسید خوشوقت ساخت آنچه از ربوگی
وقتا ونیستی وبقا و بشارت کہ در وقت و در منامات روئے دادہ نوشتہ بودند بوضوح پیوست
زکات اللہ تک شوقا و ذوقا و معرفت و عروجاً نوشتہ بودند کہ بعد از نماز تہجد شستہ بوم
کہ دو عزیز ظاہر شدند یکے میگوید کہ صوفی سعد اللہ در ولایت ملا اعلیٰ است و دیگرے میگوید
کہ از ولایت ملا اعلیٰ ہم بالا رفتہ است و این ہر دو نسبت را جدا جدا در خود ملاحظہ کردم چون
پہوش آدم ہم از نسبتین مذکور تین در خود اثرے مشاہدہ کردم مخدوم این واقعہ بزرگ بشارت
است حق سبحانہ و تعالیٰ آثار آن بروجہ کمال بظہور آرد و درجہ علیا در ولایت ولایت ملا اعلیٰ
است از ولایت کبری ہم بلند ترست فوق آن ولایت نیست مگر کمالات نبوت و فضل انبیاء
علیہم السلام مربوط باین کمالات است ملا اعلیٰ از معصیت معصوم اند ہر کہ بولایت شان
مشرف شود باید کہ نصیبے از عصمت دہشتہ باشد و از ذنوب محفوظ اللہم از حننا بترک
المعاصی ابدآما بقیتنا مناسب این واقعہ است آنچه بعد ازین نوشتہ اند کہ روز دیگر نسبتے
روداد و مرا از من رہ بودند میگویند کہ این مقام ملائکہ مقربین است و مقام رضاست درین حال
علم و ادراک نامند کہ مشاہدہ آن توأم کردہ اند کہ نسبت مقام رضای مقام ملا اعلیٰ آن تواند بود کہ مقلد
رضائتہائے مقام اسلوک است ولایت ملا اعلیٰ منتہائے ولایات نوشتہ بودند کہ بعد از نماز فجر مرا
بوم نسبتے روئے داد کہ علم و درک ہمہ از من اعل شد و از من مرار بودند و درک نسبت مسطورہ نتوانستم نمودن
وقت میگویند کہ این نسبت و این مقام اصحاب کرام است علیہم الرضوان در این مقام شگرف
چرا علم و درک زائل نشود کہ افضل اصحاب و اکرم اصحاب فرمودہ است العجز عن درک اولاد ذلک
اذ ذلک کفتمہ اند ادراک دیگرست و درک ادراک دیگر آنچه منفی است درک ادراک است نہ درک بسط
زیرا کہ ادراک بسط است کہ عارف را بجهل و حیرت در آورده است و چرا درین نسبت شریفہ
اورا از حیرت زباند کہ در شان صحابی مذکور وارد شدہ است من ادراک ان ینظر الی میت یمشی

یعنی این دعائے مانور مناسب این واقعہ است ۱۲

اَوْصَلَهُ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بِهِرِهِ وَرَكَرَدَانِ وَازْكَمَالَاتِ نَمَازٍ اَوْ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَمَا مَعْرُوجِ
اَوْتِ نَصِيْبِهِ دَمًا وَالسَّلَامُ اَوْ اَوْلًا وَاخِرًا *

مکتوب شصت و یکم (۶۱)

بصوفی زاهد برق انداز در تعبیر واقعه که دیده بود پس بسم الله الرحمن الرحيم الله تعالی بر جاوه
شرعیست علیه و سنت سنیّه مصطفویه علی صاحبها الصلوٰة والسلام و النجیة مستقیم و
مستقیم دارد کتابت که درین و لا فرستاده بودند رسید خوشوقت ساخت اظهار آزر دگی که از
مخبر نادان جامه تبرگی در وقت وداع نموده بودند بوضوح انجامید همیشه همانست که در از دعای
عید گاه شما حضرت شدید در انجام جامه نبود تا داده شود مع ذلک گفتیم که متعاقب میفرستیم الحال
بدعت دارند کتابت مغل بیگ پیر این فرستاده شد خواهند پوشید و لباس آزر دگی بدرخواستند
کرد واقعه که دیده بودید که وقت نماز رسیده و شما آنها میدجو امید نماز را ادا کنید اول اراده کردید که
نیت امامت کنم باز بخاطر آوردید که مقتدی نیست چه احتیاج امامت است درین اثنا الهامی
بگوش رسید که جمعی از ملائکه داخل جماعت شوند چنانچه ملائکه آمدن گرفتند همه بلباس سفید با من
استاده نماز کردند چون وقت سلام رسید بوقت من همه سلام گفتند نظر بدست راست کردم
قریب چهار صد و پانصد کس در نظر درآمدند و طرف چپ هم بدین دستور بعد از آن چون باز ملائکه
نمودم هیچکس گویا نبود و ما چون شما بعد از سلام امام رسیدید و بجماعت رسیدید چنانچه نوشته
بودید و این باعث شکست خاطر شما گشت جهت تسلیه شما این کرامت بشمار کردند شکر خداوندی
جل شانه بجای آرید که باین کرامت و باین الهام و باین دید ممتاز کردند در حدیث آمده است مَنْ
اَذَّنَ وَاَقَامَ فِي فِصَاءٍ مِنَ الْاَرْضِ وَصَلَّ وَحَدَّهٗ صَلَّى الْمَلَائِكَةُ خَلْفَهُ صُفُوًّا وَهَمَّ
وَصَدِثَ ^{اِنْ اَكَانَ الرَّجُلُ فِي اَرْضٍ فَاَقَامَ الصَّلَاةَ صَلَّى خَلْفَهُ مَلَكَانِ فَاِنْ اَذَّنَ وَاَقَامَ}
صَلَّ مِنَ الْمَلَائِكَةِ فَاَلَا يُرَى طَرَفَاةً يَرْكَعُونَ بِرُكُوعِهِ وَيَسْجُدُونَ بِسُجُودِهِ وَيُؤْمِنُونَ

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

کرید یعنی شما

عَلَيْكُمْ وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرٍ مِّنْ اتَّبَعِ الْهُدَىٰ + +

مکتوب شخصیت دوم

بخواجہ میرزائے گل بہاری در جواب حل شبہہ کہ بر کلام حضرت ایشان ما قَدْ سَنَا اللَّهُ بِسَجَانَةٍ
 بے سیرہ نموده بود در جواب استدلال معتزلہ کہ در نفی رویت آوردہ اند و نیز در جواب اعتراضی کہ
 عبارت لمعات کردہ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
 عَلَی سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ پرسیدہ بودند کہ معتزلہ نفی رویت اُخْرَوٰی میکنند
 بدلیل آنکہ رویت تقاضائے مقابلہ و محاذات مرئی میکند پس اگر حق سبحانہ مرئی باشد جہت و
 نہایت اورا ثابت بود تعالیٰ و حضرت مجدد الف ثانی این شبہہ را در جواب فرمودہ اند یکے آنکہ
 لَا نُسَلِّمُ کہ در رویت بصری مقابلہ و محاذات شرط باشد زیرا کہ مقابلہ نسبت است کہ متقابلین
 قائم است پس چنانچہ از جانب مرئی شرط است باید کہ از جانب رائی نیز شرط بود کہ مقابل مرئی
 باشد و حال آنکہ حق تعالیٰ جمیع اشیا را مے بیند و هیچ محاذات نیست دیگر نوشته بودند کہ خاطر این
 نادان میرسد کہ معتزلہ کہ گفته اند رویت بصری تقاضائے مقابلہ و محاذات میکند مرادشان از بصر
 قطعہ عصبیہ است و این قطعہ در ان حضرت منفی است گفته اند حق تعالیٰ بینی است بے چشم و شنوا
 است بے گوش در جواب گویم اولاً آنکہ این شبہہ کلام است بر سند اخص کہ غیر مجموع است علمائے
 مناظرہ گفته اند وَلَا يُدْفَعُ السَّنَدُ إِلَّا إِذَا كَانَ مُسَاوِيًا لِلْمَنْعِ ثَانِيًا آنکہ نوشته آید کہ مراد معتزلہ
 از بصر قطعہ عصبیہ است تصحیح نقل باید کرد کہ مرادشان این است ثالثاً آنکہ معتزلہ کہ در صحت رویت
 محاذات و غیر ما اشترط می نمایند امرے نیست کہ بداہتہ عقل بان حاکم باشد بلکہ استبعاد است

بنا

بنا

بنا

بنا

۱۰ یعنی رویت بچشم سر ۱۲ ۱۱ قوله مرادشان این شبہہ است از طرف میرزا گل بر کلام حضرت مجدد قدس سرہ ۱۲ ۱۳
 یعنی در جواب اعتراض میرزا گل کہ بر کلام حضرت مجدد قدس سرہ وارد نموده ۱۲ ۱۳ قوله سند اخص یعنی قول او قدس سرہ
 زیرا کہ مقابلہ نسبت است الخ ۱۲ ۱۳ یعنی بلکہ این اشراط از جهت بعید دانستن است مراد رویت را بدون تحقق
 این شرط فافہم ۱۲

Marfat.com

کہ از قیاس غائب بر شاہد ناشی شدہ است یعنی در شاہد رویت بے این شرط واقع نیست چون
عقل باین حکم انس و الفت گرفته است در غائب نیز اجرائے این حکم قیاساً علی الشاہد مینماید و
حاصل جواب حضرت ایشان آنست کہ این قیاس سے مع الفارق زیرا کہ در شاہد حصول رویت
بطریق خاص است کہ بے دو چیز صورت نماند و یکے آنکہ رانی قطعہ عصبیہ است دوم آنکہ
مرئی محدود و ذمی جہت است و مکانی چہ درین نشأہ غیر محدود و مرئی نیست پس اگر در غائب یکے
ازین دو چیز مفقود شود حکم قیاس فاسد باشد چہ قیاس ممانکت سے طلبد لهذا این حکم در رویت
حق تعالی مارا جاری نشد کہ یکے ازین دو شرط مفقود است زیرا کہ مرئی ہر چند محدود است اما رانی
قطعہ عصبیہ نیست و در رویت مومنان او سبحانہ را نیز یکے ازین دو شرط مفقود است چہ رانی ہر چند
قطعہ عصبیہ است اما مرئی محدود و ذمی جہت نیست پس قیاس فاسد باشد و اگر با وجود فقدان یکے
ازین دو شرط این حکم قیاسی درست باشد لازم آید کہ حق تعالی مارا نہ بیند چہ رانی ہر چند قطعہ عصبیہ
نیست اما مرئی محدود و مکانی است پس محاذات و غیر ہا مستلزم باشد پس ہر گاہ در رویت اللہ تعالیٰ
مارا محاذات و غیر ہا لازم نیاید با وجود آنکہ مرئی محدود است و رویت مومنان او را سبحانہ نیز محاذات
و غیر ہا لازم نیاید چہ رانی ہر چند قطعہ عصبیہ است اما مرئی مکانی نیست یعنی چنانچہ قطعہ عصبیہ
مرئی را دیدن بے اشتراط محاذات نزد عقل مستبعد است همچنان مرئی محدود و مکانی را بے محاذات
دیدن مستبعد است و در استبعاد عقلی ہر دو برابرند پس یکے را تجویز نمودن و از دیگرے فرار کردن از
عدم تدبیر است و ہذا التقریر اندفع اعتراض العلماء التفتازانی سنکرہ انفا انشا اللہ تعالیٰ
بدون ارتکاب تخیل کما لا یخفی را بجا آنکہ اعتراضے کہ شما کردہ اید علما نیز مثل این اعتراض کردہ
اند و دیگران جواب از ان واوہ اند شارح عقائد نسفی گفتہ و قد یستدل علی عدم الاشتراط
بروئیۃ اللہ تعالیٰ ایانا و فیہ نظر لان الکلام فی الرؤیۃ بحاسۃ البصر بلا قرین کمال محشی
بر استدلال مذکور حاشیہ نوشتہ است و حاصلہ آنہ قیاس الشاہد علی الغائب و ہو فاسد

۱۰۳

۱۰۴

۱۰ یعنی میان مقیس و مقیس علیہ و اینجا این ممانکت مفقود است ۱۲

اَلصَّنَاوَلَوْ جُعِلَ هَذَا اِلِسْتِدْلَالُ فِي مُقَابَلَةِ مُنْكَرِي الرُّؤْيَا لَزَامَ اِيَّاهُمْ لَا تَحْقِيقًا لَمْ
 يَرِدِ النَّظْرُ الْمَذْكُورُ فِي الشَّرْحِ تَامِلٌ يَعْنِي اِلِسْتِدْلَالٌ شَارِحٌ رَا اِسْتِدْلَالٌ بِرَاثِبَاتٍ مَدْعَى كَمَا وَقَعَ
 رُوِيَ بِاشْتِدَادٍ بِنَيْمٍ وَقِيَاسٍ رُوِيَ بِنَدْوَيْتِ حَقِّ جَلِّ وَعَلَا نَمَا سِيمِ دَرَسَتْ نِي اَيْدٍ وَبِحَثِّ
 شَارِحٍ كَمَا فِيهِ نَظْرٌ كَقَوْلِهِ وَارِدٌ مِثْلُ مَا فِي قِيَاسٍ شَاهِدٌ بِرَغَائِبٍ بِاَوْجُودِ فَا رِقْ كَمَا سَهْ بَصْرًا بِاشْتِدَادٍ
 شَاهِدٌ نَدْوَيْتِ فَا رِسْتٍ وَا كَرِ اِيْنِ اِسْتِدْلَالٍ رَا اِدْلِيلِ الزَّامِي بِرِعْتَزَلِهِ بِنَيْمٍ بِرِعْدَمِ اِسْتِشْرَاطِ
 جِهَةٍ وَغَيْرِهِ دَر رُوِيَ دَرَسَتْ مِثْلُ مَا فِي نَظْرِ شَارِحٍ وَارِدٌ مِثْلُ مَا فِي تَقْرِيرِ اِيْنِ مَحْشِيٍّ مَعْلُومٍ مِثْلُ مَا فِي
 مَعْتَزَلِهِ اِسْتِشْرَاطِ مَحَاوِذَاتٍ رَا اِمْتِنَانٌ لِقَطْعَةِ عَصَبِيَّةٍ نَمِيكُنْدُ وَا لَا اِيْنِ الزَّامِ بِاِيْنِهَا دَرَسَتْ نَمِيثُ
 وَقَدْ صَرَّحَ بَعْضُ اَلْفَا صِلِ بِهَذَا الْمَعْنَى حَيْثُ قَالَ اَلتَّحْقِيقُ اَنَا نَثِبْتُ اِلَّا نَكِشَافَ
 التَّامَّ اَلْحِسِّيَّ وَهَمْ يُنْكَرُونَ بَلْ يُثْبِتُونَ اِلَّا نَكِشَافَ التَّامَّ اَلْعِلْمِيَّ اِنْتَهَى يُسْتَفَادُ
 مِنْهُ اَنَّهُمْ يُنْكَرُونَ مُطْلَقَ الرُّؤْيَا لَا الْقِسْمَ اَلْمُتَعَارِفَ مِنْهُ خَاصَّةً خَاصًّا اَلْمُتَعَارِفَ
 اَزْ سِدِّ مَنَعَ اَنْتَ كَمَا مَحَاوِذَاتٍ وَجَزْآنٍ دَر مَفْهُومِ رُوِيَ مَعْتَبَرِيَّةً وَمَكْنَسَتْ كَمَا رُوِيَ بِي
 اِيْنِ اُمُورٍ وَقَعَ شُودُ جَانِحَةٍ دَر رُوِيَ حَقِّ تَعَالَى بِنَدَّكَانِ رَا اِيْسٍ حِرَا اِدْلِيلِ سَمْعِي رَا بِرِظَا هِرْ حَمَلِ بِنَيْمٍ
 چَهْ حَقِّ تَعَالَى قَا دَرَسَتْ كَمَا دَر اَبْصَارِ مَا قَوْلُهُ اِبْدَاعٌ نَمَا يَدُ كَمَا مَشْرُوطِ بَا اِيْنِ خَيْرِ مَا نَبَا شُدُ وَا يُوَيْدُهُ
 مَا قَالَ بَعْضُ اَلْمُحَقِّقِيْنَ اِنْ كُوْنُ مَحَلِّ الرُّؤْيَا اَمْرًا جِسْمَانِيًّا وَهُوَ اَلْحَدَقَةُ لَا يَنْبَغِي
 اَنْ يَكُوْنَ مُتَعَلِّقُ الرُّؤْيَا غَيْرَ جِسْمَانِيٍّ وَهُوَ اَلْبَارِيُّ تَعَالَى كَمَا اَنْ كُوْنُ مَحَلِّ اَلْعِلْمِ
 اَلضَّرُورِيَّ اَمْرًا جِسْمَانِيًّا وَهُوَ اَلْقَلْبُ عِنْدَنَا وَعِنْدَ اَلْمَعْتَزَلِيَّةِ اَيْضًا لَا يَنْبَغِي اَنْ يَكُوْنَ
 مُتَعَلِّقُ اَلْعِلْمِ اَلضَّرُورِيَّ غَيْرَ جِسْمَانِيٍّ وَهُوَ اَلْبَارِيُّ تَعَالَى نُوْشْتَهُ بُوُوْنْدُ كَمَا شَيْخِ عِرَاقِيٍّ دَر
 لِمَعَاتٍ فَرَمُوْدَهُ اِسْتِ اَلْكَرْمِجِ مَكَا شِفَتْ بُوُوْجَانِحَةٍ دَر هِرْ صُورَتِي رُوَيْتِي دَر سِتِ عِيَانِ مَبْنِيْدِ

۱- قول شیخ عراقی الزمینی شیخ فخرالدین ابراهیم بن شهریار العراقی دران وقت که شیخ کمال فخرالدین العراقی بصحبت اسوة
 بالمحققین صدرالدین محمد القونوی رسیدہ است وازوے حقائق فصوص الحکم شنیدہ مختصرے فراہم آورده وازالسبب
 اشتغال برلمعة چند از بوارق آن حقائق لمعات نام کرده آثار علم و عرفان ازان پیدا الی آخر...

باید که در صورت نامرضی رضانده اگر چه وجه جمیب بیند چه وجه او در نامرضی آنست که مرضی نیست
 سوال بنده آنکه ظهور وجه جمیب در صورتی که راضی نباشد چیست چنانچه در صورتی ظاهر شد
 که موافق رضائے او نیست باید که جمیع مظاهر و مصادر مرضیات باشد جواب آنچه شیخ گفته که در
 صورت نامرضی نه بآن معنی است که ظهور در آن صورت نامرضی است تا سوال وارد شود بلکه بآن
 معنی است که کسب آن مظهر مرضی است چنانچه گفته اند که خلق کفر قبیح نیست و کسب کفر بنده را
 و کافر شدن او بیچست **ع** خَالِقُ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ الْقَبِيحُ + وَلَكِنْ لَيْسَ يَرْضَى بِالْمَحَالِ
 پس معلوم شد که همه مظاهر باعتبار ظهور در **ع** و خلق **ع** مرضی اند قبیح و غیر مرضی کسب آنست
 و بطور صوفیه موقده خلق عبارت از ظهور است باین کسوت و تحقق است با ثار و احکام
 این اهل وحدت وجود میگویند که در هیچ چیز قبیح و شرارت ذاتی نیست اگر هست نسبتی و اضافی
 است **ع** پس بدی مطلق نباشد در جهان + بد به نسبت باشد آنرا هم بدان + و حضرت
 ایشان ما را درین مقام تحقیقات و مقالات مفزوه است چنانچه از رسائل و مکتوبات آن حضرت
 لائح و واضح است وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرٍ مِّنْ اَشْبَعِ الْهُدَى +

۶۰۱

مکتوبات شصت و سوم

بمحمد یار خادم حضرت خواجه محمد نقشبند در جواب کتابت او که مشعر از فنا و بقائے اتم بود +
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَاذْسَالِ التَّحِيَّاتِ مِیْرَسَانِدِ کِتَابِیْهِ کَیْ
 متضمن احوال و اذواق سنیه بوده ارسال داشته بودند رسید مسرت بخش گردید اللہ تعالیٰ ابواب
 ترقیات را مفتوح و اراد و بر جاؤه شریعت علیّه و ست سنیه استقامت دنا که مدار کار بر این
 استقامت است و بد و بد خراط القتاد نوشته بودند درین ایام بقیین کامل مکشوف میگردد
 که وجود و کمالات تابعه وجود که در مراتب عدم منعکس بوده درست بابل خود ملحق شده و همچنانکه
 صفات بابل خود رجوع نموده ذات که عدم مقید است نیز باصل خود راجع گشت و هیچ چیز نماند

المکتوبات

وجود و ناز عدم باین طرف منسوب نماید معلوم نمایند که این حالت که نوشته اند درجه کامل است
در فناء نفس که منزلت عین و اثر است درین موطن نفس با سلام حقیقی مشرف میگردد و باطمینان
میرسد و رضی و مرضی میشود و نیز نوشته بودند که از هر سر موت نور ظاهر میشود و بنوع
وسعت و بساطت پیدا میکند که تمام آفاق را از عرش تا فرش احاطه مینماید و در هر ذره از
ذرات عالم سرایت دارد سعادت آثار این دیدار آثار بقا است که مرتب بر فناء اتم
است چنانچه کریمه اوست **كَانَ مَيْتًا فَاحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ**
اشعار لیست بآن و وسعت احاطه نور دلالت بر جامعیت شانه که بآن بقا حاصل شده است
و در نوشته بودند که این دیدار اصله دارد یا مجرد و بهم و خیال است امید است که تحت خیال نباشد
چه گفته اند علامت صحت حال حصول یقین است بر وجه کمال چون یقین بر وجه کمال است
بیرون از تراش و بهم و خیال است **وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِحَقِيقَةِ الْحَالِ وَالْيَوْمِ الْمَرْجِعِ وَالْمَأْتِ**

وَالسَّلَامُ

مکتوب شصت و چهارم

خواجہ محمد صادق بخاری مدنی در اظهار افتقار بر وضه مقدسه رسالت پناه صلی الله تعالی
علیه و علی اله و سلم و در بیان اذکار و اعمالی که مناسبت بهر کدام از ولایات ثلاثه و کمالات
نبوت و فوق آن دارد و اشارت بقاماتے که ترقی در انجام بوط باعمال نیست بلکه منوط
بفضل محض یا محبت صرف است **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَعْدَ التَّحْمِيدِ وَالصَّلَاةِ وَ**
إِرْسَالِ التَّحِيَّاتِ میرساند احوال و اوضاع فقر را بنجد و مستوجب حمد است **السُّؤْلِ مِنْ اللَّهِ**
عَزَّ وَجَلَّ عَافِيَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ عَلَى جَادَةِ الشَّرِيعَةِ الْعَلِيَّةِ وَالسُّنَّةِ السَّنِّيَّةِ
الْمُصْطَفَوِيَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ وَالتَّحِيَّاتِ مخدوم فقر در دوران فتاده دوران کار
امید دارند که مجاوران روضه مقدسه و جاروب کشان آن سده سنیه و معتقدان آن دیار

۱۰۵ این کریمه و لغت در سورة انعام از پارہ اول و ثانی ۱۲

مکتوب شصت و پنجم

بفضائل آبا و اجداد شیخ بدالدین سلطانپوری در اظهار اشتیاق ملاقات و ایام فیوض و برکات
روضه منوره حضرت مجدد الف ثانی رضی الله عنه، بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ
وَالصَّلٰوةِ وَارْسَالِ التَّحِيَّاتِ مِیْرَسَانِدِ اَحْوَالِ وَاَوْضَاعِ فَرَارِ اِیْنِخُدُودِ وَتَوْجِبِ حَمْدِ الْمَسْئُولِ
مِنَ اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ سَلَامَتِكُمْ وَعَافِيَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ ظَاهِرًا وَاَوْبَاطًا مَحْدُومًا اِیَّامِ مُفَارَقَتِ
بامتد و کشید و حدیث شوق از بیان بیرون دوستان برسال منکام رجوع حجاج انتظار
قدوم شریف میسرند چون معلوم میشود که نیامدند چشم برسال دیگر سید وزند اگر اراده توطن آنجاست
اعلام فرمایند تا شتاقان را احمی الراحتمین حاصل آید الحق افسوس است که کسی از ان دیار
علیا باین دیار سفلی آید و از ان اماکن متبرکه که منبع فیوض و انوار است باین اماکن ظلمانی که
معدن کفر و بدعت است گراید از آمدن خود چندان نفرین و حضرت دارد که چه نویسد آرساگر
بنیت زیارت روضه مطهره حضرت پیوستگی و ملاقات مجاوران آن مرقد شریف بیاید و از
برکات این موطن نیز بهره مند شوند گنجایش دارد که فیوض و انوار اینجای ما خود مستفاد
از انوار آن موطن است اما سهل الحصول است زمین هند هر چند پر ظلمت و کدورت است لیکن
چشمه حیات و ظلمات است ^{درین رسول} بتاریکی درون آب حیات است از انوار خلقت درخشا
انوار است و از اسرار محبت متولیان اینجای امیدوار با بجز اگر استخاره مساعدت کند و سیر
این اماکن نمایند و شتاقان را مسرور سازند مناسب است توقع که این مسکین بدان اماکن
شریفه و در و دخلی بدعائے خیر یارند و سلامتی خاتمه او خواهند و در مواجبه روضه منوره
سلام فقیرانه این درویش عرض نمایند که قبول افتد زبانه عز و شرف و والسلام
علیکم و علی سائر من اتبع الهدی و التزم متابعة المصطفی علیه و علی اله وصحبه
الصّلوات و التسلیمات و البرکات العلی

باز

باز

باز

باز

مکتوب شصت و هشتم

به برادر بزرگ گرامی خود قدوة الکاملین امام العارفين زبدة العلماء الراغبین مظهر اسرار رب محمد
 حضرت شیخ محمد سعید در بیان شوق و اظهار اتم دوری بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 بچه مشغول کنم دیده و دل را که مدام + دل ترا میطلبد دیده ترا میخواهد + احقر مخلصان بعرض
 میرساند که اتم دوری و در دمجوری را چسان و انما ید و شوق دریافت حضور موفور الشکر و راتا
 کجا شرح دهد بیت این خط سبز بهر بجانان که میدهد + وین در دسر بهر بد زمان که می برد +
 خاطر قاتر منتظر اخبار فرخنده آتارست امیدوارست که با اعلام آن مشرف و مسرور میگشته باشد
 چند روز است که این مسکین با درود تخفیف ست چنانچه در مجلس عرس پیر دستگیر در دولی نشسته
 چند ساعت حاضر شده بود و در وقت گرم نیز در دولی نشسته نماز جماعت حاضر میشود و الحمد
 لله سبحانه على جميع نعمائه والصلوة والسلام على افضل انبيائه وعلى اله وسائر
 اجتهائه

مکتوب شصت و نهم

بخواجہ ضیائی مودودی در تحریض بر رفع مرادات که منوط است بزوال صفت ارادت و در تعبیر
 وقائع که دیده و اہتمام در حصول کمال فنا و زوال اخلاق روتہ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اللہ تعالیٰ بحصول مرادات لکرم کناد بلکه از جمیع مرادات و وصف ارادت نیز تہی گرداناد
 اظہار ولایت بندگی و صف ارادت را بر نتابد مراد خود خواستن نفی مراد حق کردن است تعالیٰ
 و تقدس باید که ساحت سینہ از ہمہ مرادات و آرزو و خالی بود و هیچ ہو سے و بایستے غیر از حق
 سبحانہ نماند شے در تو یکیک آرزو و البیس قست + اہل اللہ برائے دفع مرادات اہتمام در زوال
 صفت ارادت مینمایند و علاج بر اصل میفرمایند کہ تا صفت ارادت در بندہ است و رود مرادات
 متصور است چون صفت ارادت منقہ شود و خطور مرادات متصور نباشد نوشته بودند کہ نفی و اثبات

اصحاب و اجانبہ

مصرع

ناصر و پنجاہ و یک میرسد و فنا نیستی معلوم میشود قبل ازین در ضمن فنا نیستی وجود خود را فانی
مییافت و سر خود را میدید که هست و الحال سر را نیز در رنگ وجود فانی مییابد فاما زبان بمان
هست که گویا باو فنا نرسید و ما هر عضوئی را که بقنا رسیده بینند دلالت بر نقصان فنا
دارد که بکمال رسیده است خصوصاً سر را که رئیس اعضاست و باوائے نفس و محل انانیت و ترفع
که منافی بندگی است و مقام خیالات فاسده که فنائی آن از اہم فہام است الحال چون سر را
فانی مییابند نعمت است و بشارتے لیکن نقصان زبان هنوز است زبان ہم رئیس اعضاست
و در رنگ سر منشأ ذمائم و اخلاق سیئہ وارد شدہ است کہ چون صباح میشود ہمہ اعضا پیش زبان
مے آیند میگویند اگر تو سلامت ماندی ما ہمہ سالم میمانیم اگر تو در لغزش رفتی ما ہمہ بلغزش تو گرفتار
میشویم اصلاح آن از ضروریات است کہ متضمن اصلاح دین و دنیا است بدانند کہ فنا فی حقیقتہ
تخلص است از اخلاق ذمیمہ و بقا تحقق با اخلاق حمیدہ پس ہر عضوے را کہ محل اخلاق رویہ است
بجائے خود بیند کہ فنا بان راہ نیافتہ است دلیل بر عدم زوال آن اخلاق کند و آن دلیل نقصان
فناست کہ اگر فنا درست شود این اخلاق رویہ کہ از شرارت عدم ناشی است مانند آنچه نوشتہ آید
کہ قبل ازین خود را در خانہ میدید کہ دروازہ نہ داشت و ہر چند قصد بر آمدن میکرد و بیشتر نمیشد و الحال ہنجا
خود را دید کہ بہر طرف کہ روئے میکرد دیوار شوق میشد و راہ میداد و همچنین بسبقت ہم نظر میکرد و دم شوق
میشد و راہ میداد اما نہ بر آمدہ است نیز مؤید آنست کہ ہنوز از تنگنائے تقیہ و تعین زستہ آید و
بقضائے اطلاق نہ پیوستہ و آن از نقصان فناست و آنچه دیدہ آید کہ خلال دندان میکنید و از آنجا
گوشت مشت مشت مے بر آید از آہش مرغان و سگان مے اندازید و شکر میگویند الخ بسیار
خوب است کہ پاک و صفا میشود و اخلاق سیئہ مے بر آید و آنچه بالائے سر نور سفید روشن ظاہر میشود
مانا کہ نور سر شامست کہ از سینہ بر سر آمدہ است و تربیت ساکنان سر مینماید با بچہ در ضبط اوقات

لے قال صلی اللہ علیہ وسلم اذا اصبح ابن آدم فان الاعضاء كلها تكفر اللسان فتقول اتق الله فينا فاننا نخبرك فان

استقمت استقمنا وان اعوججت اعوججنا رواه الترمذی مشکوۃ باب حفظ اللسان بدانکہ تکفیر اینجا یعنی انحناء و خضوع است ۱۲

تفاوت سر و اعضا است

باید

باید

باید

باید

۱۰۱

کوشند و طالبی باشد و آمادگی گور و قیامت کنند و آنچه را بدعا یاد دارند و السلام اولاً و آخراً

مکتوب شصت و هشتم (۶۸)

خواجہ احمد بخاری در بیان آنکه جمعیت صومی در طاعات اثر نسبت معنوی است و تحریر تیری
از عجب پندار ^{خود بینی} بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَرِزْسَالِ التَّحِيَّاتِ
میرساند مکتوب شریف که بصحوب حاجی یوسف فرستاده بودند رسیده خوشوقت ساخت از
ضبط اوقات و قلب احتیاط و ملاقات و احاطه آنات با ذکر و طاعات و ترک طعام و سایر
فہویات کہ نوشته بودند واضح گردید و مسرت بر مسرت بخشید زانکہ اللہ توفیقاً و جعل
اتِّبَاعَ الرَّسُولِ وَ مَحَبَّتَهُ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اِلٰهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ لَكَ رَفِيقًا مَّخْذُومًا جَمِيعًا صَوْمِ
و ضبط اوقات اثر نسبت معنوی است کہ بر باطن تافه است و آزاد دام خود آورده و در تفقد مطلوب
حقیقی از اسوسه بالکل مانیده و در شہو آتار او مستغرق و مستهلک ساخته و نام و نشانی از وی
نگذاشته و عین و اثر برداشته باطن عارف در دک و فک حضور محبوبش است ظاہر او کہ مبرا حل
ازان دورست بو ظائف اذکار و طاعات مسرور و مانوس است با جملہ شکر حق جل و علا برین توفیق
صومی بجا آرند و مترصد نتائج و ثمرات آن باشند و چشم بر ترقیات معنویہ دوزند و از تصور عجب
و مانند آن ترسان لرزان باشند و استغفار را لازم گیرند و جناب قدس ازان برتر دانند کہ اعمال
محبوب ما شایان آن بارگاہ مقدس بود با وجود این از عمل فرو نہ نشینند و در از یاد آن کوشند
استغفار ازان نمایند کہ بزرگان گفته اند اِعْمَلْ وَاسْتَغْفِرْ مَا مَوْلَانِ دُوسْتَانِ فَمَا سَلَمَتِي
خاتمہ است از آزار بدنی و فوت فرزند جگر گوشہ نوشته بودند معلوم گردید چون بتقدیر و ارادہ حق
سبحانہ راضی و شاکر باید بود بلکه از فعل محبوب لذت باید گرفت آلام صوریہ و سبیلہ ترقیات معنویہ
است مخدوم گفتہ مردم از جا زوند نسبتی کہ میان ما و شماست ممتازست محتاج بہ بیان نیست

مہینہ

۱۰ یعنی و بر اینکین بر بیزاری از خود بینی و خود پنداری ۱۲

قلت یا کثرت مراسلات دران تفاوت نے آرو والسلام اولاً و آخراً

مکتوب شصت و نهم

خواجہ محمد شریف بخاری در صلح او بسم الله الرحمن الرحيم الله تعالی باعلی مرتبہ کمال
و کمال رساناد مراسله شریفه کہ بدست حاجی یوسف فرستاده بودند رسیدہ مسرت بخش
گردید از رجوع طالبان و گرمی ہنگامہ شان و ظهور آثار توجہات نوشتہ بودند بوضوح انجامید
شکر خداوندی محل شانہ بجا آرد و احوال طالبان از مرآت احوال خود دانند معافی مکنونہ شامت
کہ در آنها ظهور میکند از رجوع شان ترسان باشند و از عجب پندار پر صدر بودند بعد از استجارہ
شغل گویند و توجہات را در بارہ آنها مبذول دارند و سایر اوقات را بذکر و فکر سمور دارند و در تعمیر
آخرت کوشند و گور و قیامت را ہموارہ در نظر دارند جاءت الراجفة تتبعها الراد فترجاء
الموت یحذافیرہ این مسکین را بدعائے ظہر الغیب یاد آرد و سلامتی خاتمہ او خولند جهت کار
خیر سعادت آثار خواجہ عبدالشکر نوشتہ بودند مبارک است استجارہ بکنند و شرع درین امر خیر نمایند
و السلام علیکم و علی سائر من اتبع الہدی و التزم متابعت المصطفی علیہ
و علی الہ الصلوٰت و البرکات العلی + +

مکتوب ہفتادم

بہ مخدوم مزادہ عالی مرتبہ شیخ محمد صدیق در ذکر بعضی احوال حقائق آگاہ میرزا امان اللہ برہانپوری
و شرح استفادائے او از برکات حضرت ایشان سلمہ اللہ سبحانہ مرقوم گردید بحکمہ و
و مصلحتہ تعلقتہ بہ بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله و سلام علی عباده
الذین اصطفی حقائق آگاہ میرزا امان بیگ سنہ ہزار و پنجاہ و ہفت از بلدہ برہانپور بلدہ
سرب ذبحہ زیارت مرقومہ حضرت پیر و شکر قد سنا اللہ سبحانہ کسیر العزیز

و ملاقات مجاوران آن روضه مطهره بکمال شوق و نیاز رسید میگفت که ازان باز که این احقر
 احرام اینجاست آنافانا خود را چیزی دیگر یافت و حیران این معامله غریبه و عجیبه شده که این
 چیست که میگذرد و بهر زمان حقیقتی ظهور میکند که بیان او بونهم و فهم در نمی آید شکی که سر
 مغل بودم پیغمبر خدا را صلوات الله تعالی علیه و آله و سلم در خواب دیدم و منی پیغمبر که بار تمام عالم
 بر سر مبارک آنسور است و آنسور علیه و علی الصلوة والسلام آن بار را بر فرق مبارک
 حضرت ایشان قدس سره گذاشتند و حضرت ایشان بر سر تو دادند بفقیر خطاب کرده گفت که
 تو بر سر من آن بار را دادی و چون داخل بلده سر من شد میگفت هر نسبتی که در حرمین شریفین مییافتم
 بعینه در اینجا یافتم و نیز میگفت که روز دوشنبه دهم صفر است در روضه منوره حضرت ایشان بودم
 نسبت خاص الخاص آنجا بطور پوست که این کمترین در تحریر و تقریر آن عاجز است و هیچ
 وجه شرح و بیان در نمی آید و در و ادراک را در آن راه نیست و و هم فهم را در آن گنجایش نه الخ
 و نیز میگفت که روزی منی پیغمبر که بارگاه عظیم بر پا کرده اند و طنا بهائے آن تا دور دور رفته است
 میگویند که این بارگاه فلانی است نام فقیر را برده و تمام اهل عالم در زیر آن بارگاه اند لیکن تفرقه
 در میان عوام و خواص آنست که عوام در زیر طنا بهاند و خواص در عین بارگاه درین میان خداوند
 بارگاه دست مرا گرفته از زیر طنا بکشد در بارگاه داخل ساخت و نزدیک خود نشاند اهل آن
 مجلس من مضافه میکنند و هینه دخول بان محفل عالی میدهند و همچنین بارها آن عزیز اظهار کرد
 که امروز یا فردا در حلقه یا غیر آن فلان نسبت و همچنین فیض از تو بمن رسیده روزی میگفت که
 مرا بشارت دادند که بر هر جنازه که نماز کنی آن میت را بخشم و نیز میگفت که روزی از تذکره تفسیر
 و زیارات ذنوب و معاصی که سر برزده و میزند در زاری بودم و نادوم و معتذر طلبم گشتم که سستیات
 تو کسناست مبدل شد روزی میگفت که در روضه مطهره نشسته بودم منی پیغمبر که رسول خدا
 صلوات الله تعالی علیه و آله و سلم حاضر اند و از کمال گرم مرا میفرمایند که من از برائے خدا اجل و علما

یعنی باراده سفر سه پند از بره نپور برون آمد ۱۲

ترا دوست میدارم و هر که ترا دوست دارد مرا دوست دارد و یا من اورا دوست دارم یکے ازین دو
لفظ فرمودند بعد از آن فرمودند که من بر غریبی نام راوی او دوست میدارم روزی بفقیر نوشته فرستاد
که این ذره بمقدار راقوت و استعداد تحریر و تقریر نیست که از ورود فیوض و برکات و واردات در
چیز تحریر و تقریر تواند آورد و هر چه هست این است از حضرت پوشید و پنهان نیست و چون
لازم است که بعضی برسانند تا چار از حد ادب قدم بیرون نهاده عرض میدارد که درین حلقه که بعد از
نماز ظهر که حافظ قرآن مجید خواند نسبت وارد شد که از تحریر و تقریر بیرون است بمقام رسید که
بآن مقام نرسد الا روح و در جثه اثری از حس و حرکت نیست این فقیر میخواهد برسد از خود اثری
نمی بیند اما این حالت را که بعضی میدارند در میا بد معلوم شد که این مقام قاب تو سین است این
جثه که بود اینجا ماند و سیر فوق آن افتاد که مقام او ادنی است احوال آنجا را هیچ وجه بیان نمی توانم
کرد این قدر عرض میدارم که در آن حالت باز حالتی دست داد که از و تفوق داشت اما آنقدر
که در عالم سیر واقع شود حالتی و کیفیت بود که در درک و فهم در نمی آید حضرت ایشان بزرگ
قد سنا الله سبحانه کبیرة الا قدس و حضرت ایشان که حضرت اند میفرمایند که این مقام مقام
محموت اما هیچ محسوس معلوم نمیشود که این کیفیت اطلاع بخشیدن از حضرت بچگونه کیفیت است و
استماع این حقیر تمام تفصیر که سامع است بچگونه کیفیت و آنچه عرض میکنم حسیت سعی دارد که باز فوق آن
ظاهر شود و بان برسد و جذب بسیار نمود و هیچ ظاهر نشد در آن حال گرم و سنگینی نمود و صورت لضعف
دایره معلوم شد و فوق آن تصور نبود و اثری از تصور کننده و تصور نبودتم کلامه میگفت در آن
هنگام که بداده حج با اهل و عیال از خانه برآمد و بکشتی سوار شدم روزی طغیان باد شد و مردم کشتی را
یا سر خاص روی داد و من در تاشف و تامل فوت حج بودم که درین اثنا ملهم شدم که حج اهل عرفات
درین سال حج تو قبول خواهد شد خوش گشتم که هم امید نجات از ورطه مهلکه حاصل شد و هم نوید آید
حج و عنایت دیگر نمودی که نود شد میگفت در حضرت که اراده زیارت قبر میر منصور کردم پس هم مقبره
بزرگ نشان دادند چون بان جا رسیدم قبور بسیار دیدم حیران شدم بفرق قبر میر را رسیدم

بانی

بانی

بانی

بانی

بانی

بانی

بانی

بانی

بعد از آن معلوم شد که قبر میر بهین است بکمال ندامت و تاسف و تحزن میر ظاهر شد گویا میگوید
 که این ندامت و افسوس الحال فائده ندارد من سبب آنرا میپرسم میگوید بهین که ازین مجلس یعنی
 مجلس حضرت ایشان مجدد الف ثانی جدا شدم و بان مجلس دیگر یعنی مجلس شیخ آدم پیوستم
 چون بر قبر شیخ تاج نزدیک شدم نیز ندامت و افسوس ظاهر شد و میگفت که حقیقت واقعی
 الحال بظهور پیوست اما چه فائده والسلام اولاً و آخراً +

۶۵

توسعه
عقل بر قبر عزیز دیگر پیوستم

مکتوب هفتاد و یکم

بسید علی یاربهم در بیان کمالات محبت و قانق آن بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اللّٰهُ تَعَالٰی
 در مدارج قرب ترقیات کرامت فرماید بلاطفه گرامی رسید چون مضمین سلامتی دوستان بود عیش
 بهجت و مسرت گردید در پوزه توجه نمود بودند مخدومها هر جا نشسته محبت است جذب معانی مکنونه
 میکند و اخذ فیوض باندازه محبت از باطن ^{نیض یافته} میباید و جائے توجه نگاه میدارد اگر توجه نیز
 با این محبت جمع شود نور علی نور بود و عمده در این معاهده محبت است توجه بے این کارگر نیست و
 این بے توجه کار میکند امر ^{متفق علیه} من احب حدیث نبوی است علی صلواتها الصلوة والسلام
 حب است که سلسله وجود و ایجاد جنبانیده است و گنج پنهان در عرصه ظهور آورده و حسن پوشیده
 را بے پرده ساخته آری حسن بے پرده کی میخواید و جمال مستوری ندارد ^{شیشه} پری روتاب
 مستوری ندارد و این محبت ظهور صفت معشوق است که حسن نظارگی میخواید و معشوق را عاشق
 میباید تا صفت معشوقی او هویدا گردد و خوش گفت پیت متم کاستاد را استاد کردم
 غلامم خواجه را آزاد کردم به محبتی که صفت عاشق است پر توے همان محبت است که بمعشوق قائم
 است که عاشق هر چه دارد از صفات کمال همه ظلال کمالات اوست پس ظهور پنهان محبت است که درین
 مرآت باین کسوت نمودار شده است ^{۱۲} یک نشه دو جا ظهور کرده + عاشق هر چند قانق حسن
 بیشتر درک کند و معرفت جمال و کمال معشوق چشم دور بین داشته باشد صفت عشق در روزیاد تر

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

Marfat.com

بود و مشغوف و شیفه تر گردیدت آنرا که بحسن و بیده تیزست و این عشق بلائے خانه خیر است
 وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ^{زلیفہ}

مکتوب ہفتاد و دوم

بمیان معقول در ترغیب و تشویق زیارت حرمین شریفین بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ
 الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَارْسَالِ التَّحِيَّاتِ میرساند احوال فقر را این حد و مستوجب حمدت المسؤل
 مِنَ اللّٰهِ سُبْحَانَ سَلَامَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ عَلَىٰ جَادَةِ الشَّرِيعَةِ الْعَلِيَّةِ وَالسُّنَّةِ السَّيِّئَةِ
 الْمُصْطَفَوِيَّةِ عَلَىٰ صَاحِبِهَا الصَّلَاةِ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّاتُ مُرَاسِلَةٌ شَرِيفَةٌ كَمَا بِمَصْحُوبِ خَوِي مُحَمَّد عَارِفِ
 وَصَوْفِي پابنده فرستاده بودند سیدہ مسرت بخش گردید اظهار اشتیاق نموده بودند فقیر را نیز مشتاق
 مانند و حدیث اَنَا الْيَوْمَ لَأَشُدُّ شَوْقًا بِرِخْوَانِ اللّٰهِ تَعَالَىٰ نَارَهُ شَوْقٌ رَأَىٰ شَعْلَ سَارِدٍ وَنَارِ مَحَبَّتِ
 رَاسِ بَلْبَدٍ كَرَوَانِدًا تَأْتِي سَوِيًّا بِتَمَامٍ بِرِنَانٍ وَمَطْلَبِ اعْلَىٰ بِرِسَالَةِ اللّٰهِ قَرِيبًا تَجِيْبًا مَحْذُومًا اَزْ شَوْقِ
 زيارت بیت اللہ اظهار نموده بودند مطالعہ آن ذوقین ساخت و شوق انگیزت بے مسلمانے
 اگر ارادہ سفر کنند گویا چنین سفر باشد و اگر شوقی در منگیر او شود گویا این شوق بود که بہترین بقاع است
 و نشانے از مطلوبے نشان دارد بیت گفت معشوقے بعاشق کلے فتا + تو بغزبت
 گشته بس شہرا + پس کہ امین شہر زانہا خوشترست + گفت آن شہرے کہ در و ولبرست + ^{جوان} ^{بماضت}
 پیغمبر خدا صلے اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ وسلم فرمودہ است لَا تُشَدُّ الرِّحَالُ اِلَّا اِلَىٰ ثَلَاثَةِ
 مَسَاجِدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَسْجِدِي هَذَا وَالْمَسْجِدِ الْاَقْصَىٰ نُوْشْتَهٗ ^{بواہ الشیخان} بودند در بارہ این سفر کہ اگر
 اشارہ رود باعتبار مصلحت ظاہری و توجہ باطنی درین باب سعی نمایند مخدوم مصلحت ظاہری
 شما بہتر میدانید و مزاج سلاطین و بیگمازانیکے فہمید و الا کہ باعتبار آنکہ امر خیرست عین مصلحت
 و توجہ باطنی و استخارہ کہ نموده میشود پُر گرم نئے آید و منع ہم مفہوم نمیشود باجملہ اگر فرض شدہ است
 و علمًا قطعًا حکم بفرضیت آن در مادہ خاص میکنند پس جائے رسیدن نیست و اگر درین باب

توقف است و علی حکم قطعی بفرضیت آن نمیکند پس مختار اند مصلحت کنند و استخاراً
نمایند والسلام اولاً و آخراً

مکتوب هفتاد و سوم

بسید ابوالخیر شاه آبادی در بیان فنائے لطائف عالم امر و بقائے آن فرق میان فنا و فنائے
فنا و معنی وحدت وجود و در بیان آنکه توحید شهودی و وجودی نفی وجود سالک است یا نه و بیان
تجلی ذات و صفات آنکه تجلی نور می تجلی ذات نیست تعالی بلکه تجلی صومی است که اذون تجلیات
ست بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی اللّٰهُ لَعَلَّ
ابواب ترقیات را مفتوح دارد و صحیفه گرامی رسید مسرت بخش گردید از شوق ملاقات نوشته
بودند بوضوح انجامید امید که ناره این شوق مشتعل گردد و جنون طلب پیدا آرد و از قید آفاق و انفس
وارانند و طلب اعلیٰ سازند نوشته بودند که قبل ازین نسبت محویت که روئے پیدا و بے اختیار کس افتاد
الحال محویت که از شغل نفی و اثبات روئے میدهد با کمین است مثل سابق نیست محذوم محویت
بهر روشن که روئے دهد نعمت است و یکساعت هم از قید هستی رستن غنیمت است لیکن محویت ثانیه
یه از محویت اولی است آن از جذبیه صرف بود و این جذبیه ایست سلوک آمیز از حقیقت لطائف
عالم امر پسید بودند و نوشته بودند که فنائے قلب و ال خطر ه ماسوی است حقیقت چهار دیگر
هم واضح گردد و معانی عالم امر بسے نازک است حقیقت آنرا علام الغیوب تعالی بهتر میداند و ما و بیتم
مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيْلًا آنچه از آثار و علامات آن معلوم است مینویسد بدانند که لطائف خمس عالم امر
را که اجزائے انسان است اصول است در عالم کبیر در رنگ عناصر اربعه که اجزائے انسان است اصول
دارد در عالم کبیر که کره ارضی و کره مانی و کره هوایی و کره ناری است و ظهور اصول لطائف خمس فوق
العرش است که بلا مکانیت موصوف است لهذا عالم امر را لامکانی گویند و لامکانیت شان نسبت
با فضاک و ارضین است و نسبت بر تبه و جوی این لامکانیت عین مکانیت است پس عالم امر

۶۱

این ناره

محویت از

۶۲

برہنجے شود کہ در دیدہ باطن از کثرت نام و نشانی نبود و این معنی مودائے فناست تقدّم آن
 بر فنا صورت ندارد و توحید وجودی کہ ہمہ موجودات را حق بنید تعالی و تقدس و بترانہ ہمہ اوست
 مترجم شود این مشاہدہ اگر در کسوت صورت آنرا تجلی صوری گویند و این تجلی مفنی نیست پیش از
 حصول فنا دست میدہد و اگر این مشاہدہ در پردہ معنی بود یا در کسوت صورت و معنی بود و این مشاہدہ
 مفنی وجود سالک است پس حصول آن با فنا باشد فرق میان تجلی ذات و تجلی صفات پرسیدہ
 بودند مخدوم و ما تجلی صفات آنست کہ صفات خود را ظلال و عکوس صفات واجب یابد
 و کمال این تجلی آنست کہ این ظلال و عکوس مطبق باصول خود گردند و خود را کہ مرآت این کمال است
 بعدم صرف مطبق باید این زمان نفس از انانیت و سرکشی و امارگی برآید و بقنا مشرف شود
 این کار دولت است کنون تا اگر او ہندہ از تجلی ذات چه نویسد کہ ذوقی و وجدانی است بہ بیان
 راست نیاید شیخ علی محی الدین ابن العربی قدس سرہ میفرماید التّجلی من الذّات لا یكون الا
 بصورۃ المتجلی کہ ما را رأی سیوی صورتہ فی مراءۃ الحق و ما را رأی الحق و لا یتمکن
 ان یراہ و حضرت ایشان ما قد سنا اللہ سبحانہ با سیرہ نوشتہ اند کہ آن تجلی دہلیز تجلی ذات
 و تجلی ذات و رائے آنست کہ این تجلی شانے است از شیونات ذات و این مرآت کہ صورت خود
 در آن دیدہ شانیست از شیون نہ ذات تعالی نوشتہ بودند کہ تجلی ذاتی در پردہ نور واقع میشود یا نہ
 بدانند تجلی کہ در پردہ نور بود تجلی ذات نیست و بعضی آن تجلی را نوری گویند و چون نور مخلوق است
 در رنگ سایر مخلوقات باید کہ تجلی آن تجلی صوری بود کہ ادون تجلیات است بذات کبار و تعالی
 و تقدس کہ در سخن کاچی قلیہ جویدہ اصناع العرف طلب الحال والسلام علیکم و علیٰ سائر من اتبع الہدایہ

۰۶۱

۰۶۲

آنرا تجلی صوری

۰۶۳

مکتوبات ہفتاد و چہارم

بمحمد سعید سارنگ پوری در تعبیر واقعہ او و در بیان آنکہ یافت مطلوب و رائے آفاق و انفس است

۱۰ یعنی این تجلی کہ شیخ ابن عربی قدس سرہ آنرا تجلی ذات گفندہ دہلیز تجلی ذات است نہ تجلی ذات چہ تجلی ذات در رائے آنست الخ ۱۲
 ۱۱ سخن بالفتح طبع بزرگ و طشت فراخ و سخن خانہ وزمین ہموار ۱۲ عیناں قولہ کاچی نوع از طراست ۱۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَامِدًا لِلّٰهِ الْعَظِیْمِ وَمُصَلِّیًّا عَلٰی رَسُوْلِهِ الْكَرِیْمِ اللّٰهُ تَعَالٰی
 در مراتب قرب ترقیات بے اندازه کرامت فرماید کتاب شریفه و طویار مائے اذواق و مواجید
 و وقایع رسیده مسرت بخش گردید فرصت مطالعه آن نمیشود و پارہ ازان مطالعه نموده است
 اگر توفیق یافت بقیه را هم مطالعه مینماید طویار ما بکرات رسید و یک کرة در آب ترشده آمد که یا
 از ارتفاع ساقط بود و آنکه در ایام عاشورا حضرت امام حسین ^{عشره ماه محرم} را در خواب دیدند و طلبی پرسیدند
 جواب شافی نیافتند باز پیغمبر ^ص را صلے اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و سلم در واقعہ دیدند و همان سوال
 نمودند و جواب شافی نشنیدند و آنچه القا نمودند واضح نشد از فقیر البصاح آن خواسته بودند
 محذوم و ما دیدن سرور کائنات و مخمّر موجودات که رحمت عالمیان است و هادی گمراہان علیہ
 افضل الصلوات و اکمل التحیات و دیدن جگر گوشه او که سر چشمه ولایت و منبع فیض هدایت
 است مبارک و بشارت است و جواب مسائل و حل مشکلات و کشایش کاروائی دینی و دنیاوی
 را همان دیدن کافی است و جائے ہما نگاہ میدارد و رہے کہ پیغمبر خدا صلے اللہ تعالیٰ علیہ و
 آلہ و سلم بان راہ رفتہ اند راہ اجتناب است کہ ناشی از محبوبیت ذاتیہ است و سلوک او راہ شریعت
 است پس ہر کہ خواهد کہ بر او علیہ و علی الصلوٰۃ و السلام سلوک نماید راہ شریعت را حکم
 گیرد و بر اقل سنت و اجتناب از بدعت راسخ بود و در میان دو شمع کتاب سنت راہ گزیند
 تا در ظلمات بدعت و سبل شیاطین نیفتد محذوم و ما شہود یک سال کا از دست دہیاد مرآت آفاق
 است یاد مرآت انفس شہود آفاقی نزد اہل اللہ از چیز اعتبار ساقط است و سیر آنرا بعد در بعد
 گفتہ اند آنچه معتبر است نزدشان شہود انفسی است و یافت مطلوب منحصر در انفس دانستہ اند و این سیر
 را قرب در قرب فرمودہ میگویند بیت ذرہ گریں نیک و بس بد بودہ گر چہ عمرے تک نذر خود بود
 و نزد حضرت ایشان ما قد سنا اللہ سبحانہ بسیرہ یافت مطلوب بیرون آفاق و انفس است
 او تعالی را چنانچہ در مرآت آفاق گنجایش نیست در مرآت انفس نیز گنجائے نہ مصراع در کدام آئینہ
 در آید او را و رائے آفاق و انفس باید جبت و رائے دخول و خروج باید طلبید این در اہمیت

باعتبارِ اقربیت است چنانچه درایت آفاق در جانب بُعد است که جولانگاه دهم است بلکه شهوات و انفسی
 نیز جولانگاه دهم است مشهور درین هر دو مراتب از نحت و نیم و خیال برمی نیست ازین قرب و بعد
 باید برآمد و با اقربیت باید آمد هر چند عقل در تصور آن حیران است و عقلا در تصویر آن عاجز و سرسایم
 این معامله و شهود از نحت خیال بیرون است و از جولانگاه دهم برتر و دهم و خیال اینجا در راه مانده است
 و پر و بال شکسته از خود نزدیکتر را نمیتوان دریافت و نزدیک است که آنرا محال داند و حال آنکه و
 نحن اقرب الیه نص قرآنی است معامله که باصل تعلق دارد ماورای آفاق و انفس است با اقربیت
 وابسته دایره ظلال با انفس منتهی میشود و آنچه از محویت و فنا نیستی و استهلاک که روی میدهد نیک
 و مبارک است هر قدر که از کوه بشریت منهدم شود و از وجود بشریت کاسته گردد نعمت عظمی حق
 سبحانه این کوه را ازین براندازد و این وجود موهوم را از میان بردارد خوش گفت بیست
 مطبوره تن بعلم آراسته به + معموره دل به نکته پیراسته به + از استی خود هر چه بود کاسته به +
 هر چیز زهر که هست ناخواسته به + والسلام علیکم وعلی سائر من اتبع الهدی *

میواند

قطره
بای

مکتوب هفتاد و پنجم

خواجہ محمد صدیق پشاورمی در بیان کریمه و ذر و اظا هر الا ثم و باطنه + بسم الله الرحمن
 الرحیم بعد الحمد و الصلوة و ارسال التیات میرساند احوال و اوضاع فقرا اینچو دوست
 حمدت المسؤل من الله عز وجل عافیتکم و استقامتکم ظاهر او باطنا قال الله تعا
 و ذر و اظا هر الا ثم و باطنه نعم حق سبحانه شامل ظاهر و باطن است پس ظاهر اثم که تعلق باطن
 دارد و باطن اثم که متعلق با باطن است باید گذاشت تا شکر هر کدام ادایابد و تجل ظاهر با حکام
 شرعیه و تزئین باطن با نوار معرفت بحصول پیوند و نعمت در حق او تمام شود و نفس ولایت

له قوله مطبوره یعنی پنهان کرده شده از طر بالفتح که یعنی در زیر خان کردن و پوشیدن است و مطبوره کنایه از پنهانخانه و نه خانه
 غیث ۵۲ بدانکه این کریمه واقع است در سوره انعام در رکوع اول از پارہ ولواننا ۱۲

Marfat.com

حاصل کروں تم غم غم معذرا غم غم مامل از دوستان دعائے سلامتی خاتمہ است ابواب ترقیات
ہموارہ مفتوح باب بالنبی والہ الا فجاد علیہ وعلى الہ الصلوات والتسلیات والتجیات والبرکات

مکتوب ہفتاد و ہشتم

برفت بیگ در تحسین احوال او و فواد کلمہ لا الہ الا اللہ بسم اللہ الرحمن الرحیم اللہ
تعالیٰ در مراتب کمال ترقیات و ناد مر اسلہ گرامی رسید خوشوقت ساخت چون متضمن سلامتی
دوستان بود سرت بر سرت افزود و آنچه از احوال باطن نگاشته بودند از اعراض از ظل بالکل و
رُوزوال و نیستی آوردن آن و ظل حاصل گردیدن و نیز نوشته بودند کہ اکثر اوقات از سرور آن
کیفیت عجیبہ روح میخواہد کہ از قالب پر و از نماید در آن وقت عجب حالت بخودی و نیستی دست
سید کہ شرح آن از بیان خارج است مطالعہ آن محفوظ و متلد و ساخت احوال درست و سنجیدہ
است و بیشتر حصول حقیقت قاست ہر درجہ کہ ازین دولت میر آید مبارک است در نگاہ است
این نسبت سعی فرمایند و در از یاد کیفیت آن بجان کوشند تکرار کلمہ طیبہ لا الہ الا اللہ
بسیار کنند کہ در تنویر باطن اثر عظیم دارد و در حصول این نسبت و از یاد کیفیت آن و ظل تمام
جز و اول آن نفی ماسوی حق جل و علما مینماید و کوه کوه وجود بشریت از بن برسیند و جزو
ثانی آن اثبات مبعود بحق مینماید کہ حاصل سیر و سلوک است و محصل فنا و بقا آرزوئے برابر این
نیست کہ کس در گوشہ خزیدہ باشد و تکرار این کلمہ مبارک طب اللسان بو و از سجا آسرا آن
سیراب و شاداب باشد در سچہ از مطلوب کثادہ است و رہے بمقصود پدید آمدہ امیدوار باشند

در نگاہ است
عجیب و غریب

و السلام اولاً و آخراً

مکتوب ہفتاد و نهم

خواجہ محمد ضیف کابلی در اظہار تاسف بر عمر گذشتہ بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد
الحمد والصلوة و ارسال التجیات میرساند احوال و اوضاع فقرائے این حدود مستوجب حمد

المسؤل من الله تعالى سلامتکم واستقامتکم وظاہراً وباطناً محمداً و ما اشرف عمر در
 ہوا و ہوس گذشت و در لایعنی صرف گشت و در از زول عمر از دست چه خواهد آمد و چه اعتبار خود
 داشت کہ ہنگام ضعف غنیمت در وقت غلبہ غنیمت اندک سعی و تردد ہم اعتبار بسیار دارد و زمان
 سستی غنیمت بسیار ہم چندان اعتبار ندارد و افسوس کہ عمر با جز آمد و در از زول عمر ہم در رنگ اشرف
 چیز از دست نیامد و بعقل و بطالت رفت لاجرم از دوستان در لوزہ توجہ دارد و ^{کدام} ^{مکتوب}
 دعائے حسن خاتمہ است مدتی است کہ از اذواق و کیفیات خود و یاران خود چیزے نوشته آید
 این نوشتن سبب توجہ غائبانہ میشود و در گفتگو کے میکتاید ابواب ترقیات ہموارہ مفتوح باد

مکتوب ہفتاد و ہشتم

بخان محمد بیگ کولابی در بیان آنکہ نصیب از ان مرتبہ علیاً عجز و نایافت ست بِسْمِ اللّٰهِ
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اللّٰهُ تَعَالٰی بکسب مرضیات خویش مکرم داراد مکتوب مرغوب رسیدہ مسرت بخش
 گردید نوشتہ بودند نگران امرے بیاشد و نمیداند کہ آن چه چیز است و معلوم آن نمیتواند است
 و ہر چند تکاپو میکند بدست ہیج نمی آید محمداً و ما سرمایہ سعادت ہمین نگرانی است کہ چون غالب
 مے آید از ماسوی تمام میرماند و بسر حد فنا میرساند آنچه از دست این کس مے آید ہمین است کہ خود را
 محوسازد و از خود نمے و نشانی نگذارد کنہ اورا کہ دریافتمہ است ہمہ والہ و حیرانند بہیت
 دوبرینان بارگاہ الکت پیش ازین پے نبرده اند کہ ہست ^{کدام} ^{مکتوب} شامتا تکاپو مے میکنند کہ از و چیز
 بدست آید مشکل کار است ^{۱۲۵۶} عنقا شکار کس نشود و ام باز چین ^{۱۲۵۷} کایجا ہمیشہ باد بدست
 دام را ^{۱۲۵۸} غیر از عجز و یاس از ان ذرہ علیاً حاصل نیست و جز سوز و گداز امرے نہ بہیت
 عاشقان را نصیب از معشوق ^{۱۲۵۹} و جز خرابی و جان گدازی نیست ^{۱۲۶۰} بہر حال در کار خود سرگرم باشند
 و از مرنایافت از طلب باز نہ نشینند از ما و شادین نشاء ہمین طلب مطلوب ^{۱۲۶۱} و ما خلقت الجن

مخالی

ہمین نگرانی کہ چون غالب آید

بیت کا بجا

نالیکنہ

۱۲۵۶ این کریمہ در سورہ الذاریات و پارہ قال فما خطبکم واقع است ۱۲

Marfat.com

وَإِنَّمَا لِيَعْبُدُونِ يَأْتِ مَوْعِدًا لِّمَنْ كَانَ يُرْجَىٰ الْإِقَاءَ اللَّهُ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ مَّا مَوْلَا زِدُونَ دُعَاءَ سَلَامَتِي خَالِمَةً وَالسَّلَامُ أَوْلَا وَآخِرًا

مکتوب ہفتاد و نہم

بملا فیض محمد فتح آبادی در تعبیر و قانع او و تحقیق مقام شرح صدر و قبض بسط بسم الله الرحمن الرحیم محمد الله علی افضلہ و نصلی علی سیدنا محمد و آلہ مکتوب مرغوب منہی از اظہار الامم دوری و مشعر از در دوسوز مجوری بود رسید خوشوقت ساعت دنیا محل فراق است موطن لقاء پیش است من کان یرجو لقاء الله فان اجل الله لای لقاے دوستان فی الشرف لقاء است تعالی مصرع طفیل دوست باشد هر چه باشد نوشته بود روزی در حلقه فجر در مراقبه میبند که سینه مثل دروازه شده است الشرح و نورانیت عجب ظاہر کرد دیدگویی شخصی میگویی که شرح صدر همین است و بدین بشارت بشر ساخته غائب شد مخدوم شرح صدر منزله است بزرگ و رتبه است عالی بشارت حصول آن مبارک باشد لیکن این معنی را علامت است در خود آن علامت نیک تا تل باید نمود رسول خدا صلی الله تعالی علیه و آلہ وسلم فرمود است النور اذا دخل الصدر انفسه فقيل هل ليدلك علم فقال التجاني عن دار الغرور و التاهب لدار القرار این شرح صدر مرتب بر حصول کمال ولایت کبری است بطمانی درین هنگام از مقام خود عروج ننوده بر تخت صدر ارتقا میفرماید و آنجا تمکن سلطنت پیدا میکنند و استیلا بر ممالک قرب مینماید و آنچه روز دیگر در حلقه باید و بجز چشم بستن در بیداری دیدید که دو مائده طعام یک سفید رنگ و دوم سبز رنگ در همان مجلس با این قسم دیدید بعد از آن معلوم کردید که این دو عطیه است که از سرور انبیاء علیہم و علیہم الصلوٰت و

علم قول من كان الخ برانکه این آیت واقع است در اول سوره عنکبوت از پاره من خلق ۱۲ ع عن ابن مسعود قال تلا رسول الله صلى الله عليه وسلم فمن يرد الله ان يشرح صدره للاسلام فقال ان النور اذا دخل الصدر انفسه فقيل يا رسول الله هل لتلك من علم يعرف به قال نعم التجاني من دار الغرور والا نابة الى دار الخلود والاستعداد للموت قبل نزوله رواه البيهقي ۱۲ مشكوة

التَّسْلِيمَاتُ تَمُورُ سَيِّدَاتٍ وَتَأْخُلُ دَوَائِرُ بَيْنِ قِسْمِ عُنَايَاتِ اِتِّبَازِ نِيَا فِتْنَةِ لَيْسَ عَالِي سِتِّ
 اَمِيدٍ وَارِبَانِ شَدِّ ظَاهِرِ اَزْ كَمَالَاتِ مَحْضُوعَةٍ اَوْ عَلَيَّةٍ وَعَلَى اِلَهِيَّةِ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ مُبَهَّرَةٌ وَرُكُودُ
 وَاَزْ دَوْلَتِ خَاصَّةٍ اَوْلَشِ اَوْ يَابِنْدِ كِهْ دِيكَرِ اَزْ اَقْرَانِ شَمَا نِيَا فِتْنَةِ سِتِّ وَدَرِ وَاَقْتِ سَيُّومِ كِهْ اَزْ دِيوَارِ بِنْدِ
 بِاَضْطِرَابِ بَجْهَتِ دِرِ يَافِتَنِ جَمَاعَتِ مَحْنَتِ فِرُودِ اَمِدِ وَاِوَابِ تَعْدَادِ نَا مَشْغُولِ شَدِّ مِي تَوَانْدِ كِهْ اَزْ عُرُوجِ
 رُؤْيِ نَزُولِ اَمُودِ بَاشَدِ وَاَزْ سُرُودِ سَهْلَانِ صَحُوبِ بِنْدِ كِي اَمِدِ وَاَزْ وَحْدَتِ بَكْشَرَتِ فِرُودِ اَمِدِ وَاَزْ دَعْوَتِ
 نَيْبِيَّةِ يَافِتَةِ نَوَاشَتِ بُوْدِيْدِ كِهْ پِيَشِ اَزِ يَنْ كَا بِي قَبْضِ مِي شَدِّ وَاِوَابِ بَسْطِ وَاِلْحَالِ قَبْضِ بِاَكْبَلِ رِفْتِ سِتِّ
 وَتَمْتِصِلِ بَسْطِ نِيَا اَنْدِ كِهْ حَالَتِ سَابِقَةِ كِهْ مَشْكَلِ رِقْبَضِ وَاِوَابِ بَسْطِ بُوْدِ پِي تَرِ بُوْدِ يَا اِيْنِ حَالَتِ كِهْ بَسْطِ
 خَالِصِ سِتِّ مَحْذُومِ قَبْضِ اَكِهْ مَخْوَ اَمِدِ مَرْدَمِ اَزْ رُومِنْدِ بَسْطِ اَنْدِ لِيَكِنْ قَبْضِ تَرَقِي بَخْشِ سِتِّ اَمَا اِيْنِ قَبْضِ
 وَاِوَابِ دِيكَرِ سِتِّ كِهْ مَصْطَلَحِ قَوْمِ سِتِّ اَهْلِ اِبْتِدَا اَكِهْ اَرِبَابِ قَلُوبِ اَنْدِ مَتِ مِي دِيْدِ وَاَزْ تَلُويَاتِ قَلْبِ سِتِّ
 كِهْ اَزْ تَلُويِنِ كِزْشَتِ بَتْمَكِيْنِ پِيُوْسْتِ سِتِّ اَزْ قَبْضِ وَاِوَابِ سِتِّ سِتِّ اَنْجِهْ اَوْرَارِ وَاِوَابِ مِي دِيْدِ صَوْرَتِ
 قَبْضِ وَاِوَابِ سِتِّ وَاِوَابِ سِتِّ اَمِي كَا نِ مَنَاسِبِ حَالِ اَوْ خَوْفِ دَرِ جَابِ سِتِّ وَاِوَابِ اِيْمَانِ بَيْنِ الْخَوْفِ
 وَالرَّجَاءِ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ اَتَّبِعَ الْهُدَى +

۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳

مکتوب هشتم (۸۰)

بِلا فاضل کابلی در حسین احوال او و تحریض بر علو همت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ
 وَالصَّلَاةِ وَارْسَالِ التَّحِيَّاتِ مِیْرَسَانْدِ مَكْتُوبِ مَرْغُوبِ كِهْ مَتَضَمِّنِ اَشْوَاقِ وَاذْوَاقِ بُوْدِ رِیْدِ مَسْرَتِش
 كِهْ رِیْدِ مَطَالَعَةِ اَنْ لَذَاتِ مَعْنَوِيَّةِ بَخْشِ دِجَزِ بَآئِ نِيَكِ بَلَنْدِ سِتِّ اَنْجِهْ دَرِ قَيْظِ رُومِ وَاَوْدِهْ سِتِّ اَزْ اَنْ
 شَمَاتِ وَنَعْمَتِ سِتِّ عَظْمِ شَكَرِ اَنْ بَجَا اَرَنْدِ لَكِنْ شَكَرْتُمْ لَازِيْدُ تَكْمُ وَاَنْجِهْ اَزْ قِسْمِ وَقَائِعِ وَاَسْمَا
 سِتِّ هَمِ نِيَكِ سِتِّ كِهْ بِي شَارَتِ سِتِّ سَالِكَانِ اَبْمُرُورِ شُورِ وَاَوْبُورِ اِيْنِ قِسْمِ اُمُورِ وَاَحْوَالِ رُوْمِ مِي دِيْدِ
 لِيَكِنْ دَرِ اَبْتِدَا اِيْنِهْمِ فَاِرْدَاتِ وَاِوَابِ رُوزِ رُوزِي نُوَازِ فَوَاِدَاتِ سِتِّ پِيْتِ هِرُومِ اَزِ يَنْ بَاغِ بَرِ
 مِي رَسَدِ + تَاَزِهْ تَرِ اَزْ تَاَزِهْ تَرِ مِي رَسَدِ + دَرِ كَارِ خُوْدِ سِرْگَمِ بَاشَدِ وَاِوَابِ رَا بَلَنْدِ سَا زَنْدِ وَاِوَابِ

۱۶۴

احدیت ذات بوند و از صفت بذات گریند و از ذروه ^{بلندی پستی} تخفیف نغزیند و در او ائے اعمال صوریه
 سرگرم باشند که سبب ترقیات معنویہ اند و موجب رفع درجات اخرویہ درین فرصت قلیلہ توشند
 سفر بعید را ہتیا سازند و سر انجام بر رخ صغری و کبری را آمادہ کنند و لَتَنْظُرُ نَفْسٌ مَّا
 قَدَّمَتْ لِغَدٍ دوتا از ابد عا سلامتی ایمان یاد آرند و التَّسْلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ سَائِرٍ مِّنْ أَتْبَعِ الْهَدَىٰ

مکتوبات ہشتاد و یکم

بشیخ امان اللہ پیر شیخ حمید بنگالی در احوال بعضی یاران مناقب و فضائل و روضہ منورہ حضرت
 پیر و سگمیر قدسنا اللہ سبحانہ بسیرہ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَمْدًا لِلّٰهِ الْعَظِیْمِ و
 مُصَلِّیًّا عَلَیْكَ دَسُوْلِهِ الْکَرِیْمِ اللّٰهُ تَعَالٰی بِدَرَجَاتِ کَمَالِ وَاکْمَالِ شَانَا وِصِحْفَةِ کَرَامِی کہ نامزدین
 مسکین نموده بودند رسید مسرت بخش گردید باید کہ ہمیرین منوال از احوال ظاہر و باطن نگاشته
 باشند کہ سبب توجہ غائبانہ است اظہار شوق ملاقات نموده بودند ازین جانب دوستان
 نیز مشتاق و اندک حدیث نفیس و اَنَا اِلَیْهِمْ لَا شَدُّ شَوْقًا بِرِخْوَانِ فَضَائِلِ بِنَاهِ مِیْرِ مُحَمَّدٍ
 عَارِفِ وِشِیْخِ عَبْدِ الْمُقْتَدِرِ وِیَارَانِ بِلِکْرِ چند روز اینجا تشریف داشتند و منازل فقرار امنور
 ساختند و از فیوض و برکات روضہ منورہ حضرت پیر و سگمیر قدسنا اللہ سبحانہ بسیرہ الْعَزِیْمِ
 مُسْتَنْیِرِ وِبِہرہ مند گردیدند و ایمانہ بکمالات این مکان رفیع الشان حاصل نمودند بے امر و جرم
 امیر طالبان حق جل و علا باین مزار پر انوار دوخته است و افاضہ علوم و اسرار درین دیار باین
 سرزمین آویخته و بقعہ سر ہند ہر چند بصوت از ہندست لیکن روضہ جنت است و در چہ
 ولایت بلکہ رشک لایت است از ولایت سہ گانہ در آنجا نشانہ است و کمالات نبوت و وراثت
 دران موطن جلوہ گرت اسرار خلقت و محبت درین مقام ہویدا است و انوار کعبہ رخسار درین
 زمین پیدا خمیر طینت او از خاک مدینہ است تا کجا لطائف این بقعہ را بیان نماید و نفائس آنرا

مکتوبات مصویبہ

والسلام والاکرام

ہوید سازو کہ بر طالبانِ اولی بصر محقق نیست و بر چشم دور بین پوشید نہ آنجا آن گوهر
 بدست می آید کہ جائے دیگر کمیاب است و فوائد بسیار آن در جهان ممتاز است گشتن و
 قصہ این بوستان + مکہ شود طائف ہندوستان + ہر جا نور و برکت و رشد و ہدایت
 ہمہ ماخوذ و استفاد از انوارِ شریب بطیاست ^{فائل} ذادہما اللہ سبحانہ عینا و شرفا و افاض علینا
 من اسرارہما کرما و لطفادوستناز ابدعائے خیر یاد آرند و این درویش درویش را از
 توجہ غائبانہ فارغ ندانند ^{دینہ} ^{مکتوبہ} والسلام اولاً و آخراً +

مکتوب ہشتمادوم

بیمو بیگ کولابی در بیان سلطان ذکر حصول عد میت و معاملہ کہ فوق آنست و ترغیب بر نفی
 مرادات بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوۃ و تبلیغ الدعوات میرساند کہ
 کہ از راہ محبت فرستادہ بودند رسید خوشوقت ساخت آنچه از احوال خود نوشتہ بودند نیک است
 ہنگام ذکر کہ تمام اعضا در جنبش آیند از سلطان ذکر است و در حلقہ سکوت کہ از خود اثری نمی بیند
 و خود را عدم محض می یابند یعنی از فناست یا مقدمہ فناست عزیزے گفتہ است اشتہای عدما
 لا اعود ابداً عدی می خواہم کہ ہرگز بخود عود نکنم در کار خود سرگرم باشم و طالب ترقی ہوں و از
 ذکر بخور آیند و از عدم بفنائے حقیقی گرایند تا بمعرفت راہ یابند و از ظن باصل پویند چندان
 تکرار کلمہ نفی اثبات کنند کہ تمام از مرادات خود بر آیند و بمراد حق جل و علا قائم باشند
 اگر مراد تو اے دوست نامرادی است + مراد خویش در بار من خواہم خواست + دیگر عددی کہ
 اخوی حاجی محمد عاشور بشما نوشتہ اند بر طبق آن عمل نمایند و از جانب ما بطریق سفارت بانہا
 طریقہ بگویند بشرط استقامت بر جادہ شریعت علیہ و سنت سنیہ و رسوخ بر محبت
 شیوخ والسلام اولاً و آخراً

۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲

۱۵ یعنی کہ کہ اشرف بقاع است طوان ہندوستان کند ۱۳ ۱۲ طوان کتہہ و گرداگرد دندہ ۱۲

مکتوب هشتمادوم

خواجہ پادشاہ بلخی در بیوفائی اہل دنیا و ترغیب بر تعمیر اوقات بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَاِرسَالِ النَّبِیَّاتِ میرساند صحیفہ شریفہ کہ نامزد این مسکین نموده
 بودند رسیدت بخش گردید حمد اللہ سبحانہ کہ بعافیت اند و از یاد فقر فارغ نہ گزیدند
 از یاران اظہار نموده بودند و ما اہل دنیا بہ بیوفائی معروف اند بر آشنائی نشان اعمال نیست
 ہمہ را از حق جل و علا باید دست و ظہور تقدیر و ارادہ او تعالی تصور باید نمود ہر چه بدست آید
 است شکر آن بجا آرد و امیدوار ز یاد حق بوند لکن شکر تو لازماً زیدتکم و شفقت آثار آدمی
 را برائے عیش و تنم نیافریدہ اند و جمع مال از وی خواستہ اند مقصود از آفرینش او ادا وظایف
 بندگی است کمرہمت را در خدمت مولای حقیقی چست بر بندند و اوقات را بذر و فکر معمور
 دارند تا در چہ از معرفت در باطن بکشاید و سعادت ابدی و ملک سرمدی بدست آید و
 بِدُوْنِہِ خَرُطُ الْقَتَادِ دَوْلَتِ صَوْمِی و صَوْمِی مَحْضَلِ بَادِ

مکتوب ہشتاد و چہارم

پادشاہ بلخی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 بر جادہ شریعت عزرا و سنت مصطفیٰ علیہ و علی آلہ الصلوات و البرکات علیہم اجمعین
 کرامت فرماید مکتوب مرغوب رسیدت بخش گردید حمد اللہ سبحانہ کہ از مطالبہ پادشاہی
 نجات حاصل گردید امیدوار باشند کہ از قرض ہم مخلصی شود اللہم اکفنی بحلالک عن حرامک
 وَاغْنِنِی بِفَضْلِکَ عَمَّنْ سِوَاکَ اِنَّ دُعَا رَاجِہِتِ خَلَاصِی اَزْ قَرْضِ الْکَثْرٰتِ اَوْقَاتِ بَعْضُہُ یُخَوِّنُہُ
 باشند خلاصہ اوقات را بذر و فکر معمور دارند و بطاعت و عبادات را غیب بوند و بیداری اخیر شب را

واقعت در سورہ ابراہیم از پارہ و ما بری (۱۳) ۱۲ ۵۳ دواہ الترمذی و الحاکم عن علی بن ۱۲ حرز

پادشاہ

از عزام امور فهمند و بتکرار کلمه طیبه نفی مرادات و مقاصد خود کنند تا در ساحت سینه هیچ مراد
و مقصود غیر از حق جل و علا نماند و در نفی وجود بشریت کوشند و کلب منتسبات از خود نمایند
تا بعد صرف ملحق گردند و بقنای اتم متحقق شوند مصرع این کار دولت است کنون تا گردانند

مکتوب هشتم تا دویستم

وَالسَّلَامُ

بمیرزا محمد زمان اسپر عایت خان در آنکه تفرقات صوریه موجب ترقیات معنویه است بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللهُ تَعَالَى از ترقیت باسوائے خویش محرز گرداند صحیفه شریفه که بدست
برادر گرامی شیخ نور محمد فرستاده بودند رسید مسرت بخش خاطر گردید ^{آزاد} و ما حوادث و تفرقات
دنیوی سبب ترقیات و عروجات اخروی است تنزل ظاهرترقی بخش بطن است و پشورگی
صورت و سبب طراوت معنوی است از اهل معنی باشند و از قشر لب آیند و از لفظ بمعنی
گرایند خوش گفتند تو می ز وجود خویش فانی + رفته ز حروف در معانی چون سعاد
آدمی در یاد حق است جل و علا و بسعادتی در غفلت بیدر و فکر راغب بوند و کرمیت را در خد
مولای حقیقی جلّت عظمت چست بر بند و شبهای تار را بگریه و استغفار روشن دارند و
چندان مداومت بندگ نمایند که ذکر و حضور بلکه دل شود و لقطاع تام از ماریوی حاصل آید و تعلق
علی و حبی او از ماعدا گسته شود

بسم

مکتوب هشتاد و ششم

بمیرزا محمد رضا اسپر عایت خان در ترغیب به محبت شیخ و اشارت در معنی یاد کرد و یاد داشت +
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ السَّلَامُ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰ بِسْمِ
هر چه جز ذکر خدای حسن است + اگر شکر خوردن بود جان کنان است + بخند و ما گرفتاری ما دون حق
جل و علا از آشفته امراض قلبیه است فکر از آله آن از اہم مهام است مصرع در خانه اگر گسست

Marfat.com

یک حرف بس است + و از اله این مرض شدید درین مهلت یسیر وابسته بذکر کثیر است و در سوختن تمام
بر محبت پیر درین راه نیز ناگزیر است گفته اند فنا فی الشیخ مقدمه فنا فی اللہ است بیت
از ان روئے که چشم تست آخول + معبود تو پیر تست اول + بذکر کثیر پیر و از ند و بدوام حضور بوصف
نیستی موصوف بوند از جانب حق سبحانه فیض دائمی است برین کس که اگر یک ساعت آن فیض
منقطع شود اثری از او ماند پس برین کس هم ناگزیر است که از همه روتافه بدوام ذکر استو تجر آن
جناب قدس گرد و این معنی در ابتدا اشکاف است و از ایاد کر و گویند و بمرور و سور ذکر و حضور بلکه و
صفت لازمه دل میگردد چنانکه مع صفت سامعه که بنفی هم منتفی نشود و این حالت یادداشت گویند

وَالسَّلَامُ أَوْلَادٍ وَآخِرًا

مکتوب هشتم و نهم

برعایت خان در رضا بقضا و ارجاع حوادث بار اوده انبی اوسبحانه بعقل فعال بِسْمِ اللّٰهِ
الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ التَّحْمِیْلِ وَالصَّلٰوةِ وَارْسَالِ التَّحِیَّاتِ مِیْرَسَانِدِ اَحْوَالِ وَاَوْضَاعِ فُقَرَاکَ اَیْمُو
مُسْتَوْجِبِ حَمْدِ الْمُسْتَوْجِبِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰی سَلَامَتُکُمْ وَعَافِیَتُکُمْ وَاسْتِقَامَتُکُمْ عَلٰی جَدَاةِ
الشَّرِیْعَةِ الْعَلِیَّةِ وَالسُّنَّةِ السَّیِّئَةِ الْمُصْطَفَوِیَّةِ عَلٰی صَاحِبِهَا الصَّلٰوةِ وَالسَّلَامِ وَالتَّحِیَّةِ
وَتَرْقِی دَرَجَاتِکُمْ وَالصُّوْرِیَّةِ وَالْمَعْنَوِیَّةِ صَیْفِہٖ کَرَامِی مُشْرِفِ سَاحَتِ اَیْمُو اَز دَر دُخْنِ وَاَلَامِ
که بزبانی برادر دینی شیخ نور محمد حواله فرموده بودید همه واضح گردید و بسبب تاظم آنچه گشت اشفاق
پنا ما هر چه بر بنده میرسد همه بقدر و اراده ازلی است کریمه فا اصاب من مصیبتی فی الارض و
لا فی انفسکم و الا فی کتاب من قبل ان نبراها و ال برین معنی است غیر از رضا و تسلیم چاره
و گزیر نیست بلکه چون فعل محبوب است محب را میباید که از ان لذت گیرد و کشاده پیشانی پیش آید
و درین ضمن مستصد الطاف و عنایات او بود تعالی فقیر را از دعا و توجّه فارغ ندانند و از آنچه
لوازم دوستی است بیکار تصور نفرمایند منتظر کشائش کار باشند و از رحمت رحیم کاسماز امیدوار

۱۲ بدانکه این کریمه واقع است در سوره صید از پاره قال فما خطبکم (۲۷) ۱۲

بوند و اوقات را بزرگ و فکر معمور دارند و نوشته گور و قیامت را آماده سازند و هر ساعت که میگذرد
 عمری در کمی می آید و اجل مسمی نزدیک میشود درین فرصت لیسیر پذیرد که کثیر باید پروخت و موالات
 حقیقی را جلالت عظیمه باید رضی ساخت و معرفت او باید حاصل نمود که مطلوب فرین نشاء
 فانیه است در رقیبه شریفه مندرج بود از رفتار فلک و اثر گون ناهنجار شفقت آثار خالق
 خیر و شر بر واسطه حق تعالی است و همه حوادث بقضای او است سبحانه فلک غیر فلک را
 در اینجا دخل نیست مذیب حکماست که حوادث یومی را بعقل فعال که آنرا عقل فلک تاسع میگویند
 منسوب میسازند و اهل اسلام بعقل فعال قائل نیستند و تضلیل قائلان آن میکنند فلک که بکار خود
 حیران و سرگردان است چه بود که حوادث با او بعقل او و حرکات او منسوب بوند والسلام اولاد و اخرا

مکتوبات هشتم و نهم

بملاء عطار اللہ سورتی در بیان بعضی درجات سلوک و آنکه کسب حلال به نیت صالحه و خلوص
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ التَّحْمِیْدِ وَ الصَّلٰوَةِ وَ التَّبْلِیْغِ الدَّعْوَاتِ میرساند کتابتائے
 شتابتغایب یکدیگر رسید مسرت بخش گردیده بعافیت باشند و بر جاوه شریعت علیت و
 سنت سنیه مستقیم بوند از کثرت بوحدت آیند و از فرق کج جمع و از جمع کج جمع گرایند و از
 ظن باصل شتابند و از صفت بموصوف روند طالبان از ظن باصل میرسند و شتابان از
 کلام بیکدیگر میسرنده اند سخن دوست نهان خواهم گشتن + تا بر لب او بوسه زخم چو نش
 بخواند + افسوس است که با وجود این همه طرق موصله در راههای کشاده این کس محبوب بود
 و بهجور باشد و از دولت قرب و معرفت دور و در نقور بود در جهان شایده و ما فارغ
 در قبح جرعه و ما هوشیار به نوشته بودند که بجهت بی استقامتی عیال بکتابت قرآن مجید اشتغال
 دارد و داعیه آنست که دست از همه تعلقات افشانند این انقاس محدود را بزرگ صرف نماید
 منتظر حکمت مخد و ما نفقه عیال از واجبات است فکر آن هم ناگزیر است کسب حلال هم کنند

باقی اوقات بذکر و فکر پردازند بلکه این کسب هم باین نیت صحیح و خل ذکر میشود قاضی جعفر و
 دیار دیگر که طلب طریقہ مینمایند طریقہ باین ہر سہ عزیز بگویند و توجہ دهند و نصیحت کنند اگر شیخ
 نور محمد باین ہر سہ عزیز طریقہ بگوید بر تقدیر کہ آنجا برسد گنجایش دارد و اختیار بدست شہادت
 یا خود طریقہ بگویند یا شیخ مذکور رجوع کنانند شجرہائے کہ نوشته میفرستند میرسند
 و بکار میروند وَالسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَعَلَىٰ سَائِرِ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ

مکتوب ہشتاد و نهم

یکے از نثار صاحبجات کہ از اہل حقوق است در نصح و تعبیر واقعہ او بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 خدمتِ عفت پناہ عصمت و ستگاہ مشفقہ محترمہ بیگم جو سگمہا اللہ تعالیٰ ازین مسکین
 سلام عافیت انجام خوانند احوال بہمہ حال مستوجب حمد فی الجلال است امید کہ آن عقیقہ
 مشفقہ نیز سلامت و جمعیت باشند و بر جادہ شریعت علیہ و سنت سنیتہ مستقیم بوند و از
 صورت بحقیقت آیند و از لفظ بمعنی کہ آیند خوش گفتند قومے ز وجود خویش فانی
 رفتہ ز حروف در معانی + التفات نامہ گرامی کہ بصحوب برادر دینی شیخ نور محمد ارسال داشته
 بودند مشرف ساخت و مسرت بخش گردید حمد اللہ سبحانہ کہ بعافیت اند و از یاد فقر و
 دور افتادہ فارغ نیند امید کہ این دوران کار را ہمیرین منوال کاشیہ ضمیر مہر تنویر راہ میدادہ
 باشند و بدعائے سلامتی خاتمہ یاد میفرمودہ باشند اوقات را بذکر و فکر معمود دارند بحدیکہ دل را
 انقطاع تمام از ماسوی ب حصول انجام و تعلق علمی و جہتی او از ان گسستہ شود و بتکرار کلمہ طیبہ
 نفی وجود بشریت نمایند و سلب منتسبات از خود فرمایند تا بعدم صرف ملحق گردند و بقنائے
 حقیقی برسند بیت از نشت حجاب تو یقین است بشرط ہمہ ہر روان ہمین است +
 از حادثہ سہوائے نگارش رفتہ بود بوضوح پیوست حمد اللہ سبحانہ کہ ایشان متعلقان
 ازین واقعہ سلامت مانند و بچکس راگزندے رسید و آنچه در واقعہ دیدہ آید کہ حضرت خواجہ

باین

کتابہ پناہ

عصمت پناہ عفت و ستگاہ

باین

باین

باین

سلامت سادات

بزرگ با جمعی از درویشان رسیدند و شام بجهت آنکه در قلعه فرنگیان افتاده اند و دروازه قلعه را
 بر شام بسته اند گریه و زاری میکنند حضرت خواجہ فرمودند چرا گریه میکنی من آید ام تا شمارا ازین فرنگیان
 خلاص کنم دروازه را کشادند و گفتند هر جا که خواهید بروید بشارت است بخلصی از شر اعدائے
 آفاقی و انفسی چنانچه از برکت قدم آنحضرت از شر منصفان محفوظ ماندید است که
 بئین انفس نفیس شان از اعدای انفسی نیز خلاصی یابید و بی مزاحمت آنها ترقیات نماید
 و بر اتب قرب و اصل گردید نوشته بودند که الحمد للہ کہ از غفلتہائے پیش اند کے روئے
 بحضور آمدہ و ذو حصہ غفلت رفتہ و یک حصہ ماندہ ہر قدر غفلت کہ زائل شدہ است و حضوری
 روئے وادہ نعمتے ست سعی نمایند کہ غفلت تمام از باطن برود و حضور تام کہ در قفائے آن غیبت
 نبود روئے و ہمہ ہمین حضور چون غالب آید نفس حاضر از میان بر میخیزد و حضور حق سبحانہ خود بخود
 بروئے کار آید چه توان کرد مدار طریقہ ما بر صحبت است و ترقی بظاہر و بستہ بان دوری
 ضروری در میان حال است اگر در حضور باشد انشاء اللہ تعالیٰ در لوازم خدمت وادائے
 حقوق تقصیر نرود و الخیر فیما صنع اللہ تعالیٰ سبحانہ والسلام اولاً و آخراً

۶۶
۶۷
۶۸
۶۹

مکتوب (۹۰) نودم

شیخ ابوالمظفر برائیلوی در فوائد صحبت و برکات روضہ منورہ حضرت ایشان قد سنا
 اللہ سبحانہ بسیرۃ العزیز الاقدس بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد لله العلی الاعلی
 والصلوٰۃ والسلام علی رسولہ خیر الوزی و علی الہ وصحبہ البررة النقی اما بعد
 صحیفہ گرامی کہ بمصوب برادر دینی شیخ نور محمد فرستادہ بودید رسیدہ است بخش گردید از روئے
 دریافت صحبت نموده بودید و انہما شوق زیارت روضہ منورہ نیز موقوف بروقت است لکن
 اجل کتاب بلکہ مدار صحبت است در غیبت ہم ہر چند باندازہ محبت و قنای شیخ اخذ
 فیوض مینماید لیکن بگرد صحبت کہ بار عایت حقوق آن باشد نمیرسد محبت صرف جذب معانی

۷۰
۷۱
۷۲
۷۳

سینما یا چون صحبت مصاحب شود کبریت آہم بود و نور علی نور باشد و برکات روضہ
منورہ را چه تواند بیان نمود کہ از دریافت و ادراک ناقص فہمان دور دورست ہر کس بہت
استعداد او از برکات آن بہرہ مندست لیکن بکنہ و حقیقت آن کہ میرسد خوش گفت نہ
ہر کس از ظن خود شہ یار من * از درون من نجبت اسرار من * کتابتے کہ بدست شاہ محمد
فرستادہ بودند نیز رسید اندراج یافتہ بود کہ در دل بلکہ در ہمہ اعضا و موار حلیہ تو با عشق بے قصد
مے آید و بسیار حلاوت و ذوق مے افزاید بعد از ان حلیہ من حلیہ تو ہو ہو میشود خصوصاً در
وقت توجہ کردن الخ محذوم تحقیق باین کیفیت از کمال مناسبت محبت مانا کہ اتحاد یک
حقیقت و حقوق آن بحقیقت دیگر بحصول پیوستہ است کہ با اتحاد صورتی جلوہ گر شدہ است
در عشق چنین بوجہیہا باشد * کمون و بروز کہ مشائخ فرمودہ اند گویا ازین قبیل است
مخدوم این بیان موافق حال شمار قوم گشتہ است اہل ابتدار کہ این کیفیت روئے دیدار مگر
است آنچه از احوال و اطوار برادران دینی خواجہ امان اللہ و خواجہ محمد مومن نوشتہ بودند بسیار
خوشوقت ساخت زادہما اللہ توفیقاً و عروجا و ترقیاً باین ہر دو عزیز کتابہائے
جد امینوسم انشاء اللہ تعالی و السلام علیکم و علی سائر من اتبع الہدای

۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳

والسلام وکلا و آخر

مکتوب نو و حکم (۹۱)

بحقائق و معارف آگاہ خواجہ محمد صدیق بدخشی ملقب بہدایہ در اظہار فراق حضرت مجدد الف ثانی
و شتمہ از کمالات آنحضرت این مکتوب دراز بود بعضی اوراق او کم شدہ بقیہ کہ از ان اوراق ماندہ بود
از نقل گرفته شد بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد لله و السلام علی عباده الذین اصطفی
خدا م حقائق آگاہ معارف انتباه و عا و نیاز ازین عہدی ہجور در معرض قبول آرند سطرے چند
از سوزش سینہ و غم و پریشانی بروئے سفینہ نگاشتمہ بود مضمون آنرا بآن عزیز الوجود بطریق ہدای
حلیہ بلکہ بعضی خلعت و صورت و طقت و آرائش وصف چہرے ۱۰۱ سفینہ بیاض اشعار کشتی دریا اینجا اول مراد است

۱۰۴

Marfat.com

ارسال نمود مخدوم افراق حضرت قطب الاقطاب زبدة المحققین و ارباب المرسلین امام و غوث انام
 بمرور شهر و ایام قومی تر میگردد و هر چند کهنه میشود تازه تر میگردد و علی الخصوص درین ایام برین
 واکه اشتاق از مرفاق آن یگانه آفاق آوازی عجب رفته داده است و از تذکره آن مجلس
 بهشت آمین جل کرباب و دیده پر آب میشود اگر بگرد عالم بگردید آن اجتماع لله فی الله را
 کجا بینید و آن فیوض و برکات صحبت را کجا یابید و آن معارف و حقائق و نازکیها که در وقت
 وصفات تعالی و تقدست بیان میشد و بسمع هر کس میرسید از که گوش زد شود و آن اسرار
 که بحرامین خاص بود از کجا ظهور نماید و آن معاملات مخصوصه که از محرمان زیاد از یک یاد و
 را در استماع آن گنجایش نبود از که مسموع شود و اسرار و معاملات که بیچ فردی در انجا محرم
 نبود و سر بهر مدفون شد خود جدا بود هر چند از مرام استماع آن معاملات دل در صراط و سینه در
 التهاب و حواس در تعطش و عقل در تحیر بود لیکن بجز دیدن آن حضرت بصفت مذکوره که جائز
 استماع بلکه تحقق بیان معاملات و دشت دل را حضور و سینه را نور پدید آمد که جوش
 صراط و نار التهاب را فرو می نشاند و عقل و حواس از هیبت دیدار آن قبله کبار از هوش
 میرفت و از تعطش و تحیر خالی میگشت لهذا بسیار شده است که درویشی در ملازمت آن عالی
 حضرت بنیت بعضی استفسار بایا عرض احوال باطنی آمده است بجز حضور استفسار تا از حالت
 سینه اش رفته است و از احوال و مواجید هیچ نمانده و چنانچه طلوع آفتاب ظلمات شب را
 میراید همین طور بجز حضور جمیع امور مذکوره را بر بوده است درین اثنا بعضی اوقات آنحضرت
 پرسیده اند که فلان کس چه حال داری و یا اگر استفسار داری در میان آن بچار
 خود در بار حضور از خوشترین رفته است و زبانش فرو بسته و از ادراک و دانش گذشته است
 خوش گفت بیت خرد از دیدنش تسبیح خوانان + گریز و بچو فرقت از جوانان + بنعم یا لا
 نمی توانسته است تکلم نمود و بنفی یا اثبات حال و استفسار نمی توانسته است لب کشت و بخورد
 فرودفته با کمال خجالت برگشته است و بعد +

۶۰
 ۶۱

۶۲
 ۶۳

مکتوب نود و دوم (۹۲)

شیخ امام الدین پنجابی در نصیحت و ترغیب بر تحصیل معرفت با شمه از احوال حاجی محمد شریف خادم
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَارْسَالِ التَّحِیَّاتِ مِیْرَسَانِدِ اَحْوَالِ وَاَوْضَاعِ
فَقَرَّ اَیْنَ حُدُودِ مَسْتَوْجِبِ حَمْدِ مَكْتُوبِ مَرْغُوبِ كِه بَعْدَ اَرْسَالِیْنِ مُتَطَاوِلِیْهِ اَوْرِیْ اِیْنَ دُورِ اَقْتَادِه
نموده بودند و آن هم بتقریب سفارش حاجتمندان رسیده است مسرت بخش گردید و عذرناقص عدم
ملاقات و ناآمدن نوشته بودند بوضوح پیوست محذوم با بوعثت ناآمدن و ترک باوفات نمودن با هم
نیک ملاحظه فرمایند و بان عذر را در تقابل اندازند که کدام پله غالب است حق الله بر همه حقوق غالب است
و معرفت الله عزوجل از اسم ما ایمان حقیقی منوط بمعرفت است که عبارت از فنا فی المعروف است
این ایمان امید است که از خلل محفوظ بود و از زوال مصون ایمانے که پیش ازین معرفت حاصل
ایمان مجازی است که از زوال محفوظ نیست و آنچه در آیت قرآنی آمده است يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاذْعِبُوا مَا تَوَلَّوْا وَاذْرَوْا مَا تَوَلَّوْا اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا لَيْسَ بَعْدَهُ كُفْرٌ
گویا اشارت باین ایمان حقیقی است باجملة طالب این معرفت باید بود و از هر جا بوی که ازین دولت
بشام جان برسد از پے آن باید شد و خاندان را باید گذاشت و خویش و فرزندان را و آساع
باید کرد که او تعالی از همه محبوب مرغوب تر است و حق او بر همه حقوق چرب تر آیه کریمه قُلْ
إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا
وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَ
جِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا الْآيَةَ وَالْبُرْهَانَ مَعْنَى سَتِ مَحْذُومًا مَقْدِمَاتِ عِذْرًا مِزْتَابِهَا
که آتش شوق و جنون طلب در دل مشتعل نشده است و چون این آتش افروخته شود و جنون طلب
شعله زند مقدمات همه در راه ماند و زبان عذر بسته شود و جذب الهی جل شانه موم کشتاش

۱۳۵ واقع است در سوره نساء و آخر پارچه و لمحنات ۱۲ طه بدانکه این کریمه واقع است در سوره توبه از پارچه و علموا ۱۳

ناجی

ناجی

ناجی خانان زین
نیرولوع

عاشقانه

بسوی معشوق برود و بگوید محبوب ساند بلی در راه عشق قدری از جنون در کار است و اندک
 ربانی از قید عقل ناگزیر است دل اندر زلف لیلی بند و کار از عقل مجنون کن که عاشق را
 زیان دارد و مقالات خرد مندی * آری پیری و ضعف بدنی و ضعف بصری عذر نیست صحیح
 دیگر از احوال باطن خود و از شکر و شکایت آن هیچ نوشته ای چون محبت و رابطه معنوی بر جا
 امید است که فتور در آن نسبت نرفته باشد بلکه معالیه در ترقی بود اگر تادمی ایام مفارقت
 تاثیر نکرده باشد که مدار طریق با صحبت است بهر حال هر جا که باشند جمعیت بودند و در ذکر و فکر
 مستغرق باشند و کمر همت را در خدمت و رضامندی مولای حقیقی جل شانه چست بر بندند و
 و در ترقی باطن کوشند من استوی یوماه فهو مغبون و دوستان بد عار سلامتی ایمان
 یا وارند مخد و ما برادر دینی حاجی محمد شریف قرار داده است که در صحبت فقیر باشد و فوائد کثیره
 اخذ کرده است و ترقیات بسیار نموده و آله و همشیره او در انجام است متوقع که از آنها خبر دریا
 و از نیک بد آنها پرسند والسلام علیکم و علی سائر من اتبع الهدی

لوده اول و آخر

مکتوب نود و سوم (۹۳)

بخواجده امان الله قاضی زاده برهان پور در شرح حال او و کمالات نماز بسم الله الرحمن الرحیم
 بعد الحمد و الصلوة و تبلیغ الدعوات میرساند کتابتی که متضمن اشواق و اذواق بوده
 رسید خوشوقت ساخت نوشته بودند که در بعضی نمازها چنان حالت روی میدید که گویا فقیر
 با حضرت صمدیت جل جلاله تکلم میکند که هیچ حجابی و پرده در میان نیماند و مست و بهوش
 میشود که نماز را فراموش میکند و بظرحیرت خود را و غیر خود را بغیر از نورانی بیندورین آشنا خود را جمع
 کرده بشعور می آرد ناگاه رقت و عجز مستولی میشود و همچنین در تلاوت قرآن عبادت های دیگر
 حالت روی میدید سعادت آثار این وارد که روی داده است و اریست بلند و حالتی است
 از جبهه چنان باشد که نماز معراج مؤمن است کیفیت و ذوق که ناشی از نماز است از سایر اذواق

۶۶ ۶۷

Marfat.com

وکیفیات ممتازست وچون نماز متضمن تلاوت قرآن مجیدست وبقصدائے حدیث نفس من
 آکاد ان یحدث ربہ فلیقرأ القرآن تلاوت قرآن سخن کردن است بہ پروردگار خود خصوصاً
 تلاوتی کہ در نماز واقع شود درجہ دیگر دارد و نتیجہ بہترے آرد و در حدیث آمدہ است قرآن پاک فی
 صلوة خیر من قرآن فی غیر صلوة الحدیث پیش اگر این معنی در نماز کہ در شان آن آمدہ است
 اقرب ما یكون العبد من الرب فی الصلوة جلوہ گر گردد و معنی مکمل ہویدا شود گنجائش دارد
 و نیز مصطلحی اگر رفع حجاب فہمے نزد و در حدیث وارد شدہ است کہ در نماز حجابے کہ در میان بندہ
 و پروردگار است برداشتمے میشود نماز معشوقے است دلربا در باطن مصطلحی چون پر تو جان با کمال
 او جلوہ فرماید حسن و خوبی او ظہور نماید نزدیک است کہ اور است و بے شعور سازد و اور از وی
 بریاید و چون بانوار او متحقق شود و بجللیہ او متحلی گردد خود را نور یابد و بحکم جامعیت انسان غیر خود را
 نیز نور بند و بوصف خود موصوف گویند ہمہ اشیا عارف جلوہ گرت چنانچہ در ابتدا خود را و
 ہمہ اشیا را ذکر میابد آنچاسم ذکر اور است کہ در اشیا مشاہدہ مینماید مے آرند کہ امام اجل حضرت امام
 جعفر صادقؑ در نماز بود بہوش شدہ افتاد و چون بہوش آ ملاز مے پرسیدند فرمود تکرار آیت
 قرآنی میگردم تا بحدے کہ آن آیت را از تکلم آن شنوم نوشته بودند کہ در ماہ رمضان معتکف بودم
 شب بست و ہفتم چیز ہائے گوناگون معاینہ کردم حاصل آنکہ آن شب روشن و منور و پر نور بود ناگاہ
 بر فقیر حالتے و ذوقے روئے داد چنین معلوم گردید کہ این شب شب قدرت مجذوبان فقیر
 و یاران دیگر ہم انوار و برکات سجد و رہبان شب مشاہدہ کردند و شب قدر کمان بردند و الغیب
 عند اللہ تعالی وقایع دیگر کہ دیدہ و نوشتہ اند و جامہ کہ ازان سرور علیہ و علی الصلوة
 والسلام و واقعہ عطا شدہ ہمہ نیک عالی است اللہ تعالی بمراتب کمال و کمال ترقی دہا دہ

مکتوب نو و چہارم (۹۳)

۱۔ قولہ قرآن الخ رواہ البیهقی بلفظ قراءة القرآن فی الصلوة افضل من قراءة القرآن فی غیر الصلوة الخ مشکوٰۃ
 ۲۔ قولہ اقرب رواہ مسلم بلفظ اقرب ما یكون العبد من ربه وهو ساجد فاکثر الدعاء الخ مشکوٰۃ ۳۔ طیبہ بالصوم و بالکسر زبور

خواجہ مکی جعفر خان در دید قصور و تحریر بر تحصیل معرفت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 شَرَحَ اللّٰهُ تَعَالٰی صَدْرَکُمْ وَرَفَعَ قَدْرَکُمْ وَبَسَّطَ اَمْرَکُمْ بِحُرْمَةِ سَیِّدِ الْبَشَرِ الْمُطَهَّرِ
 عَنْ زَیْغِ الْبَصْرِ عَلَیْهِ وَعَلَى الْاِیْمَانِ الْفَضْلِ الصَّلَوَاتِ وَآخِلِ التَّحِيَّاتِ السَّلَامَاتِ نَامَه گرامی که نامزد
 این مسکین نموده بودند مشرف ساخت سلامت و بعافیت باشند و بر جاده سنت مستقیم
 بودند آنچه از راه حسن ظن در باره این درویش دلریش نگارش یافته بود این فقیر چگونه قابل این
 معنی نیست و از راه نقض و قصور نسبت با بل کمال ندارد و بخاک پا اهل الله میرسد **ش** من بچشم و
 کم ز هیچ بسیار **ب** این قدر هست که آنچه بزرگان باین دور از کار رسانیده اند چون امانت دار
 با وجود ناقابل با بل آن میرساند و اگر اثری در یکی پیدا میشود از انقباس نفسیه این اکابر است
 خود را در میان نمی بیند **ش** ما خود نه ایم این همه الحان منطرب است **ب** مشفقاً مگر ما مطلوب از ما
 و شما درین نشاء فانیه عبادت و بندگی است و تحصیل معرفت خداوندی حل و علا و معرفت بطور
 این طائفه علیّه بی فنا فی المعروف صورت پذیر نیست **ش** تو بهائش اصلاً کمال این است و
 رود و گم نشو وصال این است و بس **ب** پس بر عقلا و هو شمنان لابد و ناگزیر است که در حال کار و
 نقد روزگار خود تامل نمایند هرگز معرفت مسطوره حاصل است **ف** طوبی که **ب** بشری که آنچه
 مقصود از آفرینش او بود بجا آورد و کمال انسانی رسید هرگز این معرفت حاصل نیست از طلب آن
 باید که فارغ نباشد و از هر جا بوی ازین دولت به شام جان او برسد از پے آن شود افسوس است
 آنچه درین نشاء فانیه از وے طلب داشته اند بجا نیارود و با مورد دیگر پردازد و تعمیر چیزی که
 تخریب آن خواسته اند نماید فردا بگردد و در حضرت صمدتیش در آید و بگردد ام جیله زبان عذر بکشاید
 ترسم که یار با مانا آشتا بماند تا درین قیامت این غم با بماند در یوزه شفاء بسیار فرموده بود
 انخوی شیخ محمد علیم درین و لا و پیشتر هم این ماجرا را بمقتضی نوشتن بود آنچه وظیفه فقر است از
 دعا و توجه پیش از پیش نموده آمد و آتاریا جابت هم معلوم شد و ختم حضرات خواجگه عالیشان

مکتوبات

مکتوبات

مکتوبات

مکتوبات

مکتوبات

مکتوبات

مکتوبات

Marfat.com

باجماعه درویشان بکرات کرده شده ختمها روشن ظاهر گشت انشاء الله تعالی صحت است
امیدواریم که پیش از رسیدن این مرقوم رو بصحت آمده باشد مصحح با کریمان کارها دشوار نیست
مخدومان مکرر با گرفتاری بآدون حق جل و علا از اشته امراض قلبیه است فکر ازاله آن از انهم
مهام مستوع در خانه اگر کس است یک حرف بس است + دولت صوری و معنوی در ترقی باد +

مکتوب نود و نهم (۹۵)

شیخ علیم حلال آبادی در ترغیب بر شکر نعم ظاهره و باطنه بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰ اللّٰهُ تَعَالٰی بِالْعَلٰی مَرْتَبَةً کَمَالٍ وَ الْکَمَالَ سَانِد
صحیفه شریفه رسید مسرت بخش گردید و حقایق آن بوضوح پیوست از گرمی حلقه ذکر و ترقی
یاران نوشته بودند اللهم زد از نعم خداوندی جل سلطانة چه توان نوشت که ظاهر و باطن
را احاطه کرده است و اسبغ علیکم نعمه ظاهره و باطنه پس منعم علیه باید که بظاهر
باطن بشکر او عزوجل پردازد و بصورت معنی حاضر بود و بغیر او بی اذن او نپردازد و لهذا فرمود
و ذرُوا ظَاهِرَ الْاَلٰتِ وَ الْبَاطِنَ تَابَتْ لَکُمْ ظَاهِرَةٌ اَوْ اَبَاطِنٌ اَوْ کِلٰهُمَا وَ تَابَتْ لَکُمْ
که گرفتاری و التفات باسوی از جمله آنست شکر نعم باطنه بحصول انجامد گفته اند که شکر
عبادت از صرف عبادت جمیع ما انعم الله علیه من الجوارح و القوی الظاهره و
الباطنه الی ما خلق و اعطاه لاجله مع ذلك از مکر خداوندی جل و علا امین نبوت رسان
و لزان باشد فلا یامن مکر الله الا القوم الخسرون

مکتوب نود و دهم (۹۶)

بیدریک سمرقندی در تبیان اذواق و شرح احوال او بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱۳ واقعت در سوره لقمان از پاره اول با او می (۳۱) ۱۳ واقعت در سوره انعام و ابتدا پاره اول و
۱۳ واقعت در سوره اعراف و پاره اول قال الملأ الذین ۱۳

۷۰۳

۷۰۴

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَّمَ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ بَرَّادُ بْنُ مُحَمَّدٍ بَرِّيكَ زَيْنِ دَوْرٍ اِقْتَادَهُ سَلَامٌ
 عَافِيَتِ اِنْجَامِ خَوَانِدِ مَكْتُوبِ غُيُوبِ كِه اَز رَاهِ مَحَبَّتِ فَرَسْتَادَه بُوَدَنْ چُون مَشْعِرِ بَرِ سَلَامَتِي دُو سْتَانِ بُوَدَه
 وَ مَحْتَوِي بِرِ اَحْوَالِ پَسَنِيْدِه مُطَالَعَه اَنْ فَرَحْتِ فِرَاوَانِ نَخْسِيْدِ اَز رِفْعِ خَطَرَه قَلْبِي نُوْشْتَه بُوَدَنْ
 كِه بِنَهِيْجِي كِه اَكْرَمِ اَرْسَالِ بَكْبَزِرِ وَ غَيْرِ بَرِ دَلِ خَطُوْر نَكْنَدِ اِنْجَمِ مَخْدُومِ اَرْفَعِ خَطَرَه اَز دَلِ بِالْكَلِّ قَتَايِ قَلْبِ
 وَ دَرَجَه اَوْلِي سَتِ اَز وِلَايَتِ كَفْتَه اَنْدَتَا نِيَا بِي نَرِي قَلْبِ كِه اِنْقِطَاعِ تَامِ اَز مَارِسُو كِه حَاصِلِ شُوْدِ وَ دُو مَانِي
 اَز عِلَاقِ وَ عَوَاقِقِ بَهْرِ سَدِ بِي يَافْتِ وَ مَعْرِفَتِ نِيَسْتِ نُوْشْتَه بُوَدَنْ شَيْءِ دَر بِي دَارِي مَعِي بِيْنِمِ كِه بُوَرِ
 بِصُوْرَتِ نَقْطَه ظَاهِرِ شُدِ تَامِ وَ جُوْدِ مَرِ اِحَاظَه كِرْدِ مَعْلُوْمِ شُدِ كِه لَطِيْفَه قَلْبِ رُوْحِ وَ خَفِي وَ اَخْفِي هَمِه
 فَنَاشْدَنْدِ كُو يَ اِپَارِجِه اِسْتَحْوَالِ بَاقِي مَانِدِ مِشَارِ تَمِيَسْتِ بَقْنَائِ سَائِرِ لَطَائِفِ دَر رَنَكِ قَلْبِ لِيَكِنِ
 عَجَبِ كِه سَمِرِ اَنْ نُوْشْتَه اَنْدَتَا چِه سِرِ بَاشْدِ وَ عِلْمَاتِ فَنَائِ سَائِرِ لَطَائِفِ عَالَمِ اَمْرِ وَ خَوَاصِنِ مَرَكَمِ
 رَا اِيْنِ فَقِيْرِ مَكْتُوبِ نُوْشْتَه اَسْتِ اَنْ مَعَانِي رَا دَر خُوْدِ مَبَاحِظَه نَمَايَنْدِ نُوْشْتَه بُوَدَنْدِ كِه وَ قَتِ تَهْتَجِدِ
 حَالَتِي خُوْشِ دَاشْتِ هِنَكَا مِ التَّحِيَاتِ خَوَانِدَنْ خُوْدِ رَا چَنَانِ نِيَسْتِ يَافْتِ كِه خُوْدِ اَز خُوْدِ سَائِلِ وَ خُوْدِ
 بِخُوْدِ مَحْبِيْبِ سَتِ دَر شَيْبِ مَعْرَاجِ كِه مِيَاَنْ سَرُوْرِ عَالَمِيَاَنْ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ اِلَهِ الصَّلَاةِ وَ السَّلَامِ وَ حَضْرَتِ
 رَبِّ الْعَزَّةِ وَ خَوَانِدَنْ التَّحِيَاتِ وَ اَقْعِ شُدِه بُوَدِ هَمَانِ اِجْمِيْنَه رُوْعِي نُوْدِ كِه كُو يَ اَمِيَاَنْ اِيْنِ كَمْتَرِيْنِ وَ
 مِيَاَنْ رَبِّ الْعَزَّةِ سَتِ تَعَالَىٰ وَ تَقَدَّسَ مَخْدُومَا خُوْدِ اَنِيَسْتِ يَافْتَنْ وَ سَوَالِ وَ جَوَابِ هَمِه اَز حَقِ
 تَعَالَىٰ وَ دِيْنِ حَالَتِيَسْتِ شِكْرِ كُو يَ اَز بَاَنْ شَمَا دَر اَنْ وَ قَتِ حَكْمِ شَجَرَه مَوْسُوْمِي كِرْفَتَه بُوَدِ وَ اِيْنِ يَافْتِ
 مَنِيْبِي اَز قَتَا وَ بَقَا سَتِ وَ اِيْنِجِه بَعْدِ اَز اِيْنِ نُوْشْتَه اَنْدَكِه مِيَاَنْ اِيْنِ كَمْتَرِيْنِ وَ مِيَاَنْ حَضْرَتِ رَبِّ
 الْعَزَّةِ سَتِ بِمَاقَبِ اِظْهَارِ مَطَالَعَتِ نَدَارِ چِه اِنْجَا سَوَالِ وَ جَوَابِ هِرْدِ وَ مَسْوِيْبِ حَقِ بُسْجَانِه سَاخْتَه
 اِيْدِ وَ نَفِي خُوْدِ كِرْدِه اِيْدِ وَ اِيْنِجَا اَثْبَاتِ خُوْدِ كِرْدِه اِيْدِ اَنْ مَنَاسِبِ مَقَامِ وِلَايَتِ سَتِ وَ اِيْنِ مَلَاكِمِ
 مَقَامِ نَبُوْتِ نُوْشْتَه بُوَدَنْ مَرَقِبِ بُوَدَنْ نُوْرِي ظَاهِرِ شُدِ بَعَايَتِ لَطِيْفِ اِيْنِ كَمْتَرِيْنِ رَا اِحَاظَه كِرْدِ
 كِه حَسْبِ فَقِيْرِ اَز نَظَرِ غَايِبِ شُدِ اَز خُوْدِ لِيَعْلَمِ تَعْبِيْرِ مِيَكِرْدِمِ كِه مِشَا اِيْدِ اَنْ نُوْرِ بُوَدِ بَعْدِ اَز اَنْ اَز لَطِيْفَه رُوْحِي
 نُوْرِي بَعَايَتِ لَطِيْفِ بِي كَيْفِ مِثْلِ فَوَاْرَه بِيَا لَاصُوْدِ مِيَكِرْدِ مَخْدُومَا يَ اَنَا كِه اِيْنِ نُوْرِ نُوْرِيْنِ تَابِتَه شَمَا

Marfat.com

بود که هنگام ظهور آن وجود بشریت شما مستور گشته و آن نور خود بخود جلوه فرموده است مرا و دیگر
بجائے خود نمایی + چو جان آئی بجان من نشینی + والسلامُ اَوَّلًا وَاخِرًا +

تو چون آئی بجای من نشینی

مکتوب نود و نهم (۹۷)

ش

شیخ فقیر اللہ بنگالی در اندرز بسیم اللہ الرحمن الرحیم بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَتَبْلِيغِ
الدَّعَوَاتِ مِيرَسَانِدِ احوال و اوضاع اینچو دستوجب حمدت امیدست که آن برادر نیز
بجمعیست باشد و بر جاده شریعت علیہ و سنت سنیہ مصطفویہ علی صاحبہا الصلوٰۃ والسلام
والتحیۃ مستقیم بود کتابتے که از راه محبت از جهان آباد فرستاده بودند رسید خوشوقت سا
و کتابتے که از پنهان مرسل داشته بودند نیز رسید اوقات را در طاعات و عبادات و ذکر و فکر و غیر
نمایند و زاد سفر طویل را همی سازند کریمه و لکن نظر نفس مآقدهمت لغد را نیک تامل کنند
و گوشه نامرادی و زاویہ مسجد را از دست ندهند و با مساکین و اهل جمعیت صحبت دارند و از
اهل تفرقه و اغنیاء دور بوند بی ضرورت با نهان نشینند کریمه و اصبر نفسک مع الذین
یدعون ربهم بالغدوة والعشیٰ یریدون و جہہ را بر خوانند و طالبان حق را حل و علا
خدمت کنند و بچوئی نمایند و توجهات را از آنها دریغ ندارند و دوستان دور افتاده را بدعا
خیر و سلامتی ایمان یاد آرند والسلامُ اَوَّلًا وَاخِرًا

یا بوی
یا بوی

یا بوی

مکتوب نود و دهم (۹۸)

بخواجگی در ترغیب تحصیل نیستی و تمیر وقت بسیم اللہ الرحمن الرحیم بَعْدَ الْحَمْدِ
وَالصَّلَاةِ مِيرَسَانِدِ مکتوبیکه درین و لا فرستاده بودند رسید مسرت بخش گردید نسبت بان
را عزیز داشتند و پارس آنرا نیک نگه دارند شاید کله از گلهای معرفت در ستر شما بشکند و نوید

اللهم

۱۳ در سوره حشر از پاره قد سمع اللہ واقع است ۱۱ این کریمه واقع است در سوره کهف و پاره سبحان الذی (۱۵) ۱۲

شکرت شمار یافت وَالْغَيْبُ عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَالسَّلَامُ أَوْلَا وَآخِرًا

مکتوب (۱۰۰) صدم

بملا محمد باقر لاموری در جواب کتابتہائے او کہ متضمن احوال بلند و وقایع ارجمند او و باران او بودہ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَعْدَا الْحَمْدُ وَالصَّلَاةُ وَرَأْسَالِ التَّحِيَّاتِ مِير ساندہ مکتوب
 مرغوب بتعاقب یکدیگر از شمار سید چون فقیر ضعیف دشت بجواب نتوانست پر دخت الحال
 کہ فرصت روئے دادہ و بکرم اللہ تعالیٰ طاقت نوشتن بہر سید ہر شہ کتابت بعد تقخص پیدا
 شدند کتابت اول کہ از برمانہ نوشتہ بودند اکثر جاہائے آرا موش خوردہ بیشتر متن را خوردہ و
 حاشیہ آن اکثر درست ماندہ و دو کتابت دیگر درست است مجملے در جواب ہر کدام مینویسد در
 کتابت اول مندرج بود کہ در نماز ظہر چند بار چیزے کہ شبیہ بضحک باشد از انطرف در باطن
 خود سیافت در نماز فرض خصوص در حالت امامت لذت و فنائے روئے میدہد کہ چہ عرض
 نماید سعادت آثار ظہور ضحک مشعر از کمال رضا مندی است علی الخصوص کہ در نماز روئے دہد کہ
 اصالت دارد و لذت و فنا چہ سخن است کہ نماز معراج مومن است و محل کمال قرب موطن رفیع
 حجاب و عظم حجاب نفس این کس است و خود را کہ محلی بحالی نسا و امارد و گاہ در صورت زنی کہ کلی
 امارد و مرتب باشد میساید زینت ایمان و اعمال صالحہ است و از آثار قبولیت و نشان محبت دارد
 و خود را کہ تمام علم یا قدرت و تمام قلب یا روح و تمام خاک یا نار مثلاً مے فہمید از آثار بقا باللہ
 است گفتہ اند ذات اللہ کلہ علم و کلہ قدرۃ و لفظ علم کہ بر پیشانی خوبین الحاجبین
 نوشتہ مینند میتواند کہ از ان رو باشد کہ مبدأ تعین شما صفت علم بود و صانع عالم را کہ نہ
 دخل عالم و نہ خارج از عالم و نہ متصل بان و نہ منفصل از ان مے بیند بسیار اصل است و مطابق
 نفس امر نوشتہ بودند امر و معنی لایذکر اللہ الا اللہ بوضوح پر تواند اذت سالیب سچارہ

۱۰ یعنی مشابہ خندہ ۱۱ یعنی مزین بزبور ہائے زمان ۱۲ جمع لرد بے ریش ۱۳

از ابتدا تا انتها باین کلمه گویاست از تحلی صومی تا الی ماشاء الله تعالی خود را بمضمون این
کلام متحقق می نماید اما کسی که بحقیقت آن رسید باشد و از وقایع شرک بتمام رسته و بکنه توحید
پوسته بود حکم عنقار مغرب وارد هر قدر که ازین معنی نصیب وقت شود و از وقایع شرک تخلص حاصل
آید ^{تعمیر} مست در کتابت ثانی که از اذواق خود نوشته بودید که گاهی حقیقت کعبه معطره و گاه
حقیقت قرآن مجید و گاه افلاس ببتابه که با صل ایمان هم مناسبت نداشته باشد و گاه
ایمان بعیب و معامله اقریت و گاه در بعض افعال مشارکت عالمی با خود می نماید چنانچه
امروز در نماز ظهر در حالت امامت گویا عالمی در قیام و رکوع و سجود و قراة و تسبیح با فقیرانیا
بود مطالعه آن خوشوقت ساخت احوال عالی و سنجیده است و شرکت افراد عالم در بعض اعمال از
جامعیت استعداد و جامعیت هم که مبدا تعین است ^{کتابت ثانی ۱۲} خیر است گویا دیگران اجزای اویند و در
فعل کل اجزا را شریک میاید و آنچه نوشته اند که حقیقت قرآنی باید که در مرتبه صفات بود و در
ولایت کبری مکشوف شود انکشاف آن حقیقت بعد از اوقات از اسما و صفات چه وجه داشته
باشد جواب این شبه تعلق بجنور وارد و آنچه از احوال پیران خود نوشته بودید از قطع دائره ظلال
و بهره یافتن دیگر از ولایت کبری و انهدام دائره ظلال بعد از یافتن آن دائره در خود و
دیدن صور خلایق در آن و بعد از انهدام آن دائره شهود نور لطیف در البطن بطون و امثال آن
همه درست و سنجیده است حق سبحانه همواره ترقیات ارزانی فرماید در کتاب سوم مندرج بود که
در مراقبه نشسته بود ^{بسته} خلعت زرین بنفاست تمام در خود یافت و در بعضی اوقات چنان میاید
که گویا طناها در باطن این مسکین انداخته اند و میکشد بیکر شبه چنان ظاهر شد که ذنوب این
عاصی را عفو کرد و ند چیزهای عالی است و نعمتهای جلیله شکر خداوندی جل شانّه بجا آرند و طایر
زیادتها بوند شکر عبارت از صرف عبودیت جمیع ما انعم الله علیه من الجوارح و القوی
الظاهرة و الباطنة الی ما خلق و اعطاه لا اجله و این قسم اهل شکر اقل قلیل اند و قلیل

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

یعنی تحصیل امتیاز میان ذات و اسما و صفات الخ ۱۲ یعنی آنچه در کتاب سوم شما مندرج بود چیزهای عالی الخ ۱۳

مِنْ عِبَادِي الشُّكُورِ وَنِعْمَتِ وَعِنَايَتِ سِتِّ كِهْ اِيْن قِسْمِ خَلْعَتِ پُوشَانِيْدِهْ سِتْ وِجْفُوْذِ نُوْبِ بَشْتَرِ
 مِيْسَاژِ وِ عِنَايَتِ سِتِّ كِهْ لِقَابِ مَحَبَّتِ وِ طَنَابِ جَذِبِ كَشَانِ كَشَانِ مِيْسِرِنْدِ وِ مِطْلَبِ مِيْسِرَانِنْدِ
 مِصْرَعِ كِرْنِيَايِدِ بَخُوشِيْ مَوَكَّ كَشَانِشِ آرِنْدِهْ سَعِيْ اِيْنِ كَسِ چِهْ بُوْدِ كِهْ بَايِنِ طُوْرِ مِطْلَبِ سَاَنْدِ چِيْزِيْ
 كِهْ مِيْنُوِيْسِنْدِ اَزْ طُوْقِ بَشْرِ بِيْرُوْنِ سِتِّ تَاْ عِنَايَتِ وِ سِتْ كِيْرِيْ نَفْرَايِدِ وِ جَاوِيْهْ مِعْشُوْقِ رِهْمِيْرِيْ نَكُنْدِ
 خُوشِ كَفْتِ سِهْ مَرَا كِرْ تُوْسِنِ دِلِ مِيْسِتِ دِرْ رَاَهْ مَكُنْدِ زِلْفِ اُوْهَمِ مِيْسِتِ كُوْتَاَهْ وِ السَّلَامِ اُوْكَا

۱۰۱

مکتوب صد و یکم

نیز کلام محمد باقر لاهوری در شرح احوال که نوشته بودند بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ بَعْدَ التَّحْمِيْدِ
 وَ الصَّلٰوةِ وَ اِسْئَالَ الْحَيٰتِ مِيْرَسَاَنْدِ مَكْتُوبِ مَرْغُوْبِ رَسِيْدِ اَزْ يَافْتِنِ خَلْعَتِ عَالِيْ دِرْ بِرِخُوْدِ وِ مَشَايِدِ
 اَنْوَارِ بِيْ كَيْفِيْ نِيْزِ دِرْ خُوْدِ وِ ظُهُوْرِ نُوْرِ دِرْ سِيْنِهْ كِهْ مِثْلِ اَنْ پِيْشِ اَزِيْنِ مَرْنِيْ نَشْدِهْ بُوْدِ وِ اَنْزَا نُوْرِ تَفَضُّلِ تَصَوُّرِ
 كِرْدِنِ بَا زِ سَتُوْرِ كِرْدِيْنِ اَنْ وِ ظُهُوْرِ حَقِيْقَتِ قِرَاْنِيْ كِهْ نُوْشْتِهْ بُوْدِيْدِ بُوْضُوْحِ اِنْجَامِيْدِ وِ مَسْئَلِ ذِكْرِ وَاْنِيْدِ
 مَانَا كِهْ پِرْ تُوْءِ اَزِيْنِ حَقِيْقَتِ بَرِ اَبْطِنِ شَمَا تَا فِتْنِهْ سِتِّ كِهْ شَمَارِ دِرِيْنِ تَصَوُّرِ اَنْدَاخْتِهْ سِتِّ حَقِ سُبْحَانِهْ وِ
 تَعَالِيْ نَصِيْبِ كَامِلِ اَزِيْنِ مَقَامِ شِكْرِ عَطَا فَرَايِدِ وِ تُوْرِ كِهْ دِرْ سِيْنِهْ دِيْدِهْ بُوْدِيْدِ وِ اَنْزَا نُوْرِ تَفَضُّلِ
 دِنِسْتِهْ اَمِيْدِ وَا رِيْمِ كِهْ هِمَانِ تَفَضُّلِ بَاشْدِ كِهْ اَفَاضَهْ كِمَالَاتِ دِرَانِ مَوْطِنِ مَحْضِ تَفَضُّلِ سِتِّ عِلْمِ وِ عَمَلِ
 رَا وَا اِنْجَا اَثْرِ وِ نِيْجِهْ نِيْسِتِ تَرْقِيْ دِرَانِ مَقَامِ مَنُوْبِ بَفَضْلِ وَا حَسَانِ سِتِّ وَايِنِ مَقَامِ بَا اَصَالَتِ
 مَحْضُوْصِ بَا نَبِيَا رَا وَا الْعَزْمِ سِتِّ عَلَيْهِمُ الصَّلٰوَاتُ وَ التَّسْلِيْمَاتُ وَا زَا اَمْتَانِ تَا كِرَا بَايِنِ
 دَوْلَتِ بِنُوَا زِنْدِ مِصْرَعِ بَا كِرْمِيَاَنْ كَارْمَا وِ شُوَا رِ نِيْسِتِ وِ السَّلَامِ عَلَيْ مَنِ اتَّبَعِ الْهُدٰى

هو

تا

تا

تا

مکتوب صد و دوم

بلا محمد امین حاقط آبادی در جواب کتابت او با بشارت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَللّٰهُ تَعَالٰى
 بِرِطْرِيْقِهْ مَرْضِيْهْ سَتَقِيْمِ وَا شْتِهْ هِمَا رِهْ بَتَرْقِيَاتِ دَا رَا وِ كِتَابَتِيْ كِهْ مِتَضَمِّنِ اَنْجَا رِ شُوْقِ وِ مَحَبَّتِ بُوْدِ

رسیده خوشوقت ساخت حق سبحانه و تعالی ناره شوق مشتعل سازد و نار محبت را سر بلند گرداند تا
 بمطلب اعلی برساند و از ظل باصل بگذراند نوشته بودند که گاه گاه شروع سیر در سم الباطن متخیل میگردد
 امیدست که این متخیل متحقق شود و نفس امری گردد اینقدر معلوم میشود که نصیبی و لونی جمله از این مقام
 شمار حاصلست و قطره ازین بحر بے پایان در کام جان شما چکانده اند و العلیم عند الله سبحانه

و السلام

مکتوب (۱۰۳) صدوم

بمحمد صدیق و کد شیخ محمد صالح تھانیری در تعبیر خواب و بعد الحمد و الصلوة نموده میاید
 واقعه که نوشته بودند تعبیر آنرا طلب داشته بودند بوضوح پیوست سعادت آثار این خواب اگر
 از رویایک صالحه است و از قبیل اضغاث احلام نیست پس تعبیر آن بدو طریق میتوان کرد اول
 آنکه این خواب محمول بر ظاهر بود حق تعالی قادرست که این معنی بدید و قبولیت عطا فرماید که رؤسار
 امرایان اهل بدعت و سلاطین بر دست شما توبه کنند و انابت آرند و اخذ طریقه نمایند و اثرها
 در آنها پیدا آید و یا هم بحرین شریفین بروید از دوم آنکه آدمی نسخه ایست جامع هر چه در علم کبیر
 است از علویات و سفلیات در انسان است در فاعلم خلق عیان است و از عالم امر هم نشانیست
 صفات ذمیمه ابلسی در و کائن است و صفات حمیده ملکی هم ثابت توبه کردن اهل بدعت و اخذ
 طریقه گویا کنایه از تبدل صفات ذمیمه است بصفت حمیده و فیض مند شدن است از برکات
 طریقه لطیفه را که این صفات با و قیام دارند و پادشاه گویا کنایه از دولتیست که سرآمد لطافت
 اند سرآمد پنجگانه عالم امر که قلب است و سرآمد پنجگانه عالم خلق که نفس است نفس مناسبت
 بیادشاه اهل بدعت دارد و آنکه از عالم امرست ملائمت بیادشاه اهل سنت و توبه کردن و توجیه
 گرفتن این دو پادشاه و رفتن همراه شما بحرین شریفین و دیدن یکی رسول خدا تعالی را در
 خواب صلوات الله تعالی علیه و علی آله و سلم گویا کنایت از تزکیه این دو لطیفه است و

نکته
 بنویس
 بنویس
 بنویس

۱۰ خوابها نیکو و صحیح است یعنی خوابها پریشان چه اضغاث بافتح جمع ضغث بالکسر دستهای گوناگون است و بافهم جمع علم
 بالفهم یعنی خواب ۱۰

رسیدن شان بکمال بهره گرفتن ازین طریقه علیّه و رفتن بحرین شریفین ممانکت بعروج
دارد و باشارت این فقیر باز وطن آمدن مشابهت بنزول دارد باید دانست که خواب واقع بر
تقدیر صحت بشارت پیش نیست بیشتر قوت و استعدادت غالباً دلالت بر حصول نذر و جان
باید کند که معامله از قوه بفعل آید و از گوش باغوش رسد وَالسَّلَامُ عَلَیْ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى

مکتوب صد چهارم (۱۰۴)

بشیخ محمد اشرف کاشمره هندی در نصیحت او بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَ
الصَّلٰوةِ وَتَبْلِیغِ الدَّعَوَاتِ مِیْرَسَانِد کتابتی که از راه شوق و محبت فرستاده بودند سید
مسترت بخش گردید امید که آتش شوق مشتعل گردد و ناره محبت سرفراز شود تا از مار سوی تمام
برماند و بمنازل قرب برساند اوقات را بگذرد و فکر معمور دارند و توشه گور و قیامت را آماده سازند
سُنَّتِ پیغمبر اعلیّه و علیّ الیه الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ مُحکّم گیرند و از بدعت و اهل بدعت کیسوباشند
أَهْلُ الْبِدْعَةِ كِلَابُ أَهْلِ النَّارِ گوش زوده باشد سعادت آثار میان محمد باقر و آنجا
غنیمت با ایشان صحبت دارند و توجه بگیرند و سلام فقیر را برسانند وَالسَّلَامُ أَوْلًا وَآخِرًا

بانه

صلوات الله علیه و سلم

مکتوب صد پنجم (۱۰۵)

بمیر شرف الدین حسین اندجانی در معامله که ورائے ظلال وصول است با تاویل کریمه یُسْقُونَ
مِنْ رَحْمَتِ الْاٰیَةِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَرَاسَالِ النَّحِیَّاتِ مِیْرَسَانِد احوال فقرا را بخند
مستوجب حمد است امید که آن عزیز نیز بعافیت و جمعیت باشد و بر طریقه مرضیه مستقیم بود
از ظل باصل آید بلکه اصل در رنگ ظل و گذار و کمالی که نزد ما معتبر است و رائے ظلال وصول است
اصل در رنگ ظل از ان دولت سرادر راه است وَفِيْ ذٰلِكَ فَلَيْتَنَا فِی الْمُنْتَفِسُوْنَ لَمَّا كُنْتُمْ

بانه

له اشارت است بکریمه که واقع است در سوره تطفیف از باره عم ۱۳ ۱۲ اولش یُسْقُونَ مِنْ رَحْمَتِ مَنْ خَتَمَ خَتَمَهُ صَلَوات

اصول معامله با ذات است تعالی ذات تعالی یا ما خود است باعتباری از اعتبارات که تعبیر
از آن بر حقیق مخموم رفته است یعنی شراب خالص خوشبو ختامه ^{مست} بر اوانی آن مهر مسک است
شراب خالص خوشبو گویند اشارت بانست که خالص است از تعلق و مناسبت با کوان ^{ظروف و بوی} چه دایره
ظل چونکه اصل و مبدأ عالم امکان است تعلقه اورا بعالم امکان کائن است و دایره اصلی اصل
دایره ظل است آنرا نیز مناسبت گونه بان عالم ثابت است و ر حقیق مخموم ازین تعلق و مناسبت
برتر و آزاد است و اوانی این شراب باطن ابرار است و ختام مسک مهر محبت ذاتی است که شکر
سوز است که مانع وصول اغیار است که باین محبت نرسیده اند و مجوس عالم سفلی اند و در قید ظلال
و احاطه اصول اند چون ذات درین موطن با خود باعتبار است مثلاً اعتبار سجودیت یا جز آن
تعبیر از آن به و مزاجه من تسنیم برفت و یا ذات ^{عالم} مقرر از نسب و اعتبارات که از انجا نصیب
است عیناً ^{عنه} یشراب بها المقربون این نوع محبت ذاتی که بی مزاج اعتبار است روزی مقربان است

۶۳

مکتوبات صد و ششم (۱۰۶)

و السلام

بمرا محمد تقی در علوهت و عدم التفات با سوائے محبوب حقیقی جلّت عظمته لبسم الله
الرحمن الرحیم بعد الحمد و الصلوة و ادسّال التحیات میرساند صحیفه گرامی مشرف است
سلامت و بعافیت باشد و بر جاوه شریعت علیّه و سنت سنیه مستقیم بوند و از صورت بحقیقت
آیند و از لفظ معنی گرایند خوش گفت ^{راه} به قومے ز وجود خویش فانی + رفته ز حروف معانی
علوهت و سموفطرت مطلبه را میخواهد که بدوام و استمرار موصوف بود و گرفتار زوال بدامان
پاکش نرسیده و آنچه در معرض هلاک است قابل التفات نیست تعلق و گرفتاری آن موجب بعد
و جریان است حق سبحانه بان بزرگی و کبریائی بند ما را از کمال بنده نوازی بجناب قدس خویش
بر زبان انبیاء علیهم الصلوات و البرکات دعوت فرموده و راه وصول را بیان روشن است

۶۴

بسلامت و عافیت

۶۵

۱۰ یعنی ذات تعالی یا ذات خالی و مجرد از نسب اعتبارات است ۱۱ ۵۲ شاهد حال نشان است ۱۲

Marfat.com

افسوس است که ازین قسم دعوت چشم پوشید و اعراض نموده در دعوت نفس و شیطان در آید و از دولت
 قرب و لذت وصال محروم گشته لعذاب و حرمان گرایید آن لذت زیاده از لذات جنات نعیم است
 و این عذاب بدتر از عذاب حجیم **فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ** مگر با شفقت
 آثار آنچه بزبانی ملام معلوم حواله نموده بودند رسانید معلوم رائے شریف باشد که فقیر درین امر
 دعا و توبه را در بیخ نمیدارد و ختم حضرات خواجها با جماعت میکنند امیدوار است که آثار حاجت
 بظهور آید و تیر بهوت رسانده **قَرِيبٌ مَّجِيبٌ وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ سَائِرٍ مِّنْ آيَاتِهِمُ الْهَدَىٰ**

باجای آوردن کرده

مکتوب صد و هفتم (۱۰۷)

بسیادت مآب سید اسیریل در علو مطلب و عجز طالب بسم الله الرحمن الرحيم بعد
 الحمد والصلوة وارسال التحیات میرساند احوال و اوضاع فقرا را بنجد و دستوجب
 خدمت امید که آنجناب نیز بعافیت جمعیت باشند و بر جاده شریعت علییه و سنت سنیه مستقیم
 بوند و آنچه را از دعائے خیر منسی نسازند از استماع آزار شما خاطر دوستان متالم گروید **حَمْدًا
 لِلَّهِ بِسْمِ اللَّهِ** که شنوده شد که الحال رو بصحت است مگر آنچه گوید و چه نویسد که لطائف مطلوب
 برتر از تحریر است و نفالین محبوب بیرون از تقریر تا او جلوه نفرموده است طالب بیچاره در
 جستجوی اوست و بنجات روح پرور و حکایت روح افزای او مانوس و مالوف است و چون
 او جلوه گرشو و سالک درو مندر و بصحرائے عدم آرد و کل لسانه را مورد گرد و بعد از آن گوید
 که شنود که در یاد و چه در یاد نشد گیرم که بنعم خانه مایار خرامد و کو خوصله و طاقت دیدار که وارد و **فَهُوَ
 الَّذِي أَتَنَىٰ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَحَدَّ ذَاتَهُ بِذَاتِهِ فَهُوَ الْحَامِدُ وَالْمَحْمُودُ وَفَإِسْوَاهُ قَاصِرٌ عَنِ**

۱۰۷

باجای آوردن کرده

۱۰۸

الحمد المقصود والسلام
 مکتوب صد و هشتم (۱۰۸)
 اولاً و آخراً

لے بکلیت گویہ واقع است در سورہ الذاریات از بابہ قال فما خطبکم (۲۷) ۱۲

نایب

الملاقات

شیخ یازید سهار پوری در حقیقت لایذکر الله الا الله و آنچه تعلق بمقام نفی و اثبات دارد
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَارْسَالِ التَّحِیَّاتِ میرساند مکتوب مرغوب
رسیده مسرت بخش گردید اللہ تعالی بعافیت و جمعیت دار و بر طریقہ مرضیہ استقامت بخشید
استقامت اعظم است گفته اند الا استقامه فوق الکرامه + شیبینی ^{سوره} سُورَةُ هُوْدٍ
شنوده باشد عذر مانے نا آمدن نگاشته بودند بے الامور ات کلمها هر هونته باوقانها لكل
اجل کتاب نوشته بودند که در واقعه می بینم که درون حرم متصل بدروازه کعبه مشکفم و متعلقان من
درون کعبه اند چنان معلوم میشود که کعبه را بمن عنایت کرده اند و مریشان خاص بکعبه حاصل شده است
بشارت است شکر اللہ تعالی از انوار و برکات آن بهره کامل عطا فرماید و کعبه مقصود رساند و الحاح
و احتیاج بحقیقت این خانه روزی گرداند فقیر درین باب بقدر طاقت متوجه خواهد گشت انشاء
اللہ تعالی و آنکه کلمه طیبه بے قصد بر زبان جاری میشود و گاه گاه بطرز خاص بے آنکه زبان متحرک
شود معاینه میشود و نیک است و منبئی از مناسبت معنوی بحقیقت این کلمه طیبه امید که معامله نفی
بقدر طاقت با انجام رسد و حقیقت لایذکر الله الا الله جلوه فرماید تا سر موئے از آنچه
قابل نفی است و افضل است باقی است حجاب مطلوب و شرک من گیر نه درون دیده اگر
نیم موت بسیار است ^{زور و دیده و ناپدید شوند} در معرض اقبال است تحت لا ابدا آورد و بی تیغ لا احيب الا فلان
از و باید برید و بمرحله اتی و جھت و جھتی رو با حدیث مجرده باید آورد و هر قدر که از وجود بشریت
باقی است در ذنوبانی است و بیج شرک متمکن نمیکند که الا الله بان جناب مقدس عائد گردد
و بتکرار کلمه نفی و اثبات اثبات الوهیت خود مینماید فالحذر کل الحذر تا کدام شاه مبارک
بود که از او ام شرک تمام برید و از وقایع آن بکلیت برهد و بقدر حوصله صید اثبات و کوفی بجله
نماید از صعوبت این معامله است که عزیزے از صوفیای کرام در و طه مهملکه افتاده بودند و ذکر
که اگر ازین مهملکه نجات یابم هرگز حق را جل و علایا دنکم چید و خود را عابد خود میدید و یاد او بان
سه قول بغیر خداست در جواب نکس گفته شدت یا رسول اللہ ^{۱۲} اول بالضم و در فرق ستاره و ناپدید شدن ^{۱۳} غیبات

مطوع

ناقص

جنابِ قدس میرسد و ہم ازین بگذرست که محمد معشوق طوسی که از مجانبین عقلا بود و خود را قابل
 قرأتِ آیاتِ نَعْبُدُ نَدِید و چون باین کلمه تکلم نمود از هر بن موعی او خون چکید باز گفت من
 حکم زین حالض دارم که نماز را نشاید شمسواران یکدینا میدان نفی و اثبات حضرت خلیل و حضرت
 حبیب اند علیهما الصلوات و التسلیمات جز اول این کلمه را که متعلق بنفیست بالاصالت
 حضرت خلیل تمام کرده هیچ دراز در مانع شرک نگذاشت که مسدود ساخت و لا اُحِبُّ
 الْاَفْلَاحَ الْکُوفِیْنَ اَزْ دَقَائِقِ شَرِّکِ بَرَسْت فَتَبَرَّ اَعْنَهُ رَاسًا وَ تَخَلَّصَ مُفْرَدًا لِاَجْرَمِ مَدَحَهُ
 اللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ فِی مَوَاضِعٍ مِنْ کِتَابِهِ بِنَفِی الشِّرْکِ عَنْهُ وَ جَزْئِیْنِ فِی اِیْنِ کَلِمَةٍ بِمَرْتَبَةِ اِثْبَاتِ
 کَتَبِ نَفِی سْتِ و عَلِی غَالِی اَنْ تَعْلُقَ بِاِثْبَاتِ دَارِ بِاِلِصَالِ حَضْرَتِ حَبِیبِ عَلَیْهِ و عَلَی
 اِلَی الصَّلَاةِ وَ السَّلَامِ بِقَدْرِ طَاقَتِ بَشَرِیِّی تَامِ کَرِ و لِاَجْرَمِ سِکِّ اِصْتِنَامِ بِنَامِ اَوْ زَوْنِ و قَرَعَهُ
 مَجْبُوبِیَّتِ ذَاتِیْهِ کَنْتَهَا کَمَالَاتِ بِنَامِ نَامِی اَوْ بَرَامِ فَکَانَ اِمَامَ النَّبِیِّیْنَ وَ صَاحِبَ شَفَاعَتِهِمْ
 وَ سَیِّدَ الْاَوَّلِیْنَ وَ الْاٰخِرِیْنَ بِهَ ظَهَرَ الرَّبُّوْبِیَّةُ وَ صَارَ اَهْلًا لِلْمَحْبُوبِیَّةِ وَ تَمَّ بِهَ مَقَامُ
 الْعَبُودِیَّةِ عَلَیْهِ و عَلَی اِلَهِ وَاَصْحَابِہِ و سَائِرِ النَّبِیِّیْنَ مِنْ الصَّلَاةِ اَفْضَلُهَا و مِنْ
 التَّحِیَّاتِ اَکْمَلُهَا و مِنْ النَّسْلِیْمَاتِ اَشْمَلُهَا

مکتوب (۱۰۹) صد و نهم

خواجه احمد بخاری در تزیین ایمان غیب بر ایمان شہوی بسم الله الرحمن الرحیم
 بَعْدَ الْحَمْدِ وَ الصَّلَاةِ وَ اِذْ سَالِ التَّحِیَّاتِ مِیْرَسَانِدِ مَکْتُوبِ مَرْغُوبِ کَبِصْحَابِ حَاجِی بَیْکِ فَرَسْتَاوُ
 بُوْنْدَرِ سَیِّدِ سَیِّدِ نَجْشِ گَرِ وِیْدِ بَعَا فِیْتِ مَجْمِیْتِ بَاشَنْدِ وِیْرَجَادِ شَرِیْعِیْتِ عَلَیْهِ و سُنَّتِ سَنِیْهِ مَسْتَقِیْمِ
 مَسْتَدِیْمِ بُوْنْدِ وِیْمَوَارِہِ دَر تَرْتِی بَاشَنْدِ وَاَزْ طِل بَاصِلِ گَرِ اِنِیْدِ بِلَا اَصْلِ رَایِزِ دَر زَنْکِ طِل وَاکْذَرِیْنْدِ وَاَزْ
 شَہُوبِیْغِیْبِ گَرِ اِنِیْدِ حَقِّ سُبْحَانِہُ مَسْتَقِیَّانِ بَایْمَانِ بَغِیْبِ سَتَا یْدِ وِیْمِیْرَا یْدِ اَوْلِیَّکَ عَلَی هَدَیِّ مَنِ
 رَبِّہِمَّ وَ ہِدَیْتِ رَہْمَنُوْنِی سْتِ بِطَرِیْقِ مَوْجِلِ مَطْلُوبِ سْتِ پَسِ اِیْمَانِ بَغِیْبِ مَوْجِلِ مَطْلُوبِ بُوْدِ وَاکْثَرِیْنْدِ

آماده سازند نوع عبادت نمایند که وجود عابد در میان نبود و لایذکرو الله الا الله جلوه فرماید
 تا اثری از وجود بشریت در میان است ذکر و عبادت معیوب است و شایان آن جناب مقدس معنی است
 لایذکرو الله الا الله را صاحب تجلی صوری که مبتدی است صاحب تجلی معنوی که متوسط است
 و صاحب انتها که از صورت معنی گذشته است همه میگویند اما کسی که حقیقت آن سید باشد عنقا
 مغرب است که از وقایع شرک و ارثه است و معامله نفی را بنقطه آخر رسانیده حق سبحانه قطره
 ازین شربت خوشگوار بکام جان امثال ماشنه لبان چکاند و سیراب بدگرداند اندر اندر قریب مجیب
 واقعه که دیده و نوشته بودند که چیزی از آسمان می آید و خلق الله همه دست برداشته اند تا آن
 چیز بدست آنها بیاید من هم در آن میان دست برداشتم ام آن چیز بدست من افتاد خلق متعجب و
 متحیر شدند که آن چیز چه شد چون تحیر آنها را ملاحظه کردم گفتم بدست من آمده است آن خلق
 همه رو بمن آورده آمدند که از من بگیرند نتوانستند گرفت بمن نداشتند که میدانی که این چیست امری است
 حکیم عنقا دار و تا حال کعبه عطا نشده است آن از حضرت علی کرم الله تعالی وجهه الکریم
 مانده بود تو عطا شدی و ما بسیار واقعه روشن است حق تعالی آثار آن بظهور آرد امیدوار
 باشند والسلام اولاً و آخراً بآعزه که داخل طریقه اند سلام رسانند +

باید
 رسانید

مکتوب (۱۱۱) صد یازدهم

خواجگی جعفر خان در امر محبت و فضائل احسان با خلق الله بسم الله الرحمن الرحیم
 حامداً و مصلياً الله تعالی ذات باریکات را مشمول الطاف و عنایات خویش داشته بخدمت
 قوی معنوی مکرّم و ممتاز دارا و عنایت نامه نامی و صحیفه گرامی مشرف ساخت محبت در ایشان
 و توجه و اخلاص با ایشان از اجل نعم و عظیم دول است و همچنین از درون یافت که بزرگاشته
 بودند امریت بزرگ و مقدمه یافت است گفته اند که اگر نخواسته دادند او را خواست قدر و قیمت
 انسان محبت است و بزرگی و امتیاز او از سایر موجودات پایین در دین قدسیا از اعش است

باید
 رسانید

در نیست + در در اجزای آدمی در خورد نیست + لیکن در محبت و در مراتب درجات است هر کس
 باندازه آن از برکات و انوار آن امیدوار است حق تعالی ناره این محبت را سر بلند گرداند و نازش
 و در در اشتغال سازد تا از مایه سوی تمام براند و بحریم قدس برساند از برکات محبت و کمالات آنرا
 چه تواند نوشت محبت است که سلسله وجود و ایجاد را جنبانیده است و گنج پنهان را بمنصه ظهور و
 انوار غیب را بجلوه گاه شهادت آورده محبت است که محبت صادق را بقلب خود بدرجات
 قرب میرساند و والی مشتاق را از و رفائی داده و اصل محبوب میگرداند محبت است که بوسیله
 آن مرید صادق کمالات پیر را جذب نماید و برنگ او نمی برآید مگر تبار جوع خلق الله و کارگذاری
 نشان که در عالم اسباب بان عالیجناب مفضول است امر است بس خطی جمع همت و تصحیح نیت باین
 کار بزرگ پروازند و احسان کار سازی عبید و اما صاحب خود را از عزائم امور تصور فرمایند
 رسول خدا صلی الله تعالی علیه و علی اله و سلم فرموده است الخلق عیال الله فاحب
 الخلق الی الله من احسن الی عیاله و آنچه نگارش فرموده اند که فاعل حقیقی کار ساز مطلق
 را در نظر داشته خود را مطلقاً در میان نه بینداند کلامیست نازنین خلاصه تصوف است و مغز
 معرفت مطالعه آن لذات معنوی بخشید و راحه مطلوب بکار جان مشتاقان رسانید فلیله دد
 قائله در باب شفا یافتن عصمت پناه تاج المخدرات که قلمی فرموده بودند دوستان بسبب خوشدلی
 خورمی گردید الحمد لله سبحانه على ذلك وعلى جميع نعمائه امید داریم که بقیه رضعف که مانده
 است آن هم برود و صحت کلی پیدا آید فقیر در دعا و توجه که وظیفه فقر است بتقصیر ارضی نیست
 و در اوقات مرجهه باین امر خطیر اشتغال دارد و بیست چشم دارم که در اشک مرا حزن قبول
 آنکه در ساخته است قطره بارانی را + دولت صوری و سنوی در ترقی باد +

طوبه آورده
 در آید
 عظام
 در راه البهقی عنان سرفراز

مکتوب (۱۱۲) صد و اوادم

شیخ عبد العظیم جلال آبادی در جواب عرضیه او که در شرح احوال خود نوشته بود بسم الله

Marfat.com

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ الْمَحِيَّاتِ مِيرَسَانِدِ صَحِيفَةِ گرامی رسیدہ
 مسرت بخش گردید اذواق بلند و مواجید ارجمند نوشته بودند مطالعہ آن لذات معنویہ بخشید اللہم
 زد این قسم معاملات از اسرارست ہر چند کہ بصرفہ ادایا بد و در قید کتابت نیاید بہتر بود کہ با عفت
 شغف و فتنہ است و نیز از کجا معلوم شود کہ این نوع امور از اسرار مشاہبات است اسرار مشاہبات
 است کہ حضرت ایشان مَادِضَى اللّٰهُ تَعَالَى عَنْهُ باین ہمہ و فور علم و معرفت بکسے اظہار
 آن نفرمودند حتی کہ بفرزندان کہ محرم راز آنحضرت بودند و از خطا و غلط محفوظ نیز آن اسرار
 را در میان نیاوردند و لشیخ تمام در دستار آن کوشیدند و آن اسرار سر طہر رفت با کجا آنچہ نوشتہ اند
 عالی و خیلے بلند است حق سبحانہ و تعالیٰ بحقیقت بندگی برساند کہ نہایت مقامات عروج است
 آنچہ از احوال خواجہ عبدالرحیم نوشتہ بودند نیک پسندیدہ است مطالعہ آن خوشوقت ساخت
 اللّٰهُمَّ وَفَقِّرْ لِمَرْضَاتِكَ آسامی یارانے کہ نو دخل طریقہ شدہ اند نوشتہ بودند بوضوح انجاء
 اللّٰهُمَّ أَكْثَرَ إِخْوَانِنَا فِي الدِّينِ وَالسَّلَامِ

مکتوب صد و سیزدہم (۱۱۳)

بسید علی بارہم در ترجیح ایمان غیب بر ایمان شہود بسم اللہ الرحمن الرحیم بَعْدَ الْحَمْدِ وَ
 وَالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ الْمَحِيَّاتِ مِيرَسَانِدِ صَحِيفَةِ گرامی رسید مسرت بخش گردید چون این دار
 دار عملست در عمل باید کوشید و در از دیار و کتبت و کیفیت آن جد تمام باید مرعی داشت تا از زیادت
 تر بود و با خلاص نزو کتیر باشد و بشرف قبول سد موطن بقابر و جہ کمال در پیشست من کان
 يَرْجُوَ لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ أَعْلَمُ دَرِيَا فِ ت در بار نمود و از زوہ غیب کھنیز
 شہود و نفازند و از زوہ آن نکنند موطن شہود آخرتست مشہود اینجائے معلولست و بعد
 تحت موسم غیب درین موطن اصالہ وارد و باصل اصول متعلق شہود بظلال و ابست لیکن

۱۵ تحت بفتح نون و حائے مہملہ یعنی تراشیدن ۱۲

در غیب عوام و غیب خاص خواص چون بعید است غیب عوام از راه حجب است که حجب در میان
 مسدول است هم حجب ظلمانی و هم حجب نورانی و خواص از حجب ظلمانی رسته بحجب نورانی
 پیوسته اند اما آن حجب را عین ذمی حجاب فهمید بآن در مانده اند و بشهود آن مثل گذر گشته
 و اخضع خواص از سر و حجب برآمده اند و از شهود و مشاهده برتر رفته و السلام اولاً و آخراً

مکتوب (۱۱۴) صد و چهارم

بخان محمد بیگ کولابی در بیان آنکه بر جمیع وقائع اعتبار نباید نهاد بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی کتابتی که سعادت آثار اخوی خان محمد بیگ
 فرستاده بودند رسید واقعه چند که نوشته بودند نیک است بکار خود سرگرم باشند و بذكر و فکر اوقات
 را معمور دارند و آنکه گاهی خود را کم میابند بسیار خوبت عزیز گفته است اشتی عَدَمًا
 لَا اَعُوذُ اَبَدًا و آنچه نوشته بودند که حضرت امیر سید علی مهدانی ظاهر شدند پاره به بند که در
 نگاه کردند و ما این نوع وقائع شایان اعتقاد نیست شیطان دشمنی است قوی در کمین میخواهد
 که بهر کس آوی را از راه حق و صراط مستقیم بگرداند کسیک طالب حق باشد و راه وصول او را جویان
 حضرت امیر چون از وی که در تمند بودند اعتقاد و محبت که پیش ازین با ایشان داشتید بران مستقیم
 باشید و بکاریکه در پیش دارید محکم گیرید و باین نوع خواب خیال از جانز وید و بزرگان گفته اند که هر
 یک پیر اگر رشد خود را در جائی دیگر بیشتر فهمد جائز است که بی انکار پیر اول در جائی دیگر
 ارادت آرد چه مقصود حق است جل و علانی الحقیقت پیر همان است که در صحبت او رشد بیند

مکتوب (۱۱۵) صد و پانزدهم

و السلام

بملا حسین علی پشاورمی در فضیلت استقامت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَ
 الصَّلَاةِ وَ تَبْلِیغِ الدَّعَوَاتِ مِیْرَسَانِ احوال انجید و مستوجب حمد است الله تعالی و در بیان

الجمعیۃ دارو باستقامت ظاہر و باطن نگہدار و مدار کار بر استقامت است الاستقامۃ
فوق الکرامۃ شیبینی سوره هود حدیث معروفست ہر گاہ سید انبیاء سرور اقیام علیہ
و علی الصلوۃ والسلام چنین فرماید و امر استقامت آنحضرت را بسیار و امثال ما بالہو
کہ ہوس استقامت کنیم و دم از استقامت ز نیم ہوس و خیال است بہر حال دست و پا باید زد و سنی
باید کرد کہ غریب از ان شجر بیکران بدست آید و بکام جان برسد مالا یدرک کلاہ است ترک
کلاہ قصہ استقامت شما کہ شنودہ میشود خاطر بسے خوشحال میشود اللہم زد مترصد نتایج باشد
کتابہائے آن برادر بتعاقب رسید مسرت بخش گردید ازین طرف در جواب کوتاہی رفتہ معذرت
خواہند داشت فقیر در نوشتن کاہم و فرصت ہم ندارم مامول از دوستان دعاست والسلام

باید کرد
کلاہ
کتابہائے آن

مکتوب صد و شانزدم (۱۱۶)

بفضیلت آب سید اسرئیل در حقیقت فنائے اتم و تخلص تام از وقایق شرک خفی بسم اللہ
الرحمن الرحیم الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی صحیفہ شریفہ سیادت و شرف
پناہ رسیدہ مسرت بخش گردیدہ از صحت مزاج نگاشتمہ بودند مسرت بر مسرت بخشید حمد اللہ
سبحانہ علی ذلک و علی جمیع نعمائہ تعالی از جدا شدن عدم از خود و حقوق آن بجزم صرف
نوشتہ بودند نیک مبارک است و مسرت است از فنائے مطلق و مخیر از زوال عین و اثر بعد از ان
ذکر و توجہ و حضور و معرفت ہم منسوب با جناب مقدس است تا سر موئے از وجود بشریت باقی
معانی مسطورہ معلول است و عائد باین بکار نفی اثبات اثبات الوہیت خود میکند لایق آنجناب
نیست عارفی گفتہ است میتواند کہ ضمیر بحدہ در کریمہ و آن قرن شیئی الا یسبح بحمدہ عائد
بشے بود یعنی ہر کس کہ تمجید و تسبیح میکند تسبیح و تمجید خود میکند و عائد باوست و با آنحضرت نمیرسد

ہوس
ذکر و توجہ
بسم اللہ

۱۵۷ عن ابن عباس قال ابوبکر یارسول اللہ قد ثبت قال شیبینی سوره هود والواقعة والمرسلات و
عم یساء لون وانا الشمس کورت رواہ الترمذی ۱۳ مشکوة باب البکاء علیہ قال تعالی فاستقم
کما امرت ۱۲ ۱۳ این کریمہ در سوره بنی اسرائیل واقع است ۱۲

تا جمیع مراتب نفی را طے نکند و از دقایق شرک خفی زبرد نجات ازین مریض امکان ندارد این مریض
 ناسوریت قوی که بہر دو علاج پذیر نیست تا خلیل و ارض و خاشاک راہ را کہ مقوی این ناسوریت
 بجاروب لا اُحِبُّ الْاَفْلَیْنِ نرود و بسہ منزل و جہت و جہی عبور نماید بیخ ناسوریت تمام
 قطع نشود کسے کہ بحقیقت این تخلص پیوستہ است و از دقایق شرک و ارستہ است حکم عتقا
 مغرب وارد امثال ما بوالہوسان را گفت و شنود این سخنان ہم مختتم است واقعہ کہ دیدہ بودند از
 مفارقت باطن از ظاہر و مشاہدہ ہمین حال در ایران نیک مبارک است حق سبحانہ ہمہ بار از ایدرج

۶۱

مکتوب صد ہفتم (۱۱۷)

کمال رساند

بمخدومزادہ عالی مرتبہ جامع علوم ظاہرہ و باطنہ صاحب کمالات صلیہ مخدوم و مخدومزادہ عالیجاہ
 خواجہ محمد عبید اللہ در گرمی صحبت و افاضہ فیوض و برکات طالبان بسم اللہ الرحمن الرحیم
 بعد الحمد و الصلوٰۃ و تبلیغ الدعوات میرساند احوال ہمہ حال مستوجب حمدت درین روزنا
 بعد از رفتن شہاشیخ عبدالاحد با فقیر نشست و برخاست میکند و بسیار گرم است شب و روز درخت
 حاضرست حجرہ در خانقاہ گرفتہ میکند اند نشاہ عجیب دارد ترقی بسیار کردہ است و شیخ بدیع الدین
 میرمحمد باقر بشار الیہ موافقت نمودہ او از ہم طلبگاری حسب الوسع بجامے آرد با بچہ معانہ این ہرستہ
 عزیز و زبروز در ترقی است و یاران دیگر ہم در ترقی اند و طالبان قطع علائق و سباب نمودہ اطراف
 و اکناف میرشند و سرگرم کار خود اند و فیض مند میشوند و تخلص و آزادی در اول قدم حاصل مینمایند
 سومی و گرفتاری نصیب این بچہ حاصل آمدہ است و قرعہ ہجر و دوری بنام او برآمدہ است شرم آید
 کہ با این گرفتاری با مردم از او صحبت دارد و بیچگونہ خود را قابل مجلس این مردم نمے بیند و اینست
 موافق حال خود و حال اینہا میاید بہست ما گرفتاریم برمانا و کبیدا و ریزہ سنبل و گل در کنار
 مردم آزاد ریزہ قدرت حق را جل و علامطالعہ باید نمود با وجود این سومی و افسردگی با جماعت
 کہ نشست و برخاست مینماید شعلہ شوق درینہا پیدا میشود و آتش محبت شان مے افزاید کہ بوسل

۶۲

۶۳

۶۴

۶۵

۶۶

آن از ما سو کرمانی پیدا میکنند و ترقیات میفرماید الذي جعل لكم من الشجر الاخضر
 نارا همان قصه حجر و شجر حضرت موسی است علی نبینا و علیہ الصلوٰۃ والسلام که از درخت
 سبز آتش خالص بید و دید بعد از آن شنید آنچه شنید و از سنگ خار چندین چشمه آب شید که
 سبب انتفاع جمع کثیر گردید بآید و انست که مری حقیقی و مرشد علی الاطلاق اوست تعالی ع
 از ما و شما بهانه بر ساخته اند + خوش گفت نه ایشان نمیدانند همه الحان ز مظهر است +
 بیت از تست طلسم این خزانه + من هیچ نه ام درین میانہ + والسلام +

مصحح
 ۶۱۰

مکتوب صد ہر دہم (۱۱۸)

نیز بمحمد مزادہ بلند درجہ صاحب کمالات صلیہ واقف ہر ارلی مع اللہ حضرت خواجہ محمد علی
 در شرح دید قصور و اشارت بر کمالات کہ فوق کمالات ولایت و نبوت است و شمرہ از کمالات
 صفت علم بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد لله وسلام علی عبادہ الذین اصطفی
 مکتوب مرغوب فرزند عزیز رسیدہ سبب مسرت گردید چون متضمن دید قصور و اہتمام آمال و مخموی
 بر احوال علیہ و اذواق سنیہ بود مسرت بر مسرت افزود بے ہر چه باین جانب نسوخت خیریت
 و قبول از ان مسلوب ہر گاہ ذات این کس شر و نقص بود منتسب انرا بر ان قیاس باید کرد
 الشجرۃ تنبی عن الشجرۃ ہر چند جلوه خیر و کمان پیش دید نقص و شریت پیش بیت
 معشوق اگر گچشت ہمخانہ ما + ویرانہ تر از اول است ویرانہ ما بہ از نقد وقت خود نوشتہ بودند
 کہ نسبت بے کیفی کہ اختصاص آن بیچ لطیفہ از لطائف عالم امر و خلوق نے فہم کلّیت را فرو
 میگیرد مانا کہ این معاملہ و را کمالات ولایت و کمالات مرتبہ نبوت است چہ این ہر دو کمالات
 اختصاص باین لطائف ذہگانہ دارد حقیقت نماز است کہ ازین خصوصیت برتر است و کلّیت

۶۱۰

۶۱۰

۶۱۰

۶۱۰

۱۵ در آخر سورہ یسین واقع است ۱۲ قال تعالی فلما قضی موسی الاہل و سار باہلہ انہ من جانب
 الطود نارا الخ سورۃ قصص ۱۲ قال تعالی فقلنا اضرب بعصاک الحجر فانجرت منہ اثنتا
 عشرة عینا ۱۲

را از ان بهره سجد لك سوادى و خیالی نشان آنست و حقیقت کعبه حقیقت قرآنی و آنچه
 فوق این حقائق است ازین قبیل است چه قرآن کعبه را خصوصیت خاص است به نماز و از ما فوق
 چه گوید که کلیت در رنگ اختصاص از ان بارگاه در راه است من کمدیدن کمدید و آنچه از
 انکشاف و تجلی صفت علم و حسن و جمال و عین و دلال آنکه این کس از روشن میبرد و قرب منزلت آن
 بجناب قدس او سبحانه و تعالی نوشته بودند بوضوح پیوسته از کمال حسن و جمال این صفت
 است که محبوب ترین صفات نزد حق تعالی این صفت است و کرشمه و دلال لازمه محبوب است از کمال
 و جمال اوست که با موصوف میگرد و چه مقتضای کمال محبت رفع اثنینیت است فافهم لیکن
 این حسن معنوی است و جمال جمال بی کیفی مقیدان چون و کیف ازین حسن چه دریا بند حسن نزد
 شان حسن صورت است و جمال جمال کیف و چون آمیز آنکه نشئه بی کیفی و بی چونی انداشته باشد
 این حسن را تواند دریافت و حسن معنی را از حسن صورت نتواند جدا ساخت و حسنی که در صورت و
 معنی است خود امر جداست باید دانست که بموجب این بیان اگر در حضرت خلیل و حضرت نوح علی
 نبینا و علیهما الصلوة والسلام معنی محبوبیت اثبات نموده آید متباعد نبود چه بعد از تعین این
 هر دو بزرگ نیز صفت علم است لیکن فرق است که آنجا شان علم است که اصلا زیادتی ندارد بر ذات
 تعالی و تقدس و اینجا صفت است که زیادتی دارد نوشته بودند بعضی اسرار که حقیقت محمدیه
 علی صاحبها الصلوة والسلام و التخیة مناسبت دارند ظهور میفرمایند آنرا دخل هر که صحبت
 که ملاحظت است سازند یا نه ظهور این اسرار مبارک است و اگر لطیف الکا بر ازین مرکز بهر و رسا
 از گرم دور بود و

بزرگ
 و از
 محبت
 کمال

مکتوب صد و نوزدهم (۱۱۹)

نور علی نور است

از گرم دور بود و

بجای ابو اسحاق در نصاب و تعبیر وقایع بسم الله الرحمن الرحیم بعد الحمد و الصلوة
 و تبلیغ الدعوات میرساند صحیفه گرامی که نامزد این مسکین نموده بودند رسید مسرت بخبر گردید

یعنی آنچه نوشته بودند بعضی اسرار که اله مبارک است اله

بود
 بود
 و ارسال الخیرات

جناب حضرت رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وعلیٰ آلہ وصحبہ وسلم را کہ در واقعہ دیدارید و شیخ
 عبدالقادر اقدس سیرۃ نیز دیدہ و عنایت با از ایشان مشاهده نموده و در واقعہ دیگر عزیز
 بشما عطا کرده و در آن وقت دل چنان در حرکت آمد کہ قریب تر قیدین بودہ و در واقعہ تائید
 حضرت جبریل علی نبینا وعلیہ الصلوٰۃ والسلام دیدہ اید کہ حامل وحی و واسطہ رسالت
 ہمہ نیک مبارک است و بشارت است بر بشارت بکار خود نیک مقید باشند و مہما انگن پذیرد
 فکر و از نو درین فرصت قلیل نوشتہ آخرت را آمادہ سازند و در رضامندی ہوا کے حقیقی
 جل شانہ با بجان کوشند و اجبہ دور افتادہ را بدعا سلامتی خاتمہ یاد دارند نوشتہ بودند کہ از خوانند
 رسالہ یا قوتیہ چنان شوق در دل غالب آمد کہ ترک نوکری و خانمان نموده در صحبت برسد الخ مکرما
 این شوق نعمت است عظمیٰ مدار کار بر شوق و محبت است و معاملہ ترقی و قرب البتہ بان رسید
 دیدہ حسن بین چشم ادراک کمال و جمال روشن و تیز تر بود شوق و عشق بر فزاید و از ما سوامعشوق
 منقطع و بیگانہ سازد و در پیچہ معرفت در باطن او بکشاید پست آنرا کہ بحسن دیدہ تیز است
 این عشق بلائے خانہ خیر است و مخدوم چون جمع کثیر بشما وابستہ اند و قرض بر ذمہ دارید و
 استعجال ترک توقف و تامل در کار است و تا حصول ترک حقیقی بترک حکمی قرار بندند و از ترک
 صوری بترک معنوی کفایت بکنند الصوفی کائن بائن شنودہ باشید اے کلان مہم الخلق
 صُورَةٌ بَائِنٌ مِنْهُمْ حَقِيقَةٌ وَمَعْنَى السَّلَامِ أَوْلَا وَآخِرًا

یا ایہ

یا ایہ

یا ایہ

مکتوبات (۱۲۰) صد و بیستم

بمولانا محمد صدیق پشاورمی در بیان کمال فنا و نیستی و حصول کمال این معنی در صدیق اکبر رحمان
 ایمان او بدین سبب بر ایمان این امت و ایمانے بمعاملات فوق بسم اللہ الرحمن الرحیم
 اللہ تعالیٰ باعلیٰ مرتبہ کمال و اکمال رساند مکتوب مرغوب رسید مستر بخش گردیدہ نوشتہ بودند

۱۵ ترقیدن یعنی شکافہ شدن ۱۲ ۱۵ یعنی آنچه در ہر سہ واقعات دیدہ اید ہمہ نیک مبارک است الخ ۱۲

که همواره میخواهد که حقیقت حال خود را بنویسد اما از آنجا که خود را و احوال خود را لائق آن نمیداند که بعضی
 رساند معطل و حیران بماند و با احوال را بنویسد و زود او را در قلم آرند و مضمون نفس را در آنجا کالفرمان
 که باعث توجه غائبانه میشود و راه گفتگو میکشاید نوشته بودند که الحال غیر از نیستی و گنای و سلب
 کلی در خود نمی بیند و تَخَلَّقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ الْحَالِ جَلْوَهُ گشت و کتبه قول بزرگ که فرموده است
 مصرع این جمله شدی و ای مسلمان نشدی * بِالْفِعْلِ مَوید اگر دید بے مدار کار برین نیستی و سلب
 کلی است و حقیقت تَخَلَّقُ بِالْأَخْلَاقِ الشَّدِیْقَةِ این نیستی که صید هستی بے دایم نیستی صورت پذیر نیست
 و اسلام حقیقی و بسته باین نیستی و تَخَلُّقُ است تا راحه از آثار سالک در میان است در حقیقت اسلام
 نقصان است و از گرداب شرک خفی رسته است و لَبِئْسَ مَا يَدْعُونَ اللَّهَ بِهِ لَعْنَةُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ
 یکه باز میدان فنا نیستی درین امت که خیر الامم است صدیق اکبر است که در شان او آمده است
 مَنْ ارَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى مَيِّتٍ تَمَشَّى عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى ابْنِ أَبِي حَفَافَةَ تَخْصِصُ
 ذکر ایشان باین کمال با وجود حصول آن در صحابه کرام نیز مشعر با امتیاز تمام ایشان است درین
 کمال لاجرم ایمان آنحضرت بر ایمان تمام امت راجح آمد کما ورد چه کمال آن متفجع بر کمال
 فنا نیستی است کما مر و لهذا اتحاد و نسبت بآن سرور صلی الله علیه و آله و سلم پیدا کرد که
 بِحُكْمِ رَسُولِ اللَّهِ مَا صَبَّ اللَّهُ شَيْئًا فِي صَدْرِي إِلَّا صَبَّتُهُ فِي صَدْرِ أَبِي بَكْرٍ مَا
 ظَنَنْتُكَ بِأَنْتَ بِنِ اللَّهِ تَالِهُمَا مُحَمَّدٌ وَمَا مَعَالَهُ وَرَأَتْ وَأَسْرَارُ كَيْسَابِ الْقَيْنِ دَرْمِيَانِ
 و راکے این گفتگوست و ثمره این نیستی است و نتیجه اسلام حقیقی است بلکه بعضی از ان قبیل است
 که منوط بجز فضل است و مربوط بصرف محبت و هیچ عمل شایسته این کمال و شمر این نوال بے زوال
 نمیتواند تا اعمال در راه میمانند عارف درین وقت خود را از صورت و حقیقت شریعت بیرون بیاید
 نه بآن معنی که از ایشان احکام شرعیه مستغنی میشود و محکوم امر و نهی نیماند که آن کفر و الجاوت بلکه
 امر است که تا بآن نرسی نه دریابی مَنْ لَمْ يَدُقْ لَمْ يَدُقْ وَ فِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ
 و السلام اولاً و آخراً

گفتگو
 راجح
 کمال
 کمال
 گفتگو
 میماند
 معنی

یعنی نوشن احوال باعث احوال الی ۱۲

مکتوبات صدیقیت و حکم

بایضا

بشیخ عبد العظیم جلال آبادی در علامت محبت ذاتیه شرح قبض و بسط و سببگی در کار سالک و برقی
باطن او و معالجه آن و منافع صحبت پیر و محبت فرید و بیان اقریبیت این طریق از طرق دیگر
و نیز بیان آنکه این طریق البته موصل است و در مباحی این طریق علیّه نقش بندیه بسم الله
الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوة و ارسال التحیات میرساند احوال به حال مستوجب
حمدت المسؤل من الله تعالی عافیتکم و استقامتکم ظاهر او باطناً کاتب شریفه
بتعاقب یکدیگر رسید مسرت بخش گردید چون فقیر از مژده دردی که دارد آزار غالب بود و طاق
قلم گرفتن و نوشتن نبود بنابراین در نوشتن جواب توقف افتاد درین ماه مبارک از حضور مسجد
تراویح و ختم قرآن محروم ماند الحمد لله که در ماه شوال نسبت به سابق در تخفیف بود احوال که ششم
ماه ذی القعدة است چند روز است که در دلی نشسته در مها نجانده بر آید و چند گهری با درویشان
صحبت میدارد منور به مسجد زرقه است که پاره مسافت و از قدرت نشستن دوزانو و چهارزانو
نشده است و کنیم ماقال بیت لیتک تخلوا و الحیوة مرثیه و ولیتک ترضی
والانام غضاب و بزرگان گفته اند که علامت محبت ذاتیه ستوا انعام ایلام محبوبیت یعنی
محب از ایلام محبوب متلذذ شود در رنگ انعام او حضرت ایشان ما قد سنا الله سبحانه
بیسره رنگاشته اند که ایلام محبوب یاده لذت بخش است نسبت با انعام او زیرا که در انعام او
محبوب نشوب است بر او نفس در ایلام خالص مراد محبوبت و خلاف مراد نفس شتان ما بینما
و این از جمله غرائب است بیت اگر مراد تو اے دوست نامرادی ماست مراد خویش
و گریار من نخواهم خواست آنچه از کیفیت مشغولی بندگان حضرت سلمه الله تعالی روئیس
العالمین نوشته بودند که دولت فرمودند که مخطوط ایام و روز بروز در باطن خود جمعیت بیشتر
میایم و گاه گاه رفتگی غیبی روی میدهد و گاه گاه عنایت حق تعالی را در باره خود بسیار بسیار

بایضا

بایضا

از مطالعه آن بسیار خوشحالی رُو نمود الله تعالی این معامله را هر روزه سازد و آن را قریب مجیب
و گاهی اگر قبض رُوئے نماید از آن لنگ نباید شد که سالکان در اثنای سلوک رُوئے میدهند و
سبب ترقی شان میشود و قبض و بسط هر دو داخل احوالند گویا از ارکان این راه اند قابض و بسط
هر کدام از اسماء الهی اند تعالی سالک گاهی مورد یک اسم است و گاهی منظر اسم دیگر لیکن معامله قبض
و بسط تا زمانه است که سالک تلویحات احوال است و چون معامله از تلویح به تکلیف آید قلب سائر
لطائف عالم امر از تلویح احوال وارد و از تقلب قبض و بسط آزاد گردد این زمان نسبت باطن
از زوال و ظل محفوظ گشته بدو هم وقت و استمرار حال متصف شود درین هنگام اگر قبض است بر
ظاهر و صورت است باطن و لطائف امر سرایت نمیکند باید دانست که بستگی در کار سالک ظهور
بیر و نقی باطن او گاه باشد که بواسطه قبض بود که از احوال است کما مر تفصیله و گاهی بجهت
از تکاپ زلت و غلبه صفات بشریت ظلمت بر باطن طاری میشود و بیرونق سازد و انوار ذکر
مستور گرداند درین وقت توبه و استغفار در کار است و انابت و تضرع ناگزیر تا کدورت بشریت
و ظلمت زلت از میان حت بر بند و انوار ذکر و طاعات روشن شود و چون تفرقه میان قبض
و کدورتی که از راه زلت یا ظهور صفات بشریت بود منقسم است استغفار و انابت هر حال نافع است
و سودمند انبیا کرام علیهم الصلوٰت و البرکات و علیهم السلام هر چند که از گنامان معصومند
لیکن بواسطه لوازم بشریت گاهی غیب پرده بر باطن شان آید و محتاج با استغفار میشوند
الحديث انه ليعان على قلبي و اني لا استغفر الله في اليوم سبعين مرة و گاه
بود که این بستگی بجهت ضعف نسبت باطن باشد و چون نسبت قوت پیدا نکرده است گاهی
ظهور میکنند و گاهی مستور میشود در حالت بعد صومی و غیبت از مرشد پیش از ملکه نشدن نسبت
این ضعف رُوئے میدهد و علاج آن صحبت را بپرست و توجه او تا نسبت قوت پذیرد و ملکه شود و
بسر حد فنارسد توجه مرشد در صورت ثانیه که بواسطه زلت ظلمت طاری شده باشد نیز نافع است

له رواه مسلم و ابوداود و النسائی ۱۲ حصن حصین

۱۰۵

۱۰۶

نیاز مکتوبات کدورت

ناقص و سودمند است

۱۰۷

توجه پیر کامل کوه کوه ظلمات که درات را از همراه که پیدا شده باشد از مُرید صادق بر میدارد و
 تظہیر باطن او میفرماید و در قبض نیز این توجه سودمند است بزودی در بسط می آید و راه ترقی را
 بر وی میکشاید با جمله مدار کار بر صحبت و توجه است که با محبت و سپرد جمع شود از یک جانب محبت
 و سپرد و از جانب دیگر توجه محبت تنهایی توجه را بر می تواند که نافع شود و ترقی بخشد اما توجه مختصر
 به محبت قلیل النفع است محبت است که معانی خفیه پیر را جذب مینماید و کمالات مخصوصه او را
 بخود میکشد و فانی اشخ بلکه فانی الله پیدایم آرد و چون از طرفین صفات مذکور پدید آید
 امید است که راه ترقی کشاده شود و بزودی بمنزل مقصود برسد و در راه مانند حضرت خواجه نقشبند
 قَدْ سَنَّ اللَّهُ تَعَالَى بَسْرَةَ الْأَقْدَاسِ فَرَمُودَهُ أَنْدَكُ طَرِيقَ مَا أَقْرَبُ طُرُقِ سِتِّ وَنِيزَ فَرَمُودَهُ أَنْدَكُ
 از حق سبحانه و تعالی طریقے خواسته ام که البته موصل باشد آفرینت این طریق از طرق دیگر بواسطه
 آن است که ابتدای این طریق از جذبیه است که متضمن سلوک است و سلوک در ضمن آن قطع مینماید
 و جذبیه که بی سلوک بود چنانچه بعضی از مجذوبان ابر را میباشند نزد این اکابر از چیز اعتبار
 سابق است و مشتمل بر ولایت نیست و چون جذبیه محبت بخش است سالک بقلاب جذبیه و محبت
 در آویخته بمنازل قرب اصل میگردد و بسهولت قطع منازل سلوک مینماید لاجرم راه اقرب میشود
 در طرق دیگر چون ابتدا از سلوک است بر ایضات و مجاهدات قطع منازل سلوک مینماید و عمر
 در آن صرف میکنند بعد از آن معامله جذبیه میرسد و راه دراز میشود و درین طریق سلوک در ضمن جذبیه
 بحصول می پیوندد و راه اقرب میگردد و سلوک از جانب طالب است پس راه رفتن باشد و جذبیه
 از جانب مطلوب است پس راه بردن بود از رفتن تا بردن فرق است بسیار جذبیه رفتن
 جذبات الحق یوازى عمل الثقلین و آنچه فرموده که این طریق البته موصل است بیان شایسته
 که مواقع توقفات و موانع وصول سالک یا جذبیه است که سلوک جمع نشده است یا سلوک آتر
 است یعنی سلوک باشد جذبیه و درین طریق نه سلوک خالص است و نه جذبیه است متضمن
 سلوک پس باعث توقف سالک و سدر راه او درین طریق هیچ نشد غیر از سستی طالب طاب و صافی

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

با توجه

تبرکات

که در صحبت کامل افتد و شرايط طلب که اکابر قرار داده اند بجا آرودايدست که البته وصل گردد و آنچه گفتيم که در صحبت کامل افتد زیرا که از ناقص کامل نيايد ناقص خود وصل نيست ديگر را چگونه وصل سازد پس اختيار اين طريق طالب اولی و انشب باشد و اينها اين سلسله عليه بصديق اکبر ميرسد بخلاف ساير سلاسل و وسيله ايشان بجناب حضرت سرور انبيا عليه وعلى اله الصلوة والسلام حضرت صديق اکبر است هر چند وسيله قومی تر بود راه وصول اقرب بود و قطع منازل زودتر نموده آيد و آنچه در عبارت اکابر اين سلسله عليه واقع ميشود که نسبت ما فوق همه نسبت است درست است چه نسبت شان نسبت حضرت ابوبکر صديق است که افضل بشر است بعد از انبياء کرام عليهم الصلوة والسلام و اينها در اين طريق عالی بر التزام سنت است و اجتناب از بدعت اکابر اين طريق عمل بعزيمت را همها انکن از دست نميدهند و برخصت نميگرايند اذواق و معارف را خادم علوم دينيه استم جوهر نفيسه شرعيه در رنگ طفلان بجز و موز و خود حاصل عوض نميکنند و بشریات صوفيه مغرور نميشوند از نص بخص نميگرايند و از فتوحات مدنيه بفتوحات مکتبه التفات نميفرمايند از نجات که وقت ايشان بر دوام است و حال ايشان بر استمرار نقوش ماسوک از باطن شان بر نهج متلاش می شود که اگر هزار سال تکلف در اخطار ماسوک نمايند ميتوان تجلی ذاتی که ديگر از کالبرق است اين بزرگان ادا می است حضور که غيب در قفای آن باشد نزد اين عزيزان از حيز اعتبار ساقط است رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله صفت ايشان حضرت خواجه احرار قدس الله ستره فرموده اند که خواجگان اين سلسله عليه قدس الله تعالى اسرارهم بهر زراعتی و رقاصی نسبت ندارند کارخانه ايشان بلند است و حيف باشد شرح او اندر بيان پيچور از عشق بايد در نهان ليک گفتم و تاره برند پيش ازان کز فوت آن حشرت خورند

مدار طرفه نفس پند

مکتوبات صديقيت دوم

بسلطان وقت مظلوم در فضائل سجد و ترغيب بر ترقی از ذکر بلند کور و بيان تنزيه و تقدیس او تعالی

وبیان آنکه اورا سبحانه و راتر تجلیات و مشاهدات و اسما و صفات باید جست بسم الله الرحمن الرحيم
 الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى
 خَيْرِ الْوَزِيِّ صَاحِبِ قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى وَعَلَى آلِهِ الْبِرَّةِ الثُّقَى وَأَصْحَابِهِ أَصْحَابِ
 الْمَقَامَاتِ وَالذَّجَابِ الْعُلَى قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ حَالَةٍ
 يَكُونُ عَلَيْهَا الْعَبْدُ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ أَنْ يَرَاهُ سَاجِدًا يَغْفِرُ وَجْهَهُ فِي التُّرَابِ
 وَأَيْضًا فِي الْحَدِيثِ الشَّاجِدُ يَسْجُدُ عَلَى قَدَمِي اللَّهِ تَعَالَى فَلْيَسْجُدْ وَلْيَرْغَبْ وَلْيَسْأَلْ
 وَأَيْضًا فِي الْحَدِيثِ إِذَا سَجَدَ الْعَبْدُ طَهَّرَ سُبُودَهُ مَا تَحْتَ جَبْهَتِهِ إِلَى سَبْعِ أَرْضِينَ وَ
 أَيْضًا فِي الْحَدِيثِ طُوبَى لِمَنْ تَوَاضَعَ فِي غَيْرِ مَنْقَصَةٍ وَذَلَّ فِي نَفْسِهِ مِنْ غَيْرِ مَسْئَلَةٍ وَ
 أَنْفَقَ مَالًا جَمَعَتْ فِي غَيْرِ مَعْصِيَةٍ وَرَحِمَ أَهْلَ الذُّلِّ وَالْمَسْكِنَةِ وَخَالَطَ أَهْلَ الْفَقْرِ وَ
 الْحِكْمَةَ وَطُوبَى لِمَنْ عَمِلَ بِعِلْمِهِ وَأَنْفَقَ الْفَضْلَ مِنْ مَالِهِ وَأَمْسَكَ الْفَضْلَ مِنْ قَوْلِهِ رَوَاهُ
 الطَّبْرَانِيُّ كَثِيرِينَ دُعَاؤُا يَنْ بَعْضِ خَادِمَانِ عَتَمَةَ عَلَيْهِ وَعَاكِفَانِ سُدَّةَ سَعِيَّةَ حَضْرَتِ نَاصِرَةِ الْمَلِكَةِ
 وَالِدِينَ مَرْجِحِ الْإِسْلَامِ وَمُوَيْدِ الْمُسْلِمِينَ خَلِيفَةَ اللَّهِ تَعَالَى فِي الْأَرْضِينَ مِيرِ سَانِدَكَةَ ابْنِ مُسْكِينِ بِأَوْجُودِ
 كَمْ بِنَاعَتِي وَدَوْرَازْكَارِي اَزْ دُعَاؤِ سَلَامَتِي جَانِ اِيْمَانِ اَنْحَضْرَتِ فَا رِغْ نِيَسْتِ وَا رِطْلِبْتِي قِي
 وَرَجَاتِ وَاسْتِقَامَتِ صَوْمِي وَمَعْنَوِي غَافِلِي نَهْ مَصْرَعِ اِيْنِ دُعَاؤِ مِنْ اَزْ خَلْقِ جِهَانِ اِيْنِ بَادِي
 حَضْرَتِ سَلَامَتِ بَرَاوَرِ دِيْنِي شَيْخِ عَبْدِ الْعَلِيمِ كِتَابَتِي بَايْنِ فَقِيْرِ نُوْشْتِهْ بُوْدَنْدِ اَزْ جَمْعِيَّتِ بِلَهِي اَنْحَضْرَتِ
 وَاسْتِغَالِ وَتَقِيْتُ بَايْنِ اِمْرِ جَلِيْلِ الْقَدْرِ مَنْدَرِجِ سَاخْتِهْ شُكْرِ خَدَاوَنْدِي جَلِّ سُلْطَانِهْ بِجَا اَوْرُوْدِهْ كِهْ بَا
 اِيْنِ هِمِهْ اَسْتِغَالِ صَوْرَتِهْ دَلِ حَقِيْقَتِ بِيْنِ اِتْخَلْفِيَّتِ خَاصْرِ بَطْلُوْبِ حَقِيْقِي وَشَوْقِي قَسْتِ مَخْصُوْصِ بَقْصُوْدِ
 تَحْقِيْقِي اَسِيْدَتِ كِهْ اِيْنِ تَخْلُقِ رُوْزِ بَرُوْزِ زِيَادِهْ شُوْدِ وَنَاْرَهْ اَسْتِيَاْقِ قُوْتِ بِيْرِيْدِ تَا اَزْ ذِكْرِ مَنْدُكُوْرِيْتَا
 وَا زْ وَا لِ بِيْدِ لُوْلِ بَرُوْدِ اَزْ لَفْظِ بَعْنِ كَشْدِ خُوْشِ كَفْتِ قُوْتِ زُوْجُوْدِ خُوْشِيْشِ فَا نِي + رَفْتِهْ
 زَحْرُوْتِ وَرِعَا نِي + اِطْلَا قِ اِسْمِ مَعْنِي وَغَيْرِ اِيْنِ دَرِ اَنْحَضْرَتِ جَلِّ وِعَلَا اَزْ تَنْكِي مِيْدَانِ عِبَارَتِ سِتِ وَا لَّا

سَلَمَ مِنَ الْعَفْرِ وَالْتَعْفِيرِ خَاكِ اَلُوْدِ كَرْدَنِ ۱۳

صیقل لکیر

باج

باج

آنجا همه آنست که برتر ز میان است اورا سبحانه باور لفظ و معنی باید طلبید و راز آفاق و انفس و وراره
تجلیات و ظهورات و وراره توحید و اتحاد و وراره مشاهدات و مکاشفات باید حجت است
تواز خوبی نمی گنجی بعالم + مرا هرگز با گنجی در آغوش + مقصود از سیر سلوک رفع حجب است حجب
و جوبی بود یا امکانی نه آنکه مطلوب را در دام آرند و عمق را شکار نمایند **سبب** عمق شکار گرس نشود
دام باز چین + کاینجا همیشه باید دست است دام را + این کمال مقبلس از مشکات نبوت است
و این دید نتیجه ولایت انبیاست علیهم الصلوات و التسلیمات آحاد را از امتیان که بکمال
ایشان علیهم البرکات تبعیت و وراثت رسیدند و از شراب صحوشان جرعه شید سیر گشته
اند ازین کمال نصیب اهل سکر از ارباب ولایت کمال را در شهود و مشاهده دست اند و تجلیات
خورسند و لذت اند و توحید و اتحاد رفته این جماعه هر چند از حجب امکانی و ظلمانی برآمدند لیکن
در حجب نورانی و جوبی مانده اند و از ان مانی نیافه و شهود آنرا شهود حق و تجلی او دانسته میگویند
تجلیات برقی است یعنی کالبرق الخاطف است باز در پرده آید و این اکابر که کمالات وراثت متحقق
گشته اند و توحید و اتحاد را در راه گذاشته اند و از تجلیات و ظهورات بالارفته و از شهود و مشاهده درگذشته
و از حجب تمام برآمده و یقین دانسته اند که این شهونه شهود است سبحانه و این تجلی نه ذات مقدس
اوست تعالی بلکه ظهور صفتی است از صفات و کمالات اوست که حجاب ذات و طالب ذات
اقدس بشهود صفات و کمالات او خورسند نشود و آرام نگیرد لاجرم ضلیل و ایراکا اُحِبُّ الْاَفْلَاحَ کویان
و اِنِّی وَجَّهْتُ وَجْهَیْ خَوانان با و راز آن شتافته اند و از اسم و صفت جز ذات نخواسته تعالی و تبارک
و تقدس **سبب** بولش تا رسم صد بار از پا افکند شو قم + که نوپر و از م و شاخ بلند آشیان دارم +
رَدَقْنَا اللّٰهُ سُبْحَانَهُ اِیماناً بَهَذِهِ الْمَعَانِیْ وَ شَرِبْنَا مِنْ هَذَا الْمَشْرَبِ الْنَوَّارِ آفتاب
جهانداری و سلطنت و آثار برکات و استقامت و ترویج ملت روز افزون باد الحمد
لِلّٰهِ اَوْلَا وَاخِرًا وَ الصَّلٰوةُ وَ السَّلَامُ عَلٰی دَسُوْلِهِ دَائِمًا وَ سَرْمَدًا
وَ عَلٰی اِلِهِ الْکِرَامِ وَ صَحْبِهِ الْعِظَامِ +

وراره
و حجب
صید
مقبلس از مشکات نبوت
نویس
شهود و تجلی حق دانسته تعالی

مکتوب صد طہیت و سیدوم (۱۲۳)

نخواجہ الملکی جعفر خان در سیر معشوق در عاشق و جامعیت قلب عارف بسم اللہ الرحمن الرحیم
 حقیقت جامعہ قلبیہ مرات جمال لایزال بادی الحدیث القدسی لا یسعنی ارضی ولا سماء
 ولكن یسعنی قلب عبدی المؤمن قلب انسانی از راه نصفیہ چون بکمال خود برسد قابلیت
 آن پیدا میکند کہ اثر ارجوب و انوار قدم در مرات او جلوه فرماید و سیر معشوق در عاشق پدید
 آید اشارت باین سیر کردہ است ہر کہ گفتہ بیت آئنہ صورت از سفر دورست ہکان پذیرا
 صورت از نورست درین ہنگام دل را آنقدر وسعت است کہ طبقات سموات و زمین را جنب
 آن مقدارے نمے بیند شیخ بایزید بسطامی قدس سرہ درین مقام گفتہ اند اگر عرش و ما فیہ را
 در زاویہ قلب عارف بہند عارف را از فراخی قلب هیچ احساس بآن نشود شیخ جنید در شرح
 و تائید بآن میگوید کہ حادث چون بقدم مقترن گردد اثر نماذ یعنی عرش و ما فیہ کہ حادث است
 در جنب قلب عارف کہ محل ظهور انوار قدم است نسبت محو و تلاشی دارد محسوس بجا شود و باید دانست
 کہ از لفظ یسعنی قلب عبدی و از سیر معشوق در عاشق کہ معنی حلول و اتحاد نفہم
 کہ او تعالی ازان منزہ و برتر است امریت بے کیف کہ بر آریاب آن واضح و ہویدا است من کہ یدق
 کہ ید رہا نچہ ازان در عقل و تخیل ما در آید حق سبحانہ ازان پاک و برتر است بہیت
 اتصالی بے تکلیف بے قیاس ہست رب الناس با جان ناس حق سبحانہ و تعالی
 امثال ما را ایمانے باین معانی دما و شربے ازین مشرب روزی کُنَاد +

نخواجہ الملکی

وادی

نخواجہ

نخواجہ

مکتوب صد طہیت چہارم (۱۲۴)

نخواجہ احمد بخاری در شرح حال باریا و تعبیر واقعہ بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد الحدو

یعنی گنجائے او تعالی در قلب مومن و سیر معشوق در عاشق امریت بے کیف الخ

الصَّلَاةِ وَارْسَالِ التَّحِيَّاتِ مِيرَسَانِدِ مَكْتُوبِ شَرِيفِ رَسِيدِ خَوْشَقَوْتِ سَاخْتِ اللّٰهِ تَعَالٰی هَمْوَارِهِ دَرِ
 تَرْتِی دَارِدُو بِر جَادِهِ شَرِيعَتِ دُسْتِ اِسْتِقَامَتِ دِهْدِ فَقِيرِ بَدَا مَنِ سِرْسِنْدِ اَزَارِ وَضَعْفِ بَسِيَارِ شَيْدِ
 اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالْمِنَّةُ لَهُ كِهْ دَرِیْنِ اَيَامِ فَرَصَتِ سَتِ وِرْزِ بَرِ وَرِضَعْفِ كَمِ شَدِهْ مَ اَيِدِ وِیَكِ وُوقْتِ دَرِ
 وُوقْلِ شَسْتَمِیْرُونِ هَمِ مَ بَرَايِدِ وِیَا اِرَانِ صَحْبَتِ مِیْدَارِ دِیْمِیْتِ مَنِ اَز تَوْرُوئِ نَبِیِّ حَمِ كَرَمِ
 بِيَا زَارِی + كِهْ خَوْشِ بُو دَرِ عَزِیْزَانِ تَكْمَلِ خَوَارِی + نَوَشْتِهْ بُو دَنْدِ كِهْ سِيَا تِ پَنَاهِ سِیْدِ مُحَمَّدِ وَفَا قَلْبِ
 مَرَاتِبِ اَز نَسَبِ زِيَادِهْ مِیْگُويِدِ وَا نِجِهْ اَوَّلِ حَشَمِ پُوشِيدِ مِیْدِيدِ اِحْكَالِ دَرِ حَشَمِ وَا مَ مِیْنِدِ بَیْ سِیْدِ مَذْكُورِ خَلِیْ
 مَسْتَعِدَّتِ وِقَابِلِ اَمَا صَحْبَتِ اَوْ قَلِيلِ سَتِ وَا لَّا مَشِیْتِ اَوْ تَعَالٰی سُبْحَانَهْ تَرْتِی بَسِيَارِ كَنْدَارِ مَطَا
 اِنِ حَالِ سِيَا رِ مَحْظُوظِ شَدِیْمِ وَا نِجِهْ كِهْ اَز مَسْتَسْبَانِ شَمَا دِیْدِهْ سَتِ كِهْ دَرِ مِشِ شَمَا نَعْمَتِ سَتِ كِهْ
 مَرُومِ مَهْفَتِ اَقْلِیْمِ وُوقْتِ وُوقْتِ وُطُیُورِ اَز اِنِ بَهْرِهْ مِیْگِیْرِنْدِ وُوقْتِ وُوقْتِ خَا طِرِ شَانِ مِیْشُودِ بَشَارَتِ
 هَسْتِ بَزْرِكِ لِكِنِ چُونِ مُعَا مَلَهْ خَوَالِیْسَتِ تَا چِهْ تَعْبِیْرِ بَاشَدِ بَهْرِ حَالِ اَز اِسْتِعْرَادِ اَوْ مَشْعَرَتِ اَز
 قُوَّةِ بِفَعْلِ اَمَنِ اِمْرِ وِیَكِ سَتِ بَسَا سَتِ كِهْ اَعْوَانِ اَنْصَارِ صَا حِبِ مُعَا مَلَهْ اِنِ قِسْمِ چِیْرِهْ
 مَ مِیْنِدِ وَا لَّا مَرُوعِنْدَ اللّٰهِ تَعَالٰی وَا السَّلَامُ اَوَّلًا وَا اٰخِرًا +

باز

خوان

مکتوب صد بیست و پنجم (۱۲۵)

بشیر ابو المنظر برانیوسی در بعضی از اسرار خاصه صلوة و تعبیر وقایع بسم الله الرحمن
 الرحیم الحمد لله العلی الاعلی والسلام علی عبادہ الذین اصطفی اخصوصا علی
 سید الودی محمد بن المصطفی صاحب قاب قوسین او ادنی و علی اله وصحبه البررة
 التقی اما بعد مکتوب مرغوب که متضمن اذواق و اشواق بوده رسید است مسرت بخش گردید
 حتی سبحانه ابواب ترقیات را مفتوح دارد و با علی مرتبه کمال برساند و صلوات و رقت در ذکر و تلاوت
 و نماز زیاده گرداند و از حقیقت قرآنی و حقیقت صلوة بهره کمال ارزانی فرماید نماز مقصور
 برین صوت نیست در عالم غیب حقیقتی دارد که فوق سایر حقاوق است و در حدیثی هب یا محمد

و ان

بیت
یا رب انصرتنا
بیت

فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُصَلِّيْكَ كَمَا يَأْتِي بَانَ حَقِيقَتِ سَتِ تَا كَدَامِ صَاحِبِ دَوْلَتِ بُو دَكِهْ اَزَانِ
حَقِيقَتِ اِطْلَاعِ يَابِدِ وَاكَلِ اَزْ كَلْتِ نَهَائِ اَنْ بَحْتِ وَاوَابَانِ حَقِيقَتِ شَرَفِ اِقْتِدَا يَابِ
وَشَرِكْتِ تَحْرِيمِ سَيِّدَا كَنْدِ وَاَزْرَاهِ اِتْحَادِ قِرَاتِ اِمَامِ وَاَمَامِ قُرْبِ خَاصِ حَاصِلِ نَمَائِدِ وَاِقْرَاتِ
اِمَامِ كَهْ فِي الْحَقِيقَتِ قِرَاتِ اَوْ سَتِ مَتَلَبَسْ كَشْتِهْ دَرِ رَنْكِ كَلَامِ نَفْسِي سَمِ اَعْوَشِ مَطْلُوْبِ كَرُوْدِ
خَوْشِ كَفْتِ سَيِّتِ اَنْدَرِ سَمَنِ دَوَسْتِ نَهَانِ خَوَابِ كَشْتَنِ + تَابَرْ لِبِ اَوْ بُو سَهْ زَنْمِ چُونِشِ كَحْوَانِ
اَزْ حَضْرَتِ اَيْشَانِ مَا قَدْ سَنَّا لِلَّهِ سُبْحَانَكَ اَيْسِرَةَ الْعَزِيْزِ شَنُوْدِهْ اَيْمِ كَهْ كَلَامِ رَا دَرِ رَنْكِ
عِلْمِ اِتْحَادِ سَتِ بَا تَكْلِمِ كَهْ صَفِيْتِ دِيْكَرِ اَنْسِيْتِ پَسِ اَزِ اِيْنِ رَا هِ قُرْبِ مَنْزِلَتِ رَا دَرِ يَابِ فَيَمِ مَنْ
فَيَمِ تَا كَبَا اَنْرَارِ نَمَا زِ اَبَا يَنْ نَمَائِدِ صَرَحِ قَلَمِ اِيْنِ جَارِ سَيِّدِ سَرِ لَشَكْسْتِ + دُوْ وَاَقْعِهْ كَهْ دَرِ بَارِهْ
اِيْنِ دُوْرِ اَزْ كَارِ دِيْدِهْ اَنْدِيْ كِيْ اَنْكِهْ شَخْصِيْ اَشَارَتِ كِبْ جَانِبِ اِيْنِ مَسْكِيْنِ كَرُوْدِهْ بَزِيَانِ عَرَبِيْ مِيْكَوِيْدِهْ
فَلَا نِيْ اَزِ اِيْنِ قِسْمِ وَاَلِيْ اَشْدِ سَتِ كَهْ حَقِ تَعَالَى اَوْ رَا اَخْتِيَارِ كَرُوْدِهْ سَتِ وُفُوْقِ اَوْ وَاَلِيْ اَشْدِ سَتِ
وَاَقْعِهْ دِيْكَرِ اَنْكِهْ بَزُرْ كِيْ اَشَارَتِ بَا يَنْ دَرِ وِشِ كَرُوْدِهْ مِيْكَوِيْدِهْ كِهْ اَوْ رَا بِيْنِ دِيَا بَا وَا مَسَا سِ كَنْدَا و
بِهَشْتِيْ سَتِ وَاَضْحِ كَرُوْدِيْدِ فَيَقِيْرُ حَيْدِ قَابِلِ اِيْنِ خَطَابِ نَيْسِيْتِ لِيْ كِنْ چُونِ اَمْثَالِ شَمَاعِ اَزِ اِيْنِ
اِيْنِ طُوْرِ چِيْزِيْ بِيْنِيْنْدِ اَلْبَتَّهْ مَحَلِّ خَوَابِدِ اَشْتِ يَا مُوَافِقِ حَسْنِ ظَنْ خُوْدِ دِيْدِهْ اَنْدَرِ نَفْسِ اَلْاَمْرِ
بِيْرِ چِيْ بَا شْدِ سَيِّتِ چَشْمِ دَارْمِ كَهْ دِيْدِ اَشْكِ مَرَا حَسْنِ قَبُوْلِ + اَنْكِهْ دَرِ سَاخْتِهْ سَتِ قَطْرَهْ بَارَانِيْ رَا +
دُوْ وَاَقْعِهْ دِيْكَرِ كِهْ بِخُوْرْدَارِيْ شَيْخِ مَحْمُوْدِيْدِهْ سَتِ هِرُوْدِيْنِيْ كِ رُوْشِنِ سَتِ حَقِ تَعَالَى سُبْحَانَ بَرَاتِ كِبَالِ
رَسَا نِدِ وَاَعْمَانِيْ مَكْنُوْنِهْ رَا اَزْ قُوَّةِ بِفَعْلِ اَرْوَاتِهْ قَرِيْبِ تَجْزِيْبِ +

بیت
یا رب انصرتنا
بیت

مکتوب صد و شصت و نهم (۱۲۶)

خواجه امان الله قاضی اده برهان پوری در تعبیر واقعہ و شرح حدیث معراج یا محمد انا و انت
الحدیث بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ عَلٰی عِبَادَةِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی مَكْتُوْبِ
شَرِیْفِ رَسِيْدِهْ سَبَبِ مَسْرَتِ كَرُوْدِيْدِهْ اِظْهَارِ شَوْقِ نُوْوِهْ بُوْدِنْدِ حَقِ سُبْحَانَ اَتَشِ شَوْقِ اَشْتَعْلِ سَا زُوْ

بیت
یا رب انصرتنا
بیت

۱۰۶

بگنجد بنمایند

زودیک نشان

تا از ماسومی تمام بر ماند و بسر اوقات قرب برساند و آنچه در واقع دیده آید که جناب حضرت رسول خدا
 صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در مجلسی نشسته اند و مردم در چپ و راست نشسته اند و شما هم در آن
 مجلس نشسته ذکر نفی و اثبات بحسب نفس میکنید و معنائی از ایه لا مَوْجُودًا إِلَّا اللهُ تصور مینمایید
 شخصی از آن مجلس بشما میگوید که تو مگر وجود پیغمبر را هم نفی میکنی و ایشان را نیست میسازی من
 میگویم که آن سرور را صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نیست میسازی من درین و لا اله الا الله
 محمد و ما صوفیه کرام که نفی وجود از ماسومی مینمایند نفی وجود اصالتا مینمایند و با استقلال موجودند
 چه وجود نزد ایشان از انحصار اوصاف است و دیگرے را در آن شرکت نمیدانند اگر در
 ممکن وجود است بر تو وجود است تَعَالَى وَجْهَانَهُ مُسْتَقَادٌ مُسْتَعَارٌ از آن حضرت این وجود ظلی در
 وجود واجب تَعَالَى دلالت مینماید و قابل نفی است و نزدیک است که از موهومات و تخیلات شمرده
 آید کُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ النَّصِ قُرْآنِی است بَلِ الْمَحْدُثُ إِذَا قُودِرَ بِالْقَدِيمِ لَمْ يَبْقَ لَهُ
 أَثَرٌ پس وجود بلاصلا و الاستقلال از ممکن همه وقت منقحی است و وجود ظلی ثابت عوام و خواص
 انبیاء علیهم الصلوات و البرکات و غیر انبیا همه درین معنی برابند و وجود همه مستعار و مستفاد
 و وجود مستقل و صلی خاصه حضرت ذوالجلال است پیغامبر صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 شب معراج خود را نفی کرد و در جنب واجب الوجود تَعَالَى و تقدس خود را نیست تصور نمود آنجا که فرمود
 اللَّهُمَّ أَنْتَ وَمَا أَنَا وَمَا سِوَاكَ تَرَكْتُ لِأَجْلِكَ اگر گویند در حدیث معراج که نقل میکنید یا مُحَمَّدُ
 أَنَا وَأَنْتَ وَمَا سِوَاكَ خَلَقْتُ لِأَجْلِكَ حق تَعَالَى اثبات حبیب خود کرد پس آن سرور صَلَّى
 اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چنان نفی خود نمود که در جواب فرمود اللَّهُمَّ أَنْتَ وَمَا أَنَا وَمَا سِوَاكَ
 تَرَكْتُ لِأَجْلِكَ گویم که میتواند که اثبات باعتبار وجود موهوب که بولایت ثانیه مربوط است
 باشد و نفی باعتبار عدسیت اصلی و فقر جلی که نصیبه ممکن است بود یعنی حق سبحانه چون حبیب خود
 را باظهار نعمت عظمی بنواخت که وجود موهوب و بقارفات که ترا عطا شده است هیچکس را بیشتر نشود

این کریه واقع است در آخر سوره قصص و پاره (من خلق) ۱۲

است و ہمہ اطفالی تو کرده ام آنسر و علیہ و علی الصلوٰۃ والسلام از راہ تواضع و مضمّن نفس
 نظر بر حدیث ذاتی و فقر جلی نموده نفی خود کردند و نعمت را با حضرت حوالہ ساختہ اثبات او
 کردند چنانچہ پادشاہ بر یکے از نوکران خود بر سر عنایت شدہ تعداد نعمتہائے خود برو نماید و او را
 سر بلند سازد و او از راہ حسن نشاہ کہ دارد از روی تواضع نفی خود نماید و فقر و احتیاج قدیمی
 یاد کند و بگوید کہ من سیح نیستم و این ہمہ نعمتہائے از نشت بیت از نشت طلسم این خزانہ
 من سیح نیم درین میانہ من ذرہ خاک استام + تو میطلبی بر آسمانم + ہم گنج توئی و ہم تو گنجور +
 من دست ہی نشانم از دو + وقایع دیگر ہم نیک روشن است اللہ تعالیٰ مبرات کمال ترقی دما و

و السلام اولاً و آخراً

مکتوب صدیست ہفتم (۱۲۷)

بخواجہ مومن قاضی زادہ برمانپور در خصائص نماز و رفع آثار بشریت و اسرار محبت و در شرح احوال
 او کہ نوشته بود کہ در تلاوت قرآن الفاظی کہ از زبان مے بر آید بعینہ از تمام اعضا مے بر آید
 گویا ہر موعے زبان مے است لذت بسیار پیدا میشود و حرکات و سکانات اکثر اوقات رجوع بان
 جناب اقدس میشود بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد الحمد و الصلوٰۃ و ارسال التمجیبات میرساند
 مکتوب شریف رسید مسترت بخش گردید چون مضمّن احوال و اذواق سنّیہ بود مسترت بر مسترت افزود
 اللہ تعالیٰ ہموارہ در ترقیات دارد و از عجب و پندار دور گرداند نوشته بودند کہ در نماز حالتی روی
 میدہد کہ حجاب از میان بر میخیزد و ہر کس کہ او میدہد باز عود کردن بر رکن دیگر ذوق نمیشود و خطہ
 غیر اصلاً نیگذرد و خوف بسیار در آن وقت پیدا میشود و خود را مانند خس و خاشاک ہم نمی یابد
 بدانند کہ در حدیث شریف آمدہ است در نماز حجابے کہ در میان مصطلی و پروردگار است بر او شستہ
 میشود و حضرت ایشان ما قد سنا اللہ تعالیٰ سبحانہ بزرگداشتہ اند کہ این رفع حجاب مخصوص نماز
 غیبی است شکر خداے عزوجل برین نعمت عظمیٰ بجا آرند و در از دید کیفیت او گوشند و نماز
 را با داب و شرط و طول قنوت بجا آرند قریے کہ در حین ادائے اوست بیرون آن نیست

بسم اللہ تعالیٰ

نماز

در نماز

بسم اللہ تعالیٰ

قیام و اقامت

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا بَارِعًا فِي نَمَازِهِمْ كَمَا تَابَتْ أَخُوِي اعْرَاضِي شَيْخ
 ابوالمظفر بقلم آمده است اگر آن را مطالعه نمایند ظاهر حفظ کنند نوشته بودند که در دیدن اشیا
 مانند آب روان و صحر و درخت و جزآن رفته پیدا میشود و آنرا معلوم میگردد که هرگز در بیان
 نیاید و در مشغولی حالتی رو میگرد که هستی از میان بر میخیزد و مقام حیرت پیدا میشود همه احوال بخیر
 و پسندیده است حق سبحانه کمال نفی و حقیقت انقار برساند تا آثار بشریت تمام از میان رخت
 بر بندد و لا یدکر الله تعالی الا الله جلوه فرماید نوشته بودند که هرگاه که تو متوجه شوم
 مقامی پیدا میگردد و نوشته محبت از آن طرف وارد میشود که چه نویسد مخدوم این همه اذواق از آن
 نشه پیدا است و این دیدارین محبت هویدا مدار کار بر محبت است که سبب ظهور و اظهار گشته
 است محبت است که سر مکنون و گنج پنهان را جلوه گاه بروز آورد و محبت است که خرق حجب
 مینماید و وصل عریان میرساند نوشته بودند در تلاوت قرآن الفاظی که از زبان بر آید بعینه از
 تمام اعضا بر آید گویا هر موی از زبانی هست لذت بسیار پیدا میشود و حرکات و سکانات اکثر
 اوقات رجوع با جناب اقدس میشود و مخدوم اینکام استیلائی ذکر هر عضو بنکره در آید خصوصیت
 بدل و سایر لطائف نماند اگر در تلاوت هم این معنی روی نماید و همه اعضا در تلاوت آیند گنجایش
 دارد و نیز بنده چون با استماع کلام ربانی مستعد میگردد و بکلیت خود استماع مینماید خصوصیت بحاله سمع
 ندارد اگر تلاوت هم بکلیت خود نماید چه عجب بانا که سر این معامله آنست که هر حکمی که با جناب اقدس
 منسوب بکلیت است که بعضی و تجزیه ای آنجا محال است اگر تکلم است بکلیت است و اگر استماع است
 هم بکلیت است گفته اند ذات الله کله علم و کله قدره و کله اراده علی هذا القیاس
 و عارف متخلق بحکم تخلق نیز بکلیت خود تکلم میشود و بکلیت استماع علی هذا القیاس ان معنی در تکلم کلام
 الهی بیشتر متجلی است چه این همان کلام است که حق سبحانه بکلیت بان تکلم است والسلام اولاد الخ

۱۷۴

۱۷۴

۱۷۴

له بدانکه این کلام واقع است در آخر سوره طه از پاره قال الم اقل ۱۷۴ که نوشته اند ۱۷۴ حق سبحانه و تعالی ۱۷۴

مکتوبات صدیقیت و تم

و اشارت بحصول

باصطیاف

بمحمد باقر لاهیوی شرح احوال او و اشارت بحصول مقامات عالیہ و اسرار سنیتہ و بیان آنکہ
 عروج لطائف عالم امر تا کجاست و نصیب عناصر اربعہ از کجا و حل شبکہ برتفوق حقیقت
 قرآنی بر کمالات نبوت نموده و بیان آنکہ نصیب از ذات غیر صاحب قیومیت را حقوق حقیقتہ
 الحقائق غیر محمدی المشرک از راه ضمنیت الشیخ ممکن است بلکہ واقع و در شرح احوال یارین او و تزیین
 بر خدمت طالبان حق جل و علا بیسم اللہ الرحمن الرحیم بعد الحمد و الصلوٰۃ و ارسال
 التّحیات میرساند مکاتیب شریفہ بتعاقب یکدیگر رسید سبب مسرت گردید چون متضمن ذوق
 سنیتہ و احوال علیہ بود مسرت بر مسرت افزو و فقیر درین ایام بیماری بسیار کشید چنانچہ قدرت
 نوشتن و شستن بطور خود نداشت بحمد اللہ سبحانہ کہ الحال فرصت کلی است و بدوستان
 کتابت ہم منو لیسیم ہر چند قدرت استادہ شدن یا دوزانو شستن تا حال نشدہ است پنج شش
 کتابت از شما بفعل موجودت مجملے جواب ہر کدامے پرواز و نوشته بودند بہتہائے کہ درین
 مرتبہ در حضور بحصول شان مبشر گردیدہ درک مینماید و تفصیل آن نگاشته بودند ہمہ بوضوح پیوست
 حق سبحانہ ہم برین منوال ہموارہ بر ترقیات دارد بعد از ان نوشته بودند کہ روزے مکتوب ہفتاد
 و ہفتم از مکتوبات جلد ثالث مطالعہ میکرد در ہمان اشارت توے از حقیقت صلوٰۃ بکمال علو و کیفی
 مشتمل بر غرائب انوار قدم بر باطنین بن فقیر تافت و فوق حقیقت قرآنی ظاہر شد و بغایت مغلوب
 خود ساخت و تائدت مغلوب این نسبت بود و بے ریب می یافت کہ پر توے ہمان حقیقت است
 در نماز فرض نیز گاہے ظہور میکنند و در کتابتہائے دیگر ہم از حصول این معنی اظہار کردہ اید و از واقعہ
 تعبیر آن بحقیقت صلوٰۃ و معاملہ کہ فوق این حقیقت است معلوم کردہ اید و در یوزہ توجہ ازین فقیر در
 دریافت صحت و سقم این معاملہ نمودہ اید و ما فقیر درین معاملہ متوجہ گشت ظاہر شد کہ شمار نصیبے
 ازین نسبت شکر حاصل شد بلکہ اقتدار صلوٰۃ بصلوٰۃ نیز بفہم درآمد و الغیب عند اللہ تعالیٰ

نوشته بودند که عروج بسیار معلوم میشود و ظاهر میگردد که لطائف از اصول خود ما هم که فوق محمد و اند
 بالا تر از تقا نموده اند بلی از تقا لطائف از اصول خود شرط ولایت است در ولایت صغری عروج
 لطائف تا ظلال آنها و صفات است و در ولایت کبری تا اصول آنها و صفات نهایت عروج
 لطائف عالم امر تا ولایت کبری است بلکه تا دایره اولی از ولایت کبری بیشتر معامله با عالم خلق
 است و بقیه دوا بر ولایت کبری نصیب از ان بنفس است و نصیب عناصر از ولایت علیا
 و کمالات نبوه است نوشته بودند گاهی که مناسبت بحقیقه الحقائق هویدا میگردد و در نزول
 متخیل میشود بلی بعد از کمال عروج معامله نزول است و این نزول است ثمرات و نتائج آن
 بیش از پیش است و از ظهور نزول ملائکه و تعطل کاتب شمال که نوشته اند نعمت است عظمی لکن
 شکرتم لا زید تکم و از ازیاد لذت ایلام بر انعام که اظهار نموده اند آری همچنین میباید که
 علامت محبت ذاتیه استوار انعام و ایلام محبوب گفته اند و نزد حضرت ایشان با ایلام بیشتر لذت
 بخش است نسبت با انعام این از دیوانگیهای محبت است من کمدق کمدید نوشته بودند
 که بهره از حقیقت صلوة و خلعت و محبت بهره دوعنی میباید و خلعت بزرگ خلعت با کلکی نفس ظاهر
 میشود و این معانی اکثر صلوات خصوصاً در مکتوبات و گاهی در غیر آن میباید و گاهی مناسبت
 بحقیقه الحقائق و گاهی فنا فی خاص مفهوم میشود دیگر حقیقت معبودیت صرف که فوق
 حقیقت صلوة مینمورد و مضمون مصرع من بجای میروم کا بنجا قدم تا محرم است بنشین آن موطر
 بی نشان است پر تو انداز گردید حقیقه قرآن مجید بل ذات و صفات و جسی تعالی شانه در آن
 مقام شگرت نمودار بود الخ محمد و ما چیزهای که شما مینویسید امثال ما دور از کار انرا تصور و خطور
 این امور مهم معتقد است و ایمان باین معانی بسند و ثمر لیکن چون محبت در رابطه با اهل این
 نسبت درست و آید از برکات و نسبت خاص ایشان امیدوارید المرء مع من احب
 معیت هیچ دقیق را نمیگذارد که نصیب محبت صادق نگردد چه اگر در یک مقام از محبوب کوتاهی

۱۵ بالضم پشم نرم دینه ۱۲ ۱۵ یعنی گوا این امور بغایت مستبعد است و غیر متوقع اما چون محبت الخ

۶۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

معیت دست نیاید لیکن بتفاوت محبت در معیت هم تفاوت راه میاید با وجود بعضی ازین
 موطن مشهور هم میگردد لیکن نمودار گشتن حقیقت قرآنی دران موطن که معبودیت صرف است
 محل تامل است کما لا یخفی و ایضا حقیقت قرآنی بطور حضرت ایشان مابدا و وسعت همچون حضرت
 ذات ست تعالی و این معنی زائد است بر ذات مجرد پس شایان معبودیت صرف نبود و از ان فرود
 علیا متمیز باشد ازین میان ساقط شد شبهه که ایراد کرده اند که حقیقت قرآن ناشی از صفت
 کلام یا شان کلام است پس خل ولایت کبری بود و تفوق آن از کمالات نبوت چه صوت دارد
 زیرا که این معنی که مبداء و وسعت همچون حضرت ذات ست تعالی برتر از ولایت سه گانه و کمالات
 نبوت و حقیقت کعبه است فافهم نوشته بودند که یک مرتبه پر تو از ذات موهوب برین کینه تافت
 در انوقت چنانچه افعال و صفات از انظرون میاید بد جسم و جسته نیز ازین طرف نمیافت بلکه جسم
 از نظر بصیرت برخاسته بود و سوائے نورانیت امرے دیگر درک و مشهود نمیکشت مخدوم امراد
 از ذات موهوب اگر وجود موهوب حقانی است که بولادت ثانیه مر بوط است فها و اگر مراد این
 معنی است که صاحب بت قیمت را عطا میشود و خصوصیت با و دارد و تعدد و این صاحب ولایت
 در یک عصر وقوع ندارد پس جائے تامل است مگر آنکه از راه فتانی شیخ که صاحب این نسبت
 بذات موهوب نسبت پیدا کند و از انوار و برکات آن بهره ور گردد چنانچه لفظ پر تو از ذات
 موهوب تافت اشعارے باین معنی دارد و این نوع نسبت بذات موهوب ممکن است بلکه واقع
 و همچنین است وصول بحقیقه الحقائق اگر محمدی است پس راه وصول حاصل دارد و غیر محمدی از راه
 فتانی شیخ اگر وصل گردد و گنجایش دارد نوشته بودند که بعضی از اهل هند و زرتشت معنی نفی و اثبات
 بزبان فارسی بر آنها دشوار است بهندی گفتن مجوز است یا نه مخدوم تا حال از بزرگان معلوم است
 که بهندی کے تعلیم کرده باشد ما هم این قسم مردم را که تعلیم میکنیم بفارسی بانند که مشقت یاد میکنند
 اگر بر کے بسیار دشوار باشد بهندی بگویند بابل عرب میگویند بزبان عربی میگویند و بلا مقصود الا
 الله دلالت مینمایم محمد عارف مناسبه بولایت علیا پیدا کرده بود و تصفیه عناصر که مییافت

نایب

آن

نایب

ازین رهگذر بود لیکن مسکن در ولایت کبری داشت الحال بدین دوشه روز دران ولایت توجیه معلوم شد که رسید حقیقت تصفیه عناصر در انجاست پیشتر صورت تصفیه عناصر در اینجا بود عبد الواحد هم ترقی بسیار کرده است نزدیک است که از احاطه ظلال برآید و آنچه از احوال یاران دیگر نوشته اند هم نیک شنیدیم است باحوال آنها خوب پروازند و حدیث آنها را بمنت بکنند حدیث یاد آورد اِذَا رَأَيْتَ لِي طَالِبًا فَلَنْ لَّهُ خَادِمًا شَنُودًا وَبِأَنَّ هَذِهِ نِعْلٌ مَسْكِينٍ إِنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَيَّ مَنْ حَبَّبَ عِبَادَ اللَّهِ إِلَيَّ اللَّهُ وَحَبَّبَ اللَّهُ إِلَيَّ عِبَادَهُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ أَوَّلًا وَآخِرًا وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِهِ دَائِمًا وَسَرْمَدًا وَعَلَى آلِهِ الْكِرَامِ وَصَحْبِهِ الْعِظَامِ

۱۷۹
۱۸۰

مکتوب صدیست و نهم (۱۲۹)

یوم القیام

خواجه محمد ماه پسر خواجه عبد الرحمن نقشبندی در عزرا و نصیحت و ترغیب شریعت علیه و سنت سنیه و بر دوام ذکر بعد الحمد بالصلاة و ارسال التحیات میرساند از شنودن واقعه مائمه و خبر وحشت انترچه نویسد که دوستان از چه قسم مصیبت رسیده و درد و غم روی داد انا لله و انا الیه راجعون لیکن چون بقدر و اراده مولا حقیقی است جل شانّه غیر از صبر و رضا چاره گذشت نیست پس من از تو روی نه پیچم گرم بیازاری که خوش بود عزیزان تحمل خواری + باید که بر جاده شریعت و طریقت مستقیم باشند تا بحقیقت راه یابند و راه و روش بزرگان خود را از دست ندهند تا از فیوض و برکات ایشان بهره مند گردند حیات دنیاوی بنیابت قلیل است و معامله آخرت دائمی و سرمدی کارے باید کرد که نجات اخروی حاصل شود و سرخروئی از صاحب حقیقی بحصول انجام حق سبحانه آدمی را مهمل نیافریده است و بطور او نگذاشته تا هر چه داند بکند و هر طور خواهد زندگانی نماید با و امر و نواهی او را مبتلا ساخته است اینکس چاره ندارد و بغیر از آنکه بمقتضای او امر و نواهی او زندگانی نماید یا آنچه مامور است بجای آرد و از آنچه ممنوع است یکسو بود اگر چنین نکند بنده ممتد و باشد و مستحق انواع عقوبات بود بزرگ و فکر مشغول بوند و اگر روزی گفتن دل را خفگی پیدا شود و از

۱۸۱

Marfat.com

بانه

ذکر گفتن باز دارد بجز وقت قلبی یا توجیبی که فی پروازند و آنچه نوشته اند که آرام جمعیت در است
 که حرکت دل به روش که باشد باشد و در دل هیچ خیالی نگذرد حتی که خیال تلفظ اسم ذات هم
 زمانیکه این صفت رونے میدهد باز میدارد از همه چیز درین حال آرام و جمعیت زیاده از زیاده ^{مشتابه}
 میکند خود و این حال نیک است و هر قدر که انقطاع دل از ماسوی حاصل شود نعمت است لیکن
 بشرطیکه در فالصن و واجبات خلل نرود و الا خطر و خطرت چنانچه خود نوشته اید لیکن صفت
 مذکور را از دست ندید و ترسان و لرزان باشید و سنت پیغمبر صلی الله تعالی علیه و آله و سلم
 را بدندان محکم بگیرد این است راه نجات و بدوینه خراط القناد فانه از برای استقامت
 شما خوانده شد ثبتنا الله سبحانه و آتاكم على جادة الشريعة العلية

مکتوب صدوی ام

بانه

بشیخ حسین منصور جالندهری در حین احوال سنیة او با بعضی بنیارات عالیہ در آنکه غیر قطب
 که از اعوان قطب باشد اگر خود را واسطه فیض دریا بدگنجایش دارد و حل شبهه که نوشته بود
 که حقیقت قرآنی در مرتبه صفات است تفوق آن بر کمالات نبوت که مرتبه ذات است چگونه
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ وَالصَّلٰوَةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی خَیْرِ خَلْقِهِ
 مُحَمَّدٍ وَّآلِهِ اَجْمَعِیْنَ مکاتیب شریفه که پیش ازین فرستاده بودند رسید خوشوقت است
 و مسترت افرا گردید در انوقت فقیر مرخص بود طاقت جواب نوشتن نداشت الحال که از شد
 مرض فرصت است بجواب هر دو کتابت که متضمن احوال و اذواق سنیة است و پرواز دار شمول
 عنایات خداوندی جل شانہ که از چند و چون بیرون است که مشاهده مینمایید و رفع کدورات
 عفو زلات که احساس میکنید و در بعضی اوقات خود را واسطه فیض و رحمت و مغفرت مینمایید
 فیوض و برکات که از جناب سروری علیه و آله افضل الصلوات و التحیات علی الدوام
 بر خود مینمایید که گویا نهری از ان بحر محیط باین جانب کنده اند و علی الدوام فالصن است و گویا از

نظر مبارک خود سرگز مستور نمیسازند و آن از مهربانی خود دور نسازند و درین امور مرقومه شک و
 زین تمیما بیدل کرویه الشمس فی الظهیرة است نعمتے است بزرگ مطالعه آن خوشوقت است
 و لذات معنویہ بخشید اللہم زد و خود را که وسطه فیض میا بسید محمد و این معامله وابسته بقطب است
 لیکن غیر قطب که از اعوان و انصار قطب است اگر این معنی در خود احساس نماید گنجایش دارد و
 چنانچه در عالم مجاز وزیر و وسطه انعام بادشاهی است بخلاق اگر اعوان و وزیر که مرجع خلائق اند نیز خود
 و وسطه انعامات فهمند چه مستبعد در باب حقیقت قرآنی استفسار نموده بودند ظاهر میشود که ترقی
 بسیار در آن حقیقت واقع شده است ظاهر این معامله بانجام رسید باشد و نصیب و پرتو سے از
 صباحت که پر سید بودند نیز بزرگ در آید الغیب عند اللہ سبحانہ نوشته بودند که چون معامله
 کمالات نبوت بذات بخت تعلق داشته باشد تفوق حقیقت کعبه حقیقت قرآنی بر آن چه صورت
 دارد و محمد و ما از کجا معلوم میشود که کمالات نبوت بذات بخت تعلق دارد از فقیر که نقل کرده فقیر سرگز
 نگفته است و در کلام حضرت ایشان هم معلوم نیست آری وصول باین کمالات بعد از حصول
 ولایات سه گانه است و پس از عبور از اسما و صفات و شیون و اعتبارات و تزیینات تقدیسی
 است و بعد از ترقی از اسم الظاهر و اسم الباطن است که در مکتوب بیان طریق بتفصیل مذکور است
 لیکن در ذات بخت بودن آن محل سخن است شعر کیف الوصول الی سعاده و دونها
 قلل الجبال و دونهن حیوف چگونگی این معامله بذات صرف تعلق باشد و حال آنکه
 حضرت ایشان در همان مکتوب حقیقت کعبه را که عبارت از اوقات عظمت و کبر بانی است فوق
 کمالات نبوت نوشته اند و نصیب از کمالات نبوت جز بر رضی را ثابت کرده اند و نصیب از حقیقت
 کعبه نیست و حدانی را که از مجموع عالم خلق و عالم امر بهم رسیده نوشته و ایضا در همان مکتوب مرتبه
 ذات را فوق این کمالات ثابت کرده اند آنجا که نگارش فرموده اند که ذات اللہ و رائے این
 وجود و عدم است و نیز نوشته اند که این وراثت نه باعتبار وجود حجب است چه حجب تمام رقیع

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

۱۰ یعنی یک لحظه ۱۰ یعنی بلکه در رنگ آفتاب نصف النهار ۱۰ این مشاهد و یافت هر ۱۰ یعنی از مکاتیب محمد و

گشته اند بلکه باعتبار ثبوت عظمت و کبریائی است که مانع درک است و حقیقت قرآنی فوق حقیقت
 کعبه ربانی است و آن بطور حضرت ایشان با عبارت از مبدأ و سبب چون حضرت ذات است
 تعالی چنانچه در جلد ثالث بتفصیل بیان فرموده اند فارفع الاشکال و زال الاشتباه اگر
 کلام حضرت ایشان را تتبع میکردید ظاهر از این اشکال میرستید عجب تر آنکه حقیقت قرآنی را بی
 اطلاع از تحقیق آنحضرت در یک کتابت نشان کلام نوشته آید و در کتابت دیگر تخطئه خود کرده آید که در
 کتابت سابق از راه خطا نوشته ایم حقیقت قرآنی صفت زائده است چه جائے تخطئه است کلام
 الله تعالی چنانچه صفت زائده است نشان غیر زائده هم هست و هر دو بطریق حقیقت است مجاز در میان
 نیست پس کلام را بیکه خاص کردن نفی دیگر نمودن بجه معنی بود و بر تقدیر تسلیم که کلام خاص بصفه
 بود اگر حقیقت آن نشان باشد چه نقصان دارد و تحقیق آنست که حضرت ایشان افاده فرموده اند
 و نیز پرسید بودند که چون سالک بولایات ثلثه و کمالات نبوت مشرف میشود و سیر او در حقائق
 می افتد آیا هر کدام از ولایات و کمالات عروج و نزول علیحد دارد و یا بیک عروج بولایات و کمالات
 مشرف میگردد و بیک نزول نازل میشود و بعضی اشخاص باشند که بیک عروج این مقامات را
 کرده نزول فرمایند و بعضی دیگر را عروج و نزول متعدد میشود و بعضی را در بعضی مقامات عروج
 بود و نزول نبود این معامله بحسب تعدادات طلبات متفاوت است و گاه بود که این تفاوت
 با اندازه تفاوت تربیت را سبب باشد اراده سفر کوستان نموده آید بهتر است بعد استخار با متوجه شوند
 از جانب فقیر هم اذن است دیگر فقیر طریقه چشتیه را بکس نمیگوید و خرقة هم نمیدهد تا واضح
 باشد سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا انک انت العلیم الحکیم

این کلام
 است
 نام

۶۱

اند

مکتوب صدسی و یکم

بشیخ انور نورسرای در حسین احوال و شرح وقایع او و در آنکه تجلی ذات را دوم تا گزیرت پس از الله

له یعنی هیچ جائے تخطئه نیست پس چه تخطئه خود کرده اند حال آنکه کلام چنانچه این

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَحْمَدُ لِلَّهِ وَسَلَّمَ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى كِتَابِيكَ مِنْ رِجَالِ مَجْتَمَعِ فِرْسَاوَه
 بودند رسید مسترت بخش گردید آنچه از اذواق و احوال خود نوشته بودند همه پسندیده و اعلیٰ است
 مطالعه آن خوشوقت ساخت ترقیم یافته بود که حقیقت صلوة چنان کشوف شد که در حقیقت
 از نور و شاخ آن درخت مقابل قبله افتاده و فقیر این درخت را پہلوئے راست خود می بیند مانا
 که مناسبت این حقیقت بد درخت آنست که درخت از وسعت و تفصیل خبر میدد چه شجره تفصیل
 نواہ است و نماز نیز مرتبه وسعت بیچون حضرت ذات است تعالی و تقدس و چون توجہ آن
 بکعبه مقصود است که مرتبه معبودیت صرف است توجہ آن درخت بسمت قبله متمثل گشت و آن
 درخت را کہ پہلوئے راست می بیند اشعارے بان میداد کہ شمارا بان درخت راہ راست
 امید است کہ بطلب رساند و نصیب از ان حقیقتہ بحصول انجامد بسمت اما شاکنان کوتہ دست
 تو درخت بلند بالائی نوشته بودند کہ روزے در نمازے خود را فوق آسمان دید و نور دید کہ انفا
 صلوة در ان نور متصور میشد و در حین ادائے نماز در رکوع و سجود و التذازے میشد کہ از
 تقریر و تحریر بیرونست چرا چنین نبود کہ نماز معراج مومن است و موطن کمال قرب ہنگام رفع
 حجاب نوشته بودند کہ در غیبت سے بینم نوریت بیعت و کیفیت آنجا خود را چنان معلوم کردم
 کہ بندہ مقبول و پسندید صاحبم و از زبان کمتربین برآمد کہ خوب بندہ ام مخدوم چون درین دید و
 علم شما در میان نیستید و از غیب این کلمہ بر زبان شما جاری شد دست نیک مبارک است شکر خداوندی
 جل شانہ بجائے آمد و از رحمت او بیش از پیش امیدوار باشند و از کردار و اعمال خود مایوس گردند
 و امید از رحمت صرف داشته باشند قبول او بگردار ما وابستہ نیست نوشته بودند در مراقبہ ظاہر شد
 گویا تجلی ذات است تعالی بہت بی رنگ و حسن و خوبی آن دروہم و خیال در نیاید مخدوم و اعلیٰ
 تجلی ذات دوام است کہ استتار در قفائے آن نبود و آنچه استتار پذیرد نہ تجلی ذات است سبحانہ
 بلکہ تجلی شانے است از شیونات ہذا تجلی ذاتی برقی کہ مشایخ قرار دادہ اند نزد حضرت ایشان ما
 تجلی ذات نیست تعالی بلکہ تجلی شانے است از شیونات کہ سیرج الاستتار است مخدوم آنچه در کتابت

عالی
انفاج

عینید وارد میرساند

میشد
خودتو میریز

فرزندی نوشته بودند از انکشاف حقیقت قرآنی و در وقت ادائے صلوة خود را محو مطلق دیدن
 و مشاهده لذت عظیم در آن وقت نمودن و ظهور تاثیر توجّه در طلبه و گرمی مجلس همه نیک عالی است
 مطالعه آن خوشوقت ساخت اللهم زد باحوال طالبان خوب پروازند و توجهات را از آنها
 دریغ نذار و لیکن ترسان لرزان باشند و متصرّع و ملتهجی بودند بسبب ازین راه خرابی انگیس خواسته
 باشند و گنج نامردی اوقات را بگذر و فکر بسر برند و گنج اسرار بدست آرند + + +

مکتوب صدسی دوم (۱۳۲)

خواجہ احمد بخاری در بیان آنکه هر چه از محبوب حقیقی میرسد مرغوب و محبوب و قبض و بسط رزق
 فعل خاص اوست تعالی و شرح احوال یاران او + هو الله تعالی بر جاده شریعت غرا و سنت
 مصطفی صلی الله تعالی علیه و آله وسلم مستقیم و مستقیم داشته برقیات صوریه و معنویه مکتوم
 و ممتاز و ارا و صحیفه گرمی رسیدت بخش گردید از آزار فقیر نوشته بودند حمد الله سبحانه
 که درین ایام فرصت است لیکن قوت استادن تا حال نشده است ما اصاب من مصلیبه
 فی الارض و لا فی انفسکم الا فی کتاب من قبل ان تبراها هر چه از ان جانب میرسد
 مرغوب و محبوب است کشفه پیشانی بے گره جبین و ابرو بان پیش باید آید راه بندگی این است بعضی
 یاران اظهار کلمه مندی از مضائق روزگار و قرضداریها مینمایند جائے کلمه نیست و در رزق مقدر
 احتمال کمی زیادتی نیست تنگ کردن رزق و زیادتی آن فعل خاص اوست تعالی بحکس را در آن
 دخل نیست الله یبسط الرزق لمن یشاء و یقدر بطریقه مرضیه انت که بنده روعی دل
 را از همه جهات مصروف ساخته در ذکر و عبادت او یکجته و یکرو بود و بکلیت در تعمیر آخرت کوشد
 و مطمح همیش جز مرضیات مولای حقیقی جل سلطانہ نبود و اذکر اسم ربک و تبتل الیه
 تبتیلا و امور معاش را با وسپارد و کشایش کار را از وداند و از و طلبد رب المشرق و المغرب

له در سوره مزمل واقع است از پاره تبارک ۱۲

دوم

استاد شاکر
 بیار و بیخوار

بازمان

بازمان

لا اله الا هو فاتخذهُ وكيلاً در حدیث شریف آمده است تَبَّالِدَّ هَبِ وَالْفِصَّةِ
 قِيلَ فَمَا نَدَّ خِرُّ قَالَ لِسَانًا ذَاكِرًا وَقَلْبًا شَاكِرًا وَوَجَهًا تَعِينُ عَلَى الْآخِرَةِ وَنِزْرًا
 شَرِيفًا مَنْ جَعَلَ الْهُومَ هَمًّا وَاحِدًا كَفَاهُ اللَّهُ تَعَالَى سَأَرَهُمْ وَمَنْ تَشَعَّبَتْ
 بِهِ الْهُنُومُ مِنْ أَحْوَالِ الدُّنْيَا كَرَّمُ يَبَالِ اللَّهُ تَعَالَى فِي آيٍ أَوْ دِيْنَتِهَا هَلَكُ وَأَنْجَحَ مِنْ أَحْوَالِ
 سید محمد و برادر کلان او نوشته بودند بوضوح پیوست در احوال برادر خود نوشته اند که آنچه اول چشم
 بسته میدید بحال کشاده بیند مخدوما این دلالت بر ترقی باطن ندارد و کمال بان بسته نیست
 مصرع تو مباحث اصلا کمال این است و بس و مراتب قلب را که مشاهده میکنند نیک بلند است
 حق سبحانه از کمال هر قلب بهره و رسازد و از قلب بسیط نصیبی ارزانی فرماید در احوال محمد زاهد
 چیزهای بزرگ و عالی نوشته اند از کرم او تعالی نزدیک است لیکن آنچه نوشته اند که ولایت کبری
 تفصیل و ارسیر کرده در نیم دایره پنجم مقام قبولیت تعیین مینماید و همچنین در جوار ولایت علیا نقطه
 تعیین مینماید که آن نیز مقام قبولیت است معلوم نشد که این مقام قبولیت عبارت از چیست و
 چه قسم قبولیت است و نیم دایره پنجم بجهت معنی است اگر مراد قوس است که حضرت ایشان از انتهای
 ولایت کبری قرار داده اند پس نیم دایره چهارم باید گفت زیرا که آن قوس دایره چهارم است
 دایره دیت و بالای آن قوس است نوشته بودند که یاران طریق را که بشما منتسبند هر جا عقبه و مانع
 پیش می آید و توقف واقع میشود باین خاک نشین متوجه میشوند صورت فقیر با آنها ظاهر میشود و از آنها
 میگذرانند و فقیر هیچ نمی بیند و خیر ندارد مخدوما تکمیل و ارشاد کارخانه خداوندی است جل شانّه و
 مرتبی حقیقی اوست سبحانه لیکن باعتبار ظاهر این معامله به پیر مرشد بسته ساخته اند بتوسط او
 کار مرشد را بکمال میرسانند گاه بود که مرشد ازین توسط اطلاع بود و گاه نبود از ما و شما
 بهانه بر ساخته اند علی الخصوص که مرشد از آریاب جهل بود اطلاع از احوال مرشد و از توسط
 خود کمتر خواهد بود مع ذلک در صحبت او مردم بمرتبه کمال و کمال میرسند و صاحب احوال

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

Marfat.com

بناظر
میشود

مکتوب

وصاحب علم میشوند و ازین جهت هیچ نقصان در کمال و تکمیل او نیست احوال و کمالات او است
که در مرایای مسترشان ظاهر میشود والسلام اولاً و آخراً

مکتوب صدی سوم (۱۳۳)

بشیخ شرف الدین سلطانپوری در غیبت پر دخت احوال مسترشان تاکید بر صیحت نصیحت
هو بعد الحمد والصلوة واز سال التحیات میرساند احوال همه حال مستوجب حمدت
المسؤل من الله تعالی عافیتکم واستقامتکم علی الطریقه المرصیه ظاهرًا
وباطنًا صحیفه گرامی که درین دو سال و هشتاد و نه روز در سید بخت افزا گردید از تقید بحلقه صبح و
پیشین و طریقه توجیه بیاران بعد مغرب گرمی مجلس و تاثیر تو جهات و ظهور آثار و ترقیات عظیمه
بر آن که نوشته بودند مسرت بر مسرت افزود اللهم اکثر اخواننا فی الدین باید که درین
امر جلیل القدر پیش از پیش تقید و زنده در حدیث آمده است ان احب عباد الله الی الله من
حباب عباد الله الی الله وحبب الله الی عبادهم ودر صیحت نصیحت بجان کوشند و همواره
ملتی متضرع بودند از تحقق بحقیقت قرآنی و عبور با فوق که نوشته بودند بوضوح انجامید تفضیل آن
تعلق بحضور دارد که معامله نازک است و آنچه میان بند نعمت است عظمی امید است که از دو چیز خالی
نباشد آنچه می یابند یا بفعل حاصل است یا قریب الحصول است بهر حال شکر خداوندی حل شان
بجا آرند و همت بر آن گمارند که ازین بحر عثمان گوهری بدست آرند تا بسبب سعادت هفت
پشت باشد و هشت بهشت روئے نماید مامول از دوستان دعاست والسلام اولاً و آخراً

بناظر
میشود

مکتوب صدی چهارم (۱۳۴)

بسید نعمت الله بنگالی در شرح احوال و تعبیر واقعه هو الحمد لله و سلام علی عباد الله
الذین اصطفی کتابت که سیادت آب سید نعمت الله در احوال خود از راه محبت فرستاده بودند

رسیده خوشوقت ساخت از ظهور نور که معتبر بحقیقت کعبه است بعد از آن عطاشدن خلعت مکلف
 و عزیزین بالفاظ قرآنی که نوشته بودند بوضوح پیوست امیدوار باشند که از فیوض و برکات قرآنی
 بهره ور شوند و عنقریب از حقیقت آن نصیب یابند در رنگ نصیب از حقیقت کعبه نوشته بودند که
 در واقع بر من تجلی شد خود را در آن عدم محض یافته بعد از آن بقا بآن ذات یافت درین اثنا اتفاقاً
 فرمودند که این حال حضرت خلیل است **عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ** حاصل معنی کریمه
إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلدِّينِ فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ تَأَخَّرَ التَّقَا فَمُودِنْدُ بَعْدَ زَيْنِ فَقِيرِ
 خود بخود فریب شدن گرفت بحدیکه آسمان و زمین در خود می یافت و تجلی حق جل و علا در درون این
 احقر ظاهر میشد درین اثنا فرمودند که این حال سید المرسلین است **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ**
وَسَلَّمَ مخدوم و تعبیر واقع ظاهر است حق سبحانه و تعالی از هر دو ولایت بهره ور سازد و از انوار هر
 کدام منور گرداند این واقع بشارت است ظاهر امیدوار باشند در تجلی اول چون عدتیت و محبت
 و تبری از شرک و روعی از همه تافتن و بجناب قدس بی مشارکت اغیار رو آوردن است مناسبت
 بحضرت خلیل است **عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ** که معامله نفی را بنقطه آخر رسانیده اند و تجلی ثانی
 مناسبتی بمقام اثبات و تجلی ذات دارد که حال خاتم الرسل است **عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ**

مکتوب صدسی و پنجم (۱۳۵)

بعادل بیگ پسر کامل بیگ آبادی آخرت و در نکویش دنیای دنی + هو + الله تعالی از قیمت
 ماسوی محرز گرداند احوال همه حال مستوجب حمد است اوقات را بگذراند فکر معمور دارند و نوشته آخرت
 را آماده سازند و بجز خرفات دنیای دنی مفتون نشوند و برزیت آن فریفته نگردند و بطریق
 آن از جای نروند که فانی و مالک است ثباتی ندارد زهریست شکر آلوده و نجاسته است زانند
 گذشته این زهر بموت ابدی گرفتار است بحسرت سردی مبتلاست **ذَلِكَ كُلُّ الْخَذِرِ**
 بیت همه اندر زمین بتو این است که تو طفلی و خانه رنگین است + عمر همانست که در مرضیاست

مولائے حقیقی تعالیٰ مصروف گردد و در طلبِ درد او بسر رود باقی در حسابِ عمر نیست و اخیال
و بالست بیت هر چه جز عشقِ خدائے احسن است بگرشکر خوردن بود جان گذن است
احوال را نویسان باشند دوستان را بدعا یاد آرند و السلام

مکتوب صدی و ششم (۱۳۶)

بمحمد حسین کابلی در جواب عریضه او و الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی بر او
دینی صوفی محمد حسین سلام خواند و باستقامت ظاهری و باطن بوده دوستان را بدعا یاد آورد
معامله که شب عید روزه داده بود نوشته بودند و از مشاهده نور صرف اشعار نموده واضح گردید و
سبب مسرت و خوشدلی گردید حق سبحانه همواره در ترقی دارا و از مقصد اقصی نشانی پدید آرد
از شکر گذاری خدمت حافظ چو نوشته و خدمت فقر و صلی که میکنند بیان کرده بودند بوضوح
انجامید حق سبحانه ایشان را جزای خیر بد نوشته بودند که ایشان میگویند که هنگام مشغولی خود
نیست میایم از مطالعه آن خوشحال شدیم حق سبحانه و تعالی این دید را زیاد کند و اثری از مستی
موجود و وجود بشریت نگذار تا فائز حقیقی روزه نماید عزیز گفته است اشتی عدما الا اعود ابدا

و السلام

مکتوب صدی هفتم (۱۳۷)

حاجی محمد شریف خادم در جواب عریضه او که متضمن معارف غریبه و تحقیقات بدیهه است بسم
الله الرحمن الرحیم الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی بر او دینی حاجی
محمد شریف استفسار نموده که معنی قرب نوافل و قرب فالص صیبت و کفر شریعت و کفر طریقت
صیبت و علامات هر کدام چه چیز است بدانند قرب نوافل قربیت که بر عبادات نافله مترتب
میشود و چون در نوافل وجود عابد در میان است قریب بران مترتب میشود قریب بود که وجود
سالک در میان باشد پس این قرب مفضی نبود که وجود صاحب قرب هنوز در میان است گفته اند

قرب نوافل آنست که بنده فاعل شود و حق آنکه فعل او بود و عمل و علما در حدیث قدسی آمده است که یزاک
عبدی یتقرب الی بالتواقل حتی اُحِبَّهُ فَاذَا احْبَبْتَهُ كُنْتُ لَهُ سَمْعًا وَبَصَرًا وَیَدًا
وَرِجْلًا وَمَوَدَّةً و در روایتی آمده است فَبِیْ یَسْمَعُ وَبِیْ یُبْصِرُ و در قرب فرائض چونکه محض
امثال امر الهی است تعالی وجود عابد در میان نیست پس قربی که بران مترتب شود قربی بود
که وجود عارف دران در میان نبود لهذا گفته اند که قرب فرائض آنست که حق تعالی فاعل بود و
بنده آنکه فعل او باشد چنانچه وارد شده است الْحَقُّ یَنْطِقُ عَلَى اللِّسَانِ عُمَرُ نَاطِقٌ حَقٌّ سَمِعٌ زَبَانٌ
عُمَرُ مِثْلُ زَالِهِ نِیْسِ وَنِیْرٍ وَارِدٌ شَدِيدٌ کَمَا اتَّفَقُوا غَضَبُ عُمَرَ فَإِنَّ اللَّهَ یَغْضَبُ بِسَبَبِ قُرْبِ
فَرَاغِ مُفْتِیٍّ وَجُودِ سَالِكٍ سَتِ وَقُرْبِ نَوَافِلِ مُفْتِیٍّ نِیْسِ وَجَمْعِ بَيْنِ الْقُرْبَيْنِ آنست که فاعل و آنکه
هر دو حق باشد سبحانه و بنده در میان هیچ نبود در کریمه وَفَارَصِیْتَ إِذْ رَمِیْتَ وَلَکِنَّ اللَّهَ رَحِیٌّ
گو یا اشاره به مرتبه قرب است کفر شریعت آنست که بنده مرتکب امری شود که در شریعت غیر از تکاپ
آن کفر باشد و بحکم شریعت کافر شود و کفر طریقت عبارت از مرتبه جمیع است که دران موطن تمیز
میان حسن اسلام و قبح کفر از نظر سالیک مرتفع میشود و همه البصراط مستقیم می پذیرد و میگوید
بیت بکفر و باسلام یکسان نگردد که هر یک دیوان او و فریست حسین منصور درین مقام
بوده است که گفته شعر کَفَرْتُ بَدِیْنِ اللَّهِ وَ الْکُفْرُ وَاجِبٌ لِّکَدَّتِ وَ عِنْدَ الْمُسْلِمِیْنَ قَبِیْحٌ
درین موطن سُکْرٌ هَمَّةٌ وَ قَتٌّ دَمْنِکِیْرٌ سَتِ اَزْمِیْتِیْ حَبَّتِ تَمِیْزِ مِیْاَنِ حُسْنِ وَ قَبْحِ نَدَارِ وَ چُونِ اَزْ سُکْرِ
بصحو آید و از مستی بهوش و از بے تمیزی تمیزی گراید اسلام را حسن و کفر را قبیح داند و باسلام حقیقی
مشرف شود و از کفر تبیری نماید پس کفر طریقت زین اسلام حقیقی باشد از حضور مبتدی و منتهی
و غیبت هر دو و قبض و بسط هر کدام پسید بودند بدانند که حضور مبتدی حضور است که غیبت در
قفاے اوست و حضور متوسط حضور است که غیبت در قفاے آن نیست و درین هر دو حضور
وجود حاضر در میان است و فنا بحصول نه پیوسته حضور منتهی حضور است که نفس حاضر در میان نیست

۱۸۸

بصورت
بصورت

۱۸۸

الحديث في صحيح البخاري وقد نقله الشيخ بالاختصاص والمعنى ۱۸۸ بدانکه این کریمه واقع است در سوانح اقبال پاره قال الملا الذین

Marfat.com

حضور لیست خود بخود بے نعتِ حاضری و حضور شہود لیست بے وصفِ شہادی و شہودی
 مَن کَم یَدُق کَم یَدُر غیبتِ بتدی غیبتِ اوست از حس بواسطہ استیلا و سلطان ذکر بر
 حقیقتِ جامعہ ذکر کہ محل حس و شعورست غیبتِ منتہی غیبتِ اوست از ذات و صفاتِ خوش
 در سطواتِ تجلیاتِ ذاتیہ و صفاتیہ و استتار بلکہ انعام اوست ہنگامِ استیلا ہستی حقیقی برین
 ہستی مہوم و عبارتِ دیگر گوئیم غیبتِ بتدی استتار ذکر و حضورست از باطن او و غیبتِ
 منتہی در پردہ آمدنست ظاہر او از معاملہ باطن چہ باطن او را غیبت نیست آنچه وارد بسبب
 دوام دارد قبض و بسط اربابِ قلوب میباشند کہ اہل ابتداء اند قلب تا در مقام تلوینست نور و
 قبض و بسطست چون تکمین پیوست از قبض و بسط است منتہی را این قبض و بسط نیست
 کہ مصطلح قومست اورا با وجود تکمین و بیکرنگی بواسطہ عروض بعضی عوارض بے مزگی و بجلالی
 رونے میدہد و گاہ صفائی وقت پدیدے آید بران اطلاق قبض و بسط بطریق تجرؤ نمودے
 ہر چند این اطلاق ہم شائع و ذائعست از علم الیقین و عین الیقین و حق الیقین پرسیدہ بود
 بدانند کہ علم الیقین استدلالست از اثر بوثر و عین الیقین شہود مؤثرست بے پردہ اثر و استہلاک
 و کم شدنست در شہود بحدیکہ از وصفِ شہادی و شہودی معرأ باشد و حق الیقین مستحق شد نیست
 بان و این مقام بقا و شعورست چنانچہ از دو دباتش بے بردن و مشاہدہ آتش نمودن و عین آتش
 گشتن گفته اند کہ علم و عین حجاب یکدیگر ندہنگام علم عین نیست و چون عین آمد علم رفت چہ فانی
 و استہلاک بحیرت و جہل متصفست کہ منافی علم و دانشست و در مرتبہ حق الیقین این حجابیت
 مرفوعست و شہود و علم باہم جمع اند کہ موطن شعور و بقاست و این ہر سہ مرتبہ یقین تا زمانےست کہ
 سیر سالک اصولست کہ بمقام ولایت تعلق وارد و چون معاملہ از اصول بالا رود و بساطت
 پیش آید این مراتب کوہی کند و فتا و بقا در راہ ماند چہ سید بودند کہ زوال عین و اثر کجا متحقق
 میشود در بدایت ولایت کبری یا در نہایت آن شروع زوال عین و اثر در بدایت این ولایتست
 و کمال آن در نہایت آن ولایت چہ خروج از ظلال و قید انفس کہ موجب زوال عین و اثرست بدایت

مکتوبات

ولایت کبری است و تا اصول در میان است اثر از آثار باقی است و چون اصول النقطاع پذیرد
اثر از آثار مانند معنی قرب و اقربیت و فرق میان هر دو پسید بودند بدانند که قرب مقابل بعد
است چون بعد مفقود شود قرب متحقق گردد و لیکن قرب بعد از امور نسبی است یک شے نسبت
قرب است و نسبت بشے دیگر بعید کابل از ما نسبت بلاهور بعید است و نسبت بهج قرب
لهذا مراتب قرب متفاوت آمد باندازه تفاوت فقدان مراتب بعد و چون بعد از تسبیح و حج
مانند کمال قرب متحقق شود و آن در اتحاد است پس کمال قرب در اتحاد آمد و معامله اقربیت ازین
هم نازکتر است از اتحاد هم باید گذشت در جانب قرب تا اقربیت روی نماید و نفس این کس ازین
کس نسبت بان بعید بود و عقل عقیل مشکل که باین دقیقه پی برد و از خود نزدیکتر را تواند تصور نمود و فوق
صحیح و کشف صریح که مقتبس از انوار نبوت باشد باید که در کمال این عجب نماید و ایقانه بفرقان مجید
حاصل کند من لکم یدق لکم یدر و دیگر از ادب طریقت است که طالب در حضور شیخ بچیز دیگر
ورائے شیخ بے اذن شیخ متوجه نشود حتی بذر و نوافل هم مشغول نشود و اگر در حضور او بچیز
دیگر متوجه شود در آن وقت از فیوض و برکات شیخ ظاہر آنست که محروم است الا تا در امثلاً
قوت نسبت بشیخ بر وجه کمال داشته باشد مع ذلک تفاوت میان توجه و عدم توجه کائن است
واقع که دیده اید و همچنین واقع که حافظ محسن ماده شما دیده است عالی و روشن اند و بیشتر امیدوار
باشند که حق سبحانه از قوه بفعل و از گوش باغوش آرد الله قریب محبت ذاتی و صفاتی
و افعالی و محبوبیت و محبت پر سید بودند بدانند که حضرت حق جل و علا ذات خود را دوست میدارد و
همچنین صفات و افعال خود را نیز دوست میدارد و ظلال اسما و صفات خود را هم دوست میدارد
و هر کدام ازین افراد محبت و اعتبار و از محبوبیت و محبت ظهور کمالات محبوبیت ذاتیه در حضرت
حسب صلی الله تعالی علیه و آله و سلم و ظهور کمالات محبت ذاتیه در حضرت کلیم علی
نبینا و علیه الصلوٰة و السلام و ظهور محبوبیت اسما و صفات در انبیاء دیگر متحقق است علی
نبینا و علیهم الصلوٰات و التسلیمات و البرکات در رنگ محبت آن و ظهور محبوبیت

و محبت ظلال آسمان و صفات در اولیاء محبوبین مجتہین کائنات معنی عروج و نزول و سیر الی اللہ فی اللہ استفسار نموده بودند بدانند که عروج و رجوع را گویند و نزول را بخلق سیر الی اللہ چونکہ قطع دائرہ امکان است سیر فی اللہ سیر در آسمان و صفات و حی است تعالیٰ و تقدست پس این ہر دو سیر در جانب عروج باشد و دو سیر دیگر در جانب نزول است سیر عن اللہ باشد و سیر فی الاشیاء باشد دیگر فنا و بقا فی الحقیقہ تبدل صفات ذمیمہ است بصفات حمیدہ والا بسندہ بیخ جانمیرود و احکام بندگی از او ساقط نمیشود و در جانب بقا نیز بندہ حق نشود قلب حقائق محال است اگر گویند فانی در ہنگام فنا خود را محو و متلاشی میاید و نام نشان از ذات و صفات خود نمی بیند و چہ آن صیت گوئیم کہ اوصاف ذمیمہ در لطیفہ نفس سوخ تمام دارد و انانیت و رعوت و سرکشی و نافرمانی و جہل مرکب کہ کمالات عاریتی را از خود ناستہ خود را کامل و خیر یقین کردہ بمنزلہ ذات او گشتہ است لاجرم بزوال این صفات زوال ذات متصو میگرد و باطنیان او انقلاب حقیقت بفہم در شے آید فہم من فہم +

مکتوب صدی و ہشتم (۱۳۸)

بخان محمد بیگ کو لابی در شرح احوال او بیان آنکہ با وجود بی نہایتی مطلوب نہی گفتن بچہ است + ہو بعد الحمد والصلوٰۃ و تبلیغ الدعوات میرساند کتابتہ کہ پیش ازین بچہ نگاہ فرستادہ بودند رسیدہ خوشوقت ساخت از دید تصور نوشتہ بودند واضح گردید حق سبحانہ و تعالیٰ این دید را زیادہ کند کہ داد عجب میدہد و اعمال را قیمت مے افزاید و قابل قبول میکند عیشیہ عرفہ در مراقبہ خود را شتر سوار در مجمع عرفات کہ دیدہ اید و برکات عجیبہ بشمار رسیدہ و اکثر خود را در طواف کعبہ میاید و یکبار کعبہ معظمہ را در خود یافتید ہمہ نیک خوب است از برکات آن اما کن و از انوار کعبہ متورہ امیدوار باشند اللہ تعالیٰ از حقیقت آن بہرہ ورسازد تا رہے بذات بخت بدید

۱۳ ہر روز حج نیم ماہ ذی الحج بعد و پھر ۱۲

و از خانه بصاحب خانه روزی بکشاید و آنچه نوشته ام که بعد از آن نسبت معلوم شد که گویا ذات
 بخت است الخ گویا اشارت است و بشارت باین ماجری پرسیده بودند که مطلوب نهایت
 نیست پس میاید که طلب طالب هم انتها نباشد پس منتهی گفتن بچه معنی باشد بدانند که منتهی
 کس است بر ابتدا مطلوب برسد و سیر الی الله را قطع نموده داخل سیر فی الله گردد و بعد از آن در
 انتهای مراتب است باعتبار مراتب کمالات محبوب بعضها فوق بعض هر قدر سیر در کمالات
 محبوب مینماید همان قدر مراتب انتها میرسد و عدم انتها مطلوب هم باعتبار کمالات و صفات
 اوست جواب دیگر آنکه عدم انتهای مراتب وصول چنانچه اکثر برانند در حق کس است که سیر او
 در تفصیل اسما و صفات افتاده باشد گفته اند کمالات معشوق را نهایت نیست در هر آنی یک
 کمالات متجلی است دیگر گفته مراتب الوصول لا تنقطع ابدا لا بدین تالیته گوید
 سیر از آن که خدای که تو داری هر لحظه مرا تازه خدای دیگر است + رابع گوید بیت
 ز حسنش غایتی دارد نه سعدی را سخن پایان بمیرت نشسته مستقی و دریا همچنان باقی +
 و آنست که حضرت ایشان را عطا شده است را میست که اسما و صفات بطریق اجمال و انجا
 قطع میاید و وصول بذات میسر میاید و مراتب وصول منقطع میشود و انتهای پذیرد بخلاف
 صاحب سیر تفصیلی که وصول بذات مجرد در حق او عنقائے روزگار است که اواز تجلیات که نه سیر است
 و تجلیات تازه گرفتار و از ذات تجلی که در آن تجلیات محبوب در راه این راه اجمال شایه راه انبیاست علیهم
 الصلوة والسلام و صحابه کرام ایشان علیهم الرحمة و الرضوان والسلام علی من اتبع الهدی

بشارت

مقدار

الصلوات والبرکات

مکتوب صدسی و نهم (۱۳۹)

بسلطان عبدالرحمن بلخی در کمالات قلب انسانی بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَامِدًا و
 مَدْحًا حَقِیْقَتِ مُضَنَّةٍ قَلْبِیَّةٍ خَزِیْنَةِ اَسْرَارِ مَعْنَوِیَّةٍ بَادِیَةِ حَرَجِیَّةٍ دَرِّ عَالَمِ کَبِیْرٍ دَرِّ عَالَمِ صَغِیْرِ کِبَرَاتِ
 عَوَالِمِ سِتِّ ثَابِتِ سِتِّ عَالَمِ صَغِیْرِ اِنْسَانِ رَا کُوْنِیْدَ کِهْ مُرْکَبِ اَزْ عَالَمِ خَلْقِ وَاْمُرْسِتِ وِعَالَمِ کَبِیْرِ

انسان

عالم

هر چه در زیر عرش است از افلاک عناصر و جز آن آنچه فوق عرش است از لطائف عالم امر است و هر چه
 در عالم صغیر است در عالم اصغر است که قلب انسان است که با وجود کمال صغر جامع عوالم است و با وجود
 بساطت کمال وسعت موصوف و مناسبت او بذات اقدس بیشتر از بیش آمده که در آنحضرت کمال
 بساطت و کمال وسعت با هم جمع اند لهذا بعد از تصفیه قابلیت آینه داری آن مرتبه مقدسه پیدا
 کرد و بشرافت و لکن یسعنی قلب عبدی المؤمن مشرف گشت و تصفیه قلب وابسته
 است بتجلی با حکام شرعیّه و تزین بسنن مصطفویه علی صاحبها الصلوة والسلام والتحیة
 واجتناب از بدعت نامرضیه و از آنها که در شهوات و لذات نفسانیه و دوام ذکر و مراقبه و رُسوخ
 بر محبت شیوخ فعلیک بملازمة هذه الجُصال الحمیده لیظهر فیک عجائب الملک
 و اسرار الملکوت و تکنون مرآتاً لآنوار اللاهوت

۱۰۱

بایجاد

مکتوب صد و پنجاهم

به برادرزاده حضرت ایشان سلمه الله تعالی مخدومزاده عالی مرتبه شیخ عبد الاحد در بیان تفهیم
 حقیقت صلوة بر حقیقت قرآنی و حل شبهه که در اینجا وارد میشود و آنکه معامله حقائق تلمذ و حل
 تفضل است در تحقیق انطباق بحقیقه الحقائق و آنکه قطب مدار غیر قطب ارشاد است و غیر صاحب
 نسبت قیومیت و آنکه بعد از عطای ذات موهوب غالباً معامله به نزول است بِسْمِ اللّٰهِ
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ بَعْدَ مَنْ حَمَدَكَ وَ لَكَ الْحَمْدُ بَعْدَ مَنْ تَمَّ بِحَمْدِكَ
 وَ عَلٰی نَبِيِّكَ وَ حَبِيبِكَ الصَّلٰوةُ وَ التَّحِيَّةُ بَعْدَ مَنْ ذَكَرَكَ وَ بَعْدَ مَنْ يَذْكُرَكَ وَ عَلٰی
 الْاٰلِ وَ اصْحَابِهِ كَمَا يَقْتَضِي كَرَمُكَ وَ يَلِيْقُ بِفَضْلِكَ اَتَابِعُ فِرْزَانَ جَمِيْدِ شَيْخِ عَبْدِ الْاَحَدِ پُرْسِيْدِ
 كه حقیقت قرآنی عبارت از مبدأ وسعت بیچونی ذات است تعالی بیان نمایند که حقیقت صلوة
 عبارت از کدام اعتبار و شان است بدانند که حضرت ایشان در حقیقت صلوة بر نگاشته اند که
 اینجا کمال وسعت بیچونی است پس در حقیقت قرآنی مبدأ وسعت است و اینجا کمال وسعت است

۱۰۲

برین تقدیر شبه وارد میشود که مبادی را تقدّم و تفوّق است بر شے پس باید که حقیقت قرآنی
 مقدّم باشد بر حقیقت صلوة و حال آنکه حقیقت صلوة را فوق حقیقت قرآنی نوشته اند جواب
 میتواند که این مبادی در جانب عروج سالک باشد یعنی شروع و وسعت در مدارج عروج از حقیقت
 قرآنی است و کمال آن در حقیقت فوقانی و باین معنی مبادی را تا آخرت جواب دیگر آنست که
 تفوّق از طرفین است بدو اعتبار حقیقت قرآنی چونکه جز حقیقت صلوة است چنانچه آنحضرت
 نوشته اند که اگر حقیقت کعبه است جز راوست و اگر حقیقت قرآنی است هم بعضی او که صلوة جامع
 جمیع کمالات و مراتب عبادت است که نسبت اصل الاصل کائن است و شک نیست که جز را تقدّم
 بر کل و کل را افضل است که مشتمل برین جز و اجزاء دیگر پس تفوّق صومی جز را است و تفوّق معنوی
 و رتبی کل را بود نوشته بودند که وصول بحقائق ثلثه داخل تفضل است یا نه معامله این حقائق چونکه
 فوق کمالات نبوت است باید که داخل تفضل باشد نوشته بودند که وصول بحقیقت حقائق غیر محمدی ^{سوال ۱۲}
 را میتوان شد یا نه و اگر بطریق فنانی اشخ باین دولت مشرف شود آیا بحق و تطابق تام میشود
 یا نه بدانند که بحق تام محمدی راست و غیر محمدی را در ضمن شیخ خود که محمدی است و صاحب الطبقات
 اگر میسر شد گنجایش دارد پرسید بودند که در عهد صاحب نسبت قیومت قطب مدار غیر اوست ^{جواب ۱۱}
 یا این منصب مسلم باوست بدانند که قطب ارشاد غیر اوست آری اقطاب بقعات که اقطاب
 جزئی اند در عهد او اگر باشند گنجایش دارد بلکه واقع است و او بمنزله کل است و اینها از انوار و برکات
 اوست فیض و استفیادند لیکن قطب مدار غیر اوست که او را انزوا و خلوت ناگزیر است در زمان آن
 سرور صلی الله تعالی علیه و آله و سلم میگویند که قطب مدار بود و بشری صحبت هم گاه گاه
 مشرف میشد لیکن کسی او را نمی شناخت الا ماشاء الله تعالی و آنچه میگویند که روح را بعد از
 مفارقت از بدن قائمست این حکم در سایر لطایف امر هم جاری است و آنچه میگویند که روح نیست
 در فلان ظاهر شد و چنان چنین افاده نمود و استفیاد شد افراد از ان لطیفه روح است بخصوصه و
 الغیب عند الله سبحانه نوشته بودند که بعد از عطای ذات موهوب معامله با عروج وابسته میشود

یا نزول یا بیچ کدام خصوصیت ندارد الخ بدانند که صاحب این نسبت چونکه نسبت قیومیت دارد
و کارخانه تکمیل و ارزشاد هم با او بسته البته باید که صاحب نزول باشد و بظاهر و باطن متوجه خلق
بود و اگر این صاحب نزول گاه گاه عروج هم نماید گنجایش دارد بلکه واقع است وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ

اتَّبِعْ الْهُدَى

مکتوب صد پهل و حکم (۱۳۱)

عَلَى سَائِرِ مَنْ

بمشیخت آب حافظ عبد الجلیل دهلوی در بیان آنکه ممکن هر چه از جنس خیر و کمال دارد همه ستفا
و مستعار از مرتبه و خوب است بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَارْسَالِ التَّحِيَّاتِ مِير ساند احوال همه
حال مستوجب حمدت الْمَسْئُولُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى عَافِيَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ عَلَى جَادَةِ
الشَّرِيعَةِ الْعَلِيَّةِ وَالسُّنَّةِ السَّنِيَّةِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ وَالتَّحِيَّةِ
و تَرَقِّي دَرَجَاتِكُمْ الْمَعْنَوِيَّةِ فِي مَدَارِجِ الْكَمَالِ الْإِلَهِيَّةِ صَحِيْفَةً كَرَامِي كَهْ اَز رَاهِ مَحَبَّتِ
نامزد این مسکین نموده بودند رسیده بچیت و مسرت افزا کردید باید که همبیرین منوال از احوال ظاهر
و باطن خود برنگاشته باشند و این دوران کار را بدعا کس خیر یابد آور بوند در پوزه امد و این کم بصفت
در رنگ استعارت است از مستعیر و سوال است از عاجز فقیر ممکن بیچاره هر چه از جنس خیر و کمال
دارد همه ستفا و مستعار از مرتبه و خوب است فی نفسه از خیر و کمال تھی است و از حسن و جمال
خالی امانات باطل امانات راجع است عدمت وجود ناقص او ذاتی است و فاقه او سردی
از عدم چاید و از شرح بر آید بیت من چم و کم ز پیچ هم بسیار و ز پیچ و کم از پیچ نیاید
کاس + القدر هست که با بعضی طلبه که نشست و برخاست میکند آثار معتدیه در آنها پدید
می آید و ترقیات مینماید و بعضی بکمال میرسند این همه از زمین و برکات بزرگان است
و این کس در میان نیست بلکه مرتبی حقیقی حق است جَلَّ شَانُهُ مَصْرَعُهُ اَز مَا وَشَاهِبَانَهُ
بر ساخته اند خوش گفت شایان نیست این همه الحان ز مطرب است
إِلَيْهِ يَرْجِعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاَعْبُدُوهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ

نیز

باید

خوب و علا

حکم

مکتوبات صد پہل و دہم (۱۳۲)

حضرت حقائق و معارف آگاہ جامع علوم ظاہری و باطنی شیخ محمد یحیی دامت برکاتہ و اظہار
 الامم مفارقت و اشارت فی فیوض و برکات مرقد مطہر حضرت پیر و تکبیر رضی اللہ تعالیٰ
 عنہ بسم اللہ الرحمن الرحیم أحمد اللہ علی نوالہ و اصدیہ و اسلم علی حبیبہ
 أحمد و الیہ احوال و اوضاع فقرار این حد و مستوجب حمدت المسؤل من اللہ عز و جل
 سلامتکم و استقامتکم ظاہراً و باطناً و ما ایام مفارقت بامتداد کشید مہاجرت
 صوری ضروری بطول انجامید حدیث شوق از شرح بیرونست و قصہ عشق پایانی ندارد
 و الحال دوست از اطاق مفارقت نماندہ و مشتاقان از جان بر لب آمدہ بزودی تشریف آرند و
 مجاز از امام مہاجرت خلاصی دہند ہر چند افسوسست کہ کسے از ان دیار علیا کہ موطن فیوض
 و انوارست باین دیار سفلی کہ منبع کفر و بدعتست آید از آمدن خود باین دیار ظلمانی و از مہاجرت
 آن اماکن نورانی کہ نشانے از ان بی نشان دارد و ترجمانی غیب الغیب میفرماید چندان حسرت
 و ندامت دارد کہ چہ نویسند در اینجا ہم کہ بہت از برکات آنجائے امیدوارست و چشم بر ان دوختہ
 بہت درین دیار بیدان زندہ ام کہ کہ گاہے بشیم عاطفے زان دیار مے آید آے
 اگر بہ بیت زیارت روضہ مطہرہ حضرت پیر و تکبیر و ملاقات مجاوران آن مرقد منیر بیایند برجا
 تا از فیوض و برکات این موطن نیز بہرہ مند گردند و از انوار و انسرا این مجال کہ ما خود و مستفاد
 از انوار آن موطنست نیز مستفید شوند زمین ہند ہر چند پر ظلمت و کدورتست لیکن چشمہ حیات
 و ظلماتست مصرع بتاریکی درون آب حیاتست + امر و زلفقہ سر منہ لطفیل آن دو حرم
 محترم از کثرت فیوض و انوار رشک ہند و غیرت سندست آنرا از ہند ندانند کہ در یکجہ و آب
 است بلکہ نمونہ انسرا نبوتست طالبان حق جل و علا کہ سر نیازے باین مزار الفاضل الانوار
 دارند و از روسے صدق طوالت این مرقد مطہر نمایند از ان فیوض و برکات مستفیض و مستفید

حاجہ گلگاہ
 و تازہ
 علی

میکردند و از یکتوش بصد جوش و خروش ترک خویش نموده بطالب پیسبرد بسیار از سکنه این
مقام بجهت عدم صدق و ناگرویدن ازین چشمه حیوة خشک کام اند و ازین برکات دست تھی
خوش گفت پیست ز هر یک نقطه اش چون نافه تر + شمیم وصل جانان نیز ندرست و
آن کز برودت در ز کامست + چه داند نافه اش گرد مشامست + والسلام اولاً و آخراً

بنا
بنا
بنا

مکتوب صد پهل و بیوم

بمحمد صادق طینی در حل سوال او که فنا و بقا چه معنی است زوال و جودی است یا چیزی دیگر و
دقائق و اسرار فنا + الحمد لله و سلام علی عباد الله الذین اصطفی سعادت آثار محمد صادق
طینی پسید بودند که فنا و بقا چه معنی است زوال و جودی است یا چیزی دیگر بدانند که فنا و بقا
بسیار است از اسرار الهی حل نشانه ذوقی است و وجدانی که بیان رست نیاید و بتقریر و تحریر
درمیگنجی مصرعه لذت و شناسی بخدا تا نچستی + اجماع اهل اللدست که جواب مطلوب نفس این
کس است أنت الغمامة علی شمسك پیست از است حجاب تو یقین است + طهره رو
همین است + و تا اثر ازین کس باقی است را به معرفت ندارد پیست تا یکسر موز خوشی است آگاهی
گردم زنی از راه فنا گمراهی + پس بکنند که کوه بشریت را از بیخ و بن باید کند تا انتقاس حقیقی
روئے نماید و نیستی ذاتی پرده بکشاید و شک نیست که احکام بندگی از بنده هیچ گاه ساو نیست
و بنده هرگز حق نشود این دالت بر بقای بنده و از پس آنچه مقرر قوم است با این چگونه جمع
شود و بودن و نابودن یک آن بچهره روشن متصور گردد مصرع میباش و میباش مشکل این است
عقل عقیل بحال این اشکال پی نبرد و کشف این معما را محال انکار و سابقه رعایت باید که این
معما یکشاید و حل اشکال نماید و محال را بحال امکان آرد عرفت ربی بجمع الاضداد در
آن حضرت جمع اضداد است و احکام متضاده با هم آمیخته اگر عارف متخلق بهم مورد احکام

بود

۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

متضاده گردد چه مستبعد باشد اثبات وجود و سلب وجود در آنحضرت جمع انداگر بود و نابود در عارض جمع شود گنجایش دارد

مکتوب صد و چهل و چهارم

بشیخ محمد مؤمن گیلانی ثم برانپوری در تعبیر وقایع او و بشارت حصول بعضی مقامات عالیہ و حل
سوال که نموده بود بشارت عالیہ بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین و سلام
على عباده الذين اصطفى اما بعد سعادت آثار شیخ محمد مؤمن واقعه چند دیده بود و بفقیر نوشته
و سوالی هم نموده واقعه اولی را بجنس ایرادینماید واقعه اولی آنکه روز جمعه تباریح بیستم شهر محرم الحرام
در خدمت حضرت ایشان بزیارت روضه منوره رفته درون روضه مراقب بودند حضرت ایشان
سَلَّمَ اللهُ بِسْمِ اللَّهِ بِرَبِّهِ تَرْتَبِيت حضرت امام المریدین مراقب نشسته بودند ناگهان مشهود این حقیر
گردید که نور عظیم از جانب قبله نمایان شد و عالم را احاطه کرد و در محاطه روضه منوره درآمد و در جا
که حضرت ایشان مراقب بودند مدتی توقف نمود معلوم کرده شد که در آن نور حضرت خاتمیت اند
عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ در آن اثنا خاطر این کمترین گذشت که آنحضرت علیه
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ در باب حضرت ایشان ما چه میفرمایند مقارن این خطره حضرت رسالت
صَلَّى اللهُ تَعَالَىٰ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند که مَنْ صَافِحَ الشَّيْخَ الْمُعْصُومَ أَوْ مُحَمَّدَ الْمُعْصُومَ فَقَدْ
صَافِحَنِي بَعْدَ زَانِ آن نور عظیم از اینجا انتقال فرموده بر دروازه روضه منوره حضرت محمد الف
ثانی رسید توقف ورزید و نور از قبر منور حضرت محمد الف ثانی یا استقبال آن نور برآمده
ملحق شد و در وقت انتقال نور فرمودند قَوْلُ الشَّيْخِ أَحْمَدَ حَقٌّ بَعْدَ زَانِ آن نور منتقل گردید
بمدینه سکینه علی ساکنینها أَفْضَلُ الصَّلَوَاتِ وَأَكْمَلُ التَّحِيَّاتِ رسید و در روضه منوره مطهره درآمد
در آن وقت از اینجا تا مدینه منوره هم در نظر این حقیر روشن بود و روضه شریفه نیز مشهود بود بعد از
وصول بر روضه منوره آنحضرت عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّاتُ بَازِین لَفْظًا مِیْفَرَمَیْنِدُ مَنْ صَافِحَ
فَقَدْ صَافِحَنِي مُحَمَّدًا وَآلَهُ وَآلِهِ وَعَلَىٰ آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ

۱۹۸

افضل الصلوات و اکمل التحیات

نام این دور از کار را بر زبان خود دو بار آورده از راه کرم و عنایات بمشتر ساختند سر افتقار او باوج
افتخار رسید دست بدامن مراد این قلیل البضاعه در زد با این همه خرابی بچگونه خود را قابل
این خطاب نهد اما نه با کر میان کارها دشوار نیست پیست میتوانی که همی اشک
مرا حین قبول کنی که در ساخته قطره بارانی را با و آنکه در واقع دیگر از جانب حضرت ایشان
ما قَدْ سَأَلْنَا اللَّهَ بِسُبْحَانِهِ بِسِرِّهِ لِيُنْزِلَ عَلَيْنَا حَقِيقَةَ صَلَوةٍ عَطَا شَدَّهَ بَازَايِنِ فَقِيرٍ آذَرَ اِبْتِمَا
پوشانیده است تعبیر این همان است که در توجیه آخر این حقیر بشارت حصول این نسبت
علیه داده و نصیب احساس نموده و آنچه در صف نماز در قعه داخل شده اید و میگویند که این
صف انبیاست عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَالْبَرَكَاتُ نیک و مبارک است حق سبحا
و تعالی از برکات ایشان درین مقام شگرف بهره ور گرداند و شمه از روح صلوة شان بشام
جان امثال ما و پس ماندگان برساند هر چند از اخیر نماز بهره بود و از قعه شان نصیب شود و
رِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ الْكَبِيرِ آنچه میفرمایند که ترا از حقیقه الحقائق نصیب است بشارت شگرف
امیدوار باشند پس بود که سبب پیست که در تسلیم طلب بشارت بلحوق بحقیقه الحقائق
بعد وصول حقائق ثلثه میگوئی و حال آنکه این هر سه حقیقت داخل مراتب و جوبی است و حقیقه
الحقائق از حقائق امکانی حل این مقام باید نمود که خاطر این مسکین بد نیست که مشوش است
مخدومایع اشکال نیست و در حقوق بحقیقه الحقائق و وصول حقائق ثلثه هیچ ترتب توقف
رواست که لحوق مذکور شود و وصول حقائق پیش نیاید و نیز میتواند که وصول صوت بند و لحوق
نشود که انبیاء عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَالْبَرَكَاتُ از حقائق خویش بحقیقه کعبه فاقو قهار رسیدند و
که بر قدم ایشان است از حقائق شان میتواند که برسد و حقیقه الحقائق در میان نیاید و بعد از
وصول اگر بتوسط شیخ خود بحقیقه الحقائق ملحق شود گنجایش دارد چنانچه پیش از وصول هم رسد
که بان حقیقت برسد و از همین بگذرست آنچه فقیر بعضی از یاران بشارت لحوق بعد از وصول
شان بحقائق سه گانه داده است این کلیه نیست بلکه اتفاقیه است که بعد از وصول توجیه باین جناب

مصحح

باز

باز

باز

باز

باز

واقف شدہ است والا قبل از وصول اگر توجہ واقع شود میتوان کہ حقوق مذکور حاصل شود آری در ماہ
محمدی المشرب اگر حقوق پیش از وصول گفته شود گنجایش دارد چہ راہ وصول و بحقائق حقوق است
بحقیقۃ الحقائق والعلم عند اللہ عزوجل والسلام علی من اتبع الهدی

مکتوب صد پہل و پنجم

بسلطان عبدالرحمن بلخی در فضیلت ذکر و شرح احوال او بعد الحمد والصلوة وارسال
التحیات میرساند صحیفہ گرامی رسید مسرت بخش گردید حمد اللہ سبحانہ کہ بعافیت اند
بیاد حق جل و علا معمورانند بندہ چون حق تعالی را یاد کند حق سبحانہ نیز آن بندہ را یاد فرماید
فاذکر وینی اذکر کم و در صورت دوام ذکر ازین جانب از انجانب نیز دوام ذکر خواهد بود
ازین کلام سعادت زیادہ تر بود کہ صاحب و مولای حقیقی جلّت عظمتہ ہمیشہ در یاد بندہ
یاشد و بندہ ہمورہ مورد فیوض او بود تعالی نوشتہ بودند کہ گاہ گاہ خود را بالید میاید کہ خانہ را
از خود مملو می بیند این دید ایل است و مشعرست از جامعیت استعداد امید کہ ازین ہم بالید تر
گردند و آفاق را بگیرند نوشتہ بودند خود را آراستہ بلباس سبز و مزین بزبور با مشاہدہ کردہ مخدوما
مطالعہ این معنی خوشوقت ساخت این دید از نسبت بلند خبر میدہد و بشریت عالی والسلام اوکلا

۱۹۹

۱۹۸

واخرا

مکتوب صد پہل و ششم

بشیخ میر بلوی در شرح احوال او و اشارتے بہ بشارت الحمد للہ والسلام علی عبادہ
الدین اصطفیٰ صحیفہ گرامی رسید سرور و خوشوقت ساخت حق سبحانہ بحقیقت و سبقت
ظاہر و باطن داروفیات الاستقامتہ فوق الکرامتہ نوشتہ بودند کہ مخلصی از تنگنایہ ہم
و خیال کہ شجده مانے نتایج سلوک جذبہ اند حاصل نقد وقت دارد و منظر نظر جز اصل الاصول
نے پندارد و محذور و مخلصی از قید ہم و تنگنایہ خیال درین نشاہ فانیہ اشکال دارد و مطرب وصل

۱۹۷

بر وجه کمال آخرت است و هنگام لقای زمان موت الموت جسری یوصل الحیب الی الحیب
 موت است که خلاصی ازین قید می بخشد و ازین تنگنای می برآرد و من کان یرجو اللقاء
 الله فانت اجل الله لای درین حیات دنیاوی نادرست که ازین ورطه نجات یابد و مطلوب
 رابے سخت خیال در آغوش کشد همان سخن استاد شیخ ابوسعید ابوالخیر است که این ازان نادرست
 نوشته بودند با وجود این ناره عطش در جوش است و ناره پیش درخروش بے تحریر و عجز همه
 وقت در منگیست و هر چند از تنگنای وهم و خیال و ارسته است لیکن ممکن بیچاره مشکل که با
 از امکان بیرون نهد و مقید از قید و اهدیت سیه روی نه ممکن در دو عالم جدا برگز
 نشد و الله اعلم به ممکن از واجب تعالی چه در یابد و مقید از مطلق چه فاکیر پس عجز همه وقت دانست
 بود و زبانه عطش و پیش در التهاب باشد نوشته بودند که انس بے کیفیت و الفت بیچون بغایت
 لطافت از دایره خلقت مفهوم میگردد و گاه گاه نصیبی قلیل از مرکز آن دایره نیز فیض رسان
 محو و ما شکر این عطیه بجا آرند و از یاد و تقویت آن خواهند در حضور هم حرفی از احوال آن
 مذکور شده بود حمد الله سبحانه که ظهور فرمود الله تعالی از زلالت خطا محفوظ دارد
 اللهم اربنا حقائق الاشياء كما هي والسلام

مکتوب صد پهل و هفتم (۱۳۷)

بشیخ عبد العظیم جلال آبادی در جواب کتابت او بعد الحمد والصلوة و از سوال التمجیات
 میرساند احوال همه حال مستوجب حمد است المسؤل من الله سبحانه عافیتکم و
 استقامتکم ظاهرا و باطنا فان الاستقامة فوق الكرامة و تشهد لهذا المعنى
 ما ورد شیعته سورة هود مکاتیب شریفه متعاقب رسید مسرت بخش گردیده چون
 متضمن احوال و اذواق سنییه بود مسرت بر مسرت افزود حق سبحانه همی من منوال ابواب قیامت
 را مفتوح دارد و در سایه سمر اوقات نبوی و جوار حقیقت مصطفوی علی صاحبها افضل الصلوات

وَاحْمَلُ التَّسْلِيمَاتِ وَالْبَرَكَاتِ جَادِدًا مَثَالًا بِوَالِهَوَسَانِ اَيْنَ قِسْمِ اَرَزُو مَائِ مَحْضِ مَتْنِي
اِسْتَبِيَتْ كَجَامَا وَكَبَّازِ نَجِيْرِ لَفْشِ عَجِبِ دِيَوَانِكِي كَانْدِر سِرَاقَتَاوَه مَارَا اَز هِمِه حَيْزِ سَوَكِ اَحْمَرِ
وَمَاتِمِ عَصِيَانِ نَاگَزِي رِيْتِ اَظْهَارِ شَوْقِ مَلَا قَاتِ نُوْدِه بُوْدِنْدِ فَقِيْرَانِيْرِ مَشْتَاقِ دَانْدِ وَالسَّلَامُ

مکتوب صد پهل هشتم

أولاً و آخراً

بِخَانِ مُحَمَّدِيْكَ كُوْلَانِي وَشَرِيْحِ اَحْوَالِ اُوَيْسِيْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالسَّلَامُ عَلٰى عِبَادَةِ
الَّذِيْنَ اصْطَفٰى اَحْوَالِ وَاَوْضَاعِ مُسْتَوْجِبِ حَمْدِ الْمَسْئُوْلِ مِنْ اللّٰهِ تَعَالٰى عَافِيَّتِكُمْ وَ
اِسْتِقَامَتِكُمْ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا لَتَكُوْنَنَّ وَسِيْلَةً لِّلنَّبِيْلِ الدَّرَجَاتِ وَعُلُوِّ الْحَالَاتِ كِتَابِيْكَ
اَز رَاهِ مَحَبَّتِ فَرَسْتَاوَه بُوْدِنْدِ رَسِيْدَه مَسْرَتِ نَجِيْشِ كَرِيْدِيْ نُوْشْتَه بُوْدِنْدِ هَر گَاهِ نَظَرِ بَدَاتِ مَحْبُوْبِيْ فِتْنَه
خُوْرَا مَحْبُوْبِيْ يَابِدِ عِلَاجِ دِيْكَرِ نَمِيْ يَابِدِ بَلْكَرِ خُوْرَا نِيْسْتِ وَنَابُوْدِ كَنْدِ هَر حَيْزِ سَعِيْ بِيْشْتَرِ مِيْكَنْدِ جَهْلِ
خُوْرَا اَز يَادَه تَرِيْ يَابِدِ چَرَا مَحْبُوْبِ نِيَابِنْدِ كِه هِنْكَامِ جَلُوْهْ مَعْشُوْقِ عَاشِقِ خُوْرَا بِيْ مَنَاسَبْتِ مِيْيَا
وَ قَابِلِ تَقَابِلِ اُوْنِيْ بِيْنْدِ بَلْكَه تَابِ تَقَابِلِ نَدَارِ دِيْ مِيْخُوْ اِهْدِ كِه رَحْتِ بَصْحَرَايْ عَدَمِ كَشْدِ وَاَز خُوْرَا
وَنَشَايْ نَكْدَارِ وِيْتِ بِيْ هَر جَا بُوْدِ مِهَرِ اَشْكَارَا هَسْهَارَا جَزِ نِهَانِ بُوْدِنِ چَرِيَارَا هَسَالِكِ
هَر حَيْزِ سَعِيْ بِيْشْتَرِ مِيْكَنْدِ رِيْسِيْتِيْ خُوْدِ مِيْكَوْشْدِ هَر حَيْزِ نِيْسِيْتِيْ بِيْشْتَرِ جَهْلِ وَ حِيْرْتِ بِيْشْتَرِ وَاَز صِفَاتِ
كَمَالِ كِه عِلْمِ اَز جَمَلَه اَنْسْتِ تَهِيْ تَرِ نُوْشْتَه بُوْدِنْدِ رَا دَايْ نَمَازِ خُصُوْصًا رَا دَايْ فَرَاغِضِ قَلَاوَاتِ
قُرْآنِ مَجِيْدِ عَجِيْبِ وَ قَتِ مِيْكَنْدِ رِشْكْرَانَه اَنْ وَ قَتِ رَا بَكْدَامِ زَبَانِ اُوَا تُوَانْدِ كَرْدِ مَخْدُوْمَانِمَازِ مَعْرَاجِ
مُوْمِنِ سَتِ وَ مَوْطِنِ قُرْبِ خَاصِ الْخَاصِ حَالَتِ وَ لَذْتِيْ كِه رَا دَايْ اَنْ رُوْدِ خُصُوْصًا دَرِ
اَدَايْ فَرَاغِضِ بِيْشْتَرِ كَمَالِ الْكَمَالِ سَتِ اَز ذَوْقِ وَ شَوْقِ يَارَانِ خُوْدِ نُوْشْتَه بُوْدِنْدِ شَكْرِ خُذَوْنِيْ
جَلِّ شَانَه بَجَا اَرَنْدِ وَ دَرِ كَارِ وَ بَارِ خُوْدِ سَرِ كَرْمِ بَاشَنْدِ وَاَز بَلْكَرِ اُوْتَعَالِيْ اِيْمِنِ نَبُوْنْدِ وَ تَرَسَانِ وَ لِرِزَانِ
بُوْنْدِ وَاَز يَارَانِ فَقِيْرَانِ اَهْلِ اِبْتِدَايْ كِه اَظْهَارِ ذَوْقِ صَحِيْبْتِ شَمَانِيْدِ بَا وَ صَحِيْبْتِ دَارَنْدِ وَ تُوْجِهِ نَمَانِيْدِ
وَالسَّلَامُ عَلٰى مَنْ تَبِعَ الْهَدٰى +

بخال

زیادتر

تفاوت

کشد

Marfat.com

مکتوب صدیہل ونہم (۱۲۹)

بکصد

بیربیک کولابی در تحقیق ظهور عدیّت ذاتیہ و کمال بودن آن با وجود شرارت و نقص کہ در نہایت
 عدم است ۴ اللہ تعالیٰ بر جادہ شریعت علیہ و سنت سنّیہ مصطفویہ علی صاحبہا الصلوٰۃ والسلام
 والتّحیّۃ مستقیم و مستقیم داشتہ بجزبات قویہ معنویہ مکرم و ممتاز دارا و کتابتے کہ از راہ
 محبت فرستادہ بودند رسیدہ مسرت بخش گردید نوشتہ بودند در خود نہ غیبت پیام و نہ حضور
 نہ جمعیت خود را عدم محض پیام بل غیبت و حضور و جمعیت ہمہ از منتسبات این کس است
 و از اوصاف او تا از منتسبات خالی نشود و از اوصاف ہی نگردد و ظهور عدیّت ذاتیہ کہ کمال
 است در حق سالک مجال است اگر گویند عدم شر محض است و نقص خالص کہ را کجہ خیریت ندارد
 در ظهور آن چه خیریت است و کلام کمال و همچنین در سلب اوصاف کمال چه کمال است بلکہ
 سلب نقص و شرارت است گویم آنچه ذاتی ممکن است عدم است و صفات کمال از وجود و
 توابع وجود ہمہ در مستعار و مستفاد از مرتبہ و وجوب است و عکس در تو صفات آن مرتبہ
 است و ممکن بواسطہ این انعکاس عدیّت ذاتیہ و نقص و شرارت جبلی خود را فراموش کردہ
 است و کمالات عاریتی خود را خیر و کابل خیال کرده است و ازین خیال فاسد و جہل مرکب
 مصدر انانیت و خودی گشتہ و دعوی شرکت در اخص اوصاف او پیدا کردہ و ندائے انا
 ربکم و الاعلے از نهاد او سرزودہ پس کمال در حق او آن بود کہ از عدیّت ذاتیہ خود آگاہ شود و
 کمالات عاریتی را باہل آن حوالہ نماید و از انانیت و جہل مرکب وارد و از دعوی شرکت کہ
 سدرہ وصول او گشتہ است نجات یابد و نفس را از اتارگی برآرد و بفنائے حقیقی مشرف
 گردد و سعادت آثارا ہر کہ از یاران فقیر کہ شغل خوب نہ ہمیدہ است با و توجّہ بکنند و اجازت
 طریقہ قادریہ را موقوف بر حضور دارند و السلام *

تیسراں کتاب

۱۵ درنگ فرعون

مکتوبات یکصد و نخبہ ہام

شیخ محمد باقر لاہوری شرح احوال او و احوال یاران اویسینم اللہ الرحمن الرحیم بعد الحمد
 وَالصَّلَاةِ وَارْسَالِ الْبَرَکَاتِ میرساند مکتوب شریف رسیدہ بہت افزاگر دیدار نزول
 لطائف عالم امر جدا جدا عالم خلق نوشتہ بودند بوضوح پیوست از نزول لطائف عالم خلق
 نوشتہ آن ہم نزول کردہ باشد چہ عالم خلق را در رنگ عالم امر عروج است کہ رُوح است
 جَلِّ و علا و نزول است کہ رُوح و مخلوق است نزول آتم و البتہ بنزول این لطائف عشرہ است
 از عدم حصول صورت معلوم در مدبر کہ با وجود معلومیت کہ تعلق باصل معلوم گرفتہ است نہ بظن
 آن کہ نوشتہ اند پس عالی است و از معاملات مخصوصہ حضرت ایشان است عقل عقیل
 مشکل کہ باین دقیقہ پی برد از غراب روزگار است کہ شخص غائب را از حسن تعلق کند و بی
 حصول صورت بود من کَمَیْدُ قُ کَمَیْدُ رَ اِنچہ از ادراک نسبت محبوبیت ذاتیہ و بہر یافتن
 از تعینات ثلثہ علمی و وجودی و حسی و رفع خطرہ از دماغ و از دیدار التذاذ از ایلام نسبت
 یا نعام کہ در کتابتہاے متعددہ بزرگداشتہ بودند چیزہاے عظیم و عالی است اکثر این امور از
 خصائص حضرت پیوستگیست قَدْ سَأَلْنَا اللّٰهَ سُبْحَانَہٗ بِسِرِّہِ الْعَزِیْزِیْنِ مُطَالَعِہِ اَنْ لِّدَاتِ
 معنویہ نخبید حق جَلِّ و علا از سایر کمالات آنحضرت نیز بہرہ مند سازد و ابواب ترقیات
 را مفتوح دارد اِنَّہٗ قَرِیْبٌ حَبِیْبٌ از ظہور خیریت خاتمہ و خود را ملیح و جمیل و نکین یافتن کہ نوشتہ
 بودند نعمتے است بزرگ مبارک باشد لیکن الہام چونکہ ظنی است ابہام بر جاست نوشتہ بودند
 کہ محمد فاضل مناسبتے بولایت اخفی و مبدایت علم و شرکت افراد عالم با خود در بعضی افعال
 در نماز و انوار حقیقہ کعبہ معظمہ بل تحقق بیان و قلوب خمسہ و قلب سبط و وسعت مُضغۃ می باید
 و محمد عارف و محمد زاہد مناسبتے با افراد ذات و تصفیہ خاک و وسعت مُضغۃ معلوم میکند ملاجما
 و عبد الواحد بولایت کبری رُو آورده اند ہمہ واضح گردید و خوشوقت ساخت اللہم اَکْثَرُ

اِحْوَانًا فِي الدِّينِ مَخْدُومًا بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ مِّنْ اَمْرِى كَمَا لَوْ كُنْتُمْ اَحِبَّاءًا
 اَنْدَرَجِ يَافِعْكَاسٍ يَافِعْكَاسٍ تَصُوْرًا اَنْ يَظْهَرَ نَمَائِدُ وَهَنُوزِ وَقِيْتِ اَنْ نَرَسِيْدُ يَافِعْكَاسٍ كَارِ تَاكُلِ
 نِيْكَ دَرِ كَارِ سَتِ وَنِيْزِ تَاكُلِ دَرِ اَوْضَاعِ وَاَطْوَارِ اَنْهَا وَاِسْتِقَامَتِ وَعَدَمِ اِسْتِقَامَتِ تَنَا
 مَلَاخِطَهْ كَرْدَهْ حَكْمِ بَايْدِ نَمُوْدُ وِدْرَادَهْ اَيْنِ يَارِ اَنْ كِهْ اِحْوَالِ اَنْهَا نُوْشْتَهْ اَيْدِ نَمِيْكَوِيْمِ بَلْكَهْ اَيْنِ كَلِيْمَهْ سَتِ
 كِهْ مَخْطُوْر خَاطِرِ دُوَسْتَانِ يَافِعْكَاسٍ وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرِ مَنْ اَتَّبَعَ الْهَدْيَ

مکتوب یکصد و پنجاه و یکم

بِخَوَاجَةِ مُحَمَّدٍ شَرِيْفِ بِنَاغِي دَرِيْحِ وَاَقْعَهْ اَوْ لِيْسَمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ حَمْدًا لِلّٰهِ سُبْحٰنَهْ
 كِهْ اِحْوَالِ وَاَوْضَاعِ بَرِيْحِ اِسْتِقَامَتِ سَتِ اَمِيْدِ كِهْ اَنْغَرِيْزِيْزِ نِيْزِ سَلَامَتِ وِلْعَاقِيْتِ يَافِعْكَاسٍ
 يَافِعْكَاسٍ نَظَايِرِيْ وِبَاطِنِيْ مَوْصُوْفِ بُوْدِ مَكْتُوْبِ شَرِيْفِ رَسِيْدَهْ خُوْشَقُوْتِ سَاخْتِ دَرِيْنِ اَيَّامِ
 بَلْكَرَمِ اللّٰهِ تَعَالٰى دَرِ اَزَارِ خِفْتِ سَتِ لِيْكَنِ قَدْرَهْ اَزِ دَرِ بَاقِيْ سَتِ طَاقَتِ اِسْتَادِنِ نِيْسَتِ
 نَمَازِ اَنْ شَسْتَهْ چَا رَزَانُوْمِيْكَدَارِمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى كُلِّ حَالٍ وَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ حَالِ اَهْلِ النَّارِ
 وَاَسْجِيْهِ وِيْدَهْ اَيْدِ كِهْ شَمَارِ اَزِ زِيُوْرَمَايَهْ دَرِ خَشَانِ اَزِ مَرَوَارِيْدِ يُوْشَانِيْدَهْ اَنْدِ وِبَعْدِ اَزِ اَنْ مِيْكَوْنِيْدِ كِهْ اَيْنِ
 نَسِيْبَتِ مَجْبُوْبِيْتِ سَتِ بَرِ تُوْمُبَارَكِ بَادِيْ شَارَتِ سَتِ شِكْرَتِ اَكْرَازِ قُوْتِ لِيْعْلِ اَيْدِ وَاَزِ كُوْشِ
 بَاغُوْشِ رَسَدِ حَمْدًا لِلّٰهِ سُبْحٰنَهْ كِهْ عِبَارَتِ شَمَاجِرَهْ اَزِ لِيْعْلِ مِيْدِهْ وِنِگِهْ اَزِ اَغُوْشِ مِيْ اَرُوْدِ
 كِهْ نُوْشْتَهْ اَيْدِ اَزِيْنِ بِيْشَارَتِ خَرَمِ وِسَرِ بِنْدِ كَرْدِيْمِ چُوْنِ بُوْقِيْتِ خُوْدِ مَرَا اُوْرِنْدِ اَنْ اَرُوْعِلَامَاتِ خَاصِرِ
 بِسُجُوْبَارِ اِنْ نِيْسَانِ رِيْزِنِشِ مِيْشْدِ تَا سَهْ رُوْزِ اَيْنِ مُعَاَلَمَهْ سَرِ شَارِ قِيَامِ دَاشْتِ اَلْحَالِ بِهْمِ خَاطِرِ
 بَرِ اِنْ مُشَاهَدَاتِ مَرْعِيْ مِيْدَارُوْ كُوْ يَافِعْكَاسٍ وَقِيْتِ حَاصِلِ سَتِ اَزِ مُطَالَعَهْ اَيْنِ سَطُوْرِ خَاطِرِ نِيْزِ
 شَدِ وَاَمِيْدِ وَاَرْسَاخْتِ رَبِّ زِدْ فِيْ عِلْمِنَا وَالسَّلَامُ اَوَّلًا وَاٰخِرًا

مکتوب یکصد و پنجاه و دوم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بشیخ بارید بہار پوری در تعبیر واقعہ کہ دید بود شرح احوال باری کہ نوشته بود بسم اللہ
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَامِدًا لِلّٰهِ الْعَظِیْمِ وَمُصَلِّیًّا عَلٰی رَسُوْلِهِ الْکَرِیْمِ احوال ہمہ حال مستوجب
 حمدت المسؤل والمأمول عافیتکم واستقامتکم ظاہراً و باطناً صحیفہ گرامی
 رسید مسرت بخش گردید و قانع کہ دیدہ اید و نوشته نیک روشن است و آنکہ ہفت گوشک
 دیدہ اید و شش گوشک تعبیر بلطائف شتہ کردہ اید و تعبیر گوشک ہفتم درخواست اید مخد و ما این
 ہفت گوشک گویا عبارت از ان ہفت کامست کہ حضرت ایشان ^{بجانب} قدسنا اللہ سبحانہ
 یسیرہ در مکتوبات خویش بزنگاشتہ اند کہ این آہ کہ ما در صد و قطع آنیم ہمگی ہفت کامست
 پنج ازان از عالم امر و دوز عالم خلق کہ نفس و قالب باشد غایتہ ما فی الباب گوشک ہفتم کہ در عالم
 رفعت است نظر بکمالات ولایت کہ عالم امر در اینجا اصل است و عالم خلق تابع آن لطیفہ ^{خفی}
 است کہ مہتہای عالم امر است و ولایت را فوق آن لطیفہ و اصل آن قدم گاہ نیست و نظر
 بکمالات نبوت کہ در اینجا عالم خلق اصل است و عالم امر طفیلی آن لطیفہ قالب است کہ متضمن
 عناصر اربعہ است و محتوی بر جزو ارضی کہ بالاصالت نصیب از کمالات نبوت آنراست و فی
 الحقیقہ فوق لطائف عشرہ است و پستی خاک سببِ رفعت او گشتہ است موافق تعبیر شماست
 کہ گوشک ہفتم ہمین لطیفہ قالب بود چہ تعبیر شش گوشک اول شش لطیفہ کردہ اید کہ
 پنجگانہ عالم امر و لطیفہ نفس است لاجرم گوشک ہفتم لطیفہ قالب باشد و ہر چند در کمالات
 نبوت قدم را سنج بود کمالات جزو ارضی بیشتر جلوہ گر شود و درجات آن واضح تر گردد احوال شیخ
 عبد اللہ کہ از شما اخذ طریقہ نمودہ است نوشتہ بودند کہ صفات را باصل ملحق بیاید و خود ازان
 خالی مے بیند اما چون جہل بسیار وارد و بمفصل احوال خود مطلع نمیشود از حقیقت حال او اطلاع
 بخشند مخد و ما آنچه او بیاید بنجید و درست است این قسم شخص را صاحب جہل بسیار نمیتوان گفت
 از کجا کہ چیز ہائے دیگر ہم دارد کہ ازان جاہل است این دید نتیجہ تجلی صفات است و منی از فنائے نفس

لہ کہ بسبب ترکیب از عناصر اربعہ بجائے چہار شمرده میشود ۱۲

در اول آن
 و بعضی
 در دست بیاید بیستون

او کمال این فنا آنست که چنانچه صفات کمال ملحق باصل شدند و غیر از عدم در سالک نماز این عدم
که مرآت کمالات بود نیز بعد مطلق ملحق شود این زمان از عارف نه عین ماند و نه اثر که لا یبقی
و لا تذکر بعد از آن بجز من قتلته فانما دینته معامله بقاست و معامله ولایت کبری در
پیش است فنا و بقا هر چند در ولایت صغری صورت بسته بود لیکن حقیقت فنا و بقا در ولایت
کبری است انکارم که بحق عدم خاص بعد مطلق از خصائص این ولایت است والسلام

مکتوب صد پنجاه و نهم (۱۵۳)

بشیخ ابوالکلام در ترغیب بر طلب فواید صحبت بسم الله الرحمن الرحیم بعد الحمد و
الصلوة و ارسال التحیات میرساند صحیفه گرامی که نامزد این مسکین نموده بودند رسید اظهار
تأسف و تالم بر فقدان دولت صحبت شیخ خود قدس سره نموده بودند و اصرح گوید ان الله و اتا الیه
و اجعون آنچه تقدیر است ناگزیر است لکل اجل کتاب هنوز هیچ زرفته است مصراع
گردد بسته شد ایدل دیگر بکشایند و لوازم طلبگاری بجا باید آورد و از هر جا بوی از طلب
بمقام جان برسد از پله آن باید شد ایام فرصت بسے مغتنم است دوباره در دنیا آمدنی نیست
در یوزة این معنی ازین دوران کار تمنا کے پیش نیست مع ذلک هر آنچه نقد وقت است هر چند
هیچ نیست از دوستان دریغ نیست لیکن مدار طریق ما بر صحبت است قرب و بعد چگونه یکسان
بود که اودیس قرنی بمرتبه هیچ صحابی زسد در طرق دیگر هم هر چند قرب و بعد یکسان نیست اما
درین طریق علیه مدار بر صحبت است در طرق دیگر باین مشابه نیست آری مرید رشید باندازه
مجت و ربط معنوی که شیخ مقتدا دارد و اخذ فیوض و برکات از باطن شیخ در غیبت او نیز
بینماید و برابطه درونی جذب معانی خفیه او میکند لیکن حصول معرفت و وصول بدر جا و لایا
غالباً منوط بصحبت است لا تعدل بالصحبة شیئا کائنا ما کان فقیر نیز از توجه ظاهر
الغیب خود را دریغ نمیدارد انشاء الله تعالی حق سبحانه از باطن بزرگان فیض مند گرداند

بشیخ ابوالکلام

بشیخ ابوالکلام

و کمال گزیده اوقات را بذكر و فکر معمو دارند و علاج علت معنوی را درین فرصت بسیر
بذكر کثیر جویند و آنچه دور افتاده را بدعائے خیر یاد آرند و السَّلَامُ اَوْلَا وَاخِرًا

درین

مکتوب صد پنجاه و چهارم

بفرزندان حقائق و معارف آگاهه خواجه محمد ضیف کابلی در عزائے خواجه مرحوم و نصایح ضروری
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ السَّلَامُ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی بِرِخْوٰرِ
سعادت آثار خواجه عبید مع برادر و همشیره با کمال برسد و عصمت پناه و والده این نور چشمین
و سایر اهل طریق که در اینجا قامت و زریده اند و در خدایات ایشان قیام دارند از نیجانب سلام
عاقبت انجام خوانند و بر جاده شریعت غرّ اوسنت مصطفی علیه و علی اله الصلوات و
البرکات و التسلیمات العلیه مستقیم و مستقیم بوند و بر محبت و متابعت شیوخ بر سوخ تمام
باشند از شنودن این حادثه جانگاہ چه نویسند که برین دوستان چه قسم آلم و اندوه و چه نوع
فراق و مصیبت روی داد و لیکن چون باراده و تقدیر مولای حقیقی است جل شانہ بفریز
رضا و تسلیم چاره و گزیر نیست ما هم صبر کردیم شما هم صبر بکنید و بفعل حق جل و علا رضی و
شاکر باشید و گذشتگان را بدعا و صدقه یاد آرید و از فیوض و برکات خواجه مرحوم امیدوار باشید
و از مزار پر انوار او همواره در یوزه نمایند و یاران را باید که آنجا را معمو دارند و طریقه خواجه را نیک
رعایت کنند و حلقه ذکر و مشغولی را بر یاد دارند و خدمت آینده و در و نده نمایند و در رضامندی
و خدمتگاری فرزندان خواجه بجان کوشند و طفلان را نیک تربیت کنند و تعلیم آداب نمایند بنابر
پنجوقت در جماعت حاضر شوند و سبق بے ناغہ بخوانند چه کنیم ما از ایشان دور افتاده ایم مگر بسوا
امید داریم که حق سبحانہ و تعالی ایشان را صنایع نگذارد و بکمال برساند اِنَّهُ قَرِیْبٌ مَّجِیْبٌ
بیت زبیر دوستان خون شد درون سینه جان من + فراق همشیران سوخت
مغز استخوان من + و السَّلَامُ اَوْلَا وَاخِرًا

درین

در یوزه

مکتوب صد پنجاہ و پیم

بشیخ انور نورسراہی و تعبیر واقعہ کہ دیدہ بود و ایمانے بحقائق ثلاثہ بعد الحمد والصلوة
 و تبلیغ الدعوات میرساند کتابتے کہ از راه محبت فرستادہ بودند رسید خوشوقت ساخت واقعہ کہ حضرت
 رسالت پناہ راضی اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم دران دیدہ اید و عنایات مشاہدہ نمود
 نیک و مبارک است و بشارت و آنچه کہ دیدہ اید کہ گنبد سفید عجیب بسیار مزین شد محراب اردو خود
 اردو میان دیدم بعد از ان مکتوف معلوم شد کہ این گنبد حقیقۃ الحقائق است و این شد محراب حقائق
 ثلاثہ است و نیز نوشته اید کہ در حقیقۃ الحقائق ترقی بسیار میم گویا تو کشان کشان میبری
 مطالعہ آن بسیار مخطوط ساخت حق سبحانہ و تعالیٰ ترقیات بماند ازہ نصیب وقت گرداند
 و از حقائق اربعہ بہرہ و رساز و اتصالے بحقیقۃ الحقائق بفہمے در اید و الغیب عند اللہ
 تعالیٰ نوشته بودند کہ فرق در ہر تہ حقیقت معلوم کردم حقیقت کعبہ بمقام دل تعلق دارد و حقیقت
 قرآنی بمقام روح تعلق دارد و حقیقت صلوة بمقام لطیفہ اخفی تعلق دارد و ما این معنی محل تا مل
 است درین باب نیک تدبیر کنند آنچه از کلام حضرت ایشان با معلوم میشود و آنست کہ کعبہ را بہمین
 و بسیار کہ مقام قلب و روح است تعلق نیست آنحضرت در جلد ثانی در مکتوب ہفتادم بزرگانہ
 اند در انسان چنانچہ قلب و نمونہ عرش رحمن است جل سلطانہ و ظہور قلبی او انموج ظہور عرش
 است از بیت اللہ نیز در انسان نشانہ است کہ میانہ است و از بہین و شمال یگانہ است و
 بحسب سبقت یگانہ است الخ معاملہ این حقائق بے نازک است دست فکر امثال ما
 بوالہوسان از دلمان آن کوتاہ است والسلام اولاد و آخر اولاد علی رسولہ دامت سرتہ

باز بشارت حضرت پناہ

نار

نار

نار

مکتوب صد پنجاہ و ششم

بشرف و نجابت پناہ خواجہ عبدالصمد کابلی در مواعد دینی و بیوفائی دنیا کے ولی بسم اللہ

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 حَمْدُ الْمَسْئُولِ وَالْمَأْمُولِ سَلَامَتُكُمْ وَاسْتِقَامَتُكُمْ ظَاهِرًا أَوْ بَاطِنًا اَفْسُوسُ كِهْ عَمْرُ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَمَلِ اَزْدِ سِتِ نِيَامِ حَجَّتِ دِرْتِ شَدِهْ اِسْتِ بِيَوْفَانِي دِنِيَابِدِ سِي اَوَّلِي كَشْتِهْ دِفْتِنِ وَ
 مَصَابِ بِي دِي پِي مِي اَيِدِ دِي سَتَانِ جِكِرِ كُوشِهَارِ دِر حِينِ دِي وَبِحِ تَنْبِهْ وَتَذَكَّرِ نَيْسْتِ وَتَوْبِهْ وَ
 اِنَابِتِ نَهْ غَفْلَتِ دِر تَرَايِدِ سِتِ وَنِعَاصِي دِر اَفْرُونِي اَوَّلَا بَرُونِ اَنَّهُمْ يَفْتَنُونَ فِي كُلِّ
 عَامٍ مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ اَيْنِ كَلَامِ اِيْمَانِ سِتِ وَچِهْ
 سَلَامَانِي نَهْ اَز كِتَابِ سُنْتِ بِنْدِ پِزِرِ مِي شُودِ رَهْ اَز مُشَاهِدِهْ اَيَاتِ مِينَاتِ عَجَبِتِ مِي گِيرِ دِي بَايِدِ اِنْدِشِيدِ
 كِهْ يَارَانِ دِي مَشِينَانِ كِهْ بَارِ وَبَارِ اِرْسَالِ بِي جَاهِمِ سَفَرِ مِمِ بَسْتِرِ بُوْنِدِ مَوْئِسِ وَبِهِمِ كِهْ جَاشِدِ نَدِ اِعْطَاعِ
 كِهْ بَارِ فَنْدِ اَنِ يَارَانِ كِهْ بُوْنِدِ مَوْئِسِ قِي جَانِي وَبِحِ اِشْرَءِ اَز اِنهَابِ پِيدِ اِنِيسْتِ وَبِحِ كَسِ نَشَانِ اَز اِنهَابِ
 نَبِي دِي سِتِ چَانِ خَرَمِنِ عَسِرِ شَانِ شَدِ بَايِدِ كِهْ بَرَكِ كِهْ زَانِ نَشَانِ نَدَاوِ اَللّهُمَّ
 لَا تَحْرِمْنَا جَزَاءَهُمْ وَلَا تَقْتُلْنَا بَعْدَهُمْ لِيَسِرَ بِنَا وَاِپْسِ اِنْدِ كَانِ نَا كَزِي رِي كِهْ عَمْرُ دُورِ رُزِهْ
 بِنَفْلَتِ نَكْزِ اِنِمْ وَبِحِ خِرْ كُوشِ نَسَا زِي مِ وَبَايِنِ سِرِ اِنِ فَا نِي دِلْبِنْدِ نَشُومِ وَفَرِيْفِهْ اِيْنِ قَحْبِهْ
 عَذَابِ نَكْرُ دِي مِ وَتَمَامِ بِلْمِ اَرْضِي مَوْلَانِي حَقِيْقِي حَقْلِ شَانِ سَا زِي مِ وَازِ كِهْ نَفْسِ وَشَيْطَانِ اَز كِرِ وَا بِ بَوَا
 وَبُوسِ كِنَارِهْ كِيرِ مِ وَكُورِ وِقِيَامَتِ رَا دِر نَقْطِ دِشْتِهْ خُودِ بَارِ اِدِ عِدَادِ اَمْوَاتِ دَارِ مِ وَعُدَّةِ
 نَفْسِكِ مِّنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ وَاز حَيُوةِ وَوَجُودِ مَوْئِسِ مِمِ مَخْلُوعِ كَشْتِهْ بَمُوتِهْ كِهْ مِي شِ اَز مَوْتِ
 پِرِ دَا زِي مِ وَبَعْدِ مِيْتِ ذَا اِيْتِهْ وَبِي سِتِي اِصْلِيَهْ خُودِ سَا زِي مِ مَعْدُومِ كِهْ بَرِ خُودِ اَحْكَامِ مَوْجُودِ جَارِي سَا زِ
 وَبِعِنْوَانِ وَجُودِ وَا نَمَا يِدِ وِ مِي سِتِ كِهْ تَهْمِتِ هِسْتِ شُودِ مَضْحَكِ خَلْقِ شُودِ مِي سِتِ وَصَانِي خُودِ
 بَرِ عَمِ حَا سِدِ تَا كِهْ تَرُوجِ چِينِ مَتَاعِ كَا سِدِ تَا كِهْ هِسْتِي وَتَوَابِعِ اَنِ بَا اِلِ مَسْتِي وَمَوْجُودِ
 حَقِيْقِي شَتَايَانِ دِر سَزَا وَا رِ سِتِ وَوَضِعِ شَيْ سِتِ دِر مَوْضِعِ خُودِ كَمَالِ مَكْمَلِ دِر كَفِي كَمَالِ سِتِ
 اَز وِءِ وَخِي رِي تِ اَو دِي سَلْبِ خِي رِي تِ مِي سِتِ دِر عَالِمِ بَا زَا جَزَا تَا مِ نَمَا نْدِهْ وَاز صِبْ وَجُودِ بَا جَزَا تَا مِ نَمَا نْدِهْ

۱۳

۱۴

عن ابن عمر قال اخذ رسول الله صلى الله عليه واله وسلم ببعض جسدي فقال كن في الدنيا كأنك غريب او
 عابر سبيل وحدث نفسك من اهل القبور رواه البخاري مشكوة باب الاموال والحوص

Marfat.com

عجل خسرو گھرانے سانجھ پڑی سب لیش مامول از دوستان نمانے سلامتی خاتمه است +

مکتوب صد پنجاہ و ہفتم

بشیخ محمد باقر لاموسی در شرح احوال او کہ متضمن بعضی اسرار بودہ از ذواق خاصہ خود و احوال ترقیاتی
 یاران خود کہ کمالات کتساب میان محمد باقر نوشته بودند مطالعہ آن لذات مسویہ بخشیدارین قسم
 آسرا و معاملات کہ شمار بآن نواخته اند و تاثیر صحبت عطا فرمودہ از غرائب روزگار است اگر گرد
 عالم گردند معلوم نیست کہ تمثال و انوذج آن جائے ویریا بند اعمال و آل داود شکر او قلیل
 من عبادی الشکور و بیست سعادتہاست اندر پرودہ غیب نگہ کن تا اگر ایز نزد حنیب +
 لیکن اسرار مقطعات کہ لازم الاستیارت و قطع البلعوم در شان آن آمدہ است و حضرت ایشان
 مابعد از قرن اول بآن ممتاز اند امریت دیگر مصرع لذت مے شناسی بخدا تا بخشید امیداریم
 کہ تمثال دوران کاران حکم و بلاد رض من کاس الکر و امر نصیب بے بہو نباشند و قطرہ ازین
 زلال حیوۃ در کام جان این نشہ لبان چکانند چون شامق جواریا پین اسرار پیدا کردہ اید و در
 اطراف آن گردیدہ امید و امید من کام حول الجحی یوشاک ان یقع فیہ و از راحت و محبت
 ذاتیہ و جزآن کہ مینویسد بوضوح انجا مید اللہم زد زیادہ برین طاقت نوشتن نیست والسلام

بسیار گویا

بسیار

اولاً و آخراً

مکتوب صد پنجاہ و ہشتم

شاید

بکلام محمد زان و ریکی در جواب کتابت او کہ مشتمل بعضی از ذواق علیہ بودہ کتابتہائے اخوی
 اعز می مولائے و ریکی کہ متضمن از ذواق و اشواق سنیتہ بود و مشعر از محبت ذاتیہ کہ انجا استوار
 انعام و ایلام است بلکہ از یاد ایلام بر انعام خوشوقت و ذوقین ساخت حق سبحانہ و تعالی
 ہم برین سوال ہوارہ در ترقیات دارد این دوران کار را بدعا کے خیر و سلامتی خاتمه یادوار

بسیار

بسیار

لے یعنی بیایے خسرو بخانہ خویش کہ وقت مغرب و شام بوقوع آمدہ بہر جا و ہر ملک اسلہ جانک این کریمہ واقع است در
 سورہ سبحانہ از پارہ دومین لیت ۱۲۰ اسلہ معنون ہذا الحدیث متفق علیہ

و از محبت و عقیدت که نصیب شماست ایشار فرمایند و السلام اَوَّلًا وَاخِرًا

مکتوب صد و پنجاه و نهم (۱۵۹)

بسیادت پناهان میر محمد ابراهیم و میر محمد اسحاق در شرح احوال شان فرزندان گرامی هر کدام میر محمد ابراهیم و میر محمد اسحاق آنچه از دید عدلیت و حقوق صفات باصل خویش نوشته بودند نیک و مبارک است تو آنچه درین باب نموده آمد و در از یاد این نسبت شریفه کرده شد و ترقی حاصل هر دو عزیز درین مقام مفهوم گردید شکر خداوندی جل شانّه بجا آرید که درین مدت قلیله این قسم عطیه که حکم عنقا مغرب دار و بشما عطا شده است امید است که چنانچه کمالات باصل خود عود کرده اند و عدم صرف باقی مانده عدم که مرآت کمالات بود نیز باصل خود که عدم مطلق باشد عود نماید و عین و اثر از سلاک بر باید مصرع این کار دولت است کنون تا کار رسد و السلام اَوَّلًا وَاخِرًا بر خوداری میر محمد یعقوب جمعیت باشد از احوال خود گاه بنویسد

مکتوب صد و شصتم (۱۶۰)

بحاجی حبیب حساری در تعبیر وقایع اَوَّلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى وَوَسَلَامٌ وَعَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى خدمت حاجی الحرمین الشریفین ازین مسکین سلام شتاقانه خوانند احوال همه حال مستوجب حمدت الْمَسْئُولُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى عَافِيَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ وَعَلَى الطَّرِيقَةِ الْمُرْتَضِيَةِ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا فقیر درین ایام بیماری صعب کشید حمد الله سبحانه که الحال رو بصحت رسد قلم دست میگیرم و بحمل بدوستان کلمه چند بنویسم چون قاصد متوجّه نجاب بود و جواب کتابتها در خواست دو کلمه بهر دو عزیز نوشته آمد تا خالی نباشد و قانع که دیده اند و نوشته همه روشن و عالی است در جهاد خیر که بان سرور شر کنید و از کلام او عَلِيٌّ وَعَلَى آلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ استفاده میکنید که این فتح بنام شماست این شرکت گوید در جهاد اکبر است که

با اعدای انفسی است و غلبه افواج اسلام است که لطافت عالم امر است بر کفار خیر انفسی با اعدای
 آن در صلی الله تعالی علیه و علی الهی سلم چه خیر چنانچه در آفاق بوده است در انفس است نیز و فتح بنام شما
 بشارت است بقره اعدای انفسی و حصول اسلام حقیقی در وقت استماع قرآن مجید در راه مبارک
 رمضان که بعبطیه قطبیت ارشاد و مهم شدید مانا که این بشارت بحصول کمالات مرتبه قطبیت
 نه منصب قطبیت و آنچه بماند که برادر شما می بیند نیک و مبارک است ان ربک واسع
 المغفرة آنچه از احوال یاران خود نوشته اند همه خوب و اعلی است مطالعه آن خوشوقت ساخت
 زادهم الله سبحانه توفیقاً و شوقاً و ترقیاً نیک باحوال آنها پردازند و توهمات را
 در بیخ نازند و از اجتماع یاران ترسان و لرزان باشند که محل عجب و پندار است ازین بگذرند و
 متضرع بوند و استغفار و انابت را لازم گیرند و بخلوت راغب بوند و یک وقت بر آن
 معین دارند و باقی با یاران صحبت دارند و حاجت دور افتاده را بدعا یاد آرند و السلام اولاً و آخراً

بسم الله

بسم الله

مکتوب صد شصت و یکم (۱۶۱)

بمیز الطیف بخاری کتاول در حقیقت فنا و نیستی بسم الله الرحمن الرحیم محمد
 حمداً بعد حمد و نصلی علی نبیه محمد و الهی صلوة اشر صلوة و سلاماً غیب سلام
 احوال و اوضاع این حدود مستوجب حمد است امید که آن جناب نیز بیجا فیت باشند و بر جاوه
 شریعت و سنت مستقیم بوند و از فرع باصل آیند و از صورت بحقیقت گرانید صحیفه گرامی
 رسیده مسرت بخش گردیده نوشته بودند از کثرت مشاغل بدانکه مامورست موافق مدعا نمیتواند
 پرداخت اما غافل بنمیت هر وقت که فرصت بیاید غنیمت شمرده پردازد بلی اینقدر هم
 غنیمت است گفته اند ما لا یدرک کله لا یدرک کله لیکن امید است که نسبت و حضور
 باطن بر دوام بود و غنیمت در قفای آن نباشد و مشاغل صورتی بسبب فتور نسبت معنوی نشود
 بیست دارم همه جا با همه در همه حال در دل تو آرزو و در دیده خیال و آنچه نوشته آید

بسم الله

بسم الله

بسم الله

بسم الله

که هستی خود را در محبت عین نیستی کرده است بسیار خوشوقت ساخت و از لطافت استعدادشما خبر داد حق سبحانه آتش این محبت را مشتعل سازد تا از ماسو به تمام برماند حمد لله سبحانه که در محبت هستی به نیستی تبدیل یافته است نیستی و عدیته ذاتی انسان است وجود و توابع آن از صفات کمال خاصه حضرت معیوس است اگر در ممکن این صفات نمودار است هم از ان حضرت متفقا و ستعارت ممکن باین دید عاریتی این کمالات را از خود دانسته از راه جهل مرکب خود را خیر و کمال تصور نموده است و دعوی همسری و شریک با مولای حقیقی خود پیدا کرده و محل رعونت انانیت گشته چون فضل الهی جل شانہ در حق او در رسد و ازین جهل مرکب برماند و معرفت خویش بنوازد و داند که این کمالات از جائے دیگر است و این صفات ظل صفات اوست تعالی و المولوی قدس سره بیست چون بدستی که ظل کمیتی + فارغی گرمی و ورزیستی + این دید عاریتی و ظلی چون به عارف غالب آید این کمالات را درست بصاحب آن می سپارد و ظلال را باصل ملحق میاید بیستی ذاتی و عدیته اصلی ملحق میشود و از انانیت منخلع میشود بیکه اگر سالها بگذرد خود را بانانیت و اند تعبیر کرد این زبان بقتای حقیقی موصوف شود و نفس از آمارگی برید بعد از ان بمقتضای من قتلته فانادیته معامله بقادر پیش است گرمیه او من گان میتا فاحینا ایما باین معنی دارد و این بقا و ولادت ثانیه است که عارف از وجود مفهوم منخلع گشته به وجود موهوب حقانی موجود گشته است در خیرت کن یلج ملکوت السموت و الارض من لم یولد مرتین وقاح که دیده آید و نوشته و همچنین فیوض و برکات که از مزار فائض الانوار معلوم نموده آید نیک و مبارک است الله تعالی بطفیل این آکا بر از حقیقت کار اطلاع بخشد و از کمال انسانی بهره ورند

عاریت و ظلمت

بگردد

بگردد

اندر قرابت عجیب

مکتوب صد شصت و دوم (۱۶۲)

بشیخ محمد یوسف گردیزی پسرزاده ملتان در مقدمه ای که مشعر از مبهم نفس است و نادیدن خود معامله افاده و بیان حقیقت ممکن و قنار او و در بیان آنکه مدار افاده و استفاده بر صحبت است

هُوَ أَحْمَدٌ لِلَّهِ وَسَلَّمَ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى خُصُوصًا عَلَى سَيِّدِ الْوَالِيِّ صَاحِبِ
 قَابِ قَوْسَيْنِ أُوَادِنِي وَعَلَى إِلَيْهِ وَصَحْبِهِ الْبَرَّةِ التُّحَى أَمَا بَعْدُ فَقَدْ وَصَلْتُ إِلَى
 مِنْ جَنَابِكُمْ كِتَابٌ كَرِيمٌ كِتَابٌ يُعْرِفُنِي وَجُوهَ عِبَادَاتِهِ نَضْرَةَ النُّعِيمِ أَيْنَ فِرَّةُ
 بِي مَقْدَارِ سُرَاوَارِ اِيْنِ خَطَابِ نَيْتِ الْاَلِيقِ اِيْنِ كِتَابِ مَقْدَامِ تَبِكْرِهِ اَزْرَاهِ شَكْسِتِ نَفْسِ وَفِرْتِي
 كِه دَر اِن تَامَه نَامِي بَزْكَاشْتَه اِنْدِر حَقِ اِيْنِ مَغْرُورِ دُورِ اَزْكَارِ صَادِقِ وَبَيَانِ وَاَقْعِ سِتِ دَرِ يَوْمِ
 نَجَاتِ اَزِ اِيْنِ كَرْدَابِ تَخْلُصِ سُبُورِ اَلْاَرْبَابِ اَزِ اِيْنِ مَسْكِينِ نَبُودِ اَزْ رَنْكَ اِسْتِعَارَه سِتِ اَز
 مَسْتَعِيرِ وِسْوَالِ سِتِ اَز مَحْتِاجِ فَقِيرِ سِجْكَوَنَه دَر خُودِ مَنَابِتِه بَا اِيْنِ طَائِفَه رَعْلِيَه نَمِي بِنِيْدِ وُمُشَاكَلَه
 وَاَسْرَارِ طَبَقَه سَنِيَه دَر نِيَايِدِ مَعَ ذَالِكِ طَالِبَانِه كِه اَز اَطْرَافِ وَاَلِنَافِ مِي اِيْنِدِ بَقْدَرِ سَعْدِ
 بَهْرَه وَر مِي شُوندِ وُخِيَالِ كِمَالِ وَاَلْمَالِ مِي نَايِنْدِ اِيْنِ هَمِه اَز بَرَكَاتِ بَزْرْكَانِ سِتِ اَز اِنْفَاسِ نَفْسِ
 اِيْشَانِ اِيْنِ مَسْكِينِ دَر مِيَانِ نَيْتِ مَصْرَعِ مَا خُودِ نَيْمِ اِيْنِ هَمِه اَلْحَانِ نَمُطْرِبِ سِتِ اَز بِي
 نَيْسِي وِعَدَمِيْتِ ذَاتِي مَكْمَلِ سِتِ وُجُودِ وِسَايِرِ كِمَالَاتِ كِه تَوَابِعِ وُجُودِ اِنْدِه مِمِه دَر وُ مَسْتَعَارِ وُ
 اَز مَرْتَبَه وُجُوبِ سِتِ مَكْمَلِ بِي چَا پَرِه ذَاتِ خُودِ اَز فَا مِوَشِ كِه اَلْحَالِ عَارِيْتِي خُودِ اَز خِيْرِ وَا كَامِلِ تَصَوُّوْ نُوْدِ
 اِسْتِ وَا رَا خُصِّ اَوْصَافِ مَوْلَايِ خُودِ شَرِكْتِ حُبْتِه وَا اِيْنِ بَكْدَرِ عَوْنِتِ وَا اَنَانِيْتِ پِيْدِ اَكْرُودِ
 نَدَانَسَه اِسْتِ كِه ذَاتِ اَعْدَمِ سِتِ كِه مَنَشَا هِرْ شَرِّ وُ فِسادِ سِتِ چِنَانِ كِه وُجُودِ مَبْدَا هِرْ خِيْرِ وَا كِمَالِ اِسْتِ
 اَز جِهَالِيْتِ ذَاتِي اَوْ سِتِ كِه خُودِ اَز كَامِلِ اَلْنَسَه اِسْتِ كِمَالِ دَر حَقِّ اَوْ اِنْتِفَايِ كِمَالِ سِتِ اَز وَا
 وُ خِيْرِيْتِ دَر سَلْبِ خِيْرِيْتِ خُوشِ كَفْتِ بِي سِتِ وُ صَفَا فِي خُودِ بَرِ غَمِ حَاسِدِ تَا كِه تَر وُ حِجِّ حِينِ
 مَتَاعِ كَاسِدِ تَا كِه بَسْحَنِ بَجَائِ دِي كِرْفَتِ اِيْنِ دَر وِلِيْشِ دَر لِيْشِ اَز تَوَجُّهِ غَا سَبَانِه وَا زِدُ عَايِ
 ظَهْرِ الْعَيْبِ فَا رَغِ نَيْسِتِ اِنْشَاءُ اللّٰهِ تَعَالٰى اَمِيْدِ وَا رِيْمِ كِه اَز رَاهِ مَحْتِه كِه بَا اِيْنِ طَبَقَه رَعْلِيَه دَارِنْدِ اَز
 فَيُوضِ وُ بَرَكَاتِ اِيْشَانِ فَيُضِ مَنْدِ بَاشِنْدِ وَا زَا نَوَارِ وَا اَسْرَارِ اِيْنِ اَكَا بَرِ بَهْرَه مَنْدِ كَرْدِنْدِ اِيْنِ مَحَبَّتِ
 رَا سِرَايَه سَعَادَتِ تَصَوُّورِ فَرَا مِيْنِدِ حَقِّ سُبْحَانِه اَتِيْشِ اِيْنِ مَحَبَّتِ رَا سِرِ بِنْدِ سَا زِدِ وُ شَعْلَه شُوقِ رَا اِسْتِعْلِ
 كَرْدَانْدِ تَا اَز مَاسِوْ بَتَامِ بَر بَانْدِ وُ بَسْرِ پَرِدَه قُرْبِ مَعْرِفَتِ رَسَانْدِ اِنَّه قُرْبِيْبِ تَحْيِيْبِ مَكْرَمَاتِ كَلِمَه

نظر این سخن

نظر این سخن

افاده و استفاده و البته بصحبت است خصوص در طریقه ما که مدار بصحبت است تا حصول صحبت کامل کمال بر اوضاع شرعی و سنن مرصیه مستقیم باشند و از لهو و لعب و صحبت ناهنجس معرض بوند و بوظائف و اذکار ماثوره اوقات را معمودارند شتغال بعلوم دینی از اعظم عبادات است والسلام

مکتوب صد و شصت و سوم

بمیر عثمان کولابی در حقیقه فنا قلب و ترغیب فنا نفس حامداً و مصلياً مکتوب مرغوب سیده مسترت بخش گردید از جریان ذکر اسم ذات و سر بیان آن در همه لطائف بلکه در تمام بدن و رسیدن نفی و اثبات تا چهل و یکبار و بی تعلقی دل از ماسوی که بخدی که اگر در دل بگذرد نگذرد که برنگاشته بودند مطالعه آن خوشوقت ساخت اللهم زد این حالت که ماسوا بر دل خطور نکند هر چند اخطار نماید بواسطه نسیان که دل از ماسو حاصل شده است معتبر بفنائی قلب است و درجه اولی است از درجات ولایت سعی نمایند که بدرجات دیگر ترقی نمایند و بکار انسانی بر بند بر جاده شریعت علیه و سنت سنیه مستقیم بوند و در مرضی مولای حقیقی حل شان بدان کوشند و نوشته آخرت را آماده سازند و دوستان را بدعا یاد آرند و السلام اولاً و آخراً

مکتوب صد و شصت و چهارم

بشیخ حسین منصور برکی جلندری در شرح احوال و اذواق و تعبیر قانع که نوشته بود و جواب تفسار بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى مکتوب مرغوب که متضمن اذواق سنیه و وقایع علیه بود رسید مسترت بخش گردید حق سبحانه ابواب ترقیات را همواره مفتوح داراد و بر جاده سنت نبویه علی صاحبها الصلوة والسلام والتحية استقامت بد نوشته بودند گاهی بنسبتهای فالک یشار اليها یا بشارة ولا عبارة مشرف میسازند و گاهی بخلعتهای نورانی مزین سرافراز می نمایند گویا بخواست یا بخواست کسان کسان برند

Marfat.com

بانی

بے نسبتی کہ برتیبہ بیچونی تعلق دار و نیز بیچون است از عبارت و اشارت بر ترفذ و قیست نه
بیانی لذت می شناسی بخدا تا بچستی + گاه آن نسبت بیچونی را بصوت مثالیه و اینها
تا بفهم و افهام نزدیک و در تعبیر و آید و آنچه نوشته اند که شخصی در باره شما میفرماید که وجود او
در همه ممکنات ساریست آری عارف تامم المعرفت که از همه اسما و صفات بهره ورست
بمنزله کل است مراد عالم را از انست که حقیقت محمدی را در سایر حقائق سر بیان است بعضی
عرفا گفته اند که هنگام تجلی ذاتی عارف خود را کل و محیط اشیا در مییابد درین مقام عارف
گفته است که جمع محمدی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اجمع است از جمع الهی چه جمع محمدی جامع
مرتب و خوب امکان است نه جمع الهی باید دانست که این از قبیل اشتباه المنوج شے است
باصل آن چه آنچه در جمع محمدی است عَلَيْهِ وَاللَّهُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وظل و المنوج مرتبه خوب
است تعالی و تقدس است نه اصل آن مرتبه که برتر از آن است که در احاطه ممکن آید خوش گفت
بیت تو از خوبی نمی گنجی بعالم + مرا برگز کجا گنجی در آغوش + و آنچه نوشته اند از مشابهه عذرا
میت و باز خلاصی یافتن او بتوجه شما و نیز منعکس شدن نسبت و خواطر شخصی که وارد شده است
در شما و نیز شقایق فتن مریضی که معامله او بسیار شید بود بتوجه شما همه ظهور پیوست و
باعث مزید شکر آن گشت نوشته بودند که هر گاه توفیق اعمال مرضیه سیایم نورانیت و صفا بر
وجه کمال در خود مشاهده سینایم و اگر فرو گذاشت ادب از آداب نموده می آید که ورت آن
نیز بر وجه کمال در خود می فهمم مخد و ما در حدیث آمده است مَنْ سَاءَتْهُ سَيِّئَتُهُ وَسَرَفَتْهُ
حَسَنَتُهُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ و آنچه در باب تضاعف حسنات در مسجد فقر نوشته اند نیک است لیکن
اگر این معامله معاینه مشاهده کرد و خوبتر بود هر چند در استخاره این معنی معلوم کرده آید اما از راه
استلال نمی رسد بودند که اگر از ولی گناه کبیره صادر شود از ولایت می افتد یا نه مخد و ما مقرر
مشایخ است که الفانی لا یرد کس که بفنائکم اتم مشرف شده است امید است که گناه رو نشود

کتاب بود صاف

له ردی احمد عن ابی امامه ان رجلا سأل رسول الله صلى الله عليه وسلم ما الايمان قال اذا سرتك حسنتك و ساءت
سئنتك فانك مؤمن ۱۲ مشكوة كتاب الايمان

Marfat.com

لیکن امید واریم کہ ولی مرتکب گناہ کبیر نشود کہ اولیاء اللہ محفوظ اند غالباً ارادہ سفر کو ہستان کہ
 نموده اند نیک و مبارک است بعد از شکار و متوجه شوند و اگر فقیر توفیق یافت از نوشتن کتابت خود
 معاف نخواهد داشت و آنچه در باب ترقی در ملاحظت و بہرہ یافتن از محبت ذاتیہ بر نگاشته اند
 مخدوم بہرہ محبت ذاتیہ بفہمے در آید اما معاملہ ملاحظت بسیار نازک است بمرور تا تل کرد خواہد
 شد انشاء اللہ تعالیٰ از تعیین مبداء تعین خود استفسار کرده بودند پیشتر مظاہر العین ولایت شہاد
 کہ بر قدم کدام پیغمبر آید نموده است بر قدم ہر پیغمبر کہ ہستند جزئی اسمی کہ مبداء تعین آن پیغمبر
 عَلَی نَبِیِّنَا وَعَلَى سَائِرِ الْأَنْبِیَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ الصَّلَاةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ بِرَطْبِ تَحْقِيقِ
 حضرت ایشان مَا قَدْ سَنَّ اللَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الْأَقْدَسِ مَبْدَأَ تَعْيِينِ شَاسْتِ وَالسَّلَامُ عَلَی

کتابت
 ۱۶۵

مجدد در حررہ کتبات

مکتوب صد شصت و پنجم (۱۶۵)

مِنْ اتَّبَعِ الْهُدَى

بسیادت پناہ میر محمد اسحاق در انس از محبت ہو حق سبحانہ ابواب فیوض را ہموارہ مفتوح دارد
 کتابت کہ از راہ کمال شوق ارسال داشته بودند ذوقین و خوشوقت ساخت این شوق را سرمایہ
 سعادت دانند و این محبت را در کچہ معرفت فہمند محبت است کہ سبب ظہور و اظہار گشتہ است
 و گنج مکنون را در عرصہ بروز آورده و پر و گیان غیب الغیب را مشاطگی نموده بمنصتہ شہود و شہادت
 آورده و پرده را از روی شان بکشوده و طریقہ عشق و ولولہ محبت مسلوک گشتہ حبت از لی است
 کہ درین مظاہر تجلی فرمودہ است و راہ ترقی را و اساختہ مصرع یک نشاہ دو جا ظہور کردہ
 انوار و انس از محبت چہ توان بیان ہو کہ معاملہ را از اوج حقیض آورده و بازار حقیض با وج بر واقعہ
 کہ دیدہ اند روشن است حق تعالی از فیوض آن حضرت بہرہ کاملہ عطا فرماید وَالسَّلَامُ

۱۶۶

مکتوب صد شصت و ششم (۱۶۶)

بسیادت نور بہرہ در جواب استفسار بائے او اَلْحَمْدُ لِلَّهِ وَ السَّلَامُ عَلَی عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى

کتابت

کتابتے کہ سیادت و نقابت پناہ میر سید نور پور فرستادہ بودند رسید مسترت بخش گردید آنچه از
 اشغال باطنه و ورزش رابطه که بعد از نماز صبح و وقت خواب استعمال نمایند نیک است لیسید
 کہ نتیجہ بخش گردد و آنچه نوشته آید کہ بطائف اربعہ غیر خفی حسب الامر توجہ دارد مخدوم و با شمارا شبہ
 شدہ است فقیر برگزاین امر کردہ باشد و خفی را از سایر لطائف بے وجہ جدا نکرده من بعد بہر
 پنج لطیفہ توجہ میکرده باشند تا از پنجگانہ ارکان ولایت و از کمال ہر کدام بہرہ مند شوید و در
 ذکر و عبادت متقید جمعیت و صلوات نشوند ذکر باید گفت بحلاوت و بے حلاوت عبادت ہر چند
 اشق بود ثواب آن امید است کہ بیشتر شود و آردیکہ بعد از ہر نماز و وقت خواب میخوانند اکثر شریفان
 الفاظ نبوی است صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ہر چند در بعضی اوجیہ تفاوت در تعیین
 عدد و تعیین وقت حاصل و ثابت بود میخوانند باشند آری تہ دعا ماثور نیست یکے الہی بجز
 الحسن الخ و یم بشیخ عبد القادر الخ سیوم نادِ عَلِيًّا الخ و دعا را اول گنجایش دارد کہ بخوانند
 منع نمیکند دعا سیوم از شعار اہل سنت نیست موقوف باشد اگر از ثقات اہل سنت در استعمال این
 دعا نقل معتد دیدہ باشند بخوانند بعد از ہر نماز فرض آری کسی میخواندہ باشند در حدیث آمدہ است
 و فضیلت این عمل لَمْ يَمْنَعُهُمْ مِنْ دُخُولِ الْجَنَّةِ إِلَّا الْمَوْتُ و نیز آمدہ است كَانَتْ اللهُ يَتَوَلَّى

وَالسَّلَامُ

مکتوب صد شصت و ہفتم (۱۶۷)

قبض روحہ

بامان بیگ بخشی در تعبیر واقعہ و شرح حال او بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَامِدًا وَمُصَلِّيًا
 مکتوب مرغوب رسید مسترت بخش گردید بذر و فکر معمور باشند و توشہ آخرت را آماوہ سازند و
 در رضامندی مولا کے حقیقی حل شانہ بجان کوشند و آنچه دو بار دیدہ آید کہ ہفت طبقہ زمین
 شوق شدہ است و نظر پشت ماسی رسید نیک است و مشعرست از استعداد نزول تام کہ مترتب
 است بر عروج کامل و جمیع صفات را کہ کم میآید مقدمہ فنا کے اتم است چه ممکنات چونکہ مظاہر
 اسما و صفات نمازوات بہرہ ندارند و کم شدن صفات کم شدن ذات سالک است چه ذات او

درائے صفات چیز دیگر نسبت عزیزے گفته است مصراع کم شدن در کم شدن دین
من است نوشته بودند که در نماز و در تلاوت خود را بیکار میایم ظاهراً بان معنی باشد که خود را
در میان بنیم این دید خوب و صیل است و نتیجه کم یافتن صفات است چه هر گاه که صفات همه با چیز
و کم شد اینکس که موصوف بود بیکار و معطل گشت و در تلاوت و جزآن در میان نماند والسلام

مکتوب صد شصت و نهم (۱۶۸)

بمقامت و معارف آگاه شیخ عبدالصمد برادرزاده حضرت ایشان سلمه الله تعالی در آنکه فیض
از مبدأ فیاض دائمی است اگر کمی نقصان است از اینجانب است الحمد لله وسلام علی
عباده الذین اصطفی المکتوب مرغوب رسیده مسرت بخش گردید بعافیت و جمعیت باشند و بر
طریقه مرضیه مستقیم بوند و آنچه بود و افتاده را بدعا یاد آرند و آنچه را نیز از خود غافل ندانند و فراغ
نقصد مصراع فراغت از تو میسر نمیشود و ما را از مبدأ فیض تعطیل نیست همواره در کار است
بجسب تعادلات و قابلیتات اگر قبض و تعطیل است منشأ آن قابل است نه فیض چهره معشوق
در قرایه متقابل او باندازه صفاست و نورانیت آینه شروق منقلب نمایان است آینه که
زنگار وارد پذیرای صوت نیست کمی نقصان از جانب آینه است نه از جانب صورت اشارت
بسیر مرکزی خود نموده بودند مطالعه آن خوشوقت ساخت حق سبحانه از کمالات و خصائص
آن بهره تام عطا فرماید ان الله قریب مجیب والسلام اولاً و آخراً

مکتوب صد شصت و نهم (۱۶۹)

بمحمد یحیی پسر قاضی چوکی کابلی شرح احوال او و ابواب فیوض همواره مفتوح باد کتابت که از
محبت فرستاده بودند رسیده مسرت بخش گردید از ملکه شدن ذکر قلبی نوشته بودند که اگر تکلف
خواهد که خود را نگاهدارد نتواند شکر این نعمت بجا آرند این حالت را دوام آگاهی یادداشت نیز

بود

دیده

گویند تا زمانه که حضور ذکر تکلف است یاد کرد دست و چون دوام پذیرد و از تکلف وارد
 یادداشت شود سمیت دارم همه جا با همه در همه حال در دل تو آرزو و در دیده خیال
 سعی فرمایند که خطره ماسوا از دل برود که اگر سالها قصد کند و تکلف نماید خطره غیر نگذرد و بواسطه
 نسیان که دل از ماسوا حاصل شده است این حالت معتبر بفتائے قلب است قدم اول است
 در اطوار و ولایت مصرع این کار دولت است کنون تا کار رسیده و قانعی که دیده اند روشن
 و عالی است از مناسبت تا تمه خبر میسر بحق سبحانه ترقیات ارزانی فرماید و السلام اولاً و آخراً

مکتوب صد هفتادم

بود

دعیه

گردد

شود

بودند

بمیرزا محمد امین بخاری در جواب سوائے که نموده بودند که انبیا علیهم الصلوات و البرکات
 در مقام رضا بوده اند پس آیه کریمه و لسوف یعطیک ربک فترضن بحیه یعنی است لیسیم
 الله الرحمن الرحیم الحمد لله العلی الاعلی و سلام علی عباده الذین اصطفی
 خصوصاً علی سید الوالی صاحب قاب قوسین او ادنی و علی الیه و اصحابه البررة
 التقی بورد و صحیفه گرامی مشرف گردید سلامت و بعافیت باشند و بر جاده شریعت و سنت مستقیم
 بودند و از صورت بحقیقت آیند و از ظن باصل گرایند نوشته بودند که اخلاص و محبت روز بروز در
 تزیید است حمد الله سبحانه علی ذلك امید است که آتش محبت مشتعل شود و شعله شوق
 سرفراز گردد تا از ماسو تمام بر ماند و مقصد اقصی رساند نوشته بودند که انبیا علیهم الصلوات
 و البرکات در مقام رضا بوده اند پس آیه کریمه و لسوف یعطیک ربک فترضن بحیه
 معنی است محذور و ماضی بر دو گونه است رضائیت پیش از وجود عطیه انبیا را علیهم الصلوات
 و البرکات امر فراین رضا حاصل است عطیه و عدم عطیه نعمت و نعمت درین رضا مستوی
 است هر چه از آن طرف میرسد و قضا از لی بران رفته است بان رضی اند و رضائیت بعد
 وجود عطیه پیغمبر صلی الله تعالی علیه و آله و سلم در روز قیامت چون عطیات و انعامات

Marfat.com

بیشتر شود از قبول شفاعت مغفرت امت و اجلاس بر عرش و جز آن پیغمبر فرماید علیه
 الصلوة والسلام پس است من رضی شدم از امام محمد باقر منقول است که گفت اهل عراق
 شما میگویند که از جی ایه در قرآن مجید لا تقنطوا من رحمة الله است و ما اهل بیت بر آنیم
 که امید در آیه و لسوف یعطیک ربک فترضه بیشتر است چه حضرت رسالت صلی الله
 تعالی علیه و آله وسلم راضی نشود که یکی از امت او در روز خ باشد گویم که میتواند که از جی
 ایه نسبت بعامة خلق آیه اولی بود و از جی نسبت باین امت آیه ثانیه بود و این تباین دو
 رضا در رنگ تباین علمین است باعتبار تباین حال معلومین چه حق سبحانه جمیع اشیا را بعلم
 ازلی میداند مع ذلک میفرماید و لیعلم الله من ینصره و رسله بالغیب فلیعلمن
 الله الذین صدقوا و لیعلمن الکذبین و امثال ذلک علم ازلی علم است با شیا
 پیش از وجود اشیا و علم ثانی علم است بعد وجود اشیا و این هر دو علم مباین اند با آنکه گویم که معنی
 فترضه زیادتی رضاست اصل رضا پیشتر بود و الحال زیادتی رضاست حاصل شود اگر گویند که آنسرور
 صلی الله تعالی علیه و آله وسلم بدوام رضا موصوفت پس قول امام که رضی نشود که یکی از
 امت او بدو رخ رود چه معنی بود و رضا و عدم رضا در یک محل چگونه جمع شود گویم معنی رضی نشود
 این است که منفرد و خوشوقت نشود و عدم انفرح که حزن باشد منافی رضا بقضاست
 تا در یک وقت جمع نشوند چه در مصائب سخت مؤمن منفرد نیست بلکه مغموم و محزون است
 مع ذلک رضا بقضا دارد و العین تدمع و القلب یحزن و انا یفراقک یا ابراهیم
 لمحزونون قول نبی است صلی الله تعالی علیه و آله وسلم و در سوره طه رضا بهمین
 معنی است لعلک ترضه یعنی شاید که تو خوشنود شوی و در سوره وضحی هم اگر رضا بمعنی
 فرح و خوشنودی گرفته شود اصل سوال مندرج میگردد و السلام اولاً و آخراً

بیت

بیت

بیت

۱۰ بدانکه این کریمه واقع است در سوره حدید و پاره قال فما خطبکم ۱۰ واقع است در آغاز سوره عنکبوت از پاره امن
 خلق (۲۰) ۱۰ متفق علیه و هذا قطعه من حدیث طویل مشکوة کتاب الجنائز باب البکاء

مکتوب صد هفتاد و دوم

از

ساحفط عبد الله مندکی نصیحت و تعبیر واقعه بعد الحمد والصلوة و تبلیغ الدعوات
 میرساند و کتابت از ان برادر رسید خوشوقت ساخت حمد الله سبحانه که بعافیت اند
 از یازده دوستان فارغ نه اوقات را بذکر و فکر معمور دارند و مولای حقیقی را جل شانہ رضی سازند
 و توشه آخرت را آماده کنند واقعه که پیغمبر صلی الله تعالی علیه و علی اله و سلم دیده اند و از
 شر شیطان ایمن مانده اند نیک روشن است دشمن شیطان گویا شیطان آفاقی و شیطان
 انفسی است شیطانے که زهر خورده است و مرده است باز دار و خورده است و خون از زمین بینی
 و گوش او برآمده زنده گشته است شیطان آفاقی است که زهر عصیان بوی ابدی گرفتار شده
 است و حیوة چند روزه دنیاوی زنده شده و میتواند که این مردن او نسبت بشما باشد که از
 اغوائے او ایمن باشند و فی الحقیقت تا بقائے دنیا زنده است و شیطان دوم که مال کار او
 مردن است شیطان انفسی است که نفس آماره است و نابود شدن مردن او بعد اللتیا و التي بشارت
 است باسعد و فنائے او که موتوا قبل ان تموتوا اشارت باین فناست و ولایت
 خاصه منوط باین فناست شیطان آفاقی دشمن بیرونی است و شیطان انفسی دشمن درونی
 است دشمن بیرونی بید و دشمن درونی کار نمیتواند کرد و چون دشمن درونی از اوصاف و نیمه میرد
 و بتزکیه رسد امید است که از شر دشمن بیرونی نجات حاصل آید و السلام

مکتوب صد هفتاد و دوم

بسی نعمت باشد نگالی در شرح احوال و تعبیر واقعه او بعد الحمد والصلوة و تبلیغ
 الدعوات میرساند کتابتے که متضمن احوال علییه و وقایع سنیه بود رسید خوشوقت ساخت
 یک واقعه عنایات از حضرت شیخ عبدالقادر جیلانی دیده اید و در واقعه دیگر از آن سرور علییه و علی

صلی الله تعالی علیه و آله و سلم

عاقبان یوانه گردند از پی زنجیر پا + این جنون سرمایه سعادت است و مژگن قرب معرفت است
در حدیث است کن یوم من احدکم حتی یقال انک مجنون با نوشته بودند که ماه مبارک
رمضان در سرزند گذرانند بهتر است هفت هفت استخاره هر سه برابر بکنند امید است که مبارک
باشد اینقدر هست که هر چه بکنند رعایت حکمت را از دست ندهند نوع نشود که سبب ایقاف
فته گردد اذع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة . فقولا له
قولا لیتنا لعله یتذکر او یخشی والسلام اولاً و آخراً

مکتوب صد هفتاد و چهارم

بمیر شرف الدین حسین اندجانی ثم لاهوتی در فضیلت فقر و استغنا با ذکر حدیث جلیل القدر
اللہ تعالی ابواب فیوض المفتوح دارا در کاتب شریفه پی در پی در رسید خوشوقت ساخت
نعمت خوشگوار که نصیب روزگار شماست فقر و استغناست فقر را چه نویسد که در شان آن آمده است
الفقر فخری و استغنا بخل است با خلاق اللہ تعالی در حدیث است اتانی جبرئیل
فقال یا محمد عیش ما شئت فانک میت و احبب من شئت فانک مفارق و اعلم
ما شئت فانک مجزی به و اعلم ان شرف المؤمن قیامه بالیل و عزه الاستغناء
من الناس از گرمی مجلس که پیش ازین نوشته بودند گرم تر باشد و از عجب دور تر بود و در پاس
نسبت باطن و از دید کیفیت آن کوشند و باحوال یاران نیک پروازند و توجهات فرمایند
تا آثار ترقیات ظاهر شود و این دور از کار را بدعا یاد آرند والسلام اولاً و آخراً

مکتوب صد هفتاد و پنجم

بسراندرخان نصیحت و تعبیر و قانع او بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین

نه والذی فی الحصن الحصین المجزی اکثر و اذکر الله حتی یقولوا مجنون ۱۲ دواہ احمد و غیره ۱۳ واقع است
در آخر سوره نحل و پاره ربا (۱۴) ۱۲ واقع است در سوره طه از پاره (۱۶) ۱۲

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ صَحِيفَهُ كَرَامِي كَرَامِي
 بهجت افزا کردید سلامت و بعافیت باشند و بر جاوه شریعت و سنت مستقیم بوند ایام منقارت
 بامتداد کشید و شوق ملاقات چگونه نوشته آید چه توان کرد هر چیز را وقت معین است لکل
 اجل کتاب هر طور که حق سبحانه تعالی دارد رضی باید بود **۵** بجز بیکه بود مراد محبوب از وصل
 هزار بار بهتر + بهر حال بطاعات و عبادات سرگرم بوند و بید کرد و فکر بر داند و در آماجی آخرت
 کوشند و استرضائے مولای حقیقی حل شانہ خواهند و آنچه دور افتاده را بدعائے خیر یاد آرند
 چیزهای که در مراقبه دیده آید همه نیک است و بشارتست فتح مکه که کرده آید مکه معظمه گویا اشاره
 بقلب انسانی بعلاقه آنکه مرکز و خلص زمین است و قلب نیز خلص انسانست آنچه در کلیت
 انسان ثابت است در قلب تنها نیز ثابت است لهذا اصلاح جسد منوط بصلاح قلب است
 و فساد آن بفساد آن و فتح مکه بشارتست تجلیص قلب از جنگل دشمن و بشارتست بحصول
 کمال مراد و آنچه قلب اولاد سلطنت نفس است در اغوائے او و چون بعنایت حق حل و علا قلب
 از تسلط نفس بر آید و از اغوائے او و راه کمال پوید و بقرب معرفت که کمال انسانی است
 رسد و آنچه پیر و مرشد شما میگوید که حالے که تو داری بجزمت رسول الله صلی الله تعالی علیه و
 آله وسلم فردائے قیامت گواهی خواهم داد بشارتست بحصول حال بروجه کمال که قابل شهادت
 آن روز بود و آنچه از جانب دست راست شما سلام مضبوط و بلند دادند و شما جواب سلام دادید
 نیز بشارتست بسلامتی از آفات داین است و آنچه میگویند که آسمان را برائے شما میترکانند
 بشارتست بعروج روحی و ترقیات اعمال بر بالائے آسمان بیت اے عاشقان
 عاشقان منگام آن شد در جهان مرغ دلم طیران کند بالای هفتم آسمان والسلام علیکم وعلی
 آئین من

بشارت

۶۳

۶۴

مکتوب صد هفتاد و ششم (۱۷۶)

سائیر من

اتبع الهدی

بمیر عبد پشاوری در صحبت و محافظت طریقه شیخ طریقت و خدمت اهل حقوق + +

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُ تَعَالَى أَبْوَابِ فِرْعَوْنَ بِمَوَارِدِ مَفْتُوحٍ دَارِ أَوْحَالَ وَأَوْصَاعٍ بِهَمِّ حَالِ مُسْتَوْجِبٍ
 حَمْدِي بِالْجَلَالِ سِتِّ الْمَسْئُولِ مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ عَافِيَتِكُمْ وَأَسْتِقَامَتِكُمْ عَلَيَّ جَادَةٌ
 الشَّرِيعَةِ الْعَلِيَّةِ وَالسُّنَّةِ السَّيْنِيَّةِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ عَلَيَّ صَاحِبِهَا الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
 وَالتَّحِيَّةُ فَإِنَّهَا مَلَكَ الْأَمْرِ وَوَدَارَ النَّجَاةِ وَدُونَهُ خَرُطُ الْقِتَادِ طَرِيقُهُ مَرْضِيَّةُ
 خَوَاجَةِ مَرْحُومِ رَانِيكَ عَايَتِ كُنْدٍ وَتَتَابَعَتِ ائِشَانَ رَا زِدِ سِتِ نَدِهِنْدِ دِيَارِ اَنِ رَا طَرِيقِ
 مُعَاشَرَتِ نِيكَ فَرَمَانِدِ وَدِرْ خِدْمَتِ وَرِضَا مَنْدِي فِرْزَنْدَانِ ائِشَانَ بِي جَانِ كُوشِدِ وَاجِبَةُ
 دَوْرِ اَقْتَادِهِ رَا بَدْعَايِ خَيْرِيَا دَارِنْدِ وَكَمِ تَهْتِ رَا دِرْ خِدْمَتِ وَعِبَادَتِ مَوْلَايِ حَقِيقِي جَلَّتْ
 عَظَمَتُهُ بِحُسْنِ بَرِي نَبَنْدِ وَدِرْ اَيْنِ تَهْلِيَتِ قَلْبِيهِ رِضَا مَنْدِي اَوْرَا عَرْشَانَهُ حَاصِلِ نَمَانِدِ مَرْتِي
 صَوْمِي بِرْ حَيْدِ اَزْ شَرْ رَفْتِهْ اِسْتِ لَيْكِنِ مَرْتِي حَقِيقِي عَزَّ وَجَلَّ قَائِمٌ وَدَائِمٌ سِتْ فَإِنَّ اللَّهَ
 حَتَّى لَا يَمُوتَ حَلَقَةُ نُوُكِرْ رَا كَرْمِ دَارِنْدِ وَبِخَلُوتِ وَتَهْنَائِي رَا غَيْبِ بَارِ شَنْدِ وَدِرْ شَبَابِ رُوزِي
 يَكِدِ وَوَقْتِ بَرَايِ عَزَلَتِ مُعْدِ بَايِدِ سَاخْتِ وَذِكْرِ وَفِكْرِ وَتَذَكُّرِ زَلَّاتِ وَتَقْصِيرَاتِ وَتُوبِهِ وَ
 اسْتِغْفَارِ وَنَفْسِي وَجُودِ وَسَائِرِ كَمَالَاتِ وَنَفْسِي مَرَادَاتِ اَزْ خُودِ دِرْ اَيْنِ وَوَقْتِ اَزْ مَعْتَمَاتِ
 بَايِدِ شَمْرِ دِ وَبَاقِي اَوْقَاتِ دِرْ اَفَادِهِ وَاسْتِغْفَادِهِ صَرَفِ بَايِدِ كَرْدِ وَالسَّلَامُ

بشارت

دست

مکتوب صد هفتاد و نهم

خواجه عبد السلام کابلی در تعلیم طریقه انیقه و حل ایراد که بر کریمه و ما خلقت الجن و الانس
 الا لیعبدوا نموده و تعبیر واقعه با الله تعالی یکسب مرضیات خویش مکرم دارد در کتابت
 خواجه عبد الاخر ازین فقیر التماس طریقه توبه و توجیه بدل نموده بودند مخدوم و ما از زلات و تقصیرات
 گذشته ناوم شویم و توبه نصوح نمایند و تله بار کلمه استغفار بزبان آرند بعد از آن بقلب صنوبری
 که آشیانه حقیقت جامع قلبیه است و در پهلوئی چپ واقع است متوجه گردید لفظ مبارک

نایب

شویب

له این کریمه واقع است در سورة الذاریات از پاره قال فما خطبکم

دلی

اللہ را دران بگذرانند و بزبان دل آنرا بگویند و بران مداومت نمایند چنانکه این ذکر ملک
 دل شود و حضور مع اللہ صفت لازمه او گردد نوشته بودند که حق سبحانه میفرماید که مَا خَلَقْتُ
 الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ پس باید که همه راستی که عبادت و معرفت را شاید رسانند
 طفل میراندن را و بچه باشد مخدوم قاضی بیضاوی این کریمه را از ظاہر و حقیقت مصروف
 داشته است و بر تمثیل و مبالغه حمل کرده میگوید لَمَّا خَلَقْتُمْ عَلَى صُورَةٍ مُتَّوِّجِهَةٍ إِلَى الْعِبَادَةِ
 مُغْلِبَةٍ لَهَا جَعَلْتُ خَلْقَكُمْ مَعْنِيًا بِهَا مُبَالِغَةً فِي ذَلِكَ وَلَوْ جُعِلَ عَلَى ظَاهِرِهِ مَعَ أَنَّ الدَّلِيلَ
 يَمْنَعُ لِأَنَّ أفعالِ اللَّهِ تَعَالَى غَيْرُ مُعَلَّلَةٍ بِالْأَعْرَاضِ يُنَافِي ظَاهِرُهُ قَوْلَهُ تَعَالَى
 وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَمِيزَ يُمَيِّنُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ
 عِبَادًا إِلَى بَاشِدٍ فِي لَاشْبَهَةٍ وَأَيْضًا بَعْضُ مَفْسِّرِينَ كَفَتَ أَنْدَكُ مَرَادُ جَنِّ وَالنَّسِ مَوْمِنَانِ بِرُودِ
 فَرِيقٍ أَنْدَكُ عَمُومِ جَنِّ وَالنَّسِ بِدَلِيلِ قَوْلِهِ تَعَالَى وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
 فَلَا إِشْكَالَ أَيْضًا وَمِيزَ يُمَيِّنُكُمْ أَنْدَكُ دَرِيشَاهُ أُخْرُوعِي أَطْفَالٍ بِهَمِّ مَعْرِفَتِ حَاصِلِ شُودِ وَأَنْهَارًا
 عَقْلٍ وَشُعُورٍ بِدَهْنِ چنانچه مشرکان دران روز موجد شوند و بگویند وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ
 وَدَوَّاقِعُهُ كَمَا دَرِيْدَهُ أَنْدَكُ بِرُودِ نِيَكِ مُبَارَكِ سِتِ ظَاهِرُ الْأَشْمَا تَقْوِيَتِ دِينِ مَثَبِينَ وَاجِبَاءِ مُسْتَمْتِنِ
 وَإِمَاتِ بَدْعَتِهِ بِوَقُوعِ آيِدِهِمْ تَعْبِيرِ رُوفَتِنِ قَبْرِ مُبَارَكِ شُودِ از چیز بایستی که بران افتاده است هم
 سبب بر آوردن درویشی شود از لائے اندیشه شیوع بدعت و سستی دین مشن وَالسَّلَامُ أَوْلَادًا

ایده

اخیرا

مکتوب صد هفتاد و هشتم (۱۷۸)

بلا پائیده محمد کابلی در عزائے خواجہ مرحوم و ترغیب بر خدمت اہل حقوق استسم اللہ

۱۵ ای مستغنی فحیث ركب فيهم عقولا وجعل لهم حواس الامت واجساما منقادة وغيرها من اسباب العبادة ۱۲
 ۱۶ يشير الى انه وان ركب فيهم الشهوة والغضب الا ان العقل حاكم عليهما ۱۳ ۱۷ اين کریمه واقع است در سورة
 اعراف و پاره قال التاء ۱۲ ۱۸ وقيل معناه الا لنا هم بالعبادة ۱۲ ۱۹ واقع است در سورة النعام
 از پاره واذا سمعوا ۱۲

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَامِدًا وَمُصَلِّيًا وَوَكْتُوبٍ شَرِيفٍ بِمُتَعاقِبٍ يَكْدِي بِكَرْسِيٍّ مَسْرُوتٍ نَحْسٍ
 كَرِيدَةٍ اَزْ شَوْقِ مَلَاقَاتٍ وَمَوَانِعِ وَقُوعِ اَنْ كَبْرُكَاشْتَه بُوْدَنْد بُو صُوحِ مِيُوْسْتِ دُو سْتَانِزَا
 نِيَزِ مَشْتَاقِ وَاَنْتِ مَلَاقَاتِ بِرُوْقْتِ مَوْقُوْفِ سِتْ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابِ اَنْجِه اَزْ فِرَاقِ خَوَاجِه مَرْحُوْمِ
 قَدِيْسِ سِرَّةٍ مَرْقُوْمِ نَمُوْدَه بُوْدَنْد هَمِه بِرِجَاسْتِ مَا تَمِ دِيْكَرِ اَنْ دَرِ يَكِ جِزْوَ زَمِيْنِ سِتْ وَا مَا تَمِ اَهْلِ اَلْشَمِ
 دَرِ زَمِيْنِ وَا سَمَآنِ سِتْ وَا دَرِ ظَآهَرِ وَا بَاطِنِ سِرَايْتِ كَرُوْدَه كِه اَزْ فَيُوْضِ وَا بَرَكَاتِ شَتَانِ مَحْرُوْمِ كَشْتَه
 اَزْ اِسْتِمَاعِ اِيْنِ خَبَرِ حَشْتِ اَثَرِ چِه كُوِيْدِ كِه چِه نُوْعِ اَلْمِ وَا مَا تَمِ رُوِيْ وَا لِيْكَنِ چُوْنِ تَقْدِيْرِ وَا رَاوَدَه
 مَحْبُوْبِ حَقِيْقِي وَا فَاعِلِ مَخْتَارِ سِتْ غِيْرِ اَزْ صَبْرِ وَا رِضَا وَا تَسْلِيْمِ چَا رَه دِيْكَرِ نَمِيْسْتِ اِنَّا لِلّٰهِ وَا اِنَّا
 اِلَيْهِ رَا جِعُوْنَ بِيْتِيْ چَنْدِ كِه دَرِ شَكَايْتِ فَلَكَ رُوْزِ كَارِ نُوْشْتَه بُوْدَنْد وَا اِيْنِ مِصْرَعِ اَزْ اَنْ اِيْمَانِ
 مِصْرَعِ فَلَكَ بَا مِْنِ خِشْتَه بِيَادِ كَرُوْدَه بِسِيَا رِغِيْرِ مَنَاسِبِ فَلَكَ بِيَا رَه دَرِ رُوْزِ كَارِ بِيْمَدَارِ
 چِه بُوْدِ كِه حَوَاثِ اِيْنِ مَسْئُوْبِ بُوْدَنْد هَرِ چِه مِهْتِ بَارَاوَدَه وَا تَقْدِيْرِ حَقِ سِتْ جَلِّ وَا عَلا وَا زَمَانِ وَا
 اَسْمَانِ رَا دَرِ فِعْلِ اَوْ سَجَانَه بِچِ كُوْنَه دَخْلِ نَمِيْسْتِ هَرِ چِه مِيْكَنَدِ هَمِه دَاوَدِ وَا عَدْلِ سِتْ بِيَادِيْ اَنْجَا
 كَنْجَا مِيْشِ نَدَارَاتِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ظَلْمٍ وَا بِيَادِيْ دَرِ اَنْخَضْرَتِ اِثْبَاتِ كَرْدَنِ اَزْ اَنْجِ
 قَبْلُ سِتْ اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ مِنْ جَمِيْعِ مَآ كِرَةٍ اللّٰهُ قَوْلًا وَا فِعْلًا وَا خَاطِرًا دَرِ خُدْمَتِ وَا
 رِعَايَتِ جَمَاعَه وَا فِرْزَنْدَانِ خَوَاجِه مَرْحُوْمِ وَا خُدْمَتِ خَانِقَاهِ بِتَقْصِيْرِ رَا ضِيْ نَبَاشْتَه وَا بَجَانِ كُوْشْتَه وَا
 مَكَا فَا تِ اِحْسَانِهَا خَوَاجِه مَرْحُوْمِ بِخُدْمَتِ وَا بِلِجُوْنِيْ فِرْزَنْدَانِ اِيْشَانِ نَمَا يَنْدِ قُلْ لَا اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ
 اَجْرًا اِلَّا الْمُوَدَّةَ فِي الْقُرْبٰى بِرِخْوَانِدِ وَا جِبْتَه دُوْرَا فِتَاوَدَه بِدَعَا خِيْرِ يَادِ دَارَنْدِ وَا السَّلَامُ وَا الْاِكْرَامُ

کتاب
 مکتوبات معصومیه
 جلد ثالث
 صفحه ۲۲۹

مکتوب صد هفتاد و نهم (۱۷۹)

بشیخ میر محمد موسی شرح احوال او و حقیقه فنا فی نفس او + اَسْئَلُكَ اللّٰهَ رَسَالًا عَلٰى
 عِبَادَةِ الذِّیْنَ اصْطَفٰى اللّٰهُ تَعَالٰى اَبْوَابِ فَيُوْضِ وَا فَضْلِ رَا هَمُوَارَه مَفْتُوحِ دَا رَا وَا نُوْشْتَه بُوْدَنْد
 اَهْ فَنَاءِ قَلْبِ هَسْتِ وَا فَنَاءِ نَفْسِ مِشُوْدِ اَمَا بِخَوَابِهْمِ كِه فَنَا بَا لِكُلِّ شُوْدِ وَا صِفَاتِ اَزْ خُوْدِ جُهَا

استغفیری

شده حاصل ملحق گردد و ما آنچه حاصل شده است نعمت است شکر آنه آن بجا آرند و منتظر ترقی باشند
 و بکلمه کال نفی وجود و صفات از خود نمایند تا این استی تمام از میان بخت بر بندد و بعد صدم
 ملحق گردد و صفات نیز جدا شده حاصل ملحق گردد این زمان فنا نفسی نماید و از آمارگی
 و انانیت بر آید بعد از بقائے آنم نفس باطمینان سد و آنچه نوشته آید که فنا نفس میشود
 الخ مخدوما این مقدمه فنا نفس است نه فنا نفس آن وقت است که مذکور
 شد و آنچه از احوال باریان نوشته بودند که بعضی در ذکر لطائف اند و بعضی بفنا قلب رسید
 اند خوشوقت ساخت بکار خود سرگرم باشند و خلوت راغب بوند و کسب مراضی مولا حقیقی
 جل شانہ کوشش نمایند و نوشته گورد قیامت مهتار سازند و دوستا ز ابد عاید آرند برادران
 دینی حافظ محمد طاہر و رجب علی سلام خوانند و السلام و الا کرام

وصفات کمال حاصل
 عابد شود
 آن آید

اولا و آخر

مکتوب صد و شتادوم (۱۸۰)

بمیر عزیز و تحریر بر طلب آرامی بسم الله الرحمن الرحیم حامداً و مُصلياً اللہ تعالی
 ابواب فیوض را ہموارہ مفتوح دارد صحیفہ گرامی رسید مسرت بخش گردیدہ سلامت و جمعیت
 باشند و در وصول بمطلب اعلیٰ بجان کوشند و از یائے طلب فرو نہ نشینند افسردگی دیر مردگی
 نصیب اعدا باد عزیزے گفته است کہ تصوف اضطراب چون سکون آمد تصوف مانند محب را
 بی محبوب آرام نیست و با سوی او انس و الفت نیگیرد و جمعیت ندارد و جمعیت او در تفرق و عشق
 است و آرام در بی آرامی مصراع جمعیت من آنکہ پریشان تو باشم ہ از دوام اشتغال شغل
 باطن و استقامت بر جاوہ شریعت مرقوم نموده بودند باعث خوشدلی گردید زاد کرم اللہ
 سبحانہ توفیقاً و محبتہ و شوقاً و السلام علیکم و علی سائر من اتبع الهدی

مکتوب صد و شتادوم (۱۸۱)

حان

بخواجہ محمد صدیق لقب خواجہ ماہ پسر خواجہ عبدالرحمن نقشبندی در شرح احوال او و فوق در
 فناے جذبہ کہ مقام حیرت و فناے حقیقی بعد الحمد و ارسال التَّحِيَّاتِ میرساند احوال
 بہ حال مستوجب حمدت المسؤل من اللہ سبحانہ سلا متکم و استقامتکم علی
 جادۃ الشریعۃ العلیۃ و السنۃ السنیۃ المصطفویۃ علی صاحبہا الصلوٰۃ والسلام
 و التَّحِيَّۃ و ترقی در جانکم المعنویۃ صحیفہ گرامی رسید مسرت بخش گردیدہ چون متضمن
 اذواق و احوال رفیعہ بود مطالعہ آن مسرت بر مسرت افزود حق سبحانہ ہموارہ در ترقی دار
 و این ہستی مہومہ کہ حجاب پردہ الیست بر و ہستی حقیقی بتام از میان بردارد و مطلوب حقیقی
 بے مزاحمت اغیار بر منضمہ ظہور آید و حضور خود بخود روئے نماید نصیب سالک ازین مقام استہلاک
 و از محال است و تلاشی و انعدام تا وجود او در میان است از مطلوب نشانی نیست و چون مطلوب
 جلوہ فرماید طالب بیچارہ رو بصر اعدم آرد و نامے و نشانے از کسے مانند جماع صفت خواجگی با
 بندگی چه صورت دارد نوشته بودند کہ الحال حال نیست کہ در خود بیخ چیز را ملاحظہ نمیکند کہ ہست نیست
 محذو و ما حال بلند است لیکن سعی نمایند کہ از ہستی اثرے مانند و نیستی و عدم صرف مطلق ملحق شوند
 تا فناے حقیقی روئے نماید و عین و اثر از سالک مانند این زبان ہمہ اوصاف و منتسبات را از
 خود نفی مینماید و سلب میکند و آنچه بر نگاشته اند حالت گم شدن و حیرت و عدیت است و فناے
 در جہت جذبہ گم شدہ چہ داند کہ صاحب اوصاف است یا نہ و در خود بیخ اثرے را ملاحظہ نمیکند
 کہ ہست یا نیست نفی و اثبات وقتے کند کہ از خود و اوصاف خود خبر داشته باشد ہست
 حسن تو چنان کرد مرا زیر و زبر و کز زلف و خط و خال تو ام نیست خبر و صاحب فنا حقیقی
 صاحب شعور و تمیز است و حقائق اشیا را کما ہی الستمہ چہ درین موطن فنا و بقا از یکدیگر متمیز
 ہستند در عین فنا باقی است و در عین بقا فانی میدانند کہ ذات او عدم است و اوصاف کمال درو
 عاریتی است و استفاد از مرتبہ و جوب است بے تکلف از خود نفی آن مینماید و بجنابے کہ شایان
 اثبات است اثبات میکند و خود را بعدم صرف ملحق مینماید و بویے از خیریت و کمال احساس

احوال و اذواق

بازمان

جرا

۱۰۰

نے نماید ہر خریدہ بقا مشرف شود و ولادت ثانیہ مولود گردد و عرفت ربی جمع الاضداد
 من لم یدق کم یدر۔ فتأمل فان هذا الفرق دقیق قلما یمتد بہ فیلتبس
 الحالان و یشتبہ الصورۃ بالحقیقۃ و حقیقۃ الامر عند اللہ علی الاعلیٰ

مکتوب صد شتاویوم

بمیر نوروز بختیاروشی در بیان آنکہ اصل در رنگ ظل و اباید گذاشت تا وصول بذات میسر آید
 بعد الحمد والصلوة و ارسال التَّحِيَّاتِ میرساند احوال ہمہ حال مستوجب حمد است امید کہ
 آن سیادت انتساب نیز بعافیت باشند و بر جادہ شریعت و سنت مستقیم و مستقیم بوند و از صورت
 بحقیقت آیند و از ظل باصل و از اصل با و رائے آن پویند ہر چند از اصل گذشتن در عدم خود کوشید
 است کہ بے حاصلت و بظاہر تجلیل لیکن مجہذات را بذات تعالیٰ بحکم المؤمن مع من احب
 معتبر است بے کیف و ذات عزتشانہ و رائے ظل و حاصلت لاجرم این محبت از اصول باید
 گذشت تا معیت بے کیف حاصل نماید و خورا و اصول خود را گذاشتہ با مطلوب ہم آغوش بود
 من کم یدق کم یدر۔ لله الحمد و المنة کہ سعادت آثار میر عمر از فیوض و برکات رضو
 منورہ بہرہ ور گردید و در صحبت درویشان مجاوران آن فوائد کثیرہ اخذ نموده و ترقیات بسیار
 کرده و پر خورداران میر عثمان و میر علی کمال بسند والسلام اولاً و آخراً

بمیر نوروز بختیاروشی

۱۶۰

مکتوب صد شتاویوم

بمحمّدی پسر قاضی چوکی کابلی در تحسین حال و جواب سوال او از آیہ کریمہ و فضلنا ہم علی کثیر
 ممن خلقنا تفصیلاً و غیر ذلک بعد الحمد والصلوة و ارسال التَّحِيَّاتِ میرساند
 مکتوب شریف مشرف ساخت از جمعیت باطن و قوت رابطہ عقیدت و اخلاص و شوق
 ملاقات و موافق آن مرقوم نموده بودند بوضوح پیوست ہمہ چیز موقوف بروقت است

و تبلیغ الدعوات

لِكُلِّ اجَلٍ كِتَابٌ اميدست که آتش شوق مشتعل شود و ناره محبت سر بلند گردد تا از ماسوی
 باکل بر ماند و بطلب اعلی برساند نوشته بودند که بذکر نفی اثبات اشتغال نماید گاهی معامله
 عجب و میدهد مقام نفی را از مقام اثبات ممتاز میاید در جانب نفی جز نیستی و عدم نیست
 اگر اخیاناً در صورت هستی تجلی شود آنرا از ظلال و پرتو میاید و چیزی که اطلاق هستی بر آن تواند
 کرد در طرف اثبات می بیند بلی ما للذرایب و رب الاذرایب هر چه در مرایای آفاق و انفس
 ظاهر شود همه ظلال و امثال است و تسلی بشبه و مثال کریمه و نحن اقرب الیه من جبل
 الوردید شاید حال تا از آفاق و انفس نگردد و بسیر قربیت ز سر این معیار پرده نکشاید
 حق سبحانه آنچه در آفاق و انفس ظاهر است آنرا در اصل آیات و اله ساخته است و فرموده سنوهم
 آیاتنا فی الافاق و فی انفسهم حتی یتبین لهم انه الحق مطالع این حال شما
 و همچنین آنچه بعد ازین نوشته اند که درین وقت از دریافت نهایت نزویکی بیشتر قاصر میاید
 آیه کریمه و نحن اقرب الیه من جبل الوردید تصدیق میاید بسیار خوشوقت ساخت
 و از علو فطرت شما خبر داد الله تعالی همواره در ترقیات دارا و نوشته بودند آیه کریمه فضلنا
 علی کثیر من خلقنا تفضیلاً مفید تفضیل غیر انسان است محمد و ما ازین آیه تفضیل غیر انسان بر انسان
 لازم نمی آید غایه الامر ازین کریمه تفضیل انسان بر جمیع ماسوائی و نمی آید گفته اند که مستثنی درین جا ملائکه اند
 فضل جنس انسان بر جنس ملائکه هر چند از نیجا مفاد نیست لیکن اگر بعضی افراد انسان را
 بر همه افراد ملائک فضل بود گنجایش دارد و بعضی گفته اند که کثیر درین جا بمعنی کل است پس حاجت شبیه
 نیست لیکن این توجیه بعید است از مقطعات و متشابهات قرآنی پرسید بودند و حل
 آن خواسته محمد و ما طریق اسلام در متشابهات نیست که بان ایمان آریم و علم آنرا بحق سبحانه
 تفویض نمایم آنرا سبحانی است که باخص خواص بندگان خود در میان آورده است و بر مژ
 و اشارت سخن کرده و از نامحرمان مستور ساخته و هر که سر این معیار بر پرده بکشد باظهار آن

باید

ایات

باید

باید

۱۴ واقع است در آخر سوره حم السجده و باره الیه یورد ۱۳ واقع است در سوره بنی اسرائیل و باره سبحان الذی ۱۲
 در نسخه فقیر لفظ لازم موجود نیست و الله اعلم ۱۲ ابو السعد

جرات نموده و بنوشتن و گفتن آن اسرار دلیری نکرده حل آن از بیضاومی مدارک چه صوت دارد
 و ازین مسکین نادان چگونه این عقده کشاید معذور خواهند داشت والسلام علی من اتبع الهدی

مکتوب صد شتا و چهارم (۱۸۴)

بحاجی بیگم که یکی از اہل حقوق است در تخریض بر تحصیل فنا و عدمیت ذاتی اللہ تعالی ذات
 بابرکات را مشمول الطاف و عنایات خویش داشته بجزبات قویہ معنویہ مکرم و ممتاز دارد
 ملاطفہ گراچی کہ از راہ کرم نامزد این مسکین نموده بودند مشرف ساخت و مسرت بخش گردید
 بسلامت باشند و ہموارہ در ترقی بوند من استوی یوماہ فہو مغبون معلوم شریف باشد
 کہ بزرگترین حجاب میان بندہ و حق سبحانہ وجود سالک است کہ منشأ انانیت و مبتنائے شرکت
 است بکہ کلا نفی وجود و سایر کمالات از خود باید نمود بحدیکہ عدمیت ذاتیہ رونماید و وجود سایر
 کمالات باطل خود عائد شود چہر کمالات کہ در ممکن است ہمہ استفاد و ستعار از ان جناب مقدس
 آنچه ذاتی اوست عدم است و ممکن باین دید عاریتی خود را کامل و خیر تصور کرده است و شرکت
 انانیت و دعویہ ہم سری ہم رسانیدہ و چون بسابقہ عنایت عدمیت ذاتی اوروے نماید
 کمالات ہمہ عائد باطل کمالات شود سرشتہ سعادت بدست آید و از شرک خفی و انانیت آمارہ
 وارد و مبتنائے حقیقی مشرف شود و آمارہ باطمینان آید مصرع این کار دولت است کنون
 تا کرا و ہند بیت چون بدستی کہ ظل کیستی + فارغی گر مردی و وزیستی + این در افتاد
 امیدوار است کہ گاہے بدعا و توجہ یاد فرمایند والسلام + +

حاجی بیگ

گروہ کلاہ

مکتوب صد شتا و پنجم (۱۸۵)

بخواجہ امان اللہ و خواجہ مومن برانپوری در علو مطلب در بیان آنکہ تجلیات و ظہوات ہستہ
 بیظلال است وصال بروجہ کمال موعود با خرتست بعد الحمد والصلوٰۃ و تبلیغ الدعوات

شادرات دیوی

والتسلام میرساند مکتوب شریف رسیده مسرت بخش گردید و انظار شوق و آرزو مندی ملاقات
 نموده بودند و دوستان نیز مشتاق داند و حدیث نفیس و انا الیهم لاشد شوقاً برخواستند
 نصیب عاشق مسکین درین نشأه بیدار همین شوق و اضطراب پیش و التهاب است پیوست
 متاع کزین رگدز میریم + لب خشک و مزگان ترمیریم + وصال بر وجه کمال موعود
 به نشأه اخروی است کریمه من کان یرجو لقاء الله فان اجل الله لای دال بر است
 و آنچه از بعضی صوفیه علییه درین دار شهو و مشابهه اثبات نموده اند و تجلیات و ظهورات قرار
 داده اند همه ابسته بظلال است و تسلی بشبه و مثال طالبان است احدیت تعالی بآن تسلی نگردد
 و از آب بسراب گراید نهایت سعی درین دار بے مدار رفع محجوب استار است نه آنکه مطلوب
 را در دام آرند و عنقا را شکار کنند پیوست عنقا شکار کس نشود دام باز چین کاینجا همیشه باد
 بدست است دام به آری بعضی از اخص خواص بندگان هستند که دنیا را ایشان را حکم
 آخرت داده اند اگر درین نشأه چیز بماند که موعود بنشأه اخروی است در حق ایشان ظهور فرماید
 و از مراتب ظلال تمام گذرانیده بذات بخت رسانند و نصیب این ذروه علیا عطا فرمایند
 گنجایش دارد پیوست اگر چه این لحظه ممکن کار شب نیست بهز بخت مقبلان این هم عجب است
 والسلام علیکم وعلی سائر من لدکم سعادت آثار میان شیخ محمد کمال برسد
 استماع اخبار توفیق شما سبب مسرت دوستان است اللهم زد در کار خود سرگرم باشد و
 از پائے طلب فرو نشیند و از ترقی بازماند من استوی یوماه فهو مغبون امید باشند

بازماند

بازماند

و اما غافل ندانند

مکتوب صد و شانزدهم

به تیمور بیگ کولابی در ترغیب به حصول استمرار حالت عدت و تحسین دید قصود اعمال بسم
 الله الرحمن الرحیم کتابی که از راه محبت فرستاده بودند رسیده خوشوقت ساخت

بازماند

نوشته بودند که وقت سکوت از قالب اثری نمی بینم چنان معلوم میشود که گویا هیچ در میان نیست
در حیرت میمانم که این چه باشد مخدوم یا هیچ جائے حیرت نیست که حالتی است نیکو ساکنان را
دست میدهد لیکن معتبر است که این حالت دوام پیدا کند و مراقبه و غیر مراقبه و سکوت و غیر
سکوت در دید عدلیت و نیستی یکسان بود و عدلیت ذاتیه رود و وجود موهوم که منشأ آن است
آماره است روز و ال آر دو آنچه نوشته اند که اگر طاعت و عبادت کرده میشود از آن استغفا
کرده نظر بر فضل و کرم او دارد و مطالعه آن مخلوط ساخت هر چند دید قصور در اعمال پیدا شود
اعمال را قیمت افزاید و قابل قبول سازد گفته اند اَحْمَلٌ وَاسْتَغْفِرُ از عمل بازماند و استغفا
از آن نماید و نظر بر فضل صرف داشته باشد راه بندگی این است دیگر بر که از عهده اسم ذات نتواند بر آید
ذکر لسانی هم او را بگویند امید است که هر دو ذکر نتیجه بدینند و دیگر در کتابت اخوی اعزلی حاجی محمد عاشور
نوشته بودند که عدلیت چهل پوره شده است مخدوم و اشقت دیگر را هم از آن است که مجموع آن صد میشود والسلام

۱۳۰

۱۳۱

مکتوب صد شتا دو هفتم (۱۸۷)

یکی از نساء صالحات در وعظ و نصیحت نوشته شده بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
حَامِدًا وَ مَصَلِّیًّا عَصَمَتْ پناه و عفت دستگاه همیشه مشفق محرمه ازین مسکین سلام عافیت
انجام خوانند صحیفه شریفه رسید مسرت بخش گردیده چون منی از محبت فقر ابود و مشعر از طلب
مطلوب بجهت مسرت بر مسرت افزود امید که ناره این محبت سرافراز شود و مشعل طلب مشعل
گردد تا از ماسک بیگانه و با مطلوب حقیقی بیگانه گرداند بهر حال تا حصول صحبت بوظائف طاعات
و عبادات مقید بوند و وقت را در اطاعت صرف نکنند و بله و لعبت پردازند که نتیجه آن غیر
از مسرت و ندامت هیچ نیست و در حل و حرمت شرعی نیک احتیاط فرمایند و بمقتضای امر
و نهی زندگی نمانند حق تعالی بنده را مهمل نیافرید است و بطور او نگذاشته تا هر چه داند بکند
مولای حقیقی بر سر خود دارد که او را با و امر و نواهی بتلا ساخته است این کس چاره ندارد بجز ازان

این ناره

که بمقتضای آن عمل کند و الا بنده متمرّد شود و مستحق انواع عقوبات بود حمد الله تعالی سبحانه ما
که فرزندان شما توفیق نیک یافته اند و کار ایشان در ترقی است غبطه بر احوال ایشان آید زادهم الله
تعالی توفیقاً این فقیر را از دعا خیر و توجیه غائبانه فارغ ندانند دولت دوام مستدام باو

مکتوب صد و شصت و هشتم (۱۸۸)

شرح

بسیادت پناه شیخ یوسف گردیزی در جواب کتابت او که از گرمی صحبت نوشته بودند بسم
الله الرحمن الرحیم الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى بود و ملاحظه فرمای
مشترف گردید حمد الله سبحانه که بعافیت بوطن مالوت رسیدید و فرزندان و متعلقان را
بعافیت یافتید خلعتهای که از بزرگان عنایت شده است مبارک باشد از حلقه نشستن و
متاثر شدن بایران و بیرون شدن بعضی و دیدن سرور کائنات را علیه افضل الصلوات
و اکمل التحیات که بزرگداشتی بودند بوضع پیوست و سبب مسرت گردید شکر خداوندی جل شانّه
بجا آید و طالب زیادتها باشد بخلوت بیشتر رغبت فرمایند و بزرگ کثیر پروازند و نوشته آخرت را
آماده سازند و لنتظر نفس ما قد مت لغد و آنکه بعضی مردم بے آنکه توجه کرده ننودند
افتد و از خود میر و ندیر آن ظاهر است که از تاثیر صحبت ست مآمول از دوستان دعا سلامتی
خاتم است والسلام علیکم و علی سائر من اتبع الهدی و التزم متابعت
المصطفی علیه و علی اله الصلوات و التسلیمات و البرکات العلی

مکتوب صد و شصت و نهم (۱۸۹)

بموجب علی ملتانی در شرح احوال او و در ترغیب بکمال از دقایق عجب و ریاضت از کمالات تلاوت
قرآن مجید و محویت ذکر و ذکر و مذکور بعد الحمد و الصلوة و تبلیغ الدعوات میرساند
کتابیکه فرستاده بودند رسید خوشوقت ساخت حق سبحانه بجمعیّت وارد و ابواب ترقیات را

مفتوح سازد و از دیدِ قصور و زلات و معاصی و ظلم و دقائوقِ عجب و ریاء و استغفار و گریه و تصریح و
 زاری بران نوشته بودند بعد از آن روز دیگر دیدید که ریاء و عجب از شما برداشته اند لیکن چون
 آدمی شکر محض است هنوز بعضی دقائوق آن هست که من بر آن مطلع نشده ام و خود را بدترین
 خلایق میدانم و ما شکر خداوندی جل شانہ برین دید و برین تخلص بجاء آرزند تخلص از دقائوق
 عجب و ریاء که شرک خفی است امریست عظیم که مترتب است بر فناء اتم سلوک طریقه صوفیہ
 علیہ برائے تحصیل تخلص است از دقائوق این شرک و حصول حقیقتِ خلاص است علم و عمل در
 کتب شرعیہ مبین است و اخلاص و البتہ بخدمت صوفیہ علیہ است علم و عمل بے اخلاص
 مقبول نیست در رنگ بن است بے روح و وقایع دیگر که دیده اند و منزل خود را بالا آسمان
 یافتند و پیغمبر را صلوات الله تعالی علیہ و آله و سلم و صدیق اکبر را رضادید بجای شما توجہ
 دارند و وقت دیگر و ستار شماعنایت کردند و فرمودند که این خلعت ولایت است واضح گردید
 همه نیک روشن است بکار خود مقید باشند نوشته بودند که در تلاوت قرآن لذت بسیار شود
 چرا لذت نشود که صفت حقیقی بنفس خود جلوه گریست و از صفت بوصوف راه کشاده است
 بیت اندر سخن دوست نهان خواهم گشتن تا بر لب او بوسه نم چونش بخواند نوشته
 بودند که در حلقه عشا خود را محور حضرت سالت پناه یافتم و مظهر او صلوات الله تعالی علیہ
 و آله و سلم دیدم چنانچه هنگام ذکر کلمه طیبہ لا اله الا الله انار سؤل الله میگفتم مانا
 که بے اختیار از زبان شما این کلمه برآمده باشد با اختیار این قسم کلمه نمیتوان گفت هر چند مطلوب
 الحال باشد نوشته بودند که ذکر در لطائف است نمیبایم مخد و ما ذکر و توجہ و حضور تا زمانے است
 که وجود ذکر در میان است چون ذکر ختم بصحرائے عدم کشد و منتسبات همه باصل عامد شد
 ذکر و حضور هم ملحق باصل گردید و حضور بذات رفت این مان عارف در خود ذکر بیند
 نه حضور بعد از آن اگر ذکر و حضور است خود بخود است و نصیب عارف ازین مقام استهلاک و
 انعدام است و زوال انانیت و شرک خفی است مصراع از حضرت ذات بهر استهلاک است والسلام

۱۰۶۰

۱۰۶۱

۱۰۶۲

۱۰۶۳

۱۰۶۴

۱۰۶۵

مکتوب صد و نودم (۱۹۰)

بدوست محمد بیگ در نصیحت شمر از کمالات نمازہ بسیم اللہ الرحمن الرحیم حامدًا و
 مُصلِّيًا دو کتابت از شما بتعاقب یکدیگر رسید خوشوقت ساخت حمدًا للہ سبحانہ کہ
 بعافیت اند و از یاد واجبہ غافل نیند و تعمیر باطن مشغول اند سعی نمایند کہ راہ ترقی ہموارہ مفتوح
 باشد من استنوی یوماہ فہو مغبون انفاس عمر بسے عزیز و مفتنم ست سعی نمایند کہ بطلان
 نرود و در اہم اشیا مصروف بود باید کہ از مراقبہ و ذکر لسانی و تلاوت و نماز و حلقہ ذکر خالی بنمانند
 و بہر کدام کہ وقت تقاضا کند و جمعیت بیشتر بخشد بہمان پردازند و بتکرار کلمہ طیبہ بزبان غیب
 تر یونند و آنچه حضرت ایشان ما قد سنا اللہ سبحانہ بسترہ بزنگاشہ اند کہ بتدی اوقات
 خود را بگذر بر ہیجے معمور دارد کہ بغیر از ادائے فرائض و سنین موکدہ ہیج چیز نپروازد و عبادات فلاح
 را ہم موقوف دارد درست است لیکن شما ازین حکم خارجید این حکم خاص باہل ابتداست شما بہر چیز
 وقت تقاضا میکنید از امور مذکورہ و بیشتر جمعیت بخشد و کیفیت زیادہ آرد بہمان مشغول
 باشند و چیز ہائے کہ بہماز تعلق دارد در ہر دو کتابت نوشتہ بودند مطالعہ آن بسیار ذوقین
 ساخت علی الخصوص آنچه نوشتہ آید کہ در خواندن نماز جمعیت و حظ بسیار دست میدہد و غیر از
 نماز ہیج چیز پردختن خوش نمے آید و ہر حرفے کہ در نماز از مخرج خود مے بر آید اظہار خوشوقتیہا
 مینماید درین وقت این حقیر را گویا از جائے بجائے میسرنند بسیار خوشوقت ساخت و لذات
 معنویہ بخشید خوش گفت بہیت اندر سخن دوست نہمان خواہم گشتن + تا برب اوسہ زخم
 چونش بخواند بہ حالتے کہ در ادائے نماز روعے میدہد فوق ہمہ حالات و نشانی از صل میدہد
 بے تشابہ تطلبت و پرورہ را از روعے کار میکشاید و از گوش باغوش مے آرد والسلام

مکتوب یکصد و نود و یکم (۱۹۱)

بمشیخت آبا حافظ عبد الحکیم در جواب کتابت او و ترغیب بر طلب مطلوبی بہمتا بسم اللہ الرحمن الرحیم حامداً للہ العظیم و مصدقاً علیٰ رسولہ الکریم بورد و نامہ گرامی مشرف بہتج اگر دیدہ نمائے است کہ از ادان یا دیگر فتاران نمایند مردم دور از کار با وجود بصری مخطور خاطر خطیہ گرفتار بل از پیشگاہ چین است و محبت ازلی سبب ظهور و اظہار گردیدہ است و با وجود غنائے ذاتی خلق را بجناب خویش دعوت فرمودہ و رہے با جناب قدس نمودہ و از روی کرم آن را ہر کشتو افسوس است کہ با وجود دعوت و با وجود ہمنونی از انجناب لایزال محبوب و محبوب باشیم و در بند نفس ہوا بانیم شاد در جہان شادے و ما فارغ و در قح جرعہ و ما ہیشیارہ بعد ازین دست من و درین دوست بعد ازین گوش من و حلقہ یارہ با اینہم دوری و مجوری از یاد دوستان غافل نیست و از لوازم محبت خالی نہ این مسکین نیز از دوستان در یوزہ دعا و توجہ غائبانہ دارو

نکہ

زان حال قطعہ نامہ فارغ

و السلام اولاً و آخراً

مکتوب یکصد و نو و دوم (۱۹۲)

سیادت پناہ میر محمد ابراہیم در جواب کتابت او کہ از التذاذ در نماز نوشتہ و از محبت و اخلاص مرقوم دشتہ بعد الحمد و الصلوٰۃ و ارسال التہنئات میرساند صحیفہ گرامی کہ از راہ محبت فرستادہ بودند وصول یافت از شوق بے آرامیہائے خود نوشتہ بودند بوضوح بیست حق سبحانہ قادر است کہ با حسن وجوہ ملاقات بیشتر آرد چون محبت شاد است است امید است کہ در اخذ فیوض و برکات از یاران حضور کمی نکنند فقیر نیز در یادہ شما بشارتے یافته است و معیت شمار از معیت بعضی یاران حضور زیادہ تر دیدہ امیدواریم کہ باندازہ آن آثار مترتب شود نوشتہ بودند کہ اکثر اوقات در نحو کیفیتے سوائے کیفیت سابق میاید اغلب کہ از مقام فوق حفظ شدہ باشد بلے حفظ از مقام فوق حاصل است کہ کیفیت مسطورہ بران مترتب است لیکن در ہمین مقام تحتانی بے آنکہ دخول در مقام فوقانی شدہ باشد مانا کہ التذاذ و کیفیت کہ در نماز دست میدہد الخ اثر ہمین کیفیت جدیدہ بود مرقوم نمودہ بودند کہ بعضی اوقات چنان محسوس

ماضیہ انجائید

برای اور

میشود که رکوع و ساجد شخص دیگرست میتواند که این مبدأ تعین بود که سالک آن بقایا بدست
اعضائے وجود همگی دست گرفت + نامے ست زمن بر من باقی همه اوست + سر از سجده
برداشتن چگونه خوش آید که سجده موطن کمال قرب است حدیث السَّاجِدُ یَسْجُدُ عَلَی قَدَمِ اللَّهِ
تَعَالَى فَلِیَسْجُدَ وَ لَیَرْغَبَ شُنُودَه بَاشَنَد نَوشَه بَودَن دَبا و جَود اِین و قَته که صورت تَرادَر تَصَوُّر
مے آرد از همه زیادہ لذت میدهد و عجب وقت میشود و فیض و انوار در خود عجب ملاحظه میکند و اخلاص
بحدیست که اگر بر اهل زمانه ظاهر شود نزدیک است که از نا فهمی خود تکفیر کنند مخدوم این همه ایزد کبار
مناسبیت معنوی و اتحاد خیر میدهد امید است که باندازه آن جذب معانی نمایند و معیت تام

حاصل کنند والسلام
مکتوب صد نود و سوم (۱۹۳)

سیادت پناه میر محمد یعقوب در تحریریں بر ذکر و طاعات الحمد لله و سلام علی عبادہ
الذین اصطفی المکتوب مرغوب فرزند نور چشم رسید خوشوقت ساخت بنکر و فکر مقید باشند و
بر کسب مرضیات حق سبحانه سرگرم بودند ثبوت جوانی را صورت طاعات و عبادات نمایند حدیث
شَابٌ نَشَأَ فِی عِبَادَةِ اللَّهِ شُنُودَه بَاشَنَد مَابر اَمثالِ شَما جَوانان غبطه میریم آیام جوانی مادر سوا
و هوس گذشت الحال حسرت و ندامت نقد وقت است جوانی باز نمی آید متنی بیما حاصل حاصل است
همان قضیه است شخصی گفته کیت الشباب یعود از هجوم خطرات و لتنگ نشوند بکار خود
مقید باشند و استغفار بسیار میکرده باشند والسلام اولاً و آخراً

مکتوب صد نود و چهارم (۱۹۴)

بشیخ محمد باقر لاهیوی در بیان آنکه خانه را از صاحب خانه نسبت است الحمد لله و سلام علی
عبادہ الذین اصطفی المکتوب شریف رسید مسرت بخش گردید از ملاقات خلیفه عهد که
برنگاشته بودند مفصلاً بوضوح بیوست حق سبحانه عواقب امور بخیر کناد و خلیفه وقت را توفیق

و استقامت بخشاد و از برکات و نسبت این کار نصیب کامل داد و اگر می مجلس و احوال باران
 که نوشته بودند بتفصیل واضح گردید و سبب خوشنودی و خوشوقتی شد حق سبحانه دوست از امور
 بترقیات وارد و ابواب فیوض مفتوح سازد نوشته بودند منزله که در جهان آباد در انجا گرفته القدر
 بی فیض بود که چه نویسد بعد از آن که چند روز در انجا نشست و خواست کرد القدر مخاطبانوار
 ظاهر میشود که در جانب فوق بفق العرش گذشته و از جانب تحت از تحت الشری تجاوز نمود
 گویا فنا و بقا بعروج و نزول این فقیر بهم رسانیده و این مکشوف در رنگ محسوسات ظاهری
 که گنجایش ریب نیست بے و للارض من کانس الکریم نصیب خانه را با صاحب خانه
 اتصال خاص حق جو است و از انوار و برکات او امیدوار از انجا بزرگی و عظمت بیت الله را
 قیاس باید نمود و انوار و برکات آنرا باید فهمید فاللذرات و رب الارباب حضرت ایشان با
 قدس سره نیز انوار و برکات خانهای سکونت خود را بیان میفرمودند و عجایب و غرائب آن
 مواطن را اظهار می نمودند و خانهای که در جوار آن خانهای بودند برکات آنرا نیز میفرمودند
 در سفرها در هر منزل قرنی و بلاد که فرود آمدند حقائق آن بلاد و قرنی برایشان ظهور میکرد
 و منکشف میگشت بعضی از آن حقائق مومن و بعضی از آن کافر و السلام اولاد و آخراً

توقیر

نمانده

۶۰۹

۶۱۰

مکتوب یکصد و نود و پنجم (۱۹۵)

بمخدومزاده عالیجاه شیخ محمد خلیل الله در شرح احوال او بعد الحمد و الصلوة بفرزند
 نور چشم میرساند احوال بهم حال مستوجب حمد و الجلال است المسؤل من الله سبحانه
 عافیتکم و استقامتکم ظاهر او باطناً و ترقی درجاتکم حقیقتاً و معنی کتابت که
 از راه محبت فرستاده بودند رسید و قانع بشیره که نوشته بودند مطالعه آن ذوقین ساخت حق سبحانه
 معانی مکنون را بمنصه ظهور آورد و از قوت لفظ رساند هنگام نوشتن کتابت شمارا بخلعت مرتین
 بدوازه تعین حقی یافت و وصول معلوم شد دخول هنوز مشخص نیست و حقیقت احمدی اگر نفس

۶۱۱

حقیقت کعبہ است چنانچہ از بعضی عبارات حضرت ایشان ما معلوم میشود پس حاصل است اصیبت
 بتوجہ نذر و اگر تعین حتی است پس نیز در معرض حصول است و اگر امری دیگر است محتاج بتوجہ است
 امیدوار باشند و آنچه دیدہ اید کہ فقیر در حق شما میگوید کہ یاد و نایب مناب ید من است از مناسبت
 تامہ خبر میدہد و از اتحاد معنوی شعر دیگر نوشته بودندا اگر چه این حکم بہاریافتگان جناب
 قیومیت بے ادبی است الہ فقیر باین قسم عبارات کہ در بارہ این دور از کار بنویسند رضی است
 گذشت من بعد نخواہند نوشت بعد از نوشتن کتابت مرہ ثانیہ کہ توجہ واقع شد معلوم کردہ
 کہ دخول دران حقیقت میسر شد و العلم عند اللہ سبحانہ اگر ولایت شما ولایت محمدی است
 علی صاحبہا الصلوٰۃ والسلام و التَّحِيَّةُ لَيْسَ اِنْ دُخُولُ الْحَقِّ بِالاصالۃ است
 و گرنہ بالتبع است و الفرع والسلام اولاً و آخراً

الحاق

مکتوب یکصد و نود و ششم

بلا محمد من حافظ آبادی در شمعہ از کمالات نماز بعد الحمد والصلوٰۃ و تبلیغ الدعوات
 میرساند کتابت کہ فرستادہ بودند رسید خوشوقت ساخت نوشته بودند کہ در بعضی اوقات در نماز
 فرض خصوصاً در حالت امامت حالتی رو میدہد کہ گویا جسد گداخته میشود از مہابت عظمت
 او تعالی و در وقت سجد خوش نمی آید کہ سر از سجد برداشته شود واضح کردید مطالعہ آن ذوقین و
 خوشوقت ساخت حق سبحانہ از کمالات آن بہرہ اتم عطا فرماید و از حقیقت آن بزرگداشت
 نماز معراج مومن است انموج حالت مہاجرتیہ در نماز ہویدا میگردد و الشاگرد یسجد علی
 قد حی اللہ فلیسجد و لیرغب فطوبی لمن وفق لادائہا باداہما و شرائطہا
 و اخذ حظاً من کل من از کانیها و طول سجودہا و قیامہا و عروج من صورہا الی
 حقایقہا والسلام علی من اتبع الهدی

صحیفہ گرامی شریف ساکن
 جامعہ
 جامعہ
 جامعہ

مکتوب یکصد و نود و ہفتم

بِحافظ ابوالسحاق تہ آئی در تعبیر خواب و حقیقت فنائے قلب و نفس بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ السَّلَامُ عَلٰی عِبَادَةِ الدِّیْنِ اصْطَفٰی اصْحٰبِہٖ کَرَامِی سیدہ مسرت بخش گردیدہ آنکہ
 حضرت اسحاق علی بنیینا و علیہ الصلوٰۃ والسلام در خواب بشما نیشکر کلان فرستادہ اند
 و شمارا بکلمہ طلبیدہ اند بعد از ان شما چند مرتبہ مکہ معظمہ را در خواب دیدید نیک و مبارک است از مناسبت
 معنویہ یا حضرت علیہ السلام مشعر است و دیدن مکہ مبارک را بعد از این خواب مؤید این معنی است
 چه کعبہ را یا حضرت و پدر بزرگوار و برادران حضرت علیہم الصلوٰۃ والسلام خصوصیتے است
 خاص دوستہ مرتبہ کہ خود را برہنہ یافتہ اید و چون پرچہ پوشیدید باز برہنہ یافتہ تعبیر آن فناست
 و گست از تعلقات و فنائے قلب کہ معلوم میکنید مقوی آن دیدست و کمال گست
 منوط بقنائے نفس است و خروج او از ذمائم اوصاف و اخلاق و از انانیت و ترفع و عدم انقیاد
 با حکام الہی جل شانہ کہ در بہاد و مودع است در فنائے قلب و ال علم حصولی اشیاء است نفس
 حاضر درین موطن ہنوز بر پائے است و علم حصولی او بر جا درین قنارہ خیز از تعلقات آفاق
 رستہ است و از گرفتاری غیر خود گستہ لیکن از آفات نفس بالکل خلاص نگشتہ است و از انانیت
 او تمام رستہ در فنائے قلب زوال علم حصولی کافی است و خروج از علائق آفاق بسند چہ
 علت او ذاتی نیست عرضی است مرض او درونی نیست بیرونی است زوال تعلقات بیرونی در
 تزکیہ و تطہیر او کفایت میکند نیسان آفاق در حق او فنا بخش و در فنائے نفس زوال علم حصولی
 کہ عبارت از نفس حاضر است ناگزیر است زوال تعلقات آفاق در فنائے او کفایت نکند مرض
 او ذاتی است تا او در میان ست بلائے او جان ست مصرع تو میباش اصل کمال این ست بسند
 تفصیل این معاملہ در مکاتیب دیگر مذکور است و تحقیق آنکہ زوال نفس حاضر با وجود بقائے تکالیف
 شرعیہ و احکام بشریت بچہ معنی ست مصرع میباش و میباش مشکل این ست و السلام و

مکتوب یکصد و ہشتم (۱۹۸)

میرزا محمد صادق اسپر نصیر خان در علامت فناے قلب و حقیقت تبدل صفات و تحسین واقعہ کہ
 دیدہ بودہ بسبب اللہ الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوة وارسال التحیات میرساند
 مکتوب شریف رسید مسرت بخش گردید سلامت و بعافیت باشند و بر جاوہ شریعت و سنت
 مستقیم بودند نوشته بودند کہ بشیخ محمد حسین صحبت داشته و توجہات گرفته درین چند روز اثناء
 بندگی سلطانی و بفنائے قلب فرمودند کہ شدہ است مخدوم علامت فناے قلب آنست کہ خطرہ
 ماسوی حق حل و علا از دل مطلقا برود و بگوئد کہ اگر تکلف یاد ماسو نماید سرگز بیادش نیاید بواسطہ
 نسیانے کہ دل را از ماسوی حاصل شدہ است این حالت قدم اول است در اطوار ولایت و کمال
 نخستین است کہ شرط کمالات دیگر است این دولت کہ شمارا درین مدت قلیلہ روئے دادہ است
 اجل نعم است شکر خداوندی حل نشانہ بجای آرند و منتظر ترقیات باشند نوشته بودند کہ حرکت
 بدماغ گاہے میاید آیا فناے نفس حاصل شدہ است یا نہ مخدوم فناے نفس امر دیگر است حرکت
 و ماغ کارے ندارد علم حضوری کہ بذات خود متعلق است در رنگ علم حصولی در راه باید گذشت
 تا فناے نفس روئے نماید چنانچہ زوال علم حصولی بفنائے قلب تعلق دارد و در مراقبہ از تبدل
 صفات بر خود کہ نوشته بودند نیک است گوئیا از شانے بشانے دیگر میروید نوشته بودند کہ در
 مشغولی مے بینم کہ ضعیفہ است خوش روبرو فقیر ظاہر گشت و گفت کہ بقیہ طینت آنسور
 صلے اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و سلم کہ مانده بود از گردن بالا بحضرت ایشان مرحوم عطا گشته
 و چیزے دیگر کہ از و باقی مانده بود اشارت بفقیر کردہ گفت کہ از ابرو بالا با و عطا شدہ مخدوم
 خلقت حضرت ایشان از بقیہ طینت نبی علیہ و علیہ الصلوٰۃ والسلام برست
 عظیم از آنرا آنحضرت سجدہ شکر بجای آرند کہ این قسم آنسور در واقعہ بشما نموده اند از مناسبت نامہ
 خبر میدہم ہر چند در تعیین موضع خلقت در ہر دو جان تفاوت فتنہ است دیگر شیخ عبد الخالق از
 یاران خوب خوب است و صاحب کمالات اگر با و صحبت دارند و توجہ بگیرند گنجایش دارد
 نیک است والسلام علیکم وعلی سائر من اتبع الہدی

مکتوب (۱۹۹) صد نود و نهم

بشیخ عبدالحق بنگالی در آنکه از ورود طلبات رسان لرزان باشند و از مکر خداوندی جل شانه
 امین نبوند و شمه از کمالات محبت بعد الحمد والصلوة و ارسال التحیات میرساند
 مکتوب شریف رسید مسرت بخش گردید نوشته بودند که پیش ازین کتابت از جهان آباد فرستاده
 بودیم مخدوما معلوم نیست که آن کتابت بارسید باشد یا نه اگر رسید باشد مضمون آن بخاطر
 نیست نوشته بودند که درین سفر کس بسیار داخل طریقہ علیہ شده اند خصوصاً اکثر مسکنان قبائل
 حمل الله سبحانه على ذلك نیک باحوال آنها پروراند و حلقه ذکر و مشغولی را گرم سازند
 از ورود طلبات رسان لرزان باشند و از مکر خداوندی جل شانه و عمر سلطانہ امین نشوند و همواره
 ملتجی و متضرع باشند مبادا در کارخانه عظیم خلل بیفتد و اشتغال نخلق از حق سبحانه باز دارد و گرمی
 طالبان سبب خشکی این کس گردد و بهر حال ہم بیاران صحبت دارند و استغفار و التجار از دست
 ندیند و عمل و استغفر و در شبها زوی یکد و وقت برائے خلوت معد سازند و ذکر کثیر و
 تذکر ذنوب و زلات و توبه و انابت دران هنگام غنیمت شمرند و اوجبه دور افتاده بدعا
 خیر یاد آرند از محبت و اخلاص میرزا محمد صادق حسن بیگ نوشته بودند بے اخذ فیوض
 و برکات باندازه محبت است که معانی خفیه را جذب نماید و محب با رنگ محبوب برآرد و
 فنا و بقا که از کان ولایت اند نتیجه محبت اند اگر محبت نمیدود دروازه ظهور و اظهار وجود
 و ایجاد را که میکشود و طالب باطلوب بنمونی که مینمود والسلام علیکم وعلی سائر من اتبع

دو بند
 دو بند
 دو بند

مکتوب (۲۰۰) دو صدم

الهدایه

دو بند

بشیخ حسین منصور جالندهری در شرح احوال او که متضمن بعضی اسرار است بسم الله
 الرحمن الرحیم حامداً ومصلياً اللہ تعالی ابواب فیوض را همواره مفتوح داراد مکتوب

Marfat.com

افضل الصلوات واجل التحیات

شرف کہ محتوی بر بشارتِ صحبت و ظهورِ اثرِ آن از سرورِ کائناتِ عَلَیْہِ وَعَلَىٰ اِلَیْہِ الصَّلَاةُ وَ
 السَّلَامُ بود و نیز وقتیکہ در نماز امامِ جماعتی بودید بعد از ادا کئے نماز چون خود را بخصوص دعا کردید
 اثرِ اجابتِ ظاہر نشد و چون جماعتِ اہلِ اقدار اورادِ عجمیہ شریک کردید آثارِ اجابتِ بظہور پیوست
 و سائر اذواق و مواجید رسیدہ مسرت بخش گردید اللہم زد نوشتہ بودند کہ الحاق بحقیقتہ
 الحقائق کہ یافتہ اید آیا بتعینِ حجتی است یا نہ آنچه بفعلِ بھم می در آید تعینِ حجتی است و موافق آن
 خلعت و زینت نیز مشہو میگردد و نوشتہ بودند کہ نوعی از محبوبیت درین تعین محسوس میگردد
 چرا محسوس نگردد کہ حقیقتِ حبیبِ عالمین است عَلَیْہِ وَعَلَىٰ اِلَیْہِ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ
 کہ رئیسِ محبوبان و رئیسِ مرادان است اگر محبوبیت درین تعین نباشد کجا باشد غایتہ کافی البتہ
 کسی کہ بوصولِ این موطنِ مشرف شود ازین معنی بہرہ یاب است خواہ باصالت رسیدہ باشد
 خواہ بطفیل و ضمنیت دیگر علی تفاوتِ درجاتِ الفریقین وَاللہُ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَىٰ
 اَعْلَمُ بِحَقَائِقِ الْاَشْیَاءِ وَالْاُمُورِ كُلِّہَا وَالسَّلَامُ عَلَیْ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ

بیتہ کلذیہ

بیتہ کلذیہ

مکتوبات دو صد و یکم (۲۰۱)

سیادت پناہ سید ابو الخیر شاہ آبادی در ذکر بعضی از خصائصِ نسبتِ حضرت پیر و تکبیرِ رضی اللہ
 تَعَالَىٰ عَنْہُ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَتَبْلِیغِ الدَّعَوَاتِ میرساند کتابتِ شریفِ رسیدہ خوشوقت
 ساخت آنچه از احوالِ خود نوشتہ اند کہ از بار وجود کہ برین ہستی ناتوان افتد بنوعی پیشود کہ بر
 مورچہ ضعیفہ بار کوهِ عظیم افتد بان میماند فلما تجلی رَبُّہُ لِلْجِبَلِ جَعَلَهُ دُکَّاءً وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا
 بوضوح پیوست اللہم زد امید است کہ این بار آثارِ بشریت را بہ تمام برورد و بار خوشگوار آرد نوشتہ
 بودند کہ کلامِ حضرت ایشان از مرتبہ ذاتِ بحت است و کلامِ سائر عزیزان از مرتبہ صفات یا
 ظلالِ صفات است مخدومان نسبتِ آنحضرت نسبتِ اصحابِ کرام است و آخرتیتے است کہ برنگ
 اولیت بر آمد است این نسبت شریفہ را با نسبتہائے دیگر عزیزان چہ نسبت آن نسبتہا از

بیتہ کلذیہ

قیدِ نفسِ نرسته است و بورایِ آن شتافته و این نسبتِ عزیزهٔ منجر از ورایِ آفاق و
انفس است و ورایِ جذب و سلوک است تا بحال نوید و السلام

مکتوب (۲۰۲) دوصد و دوم

بصلاح آثار صوفی پائیده محمد کابلی در شرح احوال اوبه الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین
اصطفیٰ مکتوب شریف رسید خوشوقت ساخت حق سبحانه بجمعیّت صوری معنوی اردو برجا
شرعیّت و طریقت استقامت دهد نوشته بودند که خود را درین ایام داخل تعین حجتی میاید بلکه از مرکز
هم بهره مفهوم میشود و در سکوت تنها و در حلقه یاران که در مراقبه میقوم تمام را نور محمدی علیه و علی
الله الصلوٰة والسلام فرو میگردد و محذوم این نسبت علیه حکم عنقار مغرب دارد و عقل و هوش
از تصور و خطور آن میگذرد و اللہ تعالیٰ حصول این معنی را مبارک و میمون گرداند و سبب هدایت
جمع کثیر سازد و احاطه نور همه را بصاحب نور رساند انہ قریب بحیب واقعہ کہ در باب نیریت
غنیم دیده اید و در کتابت فرزند می نوشته اید مطالعه نموده درین باب توجه و دعا را بیش از پیش
بکار برند که مسلمانان بحق تعالیٰ از فتن و امان خود در این امان آرد و السلام اولاً و آخراً

مکتوب (۲۰۳) دوصد و سوم

بمیر سید اسیر در بیان آنکه لقای حقیقی موعود با خرت است و شهادت دنیاوی همه بظلال است
است و شمه از کمالات نماز الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین اصطفیٰ اللہ تعالیٰ
ابواب فیوض را همواره مفتوح دارا و نامه نامی صحیفه گرامی که نامزد این مسکین نمود بودند بورد
مشرّف گردید اظهار تالم از دوری صوری ضروری نموده بودند از اینجانب نیز حدیث شوق برخواستند
و المؤمنین مزار المؤمنین بخاطر آرنده چه توان کرد دنیا محلّ فراق است موطن لقا آخرت است
حق سبحانه باحسن وجه آنجا جمع سازد و تلافی این فراق نماید و لقای حق محلّ و علانیه موعود

دوست و بیوم
بیران

بآخرت است من كان يرجو لقاء الله فان اجل الله لا يتغير موت من الموت من مقتدمات آخرت است
 مشاهدات و معاینات که در دنیا بان تسلی میگیرند در رنگ سرب است که تشنه آنرا آب پزند
 و عالی همت بان فریفته نشود و از سرب سیراب نگردد و مشاهدات دنیاوی همه بطلال و البته
 است و از قید خیال رسته هر چه دیده شد و دانسته شد آن همه غیرت است آری چون نماز معراج مومن
 است و مصلی کامل در حین ادا کس از دنیا می برآید و بنشأه اخروی می پیوندد اگر نمونه دولتی
 که با آخرت موعود است در وقت ادا کس آن رومی نماید گنجایش دارد دنیا فرزند آخرت است
 هر قدر که دین مومن افزونی در زراعت نموده آید اجر آن اتم و اکمل بود و مراتب قرب و شهود در
 آخرت زیاده تر حاصل نماید و افزونی زراعت یا در کیفیت است و یا در کمیت آنچه معتبر است افزونی
 در کیفیت است چه افزونی در کمیت از علوم هم می آید و افزونی کیفیت بخواص مخصوص است چه نفوس شان
 از دولت فنا و بقا باطمینان پیوسته و از آمارگی رسته و ازین بگذر طاعات و عبادات از ریا و
 دقائق شرک بعید است و باخلاص نزدیک بقبول اقرب سلوک طریق رغبته برائے تحصیل حقیقت
 اخلاص است بے تحمل و کلفت که منوط بقنای نفس است و اطمینان او و حصول حقیقت بندگی
 است که مربوط است بخلص از دقائق شرک تا اسلام حقیقی رومی نماید و حقیقت صلوة و سایر
 طاعات پرده کشاید نه آنکه مطلوب را در دام آرند و عنقا را شکار کنند مصرع عنقا شکار کس
 نشود و دام باز حین بگویند علم الفناء و البقاء تدور علی صحیح النیة و خلوص العبودیة
 و ما سوذک فمخالطة و زندقه اللهم ارننا حقائق الاشیاء کما هی و جیبنا عن
 الاشتغال بالملاهی بجرمة من ما زاغ بصره و ما طغ علیه و علی الصلوات التلیما

نماز معراج

خواص مخصوص

وفاقیط

درایت

العلی و السلام

مکتوب دوم چهارم

اولا و اخرًا

بشیخ انور نورسزانی در تعبیر وقایع او بحق سبحانه و تعالی باعلی مرتبه کمال ترقی و یاد کتابت که

۱۵ واقع است در شروع سوره عنکبوت از پارده من خلق (۲۰) ۱۲

Marfat.com

فرستاده بودید رسید فرحت افزای گردید آنچه میگویند که شمار اقطاب العالم نام کرده اند بشارت
 حصول کمالات قطبیت است نه منصب قطبیت و همچنین آنچه دیده اید که شمار بر تختی که این فقیر
 بر آنست همراه خود گرفته است تعبیر آن نیز مثل تعبیر واقعه اولی است نوشته بودند که وقت وداع گفته
 بودی که نسبت شما اعلی است و شمارا می بینم که بزود روزی آراسته اند اما نگفتی که آن کدام نسبت است
 که عالی است مخدومان نسبتی که دارید و نقد وقت شماست بعلو موصوف است احتیاج تعیین ندارد
 از مشرف شدن بحقیقه الحقائق نوشته بودند نیک روشن و مبارک است از گرمی مجلس و تاثیر صحبت
 که قلم آورده اید شکر خداوندی جل شانہ بر آن بجای آید و باحوال طلبہ نیک پردازید و توجهات
 گمارید لیکن از مکر حق جل و علا ترسان لرزان باشید فلا یامن مکر الله الا القوم الخاسرون

بودند
 اند
 عالی

اند از آنکه بر او باشد
 دوست

و السلام

مکتوب (۲۰۵) دو صد و پنجم

بمخدوم زاده عالی منقبت شیخ عبدالاحد در امور که تعلق بولایت احمدی تعیین جوی دارند الحمد
 لله علی نعمائیه و الصلوٰة و السلام علی افضل انبیائہ و علی الہ و اصحابہ و سائر اولیائہ
 نامه گرامی که مشتمل بر فقرات شوق و شعربانے شور انگیز بود رسید مسترت بخش گردید آنچه از اذواق
 و مواجید سنیت نگارش رفته بود بوضوح پیوست مسطور بود که بعد از وصول بولایت احمدی که سر
 محبوبیت است عارف متلون بلون محبوبیت و کو علی سبیل الا نعکاس خواهد بود و خود را هم
 باین بلون سیاه و هم متلبس بلباس محبوبیت حل این دقیقه نمایند که لباس مذکور از راه دخول
 ولایت احمدی ظاهر شده است یا این جداست و تعیین که از راه ولایت احمدی مفهوم میشود جدا
 سعادت آثارا اگر پیش از وصول باین ولایت لباس خود را متلبس میافتند پس اجمال حاصل بود
 قوی بود و اگر بعد از وصول این لباس ظاهر شده است پس ظاهر آنست که منشأ آن همین ولایت
 و آنچه در بادی نظر می در آید هم آنست که هر دو ناشی از آن ولایت اند که سر اسر محبوبیت است جداگی
 مفهوم نمیشود و نسبت عموم و خصوص که در تعیین جوی و ولایت احمدی ثابت کرده اند از آنجا تفویض

لا اله الا الله

احمدی بر تعینِ حجتی مفہوم میشود و این محل تامل است چه تعینِ حجتی منتهای حقایق ممکنات است و حقیقتی از حقایق ممکنات فوق آن نیست چنانچه حضرت ایشان بآن تصریح کرده اند و برین تقدیر ترقی از تعینِ حجتی جائز بلکه واقع بود و حال آنکه از اغیر واقع و محال نوشته اند که قدم از انجا برداشتن و پیش نهادن قدم در وجوب ماندن است و از امکان بر آمدن که محال عقلی و شرعی است و السلام

مکتوب (۲۰۶) دوسم و ششم

سجادی محمد شریف خادم در حل آنکه رضا بقضائمانافی طلب و دعاست بعد الحمد و الصلوة و تبلیغ الدعوات میرساند کتابت شما که متضمن الفاظ کسیر نفس بود رسیده فرحت افزا گردید خوب واقع شد که باہل منیا رجوع نیفتاد و از راه فقرائے طریق نوشته گذشت بعد از آنچه مقدر بظہور خواهد پیوست پرسید بودند کہ حدیث ان الله یحب معالی اہلہم مقتضی آنست کہ امور عالیہ باید طلبیدن و مقام رضا و عبودیت تقاضا میکند کہ این کس بیح طلب نکند کہ منافی عبودیت و رضاست محمد و ما این سوال در مطلق دعائے آید چه دعا خوبستن امرے منافی رضا و تسلیم است جواب منافات ممنوع است رواست کہ بوجود رهنی باشد و طالبی یا دتی بود طلبی یا دتی عدم رضا بوجود نیست قل رب زدنی علما و هب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی دوستان حق حل و علا از بلائے اور رضی اند مع ذلک دعائے دفع بلیتہ میکنند رب انی مسنی الضر و انت ارحم الراحمین اگر رضا بقضائمانافی طلب بود چرا امر بدعاشود و قال ربکم ادعونی استجب لکم پس معلوم شد کہ منافات فیما بین ثابت نیست در بار بشارت کہ نوشته بودند موقوف بر حضور دارند و قلم را معذور و اللہ اعلم

مکتوب (۲۰۷) دوسم و ہفتم

خواجہ ماہ پسر خواجہ عبدالرحمن نقشبندی در شرح بعضی کلمات مصطلحہ قوم اللہ تعالی ابواب

دوسم

عبودیت

بانیج

و السلام و لا اله الا

دوسم

Marfat.com

فیوض را همواره مفتوح داشته بر جاوده شریعت غز او سنت مصطفی علیه و علی اله الصلوات
والبرکات العلی مستقیم و ستیم دار و صحیفه شریفه رسید مسترت بخش گردید شرح بعضی از
مصطلحات قوم نموده بودند بدانند که جمع عبارت از آن است که خلق را از حق جل و علا جدا نه بیند و
سکر اوصاف و احکام یکے بر دیگرے جاری سازد و این را کفر طریقت گویند و اکثر شطحیات و سکیات
که از مشایخ صادر شده است ناشی از مقام جمع است درین مقام ذکر را از غلبه سکر لقلقه و
وسوسه میداند و نماز را شرک مے پندارد و بعد و دوی مے بیند و بقول انا الحق و سبحانی
مے سراید جمع الجمع که آنرا فرق بعد الجمع نیز گویند آنست که خلق را از حق سبحانه جدا بیند و تمیز آید بعد
بے تمیزی که در مقام جمع بود و صحو بعد از سکر حاصل شود و اسلام پس از کفر و سوسه نماید و بندگرو نماز
پرواز و سیر آفاقی مطلوب بیرون از خود جستن است و سیر انفسی در خود آمدن و گرد دل خود گردیدن
گفته اند سیر آفاقی بعد در بعد است و سیر انفسی قرب در قرب یافت در خود است بیرون از خود
یافت نیست سیر محو یا بینا مبر هر سوسه دست با تو در زیر گلیم است هر چه هست +
سیر الی الله سیر تا اسمی است از اسمائے الهی خل و علا که مبدأ التعلین سالک است درین سیر قطع دایره
امکان است الی ان یتبای الی الیم الذی هو من مراتب الوجوب سیر فی الله عبارت
از سیر در ان اسم و در ظلال الحصول آن اسم است پس سیر فی الله یعنی سیر فی اسماء الله تعالی و فی
صفات باشد این هر دو سیر محصل کمال اند و در مراتب عروج و اینجاد و سیر دیگر است که بنزول تکمیل
تعلق دارد سیر عن الله باشد و سیر فی الاشیاء سیر ثالث در انشاء نزول است و سیر رابع کمال
نزول است که مقام دعوت است بر رخ آزا گویند که وسطه بود میان دو چیز که رنگ هر دو طرف
دشته باشد حقیقت محمدی را علی صاحبها الصلوة والسلام که مقام وحدت است بر رخ
وحدت کبری گویند که وسطه است میان اطلاق ذات و مراتب تقیدات مرتبه واحدیت که اعیان
ثابت اند و حقایق ممکنات و این مرتبه وحدت هم رنگ اطلاق دارد و هم رنگ تقید مطلق است مقید
بقید اطلاق و مطلق است که ضد او تقید است و اطلاق مرتبه فوق که مرتبه لا تعین است اطلاق

شانه

است بے قید اطلاق و بے ضدیت تقید و اعیان ثابتہ را برزخ بین الوجود و العدم گفته اند
 کہ رنگے از وجود دارند کہ در علم الہی جل شانہ وجود دارند و ہم رنگ عدم در خارج معدوم اند و قبر را
 برزخ گفته اند میان دنیا و آخرت و احکام ہر دو دارد و من قات قات فقد قامت قیامتہ
 و احکام قیامت از عذاب حساب و ثواب و القطار اعمال دارد و احکام دنیا نیز دارد و القطار
 عذاب از کفار شہائے جمعہ و روز جمعہ و ماہ رمضان ولایت صغری و ولایت کبری و ولایت
 علیا این الفاظ از مصطلحات خاص حضرت ایشان است کہ در کلام قوم موجود نیست ولایت
 صغری ولایت اولیاست کہ بظلال اسما و صفات تعلق دارد ولایت کبری ولایت انبیاست
 علیہم السلام کہ باصل متعلق است و ولایت علیا ولایت ملا اعلیٰ است کہ فوق این ہر دو
 ولایت است و کمالات نبوت کما لایست کہ متعلق نبوت انبیاست علیہم الصلوٰۃ
 و السلام و فوق کمالات ولایت گانہ است و تفصیل کمالات این ولایت نہ گانہ و کمالات نبوت
 در مکتوب بیان طریق از مکتوبات جلد اول حضرت ایشان است از انجا طلب فرماید مخدوما
 رسالہ است کہ این فقیر در شرح بعضی کلمات کہ در طریقہ ما زبان زد و دارند بالتمام بعضی بار
 نوشتہ است نقل آنرا فرستادہ است مطالعہ خواہند کرد و السلام علیکم و علی سائر من
 اتبع الهدی و انتم متابعۃ المصطفیٰ علیہ و علی الہ الصلوٰت و التسلیمات و البرکات علی

مکتوب دوشم (۲۰۸) و ششم

شیخ خالد سلطانپوری در ترغیب ضابطقنا و در فضیلت فقرہ مکتوب مرغوب رسید آنچه از
 مضائق روزگار مرقوم نمودہ بودند ہمہ بوضوح پیوست سبب تفکر خاطر گردید اللہ تعالیٰ از عالم
 غیب کشایش کند و امداد فرماید فقیر درین باب فاتحہ خواند از دعا غافل نیست مخدوما تک کردن
 فراخ گردانیدن رزق ہم فعل اوست تعالیٰ کہ را در آن دخل نیست اللہ یبسط الرزق لمن
 یشاء و یقدر بندہ مقبول است کہ بفعل و ارادہ و تقدیر او تعالیٰ رضی باشد و چین ابرو

دویم

عاطلی

دویم

نکند و کشاده پیشانی و خورم بود این فقر و تنگی معیشت بخواص بندگان خود عنایت میکند مقصود
از آفرینش ایشانند سعادت این کس است که در امرے باین برگزیدگان شریک باشد اگر قدر این
نعمت بداند و راه صبر رضا پیش گیرد امید است که فرداے قیامت نیز در انوار برکات این زکوار
شریک شود و از اُلُسن شان زلّه بر دارد و تنگ نشوند و از حیات خود تبری نمایند حیوة که در غفلت
گذرد قابل تبری است در دنیا برائے عیش و تنعم نیاورده اند محل عیش در پیش است اللهم
اِنَّ الْعَيْشَ عَيْشُ الْاٰخِرَةِ و در دنیا برائے طاعت و عبادت آورده اند و مطلوب معرفت حق
است جل و علا اگر درین امور مطلوب خلل است جائے ماتم است دنیا و ما فیها کرائے آن نمیکند که بقدر
آن این زندگانی فانی تنگ آید که عُسْر آن سبب لُسْر آخرت است وَالسَّلَامُ اَوْلَا وَاخِرًا

جوید

مکتوب دوصد و نهم

شعبه

بکام شاه مراد قلی پشاوری در ترغیب پرده سخن باحوال طلبه و ترمیم از مکر خداوندی جل شانّه
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَامِدًا وَّمُصَلِّیًّا وَّمُسَلِّمًا مکتوب مرغوب سیده مسرت بخش
گردید از اجتماع طلبه و گرمی مجلس و تاثیر صحبت و حصول فنائے قلب بعضی یاران را که نوشته بودند
بوضوح انجامید و خوشوقت ساخت بیت آسمان سجده کند به زمین که درو یکد و کس
یکد و کس بهر خدا نشینند و نیک باحوال یاران بهر داند و توجهات نمایند و ترغیب نگه داشت
نسبت علی الدوام کنند لیکن از ورود طالبان ترسان لرزان باشند و از مکر خداوندی جل شانّه
ایمن نبوند و با خرابی این کس درین ضمن خواسته باشند یا بجزله درین باب همواره ملتی و
متضرع بوند و از عجب و پندار ایمن نباشند رَبَّنَا اِنَّا اِنْتَا مِنْ كَدُّنِكَ رَحْمَةٌ وَّهَبْ
لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشْدًا وَّالسَّلَامُ عَلٰی مَنْ اَتْبَعَ الْهُدٰی

درد

درد

مکتوب دوصد و دهم

درد

بصوفی محمد حسین کابلی شرح احوال او بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَ
 تَلْوِیْحِ الدَّعْوٰتِ مِیْرَسَانْد مکتوب مرغوب سید خوشوقت ساخت واقعات روشن کہ نوشتہ اند
 از عین سرور کائنات علیہ وعلیٰ الہ افضل الصلوات واکمل التحیات و عنایت شد
 خلعت سبز از ایشان و همچنین دو خلعت دیگر از ہر کدام از حضرات حسین و دین خود را بصورت زین
 خوش رو بلباس سُرخ و بر تمام بندائے اعضا ز یورمائے فاخرہ و در ہمان زمان شیرے حملہ کنان
 بر شما ظاہر گشتن بعد از ان خلاصی یافتن از ان و ادا کردن دوکانہ شکر و خواندن تمام قرآن
 در ان وقت ہمہ واضح ہوید اگر دید ہر کدام نیک عالی ست نوشتہ بودند کہ چون در راہ میروم ہر چیز کہ
 ہمہ میان آسمان زمین ست ہمراہ فقیر میروند در انوقت ہر چیز کہ مشاهده شود نوائے
 ہمہ اوست بگوش میرسد و از ہوش بر دے دین راہ غیب الغیب ہر ذرہ از ذرات این راہ بندائے
 اِنِّیْ اَنَا اللّٰهُ مے سراید و ہر دیو این باوید بعشوہ پری خود را مینماید و بہ پیش خویش سالک را
 میخواند و راہ زنی طالب میکند بلند ہمتے باید کہ درنگ ابرایم پیغمبر علی نبینا و علیہ وعلیٰ الہ
 الصلوة والسلام بانہا التقات نماید و فریفتہ حسن مہوم شان مگر و لا اُحِبُّ الْاَافِلِیْنَ
 گوید و بذاتے کہ سزاوار طلب ست و لم یزل ولا یزال صفت اوست پوید و برانہ اِنِّیْ وَجَّهْتُ
 وَجْهَیْ الْاٰیۃ سَراید و در قبرستانے کہ میروید و اموات دامن شمارا گرفته چیز ہا مے طلبند از نیک
 است آنچه از دست شما بیاید موافق طلب با ایشان بگذرانید نوشتہ بودند ہر گاہ در نماز ستاوہ
 میثوم در صفت جمیع انبیا علیہم الصلوة والسلام خود را مے بینم و آنچه از رکوع و سجود آورده
 بفقیر موافقت میکنند و بعد از نماز در خلوت چیز ہا بفقیر میگویند و بیخ بخاطر نیساند محمد و ما
 مقصود از آفرینش انبیا علیہم السلام و ہر دو لتے کہ ہست برائے ایشان آمدہ است معاد
 اُمتان ست کہ در امرے از امور باین بزرگواران شرکت پیدا کنند و بتابعیت ایشان
 از الوش ایشان چاشنی چشند اللّٰهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا مِنْ بَرَکَاتِهِمْ وَاجْعَلْنَا مِنْ مُّتَابِعِیْ
 اٰثَارِهِمْ وَالسَّلَامُ عَلٰی مَنْ اتَّبَعَ الْهُدٰی

اید

کتاب

باب

کتاب

باب

کتاب

باب

کتاب

مکتوب (۲۱۱) دو صد و یازدهم

به نصیر خان در اندرز و نصیحت بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ حَامِدًا وَ مُصَلِّیًّا اللّٰهُ تَعَالٰی
 مشمول الطاف و عنایا خوش داشته بکسب مرضیات خود مکرم و ممتاز دارا و صحیفه شریفه که بدست صوفی
 محمد حسین فرستاده بودند رسید چون مخبر از سلامتی دوستان بود مسرت بخش گردید صوفی مشتاق
 الیه از آن مشفق خیلے رضامند و شکر گزار آمده است هر خدمتی که نسبت بمومی الیه بوقوع آمده
 است بر محلست خدمت فقرا و اهل اللہ شکر کات است و سبب کشایش کار دنیا و آخرت
 محذوم حیات دنیاوی بسیار قلیل است و معامله آخرت ابدی و غیر منقطع با قیل کسی است که این
 فرصت قلیل را غنیمت شمرده نوشته آخرت آماده سازد و باین انفاس محدود و ملک ابدی است
 آرد و رضائے مولائے حقیقی جل شانہ حاصل کند اوقات را بذر کثیر و ادائے فرائض و سنن معمور
 باید داشت و از منہیات شرعیہ از محرمات و مکروہات یکسو باید بود این کس بنده است محکوم بطور
 او نگذاشته اند تا هر چه خواهد بکند مولائے بر سر خود در چاره ندارد بغیر از آنکه بمقتضائے اوامر و نواہی
 او زندگانی نماید و آلا بنده متمرّد و باشد مستحق انواع عقوبات بود شفقت آثار احقاق آگاه
 شیخ عبد الخالق از یاران خوب خوب ماست و صاحب کمالات و احوال علیّه است صحبت و
 خدمت او را غنیمت دانند در کار بادعا و استمداد از وطنند و ختم حضرت خواجہا کنانند مشیخت بنیاد
 اخوی اعزّی شیخ محمد صادق را سلام رسانند شفقتهاے شمار آورده وطن دوستان اینجارا فراموش
 کرده اند خوش گفت **و ما فیہ من عیب غیر ان ضیفہ یدلام بنسیان الاحبۃ والوطن**
تصنیف رضیف

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

مکتوب (۲۱۲) دو صد و دوازدهم

و السلام اولاد و اخرا

بصلاح آثار صوفی پابنده محمد کابلی در جواب کتابت او که مستضمن احوال سنیه بود و فرق میان فنا
 قلب و فناے نفس بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ التَّحْمِیْلِ وَالصَّلٰوٰةِ وَرِزَالِ التَّحِیَّاتِ

میرساند مکتوب مرغوب سید حمداً اللہ سبحانہ کہ بعافیت بوطن رسیدند و اوقات را
 بجمعیت میگذرانند و ایران جمع میشوند و حلقه ذکر منعقد میشود و معامله در ترقی است نوشته
 بودند که خود را درین ایام داخل تعین حجتی میاید بدان مبارک است اللهم ادرنا حقاً ثواب الاشیاء
 گماهی از محبت و اخلاص حافظ مقصود علی نسبت بفقرا نوشته بودند و نیز مرقوم نموده
 بودند که کتابت فقیر با میرخان گذرانید و سعی نمود همه واضح گردید جزاۃ اللہ سبحانہ خیر
 الجزاء امید است که موافق محبت از راه معیت فیض مند شود و اخذ معافی خفیه نماید در احوال
 مشارالیه نوشته بودند که بی تعلقی دل بهم رسید است و خطره مایه سوا بدل نمیکند و اینحال بی
 تعریف است و معتبر است بفنائے قلب قدم اول است در اطوار ولایت گفته اند تانیابی
 زہی دل را کہ نقطاعے تام از مایه سوا حاصل شود کہ اگر تکلف یاد مایه سوا نماید بیادش نیاید دلیل
 یافت است سعی نمایند کہ قدم پیش بپندارین فنا هر چند نیامان مایه سوا حاصل است و حضور بی
 غیبت کان لکن نفس حاضر هنوز بر جاست و انانیت ناسی بر پا جا باید کند کہ این نفس حاضر
 روز و ال آورد و این کوه آلود بکلند کلمه طیبیه از بیخ و بن برکنده شود و انانیت و معاوات کہ
 بمولای خود دارد منقعی شود این حالت معتبر بفنائے نفس است قدم تانی است درین راه

نای

بای

نای

و السلام علی

من اتبع الهدی

مکتوب (۲۱۳) و وصد سیزدهم

خواجہ قاسم پندگی در شرح حال او و ستر حقوق عدم بعد مطلق بعد حقوق کمالات باطل و وجه
 انفکاک یک حقوق از حقوق دیگر بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد لله العلی الاعلی
 و الصلوٰۃ و السلام علی رسولہ سید الوزی صاحب قاب قوسین او ادنی
 و علی الہ و صحیحہ البررۃ الثقی اما بعد صحائف گرامی بتعاقب یکدیگر رسید مسرت بخش
 و شوق افزا کرد سلامت بعافیت باشند و بر جاہ شریعت و طریقت مستقیم بوند فان
 الاستقامۃ فوق الکرامۃ و ہی مدار النجاة و بدونها خراطاقتاد از شوق

ملاقات بزنگاشته بودند ازین جانب دستار نیز اشتقاق دانند و اشتد شوق از مبدأ وصل
تصور فرمایند چون رابطه محبت قویست بمقتضای حدیث المرء مع من احب نعیت
معنوی باندازه این کائنات است و راه فیض کشاده و آنچه از احوال خود نوشته اند که نه از وجود حکم
مانده و نه از عدم اثر بسیار خوشوقت ساخت این قسم فنا که وجود با کمالات تابع خود با وصل خود
ملحق شود و عدم که مرآت آن کمالات بود نیز با وصل خود که عدم مطلق باشد لاحق گردد و اعلائے
اقسام فناست که از عارف نه عین میماند و نه اثر لا یبقی و لا تذر عدم که از اعدام دیگر
جدا شده بود و بالعکس کمالات بود در مرآت او و چون کمالات با وصل خود رجوع کردند مایه الاقیان
عدم از اعدام دیگر نماند عدم نیز عدم مطلق رجوع کرد اگر گویند برین تقدیر باید که تلازم باشد میان حقوق
کمالات با وصل و میان حقوق عدم بعدم مطلق و حال آنکه حقوق عدم بعد حقوق کمالات است
بعیدیه زمانیه و بسااست که حقوق کمالات شود و حقوق عدم نشود و برین انفاک کجاست
گوئیم که بعد حقوق کمالات با وصل علاقه میماند کمالات را برآت عدم و فنا متحقق میشود بعد
از ان بمرور این علاقه هم بر طرف میشود پس تا زمانه که علاقه برآت باقیست مانع حقوق عدم
ست بعدم مطلق چه بابه الامتیاز عدم و لونی جمله باقیست و بعد زوال علاقه مانع باطل زایل
میشود و بعید نیست که گفته شود که اگر حقوق کمالات بطل اسم است که مبدأ تعین سالک است
علاقه اصالت و ظلیت ثابت است که مانع حقوق عدم است و چون سالک ترقی نماید و از
ظل اسم باصل اسم ملحق شود علاقه مذکور نماند که عین ثابت او همان ظل بوده است نه اصل
این زمان عدم نیز عدم مطلق رود و فنا هم حاصل آید اطف المصباح فقد طلعت الصباح

ان

و السلام

مکتوب (۲۱۴) و صد چهارم

۱۱

خواجہ عبد الصمد کابلی در جواب کتابت او که متضمن بر بعضی اذواق و دید قصور بود و اشارت به اشارت
بعد الحمد و الصلوة و از سال التحیات میرساند صحیفه شریفه رسید مسرت بخش

گر دید مقتدات کسیر نفس و دید قصور که مرقوم نموده بود بوضوح پیوست این دید قصور نعمت است عظمی سبب
 تنویر باطن است و وسیله قبول طاعات حق سبحانه این دید اثرات دهد و این کسر را کسیر گویند و
 چون این دید غالب آید عارف کاتب بین خود را معطل و بیکار میاید چنانچه نمیباید که بر سر و کاغذ
 ثبت نماید و کاتب شمال را همواره در کار میبندد این دید از ظهور نور قدم است و از مشاهده کمال
 و جمال لایزال است که در جناب آن همه نقص و شر بنظر میآید اذ تجلی الله للشیء خضع لکه از
 ثمرات این دید است آنچه نوشته آید که این نسبت جمیع لطائف امر و خلق را فرساید که ازین کسیر هیچ
 نام و نشان عین و اثر باقی نمیماند و بجز ذات بحت و کمالات ذاتیه او سبحانه و تعالی امری دیگر
 مفیوم معلوم نیگردد و بلی تا بر شرات و نقص ذاتی خود آگاهی نیابد و صفات کمال از و نه بیند کمال و
 جمال لایزال پرده نکشاید و بذات و کمالات ذاتیه او راه نیابد بنده تا خود و ما هنگام تسوید این سطور
 برینت و خلعت عجب بنظر در آمدید معلوم شد که شمار از مقام خلقت نصیبیست و این تزیین از این
 است که مانا که ولایت شما ولایت ابراهیمیست علی نبینا و علیه الصلوٰة والسلام و الغیب
 عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى سَائِرٍ مِّنْ اتَّبَعَ الْهُدَى وَاللَّهُ أَعْلَمُ

مکتوب (۲۱۵) دو صد پانزدهم

بمیزان محمد صادق پسر نصیر خان در اندرز + بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ
 وَإِسْئَالِ التَّحِيَّاتِ میرساند مکتوب مرغوب رسید مسرت بخش گردید مصرع از هر چه میرود سخن
 دوست خوشتر است + تمامترین عبارات در سیر سلوک اهل این طائفه این آیه کریمه است فاعندکم
 یفقد و ما عند الله باقی طالب صادق تا از منتسیبات تهنی نگر و وجود و سایر کمالات که بر تو کمال است
 اوست تعالی با صل حواله نماید و با بنجاب قدس سپارد بانوار لایزال بقا نیاید پس
 گر بر سر کوه عشق باکشته شوی + شکرانه بده که خون بهائے تو منم + شاهبازے باید که در بحال
 این کریمه غواصی نماید و از عموم دو کلمه ما که در آن کریمه واقع است بهر در که در دیگر از آثار خود نوشته بود

اند

نوشتہ آید الْمَسْئُولُ مِنَ اللَّهِ بِسُحَّانَهُ الْعِصْمَةُ وَالتَّوْفِيقُ سَوَالِ اَوَّلِ بَدَنِ صِفَتِ
 جمادات دارد و روح از لطائف است این هر دو در حالت مفارقت از بیخ حالت خبرند نشاند
 و در حالت اتصال که متلذذ و متالم اند چه طور است اجواب در بما یكون مع الاجتماع ما
 لا یكون مع الانفراد سوال دوم بعد از موت که بدن و روح را مفارقت و قطعیت
 حاصل شد ثواب قبر و عذاب قبر که بر حق است چه طور است جواب قبر روح را با بدن تعلق و
 اتصالی در بخشند که سبب ادراک ثواب عذاب شود نه آن قدر که موجب حس و حرکت بودند
 یعنی که در خواب متلذذ و متالم میشوند و بیخ اثر لذت و الم بر ظاهر او پیدا نیست سوال سوم
 ترقیات سلوک نهایت پذیریت یا نه جواب اگر سیر سالک در تفصیل اسما و صفات افتاد
 پس مراتب وصول در حق او نهایت پذیریت لهذا گفته اند منازل الوصول لا تنقطع
 ابداً الابدین و اگر قطع مراتب اسما و صفات اجمالاً شود پس منازل وصول انقطاع پذیریت
 چنانچه تحقیق آن در مکاتیب حضرت ایشان کائن است سوال چهارم در میان حال و علم
 چه تفاوت است و ازین هر دو کدام بهتر است جواب حال اشرف است از علم و علم مقدمه حال
 علم خاص و عوام راست و حال خاصه این وجود کمال است علم اگر بمقتضائے آن عمل نشود
 حجت است بر عالم و اگر علم منقلب بحال شود از حجتی در بر آید هکذا سمعت من سیدی
 و مرشدی رضی الله تعالی عنه سوال پنجم نزو اهل کمال گمراهی چیست و گمراه گمراه
 در شریعت گمراه همانست که خلاف شرع شریف و زود اما گمراه طریقت کرانامند جواب گمراه
 طریقت آنست که خلاف شریعت کند و یا خلاف طریقت و زود و از اطاعت پیر بیرون شود
 سوال ششم بعد حصول جمیع کمالات و کمال شدن انسان توجیه او بکدام جهت میباشد و بکدام
 جانب توجیه میگردد و جواب بعد حصول کمالات که بعروج تعلق دارد بکلیت متوجه حق است جل
 و علا و اگر کمالات عروج طے کرده و روبرو نزول آورد و برائے تکمیل ناقصان بعالم بازش برگرداند
 اگر کمالات ولایت را طے کرده نزول مسکن پس بظاہر توجیه خلق است و باطن متوجه حق جل و علا

بانی

عذاب

بانی

گمراه طریقت

بانی

بانی

و اگر کمالات نبوت را با انجام رسانده بنزول آمده است پس نظام و باطن متوجه خلق است و
 بکلیت رُو بدعوت وارد سوال مفهم مسئله تجدد و امثال که در فصوص بیان نموده است گمائی
 از حقیقت آن التفات فرموده واقف سازند جواب تجدد و امثال که بعضی صوفیہ بآن قائلند
 نزد ما به ثبوت نه پیوسته است این مُعامله اگر هست در شہور سالک است و بس در نفس امر چه
 اگر این مُعامله نفس امری باشد لازم می آید که معصیت یکے کند و معذب دیگرے بود و این قضیہ
 عدالت بعید است و منشأ این دید که بعضی سالکان را روی در مکتوبات قدسی آیات تفصیل
 مذکور است از اینجا طلب نمایند سوال ششم بیاد این ضعیف آمد که عزیزے فرموده گوش بند و ہوش
 بند و چشم بند پس این ہر شے را کہ بست بکدام چیز مشغول شود و باز ازین مشغول نتیجہ کہ حاصل
 میشود چیست جواب ہمین بند کردن ذکر و مشغول است گفتہ اند دل از دشمن بازدار و دوست را
 طلبیدن حاجت نیست و نتیجہ آن نتیجہ ذکر است بعد از ان موافق حال طالب ہر چه پیر بآن حالت
 نماید متغزل باشد سوال نهم آنکہ نفس ولایت چیست و صفت ولایت کدام جواب نفس ولایت
 فنا و بقا است و سستن و پیوستن و صفت ولایت التجافی عن دار الغرور و التناہب و

حقیقت از

گوش بند و ہوش بند

لدار القرار

والسلام

مکتوبات و وصد شرم

دولت

بمحمد باقر لاهیوی و تحسین احوال او و بیان کمالات مجتبت بسم اللہ الرحمن الرحیم حمید الحمد
 لله ذی الانعام والصلوة والسلام علی رسولہ سید الانام و علی الہ الکرام و
 صحبہ العظام الی یوم القیام اما بعد مکتوب شریف سید فرحت فراوان سائید بعافیت جمعیت
 باشند و پر جادہ شریعت علیہ و سنت سننیہ مستقیم بوند آنچه از ذواق و مواجید خود در مکاتیب
 نوشته اند بسیار عالی است عقل عقیل مشکل کہ باین وقایع بے تائید الہی جل شانہ بے برد و دیدہ دیگر
 باید کہ درک این معانی نماید نور الہی است جل شانہ کہ حدیث بی نظر بنور اللہ ایمائے بآن وارد

عزیز

یعنی فصوص الحکم کہ از تالیفات حضرت شیخ محی الدین عربی است قدس سرہ ۱۲

کہ ہم این سرار میفرمایند لا یحجل عطا یا الملک الا مطایاۃ نوشته بودند درینو نسبتے خاص از
 جناب سرور علیہ و علیہ اہلہ افضل الصلوات و التسلیمات در حق خود فائزے میں و
 آنحضرت را مہم خودے فہم و نیز عنایات و الطافات از حضرت مجتہد و الف تانی کہ میاید و
 چیز ہائے کہ در مراتب عروج و منازل نزول کہ مددک میشود و سہیلانے سکر اچیاناً و صحو اچیاناً
 ہمہ بوضوح پیوست و خوشوقت ساخت اللهم زدہر چند رشتہ محبت و رابطہ معنوی
 قوی تر بود و اخذ فیوض و برکات بیشتر نماید و بدرجات علی ترقیات فرماید مدار کار بر محبت
 خصوص در طریقہ ما کہ نسبت ما انعکاسی و انصباغی است مرید بر رابطہ محبت کہ بہ پیر وارد مبرور
 ہایم رنگ اوے بر آید و بجا ذبہ محبت اخذ معانی خفیہ از باطن او مینماید المرء مع من احب
 معیت پیچ دقیقہ را نیکدازد کہ نصیب محبت صادق نگرود ہر چند محبت بیش معیت بیش ہر چند معیت
 بیش جذب صفات بیش علی الخصوص محبت کہ با صحبت جمع شود کہ صحبت پیر نیز از از کان و
 شرائط این راہ است و چون این طریق فسوب بصدیق اکبر است رضی اللہ تعالیٰ عنہ و آن
 حضرت در محبت و فدویت بہمتا بود و لاجرم او را در قرآن مجید معیت یاد نمود و الذین معہ
 فرمودنا چار مورد ماصبت اللہ فی صدی اہلہ و قد صببتہ فی صدر ابی بکر و ما
 ظنک بانئین اللہ ثالثہما گر دید و بشرافت تانی اثنتین سر بلند گشت ما این طریق
 نیز بر محبت آمد و این محبت معاملہ ایشان را از ہمہ بیش برد

طرفہ

سایہ

مکتوب دوم نوزوم (۲۱۹)

بملا فصیح الدین در تعبیر واقعہ و توجیہ قول حضرت شیخ عبد القادر قدس سرہ کہ فرمودہ از مشرق
 تا مغرب پیچ ولی از اولیا اللہ خفی مذہب نیست جز و بسم اللہ الرحمن الرحیم
 الحمد لله على الآئمة والصلوة والسلام على افضل نبيائه وعلى اهل بيته
 وسائر احوالہ اما بعد مکتوب مرغوب سید خوشوقت ساخت اظهار شوق و تعطش نموده بودند

موقوف بروقت است لکن اجل کتاب امید است که آتش شوق مشتعل شود و ناره محبت بلند
 گردد تا از ماسوی تمام برماند و بطلب اعلی برساند اوقات را با نیم امور معمور دارند و در رمضان
 حق حل و علا بجان کوشند و توشه گور و قیامت آماده سازند جَاءَتِ الرَّاحِفَةُ تَتَّبِعُهَا
 الرَّادِيَةُ فَتُرْجَلُ الْمَوْتُ بِحَذَائِفِهَا آنچه در واقع دیده آید که برادر خورد شمار حلت نموده است
 میتواند که برادر خورد عبارت از شیطان همزاد شما باشد و خورد بودن او باعتبار آنست که در وجود
 و ولادت تابع شماست و مرگ او عبارت از عدم نظر اوست بر شما و نارسیدن او برادر خود
 اضلال و اغوا و متوجه شدن سرور کائنات علیه و علی افضل الصلوات و اکمل
 التحیات و اعزّه دیگر نماز جنازه او کنایت از ابدال مرگ و اتمام خسران اوست میگویند
 که بر آن چیز چهار تکبیر گفتیم یعنی از او داع کردیم و از آن خلاصی یافتیم مصحح چار تکبیر دوم
 یکسره بر سر چه که هست بدو این حضور آن سرور صلی الله تعالی علیه و آله و سلم گویند بر سر
 پیشین و تهنیت شما بوده است به تمیم تخلص شما از شر آن لعین و سلامت ماندن شما از کید آن
 نیز میتواند که مراد از برادر خورد قلب باشد و خورد بودن او باعتبار آنست که قلب عالم اصغر گویند
 و انسان را عالم اصغر گفته اند آنچه در عالم کبیر است در عالم اصغر کائن است که انسان باشد و آنچه که در
 عالم صغیر است در عالم اصغر ثابت که قلب انسان بود و حلت نمودن او فناء اوست که ما موریه
 در حدیث مؤتوا قبل ان تموتوا و نماز جنازه او عبارت از شفاعت است در حق او با ابدال
 فناء او و حصول بقا و ترقی درجات مراد او و بعد از فراغ از جنازه که بسیج جامع در جماعت مسلمانان
 در آمدید گویا کنایت از آن است که بعد تخلص از شر لعین و یا بعد از حصول فنا قابلیت آن پیدا
 کردید که در عباد صالحین که با سلام حقیقی مشرف اند و در جنت وصال که مسجد کعبه است کنایه از آنست
 و آید فادخلی فی عبادی و اذخلی جنتی محمد و ما دیدن سرور کائنات و مفر موجودات علیه
 و علی افضل الصلوات و اکمل التحیات در خواب واقع شرط آن نیست که بصورتی که
 در مدینه منوره مدفونند بهمان صورت دیده شود بهر صورتی که دید شود امید است که از تشل شیطان
 بلکه

کلمه کرم یا نیم
 عقیق
 و آنچه

مخفوظ باشند لیکن باید دانست که وقایع و مناسبات بشارات اند و مخبر استعداد ولات بر حصول ندارند
 جانے باید کنند که معامله از قوت لفظ آید و از گوش یا غوش رسد و آنچه حضرت شیخ عبدالقادر قدس سره
 فرموده که از مشرق تا مغرب پیچ ولی از اولیاء اللہ خفی مذہب نیست جزوے میتواند که معنی عبارت
 چنین باشد که امر و پیچ ولی از رجال الغیب جزوے نیست چه مخاطب طالب جال الغیب بوده است
 موافق طلب او باو سخن کردند و الغیب عند الله عزوجل والسلام اولاً و آخراً

مکتوب دوم (۲۲۰)

بخدمت و مراد عالی درجات صاحب تکمیل و ارشاد صاحب الوقار و تمکین شیخ سیف الدین محمد در بیان
 احکام عروج و نزول و دقائق سیر مریدی و مراد می شمه از احوال بادشاه دین پناه سلمه دار بنی بزم
 الله الرحمن الرحیم الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی مکتوب شریف فرزند ارجمند
 رسید مسرت بخش گردید آنچه از اذواق و مواجید قلمی نموده بودند در اثنای راه از مزارات متبرکه که آثار
 اشفاق و مهربانیها مشاهده نمودید خصوص از مزار متبرک حضرت خواجه ماقدس سیرا که معاینه کرده
 نوشتید همه بوضوح انجامید و مسرت بر مسرت افزود نوشته بودند که نسبت این فقیر بنزول مال است
 بآن نزول شما اتم ظاهر میشود و این ارشاد و وصول فیض بخلق اللہ اثر آنست و هنگام عروج چونکه
 روح حقست جل و علا از خلق بیگانگی و بیگناهیست لاجرم نشستن و توجه نمودن بطلبه حیرت
 و غیر مطبوع این معنی در اولیاء عزلت و غیر مرجوعین بیشترست در اولیاء مرجوعین و اهل عشرت که
 گاه عروج واقع میشود که هر چه غیر مرجوع را بمناسبتی تمامست بخلق و مرجوع را که عروج واقع شود
 آنقدر نیست چه مسکن و ماوائے او در فراتپ نزولست آنچه نوشتهاید که درین روز ما عروج
 خاص واقع شد و راه وصول خود را در نهایت علو و تزیین یافت و حسن نصارت آن از بیان خارج
 است و این مسلک مخصوص مراد آنست که مرید از اینجا قدم گاه نیست مطالعه آن سبب لذات
 معنوی گشت آری مجبوز انقلاب محبت بر اهل اجتناب ایشان کشان میرند و مریدان بر اهل انابت

باید

باید

بیایکے خود میر وند از رفتن تا برون فرق بسیار است **اللَّهُ يُجْتَبَى إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ**
مَنْ يُنِيبُ در راه انابت چون بیایکے خود رفتن است **يَاضَتُ** و **مَشَقَّتُ** بیشتر است و در راه اجتناب
 چون بر او برون است **يَاضَتُ** و **مَشَقَّتُ** آنقدر در کار نیست **يَاضَتُ** و **مَشَقَّتُ** او ایشان احکام شرعی و اتباع
 سنت سننیه است و اجتناب از بدعت نامرضیه مراد از امیر بند ریاضت کندیانه و در راه نخواهند
 گذاشت خوش گفت **عَشِقُ مَعْشُوقَانَ** نهانست و **مَشَقَّتُ** عشق عاشق باد و صد طبل و
 نفیر و لیک عشق عاشقان تن زه کند **عَشِقُ مَعْشُوقَانَ** خوش و فریب کند **آرَسَ مَرِيدٍ** که در صحبت
 مراد افتد و فغانی اشخ حاصل کند و شرایط صحبت مہماکن بجا آرد سیر او نیز مشابه سیر مرادان
 باشد و در رنگ شیخ خود محتاج مشقت ریاضت نبود همان محبت شیخ را سیر او باشد و کمالات او
 مستحق سازد و مصرع خاص کند **بَصَلِحَتِ عَامٌّ** + **صَحَابِ سَوْلِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** بمرت صحبت
 او کمالات او رسیدند و از اولیاء است بوقت کرد آنچه در احوال پادشاه دین پناه سگم رتبه مرقوم
 نموده بودند از سرمان ذکر در لطائف و حصول سلطان ذکر و رابطه و قلب خطرات و قبول کلمه
 حق و رفع بعضی منکرات و ظهور لوازم طلب همه بوضوح پیوست شکر خداوندی جل شانہ بجا
 آورد و در طبقہ سلاطین این نوع امور حکم عقاب مغرب دارد در حدیث آمده است **مَنْ أَحْبَبَ**
سُنَّتِي بَعْدَ مَا أُمِيتَتْ فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ اللهم زده توفیقاً و طلباً و شوقاً و
تَرْقِيًا فِي مَرَاتِبِ قُرْبِكَ این درویش از آنچه وظیفہ فقیر است از دعا و توجہ فارغ نیست و صلاح
 ظاہر و باطن نشانرا در یوزہ گری باطن ایشان را به نسبت اکابر مرمور میاید و امیدوار است کہ درین نزدیکی
 بقنائے قلب مشرف شوند کہ درجہ اولی است از درجات ولایت و این معنی را در حق ایشان
 قریب الحصول میاید **مصرع** با کریمان کار باد شوار نیست **وَالسَّلَامُ أَوْلَاؤُا خَيْرًا**

۶۹

۶۹

مکتوبات (۲۳۱) و وصد سبت و حکم

بسلطان وقت سگم رتبه در اظهار محبتها و روابطها معنویہ و در بیان اذ ابکی القلب من

Marfat.com

و این صحبت بحصول انجامیده و از امر معروف و نهی منکر که شیوه فقیر زاده است اظهار شکر و رضایت
نموده است شکر خداوندی جل شانہ برین عطیہ بجا آورد و سبب از یاد دعا گوئی گردید چه نعمتی
است که با این طمطراق بادشاہت و دیدہ سلطنت کلمہ حق بسمع قبول افتد و گفته نامراد
مؤثر شود وَ بَشِّرْ عِبَادِيَ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ
الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْأُولَاءُ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَ

إِلَىٰ أَجْمَعِينَ

مکتوب دوم (۲۲۲) و وصیت دوم

و بَارِكْ وَسَلِّمْ

بملا شرف الدین سلطان پوری در سر مجوس شدن سالک مقام و علاج آن بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَتَبْلِيغِ الدَّعَوَاتِ مِير ساند احوال ہمہ حال مستوجب حمد ذی الجلال است
الْمَسْئُولُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى عَافِيَتِكُمْ وَاسْتِقَامَتِكُمْ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا نُوَشِّتُهُ بِوَدَدِ
کہ وقت تحریر توجہ حال خود گشت مقام نمودار شد ہر چند خواست کہ دخول نماید میسر نشد مخدوما
چون نمودار شدہ است و در شما خواست دخول پیدا شدہ میدست کہ دخل شوید و حظ ازان فراگیر
اگر خواستے دادند ^{حق سبحان و تعالی} خواست از گرمی حلقہ اصحاب ترقیات ایشان برنگاشته بوند شکر
خداوندی جل شانہ بجا آورد اللَّهُمَّ زِدْ بَيْتَ آسْمَانِ سَجْدَةً بِهَرِزْمِنِي كَهْ دَرُوہ و یکدو
کس یکدو نفس بہر خدا بشینند از مجوس شدن عزیزے کہ بہر توجہ او تاثیرات عظیم بمردم
روئے میداد رقم نموده بودند مخدوما سبب صبر با صدور زلت و ارتکاب گناہ است علاج آن توبہ و
انابت و توجہ پیرست یا انتفائے طلب شوق است علاج آن نیز توجہات پیرست کہ از
برکت آن ہم شوق و طلب ہم میرسد و ہم ترقیات بحصول ما انجامد یا عدم مناسبت استعداد
بفوق علاج آن نیز صحبت و محبت تامست بہ پیر کہ از فوق نصیبی یابد و توجہ و مہربانی پیر بہر
آن از استعداد خود بالا رود و بجا ذبہ محبت جلب معافی خفیہ پیر نماید این سیر قسری است نہ
طبعی یا ضل در عقادت و این باطل نیست همان مستی عقیدہ کہ ناسویت قوی ستر اہوا و

تا اعتقاد تام و فنا فی الشیخ حاصل نکند ترقی صوت پذیر نیست و بجز این دلیلی گرفتار فقیر منگام
این تحریر توجیه و تخلص آن عزیز کرد و تخلص او معلوم گردید امید که باز گرفتار حبس نگردد و السلام

اولاً و آخراً

مکتوب (۲۲۳) و وصیت و بیعت و بیوم

بایضا

بمشخت مآب شیخ محمد یوسف گردیزی در تعبیر و قرائع او و ترغیب بر حلقه ذکر و صحبت با طالبان
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ سَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی اَهِیْفَهٗ اِکْرَامِیْ کِه
بدست ملا عبد اللطیف مرسل داشته بودند رسید مسترت بخش گردید و آنچه در واقع دیده اید که این
فقیر میان چو کلان را قدس سره برداشته بر سر شما گذاشته است و شما آنحضرت را بر سر خود برداشته
میبرید و شما را کیفیت و حالے شکر و روع و داده است و لذت بهم رسید که در کتابت نگین محمد و ما
ظاهر فیوض و برکات از ایشان بشمارسد و نسبت به باید لیکن کسی که ایشان را برداشته بر سر شما
گذاشته فی الحقیقه آن نسبت لزان کس است فلیفهم فَاِنَّهٗ یَنْفَعُ جِدًّا و در واقع دیگر که
دیده اید حضرت خواجه بزرگ و فقیر بشا تمشیر و سپرداده ایم و شما بران سپر تکیه ده نشسته اید
تمشیر و سپر حرزست از دشمن پناه است از شر آن و تکیه دن اعتماد است بران و فیلهای بسیار
با علم و نقاره و قرنا و سُرنا که پیش پیش شما میرود و مردم بسیار جمع اند و همه منتظر شما اند اشاره
بعلویشان شما و سرداری و مرجعیت شما لیکن خواب مخبر استعدا دست حق سبحانه از قوت بفعال
آرد و از گوش باغوش رساند آنه قَرِیْبٌ مُّجِیْبٌ حَلَقَهٗ ذِکْرًا بَرِیْدًا و اهل طریق را سرگرم سازند
سردی و خنکی نصیب آید اباد بابل فکرو طالبان صادق صحبت دارند و بغیر ایشان بی ضرورت
نیز داند بیعت با عاشقان نشین همه عاشقی گزین با هر که نیست عاشق با او مشوق قرین
و بقریبات اعمال بردازند و طالب قیامت بوند من استوی یومئذ هموم مغبون و حاجت
دور افتاده را بدعای خیر یاد آرند وَالسَّلَامُ وَالْاِکْرَامُ

بایضا

۱۱۰

سه سُرنا منف سورنای چه سور یعنی شادی است ۱۲

دوئیت

مکتوب (۲۲۴) و وصیت چہام

بیت

بِحُبِّ عَلِيِّ مَلْتَانِي وَرَشِيحِ اَحْوَالِ سَجِيْدَةٍ اَوْ + اللهُ تَعَالَى بِمَرَاتِبِ كَمَالِ الْكَمَالِ تَرْقِيَاتِ دِهَادِ
 كِتَابَتِي كِه ارزاهِ مَحَبَّتِ فَرَسْتَادِه بُوْدَنْد وَاَحْوَالِ سَنِيَّةِ مَرْقُومِ مَنُوْدِه رَسِيْدِه خُوشُوْقِ سَاخْتِ اِنْقَابِ
 وَتَوَارُوفِ فَنَائِمِ وِبَقَائِمِ اَبَا اَحْكَامِ مُتَبَايِنِه ہر كِدَامِ وَظُہُورِ نُوْدِنِ مَعْنَى تَخَلَّقُوا بِاَخْلَاقِ اللّٰهِ تَعَالَى
 بِرُوحِ كَمَالِ كِه نُوْشْتِه بُوْدَنْد بُوْضُوْحِ اِنْجَامِ اَللّٰهُمَّ زِدْ وَاَيْخِه نُوْشْتِه اَنْدِیْسِ اِنْزَانِ كِفِيَّتِه رُوْ
 وَاِدْمَانِيَّتِ خُودِ رَا مَاهِيَّتِ اَرْكَانِ صَلَوَةِ بَخْشُوْعِ بَا زِيَاْفَتِ وَاَرْكَانِ مَذْكُورِ وَخُشُوْعِ رَا اَجْرَائِ
 مَاهِيَّتِ خُودِ ذُوْقِي مَنُوْدِه اَيْنِ دِيْدِ وَاَيْنِ بَا يَفْتِ خِيْلِي غَالِبِ سِتِ مُطَالَعَةِ اَنْ بَسِيَارِ خُوشْحَالِ
 سَاخْتِ اَمِيْدِ سِتِ كِه اَيْنِ فَنَائِمِ وِبَقَائِمِ كِه بَارْكَانِ نَمَازِ بِحُصُولِ پُوسْتِه سِتِ وِسِيْلِه وُصُولِ حَقِيْقَتِ
 اَنْ شُوْدِ وَتَحَقُّقِ بَصُوْرَتِ ہِمِ اَخُوْمَتِي حَقِيْقَتِ رَسَانِدِ نَمَازِ مَعْشُوْقِي سِتِ دِلِ رَا دِعَالَمِ غَيْبِ الْغَيْبِ
 حَقِيْقَتِه وَاِذْ كِه فَوْقِ ہِمِ حَقَائِقِ سِتِ حَدِيْثِ نَفْسِ قَهْ يَا مُحَمَّدُ عَلَيْكَ السَّلَامُ فَاِنَّ اللّٰهَ يُصَلِّ
 اِيْمَانِيَّتِ بَا اَنْ حَقِيْقَتِ بِيْتِ چَكْدِ مُشَكِّبِ تَرَا زِدِ سِتْمِ كِرَا اَنْ كِيْسُوْ چِيْنِكِ اَفْتَدِ +
 وَدَصِيْحِ اَزْ كِرِيَا نَمِ كِرَا اَنْ مَهْ دِرْ كِنَارِ آيِدِ + وَالسَّلَامُ وَاَلَا كِرَامُ

۲۷۱

بیت

مکتوب (۲۲۵) و وصیت پنجم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ صَحِيْفَةُ
 كِرَامِي رَسِيْدِ سِتْرَتِ بَخْشِ كِرُوْدِيْدِ اَزْ شُوْقِ مَلَاَقَاتِ بَرْنَكَا شْتِه بُوْدَنْد اَزِ اَيْنِ جَانِبِ نِيْرَا حَبِيْبِه رَا مُشْتَاَقِ
 دَانْدِ وَحَدِيْثِ نَفْسِ وَاَنَا اِلَيْهِمْ لَا شُدُّ شُوْقًا مِنْهُمْ بِرُخْوَانِدِ نُوْشْتِه بُوْدَنْد كِه كَابِه مِيَا يَدِ
 نُوْرِي دَرِ سِيْنِه بِيْسِ رُوْشْنِ سِتِ وَاِبَا اَيْنِ نُوْرِ اَدْرِ تَمَامِ اَعْضَاآءِ خُودِ مِيَا يَدِ چِيَانِ مِتَخَلِّلِ مِيَشُوْدِ
 كِه كُوِيَا تَمَامِ وَجُوْدِ نُوْرِ مَحْضِ سِتِ اَلْحَبِيْبِي ہر فَيْضِ وَاِنُوْرِ كِه اَزْ عَالَمِ غَيْبِ بَرِيْنِ كِسِ اَيِدِ اَوَّلِ بَرِ سِيْنِه
 مِيَا يَدِ كِه مَحَلِّ عِلْمِ وَاِنْسِ سِتِ وَبُضْعِ لَطَائِفِ عَالَمِ اَمْرِ كِه اَقْرَبِ سِتِ بِعَالَمِ قُدْسِ ہر چِيْدِ بَعْدِ

۲۷۲

حصول کمالات نبوت دولت قرب نصیب عالم خلق میشود و عالم امر تابع او لیکن این قرب بعد کسب
 کمالات و قرب عالم امر خلقی و جلی و بعد ورود بقدر سینه به سایر اعضا میرود و تمام وجود
 را نور میسازد با آنکه گویم که مصغه قلبیه از عالم خلق است و محل آن سینه است پس سینه مخصوص
 بعالم امر نشد چون آیه کریمه نازل شد اَوْ مَنْ كَانَ مِيْتًا فَاحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا
 يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ الْآيَةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَمَنْ النَّورُ إِذَا دَخَلَ الصَّدْرَ
 انْفَتَحَ فَيَقِيلُ هَلْ لِي ذَلِكَ عِلْمٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ عَلَيْهِ وَآلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ الْجَنَابِيُّ
 عَنْ دَارِ الْغُرُودِ وَالتَّاهِبِ لِدَارِ الْفَرَادِ فِي حَدِيثِ إِيْمَاءِ سِتِّ بَانَكَ نُورًا وُلِّ بِسِنَةِ فَرْجِ آيَةِ
 أَنْوِيدِ قُصُورِ أَعْمَالٍ وَأَفْعَالٍ وَأَقْوَالٍ وَمَنِيَّاتٍ خُودٍ وَخَرَابِ ابْتِرَافِئِ خُودٍ أَمْ رُومٍ نُودَةٍ بُوْدَةٍ نِيَكِيَّتِ
 اِيْنِ وَبِدِ قُصُورِيَّتِ أَعْمَالٍ أَمْ يَفْرَايِدِ وَبِقَبُولِ نَزْدِيَكِيَّتِ مِيْسَاوِ دِجِ تَوَانِ كِرِ وَنُصِيْبِ مَكْنِ بِجَاوِهٍ قُصُورِ
 سِتِّ وَابْتِرِ وَخَرَابِ تَرَارِ عَدَمِ جِ حِيْرِ خَوَابِدِ بُوْدِ كَمَالَاتِ هَمَّ بِأَهْلِ أَنْ عَادَتِ سِتِّ كُلُّ شَيْءٍ يَرْجِعُ إِلَى
 أَصْلِهِ اللَّهُمَّ أَرِنَا حَقَائِقَ الْأَشْيَاءِ كَمَا هِيَ نُوْشَتُهُ بُوْدِنْدَكِ شَخْصِيَّ أَرَارِ صَعْبِ وَاشْتِ وَمَعَالِيَّاتِ
 كَا رُغْمِيْشِ رُوْزِ تُوْجِهِ بَايْنِجَانِبِ نُودَةٍ وَخُودِ أَرِ مِيْسَانِ كَشِيْدِ مَتُوْجِهِ أَنْ مَرِيضِ شَدْمِ بَعْدَ أَرِ تُوْجِهِ
 خَفْتِ مَلِكِ مَرِيضِ بِهَمِّ رَسِيْدِيْكَ جِرْ أَرَارِ وُورِ خُوْدِ يَأْتِمُ بَاوْجِهِ بَايْنِجَانِبِ نُودِ أَرَارِ أَرِ فُقِيْرِ بِهَمِّ رُطْنِ
 شَدِ وَاضِحِ كَرِ دِيْدِ مَوْفِقِ اِعْتِقَادِ شَمَالِ شَمَائِلِ سَمَائِدِ أَنَا عِنْدَ ظَنْ عِبْدِيْ يُبِيْ أَيْچِهِ دَرِيَابِ فِرْزَنْدِيْ
 أَبُو الْقَاسِمِ نُوشْتُهُ بُوْضُوْحِ بِبُوْسْتِ اللَّهِ تَعَالَى جِرَائِ خِيْرِهِ وَوَالسَّلَامُ وَالْاِكْرَامُ

تا ابراهیم
 با ابراهیم

با ابراهیم

مکتوب دوم در حدیث و تفسیر

سیادت پناه میر محمد اسحاق ولد شیخ میر در بشارت بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الشُّكْرُ
 وَالْمِنَّةُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَعَلَى حَبِيْبِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَالتَّحِيَّةُ مَكْتُوبِ مَرْغُوبِ سَبِيْدِ
 خُوْشُوْقِ كَرُوَانِيْدِ اللَّهِ تَعَالَى بِعَافِيَّتِ وَتَقَامَتِ وَارِدِ وُورِ مَرَاتِبِ قُرْبِ تَرْقِيَّاتِ كَرَامَتِ فَرَايِدِ
 بَشَارَتِيْ كِيْ مِتْكَامِ رَحْمَتِ بَشَاكْفَتِهِ بُوْمِ الْحَالِ بِهَمِّ كِيْ مَلَاخِظُهُ سَمَائِدِ أَنْ مَعْنَى دَرِ شَمَائِلِ مَطَالَعِهِ مَكِيْنِدِ وَشَمَائِلِ

بلا

مورد آن انوار و انوار در میاید بلکه بیشتر از سابق معلوم میگردد و ترقی در آن مقام بفهم معنی آید
 اما دخول در مقام فوق واضح نمیشود و فقیر درین باب کج توجیه نیست امیدوار باشند جواب اسوله
 شمار امیان حضرت با تصواب فقیر نوشته است مطالعه خواهند نمود و فقیر خالی از ضعف نیست
 و کتابهای بسیار نوشتنی بود بنابر آن خود نتوانست نوشت بخوت راغب باشند و اوقات را
 در این امور صرف سازند و از تذکر موت و قیامت فارغ نبوند جاءت الزاجفة تشبعها
 الزادفة جاء الموت بخذا فیره مامل از دوستان دعائے سلامتی خاتمه است والسلام
 علیکم وعلی سائر من اتبع الهدی و التزم متابعة المصطفی علیه وعلی الی الصلوات و البرکات

العلی

مکتوب دوسلدیت و تم

دویت

بِسْطَانِ وَقْتِ مَدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي دَرِيَانِ مَعَارِفِي كِتَعْلُقِ بِنَعَادِ رُوْبِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ
 الرَّحِيْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي نُوْرَ قُلُوْبِ الْعَارِفِيْنَ بِذِكْرِهِ وَاَنْطَقَ السِّنْتُمْ بِشِكْرِهِ وَ
 عَمَّرَ جَوَارِحَهُمْ بِحَمْدِ مِتِهِ وَسَقَاهُمْ بِمَحَبَّتِهِ شَرَابَ مَعْرِفَتِهِ وَاَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ
 وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَعَلَى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ نَجُوْمِ الْهُدَى صَلَوَةٌ وَسَلَامٌ مَا دَامَ اَيُّمِيْنَ اَبَدًا قَالَ اللهُ تَبَارَكَ وَ
 تَعَالَى كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى اٰلِهِ
 وَسَلَّمَ وَكُنِعَ مَا قَالَ لِبَيْدٍ شَعْرُ الْاَكْلِ شَيْءٌ مَا خَلَا اللهُ بَاطِلٌ مَا سَوَى حَقِّ حَلِّ عِلْمِ
 مَالِكٍ لَاشَيْءٍ مَحْضَرٍ بَاطِلٍ حَقِّ نَمَا وَعَدَمِ سِتِّ وِجُوْدِ اَسَاوَاتٍ اَوْ عَدَمِ سِتِّ كَمَا وَاَيْ سِرِّ
 شَرِّ وَنَقْصِ سِتِّ وِجُوْدِ وِتْوَابِ وِجُوْدِ اَصْفَاتِ كَمَالِ دَرِّ وِمُسْتَفَادِ وِسْتَعَارِ اَزْمَرْتَهُ وِجُوْبِ وِپَرْتُو
 كَمَالَاتِ اَوْ سِتِّ تَعَالَى لِسِ خَيْرِ وِكَمَالِ هَمَّةِ اَنْبِيَا بِنَجَابِ قُدْسِ بَاشِدِ وِشَرِّ وَنَقْصِ بَتَامِ رَاجِحِ بِمَكْنِ بُوْدِ كَمِيَّةِ
 مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَاَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ مُوْبِدِيْنِ مَعْنِي سِتِّ
 مَكْنِ اِنْ كَمَالِ نَادَانِي ذَاتِ خُوْدِ رَا قَرَامُوْشِ سَاخْمَةِ سِتِّ وَاَزْمَرْتِ رَا تِ وَنَقْصِ ذَاتِي خُوْدِ وِچِسْمِ بَسْتِ بَمَالَاتِ

دایق

بلا

عاریتی خود را خیر و کامل خیال کرده است و بعد از خیرات دانسته و بنیاد دراز برین بنیاد نهاده ازین
 رگ زده عوی همسری بولای خود جل شانه پیدا کرده در عونت و انانیت آماره ازینجا ناشی گشته
 عجب معامله است اصل که بکمال جمال رسیده است در پرده است و از نظر پوشیده و ظل که منشأ
 نقص و شرارت است خود را به تمهت بعنوان اصل هویدا کرده و بر نظر اگیان جلوه داده است
 پیری نهفته رخ و دیو در کرمه و ناز + بسوخت عقل ز حیرت که این چه بود و چه بیست + و چون بسایه
 غایت سالک بر عدیه ذاتیه خود اطلاع یابد و صفات کمال را بر تو کمالات او یقین نماید و
 این کمالات در دست باطل حواله کند و خود را که مراتب این کمالات بود خالی محض یابد و عدم
 صورت بیند بینان حقیقی مشرف شود و از انانیت آماره وارد و آماره بتدریج باطمینان
 رسد این زمان نعمت در حق او تمام شود لمولوی قدس سره بیت چون بدستی که ظل
 کیستی + فارغی که مودی و وزیر کیستی + اما بعد فرمان عالی شان در اسعد از منبر پر تو نزول انداخته
 فقر بینوار انواع بهمت و شرف رسانید بیت از آمدنش چو گل شکفته + و امن دامن
 بهار رفتم + و از فصاحت نظم رنگین و لکش و بلاغت معانی و نکات آن چه توان نگاشت
 هَفِي كُلِّ لَفْظٍ مَنَّهُ رَوْضٌ مِّنَ الْمُنَى + وَ فِي كُلِّ سَطْرٍ مِّنْهُ عِقْدٌ مِّنَ الدُّرَى
 کیفیت سبق باطن را در کتابت فقیر زاده پیش نوشته است بنظر عالی در آمده باشد ستماء و توجیه
 غائبانه ازین شکسته فرموده اند هر چند از راه دعا کونی قدیمی سابقا هم اکثری بدعا و توجیه آنحضرت
 مشغول بوده درینولا که این قسم هر بانیها و خصوصیت در میان آمده خود جمع بهمت بطریق معهود
 این سلسله علییه در ترقی باطن و از رویا و کیفیت آن و استقامت و نصرت ظاهریه نیز مقتضایست
 و بهیچ وجه بتقصیر رضانا ندارد از بارگرا انبار جهان داری و حسن خاتمه اظهار کرده بود چون او پیش
 از کرم خویش خوف درین باب عنایت فرموده است امیدواریم حاصل گشت این خوف
 کارهای صعب آسان میگردد و در حدیث آمده است لَا يَجْتَمِعُ خَوْفَانِ خَوْفُ الدُّنْيَا وَ خَوْفُ
 الْآخِرَةِ آدَاءَ خِدْمَاتٍ وَ لَوْ أَرِمَ خَيْرٌ خَوَّاهِي فَقِيرٌ زَادَهُ چُونِ مَنظُورِ نَظَرِ عَالِي شَدَه مَوْجِبِ سَعَادَتِ وَ بَارِعِ

باج

باج

باج

Marfat.com

انتیازا و گردیدہ و الحق کہ فقیر زادہ کہ صاحب کمالات صورتی معنویت بغزت و عدم اختلاط خواہ
 و صحبت چندانی سرے نہ داشت لیکن محض خیر خواہی اور برین معنی آورده است در باب برادر دینی
 کہ نیز کمالات ظاہر و باطن آراستہ است کرم فرمودہ بودند سابقاً ہم حق صحبت بمشار الیہ ہم ادب
 الحان بموجب امر عالی بیشتر از بیشتر خواهد کوشید میرتی حقیقی اوست جل شانہ خود در طلب میدہ
 و در طلب خود میدواند و خود راہ وصل میکشاید مصرع از ما و شما بہانہ بر ساختہ اند
 آفتاب سلطنت و کوکہ معدلت تابند و در خشتان باد +

و عظام
 و عظام
 و عظام
 و عظام

مکتوب (۲۲۸) و وصد نسبت و تم

دو بیت

بدست محمد بیگ در فضائل نماز و در بیان آنکہ لذتے کہ در او اے فرض آن رومیدہ اصل است ابواب
 ترقیات مفتوح باد و کتابت شاپے در پے رسید خوشوقت ساخت آنچه از جمعیت در نماز و کرنی
 در ذکر و حلقہ بیاران نوشته بودند نعمت عظمی است شکر این نعمت بجا آرند و در از دیا و جمعیت آن
 کوشند محمد و مالذتے کہ در نماز خصوص در نماز فرض رومیدہ از اصالت نسبت مشعر است و از انجام
 کار مخبر نوشته بودند نوافل کہ بہ نیت تکمیل فرض کرده شود بہمان لذت مے بخشد بعد از آن ہر چند
 مینخواہد این نیت در نوافل دست نمیدہد و اگر تکلف احسانیت میکند بیجا و توی مے انجامد بآند
 مدار کار بر فرض است گو در نوافل آن نیت دست نہد بیچ فکر نکنند و در تکمیل نسبت فرض
 ولذت آن کوشند وَالسَّلَامُ اَوْلَادًا وَاٰخِرًا

در غیر آن نسبت

مکتوب (۲۲۹) و وصد نسبت و ہم

دو بیت

خواجہ کلان خواجہ مزاری نقشبندی پسر خواجہ عوض مزاری بخاری در بیان آنکہ ظل ہر چہ وارد از
 اصل است لیکن از کمال نانی اصل خود را فراموش کرده است و در حل واقعہ اوہ بسم اللہ الرحمن
 الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى نَبِيِّهِ وَجَبِيهِ الْمُصْطَفَى وَعَلَى

و نہ روم گردیدہ است

اَللّٰهُ وَاَصْحَابِهِ الْبَرَّةِ التَّقِيَّةِ اَمَّا بَعْدُ وَصِحْفَةُ كَرَامِي اِزَانِ جَنَابِ بَايِنِ دَرُوِيَشِ دَلِيشِ رَسِيْدِ
 مُشَرَّفِ سَاخْتِ سَلَامَتِ وِلْعَايَتِ بَاشَنَدُ وِرْجَاوَهُ شَرْعِيَّتِ عَلَيْهِ وُسْنَتِ سَنِيَّةِ مُسْتَقِيْمِ نَوِيْدُوَشِ
 ظِلِّ بَاصِلِ اَنِيدِ وَاَزْ لَفْظِ مَعْنِي كَرَايِنْدُ وُخُوشِ كَفْتِ بِسِيَّتِ قُوْمِي زُوْجُوْدِ خُوِيَشِ فَاِنِي بِرَفْتِ
 زُحْرُوْتِ دَرِ مَعَاْنِي بِحُصُوْلِ وِلَايَتِ مُرَبُوْطِ سَتِ بُوَصُوْلِ بِاسْمِي كِه مَبْدِ اَتْعِيْنِ سَالِكِ سَتِ فَنَا
 دِرَانِ اَسْمِ وِسَالِكِ ظِلِّ اَنْ اَسْمِ سَتِ وُظِلِّ بِهَرِ چِه دَاوَرِ اَزْ خَيْرِ وِكَمَا لِ وُحُسنِ وِحَمَالِ هَمِه پَرِ تُوَاَصِلِ سَتِ بِخُوْ
 وِسِيْحِ چِيْزِ اسْتِقْمَالِ نَدَارُوْ وِلِيْكِنِ ظِلِّ اَزْ كَمَا لِ نَادَانِي اَصِلِ خُوْزُوْرَا فَرَا مُوِيَشِ كَرُوْدِه سَتِ وِبِخُوْدِ كَرَفْتَا
 كَشْتِه وِكَمَا لِ وِحَمَالِ كِه اَزْ اَصْلِ سَتِ اَزْ خُوْ دُوْنِ سَتِه خُوْ دَرَا كَامِلِ وُسَبْدِ اَخِيْرَاتِ تَصُوْرُ نَمُوْدِه سَتِ رُوْعُوْتِ
 وِهَنَانِيَّتِ پِيْدَا كَرُوْدِه وَاِزِيْنِ رَهْگِزَرِ مِهْرِي شَرِكْتِ بِلُوَا كِه خُوْ جُسْتِه بِسِيَّتِ پَرِي نَهْفَتِه رُوْحِ وِ
 وِيُوْدِرِ كَرِ شَمِه وُنَا زِه بِسُوْخْتِ عَقْلِ نَحِيْرَتِ كِه اِيْنِ چِه بُوَا جِي سَتِ وِچُوْنِ سَابَقِه عَنَانِيَّتِ دَرِ رَسْدِ وِكَمَا لِ
 وِحَمَالِ اَصْلِ بِهُوِيْدَا كَرُوْدِه وَاِيْنِ كَمَا لَاتِ اِنْعَا سِي رَا دَرِ سَتِ بِاَصْلِ سِي پَارُوْ وِرْ عَدَمِيَّتِ فَاْتِيَه خُوْ دَعَا لِمِ
 وِبِيْنَا كَرُوْدِه وُخُوْ دَرَا نَا كَلِ لَاتِه يَابِدَا زَمَانِ سَرِ شَمِه سَعَادَتِ بِدَسْتِ اِيْدُوْ اَزْ شَرَارَتِ اَمَا رِه اَمِيْدِ
 نَجَاتِ يَابِدِ بِلُوْ لُوِي قُدْسِ سُرُه سِيَّتِ چُوْنِ بَدَسْتِي كِه ظِلِّ كَسِيْتِي بِفَارَعِي كَرْمُوِي وُوزِيْسِيْتِي
 اَللّٰهُ عَا مَثَالِ دُوْرَا زِ كَارَا زِ اَلْبَطْفِيْلِ شَمَا شَاهِ بِبَا زَانِ كِه جَانَشِيْنِ بَزْرُ كَانَدُ وِبِحَاوَرَتِ رُوْضِه مَقْدَرِ
 مُسْتَعِيْدِ اِيْمَانِي بَايِنِ مَعَاْنِي دِمَا دُوْ شَرِبِ اِيْزِيْنِ مُشَرَّبِ رُوْزِي كِنَا وَاِزْ اَنْوَارِ وِبِرَكَاتِ اَنْ مَوْطِنِ
 بِهَوَا رِه چِيْمِ اِنْتِظَارِ وِرْ رَاهِ سَتِ وَاِزْ فَيُوْضِ وَاَسْرَارِ اَنْ جَا كِه اَمِيْدَا رِ سِيَّتِ دَرِيْنِ دِيَا رِ بَدَانِ نِيْزِه
 اَمِ كِه كِه كِه بِسِيْمِ عَا طِفْتِه زَانِ دِيَا رِه اَمِيْدِ وَاَقْوِه طُوِيْلِ كِه بَزْرُ كَا شَمِه اَنْدَرِيْكِ سَتِ اَزْ مَنَابِيَا
 مَعْنُوِيَه مَحْبُوْبِ وُخُطْرِه سُوْا لِ مَقْطَعَاتِ قُرْآْنِي هَمِ مُشْعَرِ اَزْ اَسْمِ اَجْتِمَاعِ طَلُوَا كِه تَرِيَا دُوْ بِبَا رِه
 يَكِ طَبِيْعِ كُوِيَا اِيْمَانِيَّتِ بِسَبَبِ خَاصِ اَنْخَفَرَتِ كِه مَقْتَبَسِ اَزْ اَنْوَارِ خَاتَمِ اَلْاَنْبِيَا سَتِ عَلَيْهِ وِ
 عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَاَلْبِرَكَاتُ وُخَوَا جِه مَاشَمِ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ اَشَارِه بَا نِ نَمُوْدِه اَسْجَا كِه كَفْتِه بِسِيَّتِ
 بِشِيْرِي نَمَكِ يِيَا نِيَا يِدِ چِه اَعْجَا زِ سَتِ كَايِنِ لِبِ مِيْنَا يِدِ وُشَمَارَا كِه اِزَانِ نَحْمَتِ وَاوِه اَنْدَلِشَارِ
 سَتِ شَكْرِ وِ بَا يِدِ وُسْتِ كِه بَزْرُ كَانِ مَابِرِ وُقَا عِ وِمَنَامَاتِ چِيْدَانِ اَعْتِبَارِ نَهَاوِه اَنْدِ مَعْتَبِرِ سَتِ

که در بیداری روئے نماید خواب بیشتر استوار است جانے باید کند که معامله از قوت بفعال آید از
گوش با غوش رسد والسلام اولاً و آخراً

دو بیت

مکتوب دوسم (۲۳۰)

بایام معصومیه

بحاجی حبیب حساری در تعبیر وقایع و منامات او با شرح احوال یاران او و ماینا سبب ذلك
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰی نِعْمَاتِهِ وَالصَّلٰوَةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی اَفْضَلِ
اَنْبِیَاءِهِ وَعَلٰی اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ وَسَائِرِ اَحْبَابِهِ اَمَّا بَعْدُ فَكَا تَبِ شَرِیْفِهِ بِتَقَاتٍ یَكْدُ یَكْرُسِیْدَه
مَسْرَتِ بَخْتِ كَرِیْدِ اَنْجِهْ اَزْ مَنَامَاتِ وِوَقَا عِ وَاَحْوَالِ خُودِ وَاَحْوَالِ یَارَانِ خُودِ وَاظْهَارِ شُوقِ وَاَزْرُوقِ
وَمَقَدَّمَاتِ كَسْرِ نَفْسِ خُودِ وِوِدِیْقِصُورِ وَاِسْتِفْسَارِ رِوَایَاتِ فِقْهَیْیَهْ دَرِ بَابِ اَرْسَالِ فِشْنِ بَیْنِ الْكَلْبَتِیْنِ
وَالْبِصَاقِ كَعَبَیْنِ دَرِ رُكُوعِ وِجَزْآنِ هَمْ بُوْضُوحِ اَنْجَامِیْدِ وِوَفْرَحْتِ بَرِوَفْرَحْتِ بَخْشِیْدِ وَاَنْجِهْ نُوْشْتَهْ اَنْدِ
كِهْ رُوزِیْ بَخَا طِرِ سَیْدِ كِهْ بَا اِیْنِهْمْ كُفْتُكُوْیْ خَلْقِ وُسْتِ نِهَادِیْ یَارَانِ حَالِ تُوْچُوْنِ خُودِ شَدِّ اِهْمَامِ
بِگُوشِ رَسِیْدِ فَسَیْ كُفَیْ كَمَا مُمُّ اللّٰهُ اِلَى الْاِخْوَانِیْ بَسِیَارِ خُوشُوقِ سَاخْتِ وَاْمِیْدِ وَاَرْگَرِ رُیْدِ
اِیْنِ كَلْمَهْ مُبَارَكَهْ جَامِعِ خِیْرَاتِ وِبَرَكَاتِ سِتْ وِبَشِیْرِ دَرَجَاتِ وِقُرْبَاتِ وَاَنْجِهْ وِیْدِهْ اَیْدِهْ شَمَارِ تَحْتِ
شَشْتَهْ اَیْدِ وِتَجْوِزِیْدِ بَادِ شَاهِیْ بَرِ شَمَا كَرُودِهْ اَنْدِ وِبَرِیْنِ مَعْنِیِ اِتْفَاقِ نُوْدِهْ وِهَمْ مَرْدُمِ رُوْشَمَا اُورْدِهْ اَنْدِ
تَعْظِیْمِ مِیْكِنْدِ وِمُبَارَكِبَا وِیْمِیْدِ هِنْدِ وِشَمَا تَعْجِبُ مِیْكِنِیْدِ كِهْ اِیْنِ مُعَا مَلَهْ چُكُوْنَهْ صِدْقِ دَشْتَهْ بَاشْدِ حَالِ اَنْكِهْ
مُعَا مَلَهْ بَیْنِ دَرِیْنِ اِیْمِ بَسِیْسِ كَشِیْدِ اِسْتِ وِخُودِ رَا لَاشْتَهْ مَحْضِ مِیْیَا بَمِ مَحْذُومِ اَبِیْحِ جَا ئَهْ تَعْجِبُ نَسِیْتِ
اِیْنِ بَا یَسِ وَاِیْنِ لَاشِیْمِیْیَهْ مِیْفِیْدِ سِلْطَنِتِ مَعْنُویْ سِتْ هَرْ چِیْدِ مَعْدُومِ وِلَاشْتَهْ تَرِ ظُهورِ كَمَالَاتِ وِحَرِیْتِ
اَزِ رِقِیْتِ وِتَخَلُّقِ بَا خَلْقِ كِهْ اَزْ جَمَلَهْ اَنْ تَكَلِیْتِ سِتْ زِیَادَهْ تَرِ وِهَرْ چِیْدِ مَیْوَسْتِ اَزْ ظِلَالِ وَاِسْتَهْ تَرِ
وِدُخْرِیْدِ اَدِ شَاهِ كِهْ شَمَا عَقْدِ كَرُودِهْ اَنْدِ مِیْتُوَانْدِ كِهْ مَبْدِ اَتْعِیْنِ شَمَا بَاشْدِ عَقْدِ بَسْتِنِ بَا نِ مِتْحَقِ شَدْنِ سِتْ
بَا نِ وِفْنَا وِبَقَا سِتْ بَا نِ چُوْنِ اَنْ مَبْدِ اَتْعِیْنِ جَزْمِیْسِتْ اَزْ جَزْمِیَاتِ شَانِ كَلْمِیْ كِهْ مَبْدِ اَتْعِیْنِ
یَنْغِیْرِیْسِتْ كِهْ شَمَا بَرِ قَدِمِ اَوْ هَسْتِیْدِ لَاجِرْمِ اَزْ اَبْدِ خَرْمُوْدِهْ اَنْدِ كِهْ اِیْنِ جِزْمِیْ اَزْ اَنْ كَلْمِیْ بَطُوْ اَمْدِهْ اِسْتِ

بایام معصومیه

دو بیت

نارا

متولد شدہ و آن شان کلی حکم بادشاہ دارد بر جزئیات بے واسطہ و بواسطہ خود در واقعہ دیگر کہ نوشته اند
 خود عریان شدید و مرانیز عریان ساختمہ در آغوش کشیدید و بدن روتے خود را بر من میمالید و با ہم در
 جامہ خواب خوابیدہ رازمانے پنهان با ہم می گفتیم الخ بسیار خوب است و از مناسبت تاتہ مخبر و از
 نصیب یافتن آن سرزہانی مشعر واقعہ کہ برادر شما دیدہ است رسول صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و سلم
 اورا در کنار کشیدند و حضرت ایشان قدسنا اللہ سبحانہ کبیرہ از یک جانب ایشان فقیر از جانب
 دیگر و فقیر زادہ و سایر یاران فقیر ہمہ ہمراہند الخ خوشوقت ساخت امید کہ از برکات آن حضرت
 علیہ الصلوٰۃ والسلام بہرہ تام یا بد مطالعہ احوال مشارالیه نیز خوشوقت ساخت و همچنین
 احوال ملاحظہ اللہ کہ نوشتہ بودید نیک و صیل است احوال یاران دیگر ہم خوب است حق سبحانہ و تعالیٰ
 روز بروز ترقیات دما و مخدوما آنچه حضرت ایشان با در باب صعوبت تخلص از دقایق شرک خفی و عود
 نمون کلمہ اثبات کہ در ضمن کلمہ نفی و اثبات است از ہمہ بذاتہائے ایشان عدم لیاقت آن جناب
 مقدس یعنی بکلمہ لا الہ الا اللہ اثبات الوہیت خود میکنند و الا اللہ ایشان ہم با ایشان عالم
 است نہ بان فرودہ علیا فرمودہ اند و خود را ازین حکم استثناء نمودہ و نیز آنچه برین فقیر در حرم
 کعبہ معظمہ روتے دادہ نوشتہ بودند و نیز اظہار نمودہ بودند کہ از ان زمان کہ این معارف شگرف دیدہ است
 میان خوف و رجاست و ترسان لرزان است نمیدانند کہ از کدام طائفہ باشد سعادت آثار این ترس
 و لرزہ رجاست در دست کہ در مان ندارد و در دست کہ دو پذیر نیست شعر لَقَدْ عَصَتْ
 حَيْتَةُ الْهَوَى كَيْدِي فَلَا طَيْبَ لَهَا وَلَا رَاقِي بَيْتِ هَمِّ صَبْحٍ وَ لَيْلٍ جِيَانٍ مِنْ شَامٍ آمِيحِي
 کہ سیاہ بخت ہجرم شب من سحر ندارد و شاہبازے باید کہ خلیل دار علیہ الصلوٰۃ والسلام از ہمہ
 ماسوی روتافتمہ و برانہ لا اُحِبُّ الْاَفْلَاحَ مَتْرُوحًا شَرُّهُ اَزْ دَقَائِقِ شَرِّكَ و ہر دو متبصری گردد و
 قبلیہ توجہ را احدیت ذات تعالیٰ ساختمہ بر زبان در فشان آرد ای و جھت و جھتی للذی
 قَطَّرَ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضَ حَنِيفًا و مَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ این معنی را اکثر مردم بتام مدعی اند
 اما کہ بحقیقت این معاملہ برسد از دقایق شرک و ہر حکم عقاید مغرب دارد دیگر از آمدن خود

مکرر مینویسید و ما آنجا را خالی گذاشتن معقول نمینماید بہر حال اگر شوق غالب آید تا ہفت استخارہ
بکنند بعد اقبال قلب متعجب این حدود گردند و ملا فتح اللہ را بجائے خود نصب نمایند بعد استخارہ والسلام

عَلَيْهِ مِنَ اتَّبِعِ الْهُدَى

مکتوب دوسوی و حکم (۲۳۱)

بمیرزا الطیف بخاری در آنکہ سلطان ذکر از مختصرات نیست از بزرگان آمدہ است و در مقدمات کسرس و
وید قصور بسم اللہ الرحمن الرحیم الحمد للہ وسلام علی عبادہ الذین اصطفوا
علی سید الوزی بدر الدجی صاحب قاب قوسین او ادنی و علی الہ واصحابہ نجوم الہدی
مکتوب شریفہ بتعاقب یکدیگر رسید بسبب مسرت گردید اللہ تعالی سلامت دار و بر جاوہ شریعت علیہ
وسنت سینتہ مستقیم کند و ابواب ترقیات را مفتوح سازد و آنکہ اقرب کجیب مر قوم نموده بودند کہ در
وقت زیارت بزرگان از جانب دمیدن صبح چیزے آمدہ فرو میگردد و کیفیت و حضوری حاصل میشود
لیکن نمیدانند کہ آن چه چیز است و آنرا این انوار و برکات نسبت است کہ از بزرگان بشما میرسد شکرانہ
بجا آرید و قبول نمایند و بترانہ ہل من من زید مترجم باشید واقعہ دور و درازے کہ دیدہ و نوشته آید
کہ چہار باغے است آراستہ الخ و بعد از بیدار شدن از خواب خود را عرق فیض بافتید نیک روشن است
حق سبحانہ از واقعہ بوقوع آرد و از گوش باغوش ساند نوشته بودند کہ روزے از حقائق و معارف
ایشان میگذشت سخن از سلطان فرمودند رئیس اہل مجلس سوال کرد کہ تا حال باین اسم ذکرے
مسموع نشدہ و در کتابہا نیز بنظر نہ در آمدہ آیا این سخن اولیا سابق است یا حالت ایشان است و بعد
سلطان ذکر طریقہ ما زبان زد و شایع و ذائع است و ما از پیران خود شنودہ آمدہ ایم مختصر است
ہر چه است از بزرگان است خدمت شیخ عبد القدوس کہ از اکابر مشائخ ہند بودہ اند قریب زمان
حضرت خواجہ احرار قدس سیرتہا و آخر عمر استغراق و بیخودی بر ایشان غالب شد چنانچہ اکثر روز
در استغراق میبودند در اوقات نماز یا از بلند ایشان از بیدار میساختند ستر آنرا از ایشان پرسیدند
فرمودند دل بند بسیار کوفتم سلطان ذکر ہر زمان غالب آید و مرا از من میرباید مر قوم نموده بودند

مکتوب

مکتوب

مکتوب

مکتوب

مکتوب

مکتوب

اگر وہ سنے از یاران و خلفائے تو درین ملک باشند گنجایش دارد که و سحت این حد و بسیارست خیر
 گرفتن طالبان حق تو موقوفه داشته اند ضرورت که از ریح مسکون خبر گیری محمد و ما این مسکین
 خود را در هیچ شمارنے ارد و مالک و لاشے مے پندارد و بنا بران با مرے نمیتواند پرداخت و بشکرت
 مولائے حقیقی جلّت عظمتہ خود را نمیتواند منصوب ساخت پیت من پیچم و کم ز پیچ ہم بسیار
 و ز پیچ و کم از پیچ نیاید کارے مری حقیقی اوست تعالی و ریح مسکون جز آن ہمہ در تحت تصرف
 اوست عزیز برمانہ مصرع از ما و شما پہانہ بر ساخته اند ہر کسے را میخواہد کہ بتوسط یکے از
 دوستان خود فیض مند و کمال برساند آنکس را بصحبت او میرساند یا این یا آنکس میرساند
 مگر ما موزنجیزے شود افر و دیگرست آن مان موافق افر تاگزیرست باجملہ امتثال ما ہجوران دور
 از کار را سوگن ہجرو ما تم خصیان شستن از ہمہ چیز ضرور و لابدست و گوشہ نامرادی با مراعات
 شریعت انیم خلق را با و سپردہ مگر تمہت را در کسب مرضیات او سبحانہ چیست باید بر نسبت و اذکر
 اسم ربک و بتثل الیہ تبیتلا درین ضمن ہر کہ مناسبت دارد فیض خواہد برد و الا لا و السلام

بزرگوار
 باوکت

اولاً و آخراً

مکتوب دوم (۲۳۲)

در بعضے اسرارے کہ در شرح احوال کہ بخند و مرادہ عالی درجہ شیخ سیف المملک والدرین سلمہ رقم
 فرمودہ اند بسم اللہ الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوٰۃ وازسال التّحیات میرساند
 مکتوب مرغوب کہ مستظمن اذواق علیہ واذواق سنیہ بود خوشوقت ساخت و سبب فرحت دل و
 راحت جان گردید نوشته بودند کہ با وجود نسبت مجبوتیت و اسرار تعلقہ آن جانب تکمیل و ارشاد
 روز افزونست چہ روز افزون نبود کہ افضل محبوبان سرور دین و دنیا است و جانب ارشاد و
 تکمیل دروے علیہ وعلی الیہ افضل الصلوٰات واکمل التّحیات از ہمہ زیادہ تر بود مرقوم
 نموده بودند کہ بعضے اوقات بمباشرت امور مباحتہ نزول واقع میشود و تا بان امور مثبت نما
 معاملہ تکمیل زبون افتد بے ارتکاب خص و مباحت تقویت جانب بشریت کہ عمدہ تکمیلست

بزرگوار
 باوکت

میکند و ارتکاب عزیمت و تحب پرورش جانب ملکیت نماید که باز شاد کار ندارد لکن وجهه
 اولیاء غیر مرجوعین در تکمیل جانب ملک و ملکیت کوشش مینمایند و از کمالات بشریت و عوت حفظ
 ندارند و اولیاء مرجوعین تکمیل سر و جانب میکنند و ملکیت را با بشریت جمع ساخته اند این کار
 بر ادحق حل و علاقا قائم اند شعر لاتی فی الوصال عبید نفسی + و فی الطحیران مولی المور
 بیت بحر که بود مراد محبوب از وصل هزار بار خوشتر + مضمون حدیث است ان الله کما یحب
 ان یتوئی بعزیمه یحب ان یتوئی بر خصیه باید دانست که مباح که مقرون بتبت صلح
 شود و اصل مستحبات میگردد و در خصت عزیمت میشود نوم العلماء عباده شود و باشند علی
 انخصوص مباح که با امر و تعالی بوقوع آید و در اصل فرالص و واجبات میگردد چنانچه این معنی بتفصیل از
 مکتوبات جلد ثانی حضرت ایشان واضح و لاج است نوشته بودند که در مجالس سلطانی طرفه اسرار لازم
 الاستتار جلوه میدهند و مجرد دخول بان محافل بعروج و نزول خاص ممتاز میسازند بابل کمال
 از هر بقعه فیوض و اسرار مناسبه آن بقعه اخذ مینمایند و از هر زمین کمال مناسب آن زمین میگیرند
 زمین را مناسبت بمعاملات فناست و زمین را موافقت بمکالات بقا بقعه ایست بعروج مناسبت
 دارد و بقعه بنزول حرم مکرر کمالات معاملات جداست و حرم مدینه را فیوض و کار و بار جداست
 هر خوش پیر را حرکات درگت + در احوال بندگان حضرت برنگاشته بودند که از وسعت لطیفه
 اخفی و مناسبت تام بان خبر میدهند از مطالعه آن فوقها کرد لطیفه اخفی اعلاک لطائف است
 ولایت آن فوق سائر ولایات است و این لطیفه را خصوصیت است خاص سرور کائنات و معجز
 موجودات علیه و علی الیه الصلوات و التسلیمات و البرکات فقیر نیز ایشان را مناسبت
 بلطیفه اخفی در میاید و الغیب عند الله سبحانه

مکتوب (۲۳۳) دوسدی و بیوم

بلا شاه مراد پیشاوری در ترغیب گماشتن بر توجیبات بر طلب فیض نیک مردم گردید اللهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَتَبْلِيغِ الدَّعَوَاتِ مِيرَسَانْدِ مَكْتُوبِ مَرْغُوبِ سَيِّدِهِ
 مَسْرُوتِ بَخْشِ كَرِيمِ بَعَاثِ بَاشَنْدِ وَبِرَجَادَةِ شَرِيعَتِ عَلِيَّهِ وَسُنَّتِ سُنِّيَّةِ مُسْتَقِيمِ بُونَدِ وَازِظَلِّ بِمَنْطَلِ
 آيَنْدِ وَازِ اَسْمِ بِيْشَمِي كَرَايَنْدِ وَبَكَارِ خُودِ مَرْگَرَمِ بَاشَنْدِ وَدَرِ تَعْمِيرِ بَاطِنِ بَحَايَنْدِ كُوشَنْدِ تَارَاهِ تَرْتِي مَفْتُوحِ بُونَدِ
 وَازِ سَرْگَرَمِي يَارَانِ خُودِ نُوْشْتِه بُونَدِ شُكْرِ خُداوندِي عَلِ شَانِه بَجَا آرَنْدِ وَتَوْجُهَاتِ بِحَالِ شَانِ
 بَكَمَا آرَنْدِ وَدَرِ تَرْقِيَاتِ شَانِ كُوشَنْدِ بِسِيَّتِ آسْمَانِ سَجْدَه كَنْدِ بِهَرِ مَعْنِي كِه دَرِ وَ يَكِدِ وَ كَسِ يَكِدِ وَ نَفْسِ
 بِهَرِ خُدا نَشِينَنْدِ لِيَكِنْ مَكْمَالِ خُودِ بِشَرِيْعَتِ سَعِي نَمَايَنْدِ وَبَخْلُوتِ رَاغِبْتِ بُونَدِ كِه تَكْمِيلِ دِيگَرَانِ
 فِرْعِ كَمَالِ خُودِ وَ السَّلَامُ اَوْلَادِ وَ اَخِرًا

بجایز

مکتوب (۲۳۲) دوسدی چهارم

دوست

بِخَوَابِهِ مُحَمَّدِ وَفَاحِصَارِي دَرِ اَرْجَاعِ حَوَادِثِ بَارَادَةِ اَوْ تَعَالَى وَتَجْبِيرِ وَاَقْعِه بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
 الرَّحِيمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَاةِ وَتَبْلِيغِ الدَّعَوَاتِ مِيرَسَانْدِ مَكْتُوبِ مَرْغُوبِ صَوْلِ يَافِتِ اَنْجَازِ تَفَرُّقِ
 وَ حَوَادِثِ رُزْگَارِ قَوْمِ نُوْدِه بُونَدِ بُوْضُوحِ اِنْجَامِ مَعْنِي وَ مَا هَمِه اَزِ حَقِّ بَايْدِ دِي تَعَالَى وَ كَشَاكُوشِ كَارِ
 بِهَمِ اَزِ سُبْحَانِه بَايْدِ جُسْتِ وَ اِنْ تَمَسَّكَ اللهُ بِضُرِّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ اِلَّا هُوَ دَرِ كِتَابِتِ سَابِقِ
 دُو وَاَقْعِه نُوْشْتِه بُونَدِ رِي كِي بِبِيْمِ خُودِ اَوْ دَرِ دِيگَرِ حَضْرَتِ عِيْسَى رَا عَلِي نَبِيْنَا وَ عَلِي الصَّلَوَاتِ وَ
 السَّلَامَاتِ بَسِيَارِ رُوْشَنِ عَالِي سِتِ خُوشُوقِ سَاخْتِ وَ اَمِيْدِ وَ اَرْگَرِ دَانِيْدِ وَ اَزِ وَاَقْعِه دُو يَمِ مَنَارِ
 شَمَا بِحَضْرَتِ رُوحِ اَللّٰهِ ظَاهِرِ مِيْشُودِ عَلِي نَبِيْنَا وَ عَلِي الصَّلَوَاتِ وَ السَّلَامُ حَقِّ سُبْحَانِه وَ تَعَالَى اَزِ
 بَرَكَاتِ وَ اَنْوَارِ اَيْشَانِ بِهَرِه وَ رَسَاذِ وَ السَّلَامُ مُحَمَّدِ وَ مَا دَرِ كِتَابِتِ خُودِ نَامِ فَقِيْرِ اَبَا لَادِ سِتِ اَزِ نَامِ
 حَقِّ حَبْلِ وَاَعْمَالِ نُوْشْتِه اِيْدِ خُوبِ وَاَقْعِ نَشْتِه سِتِ تُوْبِه بَكْنِيْدِ مَنِ بَعْدِ حَمِيْنِ وَاَقْعِ نَشْتِه وَ ظَاهِرِ اَلْبَطْرِيقِ
 سَهْوِ وَاَقْعِ نَشْتِه بَاشْدِ بِهَرِ حَالِ تُوْبِه وَ اِنَابِتِ دَرِ كَارِسْتِ اَبْوَابِ تَرْقِيَاتِ مَفْتُوحِ بَادِ

دوستان

خانها

معیوم

مکتوب (۲۳۵) دوسدی پنجم

دوست

Marfat.com

بملا قاسم پسر صوفی مغربی در شرح حال او کتابتی که از راه محبت ارسال داشته بودید رسید
خوشوقت ساخت از تصفیة عناصر از لجه عموماً و تصفیة عنصر خاک خصوصاً نوشته بودند مطالعه
آن بسیار مخلوط ساخت حالتی است بس شگرف و همچنین حالتی که در نماز رو میاید حاصل است
از حالت معراجیه است که خواص عباد را رو میاید نوشته بودند که در ابتدا محبت حق را حاصل و عملاً
آن قدر مشاهده میکرد که از بیان خارج بود و الحال نه محبت او را در خود مشاهده میکند و نه عدم محبت را
بلکه محبت و عدم محبت از نسبت اعتبارات است تا معامله در صفات و اعتبارات است
محبت را گنجایش است و چون از صفات و اعتبارات معامله فوق رود محبت و عدم آن سابق
شود و در رنگ سایر نسبت محبت نیز در راه ماند والسلام

مکتوبات دوسمیه و ششم

بیر عثمان کولابی در حل سوال او که در ابتدا ظاهر در رنگ باطن سرگرم است بعد از آن رفته رفته
سرگرمی سابق در ظاهر نماند بسم الله الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوة و ارسال
التحیات میرساند صحیفه شریفه که نامزد این مسکین نموده بودند رسید مسرت بخش گردید سلامت
و بعافیت باشند و بر جاده شریعت و طریقت مستقیم روند و از ظن باطل آیند و از لفظ بجنه
گرایند نوشته بودند پیش ازین که در سکوت می نشستم عجب کیفیت و جمعیت در جمیع اطراف
حاصل میشد اکثر نموده با همیشه که به شعور عیاشی و شب و روز ظاهر بکار مقتید بود و الحال که نسبتاً
به کیفیت شده است و دل را به تعلقی از دنیا و آخرت بر وجه کمال پیدا شده است ظاهر در کار
به پروانی میکند و سستی مینماید سبب چیست بدانند در ابتدا ظاهر و باطن مختلط اند و از انوار و
برکات باطن ظاهر سیراب و بهر دست بنابران ظاهر نیز در رنگ باطن با حضور و سرگرم است
چون باطن از ظاهر جداگی گزیند و تعلق او ازین گسته شود و معامله از ابتدا بتوسط آید حضور و
آگاهی باطن بظاهر کمتر سیرت کند لاجرم ظاهر اگر به پروانی نماید و سستی پیدا کند گنجایش دارد

ناگوار

دوسر

دوین

که حرارت و سگر گرمی او عارضی بوده نه ذاتی نوشته بودند الحال که در سکوت می نشینم خود را گم می بینم
 و بعضی تجلیها و نورانیتهای دست میدهند یک دست عزیز می گوید که گم شدن گم شدن و گم شدن
 دیگر می گوید اشتباهی عدلاً اَعُوذُ اَبَدًا اَمِید است که این گم شدن و عدسیت شمول پیدا کند

یکسان شود و السلا

مکتوب (۲۳۷) و نسی و مفتح

مراقبه و غیر مراقبه

یا مان بیگ در آنکه از تفرقات صوریه از آنجناب مقدس محجوب نباید شد و در تعبیر واقعه که دیده
 بود بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلٰوةِ وَاَرْسَالِ التَّجَبُّاتِ میرساند مکتوب
 شریف رسید خوشوقت ساخت از تفرقات دنیا و دنیاوی و کثرت قروض و بدسلوکی اهل خانه شکایت
 نموده بودند همه را از حق باید دید تعالی و تقدس و بعروض این امور از وسعانه نباید محجوب و باین علاقه
 تفرقات صوریه را از اسباب جمعیت معنوی باید ساخت بیت درل با غم دنیا غم معشوق شود
 باوه کفرام بود پخته کند شیشه ما را هر که از راه دانه پرسید که از هجوم خطرات پریشانم گفت بمقتضای
 الاِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِیْطٌ چنان احاطه و شمول مطلوب معلوم است خطره را از اسباب وصل باید شردنه از
 موجبات فصل و پیوسته ابواب مشاهده مفتوح باید داشت و درین غفلت را مسدود این جواب هر چند
 بر قاعده توحید و اتحاد است لیکن علاقه ظلیت و اصالت هیچ جائز نیست از ظل باصل مشاهده
 و آنچه در خواب دیده اید که پیش فقیر بساط شطرنج پهن کرده گذاشته اند و فقیر بشما میگویم که همه مردم
 که حاضرند همراه ما شطرنج بازی کرده اند الحال نوبت شماست بیایید همراه ما بازی کنید و شما شروع در بازی
 کرده اید که بیدار شدید بخد و با بساط شطرنج و بازی کردن بان گویا عبارت از باختن وجود بشریت
 در حق جل و علا یعنی دیگران باخته اند الحال نوبت تست و این باختن عبارت از تخلص است از تعلقات
 بشری و فناست از صفات آن بیت پارسا ما را مقام گرفت و الله دست گرفت او بدید و در جهان من بیک با تم

من متابع هر دو عالم را یک جور می بینم

یا این دیگر

این
 مکتوب (۲۳۸) و نسی و مفتح
 دوسر

بشیخ محمد باقر لاهیجی در شرح احوال او که بزنگاشته بود پس بسم الله الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوة
 واز سال التحیات میرساند احوال بهم حال مستوجب حمدت المسؤل من الله سبحانه عافیتکم و
 استقامتکم ظاهراً و باطناً از ارفیقیر یک پنج است فرصت ظاهریست غایب الامر بهین احوال
 بروشته بیرون برند و نماز جمعیم حاضر میکنند آنرا فرصت گویند یا نه نشعر لیتک تحلو و الحیوة
 فریة لیتک ترضی و الا نامر غضاب کیت الذی بینی و بینک عامراً و بینی و
 بین العالمین خراب مکاتیب شریفه پی در پی رسیدن و قسین ساخت مرقوم نموده بودند که
 گاه گاه قسم دوم مقام رضای رضای انظر به خواست پر تو انداز میگرد و در فقیر نیز پاره املاد در
 از یاد این کیفیت نموده حق سبحانه بروجه کمال روزی گرداند باید دانست که این رضا مقدم است بر رضای
 دوم که رضای بنده باشد چه تقدم از انظر است پس برین تقدیر اگر این قسم رضای اول است
 النسب بود گوید که در پیشانی مشهور میگردد چون پیشانی محل ظهور شقاوت و سعادت است میتوان
 که نور ایمان در پیشانی متمثل بگویشد باشد چون سینه محل علوم و اسرار است پس دو گوید که در
 سینه و سینه مشهور است اشارت بود باحاطه نور علوم و اسرار سینه را از مشاهده برکات
 ماه مبارک رمضان عشره اعکاف لیالی ختم قرآن مجید مشاهده انوار و طلعات بخود و مردم
 جوار و گاهی با نام جمیع صف اول معلوم کردن خوشوقتی جناب قدس نسبت بخود معلوم نمودن رضای
 ماه مبارک ازین کس مغفرت ذنوب سابقه و یافتن مناسبت با اسرار تشابهات و مقطعات و
 و شب اخیر بجزرت و داع نمودن که نوشته بودند همه بوضوح بیوست و خوشوقت ساخت و در ماه
 شوال که مکاشفه عظیمه روعی داد و مکرر بر این خطاب جهت شنیدید که صریحاً خطاب بشما نمودمانا
 که این کلام شفاها بوده و کان فضل الله علیک عظیماً از خواندن این معنی ذوقهای روعی داد
 که چه نویسد عملوا ال داود شکر او قلیل من عبادی الشکور آنچه از احوال یاران خود
 و ترقیات بعضی از ایشان و گرمی مجلس بزنگاشته بودند بوضوح بیوست اللهم زد بهیست
 آسمان سجده کند به زمین که درو یکد و کس یکد و نفس بهر خدا نشینند والسلام اولاً و آخراً

تقریب

تقریب

مکتوب دوسوی و نهم (۲۳۹)

دوسوی

مکتوبات

ولایت

شیخ ابو ظفر ریاضی در جواب کتابت او و شمه در بیان انوار و اسرار روضه منوره حضرت محمد و
الف ثانی رضی الله تعالی عنه با ذکر مجمل از احوال و مقامات یاران حضور و اشعار کمال خالصه
خود بسم الله الرحمن الرحیم بعد الحمد والصلوة و ارسال التحیات میرساند صحیفه
گرامی رسیده خوشوقت ساخت حمد الله سبحانه که بعاقبت بوطن مالون رسید و اوقات
جمعیت میگذرد و یاران سرگرمند و واردات و کیفیات گوناگون رو میسر و بعضی عقد های قیمه
که از دقت آرزو های حل آن دستند درین سفر حل شد لیکن تفصیل آن ننوشتید و شرح واردات
و کیفیات نه نمودید بهر حال همواره در ترقیات باشند و جمعیت و استقامت ظاهر و باطن بوجوه
گردند اظهار شوق ملاقات و شوق زیارت روضه منوره نموده بودند فقیر را نیز مشتاق دانند و از
انوار و اسرار روضه متبرکه همواره مستفیض و مستنیر بودند این درویش دلریش برکات و فیوض این
بقعه مبارکه را چه تواند بیان نمود که از فهم و وهم امثال قاصر فهمان بیرون است مصراع
ای از خیال برون در تو خیال که رسد به تخم ولایت است که در زمین هند سبز گشته است و آب
زمزم و کوثر تربیت یافته لاجرم رشک هند و ولایت شده است و ثمرات و نتائج آن مماثل
ثمرات و نتائج حرمین شریفین آمده و مجاوران و زائران او ازین برکات بهره مندند و ازین
ثمرات مستمند مصراع هینئذ الارباب النعیم نعیهمها فقیر بدت است که بصنعت بدنی
گرفتار است و از کار آنم فرو مانده مع ذلک اهل طلب از اطراف و اکناف در رنگ مورخ و ملخ
میریزند بقدر طاقت باحوال آنها پرداخته میشود و آثار عظیم در سترشان پیدا میشود و شعله
شوق و آتش شان افزاید و سربلند میشود و تخلص از علائق و آزادی از ماسوی در اول قدم
حاصل مینمایند خنکی و گرفتاری نصیب این بیچاره آمده است و غرقه هجر و دوری بنام او برآمده
چه توان کرد بهیت هجر بیکه بود مراد محبوب از وصل هزار بار خوشتر است این هجر سبب وصل

جمع کثیر است و این دوری باعث قرب حضور و دیگران این خنکی و گرفتاری وسیله شوق
و آزادی خلق بسیارست فهم من فهم والسلام و لا و آخراً

مکتوب دویست و چهارم

دو صد

بمحریر یک بیک خستی گرز بردار و ذکر احوال حافظ محمد صادق کابلی بعد الحمد و الصلوة
و ارسال التحیات میرساند که احوال همه حال مستوجب حمد است المسؤل من الله سبحانه
سلامتکم و استقامتکم ظاهر او باطناً معلوم شریف باشد حقائق و معارف آگاه
اخوی اعززی شیخ محمد صادق از اخص اصحاب و خالص اخیاب این جانب است بلکه از راه ولادت
معنوی داخل فرزندان است بالتماس شماره آن محدود نموده شده است امید که یاران و دوستان
از صحبت مشارالیه مستفید و مستفیض خواهند شد والسلام علیکم و علی سائر من اتبع الهدی

مکتوب دویست و پنجم

دو صد

حافظ محمد صادق کابلی در جواب کتابت او و در آنکه اجازت مقید باشخاص محدود و داخل خلافت
نیست الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی الله تعالی ابواب ترقیات را بمو
مفتوح و اراد کتابت شریف که نامزد این مسکین نموده بودند بطالع متهج و مسرور گردید از تعمیر
اوقات به تلاوت قرآن مجید رنگاشته بودند اللهم زد از تکرار کلمه طیبه نوشته اند از آن هم
خالی نباشند و یاران هم صحبت دارند و توجهات را از آنها دریغ نکنند و در آمدن استحال نمایند
و هر جا که باشند اجته را بدعا یاد دارند و باب اجازت اهل سپاه نوشته بودند که مردم گفتگو دارند و
آنچه شمار جواب آن مردم گفته اند سخن بهمانست بزرگان با اهل ایتدار که رشد در صحبت آنها
می بینند این قسم اجازت مقید باشخاص محدود داده اند که درین طریق علیه صحبت بشرط فنا
در یکدیگر به از عزالت است چندیکه یکی مشغول شده بنشینند اولی است از آنکه تنها مشغول باشد چه

کلام

سید

اجتماع فیض یکدیگر به همگر منعکس میشود و این داخل خلافت نیست که آنرا اثر الطست و این قسم
خصت هم شرط باستقامت است بر شریعت و رسوخ بر محبت شیوخ و السلام

مکتوب (۲۷۲) دو صد و چهل و دوم

دو بیت

الله

بمخند و مزاده عالی در وجه شیخ سیف الدین سلمه الله و ابقاه در شرح احوال سلطان وقت
سلمه ربه با ذکر بعضی معارف مناسبه آن بعد الحمد و الصلوة و از سال التخیات
میرساند مکتوب مرغوب سید خوشوقت ساخت آنچه از احوال پادشاه دین پناه مرقوم نمود بود
همه بوضوح انجامید در طبقه سلاطین ظهور این نوع امور از غائب روزگار است اللهم زد سالک
چون صفات خود را بر تو صفات حق باید جل شانه تجلی صفات بود و کمال این تجلی آنست که
این صفات را ملحق بصل باید و خود را که مرآت آن کمالات بود خالی محض باید و عدم صرف
بیند این زمان نه ذکرے بودند توجه و حضور چه بعد از حقوق کمالات بصل این امور نیز عائد بان
جناب مقدس میشوند بعد از آن اگر ذکر است خود بخود است و اگر توجه و حضور است هم خود بخود
عارف دین هنگام رخت بصحرا کے عدم کشید است و از همه منتسبات تهی گشته این حالت معتبر
بفنا کے نفس است خوش گفت بریت معشوق اگر چه گشت به خانه ما و ویران از اول است
ویرانه ما نوشته بودند که بعد اربعین خود را صفت علم یافته اند و میفرمایند که باین صفت مبارک
بیشتر مناسبت یافته میشود از مطالعه آن حظه ها نمود نزدیک بود که رقص کند حق سبحانه از
برکات این صفت بزرگ بهره تمام عطا فرماید ان الله قریب مجیب و السلام

مکتوب (۲۷۳) دو صد و چهل و سوم

دو بیت

نیز بمخند و مزاده با استحقاق شیخ سیف الدین سلمه الله و ابقاه + نامه نامی آن فرزند گرامی
رسید بهجت افزا کردید کتابت محبت الفقراء کامکار خان جوابی که متضمن فوائد و نصائح

ضروریہ است نوشتہ فرستادہ است حق تعالیٰ تاثیر بخشید بہیت نصیحت گوش کن جانان کہ
از جان دوست دارند + جوانان سعادتمند پسندیدار + والسلام

مکتوب (۲۲۴) دو صد و پیل و پنجم

دویت

بہ بخاورد خان در ذکر بعضی اسرار کلمہ مَا عِنْدَكَ كَمْ يَنْفَعُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ + حَامِدًا وَ
مُصَلِّيًا اللہ تبارک و تعالیٰ مشمول انطاف و عنایات خویش داشته بجزبات قویہ معنویہ مکرم و
ممتاز دارد اجتماع اخبار توفیق و حسن نشاۃ حق طلبی و خدمت و رعایت فقرائے باب اللہ آن
مشفق بے اختیار بران مآرد کہ بدعائے ظہر الغیب از دیا و این امور مشتغل باشد و توجہ غائبانہ
برائے ترقی درجات صورتیہ معنویہ ایشان بر کار و مصراع از ہر چہ میرود سخن دوست خوشتر
تمامترین عبارات در سیر سلوک اہل اللہ این آیہ کریمہ است مَا عِنْدَكَ كَمْ يَنْفَعُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
بَاقٍ + طَالِبِ صَادِقِ تَارِ مَنَسِبَاتِ تہی نگر دو وجود و سایر کمالات کہ پر تو کمالات اوست تعالیٰ
ہصل حوالہ نماید و یا بجناب قدس سپارد و با نور الایزال بقانیا بدسیت گر بر سر کونے عشق ما
کشتہ شوی + شکرانہ بدہ کہ خون بہائے تو منم + شاہبازے باید کہ در بچار از این کریمہ غوامی
نماید و از عموم دو کلمہ ما کہ در ان کریمہ واقع است بہرہ ور گردد و اشفاق پناہ شیخ محمد باقر کہ بجائے
فزندی است و کمالات صورتیہ معنویہ آراستہ شکر گذاری اشفاق ایشان را کہ نوشتہ سبب
مسترت فقر اگر دید و باعث از دیا و دعا گوئی گشت خدمت و رعایت درویشان باب اللہ
وسیله ترقی دارین است و سبب کشایش مشکلات دولت دارین مکمل و محصل با + +

مکتوب (۲۲۵) دو سیت و پیل و پنجم

بخدمت مزادہ عالی درجہ صاحب کمالات صلییہ و اہل اسرار و معاملات بلند حضرت خواجہ محمد نقشبند
در جواب بعضی احوال و اذواق آن مخدمزادہ کہ بزبان قلم با حضرت معروض آشتہ بودند با بشارت

حُصولِ این اسرارِ عالیہ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ
 اصْطَفٰی اَنّٰجِهٖ اَزْ اَذْوَابِ عَلَیْهِ وَتَوَاجِیْدِ سِنِیَّتِهِ وَتَمَوَّلِ عَنایَاتِ وَمَوَاسِبِ کہ در ماودہ خود احساں
 نموده اند و سرفرازی یافتن با اسرارِ خلقت و ملقب شدن بالقابِ بزرگ و مشاہدہ نمودن عجاظ
 غنچ و دلال و ملہم شدن بنزول بے کیفیت بعد از ان احساں این نزول و در میان آمدن امور
 کہ لَا عَیْنَ رَأَتْ وَلَا اُذُنٌ سَمِعَتْ کہ بزنگاشتہ بودند ہمہ بوضوح بیوست و سبب لذات
 معنویہ گردید علو رتبہ این اسرار را چه بیان نماید کہ از حیطہ درک عقل و تصویر خیال بیرون است
 مَن کَمِیْدِقٍ کَمِیْدِرٍ فَقِیْرٍ تَزِدُکَ بَیْنَ حَیْرٍ مَا دَرَمَادَہٗ شَمَا مَعْلُومٌ مِیْکُنْدُ وَالْغَیْبُ عِنْدَ اللّٰهِ
 تَخَالِی ہر چه نوشتہ آید با جمال نوشتہ ظاہر تفصیل را بمشافہہ حوالہ نموده آید بلکہ این نوع امور
 بنوشتن راست نمی آید بلکہ بیان ہم نمی در آید همان قصہ است کہ نوشتہ آید وَ یَضِیْقُ
 صَدَیْقٌ وَلَا یَنْطَلِقُ لِسَانِیْ دِیْکَرٍ فَقِیْرٌ اَزْ دَعَا وَ تَوَجُّہٌ دَر بَارَہٗ مَرَضٍ شَمَا غَافِلٌ مِیْتٍ وَ شَفَاکِ
 شمارے خواہد بلکہ مے بیند و السلام

مکتوبات دولیت و جہل و شتم

نیز در تصدیق بعضی اسرار لازم الاستتار مخدومزادہ بر جاودہ حضرت خواجہ نقشبند کہ زبان
 قلم معروض نوشتہ بودند الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰی عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفٰی اَنّٰجِهٖ اَزْ
 مُطَالَعَةِ رَفَعَةِ شَرِیْفِہٖ کہ مشتمل بر الہاماتِ عجیبہ و القابِ غریبہ و خطاباتِ عالیہ و تشریفات و
 تکریماتِ سنیّتہ کہ بان ممتاز سر بلند شدہ اند چه قدر خوشوقت و متلذذ گردید و آنچه از اسرار
 خلقت و محبت و تحقق بان کہ از اسرار لازم الاستتار است با جمال مرقوم نموده بودند و از
 مشاہدہ احوال انوار و برکات این شہر مبارک و معاینہ نمودن فتح ابواب آسمانہا و ابواب
 جنان ہمہ بوضوح بیوست اموریت کہ دیدہ عقل و فکر در درک آن خیرہ و در راه است جز بانوار
 الہی و تائیدات نامناہی بان بے توان بر داحتیاج تصدیق این فقیر ندارد و مع ذلک

نیز در تصدیق

انوار

نیز در تصدیق

تصدیق در تصدیق تست واقعہ کہ دیدہ اید و تعبیر آن خواستہ محتاج بہ تعبیر نیست از کمال مناسبت
معنوی خبر رسید بہ تا بجائے رسید است کہ با اتحاد کشید و شرکت در معاملات پیدا شدہ و بہت
تاکید بر ویاکفایت نامودہ الہام باین معنی فرمودہ والسلام

مکتوب (۲۴۷) و وصد پیل ہفتم

نیز بخند و مزادہ برگزیدہ صاحب انرار و مقامات علیہ حضرت خواجہ نقشبند سلمہ اللہ و
ابقاہ و در بشارت بحصول صحت بعد الحمد والصلوٰۃ ابواب ترقیات ہموارہ مفتوح
باد واقعہ کہ در باب ترقیات معنویہ خود دیدہ اید مبارک باشد شتاق استماع انیم فقیر از ہما
و توجہ غافل نسبت و ترقی باطن و استقامت ظاہر شما در یوزہ مینماید و در بعضی اوقات
صحت و شفائے شما معاین میشود و اطمینان برین معنی بحصول انجاء و الغیب عند
اللہ سبحانہ خاطر خود جمع دارند و صحت را بیقین تصور نمایند العاقبۃ بالعافیۃ

مکتوب (۲۴۸) و نسبت چہل ہفتم

بخند و مزادہ بر جادہ شیخ عبدالاحد در بشارت حصول مناسبت بعضی انرار و معاملات
بعد الحمد والصلوٰۃ نمودہ اید رقعہ شریفہ رسید و مضامین دلکش آن دل نشین
گردید و اشعار رنگین آن متلون و ذوقین ساخت و در اثنا کے این نوشتن شمارت سنجے
بمقام صباحت یافت بلکہ نصیبے ازان معلوم کرد و بعضی لوازم آن مقام شگرف در شما
مشاہدہ نمودہ و نیز مناسبتے بمقطعات قرآنی مفہوم میگردد ہر چند نداند کہ این مناسبت
از کدام رگہذ باشد چہ مقطعات کنایات از معاملات است ہر کہ معاملہ حاصل است
مناسبت و نصیب ہر چہ گفتہ شود در حق او صادق است و الا مناسبت چگونہ باشد در حق
حیران است و مسموع نشدہ است کہ معاملات عبارت از چہ چیز است تا اثبات و نفی آن

نمود آید و در باب شرائط تلقین طلب بامرے یا عدم شرائط پیش حکمے نمیتواند کرد و نہ در
 مادہ خود و نہ در دیگرے به یقین نمیداند کہ این فقیر اشتغال باین امر مرضی است یا غیر مرضی
 و این تصرف در ملک او عزت شانه و صرف وقت که عزیزترین اشیا است در پی حشلق
 چگونه است ازین مگر کباب دیده پر آب است نوشته بودند کہ خود را از خاصان نمیدانم
 کہ خاصا ز اقرب عظیم باشد البتہ این فقیر شمارا از خاصان مے شمرد و قرب شمارا بیش از پیش
 مے فہمد پیشتر مے بنویسد والسلام اولاً و آخراً

مکتوب دوم و صد پین و سوم

بشیخ محمد باقر لاهیوی در جواب عریضہ او + حاید اَوْ مُصَلِّيًا وَ مُسَلِّمًا اَمَا بَعْدُ میرساند
 مکتوب شریف رسید بجت افزا اگر دید کیفیتے کہ در نماز عشار و داده بود از مشاہدہ خواہش
 از انطرف و ظہور آثار آن در خود و نیز شنودن آواز بکرات از سینہ در نماز و ترک ما تر امین خواہیم
 بوضوح پیوست اللہم زد حمد اللہ سبحانہ علی ذلک و علی جمیع نعمائہ
 والسلام علیکم و علی سائر من اتبع الہدے

مکتوب دویست و پنجاہم

بحاجی شیخ محمد فضل اللہ در جواب عریضہ او کہ مشتمل احوال خود و احوال یاران خود و بعد
 الحکم و الصلوٰۃ و ارسال التَّحِيَّاتِ میرساند مکتوب مرغوب کہ متضمن واقعہ روشن احوال
 پسندیدہ یاران بود رسید مسرت بخش گردید حق سبحانہ ہموارہ در ترقیات دہشتہ از کمالات
 سابقان بہرہ ور کند و یاران طریق ہم در ترقی باشند تو جہات را از ایشان ذریعہ دارند اینان
 را مریایے کمالات خود دانند و از ترقیات شان شکر بجا آرند و آنچه نوشته اند کہ در ماہ رمضان
 در مسجد محکمت بودم در واقعہ مے بنیم گویا شب جمعہ است و نورے ساطع شدہ کہ از روز ہم رو

بایضا

دو

بود

گشته و من شب قدر گمان برم الزم نیک مبارک است و شب قدر معبر لبث وصال است از بركات
 آن زیاده ازین چه باشد که نخدمت سرور دین و دنیا داران شب مشرف شدید و شهادت نبوت
 و رسالت او صلوات الله تعالی علیه و آله و سلم داده اید و آنچه خود را بعنوان رسالت دید اید
 و در عدا و رسل و خل یافته علیهم السلام بیشتر کمالات رسالت نبوت است نه منصب
 رسالت و نبوت که ختم یافته است و السلام

مکتوب (۲۵۱) دوست و پنجاه و یکم

در بیان طریق توجه و نصیحت به فقیر حقیر جامع این مکتوبات شریف حاجی محمد عاشور بخاری احمدی
 معصومی نقشبندی الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی اخوی اعز می محمد عاشور سلام
 عافیت انجام خوانند کتابی که از راه محبت فرستاده بودند رسید خوشوقت ساخت از جماع
 یاران نوشته بودند حق سبحانه و دوستان را جمعیت دارد و راه ترقی بکشاید نوشته بودند که طریقه توجه
 بمن نگفته محمد و ما توجه امر است ظاهر احتیاج به بیان آمد هر روش که بدل خود توجه شود بدل طالب
 نیز بهمان روش توجه باید کرد و در حلقه یاران بشینند و خود را در میان بشینند و به باطن بزرگان متوجه
 باشند و در تعمیر اوقات و فنی وجود بشریت بجان کوشند و دوستان را بدعا یاد آرند و السلام اولاً

و آخراً

مکتوب (۲۵۲) دوست و پنجاه و دوم

دوست

أُرْسِلَ إِلَى الشَّيْخِ عُمَرَ الْخَضْرَمِيِّ فِي النَّصْرِ وَالِدُ عَاءٍ عَلَى سَبِيلِ الْبِشَارَةِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
 وَسَلَّمَ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى أَفْنَاكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَنْكَ وَعَمَّا انْتَسَبَ إِلَيْكَ وَ
 أَبْقَاكَ بِهِمْ وَبِكَمَالَاتِ أَسْمَائِهِمْ وَصِفَاتِهِمْ وَهَذِهِ الدَّوْلَةُ الْقُصْوَى لَا تَتَيْسَّرُ إِلَّا
 بِمُتَابَعَةِ السُّنَّةِ وَالْإِجْتِنَابِ عَنِ الْبِدْعَةِ وَالرُّسُوحِ عَلَى حَبْطَةِ الشَّيْخِ وَالْفَنَاءِ فِيهِ
 رَزَقَكَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ هَذِهِ الْمَعَانِي ذَوْقًا وَشَوْقًا قَلِيمًا نَاوًا وَحِسَانًا بِحُرْفَةٍ

سَيِّدِ الْبَشَرِ الْمُطَهَّرِ عَنْ زَيْغِ الْبَصَرِ

مکتوب (۲۵۳) دولت پنجاه و بیستم

بمخدومزاده عالی درجه جامع الکلمات بصورتیه و المعنویه نعم الخلف محمد اشرف در اندرز و
نصائح نافعه بابتشاره عالیہ در مشرب محمدیہ علی صاحبہا الصلوٰۃ والسلام والتحیۃ +
الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی مکتوب مرغوب محبت اسلوب فرزندی
ارشدی نور چشمی رسید خوشوقت ساخت و مضمون آن بوضوح پیوست احوال نویسان باشند
اوقات را بوظایف طاعات مراقبات محمود دارند و از دال و ظلال باصل و مذلول حقیقی روارند
و از علم بحیرت و از گفت بناموشی و از پوست بفر و از لفظ بمعنی گرانید خوش گفت بیت
قوی ز وجود خویش فانی + رفته ز حروف در معانی + هر چند مطلوب حقیقی چنانچه و را لفظ معنی
و بیرون پوست و مغز است اصل ازان دولت نیز در رنگ ظل در راهت اصل و فرع
زان سران روزی + هر دو مانند و حیث کیسه تھی اما چون کسی باهل این نسبت علیہ فی الجمله
محبت ارادت درست گرداند امید است کہ باندازه آن نقاب از جمال این معنی با و بکشایند و بشر
ازان مشرب عطا فرمایند و آنچه نوشته بودند کہ خود را محمدی المشرب میا بم مبارکت سعادت
آثار فقیر نیز این معنی را البشامے فہمدان رَبِّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ

مکتوب (۲۵۴) دولت پنجاه و چہم

بمخدومزاده برجاده عارف بالله شیخ صبغۃ اللہ در ترغیب تربیت طلبہ رضامندی اخوان طریق
فرزندی توفیق آتاری لازالت کرامتہ واستقامتہ بجمیعت باشند حمد اللہ سبحانہ کہ
اخوی محمد ضیف از شما بسیار رضامند و رضامندی اخوان طریق از نعم جلیلہ او بنجائت است
در حدیث نفیس آید ہست مَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ یَعْنِ کہ پیشتر ہم در رضامندی

له این مکتوب از شیخ خواجہ ابوسعید محمد رضا ملکی بہ نقل آمدہ ۱۲

ایشان خواہند گوشتید و دیگر چون جمع مستورات از از باب طلبہ بشمار یو پواند خود را بہ نفع جمعیت
داشته آن جماعہ را سبب جمعیت گردند و احوال انویسان باشند و اللہ سبحانہ و العالی

مکتوب (۲۵۵) دولت و نجات پنجاہ و پنجم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وآله واصحابه
اجمعين ترقيات ظاهري و باطنی و عروجات صوری و معنوی ایشان از حضرت و اب العظيمة
جل برمانہ مساکت نموده آید باجابت قرین با و بحر ممتد جد کہ الا محمد علیه وعلى الله
الصلوات والتسليمات والبرکات مصرع از هر چه میرود سخن دست خوشترست +
آدمی تا زمانے کہ گرفتار ما دون اوست تعالی و ساحت سینہ و بی نقوش ماسوی مستقیقش
بمرض باطن گرفتارست از قرب او تعالی دور و محجور فکر از الہ این مرض این فرصت سیر
از اہم فہامست و علاج دفع این علت معنوی در مہلت قلیل از عظیم مقاصد از الہ این مرض
را مریوط بذکر کثیر و شہتہ اند و طہارت باطن را از لوث ماسوی منوط بیا و تعالی گردانیدہ اند
یا ایہا الذین امنوا اذکروا اللہ ذکرا کثیرا و سبحوا بکرة و اصیلا ذکر کثیر وقتے
مستحق گردود کہ غفلت در قضاے آن نبود کہ درین اہ سیم قابلست و ممد مرض باطن عزیزے
فرماید کہ لو اقبل مقبل علی اللہ مددہ عظیمہ ثم اعرض عنہ لحظتہ فکان ما فاتہ اکثر
میتاناکہ و کمال این ذکر آنست کہ ماسوی مذکور از ساحت سینہ رخت بر بندد و کوس رحلت زند
واز جمیع بایستنیہا پاک و صفا شود نہ از شادی دنیا شاؤن گردندہ از غم آن نمکین بجدیکہ
اگر تکلف اخطار ماسوی نماید میسر نیاید بواسطہ نسیانے کہ باطن را از ماسوی حاصل گشتہ است
و بدون این نسیانے ذکر او سبحانہ بایاد ماسوا مختلطست و ہر چه دران شرکت غیرست شایان
جناب قدس و تعالیست الا للہ الذین الخالص قال اللہ تعالی و اذکروا ربک اذا
نسیت لے ماسوا تعالی این حالت موعبر بفتاست و قدیم اولست درین اہ سیر الی اللہ اینجا بانجام

میرسد بعد از ان شروع در سیر فی اللہ و سیر در کمالات اسمائی و صفائی اوست تعالیٰ این سیر
 سیر معشوق در عاشق نیز گویند چه عاشق درین موطن از سیر سیر گشته است بمیت آینه صورت
 از سفر دورست + کان پذیرای صورت از نورست + و کمال این سیر مربوط بنشاه اخرویست
 معاملات این نشاه فانی نسبت بمعاملات آن نشا شیعے پیش نیست حکم شیعے دارد
 نسبت بدریا محیط پس نظر علی ہمتان مقصود بر نشاه اخرویست و کمالات این
 نشاه معتز و سیر نمیکردند از حال آن سررائس جان خیر و ادواندگان رسول اللہ
 صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دَائِمَ الْحُزْنِ مُتَوَاصِلِ الْفِکْرِ باوجود این ہمہ کمالات کہ
 اورا عَلَیْہِ وَعَلَا اِلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام حاصل بود خورسند بود و ازین نشا اعراض نموده
 اَللّٰمُ الرَّفِیْقَ الْاَعْلٰی گویند رخت با خرت برود در آخرت ظاہرست کہ این حُزْنِ مُرْتَفِعِ
 خواهد شد انشا اللہ تعالیٰ چه آن موطن موطن حُزْنِ نَمِیْتِ موطن حُزْنِ دُنِیَاست کہ بِہٖ وَلَسُو
 يُعْطِیْکَ رَبُّکَ فَتَرْضٰهُ مؤید این معنیست و شرع معاملہ کہ با خرت موعودست از موت
 الْمَوْتُ جَسْرٌ یُؤْصِلُ الْجَبِیْبَ اِلَی الْجَبِیْبِ کہ من گان یَرْجُو الْفِیْقَاءَ اللّٰہِ فَاِنَّ اَجَلَ اللّٰہِ
 کَلٰتِ اِیْمَانِیْسْتِ از ان در فرے آن معاملہ اگر بعضی را در نماز کہ معراج مومنست و از دُنِیَا
 گسستن و با خرت پیوستنست رُود ہر گنجایش دارد و در حدیث شریف آمده است کہ در وقت
 نماز حجابیکہ در میان بندہ و خداست جَلُّ عَلَا مُرْتَفِعِ مِیْکَرُدُّ وَاِرْحٰنِ یَا یَلٰلَہُ وَ قُرَّةُ عَیْنِ
 فِی الصَّلٰوۃِ نیز اشارہ است بآن بایجلہ محل رضا و شادی آخرتست و محل درد و فقدان
 دُنِیَا بہترین امتنعہ این موطن در رواندوست و گوارانغم این ماندہ سوز و گداز آرام اینجا در
 بے آرامیست و ساز در سوز وصل اینجا طلبیدن در یار در کوزہ جستنست و آفتاب را در پشت
 آب دیدن این نشا ہمیش از مزرعہ نیست مرآن نشا را ہر قدر افزونی زراعت نمودہ آید
 توقع ثمرات بے اندازہ است این وار دار عملست و راجد در پیشست در وقت عمل جزا
 طلبیدن بے حاصلست اَلَا مَنْ اَعْطَاہُ اللّٰہُ سُبْحٰنَہٗ لَدُنْیَا حُکْمِ اٰخِرِیۃِ فِیْجُوْرُ

أَنْ يُرْتَجِحَ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرِهُ الْمَعْدِي فِي هَذِهِ النَّشْأَةِ وَلَمْ يَنْقُصْ مِنْ أَجْرِهِ فِي الْآخِرَةِ
 كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي شَأْنِ خَلِيلِهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَأَتَيْتَاهُ
 أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ بِمِثِّ الْكَرْبِ مِنْ لَحْمٍ مَكِينٍ كَارِثٍ
 نَيْتٍ بِرَبِّهِ مُقْبِلَانِ ابْنِ عَمٍّ عَجَبٍ نَيْتٍ بِذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يُوْتِيهِ
 مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ فَقَالَ لِي أَخِي الْعَزِيزِيُّ مَعَارِفُ أَكَاهِي مُحَمَّدًا
 كَمَا مِنْ جَمَلٍ مَعْتَمَانِ رُوزِ كَارِثٍ وَازْخُورِي دَرْدَمِ تَرْتِيبِ اِهْلِ شَدِّ كَلَانِ شَدِّ وَهَمَّوَارِهِ
 اَوْقَاتِ اَوْصُرُوفِ طَاعَاتِ سِتِّ وَبِوَسْطَةِ قَلْتِ اَسْبَابِ مَعِيشَتِ وَكَثْرَتِ مَتَعَلِقَانِ خَيْلِي
 مُشْتَوْشِ اَلْاَوْقَاتِ مِثْبَاشِدِ چُونِ اِطْلَاعِ اَيْنِ اَخْوَالِ اَيْنِ قِسْمِ مَرُومِ بَا اِيشَانِ كَمَا مُرْتَبِي وَهَمَّوَارِي
 فُقْرَانِ اَزْ جَمَلِ ضَرْوِيَاتِ بُو دُبْنَابِرَانِ جِرَاتِ نَمُودِهِ كُتْمَاخِي مِثْبَايِدِ كَمَا اَزْ سَرِ كَارِ اَمْدَادِي
 بِمَتَعَلِقَانِ اَوْ كَمَا قُوْتِ لَا اِمُوتِ اِيشَانِ مِشْرَهْ بَاشِدِ شُوْدِ مَوْجِبِ تَرْقِيَاتِ دُنْيَا وَآخِرَتِ
 چِه نَعْمَتِ سِتِّ كَمَا دَرُوشِي نَانِ اَزْ اِيشَانِ بَخُورِ دَوْقُوْتِ اَنْزَا صُرْفِ عِبَادَاتِ

و طاعات خداوندی جل سلطانۀ بانساید

وَالسَّلَامُ اَوَّلًا وَآخِرًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ تَمَّ الْجُزْءُ الثَّلَاثُ مِنَ الْمَكَاتِبِ الْمَعْصُومِيَّةِ بِعَوْنِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ وَمَنْهَرِ وَكُرْمِهِ
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى ذَلِكَ وَجَمِيعِ نِعْمَائِهِ كَمَا يَنْبَغِي وَيَجْرِي وَيَلِيهِ الْجُزْءُ الْاَوَّلُ فَالثَّلَاثِي اِنْشَاءً
 اللَّهُ تَعَالَى هَذَا مِنَ التَّرْتِيبِ الْمَعْكُوسِ الرَّجُوعِ مِنَ الْاٰخِرِ اِلَى الْاَوَّلِ وَالِاِسْتِغَالِ بِالْاَهْمِ
 فَالْاَهْمُ وَقَدْ اَفْرَعْنَا الْوَسْعَ وَالطَّاقَةَ لِتَصْحِيحِهِ وَتَقْوِيَتِهِ وَكَانَ النِّهْتِي لَوْلَا اَنْ هَدَانَا اللَّهُ وَ
 صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى وَسَلَّمْ وَبَارَكَ اَفْضَلُ الصَّلَوَاتِ وَالتَّسْلِيمَاتِ وَالْبَرَكَاتِ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ سَيِّدِنَا
 مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ وَعَلَيْنَا مَعَهُمْ بِرَحْمَتِهِ وَهُوَ رَحِمُ الرَّاحِمِينَ وَاخْرُجُوا اَنَا اِنْ
 لِحَمْدِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَاَنَا الْعَبْدُ الْمَصْحُومُ الْمَدْعُوبُ بِنُورِ اِحْمَدِ عَفَا اللَّهُ عَنْهُ وَعَنْ اَسْلَافِهِ
 وَعَنْ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ سَلَامٌ مِنْ اَلْحَجْرَةِ النَّبَوِيَّةِ عَلَى صَاحِبَيْهَا
 اَلْفَا لَفٌ تَحِيَّةً

اعلام

محنتی مباد کہ مکتوبات شریف حضرت خواجہ محمد معصوم رحمۃ اللہ علیہ در علم تصوف رہ نوردان کوئے تحقیق را در ہر کمال مست و
 بادہ کشان سخنانہ تہ قیقن را ساقی با ذیل مگر از مرور دہمور و کور و عصور و دفور و ثور اندر اس موسم و انجاء آثار باطلات را یافت
 و عناکب نیسان بروے نسج تناسی و تعاقل سے بافت تا کہ ناز و اثر سے معتد بہ پیدا ماند و نہ نشانی اگر چه جزو اقل و دوش
 در بعضی از مطالع علیہ الطبع پوشیدہ بود لیکن اننا غلاط و نسخ و نسخ پاک نگر دیدہ و با این ہمہ آن ہم نایاب و محدود شدہ
 اما جزو دوش تا ہنور روئے الطبع ندیدہ و علیہ آسینہ پوشیدہ نہیں ہرگز درین دکان ہنوی کو فیت توقیف بخش گردید
 عنان توجہ بدان منطف گشت کہ سر دست گوہر جزو سوم کہ بچند وجوہ اشاعتش از واجبات ست در سبک خط خوش
 و الطبع صافی کشیدہ پیش اہل دین پیشکش نمودہ آمد تا اہل اسرار و چشم را نرا فرا یاد آید کہ زئدہ دلان اہل تصوف و صفائشان
 جہان تزیید ازین جلد سوم بہر یافتہ بندہ را بہ عنائے خیر یاد فرمائند کہ بچنین باقی اجزا از دست فقیر علیہ الطبع پوشیدہ
 باعث افزائش نور باطن و آرائش محافل گردد اگر چه مرد را شنائے اشیائے خود گفتن تزیید مگر تا ہم ازین دست در
 معرض تحریر آوردن از ضروریات میناید کہ در تصحیح این جزو سوم سعی بلیغ بکار بردہ آمد و بہ بسیاری از نسخائے قدیم
 خطی منتش را بکرات و مرآت مقابلہ نمودہ شد و خط الوح در مواقع اختلاف بسبب نسخہ فرو نگذاشتہ شد و عبارات
 عربی را مترتب گردانیدہ شد و در اکثر جاہا تخریج احادیث مندرجہ متن کردہ شد و دیگر خصوصیات کہ بہما حفظ
 ناظرین متعلق است نیز مرعی داشتہ شد۔ قیمت سہ روپیہ ہے مصدق ۸۰۰۰

فہرست کتب موجودہ

- (۱) مکتوبات شریف حضرت امام ربانی مجدد کتب نامی سر ہندی محنتی کاغذ بادامی مکمل نوحہ عن
- ایضاً کاغذ سفید ۲۵۰ + ایضاً کاغذ سفید چکنا درجہ خاص عن
- (۲) کنز الہدایات خلاصہ مکتوبات مجددیہ و مصوئتہ کاغذ بادامی عمدہ + (۳۰) مہار و معاد از حضرت
 امام ربانی مع ۶۰ + (۴۰) مجموعہ مثنویات اربع لب لباب مثنوی مولانا روم - مثنوی حضرت خواجہ باقی باشر
 مثنوی سعدن نسیم - مثنوی غریب نامہ مجلد درجہ اول للعمدہ درجہ دوم علیہ (۵) تفسیر جلالین مصری
 مع اسباب النزول و النسخ و المنسوخ علیہ (۶) مثنوی مولانا روم چہار مصرعی کاغذ سفید للعمدہ
 (۷) رسالہ تردید مذہب قادیانی + (۸) شمائل ترمذی عربی و مترجم زیر طبع ہے قیمت عمدہ +
 (۹) استکان المسلمین عن مخالطۃ المرزائین تمام علماء دینی اور شیعہ کے فتوے درج ہیں ۳۰۰ +

المش
 نور احمد عفی عنہ چوک فرید مسجد حاجی شیخ بڈھا مرحوم امرتسر

Marfat.com